

HAÏTI

Afstand door biologische ouder/werkwijze bij vondelingen

Het Decret du 4 Avril 1974 sur l'Adoption, De Haïtiaanse wet (zie bijlage 1) beschrijft op welke wijze de afstand geregeld moet worden: één van de ouders moet een afstandsverklaring tekenen. Waar beide ouders leven en zij niet gescheiden leven, moeten beide ouders tekenen. Indien beide ouders zijn overleden wordt de afstand gedaan door een Familieraad. Afstand wordt gedaan bij de Juge de Paix (vergelijkbaar met Kantonrechter). In de afstandsverklaring wordt de voogdij overgedragen. Hierna zijn er 30 dagen waarin bij de rechtbank bezwaar gemaakt kan worden tegen de afstand door familieleden of door de ouder van het kind die niet in de afstandsverklaring is opgenomen (bijlage 2a en 2b).

Bij kinderen waarvan de ouders of familie onbekend zijn, wordt de burgemeester of voorzitter van het gemeenschapscomité de wettelijke vertegenwoordiger van het kind. Deze moet vervolgens de verlatenverklaring regelen en toestemming geven voor de adoptie (bijlage 3).

Tijdens het gesprek waarin ouders hun kind in het tehuis willen onderbrengen, wordt hen informatie gegeven over afstand en adoptie. De ouders moeten vervolgens zelf de afstand regelen.

De meeste kinderen die via ons contact ter adoptie komen zijn kinderen waarvan de biologische ouders afstand hebben gedaan.

Subsidiariteitsbeginsel

Haïti is geen verdragsland. Het subsidiariteitsbeginsel is in Haïti niet opgenomen in de wetgeving. In Haïti zijn weinig officiële binnenlandse adopties. Van belang is verschijnsel "restavec", hetgeen betekent dat kinderen uit zeer arme gezinnen geplaatst worden in gezinnen die iets minder arm zijn. Onder het mom van het bieden van educatie, worden deze kinderen in feite als huisbediende ingezet. De leefomstandigheden van deze kinderen zijn zeer slecht. Vanwege de extreem grote armoede onder 80 % van de bevolking komt binnenlandse adoptie bijna niet voor.

Of de adoptie in het hoogste belang van het kind is, wordt getoetst door het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR). Alle adoptiedossiers dienen door de intermediairs (in Haïti zijn dit de kindertehuizen) aan het IBESR te worden voorgelegd voordat ze naar de bevoegde rechtbank worden gestuurd; dit geldt zowel voor landelijke als voor interlandelijke adoptie. Het IBESR geeft met het oog hierop een goedkeuring af (bijlage 4).

Medisch/sociale rapportage/geboortecte

Wereldkinderen ontvangt van elk kind dat ter adoptie komt, een psychologische en een medisch rapport en een verslag van de achtergronden van het kind. Kinderen worden getest op TBC, Hepatitis B, HIV/AIDS, sikkcelziekte en syfilis. Elk kind wordt door een kinderarts onderzocht voordat het medisch rapport wordt opgemaakt (bijlage 5).

In Haïti worden de meeste kinderen niet bij de geboorte geregistreerd. Voor het maken van een afstandsverklaring is een geboorteakte van het kind nodig. Deze wordt op het moment van afstand gemaakt (bijlage 6). Dan wordt het kind ingeschreven in het geboorteregister. De geboortedatum wordt bepaald op basis van de gegevens die door de biologische ouders worden verstrekt. Deze wordt door de arts en psycholoog op betrouwbaarheid gecontroleerd door middel van fysiek onderzoek (waaronder eventueel een botfoto) en psychologisch onderzoek om de ontwikkelingsfase van het kind te relateren aan de opgegeven geboortedatum.

Het kindertehuis Maison de l'Esperance draagt zorg voor deze rapportage.

Financiën met betrekking tot adoptie

Aangezien er geen Staatstehuis of Staatsopvangcentrum in Haïti functioneert, is de financiering van de kindertehuizen uitsluitend particulier. Deze financiering is afhankelijk van de adoptiefouders of van de bemiddelende instellingen die een maandelijkse bijdrage betalen vanaf het moment dat bekend is welk kind door welke ouders geadopteerd zal worden.

WK betaalt één bedrag per kind op het moment van voorstel aan het tehuis Maison de l'Esperance. Van dit bedrag worden de procedurekosten betaald en het verblijf van het kind in het tehuis. Jaarlijks wordt de boekhouding aan ons ter inzage gegeven.

Onze contactpersoon in Haiti heeft een vast maandsalaris dat los staat van het aantal kinderen dat ter adoptie naar Nederland komt.

Contactverbod

In Haïti is geen contact tussen biologische ouders en adoptieouders. Zowel tehuis Maison de l'Esperance als Wereldkinderen voert het beleid dat dit contact niet tot stand gebracht wordt. Pas als de afstand geheel geregeld is, wordt een adoptieprocedure gestart die wordt begeleid door de advocaat in Haiti. Het kind komt per escort naar Nederland of wordt door de adoptieouders opgehaald op het moment dat de adoptieprocedure is afgerond.

Matching

De matching vindt plaats op basis van de aanvraag van het echtpaar en de rapportage van het kind. In de aanvraag van het echtpaar staan opgenomen hun wensen en mogelijkheden, zoals ook in het gezinsrapport vermeld. De rapportages van de kinderen worden naar Wereldkinderen opgestuurd en aan de hand van deze rapportage wordt bekeken welk kind bij welke ouders past. Belangrijkste criteria daarbij zijn de leeftijd en de gezondheidssituatie van het kind en de gezinssamenstelling van het gezin waarin het kind geplaatst zal worden.

Optimale match tussen ouders en kind

Zie bij matching. Uitgangspunt is het belang van het voor te stellen kind. Indien het gaat om een moeilijke plaatsing vanwege de gezondheid van het kind, wordt advies van de medisch

adviseur gevraagd.

Procedure

Na matching ondertekenen de adoptieouders de acceptatieverklaring. Hierna wordt de procedure in Haïti gestart. De verantwoordelijke van het kindertehuis geeft opdracht aan de advocaat om de verschillende stappen in de adoptieprocedure te zetten. Deze advocaat is door de adoptieouders gemachtigd om hun adoptieprocedure uit te voeren.

Na de adoptieuitspraak en de afgifte van het paspoort zorgt WK voor de overkomst van het kind door middel van escort of begeleid de adoptieouders bij het organiseren van reis naar en verblijf in Haïti zodat zij zelf hun kind naar Nederland kunnen begeleiden.

Na aankomst dienen de ouders de adoptie naar Nederlands recht te regelen volgens de in Nederland geldende procedures. Ouders worden door WK geïnformeerd hoe dit te doen.

Contacten/instanties bij de adoptie betrokken

Maison de l'Espérance, 10.2.e

IBESR

Nederlands consulaat te Port-au-Prince,

Nazorgverplichting

Gedurende het eerste jaar stellen de Haïtiaanse autoriteiten twee follow-uprapportages verplicht.

Nazorg vanuit WK: conform schrijven 20-10-2003

20.

10.2.e

13 mei 2005

Ministerie van Justitie
Dossier **OBP 7**
Datum **20 MEI 2005**
Nummer **050246**
Ambt.

Ministerie van Justitie Directoraat-Generaal
Preventie Jeugd en Sancties
Centrale Autoriteit Interlandelijk Adoptie
10.2.e
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Betreft: legalisatie van Haïtiaanse documenten

Geachte 10.2.e

Naar aanleiding van ons telefoongesprek van 10 mei jl. willen wij nogmaals je aandacht vragen voor de problemen die zich in Haïti voordoen rond de legalisatie van geboorten - en adoptieakten.

Omdat Haïti een niet-verdragsland is, reizen de geadopteerde kinderen met een Haïtiaans paspoort af naar Nederland. Dit nadat de Nederlandse ambassade in de Dominicaanse Republiek de MVV voor de desbetreffende kinderen heeft afgegeven. Deze MVV werd tot nu toe afgegeven op basis van niet-gelegaliseerde akten. De originele documenten werden na aankomst van de kinderen in Nederland teruggestuurd naar Haïti, teneinde ze te legaliseren bij de Haïtiaanse autoriteiten en tenslotte bij de Nederlandse Ambassade.

Echter, de MVV-afdeling van de Nederlandse ambassade in de Dominicaanse Republiek heeft te kennen gegeven alleen nog MVV's te zullen afgeven indien de geboorten - en adoptieakten zijn gelegaliseerd door de Haïtiaanse autoriteiten. Dit houdt in dat de proceduretijd in Haïti verder verlengd zal worden. Zoals je weet loopt de proceduretijd tussen voorstel en afreizen van de kinderen nu al op tot een jaar. Vanzelfsprekend vinden wij het vanuit het belang van het kind onwenselijk als dit nog met een aantal maanden zal worden verlengd.

Het verzoek aan jou is om via jouw collega's van buitenlandse zaken te achterhalen, welke oplossing hiervoor bedacht kan worden.

In de hoop je hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, met vriendelijke groet,

Namens de medewerkers van het Haïti-team,

10.2.e

Wereldkinderen

Rijwijkstraat 131
2585 HT Den Haag
The Netherlands

T +31 (0)70 350 66 99
F +31 (0)70 354 76 67
B Rekeningnummer 38 39 40

E info@wereldkinderen.nl
I www.wereldkinderen.nl

Ministère de la Justice

Direction Générale de la Prévention, de la Jeunesse et des Sanctions

Correspondance: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

de Directeur-Général van Institut du
Bien Etre Social et de Recherches
13, Rue des Marguerites Turgeau
Port-Au-Prince
Haïti

Adresse

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Téléphone +31 (0)70 3 70 69
73
Télécopie +31 (0)70 3 70 79
75
www.justitie.nl

Service
Dossier suivi par
Téléphone
E-mail
Date
Notre référence
Objet

Département Contrôle

10.2.e

(070) 10.2.e

10.2.e @minjus.nl

24 août 2005

5368395/05/DJJ

Autorisation de la Fondation FLASH pour intervenir dans
l'adoption internationale

Prière de mentionner dans
toute correspondance la
date et notre référence.
Prière de ne traiter qu'une
seule affaire par lettre.

Cher Monsieur,

Je voudrais demander votre attention pour ce qui suit.

Pendant votre visite aux Pays-Bas à l'occasion de la semaine de l'Enfant du Monde, organisée par la Nederlandse Vereniging Wereldkinderen [Association Néerlandaise des Enfants du Monde], la position de la Fondation FLASH a été abordée entre vous et Madame Hut de l'association précitée. Vous avez indiqué que jusqu'à présent vous n'avez pas reçu de communiqué officiel de la levée de la suspension temporaire de l'autorisation de la fondation FLASH pour l'intervention lors du placement des enfants venant d'Haïti en vue de l'adoption.

Je vous envoie ci-joint une copie d'une lettre du 18 mars 2003 adressée à votre prédécesseur, 10.2.e dans laquelle sont exposées les raisons de la suspension de l'autorisation de la Fondation FLASH à effet du 24 septembre 2002, ainsi que l'annulation de cette suspension au 1er mars 2003.

Comme vous le savez peut-être, une délégation du Bureau Néerlandais de l'Autorité Centrale, service de ce ministère, a rendu une visite à 10.2.e en septembre 2003. La décision de suspendre temporairement l'autorisation de la Fondation FLASH a été largement commentée à cette occasion, ainsi que

la décision qui a suivi d'annuler cette suspension, après que la Fondation FLASH ait donné satisfaction à un certain nombre de conditions.

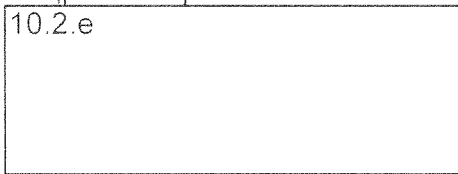
Espérant vous avoir utilement informé.

Veuillez agréer, cher Monsieur, l'expression de notre haute considération.

Le Ministre de la Justice

Pour celui-ci

10.2.e

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan het Bestuur van de Stichting FLASH
Postbus 19
6580 AA MALDEN

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 69 73
Fax (070) 3 70 79 75
www.justitie.nl

Onderdeel	afdeling Besturing
Contactpersoon	10.2.e
Doorkiesnummer(s)	10.2.e
E-mail	10.2.e@minjus.nl
Datum	31 augustus 2005
Ons kenmerk	OBP/08
Uw kenmerk	Uw e-mail d.d. 16 juni 2005
Bijlage(n)	2
Onderwerp	Adoptie uit Haïti

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Geacht Bestuur,

Conform uw verzoek in uw e-mail van 16 juni 2005 bericht ik u dat ik de Directeur-Generaal van het Institut de Bien-Etre Social et des Recherches te Port-Au-Prince, Haïti, bij brief van 24 augustus jl. op de hoogte heb gesteld van het feit dat de tijdelijke opschorting van de geldigheid van de vergunning van uw stichting, welke in werking trad op 24 september 2002, met ingang van 18 maart 2003 werd opgeheven. Ik heb daarbij verwezen naar een eerdere brief van deze strekking, gedateerd 18 maart 2003, aan zijn ambtvoorganger.

Voor uw informatie treft u van beide brieven een kopie aan.

Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie,
namens deze,

10.2.e

23.

Notificatie

24 JULI 2007

10.2.e

23 juli 2007

Ministerie van Justitie
Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties
Directie Justitieel Jeugdbeleid

10.2.e

Postbus 20301

2500 EH DEN HAAG

Ministerie van Justitie

Betreft: Beginseltoestemming op naam betreffende Haïti

CU

Dossier

Datum

24 JULI 2007

070373

Geachte 10.2.e

Op vrijdag 20 juli j.l. heeft u telefonisch gesproken met mijn collega 10.2.e Wij zijn samen verantwoordelijk voor de procedures betreffende de adopties vanuit Haïti. Onlangs hebben wij vanuit Haïti vernomen dat de IBESR (de Haïtiaanse Kinderbescherming) een nieuwe voorwaarde gesteld heeft dat er van alle gedane matchingen een beginseltoestemming op naam nodig is. Normaliter geldt dit alleen voor de uitzonderingen.

Onze vraag aan u is dan ook of u deze BT's op naam zou kunnen verstrekken zodat de procedures in Haïti goed kunnen verlopen.

Met vriendelijke groet

10.2.e

10.2.e

14/09/07

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR
ET DES
COLLECTIVITÉS TERRITORIALES

No. .... BM-DAPDH-870 : EX : 06-07

Port-au-Prince, le 27 Août 2007

Monsieur 10.2.e
Consul Général des Pays-Bas
Parc Industriel SHODECOSA
Port-au-Prince, Haïti

Monsieur le Consul Général,

Le Ministère de l'Intérieur et des Collectivités Territoriales vous présente ses compliments et a l'avantage d'accuser réception de votre correspondance du 02 Août courant par laquelle vous lui soumettez les pétitions de certaines familles néerlandaises disant être victimes d'un blocage concernant l'émission longtemps attendue de passeports, en faveur des enfants qu'elles ont légalement adoptés en Haïti.

Ce Ministère vous informe qu'ordinairement, le séjour des dossiers d'adoption en son sein ne dure qu'un mois. Il n'y intervient que par deux de ses organes : l'Unité Juridique vérifiant s'ils sont conformes aux normes et règlements sur l'adoption ; la Direction des Affaires Politiques et des Droits de l'Homme instituant un formulaire de collecte d'informations sur les parents biologiques, les adoptants, les adoptés, les mandataires et responsables de crèche. Malheureusement, bon nombre de ces derniers rechignent encore à se plier à ces exigences.

D'ailleurs, dix-huit de ces vingt-trois dossiers mentionnés dans votre correspondance attendent encore d'être traités par le fait que les mandataires ne se sont jamais présentés. Pour ainsi dire, l'attente interminable de ces parents adoptifs-plaignants n'est due qu'à l'incompréhension ou la mauvaise foi de leurs mandataires.

De toute manière, le Ministère de l'Intérieur et des Collectivités Territoriales vous remercie de lui avoir offert l'opportunité de vulgariser davantage ces informations et vous promet de faire le nécessaire aussitôt que les concernés se manifestent.

Le Ministère de l'Intérieur et des Collectivités Territoriales saisit l'occasion pour vous renouveler, **Monsieur le Consul Général**, l'assurance de ses considérations distinguées.

10.2.e

Paul Antoine BIEN-IME
Ministre

Verslag van het bezoek van vertegenwoordigers WERELDKINDEREN en FLASH aan de Directeur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (MOI), Port-au-Prince op 23 oktober 2007.

Na vele pogingen was het eindelijk op 23 oktober mogelijk een uitvoerig gesprek te hebben met de directeur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken op Haiti.

Er is een introductie geweest van alle aanwezige partijen. Daarbij werd aangegeven dat zowel Wereldkinderen als Flash niet alleen een formele toestemming van de Nederlandse overheid dienen te hebben alvorens te kunnen opereren maar dat er ook regelmatig door de Nederlandse overheid controle plaatsvindt op de juistheid en correctheid van het werk.

Er is verder gesproken over het bezoek van de directrice van de IBESR aan Nederland. Tijdens dit bezoek, naar aanleiding van de "speciale internationale dag", onze Wereldkinderendag, heeft de directrice grote aantallen (oud)adoptieouders en adoptiekinderen van uiteenlopende leeftijd, evenals nieuwe adoptie ouders ontmoet, als ook de ouders die nog in afwachting waren van hun "kindje".

Tijdens het gesprek heeft de directeur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken te Port-au-Prince de volgende informatie verstrekt (waarmee ook een aantal problemen duidelijk wordt):

Sinds maart 2007 is effectief geworden dat de complete dossiers door één afdeling van het Ministerie worden samengesteld. Er is in Haiti echter geen centraal kantoor dat beschikt over de complete adoptie dossiers. Dit komt o.a. doordat de verschillende kantoren verschillende taken hebben. Er liggen nog honderden dossiers die onbehandeld zijn. Verder zijn er veel dossiers waarin informatie ontbreekt of waarin informatie niet correct is. Ook komen er veel fouten voor in de diverse Haitiaanse documenten. Naast de ontdekking van frauduleuze dossiers werd veelvuldig getracht dossiers sneller getekend te krijgen door het betalen van smeergeld.

De achterstand komt onder meer doordat er maar 3 medewerkers zijn die dit werk kunnen uitvoeren. Maar ook omdat deze afdeling, naast adoptie, belast is met nog vele andere zaken (zoals naturalisatie, radio/tv stations vergunningen, enz.). Wel is het zo dat het Ministerie goedkeuring ontvangen heeft om de afdeling vanaf 1 oktober 2007 met drie man te versterken, wat een verdubbeling van de capaciteit inhoudt. De achterstanden zullen dus langzaam ingelopen gaan worden. Er worden ongeveer 100 dossiers per week afgewerkt.

Er is een computersysteem waarin alle, sinds maart behandelde dossiers op het Ministerie kunnen worden ingevoerd. Dit betekent dat alle informatie over elke adoptie snel gegeven zal moeten kunnen worden. Dit systeem moet de mogelijkheid geven om m.b.t. lopende dossiers binnen 48 uur aan te geven waar elk dossier zich bevindt en wat de positie van elk dossier op een bepaald moment is.

Verder heeft de directeur aangegeven dat het Ministerie momenteel bezig is met de verwerking van de ontvangen aanvragen van augustus 2007. Nu liggen er van Wereldkinderen en Flash vanaf april dossiers te wachten op afgifte bij het MOI. Hem is dan ook gevraagd of hij informatie kan geven over wat er dan aan de hand is met de dossiers die vóór augustus zijn ingediend en, indien er geen sprake is van ontbrekende documenten, of deze dossiers bij voorrang behandeld kunnen worden. De lijst met de namen van de dossiers die bij het MOI zijn ondergebracht is aan hem gegeven.

De Directeur heeft beloofd uiterlijk a.s. maandag 29 oktober 2007, aan 10.2.e een overzicht te geven van de situatie van genoemde dossiers op de lijst.

Er is afgesproken dat 10.2.e:

1. Maandag 29 oktober aanstaande aan de betrokken gesprekspartners zal laten weten of er iets is los gekomen;
2. Dat ze maandag 29 oktober aanstaande de toegezegde overzichten ontvangen heeft;
3. Dat ze woensdag 31 oktober aanstaande vroeg in de ochtend wederom contact heeft onderhouden over de lopende dossiers;
4. 10.2.e deze informatie telefonisch of per e-mail doorgeeft aan betrokken partijen;
5. Rond 7 november 2007 de balans wordt opgemaakt, aangezien 1 en 2 november 2007 feestdagen zijn in Haïti.

De Nederlandse vertegenwoordiging in Haiti heeft bij deze onderhandelingen een belangrijke steun aan onze organisatie gegeven en natuurlijk geldt deze steun ook voor Flash. We hebben hier allen maar één belang voor ogen en dat is om het verblijf van de kinderen in het tehuis zo kort mogelijk te laten zijn en zo snel mogelijk een thuis te geven aan deze kinderen.

Dit bezoek geeft goede hoop. We zien dat er concrete afspraken zijn gemaakt, zodat er wel meer gegevens bekend moeten worden. Maar we hebben ook wel zorg. Ondanks het feit dat we zien dat de directeur van het Ministerie van goede wil is, ontbreekt het hem zeer aan middelen en mensen. Tijdens het bezoek werd ook gesproken over de problemen rond de communicatie met het departement en het feit dat zijn departement al dagenlang niet bereikbaar is. Hij deelde mee dat dit inderdaad een van de vele problemen is waar hij en zijn departement mee te maken hebben. Het computersysteem wat hij benoemt lijkt dus een ambitie, waarvan we ons afvragen of deze überhaupt haalbaar is.

Onze conclusie is in ieder geval dat dit bezoek goed is geweest, we weten meer en de goede wil van de kant van het MOI is getoond. In het beste geval worden er inderdaad dossiers getekend, in het slechtste geval wordt verder gezocht en gesproken over de nog bestaande knelpunten, eventueel op andere departementen. Verder wordt getracht ook met deze instanties de communicatie te verbeteren en een oplossing te vinden voor de knelpunten. We moeten nu afwachten. Na 7 november 2007 zullen we zien of het mogelijk is binnen het MOI het probleem met het late ondertekenen en de verstrekking van de paspoorten opgelost te krijgen of dat er ook andere betrokken departementen bezocht moeten worden. We zullen dan ook met o.a. de Nederlandse vertegenwoordiging bespreken welke stappen vervolgens ondernomen dienen te worden c.q. welke personen bezocht zouden moeten worden.

We geven u uiterlijk volgende week een vervolgbericht hierover.

Oplegnota

Instituut voor
Cluster...

Aan De Minister van Justitie

Om: 30/11/07

5-10 03/12/07 11:40

Datum

Paraaf

Door tussenkomst van

10.2.e

Van

10.2.e

Concipiënt

10.2.e

Doorkiesnummer concipiënt

(070) 10.2.e

Datum

28 november 2007

Kenmerk

DDS 5515224

Bijlage(n)

div.

Afstemming met

DCZ-CJ-IPR Min Bui Za (zie mail 29-11-07)

Onderwerp

Beantwoording van vragen van de leden De Pater-Van der Meer en Van Gennip (CDA) over de duur van buitenlandse adoptieprocedures

Gevraagde beslissing

Instemmen met voorgestelde beantwoording

Samenvatting

Vanwege stagnerende adoptieprocedures in Haïti worden aspirant-adoptiefouders die een kind uit dit land ter adoptie wensen op te nemen geconfronteerd met oplopende proceduretijden. Door de leden De Pater-Van der Meer en Van Gennip (CDA) zijn in verband hiermee vragen gesteld.

Op 23 oktober jl. is door de honorair consul-generaal van Nederland in Haïti in aanwezigheid van vertegenwoordigers van enkele Nederlandse vergunninghouders gesproken met de verantwoordelijk directeur van het Haïtiaanse ministerie van Binnenlandse Zaken. In dit gesprek is de vertraging in de afhandeling van adoptiedossiers en de afgifte van benodigde documenten, paspoorten etc. aan de orde gesteld. Van de zijde van de Haïtiaanse autoriteiten is aangegeven dat de opgelopen proceduretijden hun oorzaak vinden in de wijze waarop de afhandeling van dossiers tot voor kort was georganiseerd. Er was onvoldoende coördinatie en de dossiers waren over diverse kantoren verdeeld. Sinds 1 maart 2007 is het ministerie belast met de centrale registratie en behandeling van dossiers, maar dat was nog onvoldoende geëquipeerd. Sinds 1 oktober jl. is de afdeling uitgebreid. Door de Haïtiaanse autoriteiten is de verwachting uitgesproken dat de opgelopen achterstanden geleidelijk zullen worden ingelopen.

10.2.e

30/11/2

30/11/2

Van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in de Dominicaanse Republiek (die verantwoordelijk is voor Haïti) is recent bericht ontvangen dat de betrokken afdeling van het ministerie van Binnenlandse Zaken daadwerkelijk is uitgebreid. Ook is door deze vertegenwoordiging bevestigd dat niet alleen Nederland, maar ook alle landen waarnaar adopties uit Haïti plaatsvinden met vergelijkbare problemen kampen.

Voorts is van genoemde diplomatieke vertegenwoordiging het bericht ontvangen dat enkele procedures ten aanzien van Nederlandse aspirant-adoptiefouders inmiddels zijn afgerond. Dit bericht wordt door betrokken Nederlandse vergunninghouders bevestigd.

Hoewel bij deze diplomatieke vertegenwoordiging de indruk bestaat dat de procedure nu iets sneller verloopt, acht ik het nog te vroeg voor een definitief oordeel. Het ministerie van Buitenlandse Zaken zal zowel vanuit de diplomatieke vertegenwoordiging in de Dominicaanse Republiek als via de honorair consul-generaal in Haïti de ontwikkelingen blijven volgen en waar nodig 'aangedringen op voortvarendheid in de afhandeling van dossiers.

Telefoonnotitie:

Datum: 28 november 2007

Tijd: 10.15 uur

Gesproken met: 10.2.e Stichting FLASH

Betreft: duur van adoptieprocedures in Haïti

Gesproken met 10.2.e in verband met de door FLASH en Wereldkinderen aangekaarte problematiek rond oplopende wacht- en proceduretijden bij adoptie uit Haïti. De procedure en de daarbij betrokken instanties in Haïti nalopend, blijkt de stagnatie naar haar idee met name te zitten bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en bij de afgifte van paspoorten.

10.2.e gaf aan dat er naar aanleiding van bemoeienis van de Honorair Consul in Haïti, schot lijkt te zijn gekomen in de zaken. Een aantal zaken is nu vrijgekomen. De afgifte van paspoorten neemt, naar haar recente ervaring nu nog maar 2 tot 3 weken in beslag. Zij acht het echter nog te vroeg om te juichen, aangezien er in september en oktober enkele nieuwe dossiers de molen in zijn gegaan en afgewacht moet worden of deze dossiers nu sneller door de molen zullen gaan.

10.2.e gaf tenslotte aan dat FLASH gebruik maakt van meerdere advocaten die, op hun beurt, druk uitoefenen op de instanties in Haïti. Dit lijkt meer effect te sorteren dan de wijze van Wereldkinderen, dat slechts een contactpersoon in Haïti heeft.

Telefoonnotitie:

Datum: 28 november 2007

Tijd: 10.25 uur

Gesproken met: [10.2.e], Vereniging Wereldkinderen

Betreft: duur van adoptieprocedures in Haïti

Gesproken met [10.2.e] in verband met de door FLASH en Wereldkinderen aangekaarte problematiek rond oplopende wacht- en proceduretijden bij adoptie uit Haïti.

De procedure en de daarbij betrokken instanties nalopend, zit de stagnatie volgens mw.

[10.2.e] al bij het parket en de rechtbank, waar de wachttijden oplopen en bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat de gehele procedure controleert en tot slot bij de uitgifte van paspoorten door dit ministerie. Overigens meldde [10.2.e] dat recent plots vijf paspoorten zijn afgegeven.

Zij heeft wel het idee dat de bemoeienis van de Honorair Consul in Haïti enig effect heeft gesorteerd, maar heeft nog niet het idee dat de stagnatie daarmee zal zijn opgelost.

Deze week is een vertegenwoordigster van Wereldkinderen naar Haïti afgereisd om de situatie ter plaatse te beoordelen.

Factsheet Haïti

1. Status

In samenwerking met Unicef en Terres des Hommes is een nieuwe adoptiewet in Haïti opgesteld. In het wetsvoorstel wordt voorzien in een hervorming van het adoptieproces en een verbeterd toezicht op de procedures, zodat deze beter aansluiten bij de internationale normen. Het is op dit moment nog onduidelijk wanneer deze wet door het Haïtiaanse Parlement zal worden aangenomen.

2. Adoptie, voogdij, kafala

Zwakke adoptie (zie overzicht ISS en artikel 16 van de Decree of April 4th 1974 on adoption)

3. Aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag?

Nee

4. Deelbemiddeling mogelijk?

Ja

5. Overzicht van reguliere contacten vergunninghouders

Naam vergunninghouder	Naam contact	Werkterrein	Datum aanvang
Stichting Flash	God's Littlest Angels gelegen vlakbij Port au Prince	kindertehuis	?
Vereniging Wereldkinderen	Maison de l'Espérance in Port au Prince	kindertehuis	?

Bijzonderheden:

6. overzicht van goedgekeurde en afgewezen deelbemiddelingscontacten

Goedgekeurde deelbemiddelingscontacten

Naam contact	Werkterrein	Datum goedkeuring	BKA-nummer

Afgewezen deelbemiddelingscontacten

Naam contact	Reden afwijzing	Datum afwijzing	BKA-nummer
10.2.e	Uit informatie van IBESR is gebleken dat adopties alleen kunnen plaatsvinden door tehuizen of	Buiten reikwijdte	

	adoptiebemiddelingsorganisaties die hiervoor gecertificeerd zijn. De 10.2.e is niet gecertificeerd (zie brief FLASH van 20 mei 2008).		

7. Andere landen die uit Haïti adopteren/met Haïti samenwerken

Frankrijk, Canada, Duitsland, België en de Verenigde Staten

8. Voorwaarden voor (interlandelijke) adoptie

Volgens de adoptiewet van 1974 gelden de volgende voorwaarden:

- de aspirant-adoptiefouder moet ten minste 35 jaar zijn
- voor echtparen geldt dat één van de aspirant-adoptiefouders jonger dan 35 jaar mag zijn mits:
  - de aspirant-adoptiefouders minimaal 10 jaar getrouwd zijn (art. 2);
  - er geen biologische kinderen in het gezin zijn (art. 2).
- adoptie door alleenstaande vrouwen is toegestaan, adoptie door alleenstaande mannen niet
- adoptie door paren van gelijk geslacht is niet toegestaan
- instemming van de ouders van het kind is vereist, tenzij de ouders overleden zijn, niet in staat zijn om hun wil kenbaar te maken of onbekend zijn (art. 9)

Bij FLASH navragen of de eis omtrent de duur van het huwelijk en het niet aanwezig zijn van biologische kinderen in het gezin ook geldt indien beide echtgenoten minimaal 35 jaar zijn en welke instantie toestemming dient te verlenen indien de ouders zijn overleden, niet in staat zijn hun wil kenbaar te maken of onbekend zijn.

9. Procedure voor (interlandelijke) adoptie

- Kindertehuizen verzorgen de matching.
- De ouders van het kind of voogd moeten afstand van het kind hebben gedaan bij de "Tribunal de Paix" in het gebied waar het kind verblijft.
- Aspirant-adoptiefouders moeten zich wenden tot het "Institut du Bien Etre Social et de Recherches" (IBESR). Zij dienen de afstandsverklaring van de ouders of voogd van het kind te overleggen. IBESR onderzoekt de medische en psychische gesteldheid van de aspirant-adoptiefouders en het kind en moet goedkeuring verlenen voor het matchingsvoorstel.
- Aspirant-adoptiefouders dienen een verzoek tot adoptie bij de "Tribunal Civil" in waarbij zij de toestemming van IBESR overleggen. De "Tribunal Civil" is

bevoegd de adoptie uiteindelijk uit te spreken.

- Aspirant-adoptiefouders dienen een Haïtiaans paspoort voor het kind aan te vragen bij het Ministerie voor Binnenlandse Zaken

Bijzonderheden:

De adoptieprocedure in Haïti is lang als gevolg van een doorgaans instabiele bestuurlijke situatie. In oktober 2007 zijn vragen gesteld door de Tweede Kamer over de duur van de Haïtiaanse adoptieprocedure. Een van de oorzaken hiervan waren de lange wachttijden voor de afgifte van een Haïtiaans paspoort voor Haïtiaanse adoptiekinderen. Door de directeur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken in Haïti is aangegeven dat de reden voor deze wachttijden was gelegen in de wijze waarop de afhandeling van de dossiers voorheen was georganiseerd. Sinds 1 maart 2007 is het Ministerie van Binnenlandse Zaken belast met de centrale registratie en behandeling van dossiers maar deze was aanvankelijk onvoldoende geëquipeerd. De verwachting is uitgesproken dat de achterstanden geleidelijk zullen worden ingelopen.

In april 2008 is tijdens een werkbezoek van vertegenwoordigers van de Haïtiaanse autoriteiten in Nederland gesproken over de duur van de adoptieprocedure. Door de vertegenwoordigers is aangegeven dat de vertragingen niet zozeer gelegen zijn in de fase van de paspoortafgifte maar in de eerdere fasen van de procedure.

In juli 2008 is naar aanleiding van informatie van de Stichting FLASH en de Vereniging Wereldkinderen nogmaals bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken aandacht gevraagd voor de wachttijden bij de afgifte van een Haïtiaans paspoort aan adoptiekinderen.

10. Betrokken autoriteiten, instellingen of personen en hun taken en bevoegdheden

- Kindertehuizen die geaccrediteerd zijn door IBESR. Zij verzorgen de matching.
- "Tribunal de Paix". Ten overstaande van deze gerechtelijke instantie dient de ouder of voogd een afstandsverklaring te tekenen.
- IBESR accrediteert kindertehuizen en adoptiebemiddelaars en moet toestemming verlenen voor de adoptie van een bepaald kind door aspirant-adoptiefouders alvorens een aanvraag bij de rechtbank kan worden ingediend.
- "Tribunal Civil" spreekt de adoptie uiteindelijk uit.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken is verantwoordelijk voor paspoortafgifte.

11. Achtergrond van de kinderen die voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen

Veel kinderen zijn door hun moeder afgestaan vanwege de slechte economische situatie. In Haïti zijn het vaak de moeders die voor het kind moeten zorgen. Het is niet ongebruikelijk dat mannen bij diverse vrouwen kinderen hebben en slechts voor de kinderen uit de huidige relatie financiële zorg willen/kunnen dragen. In sommige gevallen betreft het vondelingen.

12. Procedure voor afstand (*beschrijving van de wijze waarop de biologische ouders afstand doen, advies, voorlichting en begeleiding van de biologische ouders, termijn*)

voor het doen van afstand en het kunnen terugkomen daarop)

Een afstandsverklaring moet worden getekend bij de Tribunal de Paix.

Kan FLASH meer informatie over de afstandsprocedure verstrekken? Onduidelijk is of de ouders voorlichting en begeleiding krijgen en van welke instantie. Ook is niet duidelijk of de ouders nadat zij de afstandsverklaring ten overstaande van de Tribunal de Paix hebben getekend nog kunnen terugkomen op hun besluit.

13. Procedure voor vondelingen (beschrijving van de maatregelen die worden genomen om de ouders of familie van een kind te vinden alsmede of en door welke instantie een verlatenverklaring wordt afgegeven)

Kan Flash informatie verstrekken over de maatregelen die worden getroffen om de ouders of familie van een kind te vinden alsmede door welke instantie een verlatenverklaring wordt afgegeven?

14. Procedure voor wezen (aangeven hoe en door welke instantie wordt vastgesteld dat een kind wees is en welke maatregelen worden genomen om te bevorderen dat de familie de zorg op zich neemt)

15. Procedure voor ontzetting uit de ouderlijke macht

16. Subsidiariteitsbeginsel

De situatie in Haïti is zodanig dat kinderen maar zelden door Haïtiaanse gezinnen worden geadopteerd of als pleegkind in een Haïtiaans gezin kunnen worden geplaatst. Interlandelijke adoptie is hierdoor de enige oplossing om een kind in een liefdevol gezin te laten opgroeien.

17. Hoeveel nationale en interlandelijke adopties hebben plaatsgevonden

De adoptiewetgeving kan hier geraadpleegd worden

Zie pdf file Decree of April 4th 1974 on adoption
Law reforming adoption

De bovenstaande informatie is verkregen in augustus 2008

Bronnen:

- www.travel.state.gov
- Website Vereniging Wereldkinderen
- Website Stichting FLASH
- Dossier BKA 20031/0645 opgeslagen op kamer H 16.07

buiten reikwijdte

Kort verslag gesprek NAS : Evaluatie Haïti 16 februari

10.2.e bedankt de NAS voor de inzet die ze hebben gedaan rondom Haiti en vraagt hen op het proces van de overkomst van de Haïtiaanse kinderen te reflecteren. Allereerst wordt ingegaan op de situatie van de kinderen en van de adoptiefouders.

10.2.e, 10.2.g

Verdere afspraken:

- de NAS zal de Preval lijst toesturen naar Justitie
- DJJ zal de verklaring van de Haïtiaanse minister president naar de NAS sturen

Overzicht ontwikkelingen rond Haïti-adopties t.b.v. werkbezoek aan Haïti in 2011

Wat zegt ISS:

Sinds de aardbeving zijn 2400 Haïtiaanse kinderen in buitenlandse adoptiegezinnen opgenomen. In meerdere landen hebben rechtbanken de adopties niet uitgesproken omdat vereiste documenten ten aanzien van afstand en adoptie ontbraken. Dat staat op gespannen voet met art. 5c van het HAV, dat regelt dat het kind is toegestaan in het ontvangende land te komen en te blijven. Daarnaast zijn psychosociale problemen gemeld bij deze kinderen en zijn kinderen bij niet goed voorbereide adoptieouders terecht gekomen.

Er is in Haïti gebrek aan stabiliteit en middelen. IBSR, de Haïtiaanse CA, is onvoldoende toegerust om de achtergrond van kinderen te achterhalen en hun adoptabiliteit vast te stellen.

Rapport van Save the Children en ISS onderschrijven het Nederlandse standpunt om de adopties uit Haïti op te schorten omdat zonder behoorlijke informatie niet kan worden vastgesteld of interlandelijke adoptie in het belang van het kind is. Dat standpunt wordt door nog 20 andere landen ondersteund.

Emotionele, opportunistische en politieke reacties nemen de overhand over unanieme standaarden bij de bescherming van kinderen in geval van rampen. Zo hebben Frankrijk, Zwitserland en de VS in 2010 veel kinderen uit Haïti laten overkomen.

Volgens het ISS rapport over 'expedited proceedings' leidt ontbrekende coördinatie tussen ontvangende landen tot verslechtering van de bescherming van de rechten van het kind. Gelet op het feit dat de nieuwe adoptiewetgeving nog niet van kracht is en het HAV nog niet geratificeerd en geïmplementeerd, is een gezamenlijke benadering bij de opschorting van adopties noodzakelijk. Bovendien waren de deelnemers aan de 3^e Special Commission in juni 2010 in Den Haag *unaniem* van mening dat er geen nieuwe adoptievoorstellen zouden moeten worden gedaan voordat de vereiste garanties kunnen worden geboden.

Wat zegt de SAV:

Vrijwel alle kinderen hebben wel trauma's opgelopen. Vanuit meerdere tehuizen op Haïti zijn kinderen gekomen met problematiek die het gevolg is van seksueel misbruik. Gemeld worden slaapproblemen, angst, eetproblemen, agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag en hechtingsproblematiek. Dat laatste uit zich bijvoorbeeld in angst om naar school of crèche te gaan. Er is een beeld ontstaan van een specifiek risico voor kinderen vanuit Haïti, waar een "andere" moraliteit lijkt te gelden.

De problemen van de kinderen die na de aardbeving zijn aangekomen zijn niet echt anders dan bij de andere adoptiekinderen uit Haïti. De aardbeving komt daar voor deze kinderen nog bovenop. Veel van deze kinderen maken zich zorgen over wat er met hun biologische ouders, vriendjes en familie die zijn achtergebleven is gebeurd.

Wat wordt voor deze kinderen gedaan:

- De SAV biedt informatie en advies via telefoon en e-mail
- De SAV organiseert informatiebijeenkomsten
- Er wordt video-interactiebegeleiding aangeboden, waarbij gespecialiseerde hulpverleners op het gebied van adoptie tijdens een huisbezoek persoonlijk advies kunnen geven
- Er wordt gericht doorverwezen naar gespecialiseerde hulpverleners voor bijvoorbeeld traumaverwerking.

Gebleken is dat het overgrote deel van de ouders gebruik maakt van ondersteuning in de een of andere vorm.

Minister van Buitenlandse Zaken

Mme Michèle Alliot-Marie
Ministre des Affaires étrangères et
européennes
37, quai d'Orsay
75007 Paris
FRANCE

La Haye, le 7 janvier 2011

Madame la Ministre,

10.2.e

En raison du changement de gouvernement survenu entre-temps aux Pays-Bas, c'est avec un certain retard que je réponds à la lettre (réf. 002954 CM) que votre prédécesseur, M. Bernard Kouchner, a envoyée le 15 juillet dernier à M. Maxime Verhagen, alors ministre néerlandais des Affaires étrangères.

Après concertation avec le ministre de la Justice, M. Ivo Opstelten, j'ai le plaisir de vous indiquer que les Pays-Bas se félicitent de l'initiative française pour une démarche commune visant à encourager les autorités haïtiennes à renforcer leur législation en matière de procédures d'adoption internationale. J'apporte mon entier soutien à cette initiative que j'espère voir activement appuyée par de nombreux pays.

Dans cette optique, les Pays-Bas souhaitent œuvrer à l'implication durable du Bureau permanent de la Conférence de La Haye et de l'UNICEF dans le processus de renforcement de la législation haïtienne en la matière.

Je vous prie d'agréer, Madame la Ministre, l'assurance de ma très haute considération.

10.2.e

Uri Rosenthal
Ministre des Affaires étrangères du Royaume des Pays-Bas

39.

Nota

1. 10.2.e

2. 10.2.e

DB 2011/0304 27/1
31101Aan
Dtv

de Minister voor Immigratie en Asiel

10.2.e

10.2.e

11/5683752

Visie vooraf
Van

Doorkiesnummer(s)

Datum

Kenmerk/NotaNr.

Bijlage(n)

Onderwerp

070 7794524

14 januari 2011

INDUIT-10-4167 (AUB)

2

Regeling voortzetting van het verblijf van Haïtiaanse adoptiekinderen

Kern/samenvatting

Eind januari 2010 heeft de toenmalige Minister van Justitie na de aardbeving op Haïti toestemming gegeven voor de overkomst van 105 Haïtiaanse adoptiekinderen. Aan 53 kinderen is een verblijfsvergunning "voor verblijf ter adoptie" verleend. Aan 52 kinderen is een (tijdelijke) verblijfsvergunning met toepassing van de discretionaire bevoegdheid verleend. U wordt voorgesteld om ook aan deze tweede groep nu een verblijfsvergunning op grond van het adoptiebeleid te verlenen.

Aanleiding/probleemstelling

In maart 2011 verloopt de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning die op grond van discretionaire bevoegdheid aan 52 kinderen is verleend. Er dient nu een beslissing te worden genomen over de wijze waarop hun verblijf in Nederland kan worden voortgezet.

10.2.e

27-1

Voorstel/advies

Voor de continuering van het verblijf zijn twee opties denkbaar. De adoptieouders dienen:

1. Een verlengingsaanvraag op grond van de discretionaire bevoegdheid (art. 3.4, 3° lid Vb);
2. Een aanvraag om wijziging beperking 'voor verblijf ter adoptie'.

Ik stel u voor te kiezen voor optie 2, ondanks dat er strikt genomen niet aan alle voorwaarden wordt voldaan.

Toelichting

Aangezien 52 van 105 overgekomen kinderen niet voldeden aan de voorwaarden voor een verblijfsvergunning "voor verblijf ter adoptie" zijn ze in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning op grond van de discretionaire bevoegdheid voor de duur van 1 jaar. De voorlopige voogdij over de kinderen lag toen nog bij Stichting Nidos en de adoptieprocedure in Haïti was nog niet afgerond. Deze verblijfsvergunning had bovendien een tijdelijk karakter omdat de vergunning moest kunnen worden ingetrokken als de biologische ouder zou terugkomen op het besluit tot het doen van afstand van het kind.

Inmiddels hebben alle adoptieouders, op één kind na, van de Nederlandse rechter de tijdelijke voogdij over de kinderen gekregen. De situatie op Haïti is echter nog onveranderd slecht. De Haïtiaanse rechter heeft nog geen adoptie-uitspraak gedaan en het is ook niet bekend wanneer deze uitspraak kan worden verwacht.

Ondanks dat het formeel gezien nog niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor verlening van een verblijfsvergunning "voor verblijf ter adoptie" stel ik u voor deze vergunning te verlenen. Hierna licht ik mijn voorstel nader toe.

Argumenten pro "voor verblijf ter adoptie"

1. In het belang van de kinderen en hun adoptiegezinnen is het nodig dat het verblijfsrecht van deze kinderen wordt gestabiliseerd en zo bestendig mogelijk geregeld.

De kinderen verblijven nu één jaar in Nederland. Een verblijfsvergunning "voor verblijf ter adoptie" is een verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk verblijfsrecht. Omdat de kinderen Nederlandse adoptieouder(s) hebben, kan deze meteen voor vijf jaar worden verleend. Dat ligt anders bij een vergunning die op grond van de discretionaire bevoegdheid is verleend. Een dergelijke vergunning heeft een tijdelijk verblijfsrecht en is bovendien telkenmale slechts voor een jaar geldig.

2. Gezien de situatie waarin Haïti zich bevindt, valt het volstrekt niet te voorzien wanneer de Haïtiaanse adoptieprocedure zal worden afgerond.

Een adoptie-uitspraak door de Haïtiaanse rechter kan nog jarenlang op zich laten wachten, als deze er al komt. In dit verband verwijs ik naar de brief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 10 december jl. over de tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties uit Haïti. Hieruit blijkt dat er sprake is van een zeer beperkte overheids capaciteit in Haïti en dat er onvoldoende duidelijkheid bestaat of de adoptieprocedures in Haïti op een zorgvuldige en zuivere manier kunnen plaatsvinden. Verder heeft de Haïtiaanse minister-president in januari 2010 zijn fiat gegeven dat de kinderen naar Nederland mochten komen. Hij heeft in een verklaring ermee ingestemd dat de adoptieprocedure in nauw overleg volgens de Nederlandse regels zou verlopen zie bijlage 2.

Als de kinderen één jaar in het gezin van de adoptieouders zijn verzorgd en opgevoed, kunnen hun adoptieouders zich wenden tot de Nederlandse rechter met het verzoek om de adoptie uit te spreken. De kinderen met Nederlandse adoptieouder(s) krijgen na een periode van 3 maanden, nadat de Nederlandse rechter de adoptie naar Nederlands recht heeft uitgesproken, de Nederlandse nationaliteit (artikel 5 van de Rijkswet op het Nederlanderschap). Zolang hebben de kinderen een verblijfsvergunning nodig. De adoptierechter houdt bij zijn beslissing overigens geen rekening met het soort verblijfsvergunning dat een kind heeft; hij kijkt enkel naar het belang van het kind. Een verblijfsvergunning voor verblijf ter adoptie is het meest passend, nu de ouders al wel de tijdelijke voogdij over de kinderen hebben gekregen. Door de situatie in Haïti is er niet officieel vastgesteld dat de ouders niet meer terugkomen op hun afstandsbeslissing. De Centrale Autoriteit Interlandelijke Adoptie (CA) heeft echter geen berichten ontvangen dat ouders zouden zijn teruggekomen op hun eerdere afstandsbeslissing.

Ten slotte is het ook in het belang van de IND om onder deze zaken een streep te kunnen trekken en volgend jaar niet weer geconfronteerd te worden met mogelijk hetzelfde probleem. Het verlenen van een verblijfsvergunning 'voor verblijf ter adoptie' bespaart de IND en de adoptieouders ook tijd en werk, omdat deze voor vijf jaar kan worden verleend.

Argumenten tegen "verblijf ter adoptie"

1. Niet valt uit te sluiten dat de biologische ouders in de toekomst terugkomen op hun afstandsbeslissing.

2. Onzeker is hoe de Nederlandse rechter straks zal omgaan met de vraag of het kind nog iets van zijn biologische ouders heeft te verwachten, want het is aan de Nederlandse rechter, gegeven de onzekerheden over de adoptieprocedure in Haïti, om hierover zijn eigen oordeel te vormen.

Mocht in de toekomst een biologische ouder terugkomen op zijn afstandsbeslissing, zal dan een belangenafweging moeten worden gemaakt. Hierbij zal het belang van het kind leidend dienen te zijn. Het zal, hoe dan ook, voor de CA en de IND een lastige afweging zijn, ongeacht welke verblijfsvergunning het kind nu precies heeft. Bij de geëvacueerde Haïtiaanse adoptiekinderen gaat het immers om zeer jonge kinderen. Zij zijn na een jaar verblijf in toenemende mate geworteld geraakt in Nederland en hechten zich steeds meer aan hun adoptieouders. Deze factoren zullen alleen nog maar zwaarder gaan wegen naarmate het kind, dat door zijn biologische ouder wordt teruggeclaimd, langer in Nederland verblijft. Voorts zal bij de belangenafweging moeten worden betrokken of het, gezien de situatie in Haïti, verantwoord is om het betreffende kind terug te geleiden naar Haïti.

Conclusie

Hoewel de kinderen strikt genomen niet voldoen aan alle voorwaarden voor een verblijfsvergunning voor verblijf ter adoptie, moet dat naar mijn mening in belang van het kind en gelet op de bijzondere omstandigheden van Haïti worden geaccepteerd.

Concipiënt: 10.2.e

Gezien: Clustercoördinator Regulier

HAUB

DSUB

Klantdirecteur Regulier Sociaal

UNITED ADOPTTEES

INTERNATIONAL

United Adoptees International

Postbus 92269

1090 AG Amsterdam

The Netherlands

10.2.e@gmail.com

Minister van Veiligheid en Justitie

Mr. I.W. Opstelten

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Onderwerp

Adopties Haïti

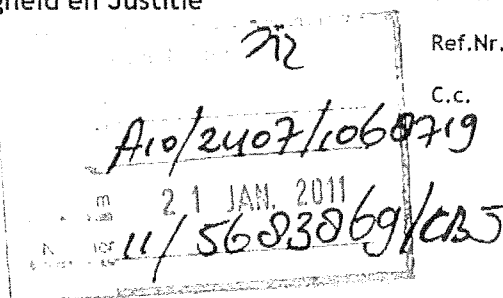
Ref.Nr.

UAI'11/CF-HAITI/MvV&J/IWO

C.c.

Vaste Kamercommissie voor
Veiligheid en Justitie

Zijne Excellentie,

Bij brief van 18 februari 2010 hebben de toenmalige minister van Justitie en de minister voor Jeugd en Gezin de Tweede Kamer bericht over de stand van zaken met betrekking tot de versnelde toelating van Haïtiaanse adoptiekinderen tot Nederland (Kamerstukken II 2009/10, 31 265, nr. 33).

Thans zouden wij graag willen weten of van de groep van 53 kinderen ten aanzien van wie in Haïti de adoptie reeds was uitgesproken, de adoptieprocedure inmiddels is afgerond. Voor zover zulks niet het geval is en deze kinderen (dan wel een deel daarvan) hier te lande nog als vreemdeling op basis van een verblijfsvergunning verblijven, zouden wij graag enig inzicht krijgen in de redenen waarom de adoptieprocedure nog niet tot een afronding heeft kunnen komen.

Van de groep van 43 kinderen die in Haïti reeds waren gematcht met aspirant-adoptiefouders zouden wij graag willen weten op welke wijze contact is gezocht met de Haïtiaanse kindertehuizen om na te gaan of de biologische ouders terug willen komen op hun besluit om afstand van hun kind te doen, zoals is toegezegd in voormelde brief van 18 februari 2010. In dit verband zouden wij ook graag willen weten welke termijn de biologische ouders hiervoor is gegund (revocatieperiode) en of gebruik is gemaakt van het recht op revocatie. Voorts zouden wij ook van deze groep willen weten of de adoptieprocedure inmiddels is afgerond en zo niet, wat de redenen hiervoor zijn.

Van de groep van 9 kinderen ten aanzien van wie in Haïti nog geen matching had plaatsgevonden, zouden wij graag willen weten of plaatsing van deze kinderen bij adoptiefouders inmiddels heeft plaatsgevonden of dat deze kinderen (dan wel een deel daarvan) nog onder voogdij van stichting Nidos staan. Ook van deze groep zouden wij graag vernemen hoe het verblijf van deze kinderen thans in juridische zin is geregeld.

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,

10.2.e

Bylage 3

Ouv. 18/1.

Son Excellence

Monsieur le Premier Ministre
Port-au-Prince.

10.2.e

10.2.e

Je me joins à la lettre de condoléance de la Reine des Pays-Bas, Sa Majesté Béatrice de l'Orange, formulant la profonde sympathie du Gouvernement des Pays-Bas et du peuple Néerlandais, concernant le désastre horrible qui a touché votre pays et votre peuple.

Veuillez y recevoir ma condoléance personnelle et l'assurance de la volonté de mon Gouvernement de l'aide dans le sauvetage de votre peuple et dans la reconstruction de votre pays en vue de diminuer la souffrance du peuple Haïtien par des équipes de sauvetage d'urgence et par un premier fonds d'aide de 2 millions Euros.

Nous déplorons profondément la disparition des citoyens Néerlandais qui se trouvaient à Villa Thérèse pendant le tremblement de terre. Ces familles Néerlandaises venaient à peine se réunir avec leurs enfants Haïtiens adoptifs et ont tous trouvés la mort dans l'hôtel.

Depuis Vendredi 15 janvier, l'aide humanitaire des Pays-Bas est en plein mouvement en Haïti. Vu la situation dramatique aussi pour les enfants dans des crèches, le Gouvernement des Pays-Bas a mis en place un programme d'évacuation des enfants en procédure d'adoption par des familles Néerlandaises. Il s'agit en totale de 102 enfants dans trois crèches différentes. Les dossiers de 60 enfants ont passés le Tribunal de Première Instance de Port au Prince ; 52 dossiers se trouvent ou bien au IBESR ou au Parquet pour des suites nécessaires. Ainsi, l'adoption Haïtien de ces 52 dossiers n'est pas encore finalisée.

Je vous demande à mon propre nom et au nom de mon Gouvernement de nous donner votre permission d'évacuer les 102 enfants aux Pays-Bas et de les réunir avec leurs familles adoptives le Lundi 18 Janvier 2010. Vous leur donnerez la chance de guérir leur traumatisme des derniers jours ; vous leur donnerez une nouvelle vie en sécurité ; ils se souviendront de votre grâce et un jour ils reviendront dans leurs pays natale pour contribuer au développement du pays d'Haïti.

Je peux vous garantir que le Gouvernement Néerlandais, dès l'arrivée des enfants aux Pays-Bas, commencera la procédure d'adoption de ces enfants en étroite coopération avec le Gouvernement Haïtien. Egalement les rapports de suivi après six (6) mois et après une (1) année seront garantis.

Je vous prie au nom de mon Gouvernement et au nom de 102 enfants adoptifs de m'informer au plus vite possible de votre décision. Nous aurions besoin de votre accord écrit ou votre approbation par la signature de cette lettre.

Nous vous prions d'agréer, Excellence, nos salutations les plus respectueuses.

10.2.e

Ambassadeur de son Majesté à Saint Domingue et à Port au Prince.
Consul Général des Pays-Bas
Lele, Pétion-Ville

10.2.e

Pour accord,

10.2.e

Ministerie van Veiligheid en Justitie

11503

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
5680708/10

Uw kenmerk
2010Z15155/2010D44827

Datum 20 januari 2011

Buiten reikwijdte

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

¹ Het toezicht op de naleving van de voor de vergunninghouders geldende voorschriften is op basis van artikel 25 van de Wobka neergelegd bij de Inspectie Jeugdzorg.

buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
20 januari 2011

Ons kenmerk
5680708/10

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
20 januari 2011

Ons kenmerk
5680708/10

e. Klachten over situatie in kindertehuis Bresma in Haïti

Tenslotte worden in de brief van de ouders opmerkingen gemaakt over mogelijke misstanden in Haïti in het kindertehuis waar de NAS contacten mee onderhoudt. Op basis van deze en andere signalen heb ik besloten om adopties uit Haïti vooralsnog op te schorten. Ik heb uw Kamer daarover bericht in mijn brief van 10 december jl. (Kamerstukken II, 2010/11, 31 265, nr. 36). In het voorjaar van 2011 (vermoedelijk eind maart) zal er een ambtelijke delegatie naar Haïti afreizen, waarbij tevens de betrokken kindertehuizen zullen worden bezocht. Daarna zal een definitief standpunt door mij worden ingenomen m.b.t. adopties uit Haïti.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

10.2e

10.2.e

Bureau Secretaris-Generaal
Cluster Procedures

Ministerie van Veiligheid en Justitie

10.2.e

10.2.e

T.M.

C. Nieuw

A. Albeda

Ontvangen

27/1/11

de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

005882 26.01.11 10:20

(Ditkoord met uitstel, lijkt me niet nodig
dat de DG zelf gaat, maar dat terzijde)

nota

Interlandelijke adoptie: uitstel werkbezoek aan Haïti

Algemene leiding
Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

10.2.e

27/1

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

27/1

10.2.e senkomst van

DGPJS

Datum/paraaf

20/1

10.2.e

Van

10.2.e

27/1

Visie vooraf

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

24/1

DV

Datum/paraaf

24/1

11.1

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

24/1

10.2.e

Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100

2511 EX Den Haag

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Internationale

Samenwerking

T 10.2.e

M

F

10.2.e

@minjus.nl

Datum

24 januari 2011

Ons kenmerk

DDS 5684011

Wat gaat er ook met
Haïti anders dit bevoel
door de DG zelf te laten
aflopen.

Met de beslissing van 10 december 2010 om interlandelijke adopties uit Haïti tijdelijk op te schorten is aangekondigd dat in maart 2011 een werkbezoek van de DGPJS aan Haïti plaatsvindt om de situatie te beoordelen.

In de voorbereiding van dit werkbezoek is contact gezocht met het ministerie van Buitenlandse Zaken en de ambassade op de Dominicaanse Republiek, verantwoordelijk voor Haïti. Het ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert om het werkbezoek uit te stellen.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Reden hiervoor is de onduidelijkheid over het vervolg op de verkiezingen in november 2010. De verkiezingen zijn onrustig verlopen en er zijn onregelmatigheden geconstateerd door een onafhankelijke commissie die onderzoek heeft gedaan naar het verloop van deze verkiezingen. Het is nu nog onduidelijk wat er met de bevindingen van deze commissie gaat gebeuren en wanneer de volgende verkiezingen zullen plaatsvinden en de zittende president Preval de macht zal overdragen.

Datum
24 januari 2011
Ons kenmerk
DDS 5684011

In Haïti wordt na de verkiezingen niet alleen een nieuwe president en regering geïnstalleerd, maar worden ook de ambtenaren en de rechtelijke macht vervangen. Voor het werkbezoek is het van belang dat gesproken wordt met de nieuwe verantwoordelijke Haïtiaanse autoriteiten om tot een goed beeld te komen van de wijze waarop zij interlandelijke adopties vorm willen geven.

Ik vraag u akkoord te gaan met uitstel van het werkbezoek van de DGPJS tot na de volgende verkiezingen die tot de installatie van een nieuwe president en regering leiden. Hierbij wordt in acht genomen uw wens om het werkbezoek zo snel mogelijk te laten plaatsvinden.

Aangezien de tijdelijke opschorting van adoptie mede afhankelijk is van de bevindingen van het werkbezoek, geef ik u in overweging om de Tweede Kamer te informeren over het uitstel van het werkbezoek.

De Nederlandse Adoptiestichting (NAS) zal, als Nederlandse vergunninghouder werkzaam op Haïti, over uw beslissing worden geïnformeerd.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Nederlandse Adoptie Stichting
Aan de Stichting Adoptievoorzieningen

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
5685904/11/DJJ

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 8 februari 2011
Onderwerp Uitstel bezoek aan Haïti inzake adoptie

Geachte heer/mevrouw,

Op 10 december 2010 heeft Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie besloten de interlandelijke adopties uit Haïti tijdelijk op te schorten. Aanleiding voor dit besluit is de huidige situatie op Haïti waardoor een zorgvuldige adoptieprocedure op dit moment niet kan worden gewaarborgd.

Eerder was het voornemen om in maart 2011 een Nederlandse ambtelijke delegatie een bezoek te laten brengen aan Haïti uitgaande van het feit dat de nieuwe regering dan geïnstalleerd zou zijn. Nu duidelijk is geworden dat de tweede ronde van verkiezingen op 20 maart zal plaatsvinden, is besloten om het werkbezoek uit te stellen en een nieuwe datum voor het bezoek vast te stellen zodra de nieuwe regering is geïnstalleerd.

De beslissing tot tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties uit Haïti blijft daarmee tot nader order van kracht.

Hoogachtend,

10.2.e

de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

United Adoptees International
T.a.v. 10.2.e
Postbus 92269
1090 AG AMSTERDAM

Datum 21 maart 2011
Onderwerp stand van zaken versnelde toelating adoptiekinderen uit Haïti

Geachte 10.2.e

In antwoord op uw brief van 17 januari 2011, waarin u verzoekt om nadere informatie over de stand van zaken met betrekking tot de groep van Haïtiaanse adoptiekinderen die in januari 2009 versneld is overgekomen naar Nederland, kan ik u het volgende mededelen.

Algemeen

In totaal zijn er na de aardbeving 105 kinderen versneld voor adoptie naar Nederland overgekomen. Alle kinderen zijn inmiddels gematched met adoptiefouders en verblijven in vrijwel alle gevallen bij adoptiefouders. Hieronder ga ik in op de stand van zaken met betrekking tot de adoptieprocedure van de volgende drie te onderscheiden groepen kinderen.

1. Kinderen waarvan de adoptieprocedure nagenoeg was afgerond

De eerste groep betreft 53 kinderen ten aanzien van wie in Haïti de adoptie is uitgesproken ten gunste van Nederlandse aspirant-adoptiefouders en die naar Nederland zijn gekomen. Deze kinderen verbleven nog in Haïti in afwachting van de juiste uit- en inreisdocumenten. Deze groep kinderen is direct geplaatst bij adoptiefouders. Inmiddels hebben alle kinderen een reguliere verblijfsvergunning gekregen voor verblijf ter adoptie.

Zoals eerder aan de Tweede Kamer is aangegeven geldt ten aanzien van deze groep dat er sprake is van een "zwakke" adoptie. Aangezien in veel zaken de originele documenten ontbraken, was de rechter in Nederland van mening dat het gezag niet bij adoptiefouders lag. Middels een rechterlijke procedure heeft de Raad voor de Kinderbescherming het gezag wel bij adoptiefouders laten beleggen. Het is overigens aan de Nederlandse rechter om de "zwakke" adoptie te erkennen en om te zetten in een "sterke" adoptie, waardoor de kinderen met Nederlandse adoptiefouder(s) de Nederlandse nationaliteit verkrijgen.

Mij is bekend dat de rechter tot op heden pas in enkele gevallen deze "zwakke" adoptie heeft omgezet in een sterke adoptie, mede omdat van deze groep kinderen niet alle oorspronkelijke, originele documenten beschikbaar zijn. Aangezien deze omzettingen privé-aangelegenheden betreffen, heb ik niet de beschikking over informatie van al deze zaken en kan ik u geen exacte cijfers verstrekken. Wel heb ik begrepen dat de rechter het wettelijke vereiste van een

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior adviseur
T 070 10.2.e
F 070 10.2.e
10.2.e @minjus.nl

Ons kenmerk
DDS 5688733/11

Uw kenmerk
UAI'11/CF-haiti/mvVenJ/IWO

Kopie aan

10.2.e

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

jaar verzorgingstermijn door de ouders van de kinderen in Nederland hanteert en pas daarna de aanvraag voor een "sterke" adoptie weer zal behandelen. Aangezien de kinderen eind januari 2010 naar Nederland kwamen, is deze termijn nu net verstreken. Dit betekent dat in de komende maanden deze zaken weer door de rechter worden opgepakt. Voor zover mogelijk ondersteun ik dit proces.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
21 maart 2011

Ons kenmerk
DDS 5688733/11

2. Kinderen waarbij een matching heeft plaatsgevonden

Deze groep betreft 43 kinderen die reeds in Haïti waren gematched met Nederlandse aspirant-adoptiefouders. Voor deze voorgenomen adopties hadden zowel de Haïtiaanse autoriteiten als de Nederlandse Centrale autoriteit (Ca) toestemming verleend. De adopties waren echter op het moment van de aardbeving nog niet formeel bekrachtigd door een Haïtiaanse rechter. Ook deze kinderen bevinden zich, voor zover bekend, bij hun aspirant-adoptiefouders. Aanvankelijk was over deze kinderen een voorlopige voogdij uitgesproken, die berustte bij Stichting Nidos (de voogdij-instelling). In overleg met de betrokken vergunninghouders, Nidos en de Raad voor de Kinderbescherming is middels een rechtelijke procedure het gezag aan de aspirant-adoptiefouders opgedragen. Voor een zorgvuldige afwikkeling van de procedure is inmiddels twee keer contact gezocht met de Haïtiaanse Kinderbescherming, IBESR en de betreffende tehuizen, met als doel te achterhalen of zich nog biologische ouders hebben gemeld bij een van de kindertehuizen, die terug zouden willen komen op hun besluit tot afstand doen van hun kind. Door het ministerie van Buitenlandse Zaken ben ik onlangs geïnformeerd dat bij de betrokken kindertehuizen in Haïti dergelijke verzoeken van biologische ouders niet zijn ingediend.

Overigens meld ik u hierbij dat Haïti geen formele "bedenktijd" (revocatieperiode) kent voor die ouders die afstand hebben gedaan van hun kind. Haïti kent alleen een bezwaarmogelijkheid van 30 dagen na afstand van het kind in het geval de andere ouder van het kind (of andere betrokken naasten) niet wenst in te stemmen met de afstand. Juist gelet op het ontbreken van een formele revocatieperiode hebben de vergunninghouders de betrokken tehuizen destijds gevraagd om de afstandsouders goed te begeleiden en hen genoeg tijd te geven voordat daadwerkelijk afstand werd gedaan van het kind. Doorgaans was deze periode 60 dagen.

Aan deze groep kinderen is een verblijfsvergunning verleend op basis van de discretionaire bevoegdheid van de minister voor Immigratie en Asiel, eveneens met vrijstelling van het mvv-vereiste en het paspoortvereiste. Ook voor deze groep kinderen geldt dat nog niet in alle gevallen de adoptieprocedure is afgerond.

3. Kinderen waarvoor nog geen matching heeft plaatsgevonden

De laatste groep betreft 9 kinderen voor wie al duidelijk was dat zij vóór het tijdstip van de aardbeving voor adoptie in Nederland in aanmerking zouden komen en met Nederlandse aspirant-adoptiefouders gematched zouden gaan worden. Ook deze groep stond aanvankelijk onder voorlopige voogdij van Nidos. Deze kinderen zijn in eerste instantie door Nidos ondergebracht bij crisisopvangpleeggezinnen. Dit zijn gezinnen die bereid zijn om tijdelijk kinderen op te vangen. Inmiddels zijn ook deze kinderen gematched met en geplaatst bij adoptiefouders. Deze adoptiefouders hebben inmiddels ook het gezag over deze kinderen.

Ook voor deze groep kinderen geldt dat er nog geen bericht is ontvangen vanuit Haïti dat biologische ouders zich gemeld hebben bij het kindertehuis. Ook aan deze kinderen is inmiddels een verblijfsvergunning verleend op basis van de discretionaire bevoegdheid van de minister voor Immigratie en Asiel, met vrijstelling van het mvv-vereiste en het paspoortvereiste. De resterende procedure is verder gelijk als genoemd bij groep 2.
Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
21 maart 2011

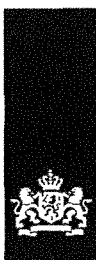
Ons kenmerk
DDS 5688733/11

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Raad voor de Kinderbescherming
Regio Noord-Holland
Locatie Haarlem
t.a.v. 10.2.e
Jansweg 15, 2011 KL Haarlem
Postbus 1175, 2001 BD Haarlem

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
5691417/11/CBJ

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 28 maart 2011
Onderwerp Uw verzoek om informatie voor de adoptieprocedure betreffende
Haitiaanse adoptiekinderen

Geachte 10.2.e

Voor de Nederlandse adoptieprocedures van de kinderen die versneld zijn overgekomen na de aardbeving op 12 januari 2010, heeft u verzocht om informatie of er nog biologische ouders op Haiti zijn die terug zijn gekomen op hun beslissing om hun kind af te staan met het oog op adoptie.

Via de Nederlandse ambassade te Santa Domingo, Dominicaanse Republiek, is de reactie van het kindertehuis L'Esperance ontvangen. Deze reactie betreft een telefonische bevestiging dat er geen biologische ouders zijn die hun kind bij het kindertehuis hebben afgestaan, die terug willen komen op hun beslissing om afstand te doen van hun kind met het oog op adoptie.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

Telefoonnotitie:

Datum: 31 maart 2011

Tijd: 9.45 uur

Gesproken met: 10.2.e

Betreft: Stand van zaken adoptie uit Haïti naar andere ontvangende landen

Gesproken met 10.2.e die momenteel in Rome aanwezig is bij een overleg met andere CA's in het kader van een pilotproject over uitwisseling van informatie. Tijdens dit overleg is ook gesproken over adoptie uit Haïti.

In veel Europese landen zijn belangengroeperingen in de weer om adoptie uit Haïti weer mogelijk te maken. De werkelijke situatie is echter de volgende:

Alleen de **VS** continueert haar adoptierelatie met Haïti.

In **Canada** hebben drie provincies adoptie uit Haïti opgeschort; twee provincies hebben dat niet formeel gedaan, maar adopteren evenmin uit Haïti.

Frankrijk heeft in 2010 de nog lopende procedures afgerond, waarbij ca. 1000 kinderen uit Haïti naar Frankrijk zijn overgebracht. Daarnaast heeft Frankrijk echter adoptie uit Haïti opgeschort voor nieuwe verzoeken.

Duitsland adopteert momenteel niet uit dit land, evenmin als **Italië**.

In **Zwitserland** kunnen adoptiefouders via zgn. zelfdoeprocedures adopteren uit elk land, zonder dat de Zwitserse autoriteiten daar invloed op kunnen uitoefenen.

Frankrijk heeft op 29 maart contact gehad met IBESR. Daaruit blijkt dat en bij IBESR momenteel slechts 5 dossiers voor adoptie in behandeling zijn.

De kindertehuizen waaruit Frankrijk adopteert zijn vrijwel leeg. De kinderen die er verbleven zijn over het algemeen terug naar hun ouders of familie.

IBESR acht zichzelf weliswaar in staat om adopties te doen, maar ziet graag versterking d.m.v. personeel en middelen. Ook acht IBESR het van belang dat het grip krijgt op de tehuizen, die nu veelal in particuliere handen zijn.

Er is nieuwe wetgeving aangenomen door het parlement. Deze wetgeving ligt nu voor aan de senaat. Men acht deze wetgeving bemoedigend, maar deze bereikt nog lang niet het niveau van het Haags Adoptieverdrag.

In december 2010 heeft in het Canadese Montreal een overleg over Haïti plaats gehad. Daarbij waren de VS, Canada, Frankrijk, Italië, Unicef en het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie aanwezig.

Daar is afgesproken om gezamenlijk op te trekken teneinde adoptie in Haïti naar een hoger plan te trekken en binnen het Haags Adoptieverdrag te krijgen. Om dit te bereiken is afgesproken adoptie voorlopig op te schorten.

Ook is nu het plan om ergens in juni 2011, zodra er een nieuwe regering is, een gezamenlijke demarche te plegen Haïti te steunen bij het bereiken van een hoger niveau en om nieuwe wetgeving op te stellen die wel voldoet aan het Haags Adoptieverdrag.

45

BREBIS DE

BREBIS DE SAINT MICHEL DE L'ATTALAYE

Delmas 105, Rte de Frères, Imp. St Louis Jeanty # 13

Port-au-Prince, Haïti, W.I.

Tél: (509) 3760-3915, 2940-1067

E-mail : @mail.com

Consulat Général des Pays-Bas
Rue 4 (en face # G2)
Parc Industriel SHODECOSA
Route Nationale # 1
Port-au-Prince, Haïti

Monsieur
Consul Général des Pays-Bas

Monsieur le Consul,

Je certifie et atteste par la présente, que la crèche Brebis de Saint Michel de l'Attalaye, que depuis le départ pour la Hollande des quarante deux (42) enfants, les parents biologiques n'ont jamais manifesté le désir de faire revenir leurs enfants en Haïti.

Fait a Port-au-Prince en date du 4 Mars 2011, pour servir et valoir ce que de droit.

X

415

10.2.e

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

10.2.e 04.05.11 10:43

nota

Brief van Franse minister van Buitenlandse Zaken over
adopties uit Haiti

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

Algemene leiding
Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

10.2.e

Door tussenkomst van

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

Van

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

HJB

Datum/paraaf

10.2.e

Visie vooraf

10.2.e

Datum

27/4

10.2.e

DV

Datum/paraaf

10.2.e

10.2.e

Kopie aan

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

Datum/paraaf

Conciplönt

10.2.e

Datum/paraaf

27/4

10.2.e

Gevraagde beslissing

Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100

2511 EX Den Haag

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Internationale
Samenwerking

T

M

F

10.2.e

10.2.e

@minjus.nl

Datum

27 april 2011

Ons kenmerk

DDS5694798

Bijlagen

2

Acc U wordt verzocht in te stemmen met de bijgevoegde conceptbrief ter ondersteuning van de gemeenschappelijke demarche richting de Haïtiaanse autoriteiten waarin een aanpak wordt voorgesteld om de kinderbescherming in relatie tot interlandelijke adoptie op Haiti te versterken.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
27 april 2011

Ons kenmerk
DDS5694798

Toelichting

Begin dit jaar heeft u ingestemd met het verzoek van de toenmalige Franse minister van Buitenlandse Zaken, de heer Kouchner, voor een gemeenschappelijke demarche. Doel van deze conceptbrief is om invulling te geven aan de demarche om met de voorgestelde gemeenschappelijke aanpak interlandelijke adopties weer mogelijk te maken.

In de conceptbrief worden twee voorwaarden en ondersteunende maatregelen voorgesteld voordat interlandelijke adopties weer kunnen aanvangen. Allereerst, het doorzetten van het proces van toetreding tot het Haags Adoptieverdrag (HAV) dat is begonnen met de ondertekening van het verdrag door Haiti op 2 maart jl. Ten tweede, het aannemen van de nieuwe Haïtiaanse adoptiewetgeving door de Senaat en de implementatie daarvan. De ondersteunende maatregelen zien op;

- Een gemeenschappelijke aanpak van de zgn. Montrealgroep. Deze groep bestaat uit de Centrale autoriteiten uit een aantal landen dat in december 2010 bijeen is gekomen om een gemeenschappelijke aanpak te ontwikkelen. De gemeenschappelijke aanpak is er op gericht Haïti er toe te bewegen als eerste stap de wet- en regelgeving op het terrein van interlandelijke adoptie naar een hoger niveau te tillen en aan te zetten tot toetreding tot het HAV, met als tweede stap een nieuwe aanpassing van wet- en regelgeving ter implementatie van de verdragsbepalingen. De aanwezige landen bij deze bijeenkomst waren Frankrijk, Quebec, Verenigde Staten, Italië en Luxemburg. Daarnaast waren Unicef en het permanent bureau van de Haagse Conferentie aanwezig. Andere landen als Duitsland, Zwitserland, Vlaamse autoriteiten, Spanje en Nederland ondersteunen het initiatief.
- Een plan van aanpak dat ziet op financiële ondersteuning, kennisoverdracht en training met als doel;
  - Het versterken van de rol van de IBESR om controle te krijgen over de kindertehuizen en de beslissingsbevoegdheid in het adoptieproces.
  - Het verbeteren van de situatie in de kindertehuizen en het borgen van de kwaliteit van de zorg die door de kindertehuizen wordt geleverd.
  - De verlichting van de administratieve lasten in de adoptieprocedure.
  - Het verzekeren van volledige implementatie van de nieuwe wetgeving.

Acc Voorgestelde conceptbrief staat nog open voor aanpassingen door de verschillende landen. Ik stel voor om op hoofdlijnen in te stemmen met de conceptbrief. Hierbij wil ik de kanttekening plaatsen dat wij (zowel VenJ als BZ) geen financiële mogelijkheden hebben om het plan van aanpak te ondersteunen. Andere vormen van steun door middel van kennisoverdracht en training kan tot de mogelijkheden behoren en zal nog nader worden uitgezocht.

Frankrijk heeft als initiatiefnemer voorgesteld om eind mei/begin juni de demarche door de ambassadeurs van de aangesloten landen in Haïti te laten plaatsvinden. Als vervolg hierop zal in de week van 20 juni een bijeenkomst van de Montrealgroep in Port au Prince worden georganiseerd waarbij gelijktijdig het werkbezoek aan Haiti zou kunnen plaatsvinden.

/ Opheffing tijdelijke opschorting → volgende pagina

Gelet op de (Europese) publieke druk adviseer ik u, indien de uitkomst van het werkbezoek en andere ontwikkelingen aangeven dat de tijdelijke opschorting kan worden opgeheven hier gezamenlijk en gelijktijdig met de andere landen bekendheid aan te geven. Hiermee wordt uiting gegeven aan de versterking van de Europese samenwerking op het terrein van interlandelijke adoptie zoals door Nederland wordt voorgestaan.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
27 april 2011

Ons kenmerk
DDS5694798

Laatste ontwikkelingen omtrent de verkiezingen op Haiti

Op 20 april 2011 is bekend gemaakt dat Michel Martelly ook de winnaar is in de definitieve uitslag van de presidentsverkiezingen met 67.6% van de stemmen. Op 14 mei a.s. zal Martelly als nieuwe president worden geïnstalleerd. Martelly is evenwel sinds zijn overwinning in de voorlopige uitslag zijn kabinet al aan het formeren. Niet uitgesloten kan worden dat indien het werkbezoek in juni a.s. zal plaatsvinden de nieuw benoemde ministers dan nog wisselingen aan het doorvoeren zijn in de ambtelijke functies.

Advies

Ik wil u adviseren uw collega van Buitenlandse Zaken het volgende positieve advies mee te geven voor beantwoording.

- U kunt instemmen met de door Frankrijk voorgestelde aanpak en conceptbrief op hoofdlijnen met de kanttekeningen die ik daarbij heb geplaatst.
- Aan te geven dat Nederland zal deelnemen aan de bijeenkomst van de Montrealgroep in juni.

Ik wil u ook adviseren om gemeenschappelijk te blijven optrekken met de andere Europese landen t.a.v. adopties uit Haiti.

Het werkbezoek zal, indien mogelijk, gekoppeld worden aan de bijeenkomst in juni van de Montrealgroep.

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Adviseur Internationale
Samenwerking

T 10.2.e
M 10.2.e
10.2.e@minjus.nl

Datum

11 mei 2011

Kopie aan

HJIZ

memo

Vorbereiding werkbezoek Haiti 18/19 juni tot 25/26 juni

Op 8 mei heeft de SVenJ ingestemd met:

- de aanpak die Frankrijk heeft voorgesteld richting de Haïtiaanse autoriteiten om hen te helpen bij de opbouw van de kinderbescherming in het licht van interlandelijke adoptie
- de deelname van Nederland aan de zgn. Montrealgroep (o.a. FRA, USA, CAN, Unicef, HCCH, ZWI, Quebec, ITA) voorzien op 22 – 24 juni
- het gezamenlijk blijven optrekken van de Montreallanden.

Gezien de publieke druk, de wens van de SVenJ om zo snel mogelijk een werkbezoek af te leggen, en de bijeenkomst van de Montrealgroep, stel ik voor om van 18/19 juni – 25/26 juni een werkbezoek aan Haiti te brengen. Vanuit de CA wordt voorgesteld dat 10.2.e mee zal gaan vanwege de kennis over de uitvoering en de individuele casuïstiek.

Gezien uw agenda voor de voorgestelde week wil ik u vragen of u als delegatieleider aan het werkbezoek zal deelnemen? Alternatief is dat 10.2.e

10.2.e meegaat of dat 10.2.e gaan.

Uit contact met het ministerie van Buitenlandse Zaken is gebleken dat de ambassadeur, 10.2.e in diezelfde week voor andere activiteiten ook op Haiti verblijft (ambassade voor Haiti is gelegen in de Dominicaanse Republiek) en wij ook van haar diensten gebruik kunnen maken. In nauwe samenspraak met BZ en de ambassade daar zal het werkbezoek worden voorbereid en zal om ondersteuning worden gevraagd (vervoer, logies, tolk, etc)

Doel van het bezoek zal zijn om te komen tot een oordeel of de tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties uit Haiti kan worden opgeheven. Een programma voor het werkbezoek zal met BZ worden opgesteld waarbij ondermeer de kindertehuizen, de IBESR (Haïtiaanse adoptie autoriteit), Unicef, Haïtiaanse ministeries verantwoordelijk in het adoptieproces, de verantwoordelijke rechter voor adoptiezaken en verschillende NGO's worden bezocht.

Ter voorbereiding op het werkbezoek wordt gesproken met Wereldkinderen (tot 2010 werkzaam op Haiti), de NAS, de RvdK, SAV, BZ en het UAI. Ook wordt van Unicef, ISS en anderen relevante organisaties informatie verzameld.

Deelname NAS aan werkbezoek

Aandachtspunt bij de voorbereiding is de wens (die zij ook publiek bekend hebben gemaakt) van de NAS om gezamenlijk het bezoek aan Haiti te brengen. Zoals bekend is de NAS een andere mening toegedaan over de tijdelijke opschorting van adopties. Wel geeft de NAS aan dat zij graag met ons op werkbezoek willen gaan. Beide punten hebben zij ook publiekelijk op hun website naar voren gebracht.

Aan de NAS is voorsnog aangegeven dat, indien, dit voor ons akkoord is, er duidelijke afspraken zullen zijn over al dan niet gezamenlijk optrekken en eigenstandige besprekingen door ons (zoals de Montrealgroep).

Reden om samen met de NAS op werkbezoek te gaan, zijn:

- de eerdere gezamenlijke bezoeken aan Ethiopië met Wereldkinderen en Stichting Afrika, Turkije en de USA met de NAS en Stichting Kind en Toekomst. Niet samen gaan leidt tot meer onrust en wantrouwen dat publiekelijk wordt uitgebaat door de NAS en aspirant-adoptiefouders (zie petitie 10.2.e)
- De NAS is bekend met de Haïtiaanse adoptieprocedure.
- De NAS kan direct geconfronteerd worden met mogelijke misstanden en of geconstateerde tekortkomingen in hun samenwerking met de Haïtiaanse kindertehuizen.
- De NAS is sinds de aardbeving nog niet op Haiti op bezoek geweest waardoor haar oordeelsvorming kan veranderen.

Nadelen die verbonden zijn aan een gezamenlijk bezoek zijn:

- De NAS zal proberen de ambtelijke delegatie te beïnvloeden over de wijze waarop de procedures zouden moeten plaatsvinden.
- Als VenJ tot een andere conclusie komt dan de NAS over het al dan niet voortzetten van de adopties uit Haiti, zal de NAS niet schromen dit publiekelijk kenbaar te maken.
- Er zal weerstand zijn bij een groep aspirant-adoptiefouders en belangenorganisaties die van mening zijn dat VenJ beïnvloedbaar is voor de NAS.
- De NAS kan het idee krijgen dat zij invloed hebben op het besluitvormingsproces van V&J.

Ondanks de genoemde nadelen, adviseer ik om de NAS mee te laten gaan op het werkbezoek (natuurlijk op eigen kosten).

Ik vraag u om in te stemmen met:

- Het voorlopige programma voor het werkbezoek inclusief de tijdsperiode
- De deelname van 10.2.e aan het werkbezoek
- De deelname van de NAS aan het werkbezoek onder strikte voorwaarden.

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
11 mei 2011

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
*Adviseur Internationale
Samenwerking*

T 10.2e
M
10.2e@minjus.nl

Datum
11 mei 2011
Kopie aan
HJIZ

memo

Aanvraag werkbezoek Haiti 18/19 juni tot 25/26 juni

Op 10 december 2010 heeft de Staatssecretaris de Tweede Kamer geïnformeerd over de beslissing om interlandelijke adopties uit Haiti tijdelijk op te schorten. Onderdeel van de tijdelijke maatregel is het afleggen van een werkbezoek.

Dit werkbezoek zal van 17 t/m 25 juni 2011 plaatsvinden.

Doel van het bezoek zal zijn om te komen tot een oordeel of de tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties uit Haiti kan worden opgeheven. Een programma ziet onder meer op het bezoeken van de kindertehuizen, de IBESR (Haïtiaanse adoptie autoriteit), Unicef, Haïtiaanse ministeries verantwoordelijk in het adoptieproces, de verantwoordelijke rechter voor adoptiezaken en verschillende NGO's.

Onderdeel van het werkbezoek is ook de bijeenkomst van de zgn. Montrealgroep van 22 t/m 24 juni die als doel heeft afspraken te maken met de deelnemende landen, Unicef en het HCCH over ondersteuning van de Haïtiaanse autoriteiten bij interlandelijke adoptie. In de bijlage treft u het programma aan.

Uit contact met het ministerie van Buitenlandse Zaken is gebleken dat de ambassadeur, 10.2.e in diezelfde week voor andere activiteiten ook op Haiti verblijft (ambassade voor Haiti is gelegen in de Dominicaanse Republiek) en wij ook van haar diensten gebruik kunnen maken. In nauwe samenspraak met BZ en de ambassade daar wordt het werkbezoek voorbereid en zal om ondersteuning worden gevraagd (vervoer, logies, tolk, etc). Voor deze ondersteuning zullen kosten gemaakt moeten worden omdat in Haiti geen directe ambassade ondersteuning aanwezig is waar gebruik van gemaakt kan worden.

De delegatie bestaat uit 10.2e adviseur Internationale Samenwerking en 10.2e senior medewerker Centrale Autoriteit interlandelijke adoptie. De Nederlandse Adoptiestichting (NAS) als verantwoordelijke Nederlandse vergunninghouder voor Haiti zal ook deelnemen aan het werkbezoek.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Nederlandse Adoptie Stichting
Aan de Stichting Adoptievoorzieningen
Aan overige belanghebbenden

**Directoraat-
Generaal Preventie,
Jeugd en Sancties**
Directie Justitieel
Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven
100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
[www.rijksoverheid.nl/
venj](http://www.rijksoverheid.nl/venj)

Datum 26 mei 2011
Onderwerp Aankondiging van een werkbezoek aan Haïti inzake adoptie

Ons kenmerk
5698161/11/DJJ

Geachte heer/mevrouw,

*Bij beantwoording de
datum en ons
kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één
zaak in uw brief
behandelen.*

Op 10 december 2010 heeft Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie besloten de interlandelijke adopties uit Haïti tijdelijk op te schorten. Aanleiding voor dat besluit was de situatie op Haïti waardoor onvoldoende duidelijk was of een zorgvuldige adoptieprocedure op dat moment kon worden gewaarborgd.

Gisteren heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de Tweede Kamer geïnformeerd dat een ambtelijke delegatie in juni van dit jaar een bezoek zal brengen aan Haïti. Dit bezoek zal samen met de Nederlandse Adoptie Stichting worden uitgevoerd.

Mede op basis van de bevindingen van dit werkbezoek zal de beslissing tot tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties opnieuw worden beoordeeld. Tot dat moment blijft de beslissing tot tijdelijke opschorting van interlandelijke adopties uit Haïti blijft van kracht.

Hoogachtend,

10.2.e

de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

10.2e

9 juni 2011

memo

Haïtiaanse adoptiekinderen

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
ZakenSchedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl**Contactpersoon**

10.2e

T 10.2e

Ons kenmerk

Hieronder treffen jullie een overzicht van wat er allemaal juridisch gezien gebeurd is met de 105 kinderen die versneld vanuit Haïti naar Nederland zijn gekomen

Er zijn drie groepen kinderen te onderscheiden die voor versnelde toelating in Nederland in aanmerking zijn gekomen:

Groep 1: Kinderen waarvan de adoptieprocedure in Haïti juridisch was afgerond

In totaal gaat het in groep 1 om *53 kinderen*.

Ten aanzien van deze kinderen kan de volgende indeling worden gemaakt.

- A: kinderen met gelegaliseerde Haïtiaanse adoptie-uitspraak
- de Haïtiaanse adoptie-uitspraak ("zwakke" adoptie) wordt erkend en omgezet in Nederland in een "sterke" adoptie. Enkele van dergelijke verzoeken zijn vorig jaar al uitgesproken.
  - voor de zekerheid is in het gezag voorzien door de voogdij bij de aspirant-adoptiefouders te laten bepalen
  - deze kinderen verblijven vanaf het eerste moment bij hun aspirant-adoptiefouders
- B: kinderen met een kopie van de Haïtiaanse adoptie-uitspraak
- over deze kinderen is de tijdelijke voogdij¹ geregeld in die zin dat de aspirant-adoptiefouders met de tijdelijke voogdij zijn belast
  - na één jaar verzorgingstermijn kan de rechter verzocht worden de adoptie uit te spreken naar Nederlands recht
  - deze kinderen verblijven vanaf het eerste moment bij hun aspirant-adoptiefouders

¹ Tijdelijke voogdij kan heel lang doorlopen en is niet aan tijdslimiet verbonden. Zodra de adoptie naar Nederlands recht is uitgesproken gaat de tijdelijke voogdij vanzelf over in gezag.

Enkele voorwaarden voor adoptie naar Nederlands recht zijn 1 jaar verzorgingstermijn, biologische ouders mogen het verzoek niet tegenspreken, de biologische ouders mogen niet langer het gezag hebben over het kind

C: kinderen waarvan de Haitiaanse adoptie-uitspraak als gevolg van de aardbeving verloren is geraakt

- na aankomst in Nederland is de tijdelijke voogdij geregeld in die zin dat de aspirant-adoptiefouders met de tijdelijke voogdij zijn belast
- na één jaar verzorgingstermijn kan de rechter verzocht worden de adoptie uit te spreken naar Nederlands recht
- deze kinderen verblijven vanaf het eerste moment bij hun aspirant-adoptiefouders

Groep 2: Kinderen waarbij een matching heeft plaatsgevonden, maar waarbij de adoptie nog niet is uitgesproken in Haiti.

In totaal gaat het in groep 2 om 43 kinderen

- Ten aanzien van deze kinderen is bij binnenkomst in Nederland op 21 januari 2010 in het gezag voorzien.
- De voorlopige voogdij is belegd bij Nidos. (voorlopige voogdij kent een duur van 12 weken)
- Na 12 weken zijn de aspirant-adoptiefouders middels een rechterlijke uitspraak belast met de tijdelijke voogdij over de kinderen
- deze kinderen verblijven vanaf het eerste moment bij hun aspirant-adoptiefouders
- na één jaar verzorgingstermijn kan de rechter verzocht worden de adoptie uit te spreken naar Nederlands recht

Groep 3: kinderen waarvoor nog geen matching heeft plaatsgevonden, maar door de Haïtiaanse autoriteiten is bepaald dat deze kinderen voor adoptie in aanmerking komen door aspirant-adoptiefouders in Nederland

In totaal gaat het in groep 3 om 9 kinderen.

Deze kinderen zijn volgens gebruikelijke (interlandelijke adoptie) wijze gematcht aan wachtende aspirant-adoptiefouders. Deze aspirant-adoptiefouders hebben alleen een algemene beginseltoestemming ontvangen van de Centrale autoriteit. Alvorens de Centrale autoriteit een beginseltoestemming op naam zal afgeven zal de Centrale autoriteit advies vragen aan de Raad voor de Kinderbescherming over deze desbetreffende matching.

- Deze kinderen stonden onder voorlopige voogdij van Nidos.
- verbleven tot aan de matching in pleeggezinnen
- na goedkeuring van de matching zijn de kinderen naar de gematchte aspirant-adoptiefouders gegaan.
- tijdelijke voogdij is toegewezen aan de aspirant-adoptiefouders
- na één jaar verzorgingstermijn door de aspirant-adoptiefouders kan de rechter verzocht worden de adoptie uit te spreken naar Nederlands recht

Vreemdelingenpaspoort, inschrijving Nederlandse Gemeenten, verblijfsvergunning

Ten aanzien van alle kinderen zijn de regels in Nederland soepeler toegepast op het terrein van het aanvragen van een Vreemdelingenpaspoort, het inschrijven in de Gemeenten en het aanvragen van een verblijfsvergunning.

Individuele zaak

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Datum
9 juni 2011

Ons kenmerk
.

Verzoeken adoptie naar Nederlands recht

In januari 2011 zijn er bij de rechtbank veel verzoeken binnengekomen van aspirant-adoptiefouders die op dat moment hun Haiti kindje 1 jaar in hun gezin verzorgde (gaat dus om groep 1 of groep 2 kinderen). De rechtbank streeft ernaar om deze zaken schriftelijk af te doen vóór 1 juli as.

Nadien zijn er verzoeken binnengekomen van aspirant-adoptiefouders die later aan de 1-jaar verzorgingstermijn voldoen. Ook deze verzoeken zal de rechtbank de komende tijd behandelen.

Situatie van de kinderen

De berichtgeving die ons heeft bereikt is dat het goed gaat met de kinderen. Ze hebben zich snel aangepast aan de Nederlandse cultuur en maken het goed. Na binnenkomst in Nederland vorig jaar zijn enkele kinderen onder toezicht van een Nederlandse arts geweest maar geen der kinderen is langere tijd ziek geweest.

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Internationale
Samenwerking

T 10.2.e
M

10.2.e@minjus.nl

Datum

16 juni 2011

memo

werkbezoek Haiti

Hierbij treft u aan het voorlopige programma voor het werkbezoek aan Haiti inzake interlandelijke adoptie.

De NAS heeft aangegeven niet mee te gaan met het werkbezoek omdat zij geen toegevoegde waarde voor henzelf zien wanneer zij niet aan alle afspraken van het programma kunnen deelnemen. Wij hebben aangegeven dat voor een neutrale oordeelsvorming en voor de duidelijke scheiding van taken en verantwoordelijkheden tussen een vergunninghouder en het ministerie als Centrale autoriteit het in ieders belang is dat onderdelen van het werkbezoek apart worden gevolgd.

1. Werkbezoek om de Haitiaanse adoptieprocedure te beschouwen

Voor dit onderdeel van het werkbezoek gaan wij de partners op Haïti spreken die onderdeel vormen van de adoptieprocedure in Haïti. De kindertehuizen, de kinderbeschermingsautoriteit (IBESR), de verschillende ministeries die een rol hebben in het proces en de rechtbank die de adoptieuitspraak doet. Daarnaast hebben wij gesprekken met Unicef, het IRC en Save the Children. Ter ondersteuning van onze gesprekken hanteren wij een zgn checklist waarlangs wij de informatie leggen die wij vragen en ontvangen. Deze lijst (zie bijlage) is gebaseerd op het kwaliteitskader van de vergunninghouders, en de ervaring die is opgedaan in Ethiopie met deze lijst.

Daarnaast zullen wij terugkijken op de versnelde overkomst van de 105 kinderen. De IBESR en de kindertehuizen zullen wij informeren over de laatste stand van zaken van hun adoptieprocedures en hun welzijn conform de afspraken die zijn gemaakt op grond waarvan deze kinderen zijn overgekomen naar Nederland.

2. de bijeenkomst van de Montrealgroep

De Montrealgroep is een initiatief van Frankrijk en Quebec om te komen tot een gemeenschappelijke aanpak om de kinderbescherming in Haiti te ondersteunen in het licht van interlandelijke adopties.

Hierbij treft u het programma van de bijeenkomst van de Montrealgroep aan en het concept voorstel voor de ondersteuning van de IBESR zoals voorgesteld door Frankrijk en Quebec.

Inzet voor NL is om onze kennis te delen en in gemeenschappelijkheid te bepalen wat de beste aanpak is. Hierbij kunnen wij kennis aanbieden, al dan niet ondersteund met financiën van andere landen. Wij zullen uitdrukkelijk aangeven dat er van onze kant geen financiële mogelijkheden zijn. Wel willen we kijken of wij kennis al dan niet in de vorm van personen beschikbaar kunnen stellen onder de voorwaarde dat dit door anderen wordt gefinancierd.

Dep. VERTROUWELIJK

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Preventie, Jeugd en
Sancties**

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100

2511 EX Den Haag

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

T 07 10.2.e
M 07

10.2.e@minjus.nl

Datum

30 juni 2011

memo

Concept verslag werkbezoek Haiti over interlandelijke
adoptie van 17 juni tot en met 26 juni

Hierbij treft u aan het conceptverslag van het werkbezoek van 10.2.e (DJJ) en 10.2.e (JIZ) aan Haiti over interlandelijke adopties van 17 juni tot en met 26 juni 2011. Het betreft een conceptverslag omdat wij nog wachten op aanvullende informatie vanuit Unicef, de USA en de Montrealgroep over onder andere de kindertehuizen waar Nederland mee samenwerkt. Gezien de zomerperiode en mijn afwezigheid wilde ik jullie alvast informeren.

Ik heb daarom bewust gekozen om geen voorlopige conclusies te verbinden aan dit verslag. Wel kan alvast gesteld worden dat een versterking van de structuur van de autoriteiten noodzakelijk lijkt om de zorgvuldigheid en zuiverheid van adopties uit Haiti te kunnen borgen.

In augustus zal het definitieve verslag met een nota met advies voor het vervolg worden aangeboden aan de staatssecretaris op basis waarvan een brief aan de Tweede Kamer kan worden verzonden. Hiervoor is het wenselijk dat ook nog met de NAS en andere partijen zoals het permanent bureau van de Haagse conferentie wordt gesproken over de te nemen stappen voor de toekomst.

Ook treft u aan het persbericht van de Montrealgroep en de toespraak van de President van Haiti, dhr. Martelly zoals uitgesproken tijdens de conferentie. De Haïtiaanse en Franse media (w.o. Le Figaro) hebben aandacht geschonken aan deze berichtgeving.

10.2.a

Mede namens 10.2.e

10.2.e

Dep. VERTROUWELIJK

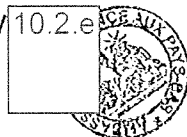
17. Torny

AMBASSADE DE FRANCE AUX PAYS-BAS*Chancellerie diplomatique*N° 617

La Haye, le 11 juillet 2011

L'Ambassade de France présente ses compliments au Ministère des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas -Secrétariat du Ministre- et a l'honneur de lui transmettre ci-joint la copie d'un courrier en date du 6 juillet 2011 que le Ministre d'Etat, Ministre des Affaires étrangères et européennes de la République française, M. Alain JUPPÉ, adresse à M. Uri ROSENTHAL, Ministre des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas, concernant l'adoption internationale en Haïti.

L'Ambassade de France saisit cette occasion pour renouveler au Ministère des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas les assurances de sa haute considération./

PJ : 1 lettre en français (1 page)

Ministère des Affaires Etrangères du Royaume des Pays-Bas
-Secrétariat du Ministre-

Copie : Direction de l'Hémisphère Occidentale (DWH), Direction des Affaires consulaires et politique de la migration (DCM).

MINISTÈRE
DES
AFFAIRES ÉTRANGÈRES
ET
EUROPÉENNES

LE MINISTRE D'ÉTAT

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

PARIS, LE 06.07.11 006030 CH

Monsieur le Ministre,

Comme vous le savez, la situation des enfants d'Haïti, orphelins ou privés de famille, nécessite une réaction de la communauté internationale. C'est pourquoi, lors de la réunion du groupe de Montréal tenue à Port-au-Prince du 22 au 24 juin dernier, nous avons encouragé les nouvelles autorités haïtiennes à créer les conditions d'une reprise des adoptions internationales dans ce pays.

Les autorités haïtiennes, au premier rang desquelles le Président Martelly, se sont clairement exprimées. Elles ont publiquement souscrit trois engagements : un engagement à ratifier la Convention de La Haye au cours de l'actuel mandat présidentiel ; un engagement à faire adopter la loi sur l'adoption selon un calendrier prioritaire (les présidents des deux chambres ont confirmé que le projet de loi figure en deuxième position sur l'ordre du jour du Sénat, après le projet sur les partis politiques) et, enfin, un engagement du Président à édicter un arrêté proscrivant les adoptions individuelles.

Au regard de ces engagements, les conditions d'une reprise des adoptions me semblent désormais réunies.

C'est pourquoi je souhaite que la France puisse reprendre les adoptions en Haïti, de façon progressive et maîtrisée, dès que le Président Martelly aura édicté l'arrêté annoncé interdisant les adoptions individuelles. Dans un premier temps, cette reprise revêtira un caractère expérimental. Le traitement des dossiers actuellement en attente du fait de la mesure de gel permettra d'évaluer de façon concrète le fonctionnement des services haïtiens et français. Si, à cette occasion, aucune difficulté importante n'apparaît, la France s'engagera dans une nouvelle phase au cours de laquelle de nouvelles demandes d'adoptions pourront être traitées.

Il me serait naturellement agréable que vous puissiez vous joindre à cette démarche que je crois bénéfique pour les enfants haïtiens en difficulté.

Je vous prie d'agréer, Monsieur le Ministre, l'expression de ma haute considération.

10.2.e

Alain JUPPÉ

Son Excellence
Monsieur Uri ROSENTHAL
Ministre des Affaires Étrangères du Royaume des Pays-Bas
PAYS-BAS

MINISTERIE
VAN BUITENLANDSE
EN EUROPESE ZAKEN

DE MINISTER

REPUBLIEK FRANKRIJK

PARIJS OP 06.07.11 006030 CH

Geachte heer,

Zoals u weet, is er voor de situatie van de kinderen in Haïti, wezen of kinderen zonder familie, een reactie van de internationale gemeenschap nodig. Daarom hebben wij tijdens de bijeenkomst van de groep van Montréal in Port-au-Prince van 22 tot 24 juni jongstleden de nieuwe Haïtiaanse autoriteiten aangemoedigd om de juiste omstandigheden te creëren voor de hervatting van de interlandelijke adoptie in het land.

De Haïtiaanse autoriteiten, in de eerste plaats president Martelly, hebben zich duidelijk uitgesproken. Ze hebben publiekelijk ingestemd met drie verplichtingen: de verplichting om het Haags Verdrag tijdens het huidige presidentsmandaat te ratificeren; de verplichting om de adoptiewet met voorrang aan te laten aannemen (de voorzitters van de twee kamers hebben bevestigd dat het wetsontwerp op de tweede plaats op de agenda van de Senaat staat, na het wetsontwerp over de politieke partijen) en, ten slotte, de verplichting van de president om een besluit uit te vaardigen waarin individuele adopties verboden worden.

Met betrekking tot deze verplichtingen lijkt het mij dat er inmiddels aan de voorwaarden voor de hervatting van de adopties is voldaan.

Derhalve wil ik graag dat Frankrijk de adopties in Haïti op geleidelijke en beheerste wijze kan hervatten, zodra president Martelly het aangekondigde besluit voor het verbieden van individuele adopties heeft uitgevaardigd. In het begin zal deze hervatting experimenteel van aard zijn. Dankzij de behandeling van de dossiers die nu on hold zijn vanwege de stopzetting, kunnen wij op concrete wijze het functioneren van de Haïtiaanse en Franse diensten evalueren. Indien zich hierbij geen grote moeilijkheden voordoen, zal Frankrijk zich wijden aan een nieuwe fase, waarin nieuwe adoptieverzoeken behandeld kunnen worden.

Het zou mij genoegen doen als u zich bij deze stap zou kunnen voegen, die naar mijn mening heilzaam is voor de Haïtiaanse kinderen die zich in moeilijkheden bevinden.

Hoogachtend,

[handtekening]
Alain JUPPÉ

Zijne Excellentie

Dhr. Uri ROSENTHAL

Minister van Buitenlandse Zaken van het Koninkrijk der Nederlanden

NEDERLAND

**Statements made by the Ministry of Foreign and European Spokesperson
(Paris, July 18, 2011)**

Haiti

France had suspended international adoptions in Haiti following the earthquake on January 12, 2010, since it felt that local conditions no longer safeguarded the best interests of the adopted children.

The situation in Haiti has now changed. The Haitian authorities have specifically pledged to comply with the timetable to update their legislation with respect to adoptions and the ratification of the Hague Convention. That's why, after consulting with the other States that traditionally receive Haitian children, France decided to gradually resume adoptions in Haiti.

This decision, deemed necessary in order to offer those children deprived of their families, notably those children who were orphaned as a result of the earthquake or abandoned in children's homes, a brighter future, will enter into force following the adoption of a decree by the Haitian president to end individual adoptions. In fact, President Martelly officially announced that Haiti would no longer handle any individual adoptions. France has taken note of this decision by the president and will comply with it.

The resumption of adoptions will initially take place on a trial basis in order to ensure that the procedures fully comply with the rules governing international adoptions. This trial period will benefit the families whose adoption requests were suspended following the earthquake. France would like it to lead to the complete reopening of international adoptions from Haiti in the near future.

10.2.e

Ministerie van Veiligheid en Justitie

de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
sr beleidsmedewerker
T 10.2.e
F 10.2.e
10.2.e @minjus.nl

Datum
25 juli 2011

Projectnaam
interlandelijke adoptie

Ons kenmerk
DDS 5705222

Bijlagen

1. brief van minister Juppé
2. Schrijven van de Montréal Groep

nota

reactie op brief Franse minister over hervatt
adopties uit Haïti

10.2.e

2011 29-07-11 17:05

Algemene leiding
Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

10.2.e

1/8

11.1

Door tussenkomst van

10.2.e

29/7

10.2.e

29/7

Visie vooraf10.2.e
Datum/paraaf

10.2.e

28/7

10.2.e

Datum/
19/7

10.2.e

DV

Datum/paraaf

11.1

11.1

Kopie aan

10.2.e

PA

Concipiënt

10.2.e

26/7

10.2.e

9 -
ALK. -

Doel

U informeren over de uitkomsten van het overleg in Haïti met de Montréal Groep.
U verzoeken om in te stemmen met de voorgestelde beleidslijn in verband met de beantwoording van de brief van minister Juppé, betreffende de mogelijkheden tot hervatting van adopties uit Haïti.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Toelichting

Minister Juppé roept de lidstaten van de Montréal Groep, waartoe ook Nederland behoort, op om zich aan te sluiten bij zijn voorstel om adopties vanuit Haïti 'geleidelijk en beheerst' te hervatten. Aanvankelijk op 'experimentele basis' en alleen met die dossiers die eerder waren opgeschort.

Datum
25 juli 2011

Ons kenmerk
DDS 5705222

10.2.a

De Montréal Groep

In Port-au-Prince heeft van 22 tot 24 juni 2011 een bijeenkomst plaatsgevonden van de Montréal Groep, waarvan onder meer Frankrijk, Canada, de Verenigde Staten, België, Italië, Zwitserland, Spanje en Duitsland deel uitmaken. Ook Nederland heeft tijdens het werkbezoek aan Haïti, van 17 t/m 26 juni, deelgenomen aan deze bijeenkomst. De Montréal Groep heeft zich ten doel gesteld om hervatting van adopties vanuit Haïti pas te laten plaatsvinden als deze kunnen worden uitgevoerd conform de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag (HAV).

De Montréal Groep vindt het belangrijk dat de deelnemende staten een gezamenlijk standpunt innemen ten aanzien van de voorwaarden voor een 'geleidelijke en beheerste' hervatting van de adopties uit Haïti. Het gaat dan met name om eenzelfde tempo en eenzelfde werkwijze bij de bemiddeling. Daarnaast wordt sterk ingezet op een samenwerkingsprogramma om Haïti te ondersteunen bij de versterking van de 'adoptie-infrastructuur', zodat adopties uit Haïti kunnen voldoen aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag (HAV). Onder de vlag van het Permanent Bureau wordt een coördinator aangesteld voor de uitvoering van het Technical Assistance Programme (TAP), dat ondersteuning biedt bij de implementatie van de nieuwe adoptiewetgeving en de ratificering van het HAV.

Ervaringen tijdens het werkbezoek

In Haïti zijn het vooral de kindertehuizen en de advocaten die invloed hebben op het adoptieproces. Zij stellen de dossiers samen die worden gezonden naar de betreffende overheidsorganisaties. Deze dossiers worden gecontroleerd door de ministeries van Justitie, Binnenlandse Zaken en Buitenlandse zaken. Tijdens het werkbezoek is geconstateerd dat het gaat om een marginale controle, op aanwezigheid van de juiste documenten. Er wordt daarbij niet nagegaan op welke inhoud de documenten gebaseerd zijn.

IBESR, de organisatie die verantwoordelijk is voor de Kinderbescherming in Haïti is ook verantwoordelijk voor de adoptieprocedures. IBESR regelt de afgifte van de accreditaties aan de crèches en weeshuizen en checkt de adoptiedocumenten op volledigheid.

* Critici van de opschorting willen stellen dat vóór de opschorting de nieuwe wet er ook niet was en wij toch adopties deden. Het ontbreken van deze wet klemt echter nu veel meer, gegeven de huidige administratieve organisatie en de constatering bij het werkbezoek dat IBESR onvoldoende tegenwicht is aan taken te vervullen.

Zowel ten aanzien van de controle op de crèches en tehuizen als ten aanzien van de adoptiedocumenten, vindt er door IBESR geen inhoudelijke toets plaats. Het ontbreekt IBESR aan voldoende medewerkers, middelen en kennis. Bovendien kan IBESR binnen de huidige Haïtiaanse adoptiewet de rol van Centrale autoriteit niet vervullen, hetgeen een voorwaarde is om toe te kunnen treden tot het HAV.

10.2
e
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
25 juli 2011

Ons kenmerk
ODS 5705222

Momenteel verblijven er in Haïti ongeveer 50.000 geregistreerde kinderen in tehuizen en zou er ook nog een even groot aantal ongeregistreerde kinderen in tehuizen verblijven. Er zouden in Haïti ongeveer 500 niet-geaccrediteerde tehuizen zijn en 200 kindertehuizen met een accreditatie van IBESR.

Volgens NGO's als Terre des Hommes, Unicef en Save the Children zijn van veel kinderen in de tehuizen de ouders nog te traceren, maar overtuigen tehuizen ouders ook om hun kinderen af te staan ter adoptie.

Een uitgebreid verslag van het werkbezoek aan Haïti wordt u binnenkort toegezonden.

Voorwaarden voor hervatting

Gelet op de ervaringen tijdens het werkbezoek en de oproep van de Montréal Groep, is het van belang dat hervatting van adopties vanuit Haïti op zorgvuldige wijze gebeurt. Gebleken is dat de situatie in Haïti nog niet anders is dan op het moment van de opschorting van de adopties.

Om te kunnen werken volgens de uitgangspunten van het HAV dient in elk geval aan de eerste twee van de volgende drie voorwaarden te worden voldaan voordat Nederland 'geleidelijk en beheerst' overgaat tot hervatting van adopties:

- * 1 In Haïti is de nieuwe adoptiewet door het parlement aangenomen, zodat de Haïtiaanse autoriteiten over de bevoegdheden beschikken om de adopties conform de uitgangspunten van het HAV te kunnen laten verlopen;
- 2 Het Technical Assistance Programme (TAP) moet, met de benoeming van de hiervoor genoemde coördinator, van start kunnen gaan;
- 3 Ratificatie van het Haags Adoptieverdrag.

Dit is voor mij
een groot
zorgpunt!

10.2.a

Men hecht eraan om met de andere deelnemende landen af te stemmen, zodat de uitgangspunten van de Montréal Groep overeind blijven.

Het is moeilijk om een termijn te noemen waarop naar verwachting adopties vanuit Haïti kunnen worden hervat. Wel kan worden gezegd dat de Montréal Groep voornemens is om nog dit najaar van start te gaan met de aangekondigde ondersteunende activiteiten.

Het Nederlandse standpunt zal aan minister Juppé en aan de andere landen van de Montréal Groep kenbaar worden gemaakt.

Dit is een
een goede
lijn
ons standpunt
sluit mee
aan bij Quebec
daar bij het
Frans standpunt.

10.2.e

Concept verslag van het werkbezoek aan Haïti over interlandelijke adoptie van 17 tot en met 26 juni 2011

Inleiding

Van 17 tot en met 26 juni hebben 10.2.e (adviseur internationale samenwerking) en 10.2.e (senior medewerker Centrale autoriteit interlandelijke adoptie) een werkbezoek gebracht aan Haïti.

Na de aardbeving in januari 2010 zijn er 105 kinderen met een 'luchtbrug' naar Nederland toegekomen. Na deze 'luchtbrug' hebben er geen adopties vanuit Haïti meer plaatsgevonden. Afgelopen december 2010 heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie deze situatie geformaliseerd door adopties vanuit Haïti tijdelijk op te schorten.

Het doel van dit werkbezoek was tweeledig. Enerzijds heeft de ambtelijke delegatie de huidige situatie, met het oog op interlandelijke adoptie, in Haïti beoordeeld om te bezien of adopties vanuit Haïti weer hervat kunnen worden. Anderzijds heeft de ambtelijke delegatie deelgenomen aan de zogenoemde Montrealgroep bijeenkomst. De Montreal Groep heeft zich ten doel gesteld om hervatting van adopties vanuit Haïti pas te laten plaatsvinden als deze kunnen worden uitgevoerd conform de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag (HAV). De Montreal Groep vindt het belangrijk dat de deelnemende staten een gezamenlijk standpunt innemen ten aanzien van de voorwaarden voor een 'geleidelijke en beheerste' hervatting van de adopties uit Haïti. Het gaat dan met name om eenzelfde tempo en eenzelfde werkwijze bij de bemiddeling. Daarnaast wordt sterk ingezet op een samenwerkingsprogramma om Haïti te ondersteunen bij de versterking van de 'adoptie-infrastructuur', zodat adopties uit Haïti kunnen voldoen aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag.

Het eerste gedeelte van het werkbezoek is besteed aan het bezoeken van diverse ministeries, de kinderbescherming, een rechter, een tweetal tehuizen waar de Nederlandse vergunninghouder de NAS een samenwerkingsverband mee heeft en een aantal betrokken internationale organisaties waaronder Unicef, Terre des Hommes en Save the Children. Tijdens dit gedeelte van het bezoek is de ambtelijke delegatie begeleid door twee medewerkers van de Nederlandse Ambassade, gevestigd in de Dominicaanse Republiek, 10.2.e

Het tweede gedeelte van het werkbezoek heeft de ambtelijke delegatie deelgenomen aan de hiervoor genoemde Montrealgroep bijeenkomst.

Het werkbezoek heeft plaatsgevonden nadat de verkiezingen hebben plaatsgevonden, dus in juni jl., zo ook de Montrealgroep bijeenkomst. Haïti heeft voorsnog geen nieuwe regering.

Adoptieprocedure in het kort

Ouders doen afstand van een kind bij de Crèche (hierna: tehuis). In sommige gevallen doen de tehuizen hiervan melding bij de IBESR. Als de tehuizen dit niet doen wordt hier door de IBESR geen aandacht aan geschonken.

Het tehuis maakt melding bij de rechtbank. Op basis hiervan wordt er formeel afstand gedaan van het kind. De biologische ouders moeten hierbij aanwezig zijn.

Het dossier wordt door het tehuis verder klaargemaakt en wordt doorgezonden naar de IBESR.

De IBESR controleert het dossier op volledigheid en moet uiteindelijk de match die gemaakt is tussen kind en aspirant adoptiefouders goedkeuren. De tehuizen maken deze matching al dan niet in samenspraak met Nederlandse vergunninghouder. IBESR checkt voornamelijk op volledigheid van stukken. Niet zozeer op de inhoud.

Rechtbank procedure volgt.

Na rechtbankprocedure wordt alles in orde gemaakt bij de betrokken ministeries zodat het kind met adoptiefouders kan vertrekken naar Nederland.

Betrokken partijen:

- tehuizen
- advocaat
- IBESR
- Betrokken ministeries
- Rechtbank

Tehuizen: de biologische ouders kunnen direct hun kind brengen naar het tehuis. Het tehuis is verantwoordelijk dat een afstandsverklaring wordt afgegeven. Het tehuis verzorgt de counseling aan de biologische ouders. Het tehuis draagt verder ook zorg voor de volledigheid van een dossier. Hierin dient een afstandsverklaring te zitten, geboortakte, medische, psychologische testen kind, etc.

Advocaat. De advocaat draagt zorg voor de route die het dossier moet afleggen. De advocaat kan het dossier namens de ouders of crèche naar de IBESR brengen. Na toestemming van de IBESR haalt de advocaat over het algemeen het dossier op en vervolgt het traject naar de rechtbank en betrokken ministeries. Kosten voor de advocaat liggen rond de 2000 USD

IBESR. De IBESR is de organisatie verantwoordelijk voor de Kinderbescherming in Haïti. Conform wetgeving van 1974 is de IBESR de voornaamste verantwoordelijke in de adoptieprocedure. Echter, momenteel beperkt de taak van de IBESR zich tot het controleren op volledigheid van documenten. Er wordt verder niet gecheckt op echtheid van de documenten. Ook is de IBESR verantwoordelijk voor de afgifte van de accreditaties aan de tehuizen, maar controleert niet of deze tehuizen werkzaam zijn conform de wet. Controle mechanisme op de tehuizen is er kort gezegd niet

Rechtbank. De rechtbankprocedure kent drie zittingen. Op de eerste zitting dienen de biologische ouders te verschijnen om formeel afstand te doen van het kind. Op de tweede zitting verschijnen de aspirant adoptiefouders. Tijdens deze zitting moeten aspirant adoptiefouders verklaren dat zij het betreffende kind willen opnemen. Tijdens de derde zitting wordt de zwakke adoptie definitief uitgesproken.

Betrokken ministeries. Alle ministeries die betrokken zijn bij de adoptieprocedure controleren of alle documenten volledig zijn. Alleen op basis van volledigheid kunnen zij goedkeuring geven of benodigde documenten afgeven. Ook hier wordt verder niet onderzocht waar de inhoud van de documenten op is gebaseerd.

Samenvatting van het werkbezoek

De vele verschillende spelers in de gehele adoptieprocedure in Haïti, maakt het lastig om een goed overzicht te krijgen van wie wat doet en wie waar verantwoordelijk voor is. Bij onze bezoeken is gebleken dat alle betrokken Ministeries een controlerende functie hebben. De controle die zij uitvoeren ziet voornamelijk op de volledigheid en authenticiteit van de diverse documenten die in het dossier moeten zitten om de adoptieprocedure rond te kunnen krijgen. Een inhoudelijke toets vindt niet plaats. Dat betekent dat er geen controle wordt verricht naar hoe de documenten tot stand zijn gekomen, hoe van de kinderen afstand is gedaan, of die afstand ook is gedaan met het oog op adoptie en welke counseling eventueel aan de ouders is geboden.

In de adoptiewet uit 1974 is bepaald dat de IBESR (Haïtiaanse kinderbeschermingsautoriteit) de taak heeft om vergunningen te verlenen aan de tehuizen, toe te zien op de wijze waarop de tehuizen hun werk uitvoeren en de adoptie te

reguleren. Tevens is de IBESR verantwoordelijk voor de controle op de adoptiedossiers. Echter, de controle die de IBESR uitvoert op de dossiers ziet voornamelijk op de volledigheid van het dossier. De IBESR controleert bijvoorbeeld niet hoe de documenten tot stand zijn gekomen en of de ouders ook daadwerkelijk de ouders zijn die afstand hebben gedaan van het kind. De wijze waarop de counseling aan ouders plaatsvindt, is volstrekt onduidelijk en wordt ook nergens vastgelegd.

Uit de gesprekken is gebleken dat de kindertehuizen en de advocaten veel invloed hebben op het gehele proces. Immers, zij zijn degenen die de dossiers in orde maken voordat het naar de betrokken overheidsinstanties gestuurd wordt.

De tehuizen die bezocht zijn, geven aan dat zij graag meer in overleg zouden willen treden met de IBESR om zaken meer met elkaar af te stemmen. Echter, zoals de IBESR momenteel georganiseerd is hebben de tehuizen er weinig vertrouwen in dat de IBESR een taak kan vervullen die de procedure kan helpen.

Gebleken is dat de formatie van de nieuwe regering langer duurt dan verwacht. Dat heeft als gevolg dat de betrokken ministers nog niet op hun post zitten en zich dan ook nog niet hebben kunnen uitspreken over hun visies op interlandelijke adoptie. De kans is tevens aanwezig dat de algemeen directeur van de IBESR vervangen gaat worden. President Martelly heeft tijdens zijn toespraak tijdens de conferentie aangegeven dat hij graag wil dat de nieuwe wet spoedig van kracht wordt. Hij zal bij de verantwoordelijken druk neerleggen hier goed mee aan de slag te gaan. Tevens wil hij nog dat tijdens zijn ambtstermijn van 5 jaar het Haags Adoptieverdrag wordt geratificeerd.

De nieuwe wetgeving zal de IBESR naar alle waarschijnlijkheid een grotere mogelijkheid geven om controle uit te oefenen over de tehuizen en gehele adoptieprocedure. Hiervoor hebben zij echter wel ondersteuning nodig. Vooralsnog zijn daar te weinig middelen voor en ontbreekt het aan goed geschoold personeel.

Tijdens het werkbezoek heeft de ambtelijke delegatie ook gesproken met diverse Internationale Non Gouvernement Organisations (INGO's). De INGO's zijn bezig een overzicht te maken van alle tehuizen die in Haïti actief zijn. De kinderen die er zitten worden geteld en een inventarisatie gemaakt van de reden van verblijf en hun achtergrond. Op die wijze komt er een goed overzicht van de hoeveelheid tehuizen en kinderen. UNICEF en de INGO's geven aan dat 80 procent van de kinderen die in de tehuizen verblijven geen wees zijn. Diverse re-unificatie projecten zijn dan ook opgezet om de kinderen weer terug bij de families te krijgen. Voorlopige cijfers wijzen erop dat er 750 tehuizen zijn waar 50.000 kinderen in verblijven.

De INGO's die wij gesproken hebben zijn niet tegen interlandelijke adoptie ansich. Echter, zij vinden dat adoptie alleen plaats moet vinden als laatste redmiddel. Armoede mag geen reden zijn om een kind ter adoptie af te staan. De INGO's denken dan voornamelijk aan het laten adopteren van kinderen met special needs die in Haïti niet de nodige verzorging en aandacht krijgen of van kinderen waarvan onomstotelijk vaststaat dat zij niets meer te verwachten hebben van een netwerk in Haïti zelf.

Tevens is de discussie gaande of weeskinderen überhaupt ter adoptie afgestaan moeten worden. Immers, gebleken is dat nauwelijks is vast te stellen of zij wel of geen ouders hebben.

Montreal meeting:

Dag 1: van de Montreal meeting is voornamelijk gegaan over de diverse posities die de landen hebben met betrekking tot Haïti. 10.2.a

10.2.a Een plan van aanpak om de IBESR te versterken werd op tafel gelegd. Nederland heeft ingezet op een stapsgewijze benadering waarbij door de landen van ontvangst in gezamenlijkheid met Unicef en het permanent bureau van de Haagse Conferentie moet worden opgetreden. Nederland heeft

kennis en ervaring aangeboden waarbij deze met financiële middelen van andere landen gecombineerd zou kunnen worden aangeboden. Ook heeft Nederland gepleit voor gemeenschappelijk optreden wanneer besloten zou worden om adoptie weer mogelijk te maken. Een domino-effect ligt op de loer wanneer een land besluit om weer te gaan starten.

Dag 2: de conferentie werd formeel geopend door de president van Haïti, Michel Joseph Martelly. Verder hebben de verschillende betrokken ministeries en de IBESR een presentatie gegeven over hun werkwijze. Tevens heeft de IBESR aangegeven wat zij nodig hebben om goed te kunnen functioneren en welke hulp zij daarvoor moet hebben van andere landen. De tweede helft van dag 2 werd besteed aan het verder inventariseren van welke indruk de leden van de Montreal groep hebben over het Haïtiaanse systeem, en welke hulp aangeboden kan worden. Uitkomst hiervan is dat er

10.2.a

Stap 1: plan van aanpak opstellen en voorbereidingen treffen totdat de nieuwe wetgeving voor adoptie in werking treedt. Hierbij zal ondersteuning worden geboden aan de Haïtiaanse autoriteiten en de Senaat bij de ontwikkeling van de nieuwe wetgeving;

Stap 2: de periode van inwerkingtreding van de nieuwe wet tot aan de ratificatie van het Haags Adoptieverdrag. Ondersteuning aan de implementatie van de nieuwe wetgeving o.a. door de IBESR van ondersteuning te voorzien;

Stap 3: de periode van ratificatie en implementatie van het Haags Verdrag.

Het permanent bureau zal samen met Frankrijk en Quebec dit proces oppakken

Dag 3: Diverse leden van het parlement waren aanwezig. De leden van de Montrealgroep hebben de parlementsleden geïnformeerd over verschillende aspecten omtrent interlandelijke adoptie. De middag is besteed aan het opstellen van een persverklaring. Verder is gesproken over de verdere invulling van de hulp aan Haïti. Verder uitwerking van het plan wordt door Quebec en Frankrijk opgepakt. Aan het einde van de conferentie is er door Frankrijk en Quebec een persconferentie gegeven.

Een officieel verslag van de Montrealgroep is separaat beschikbaar.

Gespreksverslagen van de bijeenkomsten met tehuizen, betrokken ministeries en INGO's

Alle gesprekken zijn de volgende thema's in meer of mindere mate besproken;

- de versnelde overkomst van de 105 kinderen na de aardbeving
- de huidige situatie ten aanzien van adopties uit Haïti
- hoe de toekomst van interlandelijke adoptie uit Haïti er uit zou kunnen zien.

10.2.e – Doyenne du Tribunal de Premiere Instance de Port-au-Prince

Nederland informeert de rechter over de wijze waarop de adoptieprocedure van de versnelde overkomst van de 105 kinderen heeft plaatsgevonden. Daarnaast is zij ingelicht over het welzijn van de kinderen.

10.2.e was niet blij met het feit dat zij niet gekend is in de gehele procedure van de overkomst van de kinderen. Een toelichting is gegeven hoe de overeenkomst met de minister-president voor de versnelde overkomst tot stand is gekomen en aangegeven dat de minister-president en de IBESR in 2010 zijn geïnformeerd over stand van zaken van de adoptieprocedure van de kinderen.

10.2.e is uitgelegd op basis van welke informatie wij de kinderen naar Nederland hebben gehaald en de verdere juridische afhandeling van de procedure. Specifiek is de rechter geïnformeerd over kinderen die een specifieke problematiek met zich meebrengen vooral als het gaat om de inadequate seksuele ontwikkeling van een aantal kinderen.

10.2.e had geen verdere bezwaren na de uitleg over de verdere afhandeling van de adoptieprocedures van de 105 kinderen. Door ons is aangeboden om haar alsnog een brief te sturen waarin wij haar over het verdere verloop informeren. 10.2.e gaf aan dat zij door Frankrijk en Duitsland is uitgenodigd voor een bezoek om de kinderen te ontmoeten die na de aardbeving zijn overgekomen. Aangegeven is dat wij de mogelijkheid zullen onderzoeken of 10.2.e tijdens haar bezoek aan Duitsland ook een bezoek aan Nederland kan brengen.

Nederland heeft gevraagd naar haar mening over het al dan niet voortzetten van de adopties. Deze vraag wilde zij niet expliciet beantwoorden. Wel gaf zij aan dat de nieuwe wet betere handvaten biedt om de procedures zorgvuldiger te laten verlopen. De wet dient nog op een aantal punten aangepast worden. 10.2.e begrijpt onze zorgen over de betalingen die in de procedures gedaan worden (zoals dat crèches de ouders vragen extra te betalen om het proces sneller te laten verlopen).

Tussen de regels door was op te maken dat zij het verstandig vindt om adopties opgeschort te houden totdat de nieuwe wet van kracht is.

Afspraken

- Een brief sturen om haar nogmaals de procedure uit te leggen die wij gevolgd hebben om de kinderen te evacueren
- De mogelijkheid onderzoeken om rechter 10.2.e een bezoek te laten brengen aan Nederland wanneer zij Duitsland bezoekt

Kortgezegd kan gemeld worden dat mevrouw 10.2.e haar 'akkoord' heeft gegeven over de wijze waarop wij de kinderen naar Nederland hebben gehaald.

IBESR. 10.2.e – directeur van de Haïtiaanse kinderbeschermingsautoriteit

Nederland informeert 10.2.e over de afhandeling van de adoptieprocedure van de 105 kinderen die versneld zijn overgekomen na de aardbeving. Tevens wordt kort gemeld wat het welzijn van deze kinderen is. 10.2.e gaf aan dat zij niet tevreden was over de wijze waarop een en ander neert plaatsgevonden. Na een toelichting hoe een en ander is gegaan leek zij vrede te hebben met de uitleg en de afhandeling van de adoptieprocedures in Nederland.

10.2.e geeft aan dat er problemen zijn met de huidige adoptieprocedure in Haïti. IBESR heeft onvoldoende mogelijkheden om haar taken en verantwoordelijkheden uit te kunnen voeren zoals deze zijn vastgelegd in de wet van 1974. Mede ook omdat de kindertehuizen in haar ogen de 'macht' hebben in de procedure. De problemen die zich voordoen in de adoptieprocedure zijn daarmee te wijten aan de kindertehuizen. De IBESR heeft onvoldoende gekwalificeerd personeel en onvoldoende materiaal (IT ondersteuning, vervoer etc.) om haar controle taak op de kindertehuizen te kunnen uitvoeren.

Het controleren van de adopties gebeurt op basis van de documenten die worden aangeleverd door de kindertehuizen en hun vertegenwoordigers (advocaten). De achtergronden van de documenten worden dan ook niet door de IBESR onderzocht. De IBESR gaat er gewoon vanuit dat de afstandsverklaring van ouders klopt en controleert niet of de ouders ook daadwerkelijk de ouders zijn. Ook is de IBESR niet bekend in hoeverre de ouders op de hoogte zijn van wat zij ondertekenen en of zij zich ten volle bewust zijn van de consequenties van adoptie. IBESR geeft aan dat ongeveer 10 procent van alle stukken wordt afgewezen. Dit ziet eerder op de geschiktheid van de aspirant-adoptiefouders dan op de wijze waarop het kind is afgestaan.

De kindertehuizen en hun vertegenwoordigers zijn verantwoordelijk voor de doorloop van de adoptiedossiers. De verantwoordelijkheid voor vertragingen die zich daarbij voordoen wordt door de IBESR bij de kindertehuizen gelegd.

Nadat de IBESR akkoord heeft gegeven voor de adoptie, controleert zij niets meer en ziet zij het adoptiedossier niet meer terug. Er is dus geen na-controle. Formeel moeten de adoptiefouders nog langs de IBESR na het verlaten van het land. Echter, dit gebeurt nauwelijks. De IBESR verbindt hier verder geen consequenties aan.

Met betrekking tot subsidiariteitsbeginsel geeft IBESR aan dat er geen andere mogelijkheden zijn in Haïti om kinderen permanent op te vangen. De meeste ouders die afstand doen van hun kind komen uit een sociale omgeving waar geen mogelijkheden zijn. De reden voor afstand is dan ook voornamelijk financieel van aard omdat de ouders geen middelen hebben om voor hun kinderen te zorgen.

De kindertehuizen voor adoptie raken leeg zodra er geen adopties meer plaatsvinden. Deze kindertehuizen hebben dan geen geld meer om die kinderen te verzorgen.

De IBESR verstrekt vergunningen aan de kindertehuizen. Er is echter geen controle mechanisme. De IBESR heeft dan ook geen idee of de tehuizen hun verplichtingen nakomen, en deugdelijk functioneren.

Volgens IBESR moeten de betrokken partijen veel nauwer samenwerken om te komen tot echt zorgvuldige procedures. De nieuwe wetgeving zal verbetering brengen in de adoptieprocedures. Op dit moment voorziet de wet er niet in om IBESR de rol van Centrale autoriteit op zich te laten nemen.

IBESR wil zichzelf graag versterken, maar wil daarvoor wel hulp hebben vanuit de ontvangende landen. 10.2.e is erg hoopvol over de uitkomsten van de

Montrealgroep, en verwacht dat er met voldoende ondersteuning zorgvuldige adoptieprocedures plaats kunnen gaan vinden.

Conclusie

De IBESR geeft aan graag meer te willen betekenen in de adoptieprocedures. Echter, zij hebben de mogelijkheden niet. Zowel aan personeel, aan middelen en aan kennis schiet het tekort. IBESR moet hier duidelijk in ondersteund gaan worden. Als dit niet gebeurt zal het stelsel, ook met nieuwe wetgeving niet veranderen. De macht ligt bij de kindertehuizen, waar nauwelijks zicht en grip op is. Geen controle mechanisme is aanwezig. De IBESR controleert alleen of alle documenten goed zijn aangeleverd. Een inhoudelijke toets vindt niet plaats. De IBESR kan zijn verantwoordelijkheid op dit moment hiervoor niet nemen.

Kindertehuis Gods Littlest Angels, 10.2.e – directeur crèche

De ambtelijke delegatie heeft een rondleiding gehad door het tehuis. Opvallend was de vele vrijwilligers uit de VS die daar werken. Aangegeven werd dat er zich meer vrijwilligers aanbieden dan zij kunnen hebben in het tehuis. Het tehuis bestaat uit twee gebouwen. Het babyhuis en het toddler huis.

10.2.e geeft aan dat zij niet tevreden is over de IBESR. Reden hiervoor is dat zij moeilijk tot geen contact met de IBESR kan krijgen voor overleg. Ook heeft 10.2.e Pierre nimmer GLA of andere kindertehuizen bezocht. 10.2.e beaamt wel dat Haïti nieuwe wetgeving nodig heeft aangezien de huidige uit de 70-er jaren dateert, zij verwacht evenwel niet dat veel zal veranderen behalve dat andere vereisten aan adoptieprocedures gesteld zullen worden.

10.2.e vertelt hoe hun procedure er uit ziet.

Ouders brengen hun kind naar het tehuis om het daar voor adoptie af te staan. Er zijn 3 personeelsleden die afzonderlijk met de ouders spreken. Door deze drie personen wordt afzonderlijk de optie van adoptie besproken en het verhaal van ouders wordt zover mogelijk geverifieerd. Ook wordt hierbij gekeken of er geen alternatieve mogelijkheden zijn voor de ouders om hun kind te behouden. Meestal neemt het tehuis een periode van een maand in acht voordat het kind voor adoptie in aanmerking komt. In deze periode wordt het kind al bij de rechtbank aangemeld om verblijf in het tehuis te rechtvaardigen. Als het tehuis van mening is dat het kind daadwerkelijk voor adoptie beschikbaar kan komen, wordt de lokale rechter gevraagd om de ouders te horen en de afstandsprocedure te bekrachtigen.

Een DNA test wordt gedaan om de ouder – kind relatie vast te stellen. Deze test wordt in Haïti door een Amerikaans bureau afgenomen en voor onderzoek naar de USA gestuurd. Het tehuis probeert zo goed als mogelijk bij te houden waar ouders wonen.

Wanneer de rechtbank uitspraak heeft gedaan, wordt door het tehuis het kinddossier opgemaakt. Hierbij worden professionele medische en psychosociale geaccrediteerde deskundigen ingeschakeld. Vervolgens wordt de match door het tehuis, in samenspraak met de Nederlandse vergunninghouder gemaakt. Wanneer de match is gemaakt, wordt het dossier aan de IBESR overgedragen via hun vertegenwoordiger (advocaat). Wanneer de documenten compleet zijn en de IBESR haar akkoord heeft gegeven, zorgt de advocaat van het tehuis ervoor dat het adoptiedossier weer naar de volgende betrokken partij wordt gebracht. De advocaat van het tehuis volgt de gehele procedure totdat het paspoort voor het kind is afgegeven en het kind klaar is voor vertrek.

10.2.e geeft aan dat haar eerste doel als tehuis is families op verschillende manieren te ondersteunen, door bijvoorbeeld een kind tijdelijk op te nemen en te verzorgen, is dit niet mogelijk dan is adoptie de juiste weg. Financiële middelen voor familieondersteuning zijn niet aanwezig in Haïti. 50.000 kinderen zouden volgens Unicef/IBESR geregistreerd

in tehuizen verblijven en nog eens 50.000 ongeregistreerd. Ook geeft zij aan dat er tehuizen zijn die niet geven om de kinderen die zij verzorgen en er zijn tehuizen die kinderen gaan zoeken pas wanneer er adoptieouders zijn die een kind zoeken. Medewerkers van tehuizen gaan dan op zoek naar kinderen in afgelegen dorpen. Mw. 10.2.e geeft aan dat haar tehuis financieel niet afhankelijk is van adopties (het tehuis is onderdeel van een grote christelijke organisatie uit de USA).

10.2.e meent dat de tijdelijke opschorting door Nederland moet worden opgeheven omdat dit niet in het belang van de kinderen en de aspirant-adoptiefouders is om langer te moeten wachten. (Buiten reikwijdte

Kindertehuis Bresma, 10.2.e – directeur kindertehuis.

De ambtelijke delegatie is ontvangen in het guesthouse van Bresma alwaar de aspirant-adoptiefouders kunnen verblijven als zij in afwachting zijn van de overdracht van het kind.

De tehuizen van Bresma zijn tijdens de aardbeving ingestort. Met behulp van buitenlandse financiering (w.o. een gift van de Rabobank) wordt een nieuw kindertehuis gebouwd (door ons bezocht).

10.2.e vertelt hoe haar procedure eruit ziet. Vooral gesproken over de wijze waarop de kinderen binnenkomen. De kinderen die door BRESMA worden opgenomen zijn bij voorkeur 'echte' wezen die door IBESR worden aangedragen, en jonge kinderen die worden afgestaan.

10.2.e voert zelf drie gesprekken met de biologische ouders. Hier wordt volgens haar goed besproken welk consequenties het doen van afstand heeft. Zij benadrukt dat zij heel goed met de ouders praat over andere mogelijkheden dan adoptie.

Voor wat betreft de weeskinderen worden deze pas na zes maanden verblijf in het tehuis voor adoptie voorbereid.

Ook Bresma maakt gebruik van DNA testen. Tevens worden de gesprekken met de ouders ook opgenomen (videotaping). Zodat ze later niet kunnen zeggen dat zij niet wisten wat ze hebben gedaan. 10.2.e geeft verder aan dat er bij de rechtbank in 1^e aanleg (afstand van kind) zeer specifiek en duidelijk wordt aangegeven dat de ouders afstand doen ter adoptie. De kinderen komen niet terug naar de biologische ouders.

BRESMA maakt gebruik van een advocaat die voor \$2000,- alle administratieve en juridische handelingen verricht gedurende de adoptieprocedure. De advocaat heeft volgens 10.2.e een grote invloed op de snelheid van de procedure. Om de procedure zo snel en zorgvuldig mogelijk te laten verlopen is 10.2.e bezig om een eigen advocaat op te leiden die alleen voor haar tehuis werkzaam is. De advocaten die zij nu gebruikt functioneren niet altijd naar wens. Het gaat dan met name om de snelheid van de procedures.

De kosten voor verblijf bedragen zo'n \$ 300, - per maand per kind, waar ook de crèche van profiteert. De Nas betaalt als basisbedrag ong. \$ 8500,- per kind.

Weeskinderen krijgen goede medische verzorging in de weeshuizen en gaan naar school, maar omdat de kinderen ouders nodig hebben en er geen alternatieven zijn voor adoptie adviseert 10.2.e om de adopties weer te hervatten. ten slotte: "help je de kinderen niet door te stoppen". Overigens geeft ook 10.2.e aan dat de IBESR supervisie zou moeten houden over de crèches en de weeshuizen en meer samengewerkt moet worden.

Terre des Hommes (TdH).

10.2.e

(hoofd TdH) en

10.2.e

De ambtelijke delegatie heeft het doel van het werkbezoek uitgelegd.

TdH is van mening dat de procedures voor adoptie te snel na de aardbeving zijn opgestart. Ook zet TdH kanttekeningen bij de versnelde overkomst van de adoptiekinderen n.a.v. de aardbeving. De gulden regel is om niet te snel kinderen die wees zijn geworden na een natuurramp te adopteren. Zorgvuldige procedures kunnen dan niet gewaarborgd worden.

TdH is niet tegen adoptie an sich. De Zwitserse vestiging van TdH heeft zelf als adoptieorganisatie gewerkt.

In Haïti wordt met re-unificatie programma's gewerkt. Hierbij werkt TdH samen met IBESR en tehuisen. Kinderen worden geïdentificeerd en TdH wil er voor zorgen dat kinderen samen komen met de ouders. 1750 kinderen zijn geïdentificeerd en 300 families zijn tot nu toe gevonden.

Van de kinderen die in tehuisen verblijven heeft 80 procent van de kinderen gewoon ouders. Ook maakt TdH gewag van tehuisen die dorpen ingaan om ouders te overtuigen hun kind af te staan voor adoptie (met het oog op een betere toekomst). Samen met UNICEF, IBESR en verschillende INGO's als Save The Children en het IRC probeert TdH de kindertehuisen te bezoeken om kinderen te interviewen of zij uit vrije wil daar zijn of terug willen naar hun ouders. De tehuisen werken vaak niet mee en de hulp van IBESR is vaak nodig. Overigens gaat het hierbij vooral om tehuisen die geen licentie van de IBESR hebben. De voornaamste landen die met deze tehuisen samenwerken zijn de USA en Canada.

TdH werkt op een community based benadering waarbij kinderen uit eenzelfde gemeenschap samen in een carehouse worden gezet. Hierbij wordt voor scholing en andere voorzieningen gezorgd.

In de ogen van TdH zijn de redenen voor adoptie niet altijd zuiver. De afstandsprocedure van de kinderen wordt niet zorgvuldig uitgevoerd. Ouders weten niet goed wat zij doen of tekenen en worden daarbij onvoldoende ondersteund. Daarom is het van belang dat de IBESR wordt versterkt en tehuisen geaccrediteerd moeten worden. Volgens TdH hebben de tehuisen te veel macht in het proces. Adoptie zou alleen voor kinderen moeten gelden die het echt nodig hebben, lees: de weeskinderen zonder ouders. Deze kinderen kunnen goed gecontroleerd worden op hun adoptabiliteit. Inmiddels heeft TdH 53 tehuisen geïdentificeerd en 1750 kinderen geregistreerd.

International Rescue Committee (IRC),

10.2.e

-

family tracking and reunification managers.

IRC is een internationale NGO die met financiering van UNICEF, ECHO, USAID e.a. zich focused op crisisinterventie na grote rampen. Voor Haïti ligt de focus onder andere op familytracking & reunification. Caseworkers worden opgeleid om kinderen te traceren en deze te herenigen met hun ouders. Indien hereniging heeft plaatsgevonden krijgen de ouders een premie van \$ 75,- om een nieuwe start te maken.

Samen met UNICEF, Save the Children en Terre des Hommes wordt een database opgezet van tehuisen en registratie van de kinderen in de tehuisen. In een pilotproject van IRC in 6 tehuisen is gebleken dat de meerderheid van de ouders van de kinderen in die tehuisen zijn te traceren. Ook wil men twee van de zes tehuisen voordragen aan IBESR om te sluiten vanwege uitbuiting en verwaarlozing.

Ook het IRC geeft aan dat er tehuizen zijn die ouders overtuigen om hun kinderen af te staan voor adoptie.

In totaal zouden er 500 niet geaccrediteerde tehuizen zijn in Haïti. De IBESR heeft 200 accreditaties afgegeven.

UNICEF, 10.2.e – hoofd Kinderbescherming.

10.2.e van het permanent bureau van de Haagse Conferentie heeft deelgenomen aan het gesprek.

Ondanks andere geluiden benadrukt Unicef niet per se tegen adopties te zijn.

UNICEF licht het eerder door de INGO's genoemde onderzoek naar de tehuizen en de registratie van de kinderen toe dat in gezamenlijkheid met INGO's en de IBESR wordt verricht. Tot nu toe zijn er 10.000 kinderen geregistreerd en zijn 100 tehuizen geïnterviewd. De verwachting is dat er 750 tehuizen met in totaal 50.000 kinderen voor het eind van november worden geregistreerd. De inventarisatie van tehuizen zou moeten leiden tot een voor publiek toegankelijke "diary" waarin de kwaliteit van de tehuizen wordt aangegeven en op basis waarvan geadviseerd kan worden of het tehuis gesloten moet worden, of ondersteuning nodig heeft, of voldoet aan de voorwaarden. Van de kinderen wordt een sociaal dossier aangelegd (wie zijn ze, waarom zijn ze daar, etc) dat beheerd zal worden door IBESR. Bevestigd wordt dat er tehuizen zijn die ouders overtuigen om hun kinderen af te staan voor adoptie en dat 80% geen wees is.

Haïti is deels afhankelijk van de inkomsten die adopties genereren, niet alleen voor de tehuizen maar ook voor hotels, advocaten, reisagenten e.d.

IBESR zit niet in de regiestoel waar ze wel zou moeten zitten. Het is 'adoption on demand'. Gekwalificeerd personeel is nodig. Unicef werkt nauw samen met IBESR om hen te helpen in de opbouw van de organisatie. Hierbij werkt Unicef ook samen met de adviseurs van President Martelly. Daarnaast is Unicef nauw betrokken bij het opstellen van de nieuwe wetgeving waarbij van belang is dat conform Haags Adoptieverdrag een Centrale autoriteit wordt aangewezen, die bij voorkeur vanuit maar apart van de IBESR wordt opgericht, daarnaast is transparantie in het adoptieproces van groot belang en dat de principes van het Haags Adoptieverdrag zijn opgenomen.

Ministerie van Justitie – 10.2.e

10.2.e

De DG geeft bij introductie aan dat adopties voor ouders een welkome mogelijkheid kunnen zijn. Dit is ook een van de redenen waarom het ministerie van Justitie de adoptiedossiers zo snel mogelijk wil afhandelen. Aangegeven wordt dat het een complex proces betreft waarbij de huidige wetgeving bepalend is ten aanzien van de wijze waarop het ministerie haar verantwoordelijkheid in het proces uitvoert. Er zijn geen eigen richtlijnen binnen het departement voor de afhandeling van de adoptiedossiers.

Het ministerie van Justitie komt na de rechtbankprocedure in beeld in de adoptieprocedure. Het adoptiedossier wordt gecontroleerd of er aan alle vereisten is voldaan waarna het door de vertegenwoordiger van het tehuis verder in de adoptieprocedure wordt gestuurd.

Er zijn geen kosten verbonden aan de activiteiten van het ministerie

Kinderhandel waarbij crèches betrokken zijn, wordt onderkend door het ministerie. Evenwel, de supervisie over de crèches ligt bij de IBESR niet bij het ministerie

Het ministerie is ook betrokken bij het opstellen van de nieuwe wetgeving.

Ministerie van Buitenlandse Zaken, 10.2.e

10.2.e

Speelt een kleine rol in de adoptieprocedure: verifieert of alle documenten afgegeven door de Haitiaanse autoriteiten voor gebruik in het buitenland authentiek zijn. Het ministerie van Buitenlandse zaken geeft het paspoort af voor het geadopteerde kind. Buitenlandse Zaken is niet betrokken bij de nieuwe nationale adoptiewet.

Volgens 10.2.e ondergaat Haïti de Universal Periodic Review (UPR) nu in oktober as. (door de aardbeving werd de UPR van Haïti uitgesteld, vindt nu plaats op 13 oktober as. Haïti biedt haar rapport op 4 juli a.s. aan).

Voor wat betreft de afhandeling van de adoptieprocedure van de 105 kinderen was hij niet op de hoogte van de afspraak tussen Nederland en Haïti indertijd gemaakt na de aardbeving. Hij verwachtte, net zoals dat bij de USA het geval was, dat betrokkenen uit Nederland naar Haïti zouden komen om de adoptieprocedure van de kinderen af te ronden. De ambtelijke delegatie heeft de, indertijd gemaakte, afspraak met de minister president uitgelegd waardoor de adoptieprocedures naar Nederlands recht kunnen worden afgehandeld.

Ministerie van Binnenlandse Zaken, 10.2.e

10.2.e

Het ministerie van Binnenlandse zaken is verantwoordelijk voor de autorisatie van de paspoorten en de afgifte van de paspoorten.

Adoptiedossier wordt door de vertegenwoordiger van het tehuis aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken aangeboden. De juridische afdeling stuurt het door naar immigration die een dossier analyse doet, namelijk of alle documenten aanwezig zijn en of ze juist zijn. Vervolgens gaat het dossier terug naar de afdeling juridische zaken die een technische analyse doet van het dossier. Na akkoord kan het paspoort door immigration worden afgegeven.

Dat het proces in Binnenlandse Zaken gemiddeld 9 maanden zou duren, wordt van de hand gewezen. De duur van het proces zou van de vertegenwoordiger van het tehuis afhangen of nog aanvullende informatie aangeleverd moet worden, waardoor het langer kan duren. In principe gaat de procedure snel, na autorisatie kan het paspoort in principe binnen 72 uur worden afgegeven. De indiening van het dossier wordt niet geregistreerd. Er worden geen kosten voor afhandeling in rekening gebracht, wel voor de afgifte van het paspoort.

De ambtelijke delegatie zal een checklist ontvangen van documenten die in het dossier dienen te zitten.

het Ministerie van Binnenlandse Zaken wilde niet aangeven hoeveel dossiers zij nu in behandeling hebben.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

10.2.e

10.2.e

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

12245 12.09.11 12:36

oplegnota

Beslissing tot beëindiging van de opschorting
adopties Haïti onder voorwaardenAlgemene leiding
Staatssecretaris
Datum/eindparaaf

10.2.e

13/9

10.2.e

paraaf

13/9

Door tussenkomst van

10.2.e

Datum/paraaf

9/9

10.2.e

Van

10.2.e

Datum/paraaf

HJB

Datum/paraaf

10.2.e

13/9

Visie vooraf

10.2.e

Datum/paraaf

ak
21e mail

DV

Datum/paraaf

ak
21e mail

Kopie aan

PA

Datum/paraaf

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

9/9

10.2.e

e

Gevraagde beslissing/doel

- Instemmen om de opschorting van interlandelijke
adopties uit Haïti onder bepaalde voorwaarden

Ak

Directoraat-Generaal
Jeugd en

Sanctietoepassing

Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100

2511 EX Den Haag

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur Internationale

Samenwerking

T 070

M 064

F 070

10.2.e

@minjus.nl

Datum

9 september 2011

Ons kenmerk

DDS5708258

Bijlagen

5

Samenvatting

AKK.

AKK.

S

ongedaan te maken.

- Instemmen met het onderzoeken van de mogelijkheid om een financiële bijdrage te geven aan de uitvoering van het actieplan onder de vlag van het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie.
- Instemmen met de brief aan de Tweede Kamer zoals bijgevoegd.
- Kennis nemen van de verslagen van het werkbezoek, de bijeenkomst van Montrealgroep, de toespraak van President Martelly en het actieplan.
- Op 10 december 2010 heeft u de situatie dat er geen adopties meer plaatsvinden uit Haïti geformaliseerd. Reden hiervoor is dat de zorgvuldigheid en zuiverheid van de adoptieprocedure niet gewaarborgd kon worden.
- Van 17 tot en met 25 juni heeft een ambtelijke delegatie een werkbezoek gebracht met als doel om te komen tot een beoordeling van de huidige situatie en terug te blikken op de versnelde overkomst van de 105 kinderen en te beoordelen op welke wijze voor de toekomst interlandelijke adopties mogelijk zijn. De bevindingen van het werkbezoek zijn;
  - De Haïtiaanse autoriteiten hebben op dit moment niet de personele en kwalitatieve capaciteit om hun taken naar behoren uit te voeren. Hierdoor vindt een marginale toets op de adoptiedossiers plaats. Vooral de IBESR heeft als kindbeschermingsautoriteit onvoldoende middelen tot haar beschikking om haar rol in de adoptieprocedure en haar taak als verlener van vergunningen aan kindertehuizen op zorgvuldige wijze in te vullen.
  - De kindertehuizen en de advocaten van de tehuizen hebben de regie in de adoptieprocedures, terwijl die niet bij hen ligt maar bij de IBESR.
  - De Haïtiaanse autoriteiten zijn tevreden met de uitleg en toelichting over de wijze waarop Nederland de versnelde overkomst, van de 105 kinderen zowel in juridische zin als in de wijze van opvang en het aanbieden van zorg aan de kinderen en de adoptieouders, heeft aangepakt.
- Van 22 juni tot 25 juni heeft een ambtelijke delegatie deelgenomen aan de bijeenkomst van de Montrealgroep¹ met als doel afspraken te maken over de wijze waarop de toekomst voor interlandelijke adopties kan worden vormgegeven. Alle partijen spreken de intentie uit om te werken aan een geleidelijke en beheerste hervatting van interlandelijke adoptie onder bepaalde voorwaarden. Een actieplan is opgesteld dat in drie fasen is

Dit moet ook duidelijk in de brief terugkomen.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
25 augustus 2011

Ons kenmerk
DDS5708258

¹ De Montrealgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de adoptie autoriteiten van Frankrijk, USA, Canada, Quebec, Duitsland, Zwitserland, Italië, Spanje, Nederland, Unicef, Permanent Bureau van de Haagse Conferentie

opgedeeld waarbij een coördinator wordt aangesteld die onder de vlag van het Permanent Bureau werkt.

- Op 6 juli 2011 heeft de Franse minister van Buitenlandse Zaken, de heer Juppé ons geïnformeerd over zijn voornemen om op een geleidelijke en beheerste wijze en experimenteel van aard interlandelijke adopties te hervatten. Deze hervatting vindt plaats op het moment dat de president van Haïti een decreet uitvaardigt waardoor 'individuele adopties' worden verboden. Dit verbod vormt ook onderdeel van de nieuwe wetgeving. Uw reactie was dat u voor samenwerking bent met andere landen en een voorkeur hebt voor een gemeenschappelijke aanpak. Ook heeft u een voorkeur voor een geleidelijke en zorgvuldige benadering om interlandelijke adopties te hervatten, maar onder voorwaarden.
- Op 18 juli heeft Quebec aangegeven dat zij bereid is om samen met Frankrijk uitvoering te geven aan het actieplan van de Montrealgroep totdat de coördinator, onder de vlag van het Permanent Bureau is aangesteld. Quebec geeft in dezelfde brief aan dat voor hen interlandelijke adopties weer mogelijk zijn indien de IBESR haar controlerende taak kan uitvoeren.
- Op 18 augustus is het werkbezoek en de voorgenomen beleidslijn besproken met de NAS. De NAS geeft aan dat zij mee kunnen gaan met de voorgestelde lijn.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
25 augustus 2011

Ons kenmerk
DDS5708258

Onzekerheden

De volgende ontwikkelingen kunnen invloed hebben op uw beslissing. Enerzijds is de aanname en implementatie van de nieuwe wetgeving (behandeling voorzien in september) en het uitvaardigen van een decreet door de president om individuele adopties te verbieden afhankelijk van de installatie van een nieuwe regering in Haïti. Anderzijds is de aanstelling van de coördinator onder de vlag van het Permanent Bureau nog in volle gang. Gestreefd wordt om de coördinator in november 2011 aan het werk te hebben. Daarnaast is nog niet van alle landen bekend op welke wijze zij ondersteuning kunnen en willen geven aan het actieplan.

Conclusie

Ik stel het volgende vast;

- Haïti heeft het Haagse verdrag ondertekend en zich daarmee gecommitteerd om de wet betreffende adoptie te wijzigen volgens de principes van dit verdrag.
- De IBESR zal een cruciale rol gaan spelen bij interlandelijke adoptieprocedures als Centrale autoriteit krachtens het Haags Verdrag.
- De IBESR zal zich geleidelijk uitrusten met de personele en financiële middelen om haar taken en verantwoordelijkheden te kunnen uitvoeren.

- De Centrale autoriteiten van de Lidstaten van de Montrealgroep zijn overeen gekomen de inspanningen die Haïti al gedaan heeft om het systeem voor interlandelijke adoptie, grondig te hervormen, te respecteren en te ondersteunen.
- Er is een actieplan, georganiseerd door de staten van opvang, met betrekking tot Haïti opgesteld om de voorwaarden voor het invoeren van het werkelijk ethisch functioneren met betrekking tot interlandelijke adoptie.
- Vele kinderen in Haïti zijn al lang tot wees verklaard of zijn verlaten en verblijven momenteel in "kindertehuizen" in afwachting van een permanent levensplan.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
25 augustus 2011

Ons kenmerk
DDS5708258

Advies

Ik wil u adviseren om tot beëindiging van de opschorting interlandelijke adopties uit Haïti over te gaan op het moment dat;

- in Haïti de nieuwe adoptiewet is aangenomen en de IBESR de bevoegdheden en middelen heeft om interlandelijke adopties conform de wet te laten verlopen.
- de uitvoering van het actieplan (technical assistance programme) en de aanstelling van een coördinator onder de vlag van het Permanent Bureau is begonnen met het oog op uiteindelijke ratificatie van het Verdrag.

AKK

moet ook
duidelijken in de
brief

In overleg met de NAS wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de waarborgen worden opgenomen waaronder interlandelijke adopties op een geleidelijke en beheerste wijze hervat zullen worden. Hierbij wordt voorgesteld om met een beperkt aantal dossiers aan te vangen en op basis van een evaluatie te bezien hoe gecontinueerd kan worden. Daarnaast zal Nederland blijven werken aan de gemeenschappelijke aanpak van landen van ontvangst en de Haïtiaanse autoriteiten.

Ten slotte wil ik u adviseren om voor de ondersteuning van de opbouw van de Haïtiaanse kinderbeschermingsautoriteit een eenmalige financiële bijdrage aan te bieden aan het Permanent Bureau voor de uitvoering van het actieplan. Binnen het budget van DJJ zijn er voor het jaar 2011 mogelijkheden om een eenmalige donatie te doen. De hoogte van het bedrag zal nog nader bepaald worden en is afhankelijk van overleg met het Permanent Bureau. Vooralsnog is in afstemming met CBJ een bedrag van 200.000, - euro gereserveerd.

AKK

AKK

De brief aan de Tweede Kamer is bewust gedetailleerd van aard om niet alleen de Kamer te informeren maar ook de overige betrokken partijen (lees ouders).

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

10.2.e

10.2.e

memo

aanpassing van brief over beëindiging opschorting
adopties uit Haiti (5708257/11/DJJ)

Hierbij treft u aan een gewijzigde versie van de brief op basis van uw reactie op de brief en de oplegnota (DDS 5708258) waarmee u heeft verzocht om een tweetal zaken explicieter te benoemen in de brief over de intenties van de leden van de Montrealgroep en de wijze waarop in samenwerking met de NAS op een geleidelijke en beheerste wijze adopties weer hervat kunnen worden.

De aangepaste tekst is met een paarse post-it gemarkeerd.

Graag uw akkoord.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Adviseur Internationale
Samenwerking

T 070 10.2.e
M 06 4 10.2.e
10.2.e @minjus.nl

Datum

15 september 2011

Factsheet voor HAITI

1.A Status

Adopties vanuit Haïti zijn momenteel opgeschort. Na de aardbeving in januari 2010 hebben er geen adopties meer plaatsgevonden, anders dan de 105 kinderen die met de luchtbrug naar Nederland zijn gekomen. Op 10 december 2010 heeft de Staatssecretaris de adopties formeel opgeschort. De reden hiervoor was dat er teveel tegenstrijdige berichten waren over het functioneren van de Haitiaanse autoriteiten.

Naar aanleiding van een werkbezoek aan Haïti door 10.2.e is aan de Staatssecretaris voorgesteld om de opschorting op te heffen indien voldaan is aan de volgende voorwaarden. (Op 27 september 2011 is hij hiermee akkoord gegaan.)

- In Haiti is de nieuwe adoptiewet aangenomen en de Haitiaanse autoriteiten (vooral de IBESR) beschikken over de bevoegdheden en middelen om interlandelijke adopties conform de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag te laten verlopen.
- De uitvoering van het actieplan en de aanstelling van een coördinator is begonnen met het oog op uiteindelijke ratificatie van het Verdrag.

De oude adoptiewet uit 1974 wordt in samenwerking met Unicef en het permanent Bureau herschreven. De verwachting is dat in september 2011 de nieuwe wet wordt aangenomen. Echter, deze prognose is nog wel onzeker. Onlangs is de 3e voorgedragen premier aangenomen (5 oktober jl.). De verwachting en hoop is, dat deze premier ertoe zal bijdragen dat de regering snel gevormd zal worden.

1.B Aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag en wanneer?

Haïti heeft inmiddels het verdrag ondertekend. Echter, het verdrag is nog niet geratificeerd. Door ondertekening geeft Haïti wel het signaal af dat zij graag adoptieprocedures conform het HAV wil laten verlopen. Het technical assistance program van het Permanent Bureau wordt (naar alle waarschijnlijkheid) ingezet om Haïti te begeleiden naar ratificering en implementatie van het HAV. Het TAP is vooralsnog niet ingezet.

1.C Betrokken autoriteiten, instellingen of personen en hun taken en bevoegdheden

Tehuizen: de biologische ouders kunnen direct hun kind brengen naar het tehuis. Het tehuis is verantwoordelijk dat een afstandsverklaring wordt afgegeven. Het tehuis verzorgt de counseling aan de biologische ouders. Het tehuis draagt verder ook zorg voor de volledigheid van een dossier. Hierin dient een afstandsverklaring te zitten, geboorteakte, medische, psychologische testen kind, etc.

Advocaat. De advocaat draagt zorg voor de route die het dossier moet afleggen. De advocaat kan het dossier namens de ouders of crèche naar de IBESR brengen. Na toestemming van de IBESR haalt de advocaat over het algemeen het dossier op en vervolgt het traject naar de rechtbank en betrokken ministeries. Kosten voor de advocaat liggen rond de 2000 USD

IBESR. De IBESR is de organisatie verantwoordelijk voor de Kinderbescherming in Haïti. Conform wetgeving van 1974 is de IBESR de voornaamste verantwoordelijke in de adoptieprocedure. Echter, momenteel beperkt de taak van de IBESR zich tot het controleren op volledigheid van documenten. Er wordt verder niet gecheckt op echtheid van de documenten. Ook is de IBESR verantwoordelijk voor de afgifte van de accreditaties aan de tehuizen, maar controleert niet of deze tehuizen werkzaam zijn conform de wet. Controle mechanisme op de tehuizen is er kort gezegd niet

Rechtbank. De rechtbankprocedure kent drie zittingen. Op de eerste zitting dienen de biologische ouders te verschijnen om formeel afstand te doen van het kind. Op de

tweede zitting verschijnen de aspirant adoptiefouders. Tijdens deze zitting moeten aspirant adoptiefouders verklaren dat zij het betreffende kind willen opnemen. Tijdens de derde zitting wordt de zwakke adoptie definitief uitgesproken.

Betrokken ministeries. Alle ministeries die betrokken zijn bij de adoptieprocedure controleren of alle documenten volledig zijn. Alleen op basis van volledigheid kunnen zij goedkeuring geven of benodigde documenten afgeven. Ook hier wordt verder niet onderzocht waar de inhoud van de documenten op is gebaseerd.

1.d Sprake van deelbemiddeling of volledige bemiddeling?

Er is alleen sprake van volledige bemiddeling. De NAS is momenteel de enige vergunninghouder die samenwerkingsverbanden heeft met twee tehuizen in Haïti. Vereniging Wereldkinderen heeft aangegeven mogelijk opnieuw in Haïti te willen werken als de opschorting wordt opgeheven. President Martelly heeft het voornemen uitgesproken om op korte termijn een decreet af te vaardigen waarmee 'Private adoptions' worden verboden.

2. Procedure voor (interlandelijke) adoptie

- Ouders doen afstand van een kind bij de Crèche (hierna: tehuis). In sommige gevallen doen de tehuizen hiervan melding bij de IBESR. Als de tehuizen dit niet doen wordt hier door de IBESR geen aandacht aan geschonken
- Het tehuis maakt melding bij de rechtbank. Op basis hiervan wordt er formeel afstand gedaan van het kind. De biologische ouders moeten hierbij aanwezig zijn.
- Het dossier wordt door het tehuis verder klaargemaakt en wordt doorgezonden naar de IBESR
- De IBESR controleert het dossier op volledigheid en moet uiteindelijk de match die gemaakt is tussen kind en aspirant adoptiefouders goedkeuren. De tehuizen maken deze matching al dan niet in samenspraak met Nederlandse vergunninghouder. IBESR checkt voornamelijk op volledigheid van stukken. Niet zozeer op de inhoud.
- Rechtbank procedure volgt. Het gaat hier om twee zittingen. Bij de eerste zitting moeten de aspirant adoptiefouders aanwezig zijn en verklaren dat zij bereid zijn het betreffende kind op te nemen. Bij de laatste zitting wordt de adoptie formeel uitgesproken.
- Na rechtbankprocedure wordt alles in orde gemaakt bij de betrokken ministeries zodat het kind met adoptiefouders kan vertrekken naar Nederland.

Termijn voor adoptie:

Voor de aardbeving duurde de procedures voor de adoptie voor een kind uit Haïti lang. Tussen het moment van matching en de uiteindelijke opneming van het kind kon tot 2,5 jaar zitten. De reden hiervoor waren de lange administratieve procedures die gevolgd moesten worden.

De laatste berichten zijn dat de procedures momenteel sneller verlopen. De reden hiervoor is met name dat er veel minder adopties plaatsvinden. De betreffende autoriteiten hebben meer tijd om de dossiers af te handelen.

3. Procedure voor afstand

- De biologische ouder(s) van het kind doen, brengen hun kind naar het tehuis. Daar doen zij in eerste instantie afstand van hun kind. Het tehuis laat de biologische ouders hier een afstandsverklaring tekenen. De tehuizen waarmee Nederland samenwerkt hebben aangegeven dat zij diverse gesprekken hebben met de ouders zodat zij zich beseffen wat de consequenties zijn van het afstand doen van hun kind.
- Nadat er daadwerkelijk afstand is gedaan van het kind bij het tehuis, zorgt het tehuis (of de advocaat van het tehuis) dat hiervan melding wordt gedaan bij de regionale rechtbank.

- Het afstand doen van het kind wordt hier geformaliseerd. De biologische ouder(s) moeten hierbij aanwezig zijn.
- Het kind is nadat de rechtbank de formele afstandsverklaring heeft afgegeven, vrij voor adoptie.
- Het tehuis kan de matching met de aspirant-adoptiefouders gaan voorbereiden.

Procedure voor vondelingen

Het tehuis GLA biedt geen kinderen aan ter adoptie die te vondeling zijn gelegd. Bresma doet dit wel. Hoe die procedure loopt is vooralsnog geen zicht op.

4. Subsidiariteitsbeginsel

Zonder uitzondering wordt in Haïti door de betrokken autoriteiten en organisaties aangegeven dat het subsidiariteitsbeginsel nauwelijks toegepast kan worden. De kinderen die ter adoptie worden aangeboden komen voornamelijk uit gemeenschappen die allen te kampen hebben dezelfde sociaal economische omstandigheden.

5. Voorwaarden voor interlandelijke adoptie

- Getrouwde stellen in een M/V huwelijk die minimaal 5 jaar getrouwd zijn en minimaal 5 jaar aantoonbaar samenwonend (dus 10 jaar in totaal);
- Alleenaanvragers binnen een M/V huwelijk. In dit geval is de 5/5 regel NIET van toepassing. Bij een alleenaanvraag binnen het huwelijk moet de huwelijksduur in ieder geval 10 jaar zijn;
- alleenstaanden M of V. Het gaat hierbij dus om ongehuwde, niet samenwonende aanvragers;
- Eén van de partners is tenminste 35 jaar oud;
- In het gezin zijn geen biologisch eigen kinderen.

Wanneer is adopteren vanuit Haïti niet mogelijk

- Ouders met biologisch eigen kinderen in het gezin
- Alleenaanvragers binnen een relatie waarbij geen sprake is van een huwelijk
- Alleenaanvragers binnen het huwelijk indien er geen sprake is van een huwelijksduur van 10 jaar
- Ouders waarvan de oudste partner nog geen 35 jaar is
- Homosexuele mannen en lesbische vrouwen

6. Achtergrond van de kinderen die voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen

Veel kinderen zijn door hun moeder afgestaan vanwege de slechte economische situatie. In Haïti zijn het vaak de moeders die voor het kind moeten zorgen. In veel gevallen zijn de vaders niet bekend of overleden. Het is ook niet ongebruikelijk dat mannen bij diverse vrouwen kinderen hebben en slechts voor de kinderen uit de huidige relatie financiële zorg willen/kunnen dragen. In sommige gevallen betreft het vondelingen

7. Adoptie, voogdij of kafala

Adopties vanuit Haïti zijn zwakke adopties. Dat betekent dat de adopties in Nederland nog omgezet moeten worden in een sterke adoptie. De Haitiaanse autoriteiten zijn ervan op de hoogte dat Nederland de adopties omzet naar sterke adopties. Hoewel zij hier geen voorstander van zijn, wordt het wel geaccepteerd.

8. Overzicht van reguliere contacten vergunninghouders

Naam	Naam contact	werkterrein	Datum aanvang
------	--------------	-------------	---------------

vergunninghouder			
NAS	God Litlest Angels		
	Bresma		

9. Zijn er andere landen die vanuit dit land adopteren en/of samenwerken?

Belgie, Zwitserland, Duitsland, Frankrijk, Verenigde Staten, Quebec, Canada

10. Zijn er incidenten geweest m.b.t. adoptie vanuit dit land?

Graag overleg op clusteroverleg welke incidenten hier gemeld moeten worden. Moet het gaan om specifieke zaken en/of moet het meer algemeen zijn

11. Hoeveel nationale en interlandelijke adopties hebben plaatsgevonden?

2008: 87 kinderen

2009: 60 kinderen

2010: 108 kinderen (grote hoeveelheid komt door 'luchtbrug' na de aardbeving)

2011: Geen

Nationale adopties komen nauwelijks voor in Haïti. Hoeveelheden zijn niet bekend.

12. Kosten voor adoptie

Tijdens het werkbezoek hebben de tehuizen aangegeven dat zij 8500 USD voor hun procedure nodig hebben. Dit is echter niet het bedrag dat aspirant-adoptiefouders kwijt zijn aan de gehele adoptieprocedure. De Nederlandse vergunninghouder factureert ook kosten aan de aspirant-adoptiefouders door.

Te denken valt aan; bureaunkosten, vertaalkosten, apostillestempels, reiskosten etc.

De totale kosten voor een adoptie vanuit Haïti zijn tussen de 17.500 en 25.000 Euro exclusief reis en verblijfskosten

Aspirant-adoptiefouders moeten tweemaal naar Haïti afreizen. Vliegticket is pp ongeveer 2000 Euro.

13. De adoptiewetgeving kan hier geraadpleegd worden:

Onder de map Landeninformatie op de L-schijf

www.adoption.state.gov

Kamerbrief van 27-09-11 over het ongedaan maken van de opschorting onder bepaalde voorwaarden

14. Belangrijke Correspondentie

De meest belangrijke correspondentie is te vinden op de L-schijf.

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

aan Haitiaanse autoriteiten

Rechtbank 10.2.e

IBESR 10.2.e

..

Port au Prince

Datum 25 oktober 2011

Onderwerp Positie Nederland met betrekking tot adopties vanuit Haïti

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief vraag ik uw zeer gewaardeerde aandacht.

In de week van 17 juni jl. hebben 10.2.e een bezoek aan u gebracht. Het doel van dit bezoek was om te onderzoeken of mijn besluit tot opschorting van adopties vanuit Haïti ongedaan gemaakt kon worden.

Op 26 september jl. heb ik het Nederlandse parlement schriftelijk op de hoogte gebracht van de bevindingen van het bezoek van de Nederlandse delegatie aan Haïti. Bijgevoegd treft u, zoals afgesproken, de brief aan zoals die naar het Nederlandse parlement is gezonden.

Onlangs is bovengenoemde ambtelijke delegatie uitgenodigd om vanaf 16 december 2011 deel te nemen aan een symposium dat plaatsvindt in Port-au-Prince, Haïti. Indien deelgenomen gaat worden aan dit symposium, zal de heer 10.2.e contact met u opnemen voor het maken van een afspraak om opnieuw met elkaar in gesprek te gaan en met elkaar van gedachten te wisselen over de inhoud van bijgevoegde brief.

Tot slot wil ik u nogmaals hartelijk danken voor de uitstekende ontvangst van mijn delegatie in juni jl., en vertrouw ik op een continuering van de vruchtbare samenwerking.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk
192530

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

67.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl

Datum
29 november 2011

Ons kenmerk
198420

memo

Vraag van NAS over Haïti TK brief

Beste 10.2.e

Graag jullie aandacht voor het volgende.

Op 20 januari 2011 is er een brief naar de TK gestuurd waarin een en ander is gemeld over de reden van opschorting van adopties vanuit Haiti.

In de brief van 20 januari 2011 staat het volgende:

"in de brief van de adoptiefouders worden opmerkingen gemaakt over mogelijke misstanden in Haiti in een kindertehuis waar de NAS contacten mee onderhoudt. Op basis van deze en andere signalen heb ik besloten om vooralsnog adopties uit Haïti op te schorten"

De NAS vraagt al geruime tijd om opheldering over bovenstaande passage. De reden hiervoor is dat zij vinden dat een dergelijke passage schadelijk is voor hun werkzaamheden en hun relatie met het tehuis in Haïti. De NAS is ook van mening dat de passage niet juist is.

Op 10 december 2010 heeft de Staatssecretaris de TK geïnformeerd over de reden van opschorting. Die luidde inderdaad anders dan bovenstaande passage. De feitelijke reden voor de opschorting van adopties was niet zozeer gelegen in de mogelijke misstanden in een specifiek tehuis, maar zagen vooral op de algehele 'chaos' in Haïti.

Ik stel voor om de volgende tekst naar de NAS te sturen.

"Op 10 december 2010 is er een brief naar de TK gestuurd waarin vermeld staat waarom adopties vanuit Haïti zijn opgeschort. Deze informatie is dan ook leidend geweest en is vertrekpunt geweest om te bezien of, en zo ja wanneer de adopties vanuit Haïti weer hervat kunnen worden. Het werkbezoek van 10.2.e en 10.2.e hebben ook geen aanleiding gegeven om de NAS te verzoeken de werkzaamheden met het betreffende tehuis te stoppen. Op 29 september heeft de Staatssecretaris aan de TK gemeld onder welke voorwaarden de adopties weer hervat kunnen worden, en is de inhoud van die brief leidend.

De passage in de brief van 20 januari 2011 is dan ook ongelukkig geformuleerd in die zin dat het in die passage lijkt alsof mogelijke misstanden in dat specifieke tehuis leidend zijn geweest. Dat was niet het geval. Echter, gelet op de grote hoeveelheid informatie die op dat moment bij ons binnenkwam, hebben wij het nodig gevonden om dit wel te noemen."

Graag jullie reactie.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
29 november 2011

Ons kenmerk
198420

Arrangement

between

the **State Secretary of Security and Justice of the Netherlands**, hereafter referred to as the State Secretary,

and

the **Secretary General of the Hague Conference on Private International Law**, hereafter referred to as the Secretary General;

With reference to the intention of the Government of Haïti to ratify the Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption;

Considering that the Government of Haïti, in order to achieve this purpose, will need international support in order to strengthen its child protection system, and in particular its adoption system;

Considering that this international support to the Government of Haïti can be provided by the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law by way of its Technical Assistance Programme;

Whereas the State Secretary is prepared to contribute to the strengthening of the child protection system in Haïti, and in particular the child protection system by supporting the Technical Assistance Programme of the Permanent Bureau with an amount up to a maximum of € 150.000,-;

Whereas the Permanent Bureau/Secretary General has indicated in its letter to the State Secretary, dated November 23, 2011, that he/the Permanent Bureau is prepared to provide support to the Government of Haïti by way of its Technical Assistance Programme if certain conditions, as specified in the letter, are met, and is willing to accept the financial support of the State Secretary for this purpose;

The State Secretary and the Secretary General have come to the following Arrangement:

1. The State Secretary will deposit an amount of € 120.000,-, being 80% of the maximum amount, into the Supplementary Budget account of the Hague Conference on Private International Law;

This deposit will be made upon receipt of the signed Arrangement.

A subsequent payment will be made in October 2012 upon receipt of a final financial report or a progress report.

In this respect it is understood that:

the planning of provision of technical assistance to the Government of Haïti is based on a preliminary draft budget and that this preliminary budget may be subject to change;

the Permanent Bureau will provide a more detailed proposal, including a Concept Paper with a projected timeline, objectives and goals in the near future;

the provision of technical assistance to the Government of Haïti will rely on the full support of the receiving State members of the Montreal Group and the approval of the Group's Plan of Action by the Permanent Bureau;

2. The State Secretary reserves the right to adjust the amount of the contribution and the conditions to grant the contribution on the basis of the aforementioned more detailed proposal and Concept Paper.

3. A final settlement of the costs will take place on the basis of the actual expenses incurred.

4. The Hague Conference on Private International Law will reimburse the contribution to the State Secretary in case the provision of the support to the Government of Haiti by way of the Technical Assistance Programme of the Permanent Bureau does not take place.

Signed in duplicate in the English language.

(date of signature)

December 1, 2011

December 1, 2011

For the State Secretary of Security and Justice

10.2.e

For the Secretary General of the Hague
Conference on Private International Law

10.2.e

26-01-2012

Gespreksverslag Ministerie van Veiligheid en Justitie

Aanwezig namens MVVJ:

10.2.e

zijn in 2011 mee geweest op werkbezoek naar Haïti en hebben tijdens dit werkbezoek ook deelgenomen aan conferentie van de Montreal-groep in Port-au-Prince.

Aanwezig namens de aspirant adoptiefouders Haïti:

10.2.e

We worden welkom geheten en er wordt uitgelegd dat het niet gebruikelijk is om een afvaardiging van een groep adoptiefouders te ontvangen maar dat het wel ons goed recht is om als burger gehoord te willen worden.

Verwijderd: zeer uitzonderlijk en

10.2.e

laten weten goed op de hoogte te zijn van alle acties (zowel intern als extern) die wij tot nu hebben gevoerd en bedanken ons nog voor de 'goede reis' kaart. Ook wordt gerefereerd aan telefoongesprekken*.

*daarbij opgemerkt dat deze op persoonlijke titel zijn gevoerd en niet namens de groep.

Allereerst volgt er een voorstelronde en wordt er gevraagd naar de redenen waarom wij destijds voor adoptie uit Haïti hebben gekozen. Vullen daarbij, namens de groep, aan dat er ook mensen zijn die al een kindje uit Haïti hebben geadopteerd en om die reden weer voor Haïti kiezen. Dat wij niet van iedereen persoonlijk weten wat bij aanvang de reden is geweest om voor Haïti te kiezen maar dat door de wachttijd bij iedereen inmiddels de betrokkenheid en affiniteit met Haïti erg groot is.

Vervolgens wordt besloten om gaande weg het gesprek vragen en antwoorden te bespreken.

Voor de aardbeving was er in Haïti al sprake van een broze bureaucratie, een broze infrastructuur en van broze adoptie procedures. Zorgvuldigheid op het Nederlandse kanaal kon wel gewaarborgd worden, maar de procedure was juridisch niet geheel volgens het Haags Verdrag. De aardbeving heeft voor de nekslag gezorgd en is reden waarom de oude adoptiewet niet meer voldoet in de huidige situatie. De nieuwe adoptiewet moet voorzien in jurisdictie volgens het Haags Verdrag. De wet uit 1974 is te broos om nu voorwaarden te scheppen om adoptie volgens het Haags Verdrag voort te kunnen zetten. Van de nieuwe wet zijn nu, ondanks dat die door het 'lagerhuis' is aangenomen 3 versies in omloop; één officiële, één van de kindertehuizen met advocatuur en één van IBESR met Unicef

Op dit moment liggen de knelpunten voornamelijk bij de IBESR. De IBESR moet goed georganiseerd en goed op orde zijn (bevoegdheden en middelen) om ook garant te kunnen staan voor een inhoudelijke en juridische waarborg.

Verwijderd: de

Ter illustratie omschrijft 10.2.e de situatie tijdens het werkbezoek: Het ministerie van Buitenlandse zaken houdt kantoor vanuit een container waar de temperatuur oploopt tot 60 graden, dit is niet werkbaar en zit men bij gebrek aan beter buiten te werken.

Verwijderd: IBESR

Men wil IBESR (zoals in verdragslanden) verantwoordelijk laten zijn voor de procedure. Men merkt dat er nu erg veel procedure-macht ligt bij de 700 kindertehuizen 10.2.e heeft geen signalen dat er problemen zijn met Bresma of GLA maar wel mogelijk bij andere kindertehuizen daarom willen de Montreal landen dat de Haïtiaanse overheid uiteindelijk verantwoordelijkheid draagt voor adoptie.

Verwijderd: voorziet niet direct risico's en/of

Wij vragen of en hoe Justitie zich op de hoogte houdt van de voortgang bij IBESR. In dec. 2011 is de voortgang besproken tijdens een officieel overleg in Rome. Daarnaast heeft 10.2.e een eerste contact gehad met de nieuwe directrice 10.2.e via een videoconferentie. Justitie was op de hoogte van het gehouden seminar in Port au Prince in december, waarbij o.a. Frankrijk was

Verwijderd: eenmalig

vertegenwoordigd. Er is een weloverwogen besluit genomen om hierbij niet aanwezig te zijn met een Nederlandse delegatie.

De bijeenkomst met IBESR directrice en aantal bestuursleden van de Haïti crèche, d.d. 18-01-2012, is bij Justitie niet bekend maar waarvan bij deze akte. In dit verslag wordt o.a. aangegeven dat men bij de IBESR bezig is met het aanleggen van een archief en er worden nog een aantal voorbereidingen van acties m.b.t. de voortgang benoemd.

Het feit dat een aantal landen de adopties uit Haïti hebben hervat en Nederland nog niet, heeft volgens 10.2.e met een aantal factoren te maken. Allereerst wordt de aanname van de conclusie van de Montreal groep 'adoptie uit Haïti is weer mogelijk mits...' genuanceerd: alle ontvangende landen verklaren de intentie te hebben weer toe te werken naar het hervatten van de adopties conform het Haags Adoptieverdrag.

De wijze waarop hier naar toe wordt gewerkt, vult ieder land voor zichzelf in. Deels heeft dit ook te maken met de wijze waarop landen hun bevoegdheden hebben geregeld. In veel landen onderscheidt men zendingen naar wel/niet verdragsland. Haïti is een niet-verdragsland en daarom vallen in sommige ontvangende landen adopties onder de immigratiewetgeving en niet zoals in Nederland onder de adoptiewetgeving. Zo is in Amerika, Duitsland en Zwitserland de immigratiedienst bevoegd om besluiten te nemen inzake adoptie bij niet-verdragslanden.

Dit in tegenstelling tot Nederland waar de Centrale Autoriteit (CA) belast is met die bevoegdheden voor zowel verdragslanden als niet-verdragslanden.

10.2.a

Verwijderd: Franstalig-Belgie.

Verwijderd: Dit betekent striktere voorwaarden en minder mogelijkheden. ¶

Nederland hanteert de stelregel: bij twijfel niet inhalen.

Het stemmen voor aanname van de nieuwe adoptiewet heeft in januari op de agenda gestaan van de Senaat in Haïti. Justitie heeft geen nieuwe aanvullende informatie hieromtrent. Alleen dat IBESR en Unicef samen werken aan de nieuwe adoptiewet.

In Haïti wordt voorlichting gegeven over het Haags Adoptieverdrag en worden mensen hierin onderwezen, zodat kan worden toegewerkt naar het implementeren van de adoptiewet met ratificatie van het Haags Adoptieverdrag als einddoel. Waar mogelijk ondersteunt Nederland dit.

Verwijderd: Vanuit Nederland wordt

Verwijderd: i

Veiligheid en Justitie geeft aan het belangrijk te vinden dat er geen druk wordt uitgeoefend op de kindertehuizen en de IBESR. Sommige kindertehuizen ontnemen hun bestaansrecht aan adoptie waardoor er een risico bestaat op belangenverstrengeling. Er zijn geen signalen dat dit bij Bresma en GLA gebeurt. Blog van GLA wordt gelezen door 10.2.e. Bresma heeft geen blog. Wij hebben hen wel geattendeerd op het jaarverslag van Bresma. Zij zullen dit opvragen bij de NAS.

Verwijderd: .

Verwijderd: d

Verwijderd: van tijd tot tijd

Er zijn nu verhalen dat in Haïti dossiers sneller worden doorlopen dan voorheen. Dit valt te verklaren doordat er nu minder dossiers te verwerken zijn. Voor de aardbeving werden er gemiddeld 2000-2500 dossier per jaar verwerkt. De IBESR krijgt nu meer taken en verantwoordelijkheden en om de IBESR niet te overvragen is geleidelijke herstart een voorwaarde. Hoe dit er precies zal gaan uitzien en om hoeveel kinddossiers het zal gaan is nog niet geheel duidelijk.

Tijdens de conferentie in Rome, dec. jl. heeft Justitie ook een paar ballonnetjes opgelaten m.b.t. het voorstel van de NAS om per land naar rato het aantal kinddossiers te bepalen tijdens de geleidelijke herstart periode. Volgens de NAS gaat het in Nederland op dit moment om een totaal van ongeveer 80 geïnteresseerden in Haïti (80 dossiers).

Verwijderd: Justitie is wel voornemens om mee te gaan in het voorstel van de NAS om per kinddossier 3 ouderdossiers beschikbaar te hebben.

10.2.e haakt in op de vraag betreffende de communicatie. In sommige landen heeft de CA interlandelijke adoptie een eigen website. Waarop 'alerts' en nieuwsberichten vermeld kunnen worden. Graag

zouden zij dat ook willen maar door een beperkt budget en de bezuinigingen zal dit er niet op korte termijn van komen.

10.2.e legt uit hoe de communicatielijnen zijn uitgezet: De Staatssecretaris informeert altijd eerst de Tweede Kamer. Vervolgens worden de vergunninghouders geïnformeerd door de CA. En is het de bedoeling dat de aspirant adoptieouders door de vergunninghouder op de hoogte worden gebracht van nieuws en informatie. Misschien dat in overleg met de vergunninghouder daar nog enige winst te behalen is. Dat het niet gebruikelijk is dat de Staatssecretaris rechtstreeks communiceert met aspirant adoptieouders neemt niet weg dat hij niet betrokken is.

Verwijderd: Dhr. Teeven informeert regelmatig bij 10.2.e
haar stand van zaken Haiti. ¶

10.2.e laten ook blijken begrip te hebben voor onze situatie en dat de hele situatie ook zorgt voor een discrepantie op verschillende vlakken. Enerzijds heeft Haiti door de armoede een gebrekkige infrastructuur t.a.v. overheidsinstellingen, maar tegelijkertijd zorgt die armoede ook voor de nijpende situaties waarin kinderen verkeren en adoptie een laatste redmiddel kan zijn. Bij aspirant adoptieouders kenmerkt de discrepantie zich doordat zij begrip hebben voor de waarborgen van zorgvuldigheid en hier ook groot belang aan hechten maar anderzijds ook de kindervens die zij hebben en een kind die het zo nodig heeft graag een veilig thuis willen geven, een toekomst willen bieden en kinderen niet onnodig lang in het kindertehuis willen laten wachten.

Verwijderd: is

Dit in ogenschouw genomen vragen wij aan 10.2.e of zij tijdens het werkbezoek aan Haiti de situatie niet alleen willen beoordelen op dat wat wenselijk is maar ook op dat wat acceptabel is.

En of, wanneer blijkt dat er tussentijds of na het werkbezoek aan nagenoeg alle voorwaarden is voldaan, Justitie op basis van wat acceptabel is een overgangsregeling voor de mensen die in procedure zijn zou willen overwegen. Waarvan akte.

10.2.e worden door ons bedankt voor de tijd en het gesprek. Het gesprek is wederzijds als prettig ervaren.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

NB: Het verslag is onze weergave van het gesprek. Het ministerie heeft het verslag ter kennisgeving aangenomen. Aan dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend.

Adoptie herstart – Haiti		opzet kinddossier versie 26-01-2012	
	<u>was</u>		<u>wens</u>
	<i>bij kindvoorstel (BT aanvraag)</i>		
1	Medische verklaring (beknopt)	>	Medische verklaring uitgebreid, bijvoorbeeld model HV
2	Laboratorium test (incl. HIV, HEP, Syf. Sikkcel)	=	Laboratorium test (incl. HIV, HEP, Syf. Sikkcel)
3	Sociale informatie - formulier Bresma - achtergrond samenvatting GLA	= / >	Sociale informatie formulier NAS / formulier Bresma
4	Afstandsverklaring	>	Model NAS
5	Psychologische verklaring	=	Psychologische verklaring
6	Ontwikkeling kind - Bresma - niet frequent model NAS - GLA - frequente summier update	>	Model NAS - bij voorstel - periodiek per 6 maanden
7	DNA test (bio moeder anders bio vader) afname door kindertehuis	>	DNA test (bio moeder anders bio vader) afname door kindertehuis of arts of consul getuigeverklaring van afname
8	Foto's (kind , eventueel bio ouders)	=	Foto's (kind , eventueel bio ouders)
9	Beschikking IBESR indien verlaten	>	Beschikking IBESR indien verlaten onderzoeks rapport IBESR
	<i>later in procedure:</i>		
10	IBESR beschikking match	=	IBESR beschikking match
11	Parquet beschikking	=	Parquet beschikking
12	Paspoort Haiti	<	Laisser Passer
13	Inreisvisum	<	Laisser Passer

Gespreksonderwerpen 26 januari 2012:

- **Wat is de stand van zaken ten aanzien van de aanvullende voorwaarden, zoals gesteld door de dhr. Teeven als voorwaarde voor openstelling van het adoptiekanaal Haiti?**

Een toelichting geven over de laatste stand van zaken met betrekking tot de adoptiewet (drie versies). Aan wie is wat voorgelegd en wat is de verwachting wanneer nieuwe wet wordt aangenomen. Met betrekking tot IBESR kan gemeld worden dat er een nieuwe directeur is. De internationale gemeenschap heeft een goede indruk van haar. Probleem is vooral hoe zij personeel gemotiveerd krijgt om te werken. Ook het werven van nieuw geschoold personeel is zeer moeilijk.

- **Wat is de status van de voorbereiding van de nieuwe adoptiewet in Haïti?**

Er is een wetgevingswerkgroep van Unicef, ISS en HCCH en IBESR en andere betrokkenen om te komen tot een bruikbare nieuwe adoptiewet. Tot op heden is deze wet nog niet voorgelegd. Helaas is er ook een grote lobby van advocaten, creches die er geen belang bij hebben om een nieuwe adoptiewet te ondersteunen.

- **Zijn er misstanden in de adoptieprocedure gevonden op het Nederlandse adoptiekanaal?**

Naar aanleiding van het werkbezoek dat in juni 2011 heeft plaatsgevonden is er geen reden om de samenwerkingsrelaties met de Nederlandse adoptiekanalen te beëindigen. Ook geeft de samenwerking, die tot aan het moment van de aardbeving heeft geduurd, geen aanleiding gegeven de samenwerking te beëindigen. Wel wordt er vanuit de Nederlandse vgh en MvVenJ kritisch gekeken naar de werkzaamheden die zij verrichten.

Wellicht kan hier ook genoemd worden dat het hebben van een 'schoon' kanaal niet betekent dat de gehele adoptieprocedure zorgvuldig verloopt. Dat is wel van groot belang.

- **Hoe vindt hervatting straks plaats en welke evaluatiecriteria worden er gehanteerd?**

Voorstelbaar is dat als de hervatting plaatsvindt er met kleine aantallen gewerkt wordt. De IBESR moet niet direct overspoeld worden met dossiers. Momenteel wordt gekeken in gezamenlijkheid met de NAS hoe adopties hervat zouden kunnen worden met betrekking tot aantal ouder dossiers.

Momenteel zijn er nog geen evaluatie criteria. Deze worden op een later moment vastgesteld.

- **Hoe sterk heeft het belang van het kind meegewogen in het besluit dat hervatting van adopties te snel is tegen het licht van de vele kinderen die al jaren in kindertehuizen verblijven?**

Het belang van het kind staat bij interlandelijke adoptie altijd centraal. Wij realiseren ons dat door de opschorting kinderen in tehuizen zitten die niet meer geadopteerd kunnen worden. Wij zijn van mening dat het belang van het kind in geen enkel opzicht gediend is bij onzorgvuldige adoptieprocedures.

- **Aanvullende voorwaarden: Internationaal geen eenduidig besluit: Waarom neemt Nederland hierin een ander standpunt in dan de meeste ontvangende landen en stelt Nederland extra aanvullende voorwaarden.**

Ieder land is bevoegd een eigen beleid uit te stippelen met betrekking tot opschorting van adopties en de voorwaarden die zij stellen om opschortingen ongedaan te maken. De Montreal Group heeft zich ten doel gesteld om een gezamenlijke positie in te nemen over interlandelijke adopties vanuit Haïti. Hier globale uitleg geven over de positie van verschillende landen. Benadrukken dat we nog steeds van mening zijn dat een gezamenlijke positie van belang is.

- **Dhr. Teeven geeft in zijn brief van 22 december j.l. aan dat processen langzamer lopen dan verwacht. Welke belangrijke stappen zijn nog niet genomen en wat is de intentie van het werkbezoek?**

Wet is nog niet aangenomen. Er is nog geen internationaal actieplan vastgesteld. Wellicht noemen dat hier wel aan gewerkt wordt. De IBESR heeft nog niet de positie in de adoptieprocedure ingenomen die het zou moeten hebben. Intentie van het werkbezoek is te vernemen wat de ontwikkelingen zijn en bezien welke vooruitgangen er geboekt zijn sinds de opschorting.

- **Waarom voldeed de oude wetgeving in Haïti voor de aardbeving wel en nu niet meer?**

De wetgeving voor de aardbeving voldeed al niet aan de normen zoals Nederland die hanteert. Echter, gelet op het 'schone' kanaal was het legitiem om de adopties door te laten gaan. Na de aardbeving zijn zeer tegenstrijdige berichten ontvangen over de interlandelijke adoptie-situatie in Haïti. De gebrekkige adoptie infrastructuur was er na de aardbeving niet meer. En ministeries en IBESR functioneerden niet. Voldoende reden om adopties te stoppen. Ook werd na de aardbeving ondoorzichtig welke kinderen ter adoptie werden aangeboden. Is er daadwerkelijk afstand gedaan, welke motieven, door wie etc etc.,

Wellicht noemen dat als ieder land nu gewoon weer de draad oppakt Haïti geen enkele prikkel krijgt om serieus werk te maken van verbetering van hun stelsel

- **Hoe kunnen we in de toekomst de communicatie tussen justitie en ons als aspirant adoptieouders vormgeven?**

Informatie die voor aspirant-adoptiefouders van belang is, wordt bekend gemaakt via de TK. Ook zullen op de website van de NAS laatste ontwikkelingen gepubliceerd worden. De CA heeft telefonisch spreekuur dagelijks van 10:00 tot 12:00. Hier kunnen ook vragen gesteld worden.

Geen toezeggingen doen over brieven die wij gaan sturen naar adoptiefouders etc.

- **Na de aardbeving heeft Nederland in navolging en met referentie aan Frankrijk de adoptieprocedures stilgezet. Hoe kan het dat opstarten van Frankrijk geen reden voor Nederland is om hierin mee te gaan?**

Omdat Nederland nu een ander uitgangspunt heeft dan Frankrijk. Nederland kan de redenering van Frankrijk om weer op te starten niet volgen. De voorwaarden die Frankrijk heeft gesteld aan hervatting zijn niet ingevuld en toch is Frankrijk weer gestart.

- **Zijn er in aanloop naar de gestelde voorwaarden mogelijkheden om op de bepalingen vooruit te lopen? Is er een overgangsregeling bespreekbaar voor de aspirant adoptieouders die voor de aardbeving al in procedure waren?**

Neen

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

À l'attention de [10.2.e]

Et [10.2.e]

Par e-mail :

[10.2.e].ht

[10.2.e]@gmail.com

[10.2.e]@hotmail.com

Port-au-Prince

Haiti

Oudewater, 6 februari 2012

Betreft: suivis post-adoption voor 2013

Zeer geachte [10.2.e]

Naar aanleiding van het nieuwe adoptie reglement, dat geldig is voor adopties vanaf november 2012, vragen wij uw aandacht voor onze onderstaande vraagstelling inzake suivis post-adoption voor de adopties die tot en met 2010 zijn uitgevoerd naar Nederland.

De nieuwe regels zijn voor de adopties tot en met januari 2010 door ons 'vertaald' naar de huidige regels. Daarbij komen we een aantal vragen tegen. Uit het gesprek in Dakar tussen [10.2.e] van ons Ministerie van Veiligheid en Justitie hebben wij begrepen dat ook door de adoptief ouders thuisgekomen tot en met 2010, de nieuwe regels gevolgd dienen te worden.

In de oude situatie konden de adoptief ouders deze rapporten zelf opstellen, vertalen en laten opsturen naar de kindertehuizen. De suivis post-adoption verplichting gold tot het 18e levensjaar van het kind, met één rapport per jaar.

Graag vragen wij u hiermee om uw bevestiging of de adoptief-ouders, die tot en met 2010 zijn thuisgekomen met een adoptief kind uit Haiti, geheel volgens de nieuwe werkwijze ingediend moeten worden.

Dat zou ook voor deze groep gezinnen betekenen tot en met het 5e jaar na thuiskomst (in plaats van tot het 18e jaar van het kind), de rapporten door een expert indépendant opgesteld moeten worden, beëdigd vertaald en door de OAA rechtstreeks naar de IBESR gestuurd dienen te worden. Kunt u aangeven of de suivis post-adoption gelegaliseerd dienen te worden of mag het voldoende zijn als deze via de NAS u toegestuurd worden waarbij de NAS kan garanderen dat de rapporten zijn opgesteld en vertaald conform de nieuwe regels?

De NAS hecht er grote waarde aan om op de juiste wijze invulling te geven aan de samenwerking met de IBESR. Om die reden willen wij graag direct vanaf het begin duidelijkheid geven aan deze relatief grote groep adoptieouders en met hen heldere afspraken maken over hun verplichtingen jegens de Haïtiaanse autoriteiten. De Nederlandse Centrale autoriteit zal door ons bij deze afspraken betrokken worden. Uw reactie is daarbij van evident belang.

Wij stellen uw spoedige antwoord dan bijzonder op prijs.

Met de meeste hoogachting,
Nederlandse Adoptie Stichting

[10.2.e]

[10.2.e]

Kopie: [10.2.e] – Ministerie van Veiligheid en Justitie - Nederland

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

À l'attention 10.2.e

Et 10.2.e

Par e-mail :

10.2.e ht

10.2.e @gmail.com

10.2.e@hotmail.com

Port-au-Prince

Haïti

Oudewater, le 6 février 2012

Objet : suivis post-adoption jusqu'en 2012

Très chère Madame, Monsieur,

Suite au nouveau règlement relatif à l'adoption en vigueur pour les adoptions à compter de novembre 2012, nous voudrions demander votre attention pour les questions exposées ci-dessous et concernant les suivis post-adoption pour les adoptions réalisées aux Pays-Bas jusqu'en 2010 compris.

Le passage des règles actuelles aux nouvelles règles pour les adoptions réalisées jusqu'en janvier 2010 compris a donné lieu à quelques questions. À la suite de l'entretien que 10.2.e représentant de notre Ministère de la Sécurité et de la Justice, a eu avec vous à Dakar, nous avons compris que les parents adoptifs qui sont revenus aux Pays-Bas jusqu'en 2010 compris sont également soumis aux nouvelles règles.

Dans l'ancienne situation, les parents adoptifs pouvaient rédiger eux-mêmes ces rapports, les traduire et les faire envoyer aux crèches. Les suivis post-adoption devaient être effectués jusqu'à la 18ème année de l'enfant, à raison d'un rapport par an.

Nous vous prions de bien vouloir nous faire savoir si les rapports des parents adoptifs revenus aux Pays-Bas avec un enfant adoptif jusqu'en 2010 compris doivent être produits entièrement selon les nouvelles modalités.

Cela signifierait pour ce groupe de familles que jusqu'à la 5ème année après leur retour aux Pays-Bas (et non plus jusqu'à la 18ème année de l'enfant), les rapports doivent être produits par un expert indépendant, traduits par un traducteur assermenté et envoyés directement par l'OAA à l'IBESR. Pourriez-vous nous faire savoir si les rapports de suivi post-adoption doivent être légalisés ou est-il suffisant que la NAS vous les envoie en certifiant que les rapports ont été rédigés et traduits conformément aux nouvelles règles ?

La NAS attache une grande importance à un bon déroulement de sa coopération avec l'IBESR. C'est la raison pour laquelle nous voulons donner dès le début des explications claires à ce groupe relativement important de parents adoptifs et conclure avec eux des accords clairs au sujet des obligations qu'ils ont vis-à-vis des autorités haïtiennes. Nous ferons participer l'Autorité centrale néerlandaise à ces accords. Sur ce point, la réponse que vous nous donnerez est donc d'une importance évidente.

Dans l'attente de votre réponse que nous espérons rapide, nous vous prions d'agréer, Madame, Monsieur, l'expression de notre grande considération.

Fondation Néerlandaise de l'Adoption (Nederlandse Adoptie Stichting – NAS)

10.2.e

10.2.e

Copie: 10.2.e

KANTOOR / OFFICE / OFISINA / BUREAU

Leeuweringerstraat 57-59

NL - 3421 AB Oudewater

T +31 (0)348 564 762

E info@nederlandseadoptiestichting.nl

Ministère de la Sécurité et de la Justice – Pays-Bas

LICENTIE / LICENCE / TIENLITA / LICENCE OBP/30

KAMER VAN KOOPHANDEL / CHAMBER OF COMMERCE /

CÁMARA DE COMERCIO / CHAMBER OF COMMERCE nr. 09113081

BANK / BANK / BANCO / BANQUE ABN Amro Gouda

rekening / account / cuenta / compte 48.68.96.684

10.2.e

memo

Gecombineerd werkbezoek Verenigde Staten en Haïti
vanaf 16 april 2012 t/m 29 april

U wordt gevraagd in te stemmen met een gecombineerd werkbezoek aan de
Verenigde Staten en Haïti vanaf 16 april 2012 tot en met 29 april

Verenigde Staten

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Beleidsmedewerker

T 070

10 2 e

10.2.e@minvenj.nl

Datum

7 februari 2012

Ons kenmerk

220454

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
7 februari 2012

Ons kenmerk
220454

Haïti

Op 22 december 2011 is de Tweede Kamer, naast andere onderwerpen met betrekking tot interlandelijke adoptie, geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot Haïti en is medegedeeld dat er in het voorjaar van 2012 een follow-up bezoek aan Haïti gebracht zal worden.

Doel van het werkbezoek is te onderzoeken of de ontwikkelingen op het terrein van kinderbescherming en interlandelijke adoptie zodanig zijn dat het besluit tot opschorting van adopties vanuit Haïti heroverwogen kan worden. De uitkomst van het eerste werkbezoek aan Haïti (juni 2011) is dat interlandelijke adopties vanuit Haïti hervat kunnen worden als er voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- In Haïti is de nieuwe adoptiewet aangenomen en de Haitiaanse autoriteiten (vooral de IBESR) beschikken over de bevoegdheden en middelen om interlandelijke adopties conform de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag te laten verlopen.
- De uitvoering van het actieplan (opgesteld door de Montreal Group) en de aanstelling van een (internationale) adoptiecoördinator is begonnen met uiteindelijke ratificering van het Verdrag.

Onderdeel van het werkbezoek is het kennismaken met de nieuwe directeur van de Haitiaanse kinderbeschermingsautoriteit (IBESR), 10.2.e en te komen tot werkafspraken voor het geval interlandelijke adoptie weer mogelijk wordt. Daarnaast zal ook met haar besproken worden op welke wijze het actieplan van de Montrealgroep en in aansluiting het Nederlandse plan van aanpak kan bijdragen aan de versterking van de kinderbescherming in Haïti met het oog op interlandelijke adoptie. Ook zal met alle betrokken Haitiaanse

ministeries gesproken worden, zo mogelijk met ambassades/vertegenwoordigers van andere ontvangende landen, Unicef en diverse NGO's (Terre des Hommes, Save the Children etc)

De kindertehuizen waarmee de Nederlandse Adoptie Stichting een samenwerkingsverband heeft, zullen wederom bezocht worden.

Mocht tijdens de voorbereiding blijken dat er vanaf juni 2011 te weinig ontwikkelingen zijn geweest in Haïti en de situatie nauwelijks veranderd is, zal een andere datum bepaald worden voor het werkbezoek naar Haïti.

Het voornemen is om vanaf Washington DC door te reizen naar Haïti. 10.2.e

10.2.e hebben in juni 2011 het bezoek samen afgelegd.

Gelet op de politieke gevoeligheid van dit onderwerp en het (uitvoerings)beleidsmatige aspect van het geplande werkbezoek wil ik uw instemming vragen om 10.2.e wederom dit bezoek te laten uitvoeren. Tot slot wil ik u laten weten dat de Nederlandse Adoptie Stichting naar alle waarschijnlijkheid mee zal reizen naar Haïti en delen van het programma zal bijwonen.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
7 februari 2012

Ons kenmerk
220454

AANTEKENEN

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer Mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH 's GRAVENHAGE

Oudewater, 2 maart 2012

Betreft: interlandelijke adopties vanuit Haiti

Zeer geachte heer Teeven,

Hiermee vragen wij graag uw aandacht voor interlandelijke adopties vanuit Haiti en refereren hierbij aan uw eerdere mededelingen hieromtrent aan de Tweede Kamer van onder andere 26 september 2011 en 22 december 2011.

Graag wil de Nederlandse Adoptie Stichting (NAS) als verantwoordelijke vergunninghouder u onze zienswijze kenbaar maken op de actuele situatie in Haiti ten aanzien van interlandelijke adopties.

De afgelopen periode hebben wij regelmatig met onze twee contactpartners in Haiti, de directrices van de twee kindertehuizen van Bresma en God's Littlest Angels (GLA), contacten onderhouden en zijn wij door hen mede op de hoogte gesteld van de actuele status. Dit heeft er toe geleid dat wij u nu kunnen informeren over positieve ontwikkelingen die in Haiti plaats hebben gevonden.

Onze contactpersonen ter plaatse melden dat de IBESR (de Kinderbescherming) in Haiti opvallend goede vorderingen heeft gemaakt en wijzigingen in de procedures heeft geïnitieerd, waarbij de IBESR een duidelijke en belangrijkere rol heeft ten opzichte van de situatie van voor de aardbeving. Onder andere betreft dit de regeling dat kinderen die in kindertehuizen worden opgenomen binnen een termijn van 8 dagen aangemeld worden bij de IBESR. De IBESR ontvangt ouderdossiers van aspirant adoptiefouders en registreert deze en doet de doorzetting naar geaccrediteerde kindertehuizen. De IBESR doet interviews met de biologische ouder(s), indien een kind wordt aangemeld bij de kindertehuizen, waarbij de biologische ouder(s) onafhankelijke counseling krijgen over de

betekenis en gevolgen van interlandelijke adoptie. Ook beoordeelt de IBESR nieuwe kindertehuizen en zijn onder de bestaande kindertehuizen zowel Bresma als GLA geaccrediteerd als kindertehuizen met het oog op adoptie

Wij constateren hiermee dat de IBESR directeur 10.2.e zeer duidelijke sturing geeft aan verbetering van het adoptieproces in Haiti. Ook de Rechtbank doet een zitting met biologische ouder(s) ten behoeve van de bekrachtiging van adoptie. Dit laatste was overigens ook al de situatie voor de aardbeving

De nieuwe adoptiewet in Haiti is op dit moment nog niet aangenomen, maar nog onderwerp van laatste besprekingen en heeft van de zijde van Haiti nog steeds de hoge prioriteit. De discussies hierover worden met voldoende vertrouwen tegemoet gezien. Haiti heeft zich aangemeld bij het Haags Verdrag en zal in die ontwikkeling naar ratificatie de werkprocessen verder ontwikkelen en verbeteren.

Door uw Ministerie is bevestigd dat er geen sprake is van mogelijke misstanden in het kindertehuis Bresma, waarmee de NAS samenwerkt, terwijl de indruk is gewekt dat dit wel leidend is geweest bij het besluit tot opschorting en voorts hervatting van adopties uit Haiti. De NAS verzoekt u om dit openbaar te maken aan de Tweede Kamer in verband met eerdere beschadiging van de goede naam van het kindertehuis en de NAS. Wij informeren u over het feit dat de NAS hier veel vragen over heeft ontvangen waar wij verder op geen enkele wijze op konden reageren, vanwege onbekendheid met de suggesties. De vraagstellers hebben wij eerder verwezen naar uw Ministerie voor opheldering.

Voorts hebben de NAS en de twee Kindertehuizen extra procedures werkend waardoor de zorgvuldigheid en de conformiteit aan Nederlandse regelgeving zijn gewaarborgd. Zo hanteren wij DNA testen in de procedure om de familieband tussen kind en biologische ouder onomstotelijk vast te kunnen stellen, voorts counseling van biologische ouder(s), en periodieke ontwikkelingsrapporten.

Met ambtenaren van uw Ministerie van Veiligheid en Justitie onderhouden wij goede besprekingen om een Nederlands Plan van Aanpak op te stellen voor het moment van de herstart, naar verwachting is dit de komende maand voldoende gereed.

Uit eerdere berichtgeving vanuit uw Ministerie wordt verwezen naar de zogenaamde Montreal-groep: een aantal landen dat zich specifiek inzet voor de verbeteringen van het proces van interlandelijke adopties vanuit Haiti, waartoe ook Nederland zich gecommitteerd heeft. Ook vanuit deze Montreal-groep is door u aangegeven dient begonnen te worden met een actieplan en aanstelling van een adoptie coördinator. De NAS neemt waar dat de Montreal-groep zich richt op structurele verdere verbeteringen en ondersteuning geeft in de ontwikkeling in Haiti naar ratificatie van het Haags Verdrag en hierover reeds goede contacten onderhoudt met de verantwoordelijken in Haiti, waaronder de Directeur van de IBESR, waardoor sprake is van opvolging op dit gebied.

Het is voorts de opinie van de NAS dat Nederland een kwalitatief betere input kan geven op het proces van interlandelijke adopties vanuit Haiti indien zij direct daarbij betrokken is met actieve adoptiebemiddelingen dan vanuit een "zijlijn".

De landen van de Montreal-groep hebben ieder een eigen verantwoordelijkheid omtrent beoordeling van herstarten of continueren van Interlandelijke adopties uit Haiti. De NAS heeft geconstateerd dat thans alle landen van de Montreal-groep geheel of gedeeltelijk interlandelijke adopties uit Haiti weer hervat hebben, waarbij Nederland een uitzondering hierop vormt, als enig land dat (nog) niet een herstart of continuering heeft geëffectueerd.

Hieronder een opsomming van de ons daartoe bekende gegevens

- Frankrijk – herstart in december 2011
- België – herstart door Wallonië, Vlaanderen nog in beraad
- Zwitserland – herstart in 2011
- Duitsland – herstart in 2010
- Canada – alle regio's continueren adopties met uitzondering van Quebec regio
- Verenigde Staten – continueren adopties
- Spanje – herstart in 2011
- Italië – herstart in 2011
- Nederland – nog geen herstart

Alhoewel Nederland haar eigen verantwoordelijkheden heeft inzake interlandelijke adopties wordt de indruk gewekt dat Nederland extra en nadere eisen wil stellen in tegenstelling tot de overige landen verbonden aan de Montreal-groep.

Echter naar indruk van de NAS is de situatie in Haiti inmiddels verder ontwikkeld ten opzichte van de situatie van vóór de aardbeving van januari 2010. Daarmee is de constatering gerechtvaardigd dat het er de schijn van heeft dat Nederland garanties wil inbouwen die verder gaan dan de situatie ten tijde van de aardbeving. Gezien de positieve ontwikkelingen in Haiti en de verbeteringen die in het proces worden doorgevoerd, stellen wij vast dat nu het moment aangebroken is om het groene licht te geven voor een herstart.

Voorts ontvangen wij berichten dat met name enkele landen uit de Montreal-groep zeer actief samenwerkingscontacten aan het werven zijn in Haiti. Volgens onze berichten is een kantoor geopend door de Franse overheid op Haiti om de interlandelijke adopties naar Frankrijk te ondersteunen. Alhoewel onze partner GLA ten tijden van de aardbeving geen samenwerking had met Frankrijk, worden zij actief benaderd door de Franse overheid om een samenwerking met hen aan te gaan. Hetzelfde geldt voor Bresma dat nu actief gecontacteerd wordt door Spaanse, Italiaanse en ook Argentijnse organisaties.

Beide kindertehuizen geven aan dat indien de opschorting van Nederland voortduurt zij binnenkort noodgedwongen ten faveure van de aanwezige adoptabele kinderen, samenwerking met andere landen aangaan. Dit terwijl zij feitelijk graag de samenwerking met de NAS in Nederland continueren. Ten tijde van de aardbeving was de NAS de belangrijkste partner van deze kindertehuizen, waardoor wij ook invloed konden uitoefenen op procedurele verbeteringen, bijvoorbeeld met het invoeren van DNA testen.

De twee kindertehuizen werkten ten tijde van de aardbeving al samen met enkele andere landen waaronder ook de VS, Canada, Frankrijk (Bresma) en Luxemburg (GLA). Vanuit de VS en Canada komen onvoldoende aanmeldingen van adoptief ouders, die aan de voorwaarden van Haiti voldoen. De NAS heeft circa 80 aspirant adoptief ouders ingeschreven die in afwachting zijn van hervatting van de bemiddeling voor Haiti.

Zowel Bresma als GLA geven aan dat zij (te) veel kinderen hebben die zij thans – vanwege gebrek aan adoptief ouders – nog niet kunnen plaatsen. Dit terwijl de dossiers waarin matchingen hebben plaatsgevonden, met ouderstellen uit landen die wel adopties uit Haiti hebben heropend, adequaat en redelijk vlot verlopen.

Vanuit de NAS liggen 10 dossiers van Nederlandse ouders bij de kindertehuizen in Haiti in afwachting van een groen licht vanuit Nederland. Daarnaast waren een 14-tal ouderdossiers bij de kindertehuizen aangekondigd nog voor de aardbeving van 12 januari 2010. Daarnaast heeft de NAS circa 60 adoptief ouders ingeschreven met interesse in Haiti, die ook aan de voorwaarden voldoen.

Conclusie uit deze omstandigheden is dat Nederlandse aspirant adoptief ouders in de “wachtkamer” komen voor adopties uit Haiti, indien geen herstart wordt geaccordeerd. Voor de ouders zal dit betekenen dat de kansen op geslaagde adoptie binnen een redelijke termijn uit Haiti nadrukkelijk zullen afnemen. Ook zal daarmee de algemene samenwerking met de twee kindertehuizen op een ander niveau terecht komen. Voor de NAS zou dit kunnen betekenen dat zij noodgedwongen samenwerking met andere kindertehuizen op Haiti zal willen beoordelen, indien het aanbod van adoptief ouders nog steeds van beduidende omvang blijft. Vanzelfsprekend ziet de NAS liever een actieve continuering van de samenwerking met de twee kindertehuizen.

Met de informatie waarover wij beschikken, kunnen wij samenvattend concluderen dat interlandelijke adopties vanuit Haiti thans wat betreft de procedures reeds met meer kwaliteit van overheidswege omgeven is dan de situatie van vóór de aardbeving, dat Nederland een uitzondering vormt ten aanzien van de andere Montreal-landen, en andere Montreal-landen zich zeer actief profileren in Haiti waardoor de mogelijkheden van Nederlandse ouders afnemen en misschien zelfs belemmerd worden.

De NAS wil hiermee een dringend beroep op u doen om zo spoedig mogelijk het groene licht te geven vanuit Nederland voor een algemene herstart van adopties uit Haiti. De NAS zal vanzelfsprekend graag met uw ambtenaren de voortzetting geven aan de nadere invulling van het Plan van Aanpak.

In afwachting van uw gewaardeerde reactie verblijven wij.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Adoptie Stichting

10.2.e

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

10.2
.e

nota

10.2.e

herstart adoptieprocedures Haïti

Concipiënt

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
10.2.e
Beleidsmedewerker

1 0/0 10.2.e
10.2.e @minvenj.nl

Datum
28 maart 2012

Ons kenmerk
246951

Dossiernummer
246947

Ik vraag uw instemming met de wijze waarop de proefprocedures voor adopties vanuit Haïti gestart kunnen worden. Na uw instemming wordt de NAS geïnformeerd dat met de proefperiode kan worden begonnen (nog voor het AO adoptie op 19 april a.s.)

Inleiding:

Op 13 maart jl. heeft u in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven met een zeer beperkt aantal adopties een proefperiode in te lassen. In deze proefperiode kan gezien worden of de positieve ontwikkelingen voldoende waarborgen bieden om de opschorting van adopties uit Haïti ongedaan te maken. (zie bijlage)

Voorwaarden van de IBESR

Tijdens een gesprek d.d. 9 maart 2012 heeft 10.2.e van het Institut du Bien Etre Social et de Recherches (IBESR) aangegeven dat zij op geleidelijke en beheerste wijze weer dossiers (in kleine hoeveelheden) in behandeling wil nemen. De volgende (belangrijkste) maatregelen om te komen tot zorgvuldige procedures zijn:

- de IBESR controleert of het kind daadwerkelijk adoptabel is voordat de matching heeft plaatsgevonden.
- De IBESR heeft aangegeven dat zij, indien de biologische ouders traceerbaar zijn, counselinggesprekken wil voeren met de ouders.
- Alle tehuizen van waaruit geadopteerd wordt moeten geaccrediteerd zijn.

Hoeveelheid 'wachtende' aspirant-adoptiefouders

Om een helder beeld te geven van de aantallen aspirant-adoptiefouders die vanuit Haïti willen adopteren informeer ik u eerst over het volgende. Er is sprake van drie groepen:

1. Er zijn 11 dossiers van aspirant-adoptiefouders waarvan hun volledige dossier al vóór de aardbeving in 2010 bij één van de tehuizen in Haïti ligt om bemiddeld te worden.

2. Er zijn 14 dossiers van aspirant-adoptiefouders die al een intake voor adoptie uit Haïti met de NAS hebben gehad (vóór de aardbeving) en hun dossier gereed aan het maken waren/ zijn. De status van die verschillende dossiers verschilt. Wel is gebleken dat zij voldoen aan de voorwaarden om vanuit Haïti te mogen adopteren.
3. Er zijn ongeveer 60 aspirant-adoptiefouder(s) die bij de NAS hebben aangegeven graag vanuit Haïti te willen adopteren. Deze aspirant-adoptiefouders staan op een wachtlijst bij de NAS en hebben nog geen intake gesprek gehad.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJI

Datum
28 maart 2012

Ons kenmerk
246951

Hoeveelheid proefprocedures:

De NAS heeft in een gesprek met ambtelijk VenJ aangegeven dat er voor een zorgvuldige matching van aspirant-adoptiefouders bij een kind, gemiddeld 3 tot 4 ouderdossiers nodig zijn om te komen tot een zorgvuldige matching. Immers, het meest passende ouderpaar moet gezocht worden bij een kind. Om op goede en betrouwbare wijze een evaluatie te kunnen uitvoeren op de procedures die opgestart gaan worden, is het van belang dat de evaluatie plaatsvindt op een redelijk aantal adopties.

Ter voorbereiding op het afgelaste AO bent u geïnformeerd dat het 10 dossiers betreft. Uitgaande van het gegeven dat er gemiddeld 3 a 4 ouderdossiers per kind worden voorgelegd zou dat tot minimaal 3 adopties kunnen leiden.

Gelet echter op het belang van het kind bij een zorgvuldige matching, stel ik voor om de aspirant-adoptiefoudergroepen 1 en 2 te laten beginnen met de proefprocedures (25 ouderdossiers). Hierdoor kan er beter voor een specifiek kind een geschikt ouderpaar gevonden worden.

De NAS heeft aangegeven dat zij graag ziet dat de proefperiode een continu proces moet zijn. Daarmee wordt bedoeld dat als de IBESR een matching heeft goedgekeurd er weer een nieuw dossier ingediend kan worden bij een van de tehuizen. Het is niet in het belang van de wachtende kinderen om eerst de procedures af te ronden (die gemiddeld 1 a 2 jaar in beslag kunnen nemen), voordat er nieuwe dossiers ingediend kunnen worden.

/ Ik stel voor het voorstel van de NAS te volgen.

De NAS heeft tevens aangegeven dat zij graag de aspirant-adoptiefouders uit groep 3 die reeds een kind uit Haïti geadopteerd hebben in aanmerking wil laten komen voor de proefprocedures. De IBESR heeft aangegeven beheerst te willen starten, derhalve is uitbreiding met groep 3 voor bemiddeling te veel.

/ Voorgesteld wordt hiermee niet in te stemmen

Gedurende de procedures zal bij ieder beslismoment (kindertehuis, IBESR, Rechtbank, paspoortafgifte, vertrek naar Nederland, etc) geëvalueerd worden hoe het proces is verlopen en of er aanpassingen noodzakelijk zijn. Aan het eind van een adoptieprocedure wordt de definitieve evaluatie opgemaakt. Echter, de tussentijdse evaluaties en een werkbezoek geven voldoende informatie voor een heroverweging over de opschorting van interlandelijke adoptie uit Haïti.

Overige punten:

- De NAS zal een 4/5 daags werkbezoek afleggen aan Haïti vanaf 23 april. De NAS wil dan vooral spreken met de samenwerkingspartners om de kwaliteit van de dossiers te verbeteren en de IBESR te spreken.
- De NAS heeft aangegeven dat zij ongeveer twee maanden nodig heeft voor de start van de eerste procedures. Die tijd is benodigd om met de

reeds wachtende ouders gesprekken te voeren en te vragen naar de huidige situatie in het gezin.

- DJJ/CA is voornemens om op een nader te bepalen moment een werkbezoek af te leggen aan Haïti. Dat werkbezoek zal dan onderdeel zijn van de evaluatie van de proefprocedures. Voorstelbaar is om dat bezoek na de zomer plaats te laten vinden.
- De IBESR zal kort na uw reactie op de nota worden geïnformeerd over de wijze waarop Nederland de adopties gedeeltelijk en beheerst wenst op te pakken met het verzoek voor instemming.
- Het is het streven om het plan van aanpak dat samen door DJJ/CA en de NAS wordt gemaakt voor Haïti half april gereed te hebben.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
28 maart 2012

Ons kenmerk
246951

Ik vraag uw instemming voor het volgende:

- Starten met 25 ouderdossiers.
- De proefperiode een continu proces te laten zijn waardoor er steeds nieuwe dossiers ingediend kunnen worden bij de IBESR zodra de IBESR een dossier heeft afgedaan.
- Zodra de eerste proefprocedures in behandeling zijn genomen en er een beeld is van de mate van zorgvuldigheid van de procedures, wordt u hiervan op de hoogte gesteld.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Institut de Bien-Etre Social et de Recherches

10.2.e

Avenue des Marguerites #13
Port-Au Prince Haiti

Datum 24 april 2012
Onderwerp herstart adopties Haïti

Geachte 10.2.e

Op 9 maart 2012 heeft u te Parijs een overleg gevoerd met 10.2.e als vertegenwoordiger van de Nederlandse Centrale autoriteit voor interlandelijke adoptie.

Ik wil u allereerst hartelijk danken voor het gesprek dat van onze zijde als zeer prettig is ervaren. Tijdens dit gesprek heeft u aangegeven op welke wijze u interlandelijke adoptie vorm wilt geven. Hierbij heeft u ondermeer aangegeven dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind wil vaststellen en dat de IBESR counselinggesprekken zal gaan voeren met de biologische ouders. Tevens bent u voornemens om de kindertehuizen die mogen bemiddelen bij interlandelijke adoptie te registreren en accrediteren. U heeft ook aangegeven dat de huidige capaciteit van IBESR beperkt is en dat u voorstaat dat er op een beperkte en beheerste wijze adoptieverzoeken aan de IBESR worden voorgelegd.

Daarnaast is er voortgang geboekt bij de ontwikkeling van een actieplan waarmee de internationale gemeenschap de Haïtiaanse autoriteiten kan ondersteunen bij het ratificatieproces van het Haags adoptieverdrag.

Bovenstaande in ogenschouw genomen, in combinatie met het vertrouwen dat de verschillende landen hebben die reeds met de IBESR op een beheerste wijze samenwerken, heb ik besloten om met een zeer beperkt aantal adopties een proefperiode in te lassen. Op deze wijze kan een beheerste en zorgvuldige herstart gemaakt worden.

In het licht van bovenstaande wil ik u informeren dat 10.2.e van de Nederlandse Adopties Stichting (NAS) van 5 mei tot en met 11 mei 2012 een werkbezoek zal brengen aan Haïti. De Nederlandse Adoptie Stichting is een door de Nederlandse Centrale autoriteit geaccrediteerde adoptieorganisatie in Nederland. 10.2.e zal een bezoek brengen aan het kindertehuis God's Little Angels en het kindertehuis BRESMA waarmee de NAS samenwerkingsverband mee heeft. In het kader van dit bezoek wil ik graag 10.2.e bij u introduceren en u verzoeken om haar te ontvangen wanneer zij in Haïti is. Een verzoek voor een afspraak zal nog door 10.2.e gedaan worden.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk
254838

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Zoals tijdens het gesprek met u op 9 maart jl. is aangegeven, bestaat het voornemen om een ambtelijke delegatie van mijn ministerie nogmaals een werkbezoek te laten brengen aan Haïti. Bij deze gelegenheid zal nader overleg met u zeer op prijs worden gesteld. Op een later tijdstip zal worden gezien wanneer zich de juiste gelegenheid voordoet om dit werkbezoek af te leggen.

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd en kijk uit naar een vruchtbare samenwerking.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
24 april 2012

Ons kenmerk
254838

[wapen]
REPUBLIEK HAÏTI
**INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL
ET DE RECHERCHES
(IBESR)**

IBESR/DG/04/12/# 269

Port-au-Prince, 27 april 2012

Nr. ....

KENNISGEVING

De algemene directie van het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (**IBESR**) stelt in het bijzonder de verantwoordelijken van opvangtehuizen, advocatenkantoren en ambassades en de bevolking in het algemeen ervan op de hoogte dat zij in het kader van het verbeteren van de kindbescherming overgaat tot een herziening van de administratieve procedure voor adoptie, conform het Verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK) en het besluit van 4 november 1983.

Hiertoe zullen de bevoegde diensten van de instelling van 7 mei tot 31 juli 2012 geen enkel goedkeuringsverzoek voor adoptie behandelen.

De algemene directie van het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (**IBESR**) nodigt iedereen op wie onderhavige kennisgeving betrekking heeft, uit om zich vanaf 16 juli 2012 op de hoogte te stellen van de nieuwe administratieve procedures bij de Direction du Service Social (directie maatschappelijke dienstverlening).

[handtekening]

10.2.e

Algemeen directeur

13, Avenue des Marguerites, Turgeau, Port-au-Prince. Haïti - Tel.: 10.2.e

e-mail: 10.2.e .fr

**Uitvoeringsmaatregelen voor artikel
125 en 126 van het besluit van 4 november 1983
houdende
de administratieve procedure voor adoptie**

In afwachting van een nieuwe wet waarin adoptie geregeld wordt, stelt het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR) een nieuwe procedure vast die bedoeld is om de administratieve fase van het adoptieproces beter te regulariseren en te garanderen dat deze wordt afgekondigd met naleving van het subsidiariteitsbeginsel en het belang van het kind. Deze nieuwe procedure ligt in de lijn van artikel 125 en 126 van het besluit van 4 november 1983, die als volgt geformuleerd zijn:

Artikel 125: De taak van de Service des Œuvres Sociales (Dienst maatschappelijk welzijn) is:

- *Het controleren van en toezicht houden op instellingen die bijdragen aan de bescherming, de opvang en het plaatsen van baby's en peuters (0 tot 3 jaar) en kleuters (3 tot 6 jaar), moedertehuizen, opvangtehuizen, kinderdagverblijven, weeshuizen, plaatsingscentra die onder toezicht staan, en andere instellingen;*
- *Het bestuderen van verzoeken voor een werkvergunning van private instellingen, waarbij rekening gehouden wordt met de vereiste kwalificaties en garanties voor het leiden van een kindertehuis; met de kwalificaties en garanties die vereist worden van het personeel dat opvoedende taken vervult, en van iedere persoon die een taak vervult of in een van de instellingen verblijft; met de inrichtings- en werkomstandigheden van deze instellingen, voornamelijk gezien de categorieën kinderen die zij ontvangen;*
- *Het zo nodig regelmatig ontvangen van een gedetailleerd verslag over de activiteiten van de private sociale instellingen met een werkvergunning;*
- *...*

Artikel 126: De Service de l'Adoption (Adoptiedienst) is belast met het bestuderen van alle adoptieverzoeken die gedaan worden, het aanleggen van dossiers van iedere zaak die de Service Social van iedere betrokken instelling in overweging neemt, het aanbevelen van de adoptie en het vervullen van de noodzakelijke formaliteiten voor de adoptie volgens de normen en de administratieve procedure van het IBESR.

De dienst is belast met het nemen van de noodzakelijke stappen en het vervullen van de vereiste formaliteiten bij de bevoegde autoriteiten voor het opstellen van de geboorteaktes van de kinderen uit de sociale hulpverlening en verlaten minderjarigen, die er geen hebben.

De dienst is belast met het voorbereiden van de aanbeveling voor het opstellen van de geboorteaktes van de kinderen uit de sociale hulpverlening en verlaten minderjarigen, die er geen hebben.

Alle directeurs van transit- en opvangcentra zijn verplicht alle verzoeken en in het algemeen alle adoptiedossiers voor te leggen aan het IBESR voordat deze op de rol van het bevoegde gerecht geplaatst worden.

Deze procedure is gebaseerd op de volgende wetgeving:

- De grondwet van de Republiek Haïti van 1987, als gewijzigd;
- Het Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989;
- Het Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie;
- Het Haïtiaanse Burgerlijk Wetboek;
- Het Haïtiaanse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
- Het Haïtiaanse Wetboek van Strafrecht;
- Het wetsbesluit van 22 december 1971 waarin de werking van kindertehuizen geregeld wordt;
- Het besluit van 3 december 1973 inzake de geboorteaktes van kinderen die in kindertehuizen opgenomen zijn;

- Het besluit van 4 april 1974 inzake adoptie;
- Het besluit van 4 november 1983 inzake de organisatie van het ministerie van Sociale Zaken;
- De wet van 15 mei 2003 met betrekking tot het verbod op iedere vorm van misbruik van, geweld tegen en onmenselijke behandeling van kinderen.

Deze procedure heeft betrekking op:

- 1) de werkvergunning voor kindertehuizen;
- 2) de bemiddeling van het IBESR voorafgaand aan adoptieprocedures door het verkrijgen van een voorafgaande goedkeuring voor de adoptie en de koppeling van de biologische ouders, voordat goedkeuring gegeven wordt voor de Juge de Paix (vredesrechter) of de notaris en voor ieder project voor het koppelen van een kind aan adoptiekandidaten;
- 3) de oprichting van een multidisciplinaire unit voor de ondersteuning van het biologische gezin in de fase van het verkrijgen van de voorafgaande goedkeuring en het zoeken naar alternatieve maatregelen;
- 4) de vergunning van een beperkt aantal buitenlandse vergunninghoudende instellingen voor adoptie (VIA) op basis van de documenten en informatie die deze instellingen en de centrale autoriteiten van de desbetreffende gastlanden verstrekt hebben.

Titel I

Uitvoeringsmaatregelen voor artikel 125 en 126 van het besluit van 4 november 1983

Definities

1. In het kader van onderhavige procedure verstaan wij onder:

Adoptie: Officiële handeling uitgesproken door een gerecht die een familieband creëert die vergelijkbaar is met de band die voortkomt uit biologische afstamming tussen een heteroseksueel koppel of een ongehuwde en een kind dat biologisch gezien niet van hem/haar is.

Deze handeling wordt beschouwd als een beschermingsmaatregel en is gebaseerd op het belang van het kind, door hem een permanente familieomgeving te bieden die gunstig is voor zijn ontwikkeling, waarbij zijn fundamentele rechten worden gerespecteerd.

Directe/private adoptie: Adoptie waarbij de voorbereidingen voor de adoptie direct getroffen zijn tussen een biologische ouder of de personen of entiteiten aan wie het kind toevertrouwd is, en de toekomstige adoptieouders.

Onafhankelijke/individuele adoptie: Situatie waarin de toekomstige adoptieouders door hun centrale autoriteit of vergunninghoudende instelling beoordeeld zijn als bekwaam en geschikt voor adoptie en zich zelfstandig naar een land van herkomst begeven om te zoeken naar een kind om te adopteren, zonder bijstand van een centrale autoriteit of een vergunninghoudende instelling in het land van herkomst.

Intrafamiliale adoptie: Handeling waarmee een persoon een kind adopteert dat een naast familielid is.

Interlandelijke adoptie: Handeling waarmee een kind dat in Haïti woonachtig is, geadopteerd wordt door een persoon die gewoonlijk in een vreemd land verblijft, en volgens de wettelijk vastgelegde regels naar een andere staat overgebracht dient te worden.

Binnenlandse adoptie: Handeling waarmee een persoon die gewoonlijk in Haïti verblijft, een Haïtiaans kind dat gewoonlijk in Haïti verblijft, adopteert volgens de wettelijk vastgelegde regels.

Eenvoudige adoptie: Handeling waarmee het adoptiekind binnen zijn adoptiegezin enkele rechtsgevolgen van de verwantschap geniet, zoals de naam en de erfopvolging, maar verbonden blijft aan zijn biologische gezin. Deze maakt geen einde aan de ouder-kindband die vóór de adoptie bestond, maar creëert een nieuwe familieband tussen het kind en zijn adoptieouder(s) of houder(s) van het ouderlijk gezag over het kind.

Vergunning: Formele procedure waarmee een adoptie-instelling de bevoegde autoriteit van de eigen staat verzoekt om toestemming om een bepaalde adoptieprocedure aan te vangen.

Goedkeuring: Procedure waarmee een vergunninghoudende instelling van een staat verzoekt om toestemming om in een andere staat te werken. Om daar te kunnen opereren, dient de vergunninghoudende instelling de toestemming of de goedkeuring van de bevoegde autoriteiten van zijn eigen staat te verkrijgen, evenals van die van de andere staat.

Opvangtehuis: Openbare of private structuur voor de tijdelijke opvang en verzorging van kinderen van 0 tot 6 jaar die gescheiden zijn van hun gezin of dit definitief verloren hebben, die naar behoren geregistreerd is en een werkvergunning van het IBESR heeft. De opgevangen kinderen kunnen door het IBESR geplaatst worden of direct door de gezinnen, in welk geval het opvangtehuis het IBESR binnen 48 uur op de hoogte dient te stellen van de aankomst van het kind.

Het belangrijkste doel van een opvangtehuis is het bieden van tijdelijke opvang voor het kind en dit weer te integreren of te helpen integreren in zijn gezin, indien dit mogelijk en in zijn belang is. Het opvangtehuis dient het contact tussen het gezin van herkomst en het kind te bevorderen. Adoptie en in het bijzonder interlandelijke adoptie dienen nooit een systematisch doel voor de opgevangen kinderen te zijn. Indien een

kind voldoet aan de van kracht zijnde criteria om in aanmerking te komen voor adoptie, dient een opvangtehuis om het voor adoptie voor te dragen bij het IBESR, dat de dossiers van de kinderen die voor adoptie in aanmerking komen, centraliseert en overgaat tot de koppeling van het kind met een adoptiegezin, verplicht goedkeuring te verkrijgen voor het uitvoeren van de adoptie.

Transitcentrum: Openbare structuur voor de opvang en verzorging van kinderen die van hun gezin gescheiden zijn en/of dit definitief verloren hebben. Dit transitcentrum is opgericht om kinderen op te vangen die voorafgaand verzorgd zijn in instellingen als opvangtehuizen of weeshuizen die door een bestuurlijke beslissing gesloten zijn. Het doel van het transitcentrum is het kind in de richting van een duurzame en stabiele oplossing te helpen, door het, indien mogelijk en indien het in het belang van het kind is, in zijn gezin van herkomst of zijn familie te integreren. Indien dit niet mogelijk is, stelt het personeel van het centrum vast wat de behoeften van het kind zijn wat alternatieve verzorging betreft. De tijdelijke plaatsing in een gastgezin dient voorrang te krijgen boven plaatsing in een instelling. Een oplossing in een permanent gezin is in ieder geval de laatste oplossing.

Ongepast financieel voordeel: Geldbedrag of ander financieel voordeel dat niet te rechtvaardigen is, daar dit tegen de normen of de ethiek ingaat, en het bedrag niet redelijk is ten opzichte van de bewezen dienst. In het kader van interlandelijke adoptie resulteert dit enerzijds in een ongerechtvaardigde individuele verrijking en anderzijds in een beïnvloede beslissing met betrekking tot de adoptie van een kind.

Kindertehuis: Algemene term waarmee alle openbare of private sociale instellingen worden bedoeld die door het IBESR goedgekeurd zijn voor de verzorging van kinderen in moeilijke situaties, zonder ondersteuning van de familie en derhalve zeer kwetsbaar (kinderen uit arme gezinnen, straatkinderen, kinderen die buiten de wet leven, kindmoeders, restaveks, ontheemde kinderen, etc.), gehandicapte kinderen, kinderen die van hun gezin gescheiden zijn of dit definitief verloren hebben, weeskinderen. Kindertehuizen hebben ten doel het kind te verzorgen met naleving van zijn rechten en behoeften, met als doel hem een stabiele en duurzame gezinssituatie te bieden. Opvangtehuizen, weeshuizen en transitcentra zijn in deze categorie opgenomen.

Weeshuis: Openbare of private structuur voor de opvang en verzorging van kinderen van 7 tot 18 jaar die van hun gezin gescheiden zijn of dit verloren hebben, die door het gezin van herkomst geplaatst zijn of door een beslissing van de bevoegde diensten (kinderen die gevaar lopen in hun gezin, kwetsbare kinderen, verloren kinderen, verlaten kinderen, wezen, etc.). Dit type instelling is verplicht ingeschreven en goedgekeurd door het IBESR.

Het weeshuis dient voor zover mogelijk actief bij te dragen aan de re-integratie van het kind in zijn gezin van herkomst of in zijn familie. Indien dit geen optie is voor het kind, dient er een permanente en alternatieve gezinssituatie gecreëerd te worden voor ieder geplaatst kind, ongeacht zijn geslacht en zijn gezondheid, en dit in nauwe samenwerking met het IBESR. Het weeshuis biedt een tijdelijke verzorging voor het kind in een beschermende omgeving, veilig tegen misbruik, en draagt bij aan zijn evenwichtige ontwikkeling. Zijn infrastructuren worden zodanig bestudeerd dat het kind een leefomgeving geboden wordt die een gezinssituatie zo dicht mogelijk benadert, waarbij de minimale van kracht zijnde opvangnormen nageleefd worden. Om de adoptie uit te voeren, dienen de verantwoordelijken van het weeshuis verplicht goedkeuring van het IBESR te ontvangen.

Titel II

Werkvergunning

Sectie 1.- Betreffende kindertehuizen

2. Alle publieke of private instellingen, ongeacht of deze religieus zijn, en alle personen die zich bezighouden met maatschappelijk werk, in iedere vorm en over het gehele nationale grondgebied: opvangtehuizen, weeshuizen, kinderdagverblijven, kinderbewaarplaatsen, hulp aan moeders, aan jongeren, aan gehandicapten, distributie van hulpgoederen in geld of in natura dienen voorafgaand de werkvergunning van de algemene directie van het IBESR te verkrijgen.

3. Om de werkvergunning te verkrijgen, dient de betrokkene het IBESR een brief te sturen en de volgende stukken te overleggen:

1. Oprichtingsakte;
2. Statuten en huishoudelijk reglement;
3. De lijst met de leden van de raad van bestuur en van de directie, vergezeld van de curricula vitae en verklaringen betreffende afwezigheid van gerechtelijke antecedenten (strafblad) van ieder van hen;
4. Adres van het belangrijkste tehuis in Haïti en zijn dochtertehuizen in het buitenland met een omschrijving van de locatie en de uitrusting;
5. Een verklaring dat het gebouw aan de normen voor aardschokbestendigheid en hogedrukgebieden voldoet;
6. Bewijs dat de structuur aan de vereiste normen voor hygiëne en veiligheid voldoet en dat het over het juiste personeel, de juiste uitrusting en het juiste materieel beschikt om de verzorging van de kinderen mogelijk te maken;
7. Opvangcapaciteit en doel van de instelling;
8. Organisatie en werkwijze van de verschillende diensten;
9. Het budget voor het lopende boekjaar, de balans en winst- en verliesrekening van het voorgaande boekjaar in geval van eerdere activiteiten;
10. Foto's van de leden van de raad van bestuur en de directie;
11. De inschrijvingskosten.

4. Het verzoekdossier voor de vergunning om adoptie uit te voeren dient, op straffe van niet-ontvankelijkheid, de volgende zaken te bevatten:

1. Brief met het vergunningsverzoek;
2. De geldige werkvergunning;
3. Het aantal kinderen dat door het kindertehuis geplaatst of opgevangen wordt en een kopie van hun geboorteakte, hun sociale documenten en hun medische verklaring;
4. De lijst met nationale en internationale partners op het gebied van adoptie;
5. Kopie van de overeenkomst tussen het kindertehuis en de vergunninghoudende instellingen voor adoptie (VIA).

5. De verantwoordelijken van kindertehuizen zijn verplicht een register bij te houden van alle kinderen die in hun instelling worden opgevangen, en een nieuw kind binnen 48 uur te melden bij het IBESR, op straffe van de sancties als voorzien en bestraft door de bepalingen van titel II sectie VI, lid een en twee (1 & 2) van wet nr. 4 van het Haïtiaans Wetboek van Strafrecht met betrekking tot misdrijven die erop zijn gericht het bewijs van de burgerlijke staat van een kind te verhinderen of te vernietigen, of zijn bestaan in gevaar te brengen, de ontvoering van minderjarigen, etc.

6. Voor het melden van ieder kind dat aan een kindertehuis wordt toevertrouwd, aan het IBESR, dient de verantwoordelijke van genoemd tehuis zich te laten vergezellen door de biologische ouder(s) of de voogd van het kind.

Sectie 2.- Betreffende vergunninghoudende instellingen voor adoptie (VIA)

7. De vergunninghoudende instelling voor adoptie (VIA) dient een juiste vergunning verkregen te hebben van de autoriteiten van de staat van opvang en dient een vergunning van dezelfde autoriteiten te hebben om in Haïti te werken, voordat deze een vergunning aanvraagt bij het IBESR.

8. De vergunninghoudende instelling voor adoptie (VIA) dient een vergunning van het IBESR te verkrijgen, waardoor deze in Haïti kan werken. Om de werkvergunning voor het nationaal grondgebied te verkrijgen, dienen de verantwoordelijken de volgende formaliteiten te vervullen:

- 1) Schriftelijk een verzoek voor een werkvergunning indienen bij het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR) en de redenen aangeven waarom de centrale autoriteit van haar land een vergunning heeft gegeven voor het uitvoeren van adoptie in Haïti.
- 2) Ter ondersteuning van de aanvraag indienen van:
  1. Een aanbevelingsbrief van de centrale autoriteit van haar land van herkomst;
  2. Een eensluidend afschrift van de vergunning en de werkvergunning in Haïti afgegeven door dezelfde autoriteit;
  3. De statuten van de instelling;
  4. De lijst met de leden van de raad van bestuur en van de directie, vergezeld van de curricula vitae en verklaringen betreffende afwezigheid van gerechtelijke antecedenten (strafblad) van ieder van hen;
  5. Het budget voor het lopende boekjaar, de balans en winst- en verliesrekening van het voorgaande boekjaar in geval van eerdere activiteiten;
  6. De lijst met de opvangtehuizen waarmee zij een relatie onderhouden voor het realiseren van de adopties, waarbij hun gegevens en de naam van hun directeur worden aangegeven;
  7. Foto's van de leden van de raad van bestuur en de directie.

9. Voor het verlenen van de werkvergunning gaan de bevoegde diensten van het IBESR over tot alle onderzoeken die zij noodzakelijk achten. De vergunning kan niet worden verleend indien een van de personen die deel uitmaken van de bestuursorganen of bemiddelen of betrokken zijn bij het functioneren van de organisatie, het onderwerp is geweest van:

- een strafrechtelijke veroordeling wegens een zwaar misdrijf of een van de volgende misdrijven: een levensdelict en geweldpleging, een seksueel misdrijf, criminele organisatie, drugshandel, vrijheidsberoving van personen, ontvoering van minderjarigen, misdrijven tegen kinderen, diefstal, oplichting, verduistering, heling en alle andere vrijheidsberovende overtredingen;
- het intrekken van een werkvergunning;
- indien een van de hierboven vermelde personen niet volledig rechtsbevoegd is;
- een gedeeltelijke of gehele intrekking van het ouderlijk gezag.

10. De werkvergunning is geldig voor een duur van twee (2) jaar, ofwel de duur van twee opvolgende belastingjaren. De vergunning voor het uitvoeren van adoptie die aan kindertehuizen afgegeven wordt, is geldig voor één (1) jaar, ofwel de duur van een belastingjaar.

In Haïti begint het belastingjaar in oktober en eindigt in september.

11. Ieder verlengingsverzoek voor de werkvergunning en de vergunning voor het uitvoeren van adoptie dient vergezeld te zijn van een activiteitenrapportage en een financieel rapport.

12. De VIA die een werkvergunning heeft voor Haïti, dient een door het IBESR goedgekeurde partnerschapsovereenkomst overeen te komen en te tekenen met de geautoriseerde kindertehuizen waarmee deze wenst over te gaan tot interlandelijke adopties.

13. De VIA met een werkvergunning voor Haïti zijn verantwoordelijk voor:

- 1) het in het land van opvang zoeken naar de meest geschikte gezinnen voor het opvangen van de toekomstige adoptiekinderen;

- 2) het informeren van de toekomstige adoptieouders die in Haïti kinderen willen adopteren, over de technische en juridische aspecten van de adoptieprocedure die in Haïti van kracht is;
- 3) het helpen van de toekomstige adoptieouders bij de voorbereiding van de adoptie en de adviezen voor het samenstellen van het dossier;
- 4) het bewust maken van de toekomstige adoptieouders van de complexiteit van de interlandelijke adoptie;
- 5) het verifiëren van de rechtsbevoegdheid van de toekomstige adoptieouders;
- 6) het evalueren van de geschiktheid voor adoptie van de toekomstige adoptieouders;
- 7) het verzenden van de dossiers van de toekomstige adoptanten naar het IBESR voor de koppeling en de goedkeuring van de adoptie;
- 8) het doorverwijzen van de toekomstige adoptieouders die kinderen met speciale behoeften wensen te adopteren, naar gespecialiseerde professionals die ze kunnen helpen;
- 9) het vertegenwoordigen van de toekomstige adoptieouders in de adoptieprocedure;
- 10) het met de adoptieouders uitvoeren van de follow-up na de adoptie.

14. De VIA overlegt het IBESR de lijst met adoptieouders voor de koppeling.

15. Het IBESR behoudt zich het recht voor om het aantal vergunninghoudende instellingen voor adoptie (VIA) per land te beperken, evenals het aantal kindertehuizen dat bemiddelt bij de adoptie.

16. Het IBESR gaat over tot de intrekking van de werkvergunning van de kindertehuizen en de vergunninghoudende instellingen voor adoptie (VIA), net zoals het hun een verlenging van de werkvergunning of de vergunning voor het uitvoeren van adoptie kan weigeren, in de gevallen als voorzien in artikel 35 van het besluit van 22 december 1971, artikel 125 en 126 van het besluit van 4 november 1983 en niet-naleving van onderhavige procedure.

Titel III

Adoptie

Sectie 1.- De adoptieprocedure

17. Uit hoofde van het subsidiariteitsbeginsel en het belang van het kind worden binnenlandse adoptie en intrafamiliale adoptie gestimuleerd voordat er tot interlandelijke adoptie wordt overgegaan.

18. Het IBESR heeft inzake adoptie het doel om:

- a) samen te werken met de andere centrale autoriteiten van de landen van opvang;
- b) een samenwerking met alle betrokken entiteiten te bevorderen om de bescherming van de kinderen te verzekeren;
- c) informatie te verstrekken over alle wetgeving op het gebied van adoptie en de bescherming van het kind;
- d) zich ervan te verzekeren dat alle wetgeving op het gebied van adoptie en het belang van het kind en het subsidiariteitsbeginsel worden gerespecteerd;
- e) alle noodzakelijke maatregelen te treffen om ongepast financieel voordeel bij de plaatsing in een kindertehuis of tijdens een adoptieprocedure te voorkomen.

19. De Service de l'Adoption (Adoptiedienst) is belast met:

- 1) het bestuderen van de verzoeken voor adoptie;
- 2) het samen met de Service Social van de betrokken instelling aanleggen van de dossiers van de kinderen die in aanmerking komen;
- 3) het vervullen van de noodzakelijke formaliteiten voor het opstellen van de geboorteakte van de kinderen uit de sociale hulpverlening en de verlaten minderjarigen, die er geen hebben;
- 4) het opstellen van een rapport voor de centrale autoriteit van het land van buitenlandse onderdanen die in Haïti verblijven, door de algemene directie indien zij een adoptieverzoek indienen;
- 5) het aanbevelen van adoptie aan de algemeen directeur, die vervolgens de koppeling en de acceptatie van de toekomstige adoptieouders goedkeurt;
- 6) het samenstellen, in stand houden en aanleggen van een databank over de herkomst van de kinderen;
- 7) het uitwisselen van informatie met betrekking tot de situatie van het kind en de adoptieouders, in het geval van een gezinsonderzoek, na goedkeuring van de algemeen directeur;
- 8) het opstellen van maandelijks sociale statistieken;
- 9) het uitvoeren van de follow-up na de adoptie

De Service de l'Adoption wordt gesteund door een multidisciplinaire unit die bestaat uit psychologen, maatschappelijk werkers en advocaten.

20. De multidisciplinaire unit adviseert en begeleidt de biologische ouders bij hun toestemming voor de adoptie. Zij doet biologische ouders alternatieve maatregelen voorstellen voor de re-integratie van het kind in het gezin of zijn permanente plaatsing in een gezin in Haïti, en beveelt deze aan de algemeen directeur aan. In het tegenovergestelde geval ontvangt de multidisciplinaire unit binnen de toegekende termijnen de verklaringen van de biologische ouders van het kind voor de toestemming voor de Juge de Paix of de notaris. Zij bepaalt de psychosociale indicatie voor adoptie en de koppeling van het kind voor wie de ouder(s) of de verantwoordelijke persoon op een vrijwillige en goed geïnformeerde wijze de voorafgaande goedkeuring voor de adoptie heeft (hebben) gegeven op basis van het subsidiariteitsbeginsel en het belang van het kind, voordat deze op de rol van het bevoegde gerecht geplaatst wordt.

Zij kan zich voor advies richten tot de verantwoordelijken van de betrokken kindertehuizen.

De multidisciplinaire unit adviseert en begeleidt de toekomstige adoptieouders die in Haïti verblijven, over de adoptie. Zij verstrekt de vergunning voor een adoptie aan ouders met de Haïtiaanse nationaliteit die in

Haïti verblijven.

21. Alle erkende kindertehuizen: opvangtehuizen of weeshuizen die hun activiteiten willen uitbreiden naar binnenlandse of interlandelijke adoptie, dienen een vergunning van de IBESR te hebben.

22. Minderjarigen die, ongeacht hun geslacht, in aanmerking komen voor adoptie zijn:

- 1) weeskinderen
- 2) verlaten verklaarde kinderen;
- 3) kinderen voor wie de ouders op een vrijwillige en goed geïnformeerde wijze hebben ingestemd met adoptie, waarbij de adoptiebeginselen strikt zijn nageleefd.

Er wordt speciale aandacht geschonken aan de kinderen met speciale behoeften: oudere kinderen, broers en zussen, kinderen met fysieke, mentale of emotionele problemen.

23. De minderjarigen die aan een kindertehuis zijn toevertrouwd vanwege instabiliteit, zullen uitsluitend na een onderzoek van de Service des Œuvres Social van het IBESR, onderzoek van alternatieve maatregelen door het multidisciplinaire team en de voorafgaande goedkeuring van de biologische ouders in aanmerking komen voor adoptie, voorafgaand aan de toestemming voor de Juge de Paix, of middels een authentieke akte voor de notaris, of in het buitenland voor de consulaire ambtenaar.

24. In het geval van verlaten kinderen, of onbekende vader en moeder stemt de gemeentelijke magistraat in met de adoptie.

25. De multidisciplinaire unit zorgt er in de fase van voorafgaande goedkeuring voor dat de kinderen vanaf twaalf jaar instemmen met hun adoptie.

26. De volgende zaken zijn en blijven verboden:

- a) Private adoptie;
- b) Individuele en/of onafhankelijke adoptie;
- c) Voor de biologische ouders of wettelijk vertegenwoordigers van het kind om uitdrukkelijk te beslissen wie hun kind adopteert, behoudens indien het gaat om de adoptie van het kind van de echtgenoot, om intrafamiliale adoptie en in het geval dat het opvanggezin dat het kind voorafgaand heeft ontvangen, het kind wenst te adopteren, of in het geval dat een van de broers of zussen al is geadopteerd;
- d) Dat de toekomstige adoptieouders contact hebben met de biologische ouders van het kind of enige andere persoon die invloed kan hebben op de toestemming van de geautoriseerde persoon, behoudens wanneer de adoptie plaatsvindt tussen twee leden van dezelfde familie;
- e) Dat de biologische ouders hun instemming voor de adoptie geven voordat het kind de leeftijd van drie (3) maanden bereikt;
- f) Het verkrijgen van ongepast financieel voordeel door personen, instellingen en autoriteiten die betrokken zijn bij het adoptieproces, waaronder de families van de adoptanten en de geadopteerde;
- g) Voor de adoptieouders om over de organen en het weefsel van het geadopteerde kind te beschikken ten behoeve van illegale doeleinden;
- h) Dat de toestemming voor adoptie van een kind toegekend wordt aan een persoon beneden 18 jaar, vader of moeder van het te adopteren kind, zonder de toestemming van de familieraad.

27. De dossiers waarop een van de verboden als voorzien in artikel 24 van toepassing is, zullen onmiddellijk terzijde geschoven worden en de adoptieaanvraag zal afgewezen worden, onverlet strafvorderingen ingeval de handeling een overtreding vormt. Het IBESR neemt ambtshalve het initiatief voor het proces ter bescherming van het kind.

28. Het opvangtehuis en de vergunninghoudende instelling (VIA) verplichten zich ertoe geen enkele koppeling aan adoptiekandidaten openbaar te maken zolang nog niet is vastgesteld dat de kinderen in aanmerking komen voor adoptie en het IBESR nog niet over de koppeling beslist heeft.

29. Het IBESR stelt op de volgende wijze vast of kinderen in aanmerking komen voor adoptie:

Verlaten kinderen

De Service des Œuvres Sociales start een onderzoek om er zeker van te zijn dat de kinderen daadwerkelijk verlaten zijn. Naar aanleiding van het rapport van genoemde dienst en het certificaat dat bevestigt dat de kinderen verlaten zijn, verzoekt de algemene directie de gemeente om de geboorteakte af te geven tegelijkertijd toestemming voor de adoptie te verlenen. In deze fase bepaalt het IBESR dat ze in aanmerking komen voor adoptie.

Weeskinderen

Wanneer de minderjarige geen moeder en geen vader meer heeft of indien deze niet in staat zijn hun wil tot uitdrukking te brengen, wordt de toestemming door de familieraad gegeven.

Kinderen met biologische ouders

De Service des Œuvres Sociales zorgt voor de plaatsing van de minderjarige. Het team van experts gaat over tot ontmoetingen met de biologische ouders om er zeker van te zijn dat deze de reikwijdte begrijpen van de daad die ze gaan verrichten door hun kind ter adoptie aan te bieden. Bovendien zorgt het team ervoor dat er alternatieve oplossingen voor ondersteuning van het kind in het gezin overwogen zijn, voordat er wordt overgegaan tot het proces van voorafgaande goedkeuring, en vervolgens voor de vergunning van het IBESR voor het vervolg van het proces voor het bevoegde gerecht.

In ieder geval legt de Service d'Adoption de verzoekdossiers aan samen met de kindertehuizen en de advocatenkantoren.

30. Documenten waaruit het adoptiedossier bestaat:

30.1 De volgende documenten zijn vereist voor het opstellen van het dossier van het kind:

- Geboorteakte (uittreksel uit het nationale archief of gelegaliseerd door het parket);
- Verlatingscertificaat, in voorkomend geval;
- Overlijdensverklaring van de biologische ouders, indien van toepassing;
- Sociale geschiedenis van het kind;
- Onderzoeksrapport over de biologische familie;
- Psychologische evaluatie van het kind opgesteld door de kindertehuizen en het IBESR;
- Gedetailleerde medische verklaring inclusief een volledige gezondheidscontrole;
- Verklaring van voorafgaande toestemming van het IBESR;
- Drie (3) recente pasfoto's;

30.2 De volgende documenten zijn vereist bij het indienen van een dossier voor de adoptiekandidaten bij het IBESR:

- Persoonlijk adoptieverzoek bij het IBESR;
- Psychosociale evaluatie;
- Psychologische evaluatie;
- Vergunning voor adoptie afgegeven door de bevoegde autoriteit van het land van opvang;
- Geboorteakte;
- Huwelijksakte;
- Gedetailleerde medische verklaring inclusief een volledige gezondheidscontrole;
- Verklaring van afwezigheid van gerechtelijke antecedenten (strafblad);
- Bevestigingsbrief van werk, waarin de uitgevoerde taken, de indiensttreding en het salaris vermeld worden;
- Referentiebrief van de financiële instelling, waarin de activa en passiva vermeld worden;
- Drie (3) recente pasfoto's;

31. Alle documenten in het dossier dienen in het Frans opgesteld te zijn, of indien nodig beëdigd in het Frans vertaald te worden en voorzien te worden van een legalisatie.

32.

Sectie II.- De follow-up na de adoptie

33. De follow-up na de adoptie verloopt aan de hand van rapporten over de ontwikkeling en de integratie van het kind binnen zijn adoptiegezin en zijn omgeving. Deze rapporten worden op de volgende wijze overlegd:

- Rapport 1: Zes maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de VIA opgesteld te worden.
- Rapport 2: Twaalf maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de VIA opgesteld te worden.
- Rapport 3: Achttien maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de VIA opgesteld te worden.
- Rapport 4: Vierentwintig maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de VIA opgesteld te worden.
- Rapport 5: Zesendertig maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient door onafhankelijke deskundigen opgesteld te worden.
- Rapport 6: Achtenveertig maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient door onafhankelijke deskundigen opgesteld te worden.
- Rapport 7: Zestig maanden na de aankomst van het kind in zijn nieuwe familie. Het rapport dient door onafhankelijke deskundigen opgesteld te worden.

34. De VIA verplicht zich ertoe de follow-up bij de adoptanten uit te voeren, zodat zij aan de verplichtingen voor het opstellen van de ontwikkelingsrapporten voldoen.

35. Het follow-uprapport na de adoptie bevat:

- De medische evaluatie van het kind;
- Het schoolrapport;
- De psychologische evaluatie;
- De sociale evaluatie.

36. De VIA verplicht zich ertoe de ontwikkelingsrapporten direct en uitsluitend aan het IBESR te overleggen. Rapport 5, 6 en 7 worden door de ouders aan het IBESR overlegd.

37. Indien het opvangtehuis informatie wenst te verkrijgen over de follow-up na de adoptie van een kind, dient dit zich tot het IBESR te richten.

38. De adoptie is vertrouwelijk van aard. Dientengevolge:

- 1) verplicht het opvangtehuis zich ertoe geen enkele informatie op naam openbaar te maken met betrekking tot de adoptanten en de geadopteerden of derde partijen bij de adoptie, behoudens aan de bevoegde autoriteiten;
- 2) verplicht het opvangtehuis zich ertoe niemand in contact te brengen met de adoptanten of derde partijen;
- 3) verplicht het opvangtehuis zich ertoe ieder verzoek dat of iedere stap die gericht is op het in contact brengen met adoptanten of derden aan het IBESR, te melden;
- 4) verplicht de vergunninghoudende instelling zich ertoe niemand in contact te brengen met biologische ouders of derde partijen in Haïti;
- 5) verplichten de centrale autoriteiten en het IBESR zich ertoe om samen te werken aan de behandeling van onderzoeksvragen over de herkomst en internationaal weerzien.

38. De Service de l'Adoption archiveert alle documenten uit het adoptiedossier op papier via de Section des Archives en op elektronische wijze, gescand en op CD bewaard.

39. In geval van onderzoek van biologische banden kunnen de volwassen betrokkene of de adoptieouders in geval van een minderjarige geadopteerde een brief richten aan de algemeen directeur van het IBESR, die de Service d'Adoption toestemming geeft.

Titel IV

Slotbepalingen

40. Niemand mag ongerechtvaardigd financieel voordeel behalen uit enig optreden in verband met een binnenlandse of interlandelijke adoptie.

Uitsluitend kosten en uitgaven, met inbegrip van redelijke honoraria van personen die bij een adoptie hebben bemiddeld, mogen in rekening worden gebracht en betaald.

Bestuurders, beheerders en werknemers van instellingen die bij een adoptie hebben bemiddeld, mogen geen bezoldiging ontvangen die onevenredig hoog is in vergelijking met de verleende diensten

Overtreders kunnen veroordeeld worden tot sancties als voorzien in het Wetboek van Strafrecht, waarin het onderwerp behandeld wordt.

41. Voor alles wat niet is voorzien in onderhavige procedure en wat niet onder de presidentiële bevoegdheid valt, is de geldende wetgeving op het gebied van kinderscherming en adoptie van toepassing, van geval tot geval naar inzicht van het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches.

42. Onderhavige procedure wordt op 1 oktober 2012 van kracht op het gehele grondgebied van de Republiek Haïti.

Ten blijke waarvan de leidinggegenden van het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches onderhavige procedure hebben ondertekend, die is opgesteld door Andolphe E. D. Guillaume, juridisch medewerker bij het IBESR, op verzoek van de algemeen directeur, mevrouw Arielle Jeanty Villedrouin, ten einde rechte te dienen en te gelden.

Opgesteld in het Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR) op 17 juli 2012 in één exemplaar, dat gedeponeerd zal worden in de archieven van het ministerie van Sociale Zaken en Arbeid en waarvan een gewaarmerkte kopie overlegd zal worden aan het ministerie van Justitie en Openbare veiligheid en het ministerie van Buitenlandse Zaken en Religie, aan de deken van de rechtbanken van eerste aanleg, aan de regeringscommissarissen, aan de Juges de Paix, aan de centrale autoriteiten van de landen van de Groep van Montréal, aan de geaccrediteerde ambassades en consulaten in Haïti, aan de internationale organisaties en de niet-gouvernementele organisaties op het gebied van kindbescherming, aan de verantwoordelijken van kindertehuizen en aan advocatenkantoren, zodat het beschikbaar is voor iedere burger die geïnteresseerd is in adoptie en in de werkwijze van kindertehuizen in Haïti.

Opgesteld door:

10.2.e

Juridisch medewerker

Goedgekeurd door:

10.2.e

administratief directeur

10.2.e

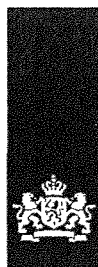
directeur Service Social

10.2.e

directeur sociale defensie

10.2.e

Algemeen directeur

> Adresse de retour Postbus 20301 2500 EH La Haye

Institut de Bien-Être Social et des Recherches

10.2.e

Avenue des Marguerites #13

PORT-AU-PRINCE

Haïti

Date 2 mai 2012

Objet Reprise des adoptions en Haïti

**Direction Générale de la
Jeunesse et l'application
des Sanctions**

Direction chargée de la
Politique judiciaire de la
Jeunesse

Schedeldoekshaven 100
2511 EX La Haye
Postbus 20301
2500 EH La Haye
www.rijksoverheid.nl/venj

Dossier suivi par

10.2.e

Collaborateur à la préparation
des dossiers

T +31 10.2.e

Notre référence

254838

*Prière de mentionner dans
toute correspondance la date
et notre référence. Prière de
ne traiter qu'une seule affaire
par lettre.*

Chère 10.2.e

Vous avez mené une concertation le 9 mars 2012 à Paris avec 10.2.e en tant que représentant de l'Autorité centrale néerlandaise pour l'adoption internationale.

Je tiens tout d'abord à vous remercier de l'entretien que, pour notre part, nous avons vécu comme très agréable. Vous avez indiqué pendant cet entretien quelle forme vous entendiez donner à l'adoption internationale. Vous avez notamment signalé que l'IBESR souhaite établir la stabilité d'adoption de l'enfant et que cette dernière mènera des entretiens de conseil avec les parents biologiques. Vous avez également l'intention d'enregistrer et d'accréditer les orphelinats qui peuvent intervenir dans l'adoption internationale. Vous avez indiqué aussi que la capacité actuelle de l'IBESR est limitée et que vous préconisez que des demandes d'adoption soient présentées à l'IBESR de manière limitée et contrôlée.

Un avancement a été enregistré en outre dans le développement d'un plan d'action par lequel la communauté internationale peut soutenir les autorités haïtiennes dans le processus de ratification de la Convention de La Haye sur l'adoption.

À l'examen de ce qui précède, joint à la confiance des différents pays qui collaborent déjà de manière contrôlée avec l'IBESR, j'ai décidé d'insérer une période d'essai avec un nombre d'adoptions très limité. C'est de cette manière qu'une reprise contrôlée et consciencieuse pourra se faire.

Je souhaite vous informer, à la lumière de ce qui précède, que 10.2.e 10.2.e de la Nederlandse Adopties Stichting (NAS) [Fondation néerlandaise des adoptions] rendra une visite de travail en Haïti du 5 mai au 11 mai 2012 inclus. La Nederlandse Adoptie Stichting est une organisation d'adoption accréditée aux Pays-Bas par l'autorité centrale néerlandaise. 10.2.e visitera l'orphelinat God's Little Angels et l'orphelinat BRESMA avec lequel la NAS a un accord de coopération. J'aimerais introduire 10.2.e près de vous dans le cadre de cette visite et vous demander de la recevoir lorsqu'elle sera en Haïti. 10.2.e adressera encore une demande de rendez-vous.

Comme indiqué pendant l'entretien avec vous le 9 mars dernier, il y a un projet de nouvelle visite de travail en Haïti de la part d'une délégation administrative de mon ministère. À cette occasion, une concertation plus approfondie avec vous serait appréciée. Nous examinerons plus tard quel est le meilleur moment pour organiser cette visite de travail.

Espérant vous avoir utilement renseignée, j'attends une collaboration fructueuse.

Veuillez agréer, Madame, Monsieur, l'expression de ma considération distinguée,

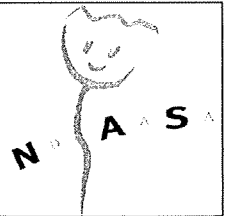
Le Secrétaire d'État à la Sécurité et à la Justice,
Pour celui-ci,

10.2.e

**Direction Générale de la
Jeunesse et l'application
des Sanctions**
Direction chargée de la
Politique judiciaire de la
Jeunesse
2 DJJ

Date
2 mai 2012

Notre référence
254838

Memo**Inzake Plan van Aanpak Haiti mede n.a.v. bezoek Haiti**

Aan: 10.2.e MVVJ
10.2. MVVJ
 Kopie: 10.2.e e
 Van: 10.2.e
 Datum: 25 juni 2012

Betreft: Plan van Aanpak Haiti

Inleiding

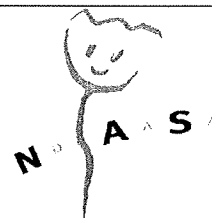
Hiermee enige terugkoppeling van de NAS op het concept Plan van Aanpak, d.d. 3 mei 2012, hetgeen toegelicht kan worden bij de volgende bespreking inzake het PvA.

1. Input op concept Plan van Aanpak – concept 3 mei 2012

- Kort en bondig zoals de opzet was
- Voorkeur om evaluatie criteria expliciet in een paragraaf te benoemen, en niet te destilleren uit het de inhoud van het PvA
- Blz. 2 Kosten van advocaat bedragen zo'n 1000 USD volgens informatie van de beide tehuizen; de beschrijving van "expediting" van het dossier gaat te ver, dat is meer de taak van de Kindertehuizen.
- Bij IBESR (blz. 2) lijkt het ons het raadzaam om kort de taakstellingen te benoemen. Hierbij ook opnemen dat het de taak is van de IBESR om kindertehuizen te accrediteren. Op te nemen dat zowel Bresma als GLA geaccrediteerde kindertehuizen zijn, wij hebben een kopie van beide vergunningen op kantoor.
- Bij Rechtbank , blz. 2 , er is niet sprake van vastlegging van de diverse zittingen, maar van één zitting en moet leiden tot adoptie-uitspraak naar Haitiaans recht van de adoptie. Daarbij dient de rechter zich te vergewissen van de afstand en vrijwilligheid van de biologische ouders en de duidelijke wens van de adoptief ouders.
- Betrokken ministeries (blz. 2), wellicht duidelijker aan te geven door MVVJ, anders niet benoemen
- Wetgeving – blz. 2 – zoals kenbaar gemaakt hebben we helaas geen ontmoeting gehad met de IBESR directeur, die in het buitenland zat. Daardoor ook geen laatste exemplaar van de wet ontvangen. Het is ons onbekend over welk concept nu in de senaat wordt gesproken. Gaarne actie vanuit MVVJ. Hierbij wel onderscheid maken tussen wet 1974 en voorstel van nieuwe wet, en wellicht HV ratificatie benoemen.
- Blz 3 "Check" of intake gesprek ook geldt voor GLA-ouders : ja.

Memo

Inzake Plan van Aanpak Haiti mede n.a.v. bezoek Haiti

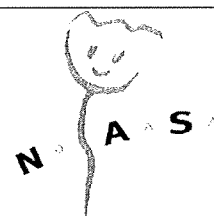
- Blz. 3, matchingsprocedure i.h.a. een voorstel match van Bresma of GLA wordt in eerste instantie beoordeeld door de NAS (inhoudelijk en procedureel) en indien akkoord van de NAS volgt afstemming van het verdere proces met Bresma / GLA; Een kinddossier dat door de NAS wordt ontvangen wordt op gelijke gronden beoordeeld, een voorstel voor een ouderpaar wordt gedaan aan de tehuizen en na akkoord van beide partijen volgt afstemming van het verdere proces;
- Na akkoord door NAS en tehuizen met de match en volledigheid van documentatie volgt BT aanvraag bij CA NL. Bij akkoord van CA-NL wordt voorstel gedaan aan adoptief ouders en worden adoptief ouders gevraagd om het voorstel van match te accepteren. Daarna indienen van matchingsvoorstel bij IBESR door GLA / Bresma. Indien akkoord van IBESR verdere voortgang en bezoek ouders, vooruitlopend op parquet procedure.
- Blz. 3 matchingsprocedure GLA – zie hierboven bij volgorde der dingen
- Blz. 3 matchingsprocedure Bresma - idem
- Blz. 3 IBESR – er gaan geruchten dat de nieuwe werkwijze van de IBESR slechts gebruikt zal worden voor kinderen die vanaf een bepaalde datum in het kindertehuis worden opgenomen. Indien de kinderen al in een kindertehuis zitten zal mogelijk geen counseling plaatsvinden, maar zal IBESR wellicht een waiver verstrekken. In het PvA moet rekening gehouden worden met mogelijke bepalingen van de IBESR.
- Ook geldt dat verwacht wordt dat de IBESR geen document zal opmaken van de counseling zelf, maar dat slechts een register wordt bijgehouden van de ouders die counseling hebben ontvangen. De NAS heeft voorgesteld dat GLA / Bresma een document opmaken waarin wordt bevestigd dat counseling heeft plaatsgevonden, wat door IBESR wordt afgetekend. Vraag is of IBESR hiertoe bereid is.
- In PvA wordt al gesproken van een "procedure" terwijl we deze nog niet kennen, bovendien over afwijken van de procedure..... Dit nader omschrijven lijkt ons raadzaam. Ook kan geschreven worden dat dit de wens is vanuit NL.
- Blz. 4 "inmiddels" vervangen door "mei 2012".
- Blz. 4 PvA zinsnede in de "ik – vorm"
- Discussie over 11 + 14 ; indien er cliënten afvallen, is er een wens, ook nadrukkelijk van beide tehuizen, om deze plaatsen op te vullen met ouders voor een tweede procedure,(GLA en/of Bresma).
- Eisen aan kinddossier (blz. 5), inhoudende:
  - o Medische verklaring, wens aanvulling met HV model
  - o Laboratorium test (incl. HIV, Hep, Syfilis, Sikkelcel)
  - o Sociale informatie (via intake formulier of aparte beschrijving)
  - o Afstandsverklaring
  - o Indien verlaten , beschikking IBESR (achteraf)
  - o Psychologische verklaring
  - o DNA test uitslag (indien biologische moeder of familie bekend)
  - o Per 6 maanden na voorstel, ontwikkelingsinformatie

2. N.a.v. bezoek NAS aan Haiti.

- Bresma procedure
- GLA procedure
- Indruk kantoor IBESR
- Wens IBESR directeur naar NL halen
- NAS enige VH op dit moment in Haiti en ook gedurende de proeffase.
- Roots onderzoek

Memo

Inzake Plan van Aanpak Haiti mede n.a.v. bezoek
Haiti

- Rol consul
- Voorbereiden ouders

13 July 2012

INITIAL PROPOSAL OF TECHNICAL ASSISTANCE FOR THE LEGISLATIVE AND INSTITUTIONAL STRENGTHENING OF ADOPTION IN HAITI¹

Unofficial translation

Objective

The proposal of the Permanent Bureau (Secretariat of the Hague Conference on Private International Law) was drafted in response to a request from the Haitian authorities to receive some technical assistance towards the implementation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("the Convention" or "the Hague Convention"). It was encouraged by UNICEF on the one hand, and supported by the Member States of the Montreal Group on the other hand².

Haiti has signed the Convention on 2 March 2011 and it has voted a ratification decree on 12 June 2012. The instruments of ratification should be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands (depository of the Convention) so that the period by the end of which the Convention will enter into force³ in Haiti can start.

This proposal is aimed at giving Haiti technical assistance in respect of the implementation of the Convention and the reform of its adoption system⁴.

Framework of the technical assistance

The Permanent Bureau suggests a first stage of technical assistance pending the voting of a law reforming adoption ("law" or "law reforming adoption") and its entry into force.

Once the implementing legislation is approved and the responsibilities and obligations of each actor (Central Authority, competent authorities and accredited bodies) are defined, a second stage of technical assistance could be undertaken by the Permanent Bureau.

Adoption should be considered as a part of the national child protection system as it represents only one of the potential solutions for the care of a child deprived of a family. The Permanent Bureau is not mandated nor does it have the expertise to improve child protection systems as a whole, but it may provide technical assistance in relation to the implementation and application of the Convention.

Under the subsidiarity principle, the technical assistance provided by the Permanent Bureau must be part of a broader effort aimed at strengthening the child protection

¹ Sources of this document: List of the needs of IBESR, presented to the Montreal Group at the meeting in Montreal in December 2010; First draft Plan of Action proposed by France and Quebec to the members of the Group at the meeting in Port-au-Prince in June 2010; Draft Plan of Action of the Montreal Group, amended after the meeting in Port-au-Prince in June 2010; Draft Law reforming adoption (version of 2 March 2012). This document and its previous versions result from different consultations and exchanges with the stakeholders (IBESR), UNICEF, partner NGOs and Montreal Group States.

² The Group of Montreal is made up of the Central Authorities of: Belgium, Canada (Federal Central Authority and Quebec), Chile, France, Germany, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Spain, Switzerland and the United States of America.

³ Article 46 (2): « the Convention shall enter into force (...) a) for each State ratifying (...) on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification (...) »

⁴ This proposal follows a previous one drafted pending the ratification of the Convention (in Spring 2012). It has been adapted to the new circumstances, after the voting of the Decree of ratification of the Convention by the Haitian Parliament.

system. However, this initiative is the responsibility of the Haitian authorities and/or other international organisations such as UNICEF and non-governmental organisations (NGOs) with expertise in protection of children deprived of family, in particular International Social Service and *Terre des Hommes*.

The technical assistance offered by the Permanent Bureau could also be complemented by other initiatives developed separately by partner States and designed to reinforce and support the Haitian child protection system. It is also important to try and effectively co-ordinate all actions and to clearly identify where joint actions could be required.

Following its designation as the Central Authority by the Decree of 18 June 2012⁵, the *Institut du Bien-être Social et de Recherches* (IBESR), attached to the Haitian Ministry of Social Affairs and Labour (MAST, for its acronym in French), will be the focal point of the technical assistance provided by the Permanent Bureau. Close collaboration among the various ministries and relevant administrative units and judges will be sought.

Deployment of international assistance

An experienced international consultant, recruited, assisted and supervised by the Permanent Bureau, will be sent to Haiti (6 months for the first stage and 8 months for the second stage⁶), in order to support and provide its expertise in the area of intercountry adoption to IBESR and other relevant Haitian authorities in the implementation of the adoption reform.

The consultant will work under the mandate of the Permanent Bureau, in close collaboration with IBESR and its partners (including UNICEF). The Permanent Bureau will be in charge of monitoring the activities of the consultant and provide technical support as needed.

Factors influencing the launch of the project

The launch of this technical assistance proposal depends:

- on the agreement and commitment of the Haitian authorities, including the stability of IBESR and their political commitment to move forward with the implementation of the Convention; and
- on the support of the member States of the Montreal Group, as Members of the international organisation of the Hague Conference.

Recommendations on the timing of the deposit of the instruments of ratification

Timing of the deposit of the instruments of ratification

It is important to think of the opportunity to postpone the deposit of the instruments of ratification pending the adoption of a new law reforming adoption in Haiti. The Haitian system being a monist⁷ system, the entry into force of the Convention⁸ could entail the repeal of existing non-compliant legal standards, which is the case for a considerable amount of the Decree of 1974 relating to adoption. It would therefore create a legal gap. This scenario could only be recommended if practical and political reasons prevented the enactment of the law reforming adoption simultaneously to the ratification of the Convention. The difficulties resulting from the management of the transition period

⁵ Decree of 18 June 2012, Article 2 a), To be published in the Official journal in the coming weeks.

⁶ This period may change with regards to a change in circumstances (including financial aspects).

⁷ Art. 276.2 of the 1987 Constitution of the Republic of Haiti: "Once international treaties or agreements are approved and ratified in the manner stipulated by the Constitution, they become part of the legislation of the country and abrogate any laws in conflict with them". Once they are approved by the National Assembly (Art. 98.3 (3) of the Constitution), the ratification of treaties, conventions and international agreements is done via a Decree.

⁸ In accordance with Art. 46 (2) a) of the 1993 Hague Convention, its entry into force will take place on the first day following the expiration of three (3) months after the deposit of its instrument of ratification, provided for at Art. 43.

without any legal basis are serious grounds leading to strongly advise against this approach.

The Permanent Bureau therefore recommends that the instruments of ratification be deposited simultaneously or after the voting of a law reforming the Haitian adoption system in compliance with the Convention.

The draft law reforming adoption

The draft law reforming adoption, voted on 6 May 2010 by the Deputies of the 48th Legislature, is registered on the legislative agenda of the 49th Legislature and is submitted to the Senate. Following the technical support of the Permanent Bureau and other organisations to the work done by the *ad hoc* Group⁹, a session of validation of the amendments brought to the draft law was held at the beginning of 2012¹⁰.

These amendments have been submitted to the MAST for their introduction to Parliament. Two scenarios are now possible:

- a voting by the Senate of the May 2010 law without any amendment and the inclusion of amendments in an implementing legislation (or decree), to be voted subsequently;
- a voting by the Senate of the May 2010 law amended following the *ad hoc* Group's proposals. In this scenario, the law would have to be submitted again to the Chamber of Deputies¹¹.

The exact content and schedule for the final adoption of the law implementing the Convention and reforming adoption thus remain uncertain.

Intervening upstream in procedures

Pending a new law, IBESR has developed new procedures aimed at improving the monitoring of intercountry adoptions, which include:

- authorising the operation of *crèches* on the basis of several criteria;
- registering all children living in institutions, with the obligation for the *crèches* (children institutions) to declare to IBESR every child recently taken into care;
- intervening upstream of procedures by obtaining a pre-consent to adoption from biological parents before they consent in front of the judge and before prospective adoptive parents are matched with a child;
- creating a *Cellule d'information* for biological parents in the pre-consent stage above defined (a psychologist was hired in this goal);
- initially examining the adoption files presented by the *crèches*, instead of examining the match made by the *crèches*, and intervening in the matching process (on the basis of Art. 126 of the 1983 Decree);
- authorising a limited number of accredited adoption bodies (AABs) on the basis of the documents and information provided by these bodies and the Central Authorities of the receiving States concerned.

These measures will help to improve the monitoring of intercountry adoptions pending a new legal framework. However, IBESR suffers from a proven lack of human and material

---

⁹ The *ad hoc* Group is made up of: IBESR, MAST, the President of the Tribunal of First Instance of Port-au-Prince, the Port-au-Prince Bar, Unicef, MINUSTAH, *Terre des Hommes*, International Social Service, World Vision and the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law.

¹⁰ This session was attended by child protection actors, the Dean of the Tribunal of First Instance of Port-au-Prince and representatives of the Ministry of Social Affairs and Labour (MAST, for its acronym in French).

¹¹ In accordance with Haitian Constitutional Law, any law voted on by the Chamber of Deputies and then amended by the Senate will have to be subject to a new vote by the Chamber of Deputies (principle of constitutional shuttle).

resources necessary to carry to term all of its missions. In particular, it lacks a multidisciplinary team, adequately trained, able to perform all the functions involved in the adoption procedure.

In a note dated 27 April 2012, IBESR announced its intention to review the administrative procedure relating to adoption in the coming weeks, in order to strengthen the child protection system, in compliance with the United Nations Convention on the Rights of the Child¹² and with the Decree of 4 November 1983. To that end, the relevant Services of IBESR will not receive applications for authorisation to adopt from 7 May to 31 July 2012¹³.

In fact, the need to improve the adoption procedures may not be as apparent and this necessary improvement may be difficult if the various authorities and actors focus on the ongoing procedures. After this period, it is recommended that receiving States keep taking a cautious approach, which may consist in sending a limited number of new applications (and therefore in authorising a limited number of AABs to work in Haiti) taking into account, among other things, the needs of children truly in need of adoption in Haiti and of the limited resources of IBESR.

If at a certain point Haitian authorities decide again to suspend new adoption applications for a period of time, it is recommended that the length of this period be determined in advance, and that the measures and actions to be taken are defined and made public beforehand. With any temporary suspension, it is important to ensure that neither the adoptions files that are underway at the time of the suspension, nor the adoptable children placed in institutions, be penalised by this measure¹⁴.

CHAPTER 1. INTRODUCTION	CHAPTER 2. CONCLUSION
1.1. PREPARATION FOR THE ENTRY INTO FORCE OF THE CONVENTION	2.1. IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION

1. Preparation for the entry into force of the Convention – Technical support to determine and undertake an Implementation Plan for the Convention

Objective

Prepare for the entry into force of the Convention and define a plan for its effective implementation, in compliance with its provisions.

Actions

- Technical support to determine and draft a Plan aiming to prepare the implementation of the Convention¹⁵;
- Technical support in the determination of emergency measures, short-term interim measures for the handling of pending cases, and long-term measures to be inserted into a general child protection plan, on the issues related to the Convention and intercountry adoption; and

¹² The United Nations Committee on the Rights of the Child recommended the suspension of international adoptions following its visit to Haiti on 28 and 29 February 2012. The President of the United Nations Committee on the Rights of the Child, Mr Jean Zermatten, explicitly called upon receiving States to temporarily halt the submission of adoption applications on behalf of prospective adoptive parents (Press Conference of 29 February 2012, held at Port-au-Prince).

¹³ See IBESR's Statement in Annex 1. This period could be expanded.

¹⁴ See *The Implementation and Operation of the 1993 Intercountry Adoption Convention: Guide to Good Practice*, Guide No 1, Family Law (Jordan Publishing Ltd.) for the Hague Conference on Private International Law, 2008. Available on the Hague Conference website: < www.hcch.net >, "Intercountry Adoption Section", then "Guides to Good Practice", Chapter 8.2.4.

¹⁵ A possible model for an implementation plan is also presented in Annexes 1 and 2 of the *Guide to Good Practice* No 1, *supra*, note 14.

- Support for the implementation of the points of the Plan which: 1) are directly related to intercountry adoption and 2) can be developed pending the reform of the legislative framework (see point 3).

Responsibilities

- IBESR, with UNICEF: co-ordination of the work, definition and drafting of the Implementation Plan.
- Consultant: enhanced support for all issues related to the Convention and its implementation.
- Permanent Bureau: technical support if needed.

Possible partnerships

UNICEF, expert international NGOs (including International Social Service and *Terre des Hommes*).

2. Assistance towards the entry into force of the Convention

Objective

Effective entry into force of the Hague Convention following its ratification at the level of the State, ideally simultaneous to the implementation law.

Actions

Provide precise information and advice related to the deposit of the instruments of ratification by Haiti to the depositary of the Convention.

Responsibilities

Permanent Bureau: provide information and advice upon request emanating from the different actors or on its own initiative.

3. Technical support for the reform of the domestic legislative framework

Objective

The adoption, as soon as possible, of a new law reforming adoption in Haiti, in compliance with the principles and safeguards of the Hague Convention.

Actions

Ideally, the adoption of a law reforming adoption should be simultaneous to the entry into force of the Convention, in order to prevent any risk of legal gap. Depending on the schedule of the vote of this law, the technical assistance of the Permanent Bureau would include:

- if necessary, technical support to the Haitian authorities and experts in the finalisation of the draft law related to adoption;
- technical support to the Haitian authorities and experts in the drafting of the decrees (regulations) of application of the new law;
- technical support in actions of dissemination of the draft law and of awareness-raising in relation to the Hague Convention among the various actors of the adoption process.

Responsibilities

- International consultant: participation in relevant meetings and legal and technical support provided to actors seeking his/her participation.
- Permanent Bureau of The Hague: legal and technical support if necessary.

Possible partnerships

UNICEF, expert international NGOs and Central Authorities.

4. Technical support and development of tools aimed at reinforcing the safeguards of intercountry adoptions

These activities are aimed at supporting IBESR in its new role as the Central Authority. Some functions have already been defined by the Haitian authorities (see intercountry adoption procedure, p. 3). They are intended to develop tools and procedures immediately operational, pending the definition of further functions of the Central Authority and competent authorities by future domestic legislation on adoption.

4.1 Preparation for the establishment of the Central Authority

Objective

A Central Authority developed on the basis of the general principles of the Convention, pending the definition of its final functions.

Actions

- Preparation for the implementation of the Convention, including preparation for the organisation of a Central Authority.
- Planning of general training for the Central Authority on the Hague Convention.
- Implementation of a website dedicated to adoption.
- Support to the reflexion on the financial issues and the control of financial channels.
- Participation in organising exchange missions with other Central Authorities (receiving States and States of origin).

Responsibilities

- International Consultant: guiding IBESR in the different suggested actions, organising training and contacting other Central Authorities.
- Permanent Bureau: providing legal support and technical support if necessary.

Possible partnerships

UNICEF, expert international NGOs, Central Authorities developing good practice as regards intercountry adoption.

4.2 Promotion of a proper understanding and application of Article 4 of the Convention, with respect to pre-consent information from biological parents

Objective

Promote the proper understanding of and respect for the conditions established under Article 4 of the Convention and consolidate the available information related to intercountry adoption.

Actions

In the cases of formal relinquishments, ensure better information of biological parents by the relevant authorities, on the effects of the consent to adoption of their child, before obtaining the consent (Art. 4 of the Convention), by:

- Supporting the new *Cellule d'information* for biological parents, set up by IBESR, on all questions related to the Convention and the legal principles of intercountry adoption;

- Supporting the drafting of an information leaflet for biological parents, on the sections relating to the Convention and intercountry adoption (e.g.: rights of adoptive families and adopted children, consequences of an adoption, difference between full adoption and simple adoption¹⁶);
- Compare instruments and good practice developed in other States.

Responsibilities

- IBESR: development of the *Cellule d'information* and management of the Drafting Committee for the leaflet;
- International consultant: participation in the drafting of the leaflet, on sections relating to the Convention and intercountry adoption, and support to the *Cellule*. Analysis of the experiences of other Central Authorities.

Possible partnerships

UNICEF, expert international NGOs and Central Authorities of other States.

4.3 Support to the IBESR for the conception of tools to review the applications for adoption and for related tasks

Objective

In case intercountry adoptions restart soon and pending the adoption of a reforming law, provide tools to the IBESR for a preliminary and in-depth review of the applications for intercountry adoption that are submitted by the *crèches* before the biological parents consent in front of the judge, before they are matched and before the judicial phase.

Actions

- Support the IBESR in the development of tools that will enable the examination of applications by IBESR, such as, *for example*, assistance with the definition of a methodology for the management of cases, drafting of a checklist and strengthening the database created the French accredited body *Médecins du Monde* in 2009 ;
- Contacting a Central Authority from a State of origin that would provide advice and indicate (Chile) actions mentioned in the point above.

Responsibilities

- IBESR: develop tools and verify applications.
- International Consultant: support the development of practical tools, communicate with other Central Authorities.

Possible partnerships

Central Authority(ies) of a State of origin.

4.4 Support in the establishment of a procedure for authorisation aimed at adjusting the number of adoption accredited bodies (AABs) to the needs

Objective

Adjust the number of foreign AABs to which the Haitian authorities may deliver an authorisation in accordance with the real needs of adoptable children in Haiti.

Actions

¹⁶ *Reservation*: To date, the Haitian legislation only recognises simple adoptions. However, in practice, many of these adoptions are transformed into full adoptions in the receiving States, without the biological parents' informed consent. One of the issues currently being discussed by members of Parliament is the possibility of incorporating full adoption into the new law, in particular for intercountry adoptions.

The consultant could support the competent authority in the authorisation of AABs, with:

- the development of tools necessary to select, authorise and monitor AABs;
- the dissemination of the good practice contained in the Hague Conference's Guide to Good Practice No 2 on Accreditation and Accredited Adoption Bodies; and
- the determination and implementation of a pilot project for the selection of a limited number of AABs, which could work in Haiti over the next years.

Responsibilities

- IBESR (or other competent authority to be confirmed): develop tools and Pilot Project, in co-operation with the consultant; receive and examine AABs' applications for authorisations, and issue authorisations, monitor AABs.
- International Consultant: develop tools and provide technical assistance with the Pilot Plan.

Possible partnerships

- Expert international NGOs, Central/competent Authorities of the States of origin and receiving States; and
- States of origin which limit the number of AABs authorised to work in Haiti and adjust it to the real needs.

5. Co-ordinated capacity building programme for actors involved in adoption

Objectives

To train competent authorities (notably judicial authorities) involved in adoption on the Hague Convention and on the changes to be operated with its ratification.

Actions

Definition and organisation of specific training and workshops in relation to the Hague Convention (principles, operation and implementation).

Responsibilities

IBESR: propose training.

International consultant: propose and organise training.

Possible partnerships

- General: UNICEF, expert international NGOs, Central/competent authorities of States of origin and receiving States.
- Legal professionals: possible partnership with the Ministry of Justice and the *École de la magistrature* (School of the Judiciary, *EMA* for its acronym in French) of Haiti, the *Association des Cours judiciaires suprêmes francophones* (Association of Francophone High Jurisdictions, *AJHUCAF* for its acronym in French), and the *Organisation internationale de la Francophonie*.

6. Regular update to the Montreal Group on the project and co-ordination with other authorities and organisations implementing connected projects

Objective

- Keep the Montreal Group informed of the status of the project of technical support developed by the Permanent Bureau;
- Connect the project with those relating to adoption and improvement of protection systems for children deprived of a family.

Actions

- Regularly update the Montreal Group on the status of the project and possibly call its members and the other international partners with a view to obtain their concerted response;
- Co-ordinate with authorities and organisations leading connected projects that are also aimed at reforming the adoption system in Haiti, such as, for example, the project of the Haitian Observatory of Children's Rights (in particular, its "adoption" component), which is currently being prepared by the International Social Service and *Terre des Hommes*.

Responsibilities

- IBESR, supported by UNICEF: co-ordinate the projects of the States of origin, receiving States and international NGOs.
- International Consultant: inform the Montreal Group on the implementation of the project, collect information on the needs and co-ordinate with other authorities and organisations.
- Montreal Group States: inform each other and the Consultant on their connected adoption and child protection projects in Haiti.

Possible partnerships

Expert international NGOs, Montreal Group States.

Once the adopted law has come into force, the responsibilities and obligations of the Central Authority, the competent authorities and the accredited bodies should be clarified.

The exact content of the technical assistance provided by the Permanent Bureau will be adjusted to the schedule for the entry into force of the new legislation and will depend on the circumstances.

Sending an international consultant for a longer period of time than in Stage 1 (*a priori* 8 months) would be considered, and the extent of his/her precise functions determined in relation with actual needs acknowledged at this moment. He/She would be recruited, assisted and supervised by the Permanent Bureau and would provide a more in-depth technical assistance to Haitian competent authorities in charge of intercountry adoption issues, notably IBESR.

Technical assistance developed until this time would continue on the points of the first Stage not yet achieved. This assistance could be strengthened on each issue covered by the reform.

This could include, for example:

- Finalising and disseminating the relevant regulations (e.g., circular letter, rules of procedure of the Central Authority);
- Building and strengthening capacity of actors of intercountry adoption, within a sustainable approach;
- Developing the assistance provided for the implementation of the Central Authority;
- Supporting the processing of special applications: developing protocols;

- Drafting and disseminating procedure handbooks for the Central Authority and judges, for instance;
- Strengthening partnerships, notably with receiving States, States of origin and NGOs;
- Supporting the communication strategy of IBESR in relation to adoption;
- Expanding databases;
- Implementing a procedure for monitoring and assessing activities, indicators, etc.

Conclusion

The Government of the Netherlands has generously offered to the Permanent Bureau a contribution that allows for the implementation of a project such as the present one during a period of 14 months¹⁷. This contribution would cover the salary of the consultant, his work material, his trips and the co-ordination work from the Permanent Bureau (including missions of the Permanent Bureau to Haiti, if necessary).

However, this grant will not be able to cover the material needs of the IBESR. Support from the receiving States may be required in this respect.

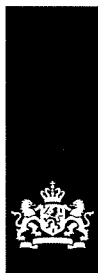
The assignment of resources will be decided by the Permanent Bureau in consultation with the Government of the Netherlands. Expenses related to the conception of tools and training will also be discussed with the consultant, in consultation with IBESR.

In order to implement this project, it is necessary for a person within the Permanent Bureau to be able to co-ordinate and supervise it. The Permanent Bureau has the necessary human resources for co-ordination and supervision until April 2013. By then, this proposal will depend on the voluntary contributions of the States, which would make it possible to continue funding this person, and therefore, to pursue the technical assistance programme in Haiti and in other States, where the Permanent Bureau currently offers its assistance.

Depending on these circumstances, this preliminary technical assistance proposal may be subject to amendments or adjustments.

---

¹⁷ This period may change with regards to a change of circumstances (including financial aspects).

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl

Datum
19 juli 2012

Ons kenmerk
286656

memo

Technical Assistance Program Haiti

10.2.e

Bijgevoegd tref je aan: 'Final proposal of Technical assistance for the legislative and institutional strengthening of adoption in Haïti'. Dit voorstel is opgesteld door het Inter-Country Adoption Technical Assistance Programme (ICATAP) van het permanent Bureau van de Haagsche Conferentie.

-Doelstelling van het voorstel:-

Het voorstel is opgesteld om Haïti te begeleiden bij de implementatie van het Haags Adoptieverdrag en de hervorming van het adoptiesysteem.

Zoals bekend hebben wij een contributie gegeven aan het Permanent Bureau om een technical assistance program voor Haïti op te zetten en hier uitvoering aan te geven. Het bijgevoegde verslag is hier een uitwerking van.

Het Permanent Bureau vraagt nu spoedige instemming aan alle Montreal Group leden voor dit voorstel. Vanaf April 2012 hebben diverse Staten, waaronder Nederland, gereageerd op een eerder voorstel. Diverse opmerkingen die naar aanleiding van het eerdere voorstel zijn gemaakt, zijn in het huidige voorstel verwerkt.

De hoofdpunten uit het voorstel zijn de volgende:

- Begeleiding moet gegeven worden om de nieuwe adoptiewetgeving aangenomen te krijgen en te implementeren voordat het HAV in werking treedt. (eerste fase)
- Het Permanent Bureau acht het zeer wenselijk dat het deponeren van het document van Toetreding van het HAV plaats vindt tegelijkertijd of nadat de nieuwe adoptiewet is aangenomen. Het permanent Bureau zal hiervoor pleiten bij de Haïtiaanse autoriteiten.
- Begeleiding moet gegeven worden om het HAV te implementeren (tweede fase)
- Er wordt een consultant aangesteld die deze begeleiding feitelijk gaat bieden aan onder andere de IBESR. Deze consultant staat onder supervisie van het Permanent Bureau. In het voorstel staat nader gespecificeerd waar hij/zij verantwoordelijk voor is.
- De taken van de IBESR worden uitvoerig beschreven in het voorstel. De consultant zal begeleiding bieden aan de IBESR.

Datum
19 juli 2012

Ons kenmerk
286656

Overige:

Navraag bij het Permanent Bureau leert dat zowel Unicef als Frankrijk zorg dragen voor een deel van het praktische materiaal dat nodig is bij de uitvoering van het voorstel. Hierbij valt te denken aan computers, voertuigen etc. Quebec zal bijdragen aan de uitvoering van het voorstel in de vorm van trainingen die zij bieden aan de IBESR.

De Haïtiaanse autoriteiten (o.a. IBESR) stemmen in met het voorstel en zijn bereid hier medewerking aan te geven en begeleiding te ontvangen.

Het Permanent Bureau zal op regelmatige basis een terugkoppeling geven van de behaalde resultaten en input van de Montreal Group leden vragen.

Bovenstaande, gecombineerd met de bijdrage van Nederland aan het ICATAP is de uitwerking van bijgevoegd voorstel een stap in de goede richting. Echter, in landen zoals Haïti is het uiteindelijke resultaat van het Technical Assistance Programme moeilijk te voorspellen door bijvoorbeeld de politieke instabiliteit van het land en wetgevingstrajecten die moeilijk kunnen verlopen.

Nederlands Plan van Aanpak:

De uitvoering van het voorstel valt ook samen met de uitvoering van het plan van aanpak dat opgesteld wordt door DJJ en de NAS. In het plan van aanpak wordt beschreven hoe de proefprocedures Haïti plaatsvinden en wie welke rol hierbij heeft. Dit document bevindt zich nu in een afrondende fase en wordt op korte termijn aan je voorgelegd.

Financiële verantwoording:

Wellicht ten overvloede heb ik als bijlage de (financiële) overeenkomst tussen het Permanent Bureau en DJJ bijgevoegd.

Tot slot tref je ook bijgevoegd een concept begroting aan van het ICATAP, zodat inzichtelijk is waar het geld aan besteed wordt. Ik heb Control reeds gevraagd hier kritisch naar te kijken. Eventuele opmerkingen kan ik weer bij het Permanent Bureau terugleggen.

Advies:

Ik adviseer je in te stemmen met het voorstel. Er is sprake van een goed opgebouwd programma waar in beginsel alle Montreal Group leden en de Haïtiaanse autoriteiten aan mee willen werken.

RÉPUBLIQUE D'HAÏTI

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL ET DE RECHERCHES (IBESR)

No. **IBESR/DG/08/12/437**

Port-au-Prince, le 10 Août 2012.

CIRCULAIRE

La Direction Générale de l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR) remercie les Responsables de Maisons d'Enfants, les Cabinets d'Avocats, les Ambassades, le Groupe de Montréal, le Bureau Permanent de la Haye (HCCH) et le Service Social International (ISS) pour leur contribution et appui à l'exécution de son Avis No IBESR/DG/04/12#269 en date du 27 avril 2012, publié dans les colonnes du Journal le Nouvelliste.

Elle informe la population en général et les partenaires que la question concerne, en particulier, qu'en attendant l'entrée en vigueur de la nouvelle procédure administrative d'adoption annoncée, elle adoptera à partir du 15 août 2012 les mesures ci-dessous suite à la reprise des activités liées à l'adoption, ce, dans le respect des droits des enfants et de leur intérêt supérieur:

1. Chronogramme

PERIODE	DISPOSITIONS
Du 16 août au 30 septembre 2012	<ul style="list-style-type: none"> Octroie ou renouvellement de l'autorisation de fonctionner aux maisons d'enfants pour l'exercice 2011-2012, selon le cas;
Du 16 août au 15 septembre 2012	<ul style="list-style-type: none"> Réception et traitement des dossiers de demande d'autorisation d'adoption constitués entre les mois de mai à juillet 2012.
A partir du 1 ^{er} septembre 2012	<ul style="list-style-type: none"> Réception et traitement des demandes d'autorisation de fonctionner des Organismes Agréés à l'Adoption (OAA) pour les exercices fiscaux 2012-2014 ;
A partir du 1 ^{er} octobre 2012	<ol style="list-style-type: none"> Entrée en vigueur et mise en application de la nouvelle procédure d'adoption; Application de nouveaux tarifs pour les frais d'étude de dossier ; Octroie ou renouvellement de l'autorisation de fonctionnement aux maisons d'enfants pour les exercices fiscaux 2012-2014 ; Autorisation de pratiquer l'adoption aux maisons d'enfants pour l'exercice fiscal 2012-2013 ;

2. Les responsables de maisons d'enfants ou les mandataires, dont un dossier de demande d'autorisation d'adoption est pendant au Service de l'Adoption de l'IBESR, sont invités à contacter ledit Service du 16 au 31 août 2012, pour tout délai, le cas échéant, il sera pris telle décision que de droit et le dossier sera classé sans suite.
3. A partir du 1er octobre 2012, les maisons d'enfants, en soumettant tout dossier d'adoption de mineurs de moins de 16 ans, doivent présenter leur autorisation de fonctionnement et l'agrément pour pratiquer l'adoption valides, délivrés par l'IBESR, sous peine d'irrecevabilité de leur dossier.
4. A partir du 1er octobre 2012, les tarifs suivant seront appliqués pour l'étude des dossiers que voici, tel que décidé en Conseil des Directeurs :

1 ^{er} octobre 2012	
Dossiers	Frais d'étude en gourdes/dossier
Autorisation de fonctionnement et renouvellement (Maisons d'enfants)	15,000.00
Adoption	15,000.00

5. Pour toutes informations relatives à la liste des documents nécessaires, les intéressés contacteront la Direction du Service Social de l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR).

10.2.e

REPUBLIEK HAÏTI

**INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL
ET DE RECHERCHES
(IBESR)¹**

Nr. IBESR/DG/08/12/437

Port-au-Prince, 10 augustus 2012

CIRCULAIRE

Het Directoraat-generaal van het Institut du Bien-Être Social et de Recherches (IBESR) bedankt hierbij de leidinggevendenden van kindertehuizen, de advocatenkantoren, de Ambassades, de Montrealgroep, het Permanent Bureau in Den Haag (HCCH) en de International Social Service (ISS) voor hun bijdrage en steun bij de uitvoering van Kennisgeving nr. IBESR/DG/04/12#269 van 27 april 2012 die in het dagblad Le Nouvelliste werd gepubliceerd.

Het Directoraat-generaal informeert de bevolking in het algemeen en de partners dat de kwestie in het bijzonder betrekking heeft op het feit dat in afwachting van de inwerkingtreding van de aangekondigde nieuwe administratieve adoptieprocedure, met ingang van 15 augustus 2012 de onderstaande maatregelen worden aangenomen naar aanleiding van de hervatting van de activiteiten die verband houden met adoptie, en zulks met inachtneming van de rechten van de kinderen en van hun hoogste belang:

1. Tijdschema

PERIODE	BEPALINGEN
Van 16 augustus tot 30 september 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Toekenning of verlenging van de vergunning tot bedrijfsvoering van kindertehuizen voor het jaar 2011-2012, al naar gelang het geval;
Van 16 augustus tot 15 september 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Ontvangst en behandeling van de dossiers inzake de aanvraag van toestemming voor adoptie die tussen mei en juli 2012 zijn aangelegd.
Vanaf 1 september 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Ontvangst en behandeling van de aanvragen van een vergunning tot bedrijfsvoering van erkende adoptieorganen voor de fiscale jaren 2012-2014;
Vanaf 1 oktober 2012	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwerkingtreding en toepassing van de nieuwe adoptieprocedure; 2. Toepassing van nieuwe tarieven inzake de behandelingskosten van het dossier; 3. Toekenning of verlenging van de vergunning tot bedrijfsvoering van kindertehuizen voor de fiscale jaren 2012-2014; 4. Vergunning tot het verrichten van adoptie voor kindertehuizen voor het fiscale jaar 2012-2013;

¹ Haïtiaanse kinderbeschermingsautoriteit

2. De leidinggevendenden van kindertehuizen of de lasthebbers waarvan een dossier inzake de aanvraag van toestemming voor adoptie hangende is bij de Adoptiedienst van het IBESR, worden verzocht in de periode van 16 tot 31 augustus 2012 met genoemde dienst contact op te nemen; na deze datum wordt er, in voorkomend geval, een beslissing van rechtswege genomen en wordt het dossier geseponeerd.
3. Met ingang van 1 oktober 2012 dienen de kindertehuizen, bij overlegging van elk dossier inzake de adoptie van een minderjarige onder de 16 jaar, hun geldige en door het IBESR afgegeven vergunning tot bedrijfsvoering en vergunning tot het verrichten van adopties te tonen, op straffe van niet-ontvankelijkheid van hun dossier.
4. Met ingang van 1 oktober 2012 zijn de volgende tarieven van toepassing voor de behandeling van dossiers, zoals vastgesteld door de Raad van Directeuren:

1 oktober 2012	
Dossiers	Behandelingskosten in gourde/dossier
Vergunning tot bedrijfsvoering en verlenging (Kindertehuizen)	15.000,00
Adoptie	15.000,00

5. Voor informatie met betrekking tot de lijst van benodigde documenten kunnen belanghebbenden contact opnemen met de Directie van de Sociale Dienst van het Institut du Bien-Être Social et de Recherches (IBESR).

[handtekening]

10.2.e

Algemeen directeur

CONSENT FOR THE PERMANENT REMOVAL OF A MINOR CHILD FROM HAITI

I / We, *(full names and surname of the biological parent or parents)* _____

residing at *(address and town)* _____

being the biological mother and/or father of the minor child *(name of the child)* _____

born on *(date of birth)* _____

hereby confirm that I / we have voluntary consented to the adoption of the said minor child.

I / We confirm that I / we am / are fully aware that the prospective adoptive parents are not citizens of Haiti and that they intend to remove the minor child permanently from the jurisdiction of Haiti to their country. I / we consent to such permanent removal of the said minor child from Haiti.

I / We further confirm that I / we am / are fully aware that the prospective adoptive parents intend to apply for citizenship of the minor child to be changed to that of their country and consent to such change of citizenship.

I / We further agree to the jurisdiction of the appropriate Court in the home country of the adoptive parents in the event of any proceedings in law being instituted once the order of adoption has been granted and the minor child has been removed to the new country.

I / We confirm that I/we am/are fully aware that, after the finalisation of the re-adoption in the country of citizenship of the adoptive parents, all legal bonds between me / us and the child will end and there will no longer be any legal relationship between me / us and the child.

DATED AT _____ THIS _____ DAY OF _____ 20____.

_____
SIGNATURE OF MOTHER

_____
SIGNATURE OF FATHER

I certify that :

The Deponent(s) acknowledged to me that :

She/He knows and understands the contents of this Declaration.

She/He considers the Declaration to be binding.

The Deponent signed this Declaration in my presence

DATED AT _____ THIS _____ DAY OF _____ 20____.

Name Director of Creche

Siganture

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL
ET DE RECHERCHES

Tta: 10.2.e

Datum 22 augustus 2012

Onderwerp Aanbevelingsbrief voor Nederlandse Adoptie Stichting

Geachte 10.2.e

In mijn hoedanigheid van Centrale Autoriteit voor Nederland ingevolge het op 29 mei 1993 tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, bericht ik u het volgende.

De Nederlandse Adoptie Stichting, gevestigd te Oudewater in Nederland, heeft mij geïnformeerd dat zij geaccrediteerd wenst te worden om hun bemiddelingsactiviteiten voor interlandelijke adopties voort te kunnen zetten in Haïti. Teneinde deze wens te ondersteunen verzoek ik u deze brief te accepteren als aanbevelingsbrief. De Nederlandse Adoptie Stichting is op basis van artikel 15 van de Nederlandse Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie in het bezit van een vergunning van het Ministerie van Veiligheid en Justitie om bemiddelende werkzaamheden te verrichten op het terrein van interlandelijke adoptie. De geldigheidsduur van deze vergunning is op 19 december 2010 verlengd voor een periode van vijf jaar.

Op basis van deze vergunning is het de Nederlandse Adoptie Stichting toegestaan conform artikel 10 van het in de eerste alinea genoemde verdrag te bemiddelen bij de plaatsing van kinderen uit het buitenland in gezinnen in Nederland. De Nederlandse Adoptie Stichting onderhoudt momenteel contacten in het kader van haar bemiddelende werkzaamheden met Bolivia, Nicaragua, de Verenigde Staten, Ghana, Sri Lanka, Hongarije en Mongolië en zoals aangegeven in Haïti.

De Nederlandse Adoptie Stichting is een non-profit Organisatie, hetgeen inhoudt dat zij geen winstoogmerk heeft bij het verrichten van haar activiteiten, waaronder adoptie.

Directoraat-Generaal

Jeugd en

Sanctietoepassing

Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJSchedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk

292460

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
Namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
22 augustus 2012

Ons kenmerk
292460

10.2.e

memo

Update adopties Haïti

10.2.e

Bij brief van 13 maart 2012 (en 4 oktober 2012) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de huidige situatie op het gebied van interlandelijke adopties in Haïti. In de brief van 13 maart 2012 is gemeld dat na overleg met de IBESR is gebleken dat er vooruitgang is geboekt in de uitvoering van lopende adoptieprocedures van andere ontvangende landen. Gelet op deze ontwikkeling, en het gegeven dat andere landen het vertrouwen aan de IBESR hebben gegeven om weer adoptieprocedures in behandeling te nemen, heeft de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie besloten om met een zeer beperkt aantal dossiers een proefperiode in te lassen.

In de nota van 28 maart 2012 (zie bijlage) is aangegeven dat de proefperiode gestart kan worden met een aantal van 25 ouderdossiers (voor de verdere invulling hiervan zie ad 1). De staatssecretaris heeft aangegeven dat hij een terugkoppeling wenst te ontvangen na 10 à 20 dossiers.

Gelet op de recente ontwikkelingen met betrekking tot adopties uit Haïti informeer ik jullie specifiek over de huidige stand van zaken. De volgende onderwerpen komen aan bod:

1. Invulling van de proefperiode
2. Matchingsvoorstellen die tijdens de proefperiode ingediend zijn
3. Ontwikkelingen bij de IBESR
4. Internationaal actieplan

Hierop volgend vraag ik jullie aandacht voor een verzoek van de Nederlandse Adoptie Stichting (NAS) ten aanzien van de proefperiode. Tevens schets ik de voorgenomen evaluatiekaders van de proefprocedures, en vraag jullie instemming met een aantal voorstellen:

Ad 1 Invulling van de proefperiode:

Er is sprake van twee groepen die kunnen meedraaien in de proefperiode:

1. Er zijn 11 dossiers van aspirant-adoptiefouders (ouderdossiers) waarvan hun volledige dossier al vóór de aardbeving in 2010 bij één van de tehuizen in Haïti lag om bemiddeld te worden.
2. Er zijn 14 dossiers van aspirant-adoptiefouders (ouderdossiers) die al een intake voor adoptie uit Haïti met de NAS hebben gehad (vóór de aardbeving) en hun dossier gereed aan het maken waren/zijn. De status

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10 2 e
Beleidsmedewerker

T 070 10 2 e
10.2.e @minvenj.nl

Datum
17 oktober 2012

Ons kenmerk
312258

van die verschillende dossiers verschilt. Wel is gebleken dat zij voldoen aan de voorwaarden om vanuit Haïti te mogen adopteren.

Er is ook nog een groep drie, namelijk die aspirant-adoptiefouders (60 in totaal) die bij de NAS te kennen hebben gegeven interesse te hebben in adoptie uit Haïti. Deze ouders hebben nog geen intake gehad bij de NAS. Omdat we de groep aspirant-adoptiefouders niet te groot wilden laten worden gedurende de proefperiode, is besloten om deze groep (vooralsnog) niet mee te nemen in de proefperiode.

Verder is in de nota van 28 maart jl. aangegeven dat de proefperiode een continu proces zal zijn. Dat houdt concreet in dat als er een goedgekeurde match is gedaan en de IBESR haar rol vervuld heeft, er een nieuw kinddossier bij de IBESR ingediend kan worden.

Omdat voor een zorgvuldige matching van een kind bij adoptiefouders het belangrijk is dat er voldoende 'keus' is, staan er tegenover ieder kinddossier 3 ouderdossiers.

Om de zorgvuldigheid en de geleidelijkheid van de proefperiode te waarborgen is afgesproken dat er maximaal vijf matchingen tegelijkertijd bij de IBESR ter goedkeuring ingediend kunnen worden. Zodra er een matching is goedgekeurd, mag er een nieuw matchingsvoorstel ingediend worden.

Het is van belang dat er op geleidelijke wijze kinderen worden voorgesteld om de IBESR niet te overladen met dossiers en dat VenJ op basis van niet te grote aantallen op constructieve wijze een evaluatie kan uitvoeren.

Ad 2 Matchingsvoorstellen:

De NAS heeft inmiddels drie matchingsvoorstellen bij de CA ingediend. Deze matchingsvoorstellen zijn van bovengemiddeld niveau en voldoen, in tegenstelling tot de voorstellen van vóór de opschorting, ruimschoots aan de eisen die het kwaliteitskader met betrekking tot matchingsvoorstellen stelt. De CA heeft deze dossiers dan ook positief beoordeeld. Kwalitatief is er dan ook sprake van een grote vooruitgang.

Nadien kwam vanuit de NAS het bericht dat één aspirant-adoptiefouder om persoonlijke redenen niet akkoord gaat met de match en ervan afziet.

Ad 3 IBESR:

De IBESR is actief aan het werk om een centrale rol te krijgen in de adoptieprocedures. Hiertoe heeft de IBESR aan de betrokkenen in de adoptieketen schriftelijke informatie verstrekt waarin wordt aangegeven hoe de IBESR die rol ingevuld wil zien, en wanneer de 'nieuwe' werkwijze in werking treedt.

Belangrijkste aspecten in de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn:

- Dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind vaststelt
- De IBESR counseling aanbiedt aan de biologische ouders die afstand doen van hun kind

De nieuwe werkwijze zal zoals het er nu naar uitziet per 1 november a.s. in werking treden.

Ad 4 Internationaal actieplan

Het Permanent Bureau van de Haagse conferentie heeft onlangs, met instemming van de Montreal Group, het internationale actieplan vastgesteld. Dit actieplan heeft als doel Haïti te ondersteunen bij de implementatie van het Haags

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
10 oktober 2012

Ons kenmerk
312258

Adoptieverdrag. In het actieplan staat tevens vermeld op welke wijze de IBESR ondersteund wordt in de werkzaamheden die zij uitvoert. Het ondersteuningsprogramma van het Permanent Bureau zal er tevens toe bijdragen dat de IBESR haar motivatie om te verbeteren vasthoudt. Daarnaast is het Permanent Bureau momenteel bezig om een consultant te werven die actief in Haïti de IBESR zal ondersteunen bij de nieuwe werkwijze en de implementatie van het HAV.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
10 oktober 2012

Ons kenmerk
312258

Verzoek van de NAS

Op 27 september jl. heeft de NAS een verzoek bij de CA ingediend, waarin zij aangeeft dat er in het kindertehuis in Haïti waar de NAS mee samenwerkt een aantal kinderen beschikbaar is (siblings) waar geen aspirant-adoptiefouders beschikbaar voor zijn onder de 25 ouderparen die in proefperiode vallen. De NAS verzoekt ons of er andere aspirant-adoptiefouders (groep 3) die op de wachtlijst Haïti staan benaderd mogen worden voor deze siblings, met andere woorden of de proefgroep uitgebreid mag worden (concreet gaat het om drie ouderparen). Als hiermee ingestemd wordt, betekent dit dat er aspirant-adoptiefouders benaderd worden die niet onder de in ad 1. genoemde categorieën 1 en 2 vallen. Vanuit het belang van het kind beredeneerd, is het slecht verdedigbaar dat er –gelet op het feit dat het een sibling betreft- er geen geschikte ouders zijn waarmee bemiddeld mag worden. Het is juist in het belang van het kind als deze aan de meest geschikte ouder wordt gematcht. Wat zou pleiten voor uitbreiding van de 25 ouderparen.

Om dat te kunnen bewerkstelligen wordt het volgende voorgesteld;
Er werd aangegeven dat met 25 ouderparen gewerkt zou worden in de vorm van een proeftraject. Op dit moment zijn er 3 BT's op naam afgegeven. Dat zou kunnen betekenen dat de 3 plekken die 'vrij' zijn weer opgevuld kunnen worden, om het aantal van 25 ouderparen te halen. Op deze manier blijven het aantal ouderparen dat in bemiddeling op 25 en wordt grip gehouden op de aantallen.

Evaluatiekader proefprocedures

De dossiers die meedraaien in de proefprocedure moeten geëvalueerd worden om zodoende een besluit te kunnen nemen over de voortzetting danwel het stopzetten van de opschorting van adopties uit Haïti.

- Het eerste evaluatie moment is als er vijf dossiers in de vorm van kindvoorstellen zijn beoordeeld door de Nederlandse Centrale autoriteit interlandelijke adoptie.
- Het tweede evaluatiemoment is wanneer er vijf dossiers door de IBESR zijn behandeld conform de nieuwe werkwijze. Zodra deze beoordeling is gedaan door CA/DJJ kan gezien worden of het aantal in te dienen dossiers bij de IBESR opgevoerd kan worden. (meer in lijn met andere ontvangende landen die inmiddels meer adopties realiseren vanuit Haïti.)
- Het derde evaluatiemoment is wanneer vijf dossiers bij het Ministry of Interiors is ingediend, en deze ook door dit ministerie zijn behandeld. (hierdoor worden ook de vorige stappen geëvalueerd.) Het is wel van belang dat daar dossiers tussen zitten die volgens de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn behandeld. Het derde evaluatiemoment is het laatste onderdeel in de totale beoordeling.

Zodra de derde evaluatie plaatsvindt, vindt in aansluiting daarop een algehele evaluatie plaats met de NAS. Naar aanleiding van die evaluatie zal een advies

worden gegeven aan de staatssecretaris over het al dan niet voortzetten van de proefprocedures. Uiteraard zal er ook een advies gegeven worden over het al dan niet geheel openstellen van het adoptiekanaal Haïti. Aangezien het verloop van de procedure afhankelijk is van een hoop onzekere factoren (met name de duur bij de verschillende autoriteiten in Haïti) is moeilijk in te schatten binnen welke termijn de eindevaluatie plaats zal vinden.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
10 oktober 2012

Ons kenmerk
312258

Samengevat:

- De ontwikkelingen die op dit moment plaatsvinden met betrekking tot de adoptieprocedures in Haïti zijn positief te noemen.
- De NAS heeft inmiddels bewerkstelligd dat de kwaliteit van de voorgestelde dossiers ruimschoots voldoet aan de eisen die hierover zijn opgenomen in het kwaliteitskader
- De IBESR heeft nog steeds de ambitie om een meer centrale rol te gaan spelen in de adoptieprocedure en heeft ook een implementatieplan hiertoe opgesteld
- Het Permanent Bureau heeft een internationaal actieplan vastgesteld om de IBESR te ondersteunen bij de implementatie van het HAV

Voorstel:

- In te stemmen met de evaluatiekaders zoals hierboven beschreven
- In te stemmen met het verzoek van de NAS om de proefgroep aan te vullen met de groep 3 ouders (tot een maximaal aantal van 25). Wat een incidentele aanvulling van de proefgroep betekent.
- Na een positieve beoordeling van de eerste twee evaluatiemomenten, een structureel roulerend systeem maken van de proefperiode. De NAS mag de lijst van de proefgroep continu aanvullen tot een maximaal aantal van 25.
- Zodra er 5 dossiers zijn behandeld conform de nieuwe werkwijze van de IBESR de staatssecretaris informeren over de voortgang van de proefprocedure.

De kans is aannemelijk dat de NAS, voordat het tweede evaluatiemoment heeft plaatsgevonden, nogmaals een verzoek zal doen om af te wijken van de afgesproken aantallen in de proefperiode. Ik stel voor om deze verzoeken per geval te beoordelen en bezien hoe wij daar mee om gaan.

Tot slot

Ik realiseer mij goed dat VenJ niet verantwoordelijk is voor de opvang van alle kinderen die in een weeshuis verblijven, en VenJ niet zondermeer tegemoet moeten komen aan verzoeken om uitbreiding van de NAS. Ik ben wel van mening dat in die gevallen waar wij (primair de NAS) als Nederland een samenwerkingsverband hebben met een weeshuis, het belang van die kinderen niet uit het oog verloren mag worden. Uitgangspunt in die gevallen is dat een opnemings in een gezin, boven plaatsing in een weeshuis moet gaan en er gezocht moet worden naar het best passende gezin voor een kind. Uiteraard dient in die gevallen de adoptieprocedure wel zorgvuldig uitgevoerd te worden. Op dat laatste wordt nauw toegezien.

Graag jullie reactie op het bovenstaande.

10.2.e beleidsmedewerker

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

nota

Update proefperiode adopties Haïti/verzoek Nederlandse
Adoptie Stichting

Concipiënt

10.2.e

Datum

22 oktober 2012

Ons kenmerk

316133

Dossiernummer

246947

Doel van deze nota

- U te informeren over de stand van zaken van adopties uit Haïti;
- Uw instemming te vragen met de voorgenomen evaluatiekaders voor de proefperiode van adopties uit Haïti, en (mogelijke) aanpassing van de invulling van de proefperiode;
- U te adviseren in te stemmen met het verzoek van de NAS.

Inleiding

In de nota van 28 maart 2012 (zie bijlage) heeft u ingestemd met een start van een proefperiode met een aantal van 25 ouderdossiers. U heeft aangegeven dat u een terugkoppeling wenst te ontvangen na 10 à 20 dossiers. Omdat het aantal van 10 nagenoeg gehaald is, informeer ik u over de laatste stand van zaken met betrekking tot adopties uit Haïti. U bent in het kader van het Algemeen Overleg op 13 december jl. globaal geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen. Deze nota gaat uitgebreider in op deze ontwikkelingen.

Stand van zaken adopties uit Haïti

Matchingsvoorstellen die tijdens de proefperiode gedaan zijn

De NAS heeft inmiddels zeven matchingsvoorstellen bij de CA ingediend, waarvan er voor drie voorstellen een beginseltoestemming op naam is afgegeven. Deze matchingsvoorstellen zijn van bovengemiddeld niveau en voldoen, in tegenstelling tot de voorstellen van vóór de opschorting, ruimschoots aan de eisen die het kwaliteitskader met betrekking tot matchingsvoorstellen stelt. De CA heeft deze dossiers positief beoordeeld. Kwalitatief is er sprake van een grote vooruitgang.

Ontwikkelingen IBESR(Haitiaanse Kinderbeschermingsautoriteit)

De IBESR is actief aan het werk om een centrale rol te krijgen in de adoptieprocedures. Hiertoe heeft de IBESR aan de betrokkenen in de adoptieketen schriftelijke informatie verstrekt waarin wordt aangegeven hoe de IBESR die rol

ingevuld wil zien, en wanneer de 'nieuwe' werkwijze in werking treedt.

Belangrijkste aspecten in de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn:

- Dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind vaststelt.
- De IBESR counseling aanbiedt aan de biologische ouders die afstand doen van hun kind.

De nieuwe werkwijze is per 5 november 2012 in werking getreden.

Eind november 2012 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen 10.2.e

10.2.e en de directrice van de IBESR. Uit dit overleg zijn de volgende relevante punten naar voren gekomen.

- De IBESR spreekt met de biologische ouders over het afstand doen en de mogelijke alternatieven. Indien wordt vastgesteld dat de ouders voor het kind kunnen zorgen, is er geen sprake van adoptabiliteit. Na het afstandsgesprek met de biologische ouders is er een maand bedenktijd voordat definitief de afstand wordt vastgesteld middels ondertekening van een verklaring.
- Er is toelichting gegeven op onze proefperiode ten aanzien van adopties uit Haïti en dat we met een groep van 25 ouders werken die steeds aangevuld zou kunnen worden wanneer er een aantal dossier in een volgende fase van de procedure zitten. 10.2.e is blij met de beheerste aanpak en ziet deze ook voor komend jaar nog graag. Zoals 10.2.e in maart vorig jaar ook aangaf is ze voorstander van het niet overladen van de capaciteit van de IBESR. 10.2.e kan instemmen met het aantal van 25 ouderparen en de aanvulling daarvan zodra een dossier in de volgende fase terecht komt.
- Al enige jaren staat een wijziging van de Haitiaanse wetgeving op het gebied van jeugdbescherming op de politieke agenda. Deze voorgestelde wetswijziging is meer in lijn met de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag. Deze nieuwe wetgeving is opgesteld door de Haitiaanse autoriteiten in samenwerking met Unicef en het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie. In december 2012 zal het Senaat stemmen over de nieuwe wetgeving waarmee het Verdrag geïmplementeerd kan worden, daarna wordt het verdrag gedepositeerd. Bij het Permanent Bureau wordt navraag gedaan of deze wet inmiddels is aangenomen.

Internationaal actieplan

Het Permanent Bureau van de Haagse conferentie heeft onlangs, met instemming van de Montreal Group, het internationale actieplan vastgesteld. Dit actieplan heeft tot doel Haïti te ondersteunen bij de implementatie van het Haags Adoptieverdrag. Daarnaast hoopt het Permanent Bureau op korte termijn een consultant aan te stellen die actief in Haïti de IBESR zal ondersteunen bij de nieuwe werkwijze en de implementatie van het Haags Adoptie Verdrag.

In het verlengde van het internationale actieplan wordt er ook een Nederlands Plan van Aanpak opgesteld door DJJ/CA in samenwerking met de NAS. Dit Plan van Aanpak is een werkdocument voor de NAS en de CA waarin o.a. is vastgelegd aan welke eisen de interlandelijke adoptieprocedures vanuit Haïti moeten voldoen. De hoofdlijn van dit Plan van Aanpak zal in Senegal met de

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
22 oktober 2012

Ons kenmerk
316133

directrice van de IBESR worden besproken en zo snel als mogelijk in werking treden.

Tot zover de nationale en internationale ontwikkelingen over de adoptieprocedures uit Haïti. Graag vraag ik nu uw aandacht voor het onderstaande.

De Tweede Kamer is tot op heden per brief meer in algemene zin geïnformeerd dat er met een beperkt aantal dossiers gestart gaat worden. Tijdens het Algemeen Overleg van 19 april jl. heeft u de Kamer laten weten dat het gaat om 25 'ouderdossiers' die meedraaien in de proefperiode en van waaruit ongeveer 10 kinderen geadopteerd kunnen worden. (zie bijlage) Tijdens het AO van 13 december jl. heeft u de Kamer ook in zijn algemeenheid geïnformeerd over de positieve ontwikkelingen in Haïti.

Het uitgangspunt is geweest om 25 ouderdossiers mee te laten draaien in de proefperiode. De gedachte achter dit aantal is dat er dan voldoende beschikbare aspirant-adoptiefouders beschikbaar zijn waar een kind aan gematched kan worden. Om tot een juiste match te komen wordt namelijk uitgegaan van drie beschikbare ouderdossiers voor de matching van één kind. Te voorzien is dat het aantal van de eerder genoemde tien kinderen overschreden wordt. Er blijken voor meerdere kinderen die in de tehuizen verblijven passende aspirant-adoptiefouders uit de proefgroep te zijn, die de zorg en opvoeding van een kind op zich kunnen nemen. Dit is een positief gegeven omdat de kinderen die een gezin nodig hebben opgevangen kunnen worden. De verwachting is dat het aantal van tien op korte termijn gehaald zal worden.

Omdat de huidige proefperiode geëvalueerd moet worden, is het van belang dat er evaluatiekaders vastgesteld worden, waarin beschreven staat wanneer en hoe er geëvalueerd wordt. Ik vraag uw instemming met de volgende evaluatiekaders.

Evaluatiekader proefprocedures

1. Voorgesteld wordt om een eerste evaluatiemoment in te lassen als er vijf dossiers in de vorm van kindvoorstellen zijn beoordeeld door de CA. Hiertoe zal op korte termijn met de NAS een afspraak worden gepland.

Momenteel is afgesproken dat er niet meer dan vijf matchingsvoorstellen tegelijkertijd bij de IBESR ter beoordeling ingediend mogen worden. De reden hiervoor is dat de IBESR dan niet overspoeld wordt met dossiers. Gedurende de proefperiode lijkt het aangewezen om deze afspraak te handhaven. Voorgesteld wordt om bij een positieve beoordeling van dit evaluatiemoment te kiezen voor het aanvullen van het aantal ouderparen tot 25. Dat wil zeggen dat we de proefgroep permanent op een aantal van 25 ouderparen houden. Dat zou betekenen dat zodra de IBESR een dossier heeft behandeld en de matching tussen een kind met aspirant-adoptiefouders goedgekeurd heeft, er een nieuw aspirant-adoptiefouderpaar toegevoegd mag worden aan de proefgroep. De reden hiervoor is tweeledig:

- de juridisch afhandeling van de procedure in Haïti duurt lang. Het risico bestaat dat alle (25) aspirant-adoptiefouders straks in afwachting zijn van de formele juridische afhandeling van hun procedure in Haïti terwijl de eindevaluatie nog niet heeft kunnen plaatsvinden. Het dan niet meer in behandeling nemen van nieuwe zaken/procedures is niet in het belang

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
22 oktober 2012

Ons kenmerk
316133

- van de kinderen die in afwachting van een adoptieprocedure in het tehuis verblijven. Het is dan ook aangewezen dat er voldoende instroom is.
- De ontwikkelingen bij de NAS en de IBESR zijn vooralsnog zeer positief waardoor het vertrouwen aan de NAS en de IBESR gegeven kan worden dat zij zorgvuldig omgaan met (de aantallen) adoptieverzoeken. Daarnaast is tijdens het overleg met de IBESR in november 2012 gebleken dat de IBESR kan instemmen met deze voorgestelde werkwijze.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
22 oktober 2012

Ons kenmerk
316133

Bovenstaande betekent een wijziging van de invulling van de proefperiode zoals aanvankelijk is afgesproken.

2. Voorgesteld wordt om een tweede evaluatiemoment in te lassen wanneer er vijf dossiers door de IBESR zijn behandeld conform de nieuwe werkwijze. De nieuwe werkwijze houdt in dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind heeft vastgesteld en counseling heeft aangeboden aan de biologische ouders.
3. Voorgesteld wordt om een derde evaluatiemoment in te lassen wanneer er vijf dossiers bij het Ministry of Interiors (verantwoordelijk voor de afgifte van een paspoort) zijn ingediend, en deze ook door dit ministerie zijn behandeld (hierdoor worden ook de vorige stappen geëvalueerd.) Het is wel van belang dat dit vijf dossiers zijn die volgens de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn behandeld. Het derde evaluatiemoment is het laatste onderdeel in de totale beoordeling.

Naar aanleiding van bovenstaande evaluatiekaders zal een advies aan u gegeven worden over het al dan niet opheffen van de proefperiode. Aangezien het verloop van de procedures afhankelijk is van een hoop onzekere factoren (met name de duur bij de verschillende autoriteiten in Haïti) is moeilijk in te schatten binnen welke termijn de eindevaluatie plaats zal vinden, zo mogelijk zal dit pas na twee jaar zijn.

Verzoek Nederlandse Adoptie Stichting

De NAS heeft een verzoek neergelegd bij de CA waarin zij vraagt om een incidentele uitbreiding van de aspirant-adoptiefouders die meedraaien in de proefperiode. De reden hiervoor is dat de NAS een lijst heeft ontvangen vanuit Haïti waaruit blijkt dat er een aantal kinderen (3 siblings, 6 kinderen) in het tehuis waar de NAS mee samenwerkt beschikbaar is voor adoptie. Deze siblings zijn niet plaatsbaar bij de huidige beschikbare aspirant-adoptiefouders die vallen onder 25 aspirant-adoptiefparen. De NAS verzoekt dan ook om drie aspirant-adoptiefparen toe te voegen uit de groep aspirant-adoptiefouders die niet onder de proefgroep vallen. In die groep zitten namelijk wel aspirant-adoptiefouders die een sibling kunnen en willen adopteren.

Navraag bij de NAS leert dat als door u niet ingestemd wordt met een incidentele uitbreiding de siblings in ieder geval opgesplitst zullen worden. Er zijn vooralsnog geen aspirant-adoptiefouders beschikbaar in de huidige 'poule' om deze siblings op te nemen. Ook hebben andere landen waarmee het kindertehuis samenwerkt geen aspirant-adoptiefouders hiervoor beschikbaar.

Voorgesteld wordt om ten dele tegemoet te komen aan het verzoek zoals dat door de NAS gedaan is. Dit kan door enerzijds vast te houden aan mijn voorstel de proefgroep permanent op een aantal van 25 ouderparen te houden, en anderzijds

de groep, de eerstvolgende drie keer zodra de IBESR een dossier heeft behandeld en de matching tussen een kind met aspirant-adoptiefouders heeft goedgekeurd, aan te vullen met een ouderpaar dat een sibling kan en wil opnemen. Hiermee kan worden bereikt dat de siblings toch een plek in een gezin krijgen en niet hoeven te worden opgesplitst. De NAS heeft immers laten zien zorgvuldig en weloverwogen matchingen voor te bereiden. Aan de NAS zal worden medegedeeld dat het slechts om een eenmalige tussenoplossing gaat.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
22 oktober 2012

Ons kenmerk
316133

Concluderend

- De ontwikkelingen die op dit moment plaatsvinden met betrekking tot de adoptieprocedures in Haïti zijn positief te noemen.
- Zowel de NAS als de IBESR hebben een aantal kwaliteitsslagen gemaakt.
- De internationale gemeenschap (Montreal Group) en het Permanent Bureau blijven Haïti ondersteunen in hun wens om een constructieve 'adoptie-infrastructuur' op te zetten en het Haags Adoptieverdrag te ratificeren.
- Gelet op de positieve ontwikkelingen lijkt het aangewezen om aan de IBESR en de NAS het vertrouwen te geven de proefperiode aan te passen, in die zin dat de proefgroep continu tot een aantal van 25 kan worden aangevuld. (onder de voorwaarde dat het tweede evaluatiemoment positief afgesloten wordt).

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Vereniging Wereldkinderen

t.a.v. 10.2.e

10.2.e

Datum 24 oktober 2012

Onderwerp reactie op uw brief van 30 augustus 2012

Geachte 10.2.e

Naar aanleiding van uw brief d.d. 30 augustus 2012, heeft op 15 oktober 2012 met u een gesprek plaatsgevonden op mijn ministerie met 10.2.e

10.2.e over de mogelijkheden voor het opstarten van een experimentele procedure door Wereldkinderen in Haïti voor interlandelijke adoptie.

De conclusie van het gesprek is dat het op dit moment niet wenselijk is om de mogelijkheden te onderzoeken voor een tweede vergunninghouder om te bemiddelen bij interlandelijke adoptie uit Haïti. Zoals u bekend is er recent gestart met een proefperiode voor internationale adoptie uit Haïti, waarbij de Nederlandse Adoptie Stichting (NAS) de ruimte heeft gekregen om te starten met een beperkt aantal dossiers. De resultaten van die proefperiode zullen inzicht geven in de kwaliteit van de procedure in Haïti. Dat zal de basis vormen voor nadere afspraken met de NAS ten aanzien van het hervatten van adopties uit Haïti. Daarnaast heeft u duidelijke afspraken gemaakt met de NAS conform het kwaliteitskader over het al dan niet kunnen claimen van de mogelijkheid tot bemiddeling in Haïti. Ten slotte is de situatie ten aanzien van adopties uit Haïti niet zodanig veranderd ten opzichte van de brief van 21 mei 2012 van mijn kant aan de familie 10.2.e

Ik vertrouw erop dat ik u op deze wijze voldoende heb geïnformeerd.

10.2.e

Hoogachtend,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
Afdeling Jeugdbescherming

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

ale

T 10.2.e

M

F

10.2.e @minvenj.nl

Ons kenmerk
313545

Uw kenmerk
30 augustus 2012

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

CONVENTION ON THE PROTECTION OF CHILDREN AND CO-OPERATION IN RESPECT OF INTERCOUNTRY ADOPTION (Hague Intercountry Adoption Convention)

1. Background

Haiti, one of the major States of origin of adopted children, is in the process of taking steps towards the ratification of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("the Convention" or "the Hague Intercountry Adoption Convention"). Towards this end, the Primer Minister sent a request for technical assistance to the Permanent Bureau (Secretariat of the Hague Conference on Private International Law) in June 2010.

In response to Haiti's efforts to ratify the Convention, a group of State parties¹ headed by the Central Authorities of France and Quebec organized a series of meetings to determine how they could support Haiti's progress. This group of States, known as the "Montreal Group", therefore met to discuss related matters in Montreal (December 2010), Port au Prince (June 2011) and Rome (November 2011). The Permanent Bureau played a fundamental role in the three meetings convened by the Montreal Group.

In addition, the Secretary General in September 2010, the Liaison Legal Officer for Latin America in June 2011 and the ICATAP Co-ordinator in December 2011 all visited Haiti and met with the relevant authorities to support Haiti in its efforts to successfully implement the Convention.

Haiti signed the Convention in March 2011 and approved a ratification decree on 12 June 2012. Haiti must now deposit the instruments of ratification with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands (depository of the Convention) so that the period by the end of which the Convention will enter into force² in Haiti can start.

Following all these events, in early 2012 the Permanent Bureau drafted a Plan of Action for Haiti under its Intercountry Adoption Technical Assistance Programme (ICATAP).

The Netherlands' Ministry of Foreign Affairs and Ministry of Justice, as well as the Government of France, have generously offered financial support to the Permanent Bureau to fund this technical assistance in Haiti.

2. The request for technical assistance from the Haitian authorities and the Permanent Bureau's response

Following the request of the Haitian authorities, the Permanent Bureau provided legal expertise to the Haitian authorities in 2010, 2011 and 2012. In particular, Permanent Bureau experts gave legal advice regarding the 2010 draft Law on Adoptions to ensure its compliance with the Convention. In addition, some training was also provided, specifically in December 2011, when the ICATAP Co-ordinator participated in a seminar organized by the French Central Authority in Port-au-Prince.

¹ The Group of Montreal is made up of the Central Authorities of: Belgium, Canada (Federal Central Authority and Quebec), Chile, France, Germany, Italy, Luxembourg, the Netherlands, Spain, Switzerland and the United States of America.

² Article 46 (2): "the Convention shall enter into force (...) a) for each State ratifying (...) on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification (...)"

The final work plan of technical assistance offered by the Permanent Bureau

Over the course of several months, the Permanent Bureau conducted consultations with stakeholders in order to develop a comprehensive technical assistance work plan that would meet both the needs of the Haitian authorities and the expectations of the Montreal Group without exceeding the scope of the Hague Conference's mandate.

The Permanent Bureau met the Haitian authorities in Paris in March 2012 in order to present the first draft of the technical assistance work plan. In July 2012, a revised work plan was endorsed not only by the Haitian authorities, but also by UNICEF and all members of the Montreal Group.

The technical assistance work plan for Haiti sets forth the timeline, objectives and goals of a long-term project designed to ensure proper implementation of the Convention, including the reform of Haiti's intercountry adoption system and the development of the necessary infrastructure and safeguards to protect the rights and best interests of children throughout the intercountry adoption process.

The first stage of the work plan will be implemented before the approval of the draft law reforming the current intercountry adoption process in Haiti ("draft law" or "draft law reforming adoption"), or any implementing legislation is approved. The second stage of the work plan will be executed once the draft law or the implementing legislation is approved and the responsibilities and obligations of each actor (Central Authority, competent authorities and accredited bodies) are defined (see Annex No 1 for details of the Plan).

The technical assistance provided as part of the work plan is intended to integrate intercountry adoption procedures into the broader framework of the development of a robust child protection system by Haitian authorities, with the support of other actors, such as UNICEF and international NGOs. It is therefore crucial to ensure that the system is sustainable and ethical, involves each and every actor, and respects the rights of Haitian children deprived of a family.

In order to achieve the objectives set forth in the work plan, a specialized consultant is in the process of being hired by the Permanent Bureau. The consultant will work directly with Haitian authorities in cooperation with the experts at the Permanent Bureau. The consultant will be in charge of the day-to-day work provided to the Central Authority (*Institut du Bien-être Social et de Recherches* (IBESR)) and other competent authorities in accordance with the work plan. He will assist with reforms to the legislative and institutional frameworks that apply to intercountry adoption. To this end, he will work within IBESR, under the daily supervision of the General Director of IBESR and general direction and responsibility of the Permanent Bureau. The consultant will be responsible for institutional advocacy and the development of activities aimed to support Haiti in its efforts to effectively and properly implement the Convention.

Activities undertaken by the Permanent Bureau since July 2011

Technical assistance to the Central Authority (IBESR)

The Permanent Bureau has provided continuous support to IBESR, in particular regarding the Draft Law to be submitted to the Senate. In addition, the Permanent Bureau has also been involved in the development of the new administrative procedure which will be implemented by IBESR pending the final adoption of the Draft Law.

In particular, support was offered by the Permanent Bureau on the following subjects:

- Authorisation of adoption accredited bodies (definition of criteria, good practices on the selection and the monitoring of accredited bodies)
- The matching phase of intercountry adoptions (methods and good practices developed in other countries of origin in order to meet children needs and best interests)

- Judicial decisions regarding abandoned children (procedure and approaches developed in other countries of origin).

Recruitment of an international consultant

After several consultations with the different stakeholders, the terms of reference for this position were released in early August 2012 (see Annex 2 for the terms of reference). The Permanent Bureau received approximately 15 qualified applicants for the position. Six candidates were interviewed. The recruitment process was delayed by the withdrawal of the first candidate selected in mid-October 2012.

After several consultations, including with the Dutch Government and IBESR, a consultancy agreement was reached with an alternative candidate in mid-November of this year.

10.2.e, 10.2.a

The consultant is expected to formally begin his mission in January 2013.

Workshop on the Hague Adoption Convention in Francophone Africa

In addition to the technical assistance provided in Haiti, the Permanent Bureau has also organised an International Francophone Workshop in Dakar (Senegal) on the Hague Adoption Convention, from 27 to 30 November 2012. It will include representatives of Central Authorities and judges from countries of Sub-Saharan Africa and the Caribbean, as well as some Receiving State Central Authorities representatives.

The seminar was made possible by the generous financial support of Belgium (Francophone Authorities), France, Italy, The Netherlands and Switzerland. It follows the first francophone seminar that was held in The Hague in June 2009 that gathered more than 40 experts from several States of Origin (including Haiti).

The Workshop aims to promote understanding of the Convention, to examine the implementation of the Convention in each of the participating States, and to exchange views on good practices and experiences regarding the implementation and the operation of the Convention.

In this respect, and thanks to the Dutch Government funds for Haiti, the Haitian authorities will be represented by 10.2.e

10.2.e

10.2.e This invitation has been received with great interest and Haiti has also provided several documents aiming to assist the Permanent Bureau in the preparation of this meeting.

Technical assistance to the Montreal Group

The Permanent Bureau regularly updates the Montreal Group on the status of the work plan and continues to encourage its members and the other international to coordinate their support in Haiti.

The French Government has subsequently also indicated its willingness to provide significant financial support to the technical assistance work being conducted in Haiti on the Hague Intercountry Adoption Convention. Following the agreement of the Dutch Government, France will support the launch of the project and fund the costs associated with the first months of the consultant's mission (including re-settlement costs) and training for judges. 10.2.a

Coordination of the ICATAP project on Haiti within the Permanent Bureau

In order to define and implement this project, including the daily assistance to IBESR pending the recruitment of the consultant, the ICATAP Coordinator has spent approximately 25% to 50% of her working time on Haiti project.

Future work of the Permanent Bureau in early 2013

The Permanent Bureau will closely monitor the work of the consultant, who will start his mission by assisting IBESR in developing an Implementation Plan for the progressive implementation of the Convention. This will include an analysis of actors and services currently involved in Haitian adoption procedures, an assessment of the domestic situation in the light of the changes to be considered, and short, medium and long term measures to be taken in response to the assessment of the current situation and improvements that must be made.

During the first months of his mission, the consultant will also assist the Haitian authorities with the effective entry into force of the Convention, provide technical support in regards to the drafting of new adoption legislation (acts, regulations, and circulars) and organise training and awareness / outreach activities in relation to the draft law and Convention. In addition, he will develop practical tools aimed at reinforcing the safeguards in the area of intercountry adoption.

This work might require a mission from a Permanent Bureau expert, for additional support. In addition, the Chilean Central Authority also wishes to provide some technical assistance to IBESR.

The results of this work will highly depend on the diligence of the Haitian authorities in adopting the Law implementing the Convention and the deposit of ratification instruments. In addition, the child protection system on which intercountry adoption is based remains fragile and the competent authorities need support to fully satisfy Haiti's Convention obligations.

Nevertheless, the Permanent Bureau will do its best to make things go forward, taking into account the local circumstances and the willingness of IBESR and the Parliament to take more significant steps towards the reform on adoption in Haiti.

In conclusion, the Permanent Bureau is hopeful that the goals and objectives of the work plan for providing technical assistance to Haiti on the Hague Intercountry Adoption Convention is likely to succeed. Exclusive of the minor setbacks mentioned above, the work plan remains on target.

A detailed Statement of Account for the work plan to date is provided in Annex 3.

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

**Mesures d'application des
articles 125 et 126 du Décret du
4 novembre 1983 :
Procédure administrative
d'adoption**

Bureau du Directeur Général

Novembre 2012

Table des matières

Avis de l’Institut du Bien-Être Social et de recherches	2
Préambule	3
Titre I. Définitions	5
Titre II. De l’autorisation de fonctionner et de l’agrément	7
Section I : De l’autorisation de fonctionner	7
Section III : Les organismes agréés à l’adoption	10
Titre III : La procédure d’adoption	12
Section I : La procédure d’adoption.....	12
Section III : Le suivi post-adoption	17
Dispositions finales.....	19
SCHÉMA PROCESSUS D’ADOPTION EN HAÏTI.....	20

Avis de l'Institut du Bien-Être Social et de recherches

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL ET DE RECHERCHES (IBESR)

IBESR/DG/04/12/# 269

Port-au-Prince, le 27 Avril 2012

No. ....

AVIS

La Direction Générale de l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (**IBESR**) informe les Responsables de Crèches, les Cabinets d'Avocats, les Ambassades en particulier et le public en général que dans l'objectif de renforcer le système de protection de l'enfance, elle procédera à une révision de la procédure administrative relative à l'adoption, conformément à la Convention sur les Droits de l'Enfant (CDE) et au Décret du 4 novembre 1983.

A cet effet, aucun dossier de demande d'autorisation d'adoption ne sera reçu par les Services compétents de l'Institution du 7 mai au 31 juillet 2012.

La Direction Générale de l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (**IBESR**) invite tous ceux que la présente concerne à s'informer des nouvelles procédures administratives auprès de la Direction du Service Social à partir du 16 juillet 2012.

10.2.e

Directeur Général

10.2.e

Mesures d'application des articles 125 et 126 du Décret

Préambule

Dans l'attente d'une nouvelle loi régissant l'adoption, l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR) définit une nouvelle procédure destinée à mieux réguler la phase administrative du processus d'adoption et s'assurer qu'elle est prononcée en respect des principes de subsidiarité et de l'intérêt supérieur de l'enfant. Cette nouvelle procédure s'inscrit dans le cadre des articles 125 et 126 du Décret du 4 novembre 1983, ainsi libellé:

Article 125 : Le Service des Œuvres Sociales a pour rôle de :

- *Contrôler et superviser les établissements concourant à la protection, à la garde et au placement des enfants du premier âge (0 à 3 ans) et du second âge (3 à 6 ans), les maisons maternelles, les crèches, les pouponnières, les orphelinats, les centres de placement surveillés et autres;*
- *Étudier les demandes d'autorisation de fonctionnement des œuvres privées, en tenant compte des titres et garanties requis pour diriger une maison d'enfants ; des titres et garanties à exiger du personnel appelé à y remplir des fonctions d'éducation et de toute personne qui exerce une fonction ou réside dans un de ces établissements ; des conditions d'installation et de fonctionnement de ces établissements, eu égard notamment aux catégories d'enfants qu'ils sont appelés à recevoir;*
- *Recevoir régulièrement et aux fins utiles un rapport détaillé sur les activités des œuvres sociales privées autorisées à fonctionner;*
- *.....*

Article 126 : Le Service de l'Adoption est chargé d'examiner toutes requêtes présentées en vue de l'adoption, constituer les dossiers de chaque cas en considération avec le Service Social de l'Institution intéressée, recommander l'adoption et remplir les formalités nécessaires à l'adoption selon les normes et la procédure administrative arrêtée par l'IBESR.

Il est chargé d'entreprendre les démarches nécessaires et de remplir les formalités requises auprès des autorités compétentes pour l'établissement des actes de naissance des pupilles de l'assistance publique et des mineurs abandonnés qui en sont dépourvus.

Il est chargé de préparer la recommandation en vue de la rédaction des actes de naissance des pupilles de l'assistance publique et des mineurs abandonnés qui en sont dépourvus.

Obligation est faite à tous les Directeurs de Centres de Transit et d'Accueil de soumettre à la Direction de l'IBESR toutes les requêtes et en général tous les dossiers d'adoption avant leur enrôlement aux tribunaux compétents.

Cette procédure trouve son fondement dans la législation suivante :

- Constitution de la République d'Haïti de 1987 amendée;
- Convention sur les Droits de l'Enfant du 20 novembre 1989;
- Convention sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale;
- Code Civil haïtien;
- Code de Procédure Civile haïtien;
- Code Pénal haïtien;
- Décret-Loi du 22 décembre 1971 régissant le fonctionnement des maisons d'enfants;
- Décret du 3 décembre 1973 sur les actes de naissance des enfants admis dans les maisons d'enfants;
- Décret du 4 avril 1974 sur l'adoption;
- Décret du 4 novembre 1983 sur l'organisation du Ministère des Affaires Sociales;
- La loi du 15 mai 2003 relative à l'interdiction de toutes formes d'abus, de violences, de traitements inhumains contre les enfants.

Cette procédure est relative :

- À l'autorisation de fonctionner délivrée aux maisons d'enfants;
- À l'intervention de l'IBESR en amont des procédures d'adoption, par le recueil d'un pré consentement des parents biologiques à l'adoption, à l'apparentement (jumelage) de concert avec les responsables de maisons d'enfants, préalable au consentement donné devant le Juge de Paix ou le Notaire et à tout projet d'apparentement d'un enfant à des candidats à l'adoption;
- À la création d'une cellule multidisciplinaire de soutien aux familles biologiques, dans la phase de recueil du pré consentement et de la recherche de mesures alternatives;
- À l'autorisation d'un nombre limité d'organismes agréés d'adoption étrangers (OAA) sur la base des documents et informations fournis par ces organismes et par les Autorités centrales des États d'accueils concernés.

Titre I. Définitions

1. Dans le cadre de la présente procédure on entend par :

Adoption : Acte solennel prononcé par un tribunal et qui crée entre un couple hétérosexuel ou un célibataire et un enfant qui n'est pas biologiquement le sien des liens de parenté semblables à ceux qui résultent de la filiation par le sang.

Cet acte est considéré comme une mesure de protection et se fonde sur l'intérêt supérieur de l'enfant, en lui offrant un milieu familial permanent et propice à son épanouissement, respectueux de ses droits fondamentaux.

Adoption directe/privée : Adoption dans laquelle les dispositions en vue de l'adoption ont été prises directement entre un parent biologique ou les personnes ou entités auxquelles l'enfant a été confié et les futurs parents adoptifs.

Adoption indépendante/individuelle : Situation dans laquelle des futurs parents adoptifs jugés qualifiés et aptes à adopter par leur Autorité centrale ou leur organisme agréé se rendent de manière autonome dans un pays d'origine pour rechercher un enfant à adopter sans l'assistance d'une Autorité centrale ou d'un organisme agréé dans l'État d'origine.

Adoption intrafamiliale : Acte par lequel une personne adopte un enfant qui est son proche parent.

Adoption internationale : Acte par lequel un enfant résidant en Haïti est adopté par une personne résidant habituellement dans un pays étranger et doit être déplacé vers un autre État, selon les règles établies par la loi.

Adoption nationale : Acte par lequel une personne résidant habituellement en Haïti adopte un enfant haïtien résidant habituellement en Haïti selon les règles établies par la loi.

Adoption simple : Acte par lequel l'adopté bénéficie dans sa famille adoptive de certains effets du droit de la filiation tels le nom, les dévolutions successorales, mais reste attaché à sa famille biologique. Elle ne met pas fin au lien parent-enfant existant avant l'adoption, mais crée un nouveau lien de parenté entre l'enfant et son ou ses parent(s) adoptif(s), titulaire(s) de l'autorité parentale sur l'enfant.

Agrément : Permis officiel pour œuvrer en adoption délivré à un organisme d'adoption ou une maison d'enfants par l'autorité compétente de son propre État et accordant la permission d'entreprendre certaines procédures associées à l'adoption.

Autorisation : Permis officiel délivré par l'IBESR accordant, à un organisme agréé dans son propre État, la permission de travailler en Haïti.

Autorisation de fonctionner : Permis officiel délivré à une maison d'enfants par l'IBESR leur accordant la permission pour œuvrer en assistance sociale sous toutes ses formes ou prendre en charge des enfants, et ce, sur toute l'étendue du territoire national.

Autorité centrale : Office ou organe désigné par un État contractant doté de pouvoirs suffisants lui permettant d'exercer efficacement ses responsabilités, fonctions et obligations en matière d'adoption.

Autorité compétente : Toute autorité publique administrative ou judiciaire désignée par un État contractant pour exercer une fonction dans l'adoption.

Autorité publique : Tout organisme ou autorité qui fait partie de la structure gouvernementale. Cette autorité peut faire partie d'un Ministère ou être une autorité indépendante.

Crèche : Structure publique ou privée d'accueil et de prise en charge temporaire d'enfants de 0 à 6 ans séparés ou définitivement privés de leur famille, dûment enregistrée et dotée d'une autorisation de fonctionner délivrée par l'IBESR. Les enfants accueillis peuvent être placés par l'IBESR ou par les familles directement, auquel cas la crèche doit informer l'IBESR de l'arrivée de l'enfant dans les 48 heures.

Centre de transit : Structure publique d'accueil et de prise en charge d'enfants séparés et/ou définitivement privés de leur famille. Le centre de transit est créé pour accueillir provisoirement les enfants pris en charge au préalable dans des établissements tels que des crèches ou orphelinats, fermés par décision administrative.

Gains matériels et/ou financiers indus : Somme d'argent ou autre gain matériel qui n'est pas justifiable, car allant à l'encontre des standards ou des pratiques éthiques dont le montant n'est pas raisonnable au regard du service rendu. Dans le cadre de l'adoption internationale, cela résulte d'une part en un enrichissement individuel injustifié et d'autre part en une décision influencée concernant l'adoption d'un enfant.

Maison d'enfants : Terme générique désignant toute institution publique ou privée à vocation sociale autorisée par l'IBESR à prendre en charge des enfants en situation difficile, sans soutien familial et donc particulièrement vulnérables (enfants de familles indigentes, enfants des rues, enfants en conflit avec la loi, filles-mères, restavek, enfants déplacés, les enfants handicapés, les enfants séparés ou définitivement privés de famille, les enfants orphelins). Toute maison d'enfants quelle que soit sa vocation doit être dûment enregistrée et dotée d'une autorisation de fonctionner délivrée par l'IBESR.

Orphelinat : Structure publique ou privée d'accueil et de prise en charge d'enfants de 7 à 18 ans séparés ou privés de leur famille, placés par la famille d'origine ou par décision des services compétents (enfants en danger dans leurs familles, enfants vulnérables, enfants perdus, enfants abandonnés, orphelins, etc.). Ce type d'établissement doit être dûment enregistré et doté d'une autorisation de fonctionner délivrée par l'IBESR.

Titre II. De l'autorisation de fonctionner et de l'agrément

Section I : De l'autorisation de fonctionner

2. Les maisons d'enfants

Les maisons d'enfants ont comme vocation de prendre en charge l'enfant en respectant ses droits et ses besoins dans le but de lui offrir un projet de vie familiale stable et permanent. Les crèches, orphelinats et centres de transit sont inclus dans cette catégorie.

2.1. Les crèches

La vocation d'une crèche est de fournir un accueil temporaire pour l'enfant âgé de 0 à 6 ans et de le réintégrer, ou de contribuer à le réintégrer dans sa famille si cela est possible et dans son intérêt. Elle doit favoriser les contacts entre la famille d'origine et l'enfant. Les enfants accueillis peuvent être placés par l'IBESR ou par les familles directement auquel cas la crèche doit informer l'IBESR de l'arrivée de l'enfant dans les 48 heures.

2.2. Les centres de transit

La vocation du centre de transit est d'orienter l'enfant vers une solution durable et stable en facilitant si possible et si cela est dans l'intérêt de l'enfant, la réintégration dans sa famille d'origine ou sa famille élargie. Si cela n'est pas envisageable, le personnel du centre identifie les besoins de l'enfant en termes de prise en charge alternative. Le placement temporaire en famille d'accueil doit être alors privilégié à tout nouveau placement en milieu institutionnel. Une solution familiale permanente sera, dans tous les cas, recherchée en dernier lieu.

2.3. Les orphelinats

La vocation d'un orphelinat est de fournir à l'enfant âgé de 7 à 18 ans une prise en charge temporaire dans un environnement protecteur, à l'abri des abus et contribuant à son développement harmonieux. Ses infrastructures sont étudiées de façon à offrir à l'enfant un environnement de vie le plus proche possible du cadre familial, en respectant les standards d'accueil minimaux en vigueur. L'orphelinat doit, dans la mesure du possible, contribuer activement à la réintégration de l'enfant dans sa famille d'origine voire dans sa famille élargie. Si cette option n'est pas possible ou envisageable pour l'enfant, un projet de vie familiale permanent et alternatif doit être élaboré pour tout enfant placé, quels que soient son sexe, son état de santé, et ce en collaboration étroite avec l'IBESR.

3. Toute maison d'enfants doit, pour fonctionner, obtenir préalablement l'autorisation délivrée par la Direction générale de l'IBESR.
4. Pour obtenir l'autorisation de fonctionner, l'intéressé(e) écrit à l'IBESR et présente les pièces suivantes :
  - 1° Acte constitutif
  - 2° Statuts et règlements internes;
  - 3° La liste des membres du Conseil d'Administration et du Conseil de direction accompagnée des curriculum vitae et des absences d'antécédents judiciaires (casier judiciaire) de chacun d'eux;
  - 4° Adresse de la maison principale en Haïti et ses filiales sur le territoire, le cas échéant, et comportant une description des locaux et du matériel;
  - 5° Certificat attestant que le bâtiment répond aux normes antisismiques et anticycloniques;
  - 6° Preuve que la structure répond aux normes d'hygiène et de sécurité requises et qu'elle dispose du personnel, du matériel et des équipements adéquats permettant la prise en charge des enfants;
  - 7° Capacité d'accueil et objectif de l'établissement;
  - 8° Organisation et fonctionnement de leurs différents services;
  - 9° Le budget pour l'exercice en cours, le bilan et le compte de résultat de l'exercice précédent en cas d'activité antérieure;
  - 10° Photos des membres du Conseil d'administration et du Conseil de Direction;
  - 11° Les frais d'enregistrement.
5. En vue d'octroyer l'autorisation de fonctionner, les Services compétents de l'IBESR procèdent à toutes les enquêtes qu'il juge nécessaires. L'autorisation ne peut être accordée si l'une des personnes constituant les organes dirigeants ou intervenants dans le fonctionnement de l'organisation a fait l'objet :
  - 1° D'une condamnation pénale pour crimes ou pour l'un des délits suivants : homicide et voies de fait, infractions sexuelles, association de malfaiteurs, trafic de stupéfiants, séquestrations de personnes, enlèvement de mineurs, crimes et délits envers l'enfant, vol, escroquerie, abus de confiance, recel et tous autres infractions privatives de liberté ou;

- 2° D'un retrait d'autorisation de fonctionner ou;
  - 3° Si l'une des personnes mentionnées ci-dessus ne jouit pas de la pleine capacité juridique ou;
  - 4° D'une mesure de retrait partiel ou total de l'autorité parentale.
6. L'autorisation de fonctionner est valable pour une durée de deux (2) ans, soit l'intervalle de deux exercices fiscaux consécutifs. En Haïti, l'exercice fiscal débute au mois d'octobre et s'achève au mois de septembre.
7. Il est fait obligation aux responsables de maisons d'enfants de tenir un registre de tous les enfants recueillis dans leur institution et de signaler à l'IBESR dans les 48 heures tout enfant nouvellement recueilli, sous peine de sanctions prévues et punies par les dispositions du titre II section VI, paragraphe un et deux (1 & 2) de la loi No 4 du Code pénal relative aux crimes et délits tendant à empêcher ou détruire la preuve de l'état civil d'un enfant, ou à compromettre son existence; enlèvement de mineurs, etc.
8. Pour signaler à l'IBESR tout enfant confié à une maison d'enfants, le responsable de ladite maison doit se faire accompagner du/des parent(s) biologique(s) ou du tuteur de l'enfant munis de leur pièce d'identité et de l'acte de naissance de l'enfant.

Section II : De l'agrément

9. Toute maison d'enfants autorisée à fonctionner : crèche ou orphelinat qui désire étendre ses activités à l'adoption nationale ou internationale doit être titulaire d'un agrément délivré par l'IBESR.
10. Le dossier de demande d'agrément pour pratiquer l'adoption, sous peine d'irrecevabilité, doit comprendre :
- 1° Lettre de demande d'autorisation;
  - 2° L'autorisation de fonctionner valide;
  - 3° Le nombre d'enfants placés ou accueillis par la maison d'enfants et copie de leur acte de naissance, de leur documentation sociale et psychologique ainsi que de leur certificat médical et leur photo;
  - 4° La liste des partenaires nationaux et internationaux dans le domaine de l'adoption;

5° Copie de la convention entre la maison d'enfants et les organismes agréés à l'adoption (OAA).

11. L'agrément pour pratiquer l'adoption, délivré aux maisons d'enfants, est valable pour un (1) an, soit la durée d'un exercice fiscal. En Haïti, l'exercice fiscal débute au mois d'octobre et s'achève au mois de septembre.
12. Toute demande de renouvellement d'autorisation de fonctionner et d'agrément pour pratiquer l'adoption doit être accompagnée d'un rapport d'activités et d'un rapport financier.
13. L'IBESR procède au retrait de l'autorisation de fonctionner et de l'agrément aux maisons d'enfants de même qu'il peut leur refuser toute autorisation ou tout renouvellement d'autorisation de fonctionner ou d'agrément dans les cas prévus à l'article 35 du Décret du 22 décembre 1971, aux articles 125 et 126 du Décret du 4 novembre 1983 et de non-respect de la présente procédure.

Section III : Les organismes agréés à l'adoption

14. L'organisme agréé à l'adoption (OAA) doit détenir un agrément des autorités de son État et être autorisé à travailler en Haïti par ces mêmes autorités avant de solliciter toute autorisation auprès de l'IBESR.
15. L'organisme agréé à l'adoption (OAA) doit obtenir une autorisation de l'IBESR lui permettant de fonctionner en Haïti. En vue d'obtenir l'autorisation sur le territoire national, les responsables doivent obligatoirement :

Produire par écrit à l'Institut du Bien-Être Social et de Recherches (IBESR) une demande d'autorisation de fonctionnement et indiquant les motifs pour lesquels l'autorité centrale de son pays l'a autorisé à pratiquer l'adoption en Haïti.

À l'appui de la demande, soumettre :

- 1° Une lettre de confirmation de l'Autorité centrale de son pays;
- 2° Une copie conforme de l'agrément de fonctionner dans son Etat et de l'autorisation de travailler en Haïti délivrée par cette même autorité;
- 3° Les statuts de l'organisme;

- 4° La liste des membres du Conseil d'Administration et du Conseil de Direction accompagnée des curriculum vitae et des absences d'antécédents judiciaires (casier judiciaire) de chacun d'eux;
  - 5° Le budget pour l'exercice en cours, le bilan et le compte de résultat de l'exercice précédent en cas d'activité antérieure;
  - 6° La liste des crèches avec lesquelles ils entretiennent des relations en vue de réaliser des adoptions, en précisant leurs coordonnées et le nom de leur dirigeant;
  - 7° Deux lettres de références notariées ;
  - 8° Photos des membres du Conseil d'administration et du Conseil de Direction.
16. L'OAA détenant une autorisation en Haïti doit convenir et signer une Convention de partenariat, approuvée par l'IBESR, avec des maisons d'enfants agréées avec lesquelles il entretient des activités.
17. L'OAA détenant une autorisation en Haïti a pour responsabilité de :
- 1° Rechercher dans le pays d'accueil les familles les plus aptes à accueillir les futurs adoptés;
  - 2° Informer et sensibiliser les futurs parents adoptifs désireux d'adopter des enfants en Haïti des aspects techniques et juridiques de la procédure d'adoption en vigueur en Haïti;
  - 3° Conseiller les futurs parents adoptifs à la préparation du projet d'adoption et la constitution du dossier;
  - 4° Confirmer que la capacité légale des futurs parents adoptifs a été vérifiée;
  - 5° Confirmer que les aptitudes à adopter des futurs parents adoptifs ont été évaluées positivement;
  - 6° Acheminer les dossiers des futurs adoptants à l'IBESR pour l'apparement et l'autorisation d'adoption;
  - 7° Diriger les futurs parents adoptifs qui souhaitent adopter des enfants ayant des besoins spéciaux vers des professionnels spécialisés afin de les encadrer;
  - 8° Représenter les futurs parents adoptifs dans la procédure d'adoption;
  - 9° Assurer avec les parents adoptifs le suivi post adoption.

18. L'autorité publique compétente ou l'OAA du pays d'accueil, selon la législation du pays, soumet à l'IBESR la liste des parents adoptifs apte à adopter ainsi que leur dossier en vue de l'appareusement.
19. L'IBESR se réserve le droit de limiter le nombre des organismes agréés à l'adoption (OAA) et le nombre d'adoption par pays, ainsi que le nombre de maisons d'enfants intervenant dans l'adoption.
20. L'IBESR procède au retrait de l'autorisation accordée aux Organismes agréés à l'adoption (OAA), de même qu'il peut leur refuser toute autorisation ou tout renouvellement d'autorisation dans les cas prévus à l'article 35 du Décret du 22 décembre 1971, aux articles 125 et 126 du Décret du 4 novembre 1983 et de non-respect de la présente procédure.

Titre III : La procédure d'adoption

Section I : La procédure d'adoption

21. En vertu des principes de subsidiarité et de l'intérêt supérieur de l'enfant, l'adoption nationale et intrafamiliale est encouragée avant de recourir à l'adoption internationale.
22. L'adoption et en particulier l'adoption internationale ne doit jamais être une finalité systématique pour les enfants accueillis dans les maisons d'enfants. Dès lors qu'un enfant répond aux critères d'adoptabilité en vigueur, une maison d'enfants agréée peut le proposer à l'IBESR qui centralise les dossiers des enfants adoptables et procède à l'appareusement avec une famille adoptante.
23. IBESR en matière d'adoption, a pour mission de :
  - 1° Coopérer avec les autres autorités centrales des pays d'accueil;
  - 2° Promouvoir une collaboration avec toutes les entités concernées pour assurer la protection des enfants;
  - 3° Fournir des informations sur toute la législation en matière d'adoption et de protection de l'enfant;
  - 4° S'assurer que la législation en matière d'adoption ainsi que les principes de l'intérêt supérieur de l'enfant et de subsidiarité sont respectés;

- 5° Prendre toutes les mesures appropriées pour prévenir les gains matériels indus à l'occasion d'un placement dans une maison d'enfants ou durant une procédure d'adoption.

24. Le Service de l'Adoption

Le Service de l'Adoption est chargé de :

- 1° Examiner les requêtes en vue de l'adoption;
- 2° Constituer les dossiers des enfants adoptables avec le Service Social de l'institution intéressée;
- 3° Remplir les formalités nécessaires pour l'établissement de l'acte de naissance des pupilles de l'assistance publique et des mineurs abandonnés qui en sont dépourvus;
- 4° En cas de demande d'adoption émanant de ressortissants étrangers résidant en Haïti, établir un rapport à l'Autorité centrale de leur pays par la Direction générale;
- 5° Recommander l'adoption au Directeur général qui l'autorise après apparentement et acceptation des futurs parents adoptifs;
- 6° Rassembler, conserver et constituer une banque de données portant sur les origines des enfants;
- 7° Échanger des informations relatives à la situation de l'enfant et des parents adoptifs, en cas de recherche familiale, après autorisation du Directeur général;
- 8° Établir des statistiques sociales mensuelles;
- 9° Assurer le suivi post-adoption.

25. La cellule multidisciplinaire

Le Service de l'Adoption est renforcé par une cellule multidisciplinaire composée de psychologues, de travailleurs sociaux et d'avocats.

La Cellule multidisciplinaire conseille et oriente les parents biologiques dans leur projet de consentement à l'adoption. Elle propose aux parents biologiques et recommande au Directeur général toutes mesures alternatives permettant à terme la réintégration familiale de l'enfant ou son placement familial permanent en Haïti. Le cas contraire, elle reçoit les déclarations des parents biologiques de l'enfant en vue du consentement par-devant le Juge de Paix ou le Notaire, dans les délais impartis.

Elle détermine l'adoptabilité psychosociale et l'apparement de l'enfant pour lequel le/les parent(s) ou la personne responsable ont donné le pré consentement à l'adoption de façon libre et éclairée sur la base des principes de subsidiarité et de l'intérêt supérieur de l'enfant avant tout enrôlement devant les Tribunaux compétents.

Elle peut s'adjoindre, à titre consultatif, les responsables de maisons d'enfants en la circonstance.

La Cellule multidisciplinaire conseille et oriente les futurs parents adoptifs résidant en Haïti dans leur projet d'adoption. Elle effectue l'évaluation des capacités parentales en vue d'une adoption de parents de nationalité haïtienne résidant habituellement en Haïti.

Section II : L'adoptabilité des enfants

26. Les mineurs de moins de seize (16) ans, de l'un ou l'autre sexe, adoptables sont :

- 1° Les enfants orphelins;
- 2° Les enfants déclarés abandonnés;
- 3° Les enfants pour lesquels les parents ont consenti à l'adoption de façon libre et éclairée dans le strict respect des principes régissant l'adoption.

Une attention particulière sera accordée aux enfants ayant des besoins spéciaux : les enfants plus âgés, les fratries, les enfants souffrant de troubles physiques, mentaux ou émotionnels.

27. Les mineurs confiés à une maison d'enfants sur le motif de précarité ne seront déclarés adoptables qu'après enquête du Service des Œuvres Sociales de l'IBESR, recherche de mesures alternatives par l'équipe multidisciplinaire et le pré consentement des parents biologiques avant tout consentement devant le Juge de Paix, ou par acte authentique devant Notaire, ou à l'étranger, devant l'Agent consulaire.

28. Dans le cas des enfants abandonnés, de père et mère inconnus, le Magistrat communal donne le consentement à l'adoption.

29. La Cellule multi disciplinaire, dans la phase du pré-consentement à l'adoption, tient compte de l'opinion de l'enfant, à partir de l'âge de douze ans.

30. Est et demeure interdit :

- 1° L'adoption privée;
- 2° L'adoption individuelle et/ou indépendante;
- 3° Aux parents biologiques ou représentants légaux de l'enfant, de décider expressément qui adoptera leur enfant, sauf lorsqu'il s'agit d'adoption de l'enfant du conjoint, d'adoption intrafamiliale et dans le cas où la famille d'accueil qui avait préalablement accueilli l'enfant souhaite l'adopter, ou dans le cas où un membre d'une fratrie a déjà été adopté;
- 4° Que les futurs parents adoptifs aient des contacts avec les parents biologiques de l'enfant ou toute autre personne pouvant influencer le consentement de la personne autorisée, sauf si l'adoption a lieu entre les membres d'une même famille;
- 5° Que les parents biologiques donnent leur consentement à l'adoption avant que l'enfant n'ait atteint l'âge de trois (3) mois;
- 6° L'obtention d'un gain matériel indu, par les personnes, institutions et autorités engagées dans le processus d'adoption, y compris les familles des adoptants et de l'adopté;
- 7° Aux parents adoptifs de disposer des organes et tissus de l'enfant adopté à des fins illicites;
- 8° Que le consentement d'adoption d'un enfant soit accordé par une personne de moins de 18 ans, père ou mère de l'enfant à adopter, sans l'émancipation du mineur.

31. Les dossiers, entachés d'une des interdictions prévues à l'article 30, seront écartés immédiatement et la demande d'adoption rejetée, sans préjudice des actions pénales à introduire dans les cas où l'acte est constitutif d'une infraction. L'IBESR initie d'office le processus de protection de l'enfant.

32. La maison d'enfants ou tout autre professionnel ainsi que l'organisme agréé (OAA) s'engagent à ne divulguer aucun projet d'apparentement (jumelage) à des candidats à l'adoption tant et aussi longtemps que l'adoptabilité des enfants n'aura été déterminée et l'apparentement décidé par l'IBESR.

33. L'IBESR détermine l'adoptabilité des enfants de la façon suivante :

33.1. Enfants abandonnés

Le Service des Œuvres Sociales procède à des recherches afin de s'assurer de l'abandon réel des enfants.

Sur le rapport dudit Service et le certificat confirmant l'abandon de ces derniers, la Direction générale sollicite du Maire l'émission de l'acte de naissance et, le cas échéant, son consentement à leur adoption.

33.2. Enfants orphelins

Lorsque le mineur n'a plus ni père ni mère ou s'ils sont dans l'impossibilité de manifester leur volonté, le consentement est donné par le conseil de famille.

33.3. Enfants avec parents biologiques

Le Service des Œuvres Sociales assure le placement du mineur. La cellule d'experts procède à des rencontres avec les parents biologiques afin de s'assurer de leur compréhension de la portée du geste qu'ils s'approprient à poser en confiant leur enfant à l'adoption. Elle s'assure également que des solutions alternatives de maintien de l'enfant dans sa famille ont été évaluées avant d'entamer le processus de pré consentement, puis l'autorisation délivrée par l'IBESR pour la suite du processus devant les tribunaux compétents.

Dans tous les cas, le Service d'Adoption constitue les dossiers conjointement avec les maisons d'enfants et les Cabinets d'avocats choisis par les parties.

34. Les documents requis à la constitution du dossier de l'enfant sont les suivants :

- 1° Extrait des archives de naissance de l'enfant;
- 2° Certificat d'abandon – Certificat de transfert, le cas échéant;
- 3° Extrait des archives de décès des parents biologiques, s'il y a lieu;
- 4° Conseil de famille, le cas échéant ;
- 5° Histoire sociale de l'enfant;
- 6° Rapport d'enquête sur la famille biologique;
- 7° Évaluation psychologique de l'enfant ;
- 8° Certificat médical détaillé incluant un bilan de santé complet;
- 9° Extrait d'archives de l'acte de mariage des parents biologiques;

- 10° Trois (3) photos d'identité de date récente de l'enfant ;
- 11° NIF ou CIN des parents biologiques.
35. Les documents requis au dépôt d'un dossier des candidats à l'adoption auprès de l'IBESR sont les suivants :
- 1° Lettre de demande d'adoption personnalisée ;
  - 2° Évaluation sociale du foyer ;
  - 3° Évaluation psychologique des adoptants ;
  - 4° Document délivré par l'autorité publique compétente du pays d'accueil attestant de la qualification et des aptitudes pour adopter des candidats (agrément), selon la législation du pays d'accueil;
  - 5° Extrait de l'acte de naissance des adoptants ;
  - 6° Extrait de l'acte de mariage des adoptants ;
  - 7° Certificat médical incluant un bilan de santé complet et examen de laboratoire;
  - 8° Attestation d'absence d'antécédents judiciaires (casiers judiciaires);
  - 9° Lettre de confirmation d'emploi précisant les fonctions exercées, l'entrée en fonction et le salaire;
  - 10° Attestation bancaire, titres de propriété;
  - 11° Deux lettres de références notariées ;
  - 12 Trois (3) photos d'identité de date récente.
36. Tous les documents versés aux dossiers doivent être rédigés en français, ou si le cas le requiert, doivent être traduits en français certifiés conformes et légalisés.

Section III : Le suivi post-adoption

37. Le suivi post-adoption se déroule en fonction des rapports témoignant de l'évolution et de l'intégration de l'enfant au sein de sa famille adoptive et son environnement. Ces rapports sont produits selon les modalités suivantes :

- Rapport 1 : Six mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être effectué sous la responsabilité du Directeur de l'OAA.
  - Rapport 2 : Douze mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être effectué sous la responsabilité du Directeur de l'OAA.
  - Rapport 3 : Dix-huit mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être effectué sous la responsabilité du Directeur de l'OAA.
  - Rapport 4 : Vingt-quatre mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être effectué sous la responsabilité du Directeur de l'OAA.
  - Rapport 5 : Trente-six mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être produit par des experts indépendants.
  - Rapport 6 : Quarante-huit mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être produit par des experts indépendants.
  - Rapport 7 : Soixante mois après l'arrivée de l'enfant dans sa nouvelle famille. Le rapport doit être produit par des experts indépendants.
38. L'OAA s'engage à effectuer le suivi auprès des adoptants afin qu'ils rencontrent les exigences associées à la production des rapports d'évolution.
39. Le rapport de suivi post-adoption comprend :
- 1° L'évaluation médicale de l'enfant;
  - 2° Le bulletin scolaire;
  - 3° L'évaluation psychologique;
  - 4° L'évaluation sociale.
40. L'OAA s'engage à transmettre les rapports d'évolution directement et uniquement à l'IBESR. Les rapports 5, 6 et 7 seront remis à l'IBESR par les parents.
41. La crèche désireuse d'obtenir des informations sur le suivi post-adoption d'un enfant doit s'adresser à l'IBESR.
42. L'adoption revêt un caractère confidentiel. En conséquence :

- 1° La crèche s'engage à ne divulguer aucune information nominative concernant les adoptants et les adoptés ou de tierces parties à l'adoption, sauf aux autorités compétentes;
  - 2° La crèche s'engage à ne mettre en contact qui que ce soit avec des adoptants ou de tierces;
  - 3° La crèche s'engage à porter à l'attention de l'IBESR toute demande ou démarche visant une mise en contact avec des adoptants ou des tierces;
  - 4° L'organisme agréé s'engage à ne mettre en contact qui que ce soit avec des parents biologiques ou de tierces parties en Haïti.
43. Les Autorités centrales et l'IBESR s'engagent à collaborer au traitement des demandes de recherche des origines et de retrouvailles internationales. En cas de recherche des liens biologiques, l'intéressé(e) adulte ou les parents adoptifs en cas d'un adopté mineur adresseront une correspondance, par l'entremise de l'autorité compétente de leur pays, au Directeur général de l'IBESR qui autorisera le Service d'Adoption à procéder.
44. Le Service de l'Adoption archive tous les documents constituant le dossier d'adoption en support papier via la Section des Archives et supports électroniques, balayés et conservés sur CD.

Dispositions finales

45. Nul ne peut tirer un gain matériel indu en raison d'une intervention à l'occasion d'une adoption nationale ou internationale.
- Seuls peuvent être demandés et payés les frais et dépenses, y compris les honoraires raisonnables des personnes qui sont intervenues dans l'adoption.
- Les dirigeants, administrateurs et employés d'organismes intervenant dans une adoption ne peuvent recevoir une rémunération disproportionnée par rapport aux services rendus.
- Les contrevenants seront passibles de sanctions prévues au Code pénal régissant la matière.
46. Pour tout ce qui n'est pas prévu dans la présente procédure et qui ne relève pas de la dispense présidentielle, la législation en vigueur en matière de protection de l'enfant et d'adoption supplée, au cas par cas à la discrétion de l'Institut du Bien-Être Social et de Recherches.
- La présente procédure rentrera en vigueur sur tout le territoire de la République d'Haïti le 1er octobre 2012.

SCHÉMA PROCESSUS D'ADOPTION EN HAÏTI : PHASES ADMINISTRATIVE ET JUDICIAIRE (Réf : Décrets du 4 avril 1974 et 4 novembre 1983)			
PHASES	ÉTAPES	DESCRIPTION	INSTANCES
ADMINISTRATIVE	1	Recherche familiale	Service Œuvres Sociales
		Déclaration d'abandon / Certificat d'abandon	Service Œuvres Sociales / Maires/ Juges de Paix
		Placement d'enfant (enfants abandonnés ou confiés volontairement par les parents pour cause de précarité)	Service Œuvres Sociales / DG
	2	Décision d'adoptabilité / Pré consentement à l'adoption	Service Adoption-Cellule multi disciplinaire / IBESR
		Rétractation du pré consentement	Cellule multi disciplinaire
	3	Banque de données sur les potentiels parents adoptifs	IBESR via les Autorités publiques compétentes ou les OAA
		Apparentement (Jumelage) d'un enfant à des candidats à l'adoption	Cellule multi disciplinaire via les maisons d'enfants
	Exception	Dispense présidentielle	IBESR via Ministère de la Justice/Président République
		Publication Arrêté présidentiel	Presses Nationales (Moniteur)
	4	Proposition de l'enfant aux candidats à l'adoption	IBESR – OAA
JUDICIAIRE	5	Accord à la poursuite des démarches	Futurs parents adoptifs et Autorité compétente pays d'accueil
	6	Recommandation de l'adoption aux autorités judiciaires	Direction générale IBESR
	7	Consentement légal des parents biologiques ou du Conseil de famille / Procès-verbal d'adoption	Juge de Paix ou Notaire
	8	Correspondance au Commissaire du Gouvernement	Avocats ¹
	9	Jugement homologuant le Procès-verbal d'adoption	Tribunal de 1 ^{ère} Instance
	Exception	Voies de recours en cas de refus d'homologation	Cour d'Appel Cour de Cassation
FINALE	10	Acte d'adoption	Officier d'État Civil
	11	Poursuite des démarches administratives / Légalisation ²	Parquet, Ministère de la Justice, Ministère des Affaires Étrangères
	12	Passeport	Direction Immigration et Émigration
	13	Visa (Adoption internationale)	Consulats
	14	Autorisation de départ de l'enfant	IBESR

NB : ¹ Les Avocats peuvent intervenir dans toutes les phases du processus d'adoption.

² Les documents constituant le dossier doivent être rédigés en français, certifiés conformes à l'original et légalisés quelle que soit la phase du processus.

En foi de quoi, les hauts cadres de l'Institut du Bien-Être Social et de Recherches, ont signé la présente procédure rédigée par Andolphe E. D. Guillaume, Assistant légal, sur demande du Directeur Général, Madame Arielle Jeanty Villedrouin, pour servir et valoir ce que de droit.

Fait à l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR), le 17 juillet 2012, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Ministère des Affaires sociales et du Travail et dont une copie certifiée conforme sera remise aux Ministères de la Justice et de la Sécurité Publique et des Affaires Etrangères et des Cultes, aux Doyens des Tribunaux de Première Instance, aux Commissaires du Gouvernement, aux Juges de Paix, aux Maires, aux Autorités centrales des pays du Groupe de Montréal, aux Ambassades et Consulats accrédités en Haïti, aux Organisations internationales et Organisations non gouvernementales évoluant dans le domaine de la protection de l'enfant, aux responsables de maisons d'enfants et aux Cabinets d'Avocats de même qu'elle sera disponible pour tout citoyen s'intéressant à l'adoption et au fonctionnement des maisons d'enfants en Haïti.

Rédigée par :

10.2.e

Assistant Légal

Approuvée par :

10.2.e

Directeur Administratif

10.2.e

Directeur Service Social

10.2.e

Directeur Défense Sociale

10.2.e

Directeur Général

10.2.e

Ministre des Affaires Sociales et du Travail

Le 10 mai 1968, les membres du Comité de l'Université de l'Ontario ont tenu une séance publique pour discuter des propositions de l'Association des professeurs de l'Ontario (A.P.O.) concernant l'augmentation des salaires des professeurs. Les membres du Comité ont décidé de recommander à l'Assemblée générale de l'Université de l'Ontario d'accepter les propositions de l'A.P.O. et de voter en faveur de la motion suivante :

[illegible]

Paraissant
Le Lundi et le Jeudi

JOURNAL OFFICIEL DE LA RÉPUBLIQUE D'HAÏTI

DIRECTEUR GENERAL

10.2.e

168e Année No. 213

PORT-AU-PRINCE

Vendredi 15 Novembre 2013

SOMMAIRE

LOI RÉFORMANT L'ADOPTION

NUMÉRO EXTRAORDINAIRE

LIBERTÉ

**ÉGALITÉ
RÉPUBLIQUE D'HAÏTI**

FRATERNITÉ

CORPS LÉGISLATIF

LOI N° : CL2003-06

LOI RÉFORMANT L'ADOPTION

Vu la Constitution de la République ;

Vu la Convention relative aux droits de l'enfant (CDE), en date du 20 novembre 1989 ratifiée par le Décret de l'Assemblée Nationale en date du 23 décembre 1994 ;

Vu la Convention de la Haye sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale du 29 mai 1993, ratifiée par le Décret de l'Assemblée Nationale le 11 juin 2012 ;

Vu la Convention Interaméricaine sur le trafic international de mineurs ratifiée par le Décret du 26 novembre 2003;

Vu la Convention 138 sur l'âge minimum à l'emploi ratifiée par le Décret du 14 Mai 2007;

Vu la Convention sur l'interdiction des pires formes de travail des enfants (Convention 182 du BIT) ratifiée par le décret du 14 mai 2007 ;

Vu le Protocole additionnel à la Convention contre la criminalité transnationale organisée, visant à prévenir, réprimer et punir la traite des personnes, en particulier des femmes et des enfants, ratifié par le décret du 26 novembre 2003;

Vu le Code civil haïtien;

Vu le Code de procédure civile haïtien;

Vu le Code pénal haïtien;

Vu la Loi du 07 mai 2003 relative à l'interdiction et à l'élimination de toutes les formes de violence, de mauvais traitements ou traitements inhumains contre les enfants;

Vu le Décret-loi du 22 décembre 1971 régissant les œuvres sociales;

Vu le Décret du 03 décembre 1973 régissant le statut des mineurs dans les maisons d'enfants;

Vu le Décret du 04 avril 1974 sur l'adoption renforçant les dispositions de celui du 25 mars 1966;

Vu le Décret du 04 novembre 1983 réorganisant le Ministère des Affaires Sociales et du travail, en ses dispositions sur l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR).

Considérant que l'examen de la pratique de l'adoption internationale au regard de la *Convention de La Haye* a révélé les lacunes de la législation en la matière, et en particulier du Décret du 04 avril 1974 sur l'adoption. De nos jours, l'adoption internationale a connu une croissance rapide qui nécessite de la part de l'Etat haïtien de nouvelles lois et des procédures propres au renforcement de la protection de l'enfant ;

Considérant qu'en matière d'adoption, la législation nationale est confrontée au besoin de s'adapter aux conquêtes du droit international, particulièrement en ce qui concerne les droits humains et la protection de l'enfant, à la lumière de la *Convention internationale sur les droits de l'enfant* en date du 20 novembre 1989 et de la *Convention de La Haye* du 29 mai 1993 sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale ;

Considérant que certains principes fondamentaux régissant désormais l'adoption internationale, à savoir : le principe de l'intérêt supérieur de l'enfant, le principe de subsidiarité qui envisage l'adoption internationale comme une mesure de derniers recours, le principe de non-discrimination écartant toute distinction de race, de sexe, de religion, de naissance, d'incapacité, d'origine ethnique, nationale ou sociale, ou de toute autre situation, donnant aux adoptés les mêmes droits qu'aux enfants biologiques ;

Considérant que l'État a pour devoir de promouvoir et de faciliter la mise en œuvre de politiques, de programmes et de services ainsi que la création de structures visant à améliorer les conditions de vie des familles, à préserver l'unité familiale et à protéger les enfants.

Qu'il y a donc lieu pour l'État haïtien de moderniser son système national de protection de l'enfant, en prenant en compte l'intérêt supérieur de l'enfant et son droit à un milieu familial permanent et propice à son épanouissement ; qu'à cet effet, il y a lieu de modifier les dispositions du décret du 4 avril 1974 sur l'adoption;

Sur le rapport des Ministres des Affaires Sociales et du Travail, de la Justice et de la Sécurité Publique et, après délibération en Conseil des Ministres, le Pouvoir Exécutif a proposé et le Parlement a voté la Loi suivante :

CHAPITRE I OBJET ET DÉFINITIONS

Article 1.- La présente loi a pour objet de régir l'adoption nationale et internationale.

Article 2.- Aux termes de la présente loi, les concepts suivants doivent être compris et entendus comme suit :

Adoption : Acte solennel prononcé par un tribunal et qui crée entre un couple hétérosexuel ou un célibataire et un enfant qui n'est pas biologiquement le sien, des liens de parenté semblables à ceux qui résultent de la filiation par le sang. Cet acte est une mesure de protection et se fonde sur l'intérêt supérieur de l'enfant, en lui offrant un milieu familial permanent et propice à son épanouissement, respectueux de ses droits fondamentaux.

Adoption directe/privée : Adoption dans laquelle les dispositions en vue de l'adoption ont été prises directement entre un (des) parent(s) biologique(s) ou les personnes ou entités auxquelles l'enfant a été confié et les futurs parents adoptifs.

Adoption indépendante/individuelle : Situation dans laquelle des futurs parents adoptifs jugés qualifiés et aptes à adopter par leur Autorité centrale ou leur organisme agréé se rendent de manière autonome dans un pays d'origine pour rechercher un enfant à adopter sans l'assistance d'une Autorité centrale ou d'un organisme agréé dans l'État d'origine.

Adoption internationale : Acte par lequel un enfant ayant sa résidence en Haïti est adopté par une personne résidant habituellement dans un pays étranger selon les règles établies par la loi.

Adoption intrafamiliale : Acte par lequel une personne adopte un enfant avec qui elle a des liens de parenté, soit sanguin, soit par alliance.

Adoption nationale : Acte par lequel une personne ayant sa résidence en Haïti depuis 5 ans au moins, sans l'intention de quitter le territoire, en y conservant le siège de ses affaires et ses intérêts professionnels et personnels, adopte un enfant haïtien résidant habituellement en Haïti selon les règles établies par la présente loi.

Adoption plénière : Acte par lequel l'adopté bénéficie de tous les effets du droit de filiation dans sa famille adoptive et rompt de façon définitive et irrévocable les liens de filiation avec sa famille biologique.

Adoption simple : Acte par lequel l'adopté bénéficie dans sa famille adoptive de certains effets du droit de la filiation tels le nom, les dévolutions successorales, mais reste attaché à sa famille biologique. Elle ne met pas fin au lien parent-enfant existant avant l'adoption mais crée un nouveau lien de parenté entre l'enfant et son ou ses parents adoptif(s), titulaire(s) de l'autorité parentale sur l'enfant.

Agrément : Permis officiel délivré par l'Autorité centrale à un organisme d'adoption l'autorisant à entreprendre certains aspects de la procédure d'adoption.

Apparement : Processus visant à identifier, parmi les parents jugés qualifiés et aptes à adopter, ceux qui répondent aux besoins de l'enfant au vu des rapports relatifs à l'enfant et aux futurs parents adoptifs.

Autorisation : Permis officiel par lequel un organisme agréé dans un État d'accueil reçoit la permission de travailler dans un autre État.

Autorité centrale : Organisme public désigné par un État et chargé, de manière exclusive, de préparer les dossiers d'adoption nationale ou internationale, de contrôler les adoptions et de satisfaire aux obligations qui lui sont imposées par la Convention de la Haye sur l'adoption internationale.

Capacité de discernement : Un enfant est jugé avoir la capacité de discernement suffisante s'il est en mesure de comprendre ce qui lui arrive et peut donner son opinion en conséquence.

Enfants ayant des besoins spéciaux: Sont considérés comme enfants ayant des besoins spéciaux ceux qui souffrent de troubles du comportement ou d'un traumatisme, ont une incapacité physique ou mentale, ou sont âgés plus de 6 ans ou font partie d'une fratrie.

Organisme Agréé d'Adoption (OAA) : Organisme étranger ou national spécialisé dans l'adoption ayant reçu l'agrément de son pays d'origine et autorisé à travailler en Haïti, qui, conformément à la Convention de La Haye, exerce certaines fonctions prévues par la Convention à la place de l'Autorité centrale ou conjointement avec elle. L'OAA accomplit des tâches qui lui sont confiées par l'IBESR.

CHAPITRE II DE L'ADOPTION NATIONALE ET INTERNATIONALE

SECTION I DES PRINCIPES GÉNÉRAUX

Article 3.- L'adoption est une mesure de protection qui se fonde sur l'intérêt supérieur de l'enfant, pour lui offrir un milieu familial permanent et propice à son épanouissement.

La situation de pauvreté ou d'extrême pauvreté des parents ne peut en aucun cas être un motif suffisant pour l'adoption. L'Etat a pour devoir de promouvoir et de faciliter la mise en œuvre de politiques, de programmes et de services ainsi que la création de structures visant à améliorer les conditions de vie des familles et préserver l'unité familiale.

Article 4.- En vertu du principe de subsidiarité de l'adoption internationale, il n'y est recouru que lorsque les autres formes de prise en charge familiale et permanente en Haïti ont été dûment évaluées et jugées défailtantes ou inexistantes.

Article 5.- Dans tous les cas d'adoption, les autorités administratives et judiciaires doivent prendre toutes les mesures appropriées pour prévenir les gains matériels indus.

Article 6.- Sont interdits :

- a) L'adoption indépendante et privée ;
- b) la décision par les parents biologiques ou représentants légaux de l'enfant de décider de la (des) personne(s) qui adoptera leur enfant, sauf lorsqu'il s'agit de l'adoption de l'enfant du conjoint, d'adoption intrafamiliale. Le cas d'une famille d'accueil qui avait préalablement accueilli l'enfant souhaitant l'adopter constitue l'autre exception;
- c) Les contacts, avant la décision de l'appareil, entre les futurs parents adoptifs et les parents biologiques de l'enfant ou toute autre personne pouvant influencer le consentement de la personne autorisée ainsi qu'avec l'institution engagée dans le processus d'adoption, sauf si l'adoption a lieu entre membres d'une même famille.
- d) Que les parents biologiques donnent leur consentement à l'adoption avant que l'enfant n'ait atteint l'âge de trois (3) mois ;
- e) L'obtention d'un gain matériel indu, par les personnes, institutions et autorités engagées dans le processus d'adoption;

Les procédures entachées d'une des interdictions prévues par la présente seront suspendues immédiatement et la demande d'adoption rejetée, sans préjudice des actions pénales à introduire dans les cas où l'acte est constitutif d'une infraction. L'autorité compétente devra d'office prendre les mesures nécessaires de protection pour l'enfant.

SECTION II DES FUTURS PARENTS ADOPTIFS

Article 7.- Est eligible comme adoptant, toute personne n'ayant jamais été condamnée à une peine afflictive ou infamante, n'ayant jamais été déchue de son autorité parentale, répondant aux exigences de la présente loi et aux critères établis par l'autorité centrale.

Dans le cas de l'adoption nationale, les requérants doivent être considérés comme qualifiés et aptes à adopter par l'autorité centrale.

Dans le cas de l'adoption internationale, les requérants doivent être considérés comme qualifiés et aptes à adopter par les autorités compétentes de leur pays de résidence habituelle.

Article 8.- L'adoption peut être demandée conjointement par un couple hétérosexuel marié et non séparé de corps, après cinq (5) ans de mariage et lorsque l'un des conjoints est âgé d'au moins trente (30) ans.

La condition d'âge prévue n'est pas exigée en cas d'adoption de l'enfant du conjoint ou du partenaire.

Article 9.- Deux personnes de sexe différent vivant en union libre depuis cinq (5) ans au moins et lorsque l'un des concubins est âgé d'au moins trente (30) ans peuvent demander l'adoption d'un enfant. La vie commune doit être établie par un certificat délivré par les autorités compétentes et le consentement des deux conjoints est nécessaire à moins que l'un d'entre eux ne soit dans l'impossibilité de manifester sa volonté.

Article 10.- Les candidatures des personnes célibataires âgées de trente-cinq (35) ans révolus sont acceptées. L'âge de l'adoptant célibataire ne peut excéder cinquante (50) ans.

Article 11.- L'âge des adoptants ne peut excéder cinquante (50) ans pour le plus âgé des deux (2) conjoints ou des deux personnes vivant en union libre établie, ou du célibataire. Cette limite d'âge n'est pas exigée en cas d'adoption de l'enfant du conjoint ainsi que pour les adoptions intrafamiliales.

Article 12.- Les adoptants doivent avoir quatorze (14) ans de plus que l'enfant qu'ils se proposent d'adopter. Si ces derniers sont les enfants de leur conjoint ou d'un proche parent, la différence d'âge exigée n'est que de neuf (9) ans.

Article 12-1.- Dans le cas où l'adoption concerne l'enfant biologique d'un des conjoints, l'autre conjoint adopte seul.

Article 13.- La naissance dans le foyer d'un ou plusieurs enfants biologiques ne constitue pas un obstacle à l'adoption par deux conjoints d'un ou de plusieurs enfants pris en charge antérieurement et qui continuent à bénéficier de leurs soins.

Article 14.- Si l'adoptant a déjà des enfants biologiques ou adoptés, ces derniers doivent donner leur avis à partir de l'âge de huit (8) ans.

Article 15.- Une personne ayant sa résidence en Haïti peut adopter un enfant résidant habituellement dans un autre Etat selon la législation de l'Etat de résidence habituelle de l'enfant.

Toutefois, la personne candidate à l'adoption devra au préalable être déclarée apte à adopter et être entourée des conseils nécessaires avant de se voir délivrer l'agrément par l'IBESR.

Article 16.- L'adoption simple ou plénière régulièrement prononcée dans un autre Etat - non partie à la Convention de La Haye - est reconnue en Haïti moyennant la demande de l'exéquatur du jugement d'adoption étranger au Commissaire du Gouvernement, par l'adoptant, en vue de l'enregistrement dudit jugement au Bureau de l'Officier de l'Etat Civil du domicile du requérant.

Dans le cas de la conversion de l'adoption simple en adoption plénière, une demande doit être adressée au Doyen du Tribunal de Première Instance du domicile du requérant pour l'obtention d'un jugement motivé. Cette demande ne sera acceptée qu'à condition que les parents biologiques ou les personnes responsables de l'enfant donnent librement leur consentement et soient informés des conséquences résultant de la conversion d'une adoption simple en adoption plénière.

En cas d'empêchement de la manifestation de la volonté des parents biologiques ou du conseil de famille, le Doyen du Tribunal de Première Instance compétent statuera sur la demande après délibération du Ministère Public.

SECTION III DES ADOPTÉS

Article 17.- Seuls les enfants âgés de moins de seize (16) ans accomplis au moment du dépôt du dossier à l'Autorité centrale peuvent être adoptés. Toutefois, si l'enfant de plus de seize (16) ans a été accueilli avant d'avoir atteint cet âge par des personnes qui ne remplissaient pas les conditions légales pour adopter, ou s'il a fait l'objet d'une adoption simple avant d'avoir atteint cet âge, l'adoption plénière peut être demandée jusqu'à l'âge de sa majorité, si les conditions nécessaires sont remplies.

Article 18.- L'Autorité centrale doit veiller à ce que l'opinion de l'enfant soit prise en compte à partir de l'âge de huit (8) ans.

L'Autorité centrale doit veiller à ce que le consentement libre de l'enfant à son adoption soit donné à partir de l'âge de douze (12) ans.

L'Autorité centrale doit également s'assurer que l'enfant soit dûment informé des conséquences résultant de l'adoption.

Article 19.- Un enfant est adoptable lorsque son adoptabilité est décidée par l'Autorité centrale.

Peuvent être adoptés, conformément aux dispositions de l'article 43 :

1. les enfants orphelins de père et mère ;
2. les enfants abandonnés dont la filiation n'est pas déterminée ;
3. les enfants dont les parents biologiques ont été déchus de leurs droits d'autorité parentale suite à une sentence judiciaire ;
4. les enfants dont les parents biologiques ont consenti à leur adoption. Dans ce cas, les deux parents biologiques doivent donner leur consentement.

Article 20.- L'autorité centrale veille à ce que les frères et sœurs susceptibles d'être adoptés ne soient séparés à aucun moment de la procédure d'adoption mais soient adoptés par la même famille, sauf pour des raisons justifiées dans leur intérêt supérieur déterminé par l'autorité compétente.

Article 21.- Une possibilité d'apparement doit être envisagée par l'Autorité centrale pour tout enfant déclaré adoptable. Une attention particulière doit être portée aux enfants ayant des besoins spéciaux.

SECTION IV DE LA FORME JURIDIQUE DE L'ADOPTION

Article 22.- L'adoption nationale peut être simple ou plénière. L'adoption internationale est toujours plénière.

1 - Des effets de l'adoption simple

Article 23.- Dans le cas de l'adoption simple, l'adopté, est placé sous l'autorité parentale de sa famille adoptive. Il conserve néanmoins tous ses droits dans sa famille d'origine, notamment ses droits successoraux.

Article 24.- L'adoption simple confère le nom de l'adoptant à l'adopté en l'ajoutant au premier nom de ce dernier. Aucune modification ne sera apportée quand l'adoptant et l'adopté ont le même nom patronymique.

En cas d'adoption par un couple, l'adopté prend le nom du mari ou du concubin.

Article 25.- Dans la requête aux fins de jugement d'adoption, l'adoptant peut, s'il le juge nécessaire, demander de modifier ou changer le ou les prénom(s) de l'enfant à adopter.

Le juge analysera la demande suivant des critères spécifiques en ayant soin de solliciter l'avis de l'enfant s'il estime qu'il a la capacité de discernement suffisante.

Article 26.- L'adopté et ses descendants ont dans la famille de l'adoptant les mêmes droits successoraux qu'un enfant biologique, sans acquérir cependant la qualité d'héritier réservataire à l'égard des ascendants de l'adoptant.

Article 27.- Si l'adopté meurt sans descendant, les biens donnés par l'adoptant ou recueillis dans sa succession et qui existent en nature, lors du décès de l'adopté, retournent à l'adoptant ou à ses héritiers, à charge de contribuer aux dettes et préjudice des droits des tiers.

Les biens que l'adopté avait reçus à titre gratuit de ses père et mère biologiques retournent pareillement à ces derniers ou à leurs descendants.

Article 28.- Le lien de parenté résultant de l'adoption s'étend aux enfants de l'adopté.

Le mariage est prohibé entre:

- a. l'adoptant, l'adopté et ses descendants;
- b. l'adopté et le conjoint de l'adoptant et réciproquement entre l'adoptant et le conjoint de l'adopté;
- c. les enfants adoptés de la même personne;
- d. l'adopté et les enfants biologiques de l'adoptant;
- e. l'adopté et les membres de sa famille d'origine.

2 - De la révocation de l'adoption simple

Article 29.- L'adoption simple est révocable. La révocation fait cesser, pour l'avenir, tous les effets de l'adoption simple.

La demande de révocation peut être formulée par l'adopté pour des motifs graves, tels :

- fausse déclaration lors de la demande d'adoption ;
- mauvais traitements infligés à l'adopté ;
- contact sexuel avec l'adopté ;
- et tous autres faits préjudiciables à l'intégrité physique ou psychique de l'adopté.

L'adoptant ne peut demander la révocation de l'adoption que s'il est établi que l'adopté a attenté sa vie, à celle de son conjoint ou de ses autres enfants.

Article 30.- Si l'adopté à l'âge de discernement suffisant il peut demander à l'Autorité centrale d'entreprendre la procédure de révocation de l'adoption. Dans le cas contraire, le Commissaire du Gouvernement peut, sur requête de l'Autorité centrale, présenter la demande de révocation auprès du Tribunal de Première Instance.

Article 31.- Pour la recevabilité de la demande de révocation faite par l'adoptant, l'adopté doit être âgé de plus de seize ans. La révocation peut être également demandée, lorsque l'adopté est mineur, par les père et mère de sang ou, à leur défaut, par un membre de la famille d'origine jusqu'au degré de cousin germain inclus.

Article 32.- Le jugement révoquant l'adoption doit être motivé. Son dispositif est mentionné en marge de l'acte de naissance ou de la transcription du jugement d'adoption.

SECTION V

DES EFFETS DE L'ADOPTION PLÉNIÈRE

Article 33.- L'adoption plénière rompt définitivement tous les liens de filiation existant entre l'adopté et sa famille d'origine. Toutefois l'adoption de l'enfant du conjoint laisse subsister sa filiation d'origine à l'égard de ce conjoint et de sa famille.

L'adopté perd son nom d'origine et son droit successoral dans sa famille biologique.

L'adoption plénière est irrévocable, insusceptible d'une action en annulation, en révision ou en révocation.

Article 34.- L'adopté a dans la famille de l'adoptant, les mêmes droits et obligations qu'un enfant biologique.

Article 35.- L'adoption plénière confère à l'enfant le nom de l'adoptant et, en cas d'adoption par un couple, le nom du mari ou du concubin.

Sur la demande du ou des adoptants, le tribunal peut modifier le ou les prénom(s) de l'enfant en ayant soin de solliciter l'avis de ce dernier s'il a la capacité de discernement suffisante.

L'adoption plénière confère à l'enfant le droit à la nationalité haïtienne si un des adoptants est de nationalité haïtienne.

Article 36.- L'adoption plénière de l'enfant du conjoint n'est permise qu'avec le consentement de l'autre parent biologique de l'enfant lorsque la filiation est établie à l'égard de ses père et mère.

Dans ce cas, les effets de l'adoption plénière n'affectent que les droits et obligations de l'autre parent biologique de l'enfant, sans toucher à ceux du conjoint.

Le consentement de l'un suffit quand l'autre parent biologique est inconnu, décédé, porté légalement disparu ou déchu de ses droits parentaux.

CHAPITRE III DE L'AUTORITÉ CENTRALE

Article 37.- En attendant l'adoption de la nouvelle loi organique de l'IBESR, cette direction technique et administrative du Ministère des Affaires Sociales et du Travail exerce les fonctions d'autorité centrale en matière d'adoption par délégation du Ministère chargé des Affaires Sociales et du Travail.

L'Autorité centrale est chargée d'examiner toutes requêtes présentées en vue de l'adoption, de constituer les dossiers, d'autoriser l'adoption selon les normes et la procédure administrative adoptée par l'IBESR avant la saisine des tribunaux compétents. Elle est chargée de promouvoir la coopération entre les autorités compétentes dans le but d'assurer la protection des enfants et de prendre toutes les mesures appropriées pour prévenir les pratiques illicites et les gains matériels indus à l'occasion d'un placement dans une maison d'enfants ou durant le processus d'adoption.

En outre, l'Autorité centrale assure la coopération avec les Autorités centrales étrangères pour diffuser l'information relative à la législation nationale en matière d'adoption et lever les obstacles à l'application de la Convention de La Haye et prendre toutes les mesures nécessaires pour prévenir les pratiques illicites, y compris les gains matériels indus.

Article 38.- L'Autorité centrale a pour attribution de:

1. Enquêter sur la situation familiale et sociale des enfants proposés en adoption ;
2. Constituer le dossier de l'enfant et se prononcer sur son adoptabilité ;
3. Centraliser tous les dossiers des candidats à l'adoption ainsi que ceux des enfants en processus d'adoption et tenir les registres y relatifs ;
4. Procéder aux apparentements ;
5. Statuer sur le placement du futur adopté durant le processus d'adoption ;
6. Orienter et évaluer la période de socialisation entre les futurs adoptants et le futur adopté ;
7. Délivrer l'agrément pour une adoption aux adoptants ayant leur résidence en Haïti et assurer une préparation adéquate ;
8. Assurer le suivi de l'enfant une fois adopté ;
9. Conserver les dossiers et données relatives à la procédure d'adoption dans les conditions prévues par la loi ;
10. S'assurer que la législation en matière d'adoption ainsi que les principes de l'intérêt supérieur de l'enfant, de l'adoptabilité et de subsidiarité sont respectés ;
11. Assurer et diffuser l'information sur l'adoption nationale et internationale ;
12. Autoriser et contrôler les OAA à fonctionner en Haïti s'ils respectent les dispositions de la présente loi ; et procéder au retrait ou au non-renouvellement des autorisations accordées pour non-respect de la présente loi ou pour tout autre motif pertinent ;
13. Arrêter toute procédure et règlements en conformité avec la présente loi.

Article 39.- L'Autorité centrale est dotée d'une unité pluridisciplinaire (juristes, médecins, sociologues, psychologues, travailleurs sociaux, etc) travaillant sous l'autorité de la Direction générale.

Article 40.- Les agents de la fonction publique impliqués directement ou indirectement dans le processus d'adoption ne peuvent posséder, diriger ni être membres de Conseils d'Administration de maisons d'enfants, d'OAA ou avoir des relations intéressées avec des personnes ou entités privées soignant ou ayant des relations avec les enfants susceptibles d'être adoptés. Ces agents doivent traiter les dossiers d'adoption en toute impartialité sans jamais utiliser leur position pour faciliter le processus d'adoption.

CHAPITRE IV DE LA PROCÉDURE D'ADOPTABILITÉ ET DE LA PROCÉDURE D'ADOPTION

SECTION I DE LA PROCÉDURE D'ADOPTABILITÉ

Article 41.- Les parents biologiques ou le conseil de famille, ayant leur résidence en Haïti, doivent adresser la requête auprès de l'Autorité centrale qui l'enregistre et informe les personnes responsables de l'enfant des conséquences de la décision prise avant de procéder à leur évaluation sociale.

Le maintien de l'enfant dans sa famille biologique doit être encouragé pendant toute la période d'évaluation. Au cours de cette période, l'autorité centrale a pour obligation d'accompagner cette famille et de l'orienter en vue de préserver l'unité familiale.

Article 42.- L'adoption internationale n'est envisagée que lorsque toutes les autres formes de prise en charge de type familial et permanent de l'enfant en Haïti ont été dûment évaluées.

Les formes de prise en charge incluent l'assistance sociale aux familles, le placement en famille d'accueil, l'adoption intrafamiliale, l'adoption nationale ou toute autre solution répondant aux besoins spécifiques et à l'intérêt supérieur de l'enfant.

Article 43.- Le consentement à l'adoption doit être donné par les parents biologiques ou par le représentant légal et être constaté par écrit par-devant le Juge pour enfant. Il ne peut être donné avant que l'enfant n'ait atteint l'âge de trois (3) mois.

Lorsque la preuve est fournie que l'un des deux parents biologiques est décédé, ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté, ou est inconnu, son absence légalement admise, sa disparition légalement constatée ou qu'il/elle est déchu(e) de son autorité parentale, le consentement de l'autre parent suffit.

Dans le cas d'un enfant orphelin de père et de mère ou d'un enfant dont les deux parents sont dans l'impossibilité de manifester leur volonté, le Conseil de Famille donne son consentement à l'adoption.

S'il s'agit de l'adoption de l'enfant du conjoint, le consentement de l'autre parent biologique est nécessaire sauf si la preuve est fournie que l'autre parent biologique est inconnu, son absence est légalement admise, décédé, porté légalement disparu, ou déchu de son autorité parentale.

Une personne de moins de dix-huit (18) ans peut consentir l'adoption de son enfant moyennant l'autorisation préalable du juge pour enfant.

Lorsqu'il s'agit d'un enfant abandonné, le Maire Principal de la commune où l'enfant a été trouvé déclare la naissance de l'enfant et donne son consentement à l'adoption par-devant le Juge pour enfant.

Article 44.- Le consentement à l'adoption n'est valable que si les parents biologiques ou le représentant légal de l'enfant ont fait au préalable l'objet d'une évaluation sociale par l'Autorité centrale. Cette dernière leur fournit l'encadrement et l'appui nécessaire afin d'aboutir à la réunification familiale et s'assure parallèlement que le consentement des personnes responsables de l'enfant n'ait pas été obtenu moyennant un paiement quelconque.

Le consentement à l'adoption devient définitif après une période d'un (1) mois, commençant à courir à compter de la manifestation du consentement à l'adoption, par écrit par-devant le Juge pour enfant. Toutefois, le Juge pour enfant ne peut accepter le consentement des parents biologiques ou du Conseil de Famille avant réception du rapport de l'Autorité centrale.

Article 45.- L'adoptabilité doit être déterminée par l'Autorité centrale pour assurer qu'une adoption est la mesure appropriée pour l'enfant au regard de son intérêt supérieur.

Cette évaluation comporte les étapes suivantes:

1. L'évaluation qui inclut:
  - a) des renseignements sur l'identité de l'enfant ;
  - b) son milieu social ;
  - c) son évolution personnelle et familiale ;
  - d) son statut juridique ;
  - e) le statut médical de l'enfant et celui de sa famille ;
  - f) ses besoins particuliers ;
  - g) sa volonté exprimée d'être adopté en fonction de sa capacité de discernement et son consentement à partir de l'âge de douze (12) ans.
2. L'identification des enfants à besoins spéciaux au terme de cette évaluation et leur inscription sur une liste spécifique par l'Autorité centrale pour faciliter la recherche d'une famille pour eux.
3. L'évaluation sociale des parents ou le représentant légal de l'enfant par l'Autorité centrale.
4. Un rapport contenant les informations ci-dessus à la conclusion de l'enquête par l'Autorité centrale.

Article 46.- L'Autorité centrale détient l'autorité parentale après que le consentement à l'adoption aura été valablement signé et le délai de rétractation écoulé, comme stipulé dans l'article 44.

SECTION II

DE LA PROCÉDURE D'ADOPTION

Article 47.- Les personnes souhaitant adopter un enfant en Haïti doivent déposer leur requête auprès de l'Autorité centrale haïtienne pour les adoptions nationales, ou auprès de l'Autorité centrale ou d'un OAA de leur pays de résidence habituelle pour les adoptions internationales.

Si l'Autorité centrale haïtienne dans les cas d'adoptions nationales ou internationales, ou les autorités de l'Etat d'accueil dans les cas d'adoptions internationales, considère que les requérants sont qualifiés et aptes à adopter, elle établit un rapport contenant des renseignements sur leur identité, leur capacité légale et leur aptitude à adopter, leur situation personnelle, familiale et médicale, leur milieu social, les motifs qui les animent, leur aptitude à assumer une adoption, ainsi que sur les enfants qu'ils seraient aptes à prendre en charge. L'Autorité centrale doit constituer les dossiers des adoptants ayant leur résidence en Haïti.

Les dossiers des adoptants résidant à l'étranger doivent être transmis à l'Autorité centrale haïtienne soit par l'autorité centrale, soit par une autorité compétente ou un OAA du pays d'accueil.

Article 48.- Le dossier de demande d'adoption des futurs adoptants doit contenir les pièces fixées par les règlements internes de l'Autorité centrale.

Lesdits règlements seront à la diligence du Ministre des Affaires Sociales et du Travail publiés au Journal Officiel de la République.

Article 49.- L'Autorité centrale procède à l'apparement des enfants déclarés adoptables suivant des procédures qu'elle établit et en considérant toujours l'intérêt supérieur de l'enfant ;

L'Autorité centrale haïtienne transmet directement la décision d'apparement aux candidats à l'adoption nationale. Elle transmet la décision à l'Autorité centrale du pays d'accueil ou à l'OAA concerné en cas d'adoption internationale.

Article 50.- Les futurs adoptants doivent par écrit présenter leur accord à l'apparement de l'enfant proposé en adoption dans un délai ne dépassant pas 15 jours ouvrables à compter de la date de réception de la notification de l'apparement. Cette acceptation doit être communiquée à l'Autorité centrale haïtienne soit directement pour les adoptions nationales, soit par l'intermédiaire de l'OAA ou de l'Autorité centrale de l'Etat d'accueil pour les adoptions internationales.

Article 51.- Pour les adoptions internationales, l'Autorité centrale haïtienne et l'Autorité centrale de l'Etat d'accueil doivent accepter l'apparement et accepter que la procédure en vue de l'adoption se poursuive.

Article 52.- Une fois l'acceptation expresse des adoptants reçue, l'Autorité centrale haïtienne autorise une période de familiarisation entre les adoptants et l'enfant. La période de socialisation est obligatoire. En aucun cas, elle ne peut être inférieure à deux (2) semaines, aussi bien pour l'adoption nationale que pour l'adoption internationale.

Article 53.- L'Autorité centrale, dans l'intervalle de dix (10) jours ouvrables après la période de familiarisation délivre ou refuse l'autorisation d'adoption sur la base d'un rapport d'évaluation.

Article 54.- Toutes les pièces du dossier sont remises au Greffe du Tribunal de Première Instance compétent pour homologation à la diligence de l'avocat choisi par les adoptants.

Article 55.- Après délibéré, le Tribunal de Première Instance, par décision motivée, prononce ou refuse l'adoption. En cas de refus d'homologation pour vice de forme, le dossier est remis à l'autorité centrale pour sa mise en conformité.

En cas de refus sur le fond, les adoptants peuvent, dans les trente (30) jours francs du prononcé du jugement, interjeter appel. L'arrêt de la Cour d'Appel est susceptible de pourvoi en Cassation.

Article 56.- Le recours en Cassation contre l'arrêt de la Cour d'Appel est exercé par requête du pourvoyant dans les conditions de formes et de délai ordinaire prévu par le Code de Procédure civile.

Article 57.- L'Officier d'Etat civil du domicile de l'adopté sur la notification qui lui aura été faite de la décision de l'adoption, en inscrit le dispositif sur ses registres et établit un acte d'adoption dans le délai de cinq (5) jours.

Article 58.- L'adoption produit des effets à compter de la date à laquelle la décision prononçant l'adoption est passée en force de chose souverainement jugée.

Article 59.- Dans le cas des adoptions internationales réalisées avec les Etats parties à la Convention de la Haye, l'Autorité centrale émet un certificat de conformité dans un délai ne dépassant pas dix (10) jours ouvrables suite à l'émission de l'acte d'adoption.

Article 60.- Peuvent seuls être réclamés et payés les frais et dépenses, y compris les honoraires établis, selon un barème à être fixé par l'autorité centrale, des personnes qui sont intervenues dans l'adoption.

Les dirigeants, administrateurs et employés d'organismes intervenant dans une adoption ne peuvent recevoir une rémunération disproportionnée par rapport aux services rendus.

SECTION III DU SUIVI POST-ADOPTION

Article 61.- L'Autorité centrale a pour obligation d'effectuer, dans chaque cas d'adoption nationale ou internationale, le suivi post-adoption, au moyen de rapports régulièrement soumis par les parents adoptifs, sous la responsabilité de l'OAA qui les a accompagnés au cours du processus d'adoption afin de permettre le suivi de l'évolution et de l'intégration de l'enfant au sein de sa famille d'adoption et de son environnement, sur une période de huit (8) ans.

Tous les rapports font partie du dossier de l'enfant adopté.

Article 62.- L'Autorité centrale doit conserver, dans ses archives, sur support papier et support électronique tous les documents constituant le dossier de chaque adoption nationale et internationale.

Article 63.- L'Autorité centrale est tenue de conserver les informations qu'elle détient sur les origines de l'enfant, notamment celles relatives à l'identité de sa mère et de son père, ainsi que les données sur le passé médical de l'enfant et de sa famille.

Lorsque la loi le permet, de telles informations ne sont accessibles qu'à l'enfant ou à son représentant légal, avec les conseils appropriés.

Article 64.- Ne peuvent être utilisées à d'autres fins que celles pour lesquelles elles ont été rassemblées ou transmises, les données personnelles, notamment : le rapport contenant les renseignements sur l'identité des futurs adoptants, leur capacité légale et leur aptitude à adopter, leur situation personnelle, familiale et médicale, leur milieu social, les motifs qui les animent, leur aptitude à assumer une adoption internationale, ainsi que les renseignements sur les enfants qu'ils seraient aptes à prendre en charge.

Il en est de même du rapport d'adoptabilité sur le profil social de l'enfant.

CHAPITRE IV DES ORGANISMES AGRÉÉS D'ADOPTION (OAA)

Article 65.- Les Organismes Agréés d'Adoption (OAA) étrangers sont autorisés à fonctionner sur le territoire haïtien par l'Autorité centrale haïtienne en fonction des besoins qu'elle évalue annuellement dans le domaine de l'adoption.

L'Autorité centrale, selon l'évolution de l'adoption nationale et du nombre d'enfants adoptables, se réserve le droit d'agréer des organismes d'adoption nationaux pour faciliter la promotion des adoptions nationales.

Article 66.- L'Autorité centrale statue sur l'obtention, le renouvellement et la révocation de l'autorisation des OAA. Leurs activités et obligations ainsi que ceux de leurs représentants sont déterminées par la présente loi.

Article 67.- Pour être autorisé à fonctionner en Haïti, un OAA national ou étranger doit satisfaire aux critères suivants :

1. être officiellement agréé par les autorités de son pays d'origine et autorisé, par ces mêmes autorités, à travailler en Haïti.
2. faire preuve de compétence, de professionnalisme et d'éthique dans l'accomplissement de ses tâches ;
3. respecter la législation, la réglementation et les politiques haïtiennes ainsi que celles de l'Etat où il a son siège, le cas échéant ;
4. disposer de ressources et de personnel qualifié suffisants pour accomplir sa mission ;

5. travailler uniquement à des buts non lucratifs ;
6. ne tirer aucun gain matériel indu ni une rémunération disproportionnée des services rendus ;
7. n'exercer aucune pression pour trouver des enfants afin de satisfaire les demandes des futurs parents adoptifs ;
8. se doter de lignes directrices ou d'un règlement organisant la gestion de ses fonctions professionnelles et sa gestion interne ;
9. transmettre à l'Autorité centrale haïtienne un rapport annuel, y compris financier, sur ses activités en Haïti ;
10. éviter tout contact avec les parents biologiques ou la personne responsable du futur adopté avant que soit effectué l'apparement.

Les pièces requises pour l'obtention ou le renouvellement de l'autorisation, et la durée de celle-ci sont déterminées par l'Autorité centrale.

Article 68.- Les responsabilités et fonctions des OAA étrangers qui travaillent en Haïti sont :

- 1) représenter les futurs parents adoptifs dans la procédure d'adoption ;
- 2) informer les futurs parents adoptifs désireux d'adopter des enfants en Haïti des aspects techniques et juridiques de la procédure d'adoption ainsi que des prescriptions en vigueur par la République d'Haïti ;
- 3) aider les futurs parents adoptifs à la préparation du projet d'adoption et fournir des conseils pour la constitution du dossier ;
- 4) vérifier la capacité légale des futurs parents adoptifs ;
- 5) vérifier que les futurs parents adoptifs sont parfaitement préparés à l'adoption ;
- 6) acheminer les dossiers des futurs adoptants vers l'autorité centrale haïtienne pour le processus d'adoption ;
- 7) diriger les futurs parents adoptifs qui souhaitent adopter des enfants ayant des besoins spéciaux vers des professionnels spécialisés afin de les encadrer ;
- 8) accompagner les futurs parents adoptifs après l'arrivée de l'enfant, y compris dans la préparation des rapports de suivi post-adoption.

Article 69.- Les responsabilités et fonctions des OAA nationaux sont :

- 1) informer les futurs parents adoptifs désireux d'adopter des enfants en Haïti ou à l'étranger des aspects techniques et juridiques de la procédure d'adoption ainsi que des prescriptions en vigueur en Haïti ou dans le pays d'origine ;
- 2) aider les futurs parents adoptifs à la préparation du projet d'adoption et fournir des conseils pour la constitution du dossier ;
- 3) préparer les futurs parents adoptifs sur les implications de l'adoption ;
- 4) acheminer les dossiers des futurs adoptants à l'Autorité centrale haïtienne ;
- 5) accompagner les futurs parents adoptifs après l'arrivée de l'enfant, y compris dans la préparation des rapports de suivi post-adoption.

Article 70.- Les OAA autorisés à fonctionner en Haïti sont supervisés par l'Autorité centrale. A chaque début d'exercice fiscal, au plus tard, ils doivent lui adresser un rapport d'activité annuel, y compris un rapport financier.

Article 71.- L'Autorité centrale peut suspendre ou révoquer l'autorisation de fonctionnement d'un OAA étranger ou national s'il transmet de fausses informations ou s'il ne respecte pas les dispositions qui lui sont imposées par la présente loi, notamment celles prévues par l'article 61.

Ces mesures ne font pas obstacle à d'éventuelles poursuites judiciaires par les autorités compétentes.

CHAPITRE V DISPOSITIONS PÉNALES

Article 72.- Est puni d'une peine d'emprisonnement de cinq (5) à dix (10) ans ou d'une amende de cent mille (100,000) gourdes au moins à cinq cent mille (500,000) gourdes au plus, quiconque aura procuré intentionnellement de l'argent, des biens matériels ou tout autre avantage, ou fait la promesse d'un gain matériel indu aux parents biologiques ou au conseil de famille, au tuteur, au représentant légal, toute autre personne ayant la garde de l'enfant, à une autorité ou à des personnes impliquées dans le processus de l'adoption, pour faciliter ou réaliser l'adoption.

Sont punis de la même peine le parent biologique, le conseil de famille, le tuteur, le représentant légal ou toute autre personne impliquée dans le processus de l'adoption qui aura présenté un document frauduleux ou l'aura falsifié, aura reçu de l'argent, de biens matériels ou tout autre avantage pour faciliter ou réaliser l'adoption.

Article 73.- Est puni d'une peine d'emprisonnement de quinze (15) ans à la prison perpétuelle quiconque se livre à l'exploitation d'enfants à l'enlèvement, la vente, la traite d'enfant et à des fins d'adoption.

Article 74.- Est puni de travaux forcés à perpétuité le prélèvement d'organes ou de tissus ainsi que l'utilisation de la procédure de l'adoption réalisée à des fins d'exploitation.

Article 75.- Tout individu, ou préposé ou représentant d'une institution qui pratique des adoptions sans passer par l'Autorité Centrale est puni d'une amende de cinq cent mille (500,000) gourdes au moins à un million de gourdes au plus ou d'une peine de réclusion.

CHAPITRE VI DISPOSITIONS TRANSITOIRES ET FINALES

Article 76.- La présente loi s'applique à tous les dossiers en cours dans lesquels le consentement des parents biologiques n'a pas encore été donné devant le juge pour enfant.

Pour les dossiers en cours ou le consentement devant le juge de paix a été donné, le Tribunal de Première Instance ordonnera que les parents biologiques comparaissent en personne aux jour et heure fixés, soit pour confirmer leur consentement éclairé à l'adoption simple, soit pour donner leur consentement éclairé à l'adoption plénière.

Article 77.- En cas de catastrophes naturelles ou d'autres urgences, l'Autorité centrale suspend toute adoption pendant une période déterminée afin d'assurer la réunification familiale des enfants séparés.

Une suspension de toute adoption peut aussi être mise en place en cas de graves irrégularités dans les procédures d'adoption ou de faiblesses notables dans les politiques ou pratiques d'adoption, empêchant l'Autorité centrale d'accomplir sa mission suivant les dispositions de la présente loi.

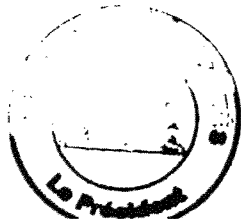
CHAPITRE VII CLAUSE D'ABROGATION

Article 78.- La présente loi abroge toutes lois ou dispositions de Loi, tous Décrets ou dispositions de Décret, tous Décrets-lois ou dispositions de Décrets-lois qui lui sont contraires, en particulier le Décret du 4 avril 1974 sur l'adoption, et sera publiée et exécutée à la diligence des Ministres des Affaires Sociales et du Travail, de la Justice et de la Sécurité Publique, de l'Intérieur et des Collectivités Territoriales et des Affaires Etrangères, chacun en ce qui le concerne.

Donné au Sénat de la République, le 10 mai 2013, An 210e de l'Indépendance.

10.2.e	10.2.e	10.2.e
	Président du Sénat	
		
Premier Secrétaire		Deuxième Secrétaire

Donnée à la Chambre des Députés, le 29 août 2013, An 210ème de l'Indépendance.

10.2.e	10.2.e	10.2.e
	Président de la Chambre des Députés	
		
Premier Secrétaire		Deuxième Secrétaire

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE

Par les présentes,

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE ORDONNE QUE LA LOI RÉFORMANT L'ADOPTION, VOTÉE PAR LE SÉNAT DE LA RÉPUBLIQUE LE 10 MAI 2013 ET PAR LA CHAMBRE DES DÉPUTÉS LE 29 AOÛT 2013, SOIT REVÊTUE DU SCEAU DE LA RÉPUBLIQUE, IMPRIMÉE, PUBLIÉE ET EXÉCUTÉE.

Donné au Palais National, à Port-au-Prince, le 28 octobre 2013, An 210e de l'Indépendance.

10.2.e

Michel Joseph MARTELLY

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
10.2.e
Beleidsmedewerker

T 070 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl

nota

Update adopties uit Haïti december 2012

Concipiënt

10.2.e

Datum
17 december 2012

Ons kenmerk
335696

Dossiernummer
246947

Doel van deze nota

- U te informeren over de stand van zaken van adopties uit Haïti;
- Uw instemming te vragen met de voorgenomen drie momenten van evaluatie voor de proefperiode van adopties uit Haïti, en (mogelijke) aanpassing van de invulling van de proefperiode;
- U te informeren over een verzoek van de NAS en in te stemmen met de voorgenomen werkwijze van DJJ.

Inleiding

In de nota van 28 maart 2012 (zie bijlage) heeft u ingestemd met een start van een proefperiode met een aantal van 25 ouderdossiers. U heeft aangegeven dat u een terugkoppeling wenst te ontvangen na 10 à 20 dossiers. Omdat het aantal van 10 nagenoeg gehaald is, informeer ik u over de laatste stand van zaken met betrekking tot adopties uit Haïti. U bent in het kader van het Algemeen Overleg op 13 december jl. globaal geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen. Deze nota gaat uitgebreider in op deze ontwikkelingen.

Stand van zaken adopties uit Haïti

Matchingsvoorstellen die tijdens de proefperiode gedaan zijn

De NAS heeft inmiddels negen matchingsvoorstellen bij de CA ingediend, waarvan er voor acht voorstellen een beginseltoestemming op naam is afgegeven. Deze matchingsvoorstellen zijn van bovengemiddeld niveau en voldoen, in tegenstelling tot de voorstellen van vóór de opschorting, ruimschoots aan de eisen die het kwaliteitskader met betrekking tot matchingsvoorstellen stelt. De CA heeft deze dossiers positief beoordeeld. Kwalitatief is er sprake van een grote vooruitgang.

Ontwikkelingen IBESR (Haïtiaanse Kinderbeschermingsautoriteit)

De IBESR is actief aan het werk om een centrale rol te krijgen in de adoptieprocedures. Hiertoe heeft de IBESR aan de betrokkenen in de adoptieketen

schriftelijke informatie verstrekt waarin wordt aangegeven hoe de IBESR die rol ingevuld wil zien, en wanneer de 'nieuwe' werkwijze in werking treedt. Belangrijkste aspecten in de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn:

- Dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind vaststelt.
- De IBESR counseling aanbiedt aan de biologische ouders die afstand doen van hun kind.

De nieuwe werkwijze is per 5 november 2012 in werking getreden.

Eind november 2012 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen 10.2.e 10.2.e en de directrice van de IBESR. Uit dit overleg zijn de volgende relevante punten naar voren gekomen.

- De IBESR spreekt met de biologische ouders over het afstand doen en de mogelijke alternatieven. Indien wordt vastgesteld dat de ouders voor het kind kunnen zorgen, is er geen sprake van adoptabiliteit. Na het afstandsgesprek met de biologische ouders is er een maand bedenktijd voordat definitief de afstand wordt vastgesteld middels ondertekening van een verklaring.
- Er is toelichting gegeven op de proefprocedure die Nederland hanteert ten aanzien van adopties uit Haïti. Zoals 10.2.e in maart 2011 ook aangaf is ze voorstander van het niet overladen van de capaciteit van de IBESR.
- Gesproken is over de groep van 25 ouders, met het voorstel om deze groep op een continu aantal van 25 te houden. Dat zou inhouden dat zodra de IBESR een dossier heeft goedgekeurd de proefgroep tot het aantal van 25 wordt aangevuld. 10.2.e is blij met de beheerste aanpak en ziet deze ook voor komend jaar nog graag. 10.2.e kan instemmen met het aantal van 25 ouderparen en de aanvulling daarvan zodra een dossier (na behandeling door IBESR) in de volgende fase terecht komt.
- Al enige jaren staat een wijziging van de Haitiaanse wetgeving op het gebied van jeugdbescherming op de politieke agenda. Deze voorgestelde wetswijziging is meer in lijn met de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag. In december 2012 zal het Senaat stemmen over de nieuwe wetgeving waarmee het Verdrag geïmplementeerd kan worden, daarna wordt het verdrag gedepositeerd.

Internationaal actieplan

Het Permanent Bureau van de Haagsche conferentie heeft onlangs, met instemming van de Montreal Group, het internationale actieplan vastgesteld. Dit actieplan heeft tot doel Haïti te ondersteunen bij de implementatie van het Haags Adoptieverdrag. Daarnaast hoopt het Permanent Bureau op korte termijn een consultant aan te stellen die actief in Haïti de IBESR zal ondersteunen bij de nieuwe werkwijze en de implementatie van het Haags Adoptie Verdrag.

In het verlengde van het internationale actieplan wordt er ook een Nederlands Plan van Aanpak opgesteld door DJJ/CA in samenwerking met de NAS. Dit Plan van Aanpak is een werkdocument voor de NAS en de CA waarin o.a. is vastgelegd aan welke eisen de dossiers dienen te voldoen en aan welke eisen de interlandelijke adoptieprocedures vanuit Haïti, moeten voldoen. De hoofdlijn van dit Plan van Aanpak is eveneens in Senegal met de directrice van de IBESR besproken en zal zo snel als mogelijk in werking treden.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
17 december 2012

Ons kenmerk
335696

Tot zover de nationale en internationale ontwikkelingen over de adoptieprocedures uit Haïti. Graag vraag ik nu uw aandacht voor het onderstaande.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
17 december 2012

Ons kenmerk
335696

De Tweede Kamer is tot op heden per brief meer in algemene zin geïnformeerd dat er met een beperkt aantal dossiers gestart gaat worden. Tijdens het Algemeen Overleg van 19 april jl. heeft u de Kamer laten weten dat het gaat om 25 'ouderdossiers' die meedraaien in de proefperiode en van waaruit ongeveer 10 kinderen geadopteerd kunnen worden. (zie bijlage) Tijdens het AO van 13 december jl. heeft u de Kamer ook in zijn algemeenheid geïnformeerd over de positieve ontwikkelingen in Haïti.

Het uitgangspunt is geweest om 25 ouderdossiers mee te laten draaien in de proefperiode. De gedachte achter dit aantal is dat er dan voldoende beschikbare aspirant-adoptiefouders beschikbaar zijn waar een kind aan gematched kan worden. Om tot een juiste match te komen wordt namelijk uitgegaan van drie beschikbare ouderdossiers voor de matching met één kind. Het uitgangspunt daarbij is het kind.

Te voorzien is dat het aantal van de eerder genoemde tien kinderen begin januari 2013 overschreden wordt. Er blijken voor meerdere kinderen die in de tehuizen verblijven passende aspirant-adoptiefouders uit de proefgroep te zijn, die de zorg en opvoeding van een kind op zich kunnen nemen. Dit is een positief gegeven omdat de kinderen die een gezin nodig hebben opgevangen kunnen worden.

Omdat de huidige proefperiode geëvalueerd moet worden, is het van belang dat er evaluatiemomenten vastgesteld worden, waarin beschreven staat er geëvalueerd wordt. Ik vraag uw instemming met de volgende evaluatiemomenten.

Evaluatiemomenten proefprocedures

1. Voorgesteld wordt om een eerste evaluatiemoment in te lassen als er vijf dossiers in de vorm van kindvoorstellen zijn beoordeeld door de CA. Op woensdag 19 december vindt een gesprek met de NAS plaats, waarin de eerste 5 kindvoorstellen worden geëvalueerd.

Momenteel is afgesproken dat er niet meer dan vijf matchingsvoorstellen tegelijkertijd bij de IBESR ter beoordeling ingediend mogen worden. De reden hiervoor is dat de IBESR dan niet overspoeld wordt met dossiers. Gedurende de proefperiode lijkt het aangewezen om deze afspraak te handhaven.

Voorgesteld wordt om bij een positieve beoordeling van dit evaluatiemoment te kiezen voor het aanvullen van het aantal ouderparen steeds tot een aantal van 25, vanaf het moment dat de IBESR akkoord op de matching heeft gegeven. Dat wil zeggen dat we de proefgroep permanent op een aantal van 25 ouderparen houden. Dat zou betekenen dat zodra de IBESR een dossier heeft behandeld en de matching tussen een kind met aspirant-adoptiefouders goedgekeurd heeft, er een nieuw aspirant-adoptiefouderpaar toegevoegd mag worden aan de proefgroep. De reden hiervoor is tweeledig:

- de gehele juridische afhandeling van de procedure in Haïti duurt naar verwachting lang. Het risico bestaat dat alle (25) aspirant-adoptiefouders straks in afwachting zijn van de formele juridische afhandeling van hun procedure in Haïti, terwijl de eindevaluatie nog niet heeft kunnen

plaatsvinden. Het dan niet meer in behandeling nemen van nieuwe zaken/procedures is niet in het belang van de kinderen die in afwachting van een adoptieprocedure in het tehuis verblijven. Het is dan ook aangewezen dat er voldoende instroom is.

- De ontwikkelingen bij de NAS en de IBESR zijn vooralsnog positief waardoor het vertrouwen aan de NAS en de IBESR gegeven kan worden dat zij zorgvuldig omgaan met (de aantallen) adoptieverzoeken. Daarnaast is tijdens het overleg met de IBESR in november 2012 gebleken dat de IBESR kan instemmen met deze voorgestelde werkwijze.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
17 december 2012

Ons kenmerk
335696

Bovenstaande betekent een wijziging van de invulling van de proefperiode zoals aanvankelijk is afgesproken.

2. Voorgesteld wordt om een tweede evaluatiemoment in te lassen wanneer er vijf dossiers door de IBESR zijn behandeld conform de nieuwe werkwijze. De nieuwe werkwijze houdt in dat de IBESR de adoptabiliteit van het kind heeft vastgesteld en counseling heeft aangeboden aan de biologische ouders.
3. Voorgesteld wordt om een derde evaluatiemoment in te lassen wanneer er vijf dossiers bij het Ministry of Interiors (verantwoordelijk voor de afgifte van een paspoort) zijn ingediend, en deze ook door dit ministerie zijn behandeld (hierdoor worden ook de vorige stappen geëvalueerd.) Het is wel van belang dat dit vijf dossiers zijn die volgens de nieuwe werkwijze van de IBESR zijn behandeld. Het derde evaluatiemoment is het laatste onderdeel in de totale beoordeling.

Naar aanleiding van bovenstaande evaluatiekaders zal een advies aan u gegeven worden over het al dan niet opheffen van de proefperiode. Aangezien het verloop van de procedures afhankelijk is van een hoop onzekere factoren (met name de duur bij de verschillende autoriteiten in Haïti) is moeilijk in te schatten binnen welke termijn de eindevaluatie plaats zal vinden, zo mogelijk zal dit pas na twee jaar zijn.

Graag uw instemming voor de bovengenoemde evaluatiemomenten en de 'wijziging' van de aantallen aspirant-adoptiefouders in de proefgroep

Verzoek Nederlandse Adoptie Stichting

De NAS heeft een verzoek neergelegd bij de CA waarin zij vraagt om een incidentele uitbreiding van de aspirant-adoptiefouders die meedraaien in de proefperiode. De reden hiervoor is dat de NAS een lijst heeft ontvangen vanuit Haïti waaruit blijkt dat er een aantal kinderen (3 siblings, 6 kinderen) in het tehuis waar de NAS mee samenwerkt beschikbaar is voor adoptie. Deze siblings zijn niet plaatsbaar bij de huidige beschikbare aspirant-adoptiefouders die vallen onder 25 aspirant-adoptiefparen. De NAS verzoekt dan ook om drie aspirant-adoptiefparen toe te voegen uit de groep aspirant-adoptiefouders die niet onder de proefgroep vallen. In die groep zitten namelijk wel aspirant-adoptiefouders die een sibling kunnen en willen adopteren.

Navraag bij de NAS leert dat als door u niet ingestemd wordt met een incidentele uitbreiding de siblings in ieder geval opgesplitst zullen worden. Er zijn vooralsnog geen aspirant-adoptiefouders beschikbaar in de huidige 'poule' om deze siblings

op te nemen. Ook hebben andere landen waarmee het kindertehuis samenwerkt geen aspirant-adoptiefouders hiervoor beschikbaar.

Voorgesteld wordt om in ieder geval ten dele tegemoet te komen aan het verzoek zoals dat door de NAS gedaan is. De hoofdreden om mee te gaan met het verzoek is het belang van het kind. Er zitten momenteel kinderen in het tehuis die adoptabel zijn en gebaat zijn bij de opnemings in een adoptiegezin.

Het verzoek van de NAS kan gehonoreerd worden door:

- in te stemmen met het voorstel om de proefgroep permanent op een aantal van 25 ouderparen te houden. De NAS kan dan voor ieder dossier dat door de IBESR is wordt goedgekeurd, de lijst aanvullen met aspirant-adoptiefouders die bereid zijn een sibling op te nemen, of
- de proefgroep drie maal aan te vullen met aspirant-adoptiefparen zodra de IBESR een dossier heeft behandeld en de matching tussen een kind met aspirant-adoptiefouders heeft goedgekeurd. De aanvulling kan dan bestaan uit ouderparen die een sibling kunnen en willen opnemen. Hiermee kan worden bereikt dat de siblings toch een plek in een gezin krijgen en niet hoeven te worden opgesplitst. Aan de NAS zal in dat geval worden medegedeeld dat het slechts om een eenmalige tussenoplossing gaat.

Concluderend

- De ontwikkelingen die op dit moment plaatsvinden met betrekking tot de adoptieprocedures in Haïti zijn positief te noemen.
- Zowel de NAS als de IBESR hebben een aantal kwaliteitsslagen gemaakt.
- De internationale gemeenschap (Montreal Group) en het Permanent Bureau blijven Haïti ondersteunen in hun wens om een constructieve 'adoptie-infrastructuur' op te zetten en het Haags Adoptieverdrag te ratificeren.
- Gelet op de positieve ontwikkelingen lijkt het aangewezen om aan de IBESR en de NAS het vertrouwen te geven de proefperiode aan te passen, in die zin dat de proefgroep continu tot een aantal van 25 kan worden aangevuld. (onder de voorwaarde dat het eerste evaluatiemoment positief afgesloten wordt).

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
17 december 2012

Ons kenmerk
335696

Notulen overleg Haiti proef - DJJ/CA en NAS op 19 december 2012

Overleg Haïti proef Ministerie van Veiligheid en Justitie (MVVJ)
Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Aanwezig:

10.2.e

- MVVJ - DJJ
- MVVJ - CA
- NAS
- NAS

Verslag datum: 07 januari 2012

Vaststellen Agenda

1. Update ontwikkelingen Haïti / proef / opschorting
2. Evaluatie 1 (inhoud kinddossiers)
3. Plan van Aanpak
4. Status ontwikkelingen m.b.t. proef
5. Actiepunten
6. Overig

1. Update ontwikkelingen Haïti / proef / opschorting

Onlangs is op 6 december is door middel van een telefonisch onderhoud een update verstrekt aan de NAS door 10.2.e naar aanleiding van de ontmoeting van 10.2.e

10.2.e met 10.2.e (IBESR).

De informatie hieromtrent was duidelijk.

De NAS wil nog wel eens onder de aandacht brengen dat de IBESR heel nadrukkelijk zelf bij machte is om de "case load" te bepalen. De IBESR geeft dat aan door het tijdelijk sluiten van de IBESR voor indiening van nieuwe matchingsdossiers. De beperking in aantal dossiers wordt daarmee in feite geëffectueerd vanuit Haïti en behoeft vanuit Nederland hier minder op gestuurd te worden, aldus 10.2.e

Ten aanzien van de Adoptiewet in Haïti lijkt het erop dat de senaat begin december nog enkele wijzigingen wil aanbrengen in de voorgestelde wet, aldus 10.2.e

10.2.e vraagt om via email een extra kopie van de huidig voorgestelde wet die de NAS in haar bezit heeft, te ontvangen.

10.2.e MVVJ is 10.2.e bezig met een nota voor de Directie DJJ en de STAS om daarin een status aan te geven omtrent Haïti, evaluatiepunten aan te geven alsmede een antwoord te geven op de vraagstelling van de NAS inzake uitbreiden van de proef met a.a.o.'s voor siblings. De evaluatiepunten die daarin waarschijnlijk worden voorgesteld zijn ten 1^e 5 dossiers ingediend in IBESR, 2^e 5 dossiers met nieuwe IBESR regels, 3^e 5 dossiers uit MOI. Nu is daarmee aan de orde de 1^e evaluatie (zie punt 2). Naar indruk van de NAS zou de 2^e evaluatie kunnen maar dan moeten we dit wel omschrijven met de doelgroep "nieuw 1". De NAS onderscheidt thans 3 soorten procedures, waar de IBESR andere taakstellingen op zich neemt:

1. "oude procedure" - kinderen in kindertehuis voor 1 november 2012 en ingediend in IBESR voor 1 november 2012.
2. "nieuw 1 procedure" – kinderen in kindertehuis voor 1 november 2012 en voor matching ingediend in IBESR na 1 november 2012 (n.b. wel matching, maar nog geen counseling).
3. "nieuw 2 procedure" – kinderen in kindertehuis na 1 november 2012 en voor matching ingediend in IBESR dus ook na 1 november 2012 (ook counseling).

Voorstellen van "nieuw 2" verwacht de NAS niet op korte termijn en daarvoor zal waarschijnlijk dan al evaluatie 3 aan de orde zijn.

In aansluiting op de proef en evaluatie meldt 10.2.e dat de NAS wel refereert aan de uitspraak van de STAS dat er in principe twee voorwaarden zijn van "opschorting Haïti", namelijk de adoptiewet Haïti en de IBESR die de middelen heeft, ten tweede de adoptiecoördinator is aangesteld en het internationale actieplan is opgesteld. Aan de tweede voorwaarde is nu voldaan vanwege het nu ook aanstellen van de adoptiecoördinator, terwijl het Actieplan reeds is vastgesteld)1. Wat betreft de eerste voorwaarde meent de NAS dat de IBESR de middelen inmiddels heeft, getuige de IBESR regeling, die ook breed wordt ondersteund. Voorts zijn we in afwachting van de uitkomsten van behandeling van de Wet. Het concept van de wet ziet er – net zoals de IBESR regeling – kwalitatief goed uit, meent de NAS en duidelijk wordt de aansluiting gevonden naar het Haags Verdrag.

Als de voorwaarden zijn ingelost verwacht de NAS dat de opschorting ook direct ongedaan wordt gedaan. Er lijkt dan geen enkele reden om dit te handhaven. Dit ook gezien de kwaliteit die Haïti op dit moment laat zien. 10.2.e geeft aan dat de NAS vanzelfsprekend wel bereid is om de evaluatiemomenten samen met MVJ te vervolgen; graag zelfs.

10.2.e begrijpt het standpunt van de NAS, maar geeft enige nuance aan m.b.t. de middelen van de IBESR, dit zou ook iets breder geïnterpreteerd kunnen worden.

10.2.e geeft overigens aan dat de NAS nog veel a.a.o.'s heeft die geïnteresseerd zijn in het opstarten van een procedure Haïti; deze hijgen ook in de nek van de NAS.

Ten aanzien van de vraagstelling van de NAS tot toevoeging van enkele ouderstellen in de proef lijkt het erop dat hier geen concreet antwoord op zal terugkomen, maar lijkt een alternatief te worden beoordeeld als antwoord van MVJ om het mogelijk te maken dat een nieuw ouderdossiers kan toegevoegd worden op het moment dat er een dossier "uit IBESR" komt. Voordeel hiervan is dat er meer "continuïteit" en doorstroom kan worden geëffectueerd. De NAS vindt dit een goed alternatief en voorkomt dat de NAS binnenkort met volgende formele vraagstellingen zal komen.

10.2.e legt de laatste hand aan de nota en kan niet voorspellen wanneer hier duidelijkheid over komt.

Vanuit de NAS wordt teruggekoppeld door 10.2.e dat de NAS druk doende is om de praktische invulling in de adoptieprocedure te geven wat betreft de vastgestelde IBESR regeling als ook reeds kijkend naar de nieuwe Adoptiewet.

Voorbeelden hiervan zijn het tussentijds afreizen (en de snelheid van afreizen) van a.a.o.'s na goedkeuring IBESR (waarschijnlijk 2 weken nu in plaats van 1), de niet toegestane contacten met de biologische familie, anders dan via IBESR, de postplacements nu 7 rapporten in 5 jaar in plaats van jaarlijks één tot het 18e jaar.

Ook lijkt de nieuwe adoptiewet een veel snellere doorlooptijd te geven dan tot op heden het geval is geweest.

De NAS heeft de nieuwe concept Adoptiewet gedeeld met kindertehuizen en enkele overige relaties (in de VS), met de afspraak dat dit vertrouwelijk blijft totdat er meer duidelijkheid komt. Dit om eventuele onrust bij a.a.o.'s te voorkomen (op basis van concepten en nog niet de vastgestelde tekst).

De NAS heeft cliënten deze week een nieuwsbrief toegestuurd, waarin de gewijzigde IBESR regelgeving is aangegeven. T.a.v. contacten biologische familie en postplacements is dit strikt verwoord door de NAS.

MVJ wordt in vergadering een kopie verstrekt van de nieuwsbrief.

)1 Op het moment van opmaak van de notulen is bekend geworden dat de aangewezen adoptiecoördinator niet langer deel kan nemen aan de uitvoering van het actieplan. Bezien wordt hoe hier nu verder mee omgegaan wordt.

2. Evaluatie 1 (inhoud kinddossiers)

Zowel de NAS als MVVJ (CA) zijn verheugd met de in het algemeen volledige kinddossiers die ontvangen zijn. De opgestelde checklist van de NAS hiervoor met het gewenste resultaat, wordt behaald. Alle documenten zijn aanwezig en ten aanzien van de kwaliteit zijn NAS en MVVJ ook tevreden.

Enkele kleinere aandachtspunten zijn de pagina 5/6 van het medisch rapport bij Bresma dat in eerste instantie niet volledig was ingevuld vanwege de beoordeling van de arts dat het zou gaan om de historie, die van kinderen niet bekend was. De NAS heeft aangegeven dat dit beoordeeld moet worden als de actuele beoordeling, waarop door de arts een aanvulling is verstrekt, die duidelijkheid gaf in de betreffende kinddossiers.

Ander puntje, niet benoemd door MVVJ, maar wel door de NAS is dat de NAS graag ziet dat in het psychologisch rapport bij Bresma graag iets meer inhoudelijk wordt ingegaan op de ontwikkeling (en wat minder op het sociale aspect). Dit was ook reeds door 10.2.e geconstateerd en we hopen dat daarmee deze rapportage iets meer body krijgt. Wel worden daarnaast de ontwikkelingsformulieren ingevuld waardoor wel een compleet beeld is verkregen.

10.2.e meldt wel dat de kindertehuizen alleen voor Nederland deze aanvullende vragen en eisen heeft. Hierdoor bestaat enig opportunisme om eerder kindvoorstellen te doen aan bijvoorbeeld Argentinië of de VS. Vanuit de NAS wordt aandacht voor deze situatie gevraagd door de Nederlandse CA in haar internationale contacten. Wel wordt door zowel de NAS als MVVJ gesteld dat deze aanvullende vragen en eisen in lijn zijn met de uitgangspunten van het HV. De hoop en verwachting is dat juist door deze zorgvuldigheid de dossiers sneller beoordeeld kunnen worden door de IBESR en daarmee sneller door de Haitiaanse procedure zullen gaan

In de beoordeling van de BT's door de Nederlandse CA vraagt de NAS aandacht voor de situatie dat voor Haïti niet "scherpere" eisen gehanteerd dienen te worden dan voor overige landen. Ook wenst de NAS te willen voorkomen dat een vooroordeel bij instanties heerst ten aanzien van adoptiekinderen vanuit Haïti, o.a. verwijzend naar een raadsrapport bij een van de voorstellen. Vanuit MVVJ wordt nadrukkelijk gesteld door 10.2.e dat dit niet voor het Ministerie geldt en dat ieder verzoek objectief wordt beoordeeld door de CA.

Ten aanzien van de afstandsverklaring geldt dat Bresma een toegevoegd formulier (van de NAS) hanteert. GLA kan dit niet hanteren, omdat de betreffende Rechter dit niet zou toestaan. Indien straks de nieuwe procedure (3) wordt gehanteerd zal echter de afstandsverklaring ook voor de IBESR uitgesproken en vastgelegd gaan worden en zal dit schriftelijk vanuit de IBESR bevestigd gaan worden.

Concluderend zijn MVVJ en de NAS tevreden over de kwaliteit van de kinddossiers.

3 Plan van Aanpak

Nadat een terugkoppeling wordt ontvangen op de nota binnen MVVJ, zal wederom de draad opgepakt worden voor het Plan van Aanpak. De NAS wijst erop dat dit in samenspraak met de NAS wordt opgesteld, waarbij er vanzelfsprekend begrip is voor beleidsbeslissingen op het niveau van MVVJ.

4 Status ontwikkelingen m.b.t. proef

Thans lopen er een 11-tal matchingen (14 kinderen) waar de BT op naam is aangevraagd of inmiddels is verkregen.

Hiervan is 1 uit IBESR en uit Parquet. Terwijl de anderen in IBESR liggen of nog niet zijn ingediend vanwege tijdelijke sluiting van de IBESR voor nieuwe matchingsdossiers.

Thans merkt de NAS reeds dat er moeilijkheden zijn om matchingen te doen van beschikbare kinderen met de resterende oudergroep vanwege adoptief grenzen (opname jongere kinderen, kinderen met bepaalde special needs – zoals sikkcel of Hep B, siblings).

5 Actiepunten

10.2.e meldt dat op gestructureerde wijze alle ontwikkelingen m.b.t. Haïti en de proef worden bijgehouden binnen de NAS. Dit leidt tot een actielijst die de NAS bijhoudt.

Op de actielijst, waarvan een kopie wordt afgegeven in de vergadering, wordt bij een aantal punten MVVJ als actienemer vermeld. De NAS vraagt aandacht voor opvolging van deze actiepunten. O.a. is een belangrijk punt om zo snel mogelijk scherp te hebben wanneer 10.2.e naar België komt met de wens om dit te combineren met een meeting van 10.2.e met MVVJ en de NAS en daadwerkelijk deze afspraak te maken.

6. Overig

Geen overige zaken aan de orde.

Overleg NAS. Besprekpunten

1. Evaluatie 9 dossiers:

- Verbeterpunten NAS/GLA/Bresma
- Tegen welke problemen lopen NAS/CA aan
- Tegen welke problemen loopt GLA/ Bresma aan

10.2.g

2. Aantallen van de proefperiode

- aanvankelijk 11 dossier die voor de aardbeving al in Haïti lagen en 14 dossiers die al een intake hadden gehad
- mail 2 juli opgevallen plaatsen van de 25 mogen opgevuld worden. NAS mag zelf bepalen wie
- 9 voorstellen gedaan
- 5 dossiers maximaal tegelijkertijd bij IBESR
- Roulerend systeem ziet in beleving VenJ op dossier die bij IBESR liggen. Dossier uit bij IBESR, dossier in bij IBESR
- Plan van aanpak is daar niet duidelijk over. Kan twee kanten op.
- AO 19 april. Stas heeft aangegeven dat het gedurende de proefperiode over een aantal van ongeveer 10 kinderen zal gaan. (3 dossiers op 1 kind.)

11.1

11.1

Met betrekking tot de aantallen is naar voren gekomen dat NAS zich houdt aan de aantallen zoals besproken. Er worden niet meer dan 5 dossier tegelijkertijd bij de IBESR ingediend. En de groep van 25 ouders begint de dalen omdat er inmiddels 9 voorstellen zijn gedaan. Gesproken over het roulerende systeem dat mogelijk in werking kan treden na een positieve evaluatieronde.

10.2.g

3. Nota Stand van zaken

- Informerende nota aan stas over stand van zaken Haïti
- Vaststellen van evaluatiemomenten
- 10.2.g

Uitgelegd waarom de nota opgesteld wordt en waarom deze nog niet door de lijn heen is gegaan.

4. Plan van aanpak

- vaststellen zodra er besluit is genomen over bovengenoemde evaluatie momenten en voorstel van de NAS
- Invoegen laatste stand van zaken IBESR → NAS consulteren → in lijn doen

10.2.g

Evaluatiemomenten.

NAS geeft aan dat evaluatiemoment twee niet mogelijk zal zijn

Vers le vote de la nouvelle loi d'adoption

Au mois de juin 2012, à l'occasion de la célébration du Jour national de l'enfant, le Président de la République, son Excellence Michel Joseph Martelly, annonce que la protection de l'enfance est l'une de ses priorités. Par conséquent, il ajoute un sixième « E » à son programme de Gouvernement pour l'enfance. Plusieurs activités ont été réalisées pour la circonstance sous le leadership de l'IBESR, dont la grâce présidentielle accordée à dix-huit enfants en conflit avec la loi, le plaidoyer des enfants au Parlement haïtien en vue de la ratification de la Convention de la Haye de 1993. Ce plaidoyer sera suivi quatre jours plus tard de la ratification de ladite Convention le 11 juin 2012 et la désignation de l'IBESR comme autorité centrale de l'adoption.

Cette Convention, pour rentrer en vigueur et produire ses effets en Haïti, doit être soumise au Ministère des affaires étrangères des Pays-Bas avec les instruments de ratification. Dans cette optique et en vue d'éviter tout vide juridique suite à cette ratification, le Ministre des Affaires Sociales et du Travail, 10.2.e

10.2.e a officiellement remis les amendements au projet de loi de réforme de l'adoption de 2010 à l'Honorable Président du Sénat et de l'Assemblée nationale, 10.2.e 10.2.e le 12 décembre 2012.

Ces amendements sont proposés par l'IBESR suite au travail d'un groupe ad hoc conduit par l'IBESR et

composé de plusieurs acteurs étatiques : le Ministère des Affaires Sociales et du Travail (MAST), de la Justice et de la Sécurité Publique (MJSP), un représentant du Sénat, y compris le Barreau de Port-au-Prince et d'organisations internationales dont UNICEF, MINUSTAH et Terre des Hommes. Le texte est approuvé par le Ministre des Affaires Sociales, Madame Gauthier et supporté par l'UNICEF.

Ces amendements visent à harmoniser le projet de loi voté en juin 2010 par les Députés de la 48ème Législature à la Convention sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale connue sous l'appellation Convention de la Haye de 1993, signé par le Gouvernement Haïtien le 2 mars 2011 et ratifié par le Parlement, comme dit est. Ils concernent entre autres le renforcement des attributions de l'Autorité Centrale, le renforcement du principe de subsidiarité, les sanctions contre le gain matériel indu, des précisions sur la procédure d'adoption, le rôle des

Organismes agréés d'adoption (OAA) et des maisons d'enfants, les circonstances conduisant à un moratoire sur l'adoption.

Au moment de la remise du texte au Sénat de la République, le Ministre était accompagné de Monsieur 10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

La Commission des Affaires Sociales du Sénat présider par l'Honorable Sénateur 10.2.e soumettra sous peu un rapport à l'Assemblée des Sénateurs en vue du vote du projet de loi avec les modifications opportunes. Sauf les impondérables, ce vote ne devrait pas tarder après la réouverture de la prochaine session parlementaire au mois de janvier 2013, au plus tard.

Entre temps, la nouvelle procédure administrative d'adoption implémentée par l'IBESR sur la base des articles 125 et 126 du Décret du 4 novembre 1983, est entrée en vigueur depuis le 5 novembre 2013. Actuellement, l'IBESR s'active à délivrer les autorisations de fonctionner aux Organismes agréés d'adoption et aux maisons d'enfants qui ont produit la demande. Les maisons d'enfants et les OAA devront signer à partir de janvier 2013 un protocole d'accord qui leur donnera droit au certificat de fonctionnement qui sera valide sur la période 2012-2014. Les maisons d'enfants qualifiées devront obtenir également un agrément de l'IBESR, spécial et distincte de l'autorisation de fonctionner pour œuvrer comme intermédiaire à l'adoption. Cet agrément est valable pour une année. Ces documents sont indispensables pour le dépôt des nouvelles demandes d'adoption.

Conformément à la nouvelle procédure, toute demande d'adoption doit d'abord être introduite à l'IBESR qui l'analyse, constitue les dossiers et le recommande aux autorités judiciaires en vue du consentement des parties à l'adoption et son homologation. En cas d'échec de l'homologation, s'ouvrent les voies de recours en Appel et le cas échéant en Cassation.

L'adoption individuelle est interdite. Dans le cadre de l'adoption internationale, les parents adoptifs doivent obligatoirement recourir aux services d'un organisme agréé d'adoption (OAA) ou à une autorité compétente qui introduit leur demande à l'IBESR. Pour l'adoption nationale, les parents adoptifs s'adressent directement à l'IBESR, soit seuls, soit par l'entremise de leur avocat.

10.2.e

Assistant Légal IBESR

14 décembre 2012

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

10.2.e

nota

update adopties uit Haïti

Concipiënt

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Beleidsmedewerker

T 070 10 2 e

10.2.e@minvenj.nl

Datum

14 januari 2013

Ons kenmerk

341397

Dossiernummer

246947

Doel van deze nota

- U te informeren over de laatste stand van zaken met betrekking tot interlandelijke adoptieprocedures uit Haïti
- Uw instemming te vragen met een voorstel het aantal aspirant-adoptiefouders uit te breiden dat deel kan nemen aan de proefprocedure.

Inleiding

Bij nota van 28 maart 2012 (zie bijlage) heeft u ingestemd met een start van een proefperiode met een aantal van 25 ouderdossiers. U heeft aangegeven dat u een terugkoppeling wenst te ontvangen na 10 à 20 dossiers. Omdat het aantal van 10 nagenoeg gehaald is, informeer ik u over de laatste stand van zaken met betrekking tot adopties uit Haïti. U bent in het kader van het Algemeen Overleg op 13 december jl. globaal geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen. Deze nota gaat uitgebreider in op deze ontwikkelingen.

Stand van zaken

- Inmiddels zijn er 10 matchingsvoorstellen door de NAS bij de Centrale Autoriteit voorgelegd. Deze matchingsvoorstellen voldoen ruimschoots aan de eisen die gesteld zijn in het kwaliteitskader en voldoen ook aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag (HAV) en de Wobka. De Centrale autoriteit heeft deze voorstellen dan ook positief beoordeeld.
- De Haitiaanse Kinderbeschermingsautoriteit (IBESR) is bezig om zichzelf een centrale positie te geven in de adoptieprocedures. Belangrijkste vooruitgang bij de IBESR is dat zij vanaf eind 2012 verantwoordelijk is voor de beoordeling van de adoptabiliteit van een kind, en is de IBESR verantwoordelijk voor de counseling van de biologische ouders. De IBESR heeft een 'richtlijn' opgesteld (zie bijlage) waarin vermeld staat hoe zij haar positie inneemt.
- De nieuwe wetgeving, die implementatie van het HAV mogelijk maakt, zou in december 2012 in de Senaat ter stemming voorliggen. Tot op

- heden is de wet nog niet aangenomen. Onduidelijk is wanneer de senaat nu wel zal stemmen over de wetgeving.
- Het internationale actieplan (opgesteld door het Permanent Bureau van de Haagse conferentie) om de Haitiaanse autoriteiten te ondersteunen bij hun implementatietraject is inmiddels, met instemming van de Montrealgroep en de Haitiaanse autoriteiten, vastgesteld en in werking getreden. Onlangs werd bekend dat de internationale coördinator, die actief de IBESR zou gaan ondersteunen, niet langer deel kan nemen aan de uitvoering van het actieplan. Momenteel wordt bezien hoe dit opgevangen kan worden en of er alternatieven zijn. Het Permanent Bureau heeft aangegeven op korte termijn een werkbezoek af te leggen om de ontstane situatie met de IBESR te bespreken.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbelied
DJJ

Datum
9 januari 2013

Ons kenmerk
341397

Voorstel tot uitbreiding van de proefprocedures

De proefperiode zoals die is afgesproken, is gestart met 25 aspirant-adoptiefparen. Het aantal aspirant-adoptiefouders dat wil adopteren uit Haïti overschrijdt deze 25 ruimschoots.

Gelet op de positieve ontwikkelingen in Haïti met betrekking tot de positie die de IBESR inneemt en de kwalitatief goede matchingsvoorstellen, die door NAS in samenspraak met haar Haitiaanse partners worden ingediend, lijkt het aangewezen om de proefgroep uit te breiden.

Voorgesteld wordt om het aantal van 25 aspirant-adoptiefparen op een continu niveau te houden. Dat betekent dat zodra de IBESR goedkeuring heeft gegeven voor een matching tussen een kind en aspirant-adoptiefouders, er een nieuw aspirant-adoptiefpaar ingevoegd kan worden. Op deze wijze blijft het aantal ouders, waar kinderen aan gematched kunnen worden continu op het aantal van 25 blijft. Zodoende is er voldoende keus voor het kindertehuis en de NAS om geschikte ouders te zoeken bij de kinderen die gebaat zijn bij adoptie. De afspraak dat er niet meer dan vijf Nederlandse dossiers tegelijkertijd bij de IBESR ingediend mogen zijn, blijft wel staan. Op die manier is er zeker nog sprake van een beheerste en gecontroleerde aanpak. Vanuit de IBESR is aangegeven dat zij kan instemmen met voorgenoemde werkwijze.

Tot slot

- Inmiddels heeft DJJ/CA een evaluatiemoment gehad met de NAS over de eerste vijf ingediende matchingsvoorstellen. Deze evaluatie is door DJJ positief beoordeeld.
- Zodra er vijf dossiers ook daadwerkelijk door de IBESR zijn behandeld en beoordeeld volgt er een nieuw evaluatiemoment. Op deze wijze kan door DJJ/CA beoordeeld worden hoe de IBESR feitelijk haar werkzaamheden verricht.
- Een laatste evaluatiemoment zal zijn wanneer er een vijftal adoptieprocedures volledig zijn afgerond en alle stappen in de procedure hebben doorlopen.

De NAS heeft in een gesprek met DJJ aangegeven dat de voorwaarden (zoals beschreven in een brief aan de Tweede Kamer (d.d. 26 september 2011 kenmerk: 5708257/11/DJJ) om de opschorting op te heffen, naar haar mening nagenoeg gehaald is. Te weten; de IBESR lijkt te functioneren als zijnde een Centrale autoriteit en te beschikken over de bevoegdheden en middelen om de adoptieprocedures te laten verlopen conform het Haags Adoptieverdrag. De

uitvoering van het internationale actieplan om Haïti te ondersteunen bij de implementatie van het Haags Adoptieverdrag is gestart.

DJJ geeft hierover aan dat de nieuwe adoptiewet nog niet is aangenomen, er geen internationale coördinator meer is, en dat nog onvoldoende duidelijk is of de IBESR inderdaad voldoende middelen heeft om adoptieprocedures volgens de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag te laten verlopen. De voorwaarden zoals gesteld, zijn dus nog niet gehaald. Op dit moment is er voldoende reden om de opschorting nog niet ongedaan te maken. Daarnaast heeft de IBESR zelf ook aangegeven dat zij tevreden is over de wijze waarop Nederland invulling geeft aan het beheersbaar houden van interlandelijke adopties uit Haïti.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
9 januari 2013

Ons kenmerk
341397

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHE

Bureau du Directeur Général

Généralités

Ces 5 dernières années et plus particulièrement suite au séisme du 12 janvier 2010, l'IBESR a constaté une prolifération des centres résidentiels. Un recensement réalisé avec l'appui de l'UNICEF, a permis de dénombrer plus de 700 centres, dont moins de 200 sont reconnus par l'IBESR comme maisons d'enfants enregistrées et autorisées à fonctionner.

En mars 2012, l'IBESR a constaté que le nombre d'enfant en institution s'élève à 28 612. Selon les estimations au moins 80% d'entre eux ne sont pas orphelins de père et de mère. De nombreux enfants se trouvent en domesticité et d'autres vivent dans les rues et de la rue.

Le flux de demande d'adoption est préoccupant considérant les principes prônés par les Conventions sur les Droits de l'Enfants et de la Haye de 1993. Au lieu d'être considérée comme mesure subsidiaire de protection, elle tend à devenir une pratique coutumière. De 2003 à 2012, environ 11,000 enfants haïtiens sont adoptés dans le cadre de l'adoption internationale. Haïti est aussi passé pour la même période de la 8ème à la 4ème position parmi les Etats d'origine avec le plus grand nombre d'adoption internationale.

La législation en vigueur sur l'adoption, datant de 1974 et de 1983, présente des faiblesses majeurs dont:

- Le mutisme en ce qui concerne l'adoptabilité et l'apparentement de l'enfant;
- Le mutisme sur le principe de subsidiarité ;
- N'interdit pas que la pauvreté soit une cause pour l'adoptabilité de l'enfant;
- Rôles et responsabilités de toutes les institutions impliquées ne sont pas définis;
- N'exige pas la désignation d'une autorité centrale;
- N'interdit pas l'adoption individuelle;
- Aucune disposition interdisant que l'adoption soit effectuée à des buts lucratifs, prévenant et punissant les gains matériels indus.
- Ne tient pas compte de l'opinion de l'enfant à partir d'un certain âge (âge de discernement);
- Ne prévoit pas le suivi post adoption.

La réponse

Face à ces constats et l'obligation de prévenir que l'adoption ne soit prononcée à des fins illicites, l'Etat haïtien a décidé de renforcer la législation existante en matière de protection de l'enfant particulièrement l'adoption. En conséquence:

- ✓ Un projet de loi, réformant le Décret de 1974, proposé par l'IBESR et ses partenaires et supporté par l'UNICEF, a été soumis au Parlement en 2007. Il sera voté par les Députés de la 48ème législature en juin 2010.
- ✓ Plus tard en mars 2011, le Gouvernement haïtien signe la CLH-93, preuve de son engagement à respecter et à faire respecter les droits des enfants;
  - ✓ Suite à la signature de la CLH-93, un groupe ad hoc a été constitué, présidé par l'IBESR et composé du MAST, du Doyen du Tribunal de Première Instance, du Barreau de Port-au-Prince, de l'UNICEF, la MINUSTAH, Terre des Hommes, World Vision, en vue d'harmoniser le projet de loi à la Convention. Le Bureau Permanent de la Haye a aussi donné son appui.
  - ✓ Les amendements apportés au projet de loi ont été validés par les acteurs de la protection de l'enfant en mars 2012, et sont remis au Sénat de la République en décembre 2012 par le Ministre des Affaires Sociales et du Travail, accompagné de l'IBESR et de l'UNICEF. Sur demande de la Commission des Affaires Sociales du Sénat, Mes Jean Vandal et Andolphe Guillaume ont travaillé sur la légistique du texte, complétant sa conformité avec la Convention de la Haye de 1993. Il s'en est dégagé un avant-projet de texte de loi sur l'autonomie de l'IBESRS. Ces deux textes ont été discutés en Conseil des Ministres au mois de janvier 2011 et soumis au Parlement par l'Exécutif. Selon les Sénateurs Desras et Roumer, ces amendements seront soumis à leurs pairs en vue du vote du projet de loi dans les plus brefs délais.
  - ✓ Sauf changement dans l'agenda des séances en Assemblée plénière prévues au Sénat de la République pour le mois de mars 2013, les discussions et le vote du projet de loi réformant l'adoption sont prévus pour le mercredi 13 mars 2013.
  - ✓ Le Parlement prévoit d'inviter le Ministre des Affaires Sociales et du Travail, Monsieur Charles Jean-Jacques à faire l'exposé des motifs du projet de loi portant autonomie de l'IBESR à une date ultérieure.
  - ✓ L'IBESR, avec l'appui de l'Etat haïtien et de l'UNICEF s'est renforcé et a étendu ses services dans les 10 Départements du pays et dans les zones frontalières, procéder à la documentation sociale des enfants et la réinsertion familiale. Il a par ailleurs signé des protocoles d'accord avec la Direction Générale de l'Immigration et de l'Emigration pour le contrôle des documents de voyage de tout mineur non accompagné de l'un de ses parents, dans les ports, aéroports et à la frontière haïtiano dominicaine ; avec la FOSREF et l'USAID pour d'une part, renforcer son laboratoire médical dans le cadre du contrôle pré nuptial et d'autre part relancer le contrôle de la prostitution ;
  - ✓ Un centre d'appel est opérationnel à l'IBESR permettant à la population de signaler les cas d'abus et de négligence dont elle est témoin ou en connaissance à partir des numéros gratuits 133 et 511.

- ✓ Dans le cadre de la délinquance juvénile, l'IBESR a intensifié ses échanges avec la Brigade de Protection des Mineurs et le Parquet du Tribunal de Première Instance de Port-au-Prince.
- ✓ Des projets de formation sont envisagés avec l'Ambassade de France sur plusieurs aspects de la protection de l'enfant et conjointement avec l'Ambassade du Canada sur le contrôle des documents administratifs et des personnes au niveau des ports, aéroports et de la frontière.
- ✓ Le Ministre des Affaires Sociales vient d'inviter l'IBESR à réaliser au niveau national, un recensement des enfants de rues. Les informations recueillies permettront à l'Etat haïtien de mieux comprendre la problématique et d'y apporter une réponse définitive. Actuellement le centre d'accueil de Carrefour revient sous la gestion de l'IBESR. Le MAST s'apprête à lui remettre la gestion du centre de Delmas 3. Le Ministre Charles Jean Jacques s'engage à permettre à l'IBESR de construire un centre de transit à travers les 10 Départements géographiques du pays.

De la nouvelle procédure

En attendant le vote du projet de loi réformant l'adoption et sa publication, l'IBESR a établi de nouvelle procédure administrative ayant pour base les articles 125 et 126 du Décret du 4 novembre 1983 et pour fondement les Conventions relatives aux Droits de l'Enfant (CDE) et la Protection de l'enfant et la Coopération en matière d'adoption internationale (CLH-93), le Code Civil et le Code Pénal haïtiens. Cette procédure qui comportant 46 articles, est largement répandu et discuté dans toutes les sphères nationales et internationales. Elle est validée par les acteurs intervenant dans la protection de l'enfant, approuvée par le Ministre des Affaires Sociales et du Travail, est entrée en vigueur depuis le 5 novembre 2012 et mise en application depuis le 15 janvier 2013.

Cette procédure permet à l'IBESR de :

1. Réguler le fonctionnement des maisons d'enfants et d'octroyer l'autorisation de fonctionner à celles qui remplissent les conditions de la loi, tout en corrigeant les mésinterprétations de la loi à cet effet;
  2. Autoriser le fonctionnement en Haïti d'organismes agréés étrangers à l'adoption (OAA), d'en limiter le nombre et de contrôler leur fonctionnement sur le territoire et leur rapport avec les maisons d'enfants ;
  3. Introduire l'agrément permettant au responsables de crèches et d'orphelinats d'intervenir comme intermédiaire à l'adoption alors qu'auparavant, il l'était de fait, sans aucune autorisation d'une autorité compétente ;
  4. Interdire l'adoption individuelle et privée;
  5. Autoriser l'adoption uniquement d'enfants adoptables et de procéder à leur apparentement (jumelage) de concert avec les responsables de maisons d'enfants;
  6. Créer une cellule multidisciplinaire, fer de lance de la nouvelle procédure, devant renforcer le Service d'adoption et des Œuvres Sociales. Elle est constituée de : 10.2.e
-
7. Intervenir en amont de la procédure d'adoption, par le recueil d'un pré consentement des parents biologiques à l'adoption préalablement au consentement donné devant le Juge de Paix ou le Notaire;

8. Lutter contre l'abandon des enfants en orientant et en proposant aux parents biologiques une alternative à l'adoption de leurs progénitures;
9. Prévenir les gains matériels indus et de faire sanctionner par les autorités compétentes ceux qui en seront reconnus coupables;
10. Mettre en application les principes de l'intérêt supérieur de l'enfant, de l'adoptabilité, de subsidiarité et du respect de l'opinion de l'enfant ;
11. Systématiser le suivi post adoption sur une période de cinq (5) ans consécutifs au départ de l'enfant et présentant son évolution dans sa nouvelle famille et dans son environnement;
12. Protéger la famille, prévenir l'abandon des enfants par leurs parents et d'encourager l'adoption nationale;
13. Garantir les droits et la protection des enfants ainsi que le droit à la reconstitution de son histoire à l'avenir.

Dans le cadre de l'application de la nouvelle procédure, 65 organismes agréés d'adoption ont manifesté leur désir de travailler avec en Haïti. 56 ont été agréés dont 19 des USA, 12 de la France, 8 de l'Italie, 8 du Canada, 2 de la Belgique, 2 de l'Allemagne, 1 de la Suisse, 1 de la Hollande, 3 de l'Espagne. A date 65 maisons d'enfant ont renouvelé leur autorisation de fonctionner et 10 d'entre eux ont sollicité l'agrément pour pratiquer l'adoption.

Proposition d'appui technique du bureau permanent de la Haye pour le renforcement législatif et institutionnel en matière d'adoption en Haïti

Pour la mise en œuvre de la CLH-93, les autorités haïtiennes ont sollicité l'appui technique du Bureau Permanent de la Haye en vue du renforcement législatif et institutionnel en matière d'adoption.

La mission de la délégation du Bureau Permanent de la Haye en Haïti du 4 au 8 mars 2013 vise à établir un état des lieux en vue d'établir les besoins et le support à apporter aux institutions concernées par l'adoption et recruter un(e) consultant(e) devant assurer le suivi de la coopération.

Les avantages pour Haïti d'être membre du Bureau Permanent de la Haye sont en particulier :

- Le fait de pouvoir bénéficier des services et du soutien du Bureau Permanent de manière prioritaire sur les États non-membres (en termes pratiques, c'est peut-être l'avantage le plus important);
- Déterminer les travaux futurs de la Conférence de La Haye;
- Être reconnu en tant que membre d'une des organisations intergouvernementales les plus efficaces, professionnelles et respectées;
- Pouvoir payer des frais à un cout préférentiel (environ 3.000,00 EUR par année)

Haïti a intérêt à adhérer aux Conventions Apostille et celle relative au aspect civil de l'enlèvement d'enfants.

Memo**Voorbereiding overleg IBESR**

28 maart 2013

Aan Ministerie van Veiligheid en Justitie:

10.2.e

Datum 28 maart 2013

Van 10.2.e

Betreft Voorbereiding overleg IBESR

Hierbij de onderwerpen die de NAS graag wil overleggen met de IBESR.

- Voorstellen
  - IBESR
  - MCVJ
  - NAS
- algemene stand van adoptiezaken
  - regels IBESR
  - wet
  - status aansluiting Haags Verdrag
  - overgangsgeregeling
  - blue book
  - quota
  - accreditatie NAS en kindertehuizen
  - vertegenwoordiging
- matchingen IBESR
  - voorstel IBESR
  - voorstel NAS (i.s.m. Bresma / GLA)
  - quotum 2013
    - "20"
    - exclusief special need, siblings, abandonments
    - lijst met ouders
    - dossiers ingediend, dossiers "pending"
  - indien matching IBESR met kindvoorstel uit ander kindertehuis
  - quotum 2014
- IBESR behandeling
  - beoordeling ouderdossier M/V , 1V
  - beoordeling ouders open voor special need
  - counselling van biologische ouders

Memo

Voorbereiding overleg IBESR

28 maart 2013

- indien abandonment werkwijze adoptabiliteitsverklaring en behandeling
- doorlooptijden
  - tussentijds afreizen
  - tijdlijnen volgens nieuwe wet
- post-placements
  - nieuwe eisen duidelijk per jan . 2013
  - wel / niet legalisatie of in Frans opstellen door de NAS (zonder noodzaak legalisatie)?
  - voor procedures t/m 2012 (t/m 2012 uit IBESR?) oude regelgeving tot 18^e jaar of? Rapporten naar kindertehuizen?
- roots onderzoek
  - regels gelden voor nieuwe gevallen of ook oude thuiskomsten?
  - alles via de IBESR, geen uitzonderingen?
  - hoe wordt een verzoek behandeld? kans van slagen?
  - tools van IBESR hierin?
- concerns vanuit NAS
  - communicatie met vertegenwoordigend contactpersoon, onafhankelijk van kindertehuizen. Welke opties wel mogelijk?
  - transitie ; heel goed nieuwe werkwijze , maar oog vinden voor een "overgangssituatie"
  - voorstel uit ander kindertehuis – eisen NL (MVVJ / NAS) aan kinddossier
  - quota, meer uitgaan van ouders dan kinderen..... (meer ouders nodig voor beschikbare kinderen)
  - rol kindertehuizen en financiële "loskoppeling' indien voorstel uit ander kindertehuis

Factsheet voor HAITI (update 23 mei 2013)

1.A Status

Adopties vanuit Haïti zijn momenteel opgeschort. Na de aardbeving in januari 2010 hebben er geen adopties meer plaatsgevonden, anders dan de 105 kinderen die met de luchtbrug naar Nederland zijn gekomen. Op 10 december 2010 heeft de Staatssecretaris de adopties formeel opgeschort. De reden hiervoor was dat er teveel tegenstrijdige berichten waren over het functioneren van de Haitiaanse autoriteiten.

Naar aanleiding van een ambtelijk werkbezoek aan Haïti in 2010 is aan de Staatssecretaris voorgesteld om de opschorting op te heffen indien voldaan is aan de volgende voorwaarden. Op 26 september 2011 is er een brief naar de TK gestuurd waarin wordt aangegeven dat adopties uit Haïti hervat kunnen worden als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- In Haïti is de nieuwe adoptiewet aangenomen en de Haitiaanse autoriteiten (vooral de IBESR (de Haitiaanse kinderbescherming die moet functioneren als CA)) beschikken over de bevoegdheden en middelen om interlandelijke adopties conform de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag te laten verlopen.
- De uitvoering van het actieplan en de aanstelling van een coördinator is begonnen met het oog op uiteindelijke ratificatie van het Verdrag.

Adoptieprocedures vinden plaats op basis van de adoptiewetgeving uit 1974. Nieuwe wetgeving in het kader van interlandelijke adoptie is in de maak en staat hoog op de politieke agenda. Het permanent bureau voor de Haagse conferentie, Unicef en de Haitiaanse autoriteiten zijn bezig om te komen tot een constructieve nieuwe wet, die gebruikt kan worden bij de implementatie van het Haags Adoptieverdrag. De nieuwe wet ligt al lange tijd ter bespreking voor in de Senaat. Echter, dit heeft nog niet geleid tot het aannemen van de betreffende wet.

Februari 2012

De nieuwe adoptiewet is nog niet door de senaat aangenomen. Het blijkt dat er inmiddels 3 versies van nieuwe wetgeving circuleren. Nog steeds wordt gezegd dat het aannemen van de nieuwe wet prioriteit heeft. Echter, de oppositie lijkt geen haast te maken. Dit komt wellicht voort uit lobby van crèches en advocaten die geen belang hebben bij een nieuwe wet. In december 2011 heeft er een wetgevingsoverleg plaatsgevonden met onder andere Unicef, PB en de IBESR.

De Montreal Group is nog steeds actief voor wat betreft informatie uitwisseling. Wel is het zo dat diverse landen, waaronder Frankrijk, weer een herstart heeft gemaakt.

(Montreal) landen die (nog steeds) adopteren uit Haïti zijn:

- Frankrijk
- Een aantal provincies in Canada
- Wallonië en Vlaams België (Vlaams België heeft onlangs (maart 2012) besloten om weer een start te maken met dossiers die in behandeling waren al voor de aardbeving)
- Zwitserland
- Duitsland
- Verenigde Staten

Het betreffen kleine aantallen adopties die nu plaatsvinden.

Quebec en Nederland zijn de enige landen die geen adopties toestaan.

April 2012

Er is besloten weer op experimentele basis te starten met adopties uit Haïti. Een proef zal gestart worden met 25 ouderdossiers. Echter, tot aan 23 juli a.s. neemt de IBESR geen nieuwe dossiers meer in behandeling.

Juni 2012

Het bericht is bekend geworden dat Haïti is toegetreden tot het Haags Adoptieverdrag. Dat betekent niet dat het ook al in werking is. Haïti zal zich moeten aanmelden bij de depositaris van het permanent Bureau van de Haagse conferentie. Er is dus nog geen sprake van implementatie

November 2012

Sinds april 2012 dient de NAS in nauwe samenwerking met de Nederlandse CA matchingsvoorstellen in bij de CA. De NAS heeft bewerkstelligd dat de dossiers kwalitatief ruim aan de norm voldoen van het kwaliteitskader. (in tegenstelling tot voor de aardbeving) Inmiddels heeft de NAS 10 matchingsvoorstellen voorgedragen bij de CA.

Januari 2013

De IBESR heeft een nieuwe administratieve procedure uitgevaardigd met betrekking tot de adoptieprocedures uit Haïti. Deze nieuwe werkwijze, waar de IBESR een centrale rol heeft, is per 1 januari 2013 van kracht. Het is vooralsnog onduidelijk of de IBESR deze rol waar kan maken. Er komt namelijk veel extra werk af op de IBESR.

De IBESR krijgt o.a. de verantwoordelijkheid over de counseling van de biologische ouders, gaan de adoptabiliteit van een kind vaststellen, en accrediteren zowel buitenlandse adoptieorganisaties als Haïtiaanse kindertehuizen.

April 2013

De nieuwe wet, die implementatie van het HAV mogelijk moet maken, is nog niet door de Senaat aangenomen. Er is een 'technical group' die van mening is dat de IBESR met deze nieuwe voorgestelde wet, teveel macht krijgt. Deze technical group bestaat voornamelijk uit advocaten. Met de nieuwe wet zal de rol van de advocaten veel kleiner worden.

Mei 2013

De nieuwe concept adoptiewet is aangenomen door De Senaat. Die is weer teruggestuurd naar het Huis van Afgevaardigden. Als er amendementen worden ingediend, moet daar eerst over gedebatteerd worden. Onduidelijk is nog steeds wanneer de wet nu definitief wordt aangenomen.

1.B Aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag en wanneer?

Haïti heeft inmiddels het verdrag ondertekend. Echter, het verdrag is nog niet geratificeerd. Door ondertekening geeft Haïti wel het signaal af dat zij graag adoptieprocedures conform het HAV wil laten verlopen. Het technical assistance program (TAP) van het Permanent Bureau is ingezet om Haïti te begeleiden naar ratificering en implementatie van het HAV. In juni 2011 heeft president Martelly aangegeven dat hij graag binnen zijn ambtstermijn van 5 jaar het HAV geratificeerd wil zien.

1.C Betrokken autoriteiten, instellingen of personen en hun taken en bevoegdheden

Tehuizen: de biologische ouders kunnen direct hun kind brengen naar het tehuis. Het tehuis is verantwoordelijk dat een afstandsverklaring wordt afgegeven. In eerste instantie een verklaring dat de ouders de fysieke voogdij overdragen aan het tehuis. In een later stadium wordt de afstand door de rechtbank bekrachtigd. Het tehuis verzorgt de counseling aan de biologische ouders. Het tehuis draagt verder ook zorg voor de volledigheid van een dossier. Hierin dient een afstandsverklaring te zitten, geboorteakte, medische, psychologische testen kind, etc.

Advocaat. De advocaat draagt zorg voor de route die het dossier moet afleggen richting rechtbank. Kosten voor de advocaat liggen rond de 1000 USD

IBESR. De IBESR heeft de rol als Centrale autoriteit. In de nieuwe administratieve procedure staan beschreven welke taken en verantwoordelijkheden zij heeft.

Rechtbank. De rechtbankprocedure kent drie zittingen. Op de eerste zitting dienen de biologische ouders te verschijnen om formeel afstand te doen van het kind. Op de

tweede zitting verschijnen de aspirant adoptiefouders. Tijdens deze zitting moeten aspirant adoptiefouders verklaren dat zij het betreffende kind willen opnemen. Tijdens de derde zitting wordt de zwakke adoptie definitief uitgesproken.

Betrokken ministeries. Alle ministeries die betrokken zijn bij de adoptieprocedure controleren of alle documenten volledig zijn. Alleen op basis van volledigheid kunnen zij goedkeuring geven of benodigde documenten afgeven.

1.d Sprake van deelbemiddeling of volledige bemiddeling?

Er is alleen sprake van volledige bemiddeling. De NAS is momenteel de enige vergunninghouder die samenwerkingsverbanden heeft met twee tehuizen in Haïti. Vereniging Wereldkinderen heeft aangegeven mogelijk opnieuw in Haïti te willen werken als de opschorting wordt opgeheven. President Martelly heeft het voornemen uitgesproken om op korte termijn een decreet af te vaardigen waarmee 'Private adoptions' worden verboden. Een dergelijk decreet dient door alle ministers ondertekend worden. Er lijken ministers te zijn die, al dan niet door de lobby van advocaten en creches, het decreet niet willen ondertekenen.

2. Procedure voor (interlandelijke) adoptie

Ouders doen afstand van een kind bij de Crèche (hierna: tehuis). De tehuizen moeten hiervan melding bij de IBESR.

Het tehuis maakt melding bij de rechtbank. Op basis hiervan wordt er formeel afstand gedaan van het kind. De biologische ouders moeten hierbij aanwezig zijn.

Het dossier wordt door het tehuis verder klaargemaakt en wordt doorgezonden naar de IBESR

De IBESR controleert het dossier op volledigheid en moet uiteindelijk de match die gemaakt is tussen kind en aspirant adoptiefouders goedkeuren. De tehuizen maken deze matching al dan niet in samenspraak met Nederlandse vergunninghouder. IBESR checkt voornamelijk op volledigheid van stukken. Niet zozeer op de inhoud.

Rechtbank procedure volgt. Het gaat hier om twee zittingen. Bij de eerste zitting moeten de aspirant adoptiefouders aanwezig zijn en verklaren dat zij bereid zijn het betreffende kind op te nemen. Bij de laatste zitting wordt de adoptie formeel uitgesproken.

Na rechtbankprocedure wordt alles in orde gemaakt bij de betrokken ministeries zodat het kind met adoptiefouders kan vertrekken naar Nederland.

Termijn voor adoptie:

Voor de aardbeving duurde de procedures voor de adoptie voor een kind uit Haïti lang. Tussen het moment van matching en de uiteindelijke opneming van het kind kon tot 2,5 jaar zitten. De reden hiervoor waren de lange administratieve procedures bij de ministeries die gevolgd moesten worden.

De laatste berichten zijn dat de procedures momenteel sneller verlopen. De reden hiervoor is met name dat er veel minder adopties plaatsvinden. De betreffende autoriteiten hebben meer tijd om de dossiers af te handelen.

3. Procedure voor afstand

De biologische ouder(s) van het kind doen, brengen hun kind naar het tehuis. Daar doen zij in eerste instantie afstand van hun kind. Het tehuis laat de biologische ouders hier een afstandsverklaring tekenen. Daarmee wordt aangegeven dat de fysieke voogdij bij het tehuis komt te liggen. De tehuizen waarmee Nederland samenwerkt hebben aangegeven dat zij diverse gesprekken hebben met de ouders zodat zij zich beseffen wat de consequenties zijn van het afstand doen van hun kind.

- Nadat er daadwerkelijk afstand is gedaan van het kind bij het tehuis, zorgt het tehuis (of de advocaat van het tehuis) dat hiervan melding wordt gedaan bij de regionale rechtbank.
- Het afstand doen van het kind wordt hier geformaliseerd. De biologische ouder(s) moeten hierbij aanwezig zijn.

- Het kind is nadat de rechtbank de formele afstandsverklaring heeft afgegeven, vrij voor adoptie.
- Het tehuis kan de matching met de aspirant-adoptiefouders gaan voorbereiden.

Procedure voor vondelingen

Het tehuis GLA biedt geen kinderen aan ter adoptie die te vondeling zijn gelegd. Bresma doet dit wel. Vondelingen komen alleen in aanmerking voor adoptie als de IBESR deze kinderen heeft aangemeld bij het tehuis.

4. Subsidiariteitsbeginsel

Zonder uitzondering wordt in Haïti door de betrokken autoriteiten en organisaties aangegeven dat het subsidiariteitsbeginsel nauwelijks toegepast kan worden. De kinderen die ter adoptie worden aangeboden komen voornamelijk uit gemeenschappen die allen te kampen hebben dezelfde sociaal economische omstandigheden.

5. Voorwaarden voor interlandelijke adoptie

- Getrouwde stellen in een M/V huwelijk die minimaal 5 jaar getrouwd zijn en minimaal 5 jaar aantoonbaar samenwonend (dus 10 jaar in totaal);
- Alleenzoekers binnen een M/V huwelijk. In dit geval is de 5/5 regel NIET van toepassing. Bij een alleenzoekersaanvraag binnen het huwelijk moet de huwelijksduur in ieder geval 10 jaar zijn;
- alleenstaanden M of V. Het gaat hierbij dus om ongehuwde, niet samenwonende zoekers;
- Eén van de partners is tenminste 35 jaar oud;
- In het gezin zijn geen biologisch eigen kinderen.

Wanneer is adopteren vanuit Haïti niet mogelijk

- Ouders met biologisch eigen kinderen in het gezin
- Alleenzoekers binnen een relatie waarbij geen sprake is van een huwelijk
- Alleenzoekers binnen het huwelijk indien er geen sprake is van een huwelijksduur van 10 jaar
- Ouders waarvan de oudste partner nog geen 35 jaar is
- Homosexuele mannen en lesbische vrouwen

6. Achtergrond van de kinderen die voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen

Veel kinderen zijn door hun moeder afgestaan vanwege de slechte economische situatie. In Haïti zijn het vaak de moeders die voor het kind moeten zorgen. In veel gevallen zijn de vaders niet bekend of overleden. Het is ook niet ongebruikelijk dat mannen bij diverse vrouwen kinderen hebben en slechts voor de kinderen uit de huidige relatie financiële zorg willen/kunnen dragen. In sommige gevallen betreft het vondelingen.

7. Adoptie, voogdij of kafala

Adopties vanuit Haïti zijn zwakke adopties. Dat betekent dat de adopties in Nederland nog omgezet moeten worden in een sterke adoptie. De Haïtiaanse autoriteiten zijn ervan op de hoogte dat Nederland de adopties omzet naar sterke adopties. Hoewel zij hier geen voorstander van zijn, wordt het wel geaccepteerd.

8. Overzicht van reguliere contacten vergunninghouders

Naam vergunninghouder	Naam contact	werkterrein	Datum aanvang
NAS	God Littlest Angels		
	Bresma		

9. Zijn er andere landen die vanuit dit land adopteren en/of samenwerken?

België, Zwitserland, Duitsland, Frankrijk, Verenigde Staten, Quebec, Canada

10. Zijn er incidenten geweest m.b.t. adoptie vanuit dit land?

11. Hoeveel nationale en interlandelijke adopties hebben plaatsgevonden?

2008: 87 kinderen

2009: 60 kinderen

2010: 108 kinderen (grote hoeveelheid komt door 'luchtbrug' na de aardbeving)

2011: Geen

Nationale adopties komen nauwelijks voor in Haïti. Hoeveelheden zijn niet bekend.

12. Kosten voor adoptie

Tijdens het werkbezoek hebben de tehuizen aangegeven dat zij 8500 USD voor hun procedure nodig hebben. Dit is echter niet het bedrag dat aspirant-adoptiefouders kwijt zijn aan de gehele adoptieprocedure. De Nederlandse vergunninghouder factureert ook kosten aan de aspirant-adoptiefouders door.

Te denken valt aan; bureaunkosten, vertaalkosten, apostillestempels, reiskosten etc.

De totale kosten voor een adoptie vanuit Haïti zijn tussen de 17.500 en 25.000 Euro exclusief reis en verblijfskosten

Aspirant-adoptiefouders moeten tweemaal naar Haïti afreizen. Vliegticket is pp ongeveer 2000 Euro.

13. De adoptiewetgeving kan hier geraadpleegd worden:

Onder de map DJJ/adoptie/Landeninformatie/Haiti op de L-schijf

www.adoption.state.gov

Kamerbrief van 27-09-11 over het ongedaan maken van de opschorting onder bepaalde voorwaarden

14. Belangrijke Correspondentie

De meest belangrijke correspondentie is te vinden op de L-schijf in de map Haiti

Plan van aanpak hervatting interlandelijke adopties Haïti

Versie 2013-05-06

Inleiding

Bij brief van 26 september 2011 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de opschorting van interlandelijke adopties uit Haïti. Over het Nederlandse plan van aanpak is daarin het volgende opgenomen.

"In samenspraak met de NAS zal een Nederlands plan van aanpak worden opgesteld waarin de waarborgen worden opgenomen waaronder interlandelijke adopties op een geleidelijke en beheerste wijze hervat zullen worden in lijn met bovengenoemd actieplan¹. Hierbij zal met een beperkt aantal dossiers worden gestart waarbij verschillende evaluatiemomenten worden ingebouwd om te bezien hoe de adoptierelatie met Haïti gecontinueerd kan worden".

Bij brief van 15 maart 2012 is de Tweede Kamer opnieuw per brief geïnformeerd over de huidige situatie op het gebied van interlandelijke adopties uit Haïti. In de brief is gemeld dat na overleg met de IBESR is gebleken dat er vooruitgang is geboekt in de uitvoering van lopende adoptieprocedures van andere ontvangende landen. Gelet op deze ontwikkeling, en het gegeven dat andere landen het vertrouwen aan de IBESR hebben gegeven om weer adoptieprocedures in behandeling te nemen, heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie besloten om met een beperkt aantal dossiers een proefperiode in te lassen.

Dit plan van aanpak ziet voornamelijk op de wijze waarop de proefprocedures plaats kunnen vinden.

Na een evaluatie van deze adoptieprocedures zal de staatssecretaris bezien of zijn besluit tot opschorting heroverwogen kan worden. Vanzelfsprekend wordt er ook gekeken of de voorwaarden die gesteld zijn om de opschorting te heroverwegen gehaald worden/zijn. Ook worden de algemene ontwikkelingen rondom adopties vanuit Haïti gevolgd en meegenomen bij de evaluatiemomenten.

---

¹ Unicef, Permanent Bureau en de Haitiaanse autoriteiten ontwikkelen een actieplan om met een stapsgewijze aanpak te komen die tot versterking van de wet- en regelgeving voor interlandelijke adoptie en tot verbetering van de controle op de adoptieprocedures in Haïti leidt.

In dit plan van aanpak komen de volgende onderwerpen aan bod.

- Doel van het Plan van Aanpak.
- De betrokken organisaties/ personen bij de adoptieprocedures.
- Wetgeving
- Procedurebeschrijving van de kindertehuizen waar de NAS mee samenwerkt
- Procedurebeschrijving van de IBESR en overige autoriteiten
- Beschrijving van werkzaamheden Centrale autoriteit
- Welke dossier vallen onder de proefprocedures
- Evaluatiecriteria

Doel van het Plan van Aanpak

Vastleggen van de werkwijze om op geleidelijke en beheerste wijze interlandelijke adoptieprocedures vanuit Haïti plaats te kunnen laten vinden. Tevens geeft het plan van aanpak inzicht in de Haïtiaanse procedure en de betrokken ketenpartners:

Betrokken organisaties/betrokken personen in Haïti

Tehuizen:

De biologische ouders kunnen rechtstreeks hun kind naar het tehuis brengen. Het tehuis is verantwoordelijk dat een afstandsverklaring wordt afgegeven en is verplicht melding te doen bij de IBESR. In eerste instantie ondertekenen de biologische ouders een verklaring dat de zij de fysieke voogdij overdragen aan het tehuis. In een later stadium wordt de afstand van het gezag door de rechtbank bekrachtigd. Het tehuis verzorgt voor die kinderen die vóór 1 januari 2013 zijn opgenomen in het tehuis de counseling aan de biologische ouders. Voor de ouders van de kinderen die na 1 januari 2013 zijn opgenomen, verzorgt de IBESR de counseling aan de biologische ouders. Het tehuis draagt verder ook zorg voor de volledigheid van een dossier. Hierin dient een afstandsverklaring te zitten, geboorteakte, medische, psychologische testen kind, etc.

Advocaat:

De advocaat, die samenwerkt met het betreffende kindertehuis, begeleidt de rechtbankprocedure en wordt hiertoe gemachtigd door de aspirant adoptief ouders.

IBESR:

De IBESR is de organisatie die verantwoordelijk is voor de Kinderbescherming in Haïti. Conform wetgeving van 1974 is de IBESR de voornaamste verantwoordelijke in de adoptieprocedure. De IBESR is onder andere verantwoordelijk voor:

- accreditatie van de kindertehuizen.
- toezicht op de kindertehuizen.
- het matchen van kinderen en ouders.

De IBESR heeft aangegeven dat zij per 1 januari 2013 ook verantwoordelijk is voor de counseling van de biologische ouders en dat de IBESR het onderzoek verricht naar de adoptabiliteit van de kinderen. Deze werkwijze met betrekking tot de counseling wordt gefaseerd ingezet en zal gelden voor de kinderen die vanaf 1 januari 2013 in een tehuis zijn opgenomen. De adoptabiliteit wordt vanaf 1 januari 2013 door de IBESR vastgesteld.

Voor de kinderen die reeds in een tehuis verbleven (voor 1 januari 2013) zal dit een papieren exercitie zijn.

Rechtbank:

De rechtbankprocedure (Parquet) kent twee voorbereidende fasen alvorens de adoptie door de rechtbank uitgesproken wordt. Bij de eerste 'zitting' dienen de biologische ouders te verschijnen om formeel afstand te doen van het kind. Bij de tweede 'zitting' dienen de aspirant adoptiefouders te verschijnen. Tijdens deze zitting moeten aspirant adoptiefouders verklaren dat zij het betreffende kind willen opnemen. Na deze zitting reizen de aspirant-adoptiefouders weer terug naar Nederland (zonder kind) in afwachting van de definitieve uitspraak. Tijdens de derde zitting wordt de (zwakke) adoptie definitief uitgesproken en is de adoptie in Haïti geformaliseerd. Daarna mogen de adoptiefouders het kind meenemen naar Nederland.

Betrokken ministeries:

Alle ministeries die betrokken zijn bij de adoptieprocedure controleren of alle documenten volledig zijn. Alleen op basis van volledigheid kunnen zij goedkeuring geven of benodigde documenten afgeven. Naast de IBESR heeft het Ministry of Interior een belangrijke rol. Dit ministerie dient ervoor te zorgen dat de kinderen kunnen uitreizen met de benodigde documenten van inschrijving.

Wetgeving en Haags Adoptieverdrag

Adopties vinden plaats op basis van de wetgeving uit 1974. Het senaat moet een nieuw wetsvoorstel goedkeuren dat in lijn is met de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag. Een laatste concept is bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie en de NAS bekend en lijkt goed te voldoen aan het Haags Verdrag. Het wetsvoorstel zal naar verwachting binnenkort in de Senaat behandeld worden.

Vooralsnog worden in Haïti zwakke adopties uitgesproken. Deze adopties worden, met instemming van de Haitiaanse autoriteiten, in Nederland omgezet naar een sterke adoptie. Zodra de nieuwe wetgeving is goedgekeurd en in werking treedt, zal het in dit plan van aanpak verwerkt worden.

In juni 2012 is bekend geworden dat Haïti is toegetreden tot het Haags Adoptieverdrag. Dat betekent niet dat het Verdrag al in werking is getreden. Hiervoor is het noodzakelijk dat Haïti de toetreding formeel neerlegt bij de depositaris van het Haags Adoptieverdrag. Voor Nederland is vervolgens voor de acceptatie van de samenwerking met Haïti onder het verdrag van belang dat Haïti een Centrale autoriteit heeft aangewezen en dat de nieuwe wetgeving van kracht is.

Het Permanent Bureau is een Technical Assistance Program opgestart om zodoende de Haitiaanse autoriteiten te ondersteunen bij de implementatie van het Haags adoptieverdrag. Hiertoe heeft het Permanent Bureau een 'Plan of Action' opgesteld waarin beschreven staat hoe en waarmee de IBESR ondersteund gaat worden.

Procedurebeschrijving IBESR

De IBESR heeft aangegeven dat zij een meer centrale rol in de adoptieprocedures bekleedt. De IBESR heeft aangegeven zich te gaan richten op:

- de adoptabiliteit van het kind alvorens het gematched wordt met een aspirant-adoptiefgezin
- Het voeren van counselingsgesprekken met de biologische ouders waarin nadrukkelijk de consequenties van adoptie besproken worden
- De accreditatie van tehuizen die bemiddelen voor interlandelijke adoptie. De tehuizen waar de NAS mee samenwerkt zijn reeds geaccrediteerd.
- De accreditatie van buitenlandse contacten die bemiddelen voor adoptie. De IBESR bepaalt dan met wie er wordt samengewerkt. Op 21 januari jl. heeft de IBESR de NAS geaccrediteerd, waarmee formeel is bevestigd dat de NAS mag bemiddelen in het kader van interlandelijke adoptie.

Met betrekking tot de bovenste twee punten is het van belang dat de IBESR ook verklaringen afgeeft, waarin vermeld wordt dat deze twee stappen daadwerkelijk uitgevoerd zijn. Het afgeven van deze verklaringen zal gefaseerd van start gaan. Voor de kinderen die reeds in het tehuis zitten, zal geen aparte verklaring met betrekking tot de counseling afgegeven worden. Voor kinderen die vanaf 1 januari 2013 in het tehuis zijn opgenomen zal dat wel het geval zijn.

In november 2012 heeft de IBESR haar eigen procedurebeschrijving vastgesteld en verspreid aan haar buitenlandse partners. In deze procedure beschrijving wordt de rol van de kindertehuizen, de advocaat, de buitenlandse organisatie en de IBESR beschreven. De IBESR wordt hiermee de centrale organisatie in Haïti aangaande adoptiezaken. De richtlijnen die hierin worden vastgelegd krijgen een wettelijk karakter door verwijzing naar een eerder decreet en diverse van toepassing zijnde wetten. De regelgeving zoals wordt beoogd is een belangrijke stap naar compliance met het Haags Verdrag.

De IBESR heeft in haar nieuwe werkwijze ook opgenomen dat alleen tehuizen kinderen ter adoptie mogen aanbieden die in het bezit zijn van een accreditatie van de IBESR. De tehuizen waarmee de NAS samen werkt, GLA en Bresma hebben beiden een accreditatie. Voorts heeft de IBESR buitenlandse adoptieorganisaties beoordeeld door middel van een accreditatie-aanvraag.

De IBESR heeft bij de accreditatie van de NAS een quotum vastgesteld van 20 adoptiezaken per jaar.

Procedurebeschrijving van de kindertehuizen waar de NAS mee samenwerkt

Aspirant-adoptiefouders dienen te voldoen aan de wet- en regelgeving van Haïti.

Vooralsnog wordt uitgegaan van de wet uit 1974. Het concept van de nieuwe wet van juli 2012 geeft nieuwe richtlijnen aan. Hierover is het volgende opgenomen

- aspirant-adoptiefouders dienen 10 jaar getrouwd te zijn. Tenminste vijf jaar is ook acceptabel mits de aspirant-adoptiefouders aantoonbaar, middels een notariële akte, reeds vijf jaar samen hebben gewoond voordat zij gingen trouwen.
- Eén van de partners is tenminste 35 jaar op het moment van voorstel.
- Er zijn in het adoptiegezin geen biologische eigen kinderen aanwezig.
- Minimumleeftijdverschil tussen aspirant-adoptiefouders en het kind is 18 jaar.

Voorwaarden GLA

GLA heeft een voorkeur voor aspirant-adoptiefouders met een actief Christelijke achtergrond. Ook niet Christelijke aspirant-adoptiefouders zijn welkom, mits zij een Christelijke opvoeding hebben genoten en de Christelijke levensvisie onderschrijven. GLA verwacht dus dat deze mensen in hun eigen opvoeding (aantoonbaar) in aanraking zijn gekomen met Christelijke waarden en normen en dat zij deze in de opvoeding ook actief zullen uitdragen. De NAS doet de intake met deze ouders en beoordeelt of de ouders voldoen aan de voorwaarden die GLA stelt.

Voorwaarden Bresma

De acceptatie van aspirant-adoptiefouders heeft Bresma bij de NAS neergelegd. De NAS hanteert hierbij de uitgangspunten die in de Haitiaanse wet en de Wbka beschreven staan. Daarnaast heeft de NAS een intake gesprek met deze aspirant-adoptiefouders. De NAS beoordeelt dan of de betreffende aspirant-adoptiefouders in staat zijn om een kind uit Haïti te adopteren. De gezinsrapporten van de Raad voor de Kinderbescherming zijn hierbij leidend.

Matchingsprocedure

GLA

Situatie van de kinderen die vóór 1 januari 2013 in tehuis verblijven

Op basis van het kinddossier en het voorliggende ouderdossier van één van de aspirant-adoptiefouders uit de proefperiode, wordt er een voorstel door GLA voor een match gedaan aan de NAS. De NAS kan het voorstel voor de match accepteren, afwijzen of wijzigen door bijvoorbeeld een ander ouderpaar voor te stellen. Wanneer GLA en de NAS beiden akkoord zijn en het kinddossier compleet is, is er sprake van een voorgestelde match. De voorgestelde match wordt eerst voorgelegd aan de Nederlandse Centrale autoriteit en na goedkeuring van de Nederlandse CA aan de gematchte aspirant adoptieouders. Na instemming van de aspirant adoptiefouders zal de NAS de matching-door tussenkomst van GLA- aan de IBESR voor leggen. De adoptieprocedure kan verder doorgang vinden wanneer de IBESR en de Nederlandse Centrale autoriteit schriftelijk akkoord zijn gegaan met de voorgestelde match.

Situatie van de kinderen die ná 1 januari 2013 in tehuis verblijven

De matching geschied door de IBESR, die op basis van het ouderdossier en het kinddossier de matching beoordeelt. De matching zal door de IBESR aan de NAS worden voorgelegd, waarna de NAS, na beoordeling van een compleet dossier, het voorstel ter goedkeuring voorlegt aan de Nederlandse Centrale Autoriteit en na diens goedkeuring vervolgens aan de aspirant adoptiefouders. De NAS mag eventueel een suggestie voor een matching doen aan de IBESR, het kindertehuis kan geen match meer voorstellen aan de IBESR.

Bresma

Situatie van de kinderen die vóór 1 januari 2013 in tehuis verblijven

Het kindertehuis Bresma stuurt een kinddossier naar de NAS. De NAS beoordeelt of het kinddossier passend kan zijn bij één van de ouderparen die deelnemen aan de proefprocedures. Als er door de NAS een geschikte match gemaakt is, en deze akkoord is bevonden door Bresma is er sprake van een voorgestelde match. De voorgestelde match wordt eerst voorgelegd aan de Nederlandse Centrale autoriteit en na diens goedkeuring aan de IBESR. De procedure kan verder doorgang vinden wanneer beiden schriftelijk akkoord zijn gegaan met de voorgestelde match.

Situatie van de kinderen die ná 1 januari 2013 in tehuis verblijven

De matching geschied door de IBESR, die op basis van het ouderdossier en het kinddossier de matching beoordeelt. De matching zal door de IBESR aan de NAS worden voorgelegd, waarna de NAS, na beoordeling van een compleet dossier, het voorstel ter goedkeuring voorlegt aan de Nederlandse Centrale Autoriteit en na diens goedkeuring

vervolgens aan de aspirant adoptiefouders. De NAS mag eventueel een suggestie voor een matching doen aan de IBESR, het kindertehuis kan geen match meer voorstellen aan de IBESR.

Algemeen

Voor bovenstaande procedures met name voor die kinderen die na 1 januari 2013 in het tehuis zijn geplaatst, geldt dat de nieuwe werkwijze van de IBESR geïmplementeerd moet zijn. Dat betekent dat de adoptabiliteit van het kind vastgesteld moet zijn voordat de matching gemaakt kan worden, en er counseling met de biologische ouders moet hebben plaatsgevonden door de IBESR en een afstandsverklaring is verkregen. De IBESR zal schriftelijk moeten verklaren dat aan eerder genoemde voorwaarden is voldaan. Als afgeweken wordt van deze procedure zal dit eveneens schriftelijk door de IBESR 'verklaard' moeten worden.

Verbetervoorstellen NAS

Na de aardbeving in Haïti heeft de NAS samen met de Haïtiaanse kindertehuizen gewerkt aan een verbeterslag van de kwaliteit van de voorstellen, met name met betrekking tot de informatie waaruit een kinddossier dient te bestaan. Zo heeft de NAS aangegeven het volgende te willen bewerkstelligen met betrekking tot de kindvoorstellen die in het kader van het proefproces zullen plaatsvinden:

- uitgebreidere medische verklaring waarbij gebruik gemaakt wordt van het model formulier van het Permanent bureau;
- uitgebreidere sociale achtergrond informatie eveneens conform een door de NAS daartoe opgesteld formulier. Dit formulier zal door in ieder geval Bresma worden gebruikt;
- Voor de afstandsverklaring dient gebruik gemaakt te worden van het door de NAS opgemaakt model;
- De registratie van de ontwikkeling van het kind (observatieverslag) dient eens per zes maanden te worden weergegeven eveneens volgens het model dat de NAS hiervoor heeft opgesteld;
- Standaard zal –indien ouders bekend en in leven zijn- een DNA test afgenomen worden bij in ieder geval de moeder, anders bij de vader. Bij de DNA afname zal een getuige aanwezig moeten zijn;

Uit de matchingsvoorstellen die gedaan zijn gedurende de proefprocedures is gebleken dat de NAS, in samenwerking met hun Haïtiaanse partners, goed in staat is geweest een kwaliteitsslag te maken met betrekking tot de matchingdossiers. De CA/DJJ heeft hier ook, in samenspraak met de NAS, een positieve beoordeling aan gegeven.

Beschrijving werkwijze Nederlandse Centrale autoriteit

In 2009 is met de NAS afgesproken dat ieder matchingsvoorstel voor de opnemings van een kind uit Haïti, aan de Nederlandse Centrale autoriteit wordt voorgelegd waarvoor een zogenoemde "beginseltoestemming op naam" gevraagd wordt.

In het kwaliteitskader voor vergunninghouders zijn voorwaarden opgenomen waaraan een kinddossier ten minste moet voldoen. Het toetsingskader van de Centrale autoriteit is met name gebaseerd op dit kwaliteitskader.

- In ieder geval moet de volgende informatie beschikbaar zijn om te komen tot een verantwoorde beoordeling van de voorgestelde matching (zie p. 21 ev. van het kwaliteitskader): Medische verklaring
- Laboratorium test waarin landspecifieke ziektes zijn opgenomen zoals HIV, Hep, Syfilis en Sikkelcel zijn opgenomen
- Achtergrondinformatie van het kind
- Medisch rapport
- observatierapportage
- Afstandsverklaring
- Indien verlaten, een verlatenverklaring.

In aanvulling hierop is de NAS met de tehuizen overeengekomen dat er een DNA test zal worden afgenomen van in ieder geval de moeder en het kind om het biologisch verwantschap vast te stellen.

Gelet op de nieuwe werkwijze van de IBESR zal er naast bovenstaande punten ten aanzien van de voorstellen die zien op de kinderen die vóór 1 januari 2013 in de tehuizen zaten een verklaring in het dossier aanwezig dienen te zijn waaruit blijkt dat de IBESR akkoord gaat met de matching. Tevens moet er een verklaring in het dossier zijn opgenomen waaruit blijkt dat het kind adoptabel is en de biologische ouders op de hoogte zijn van de consequenties van de sterke adoptie in Nederland.

Mocht blijken dat de voorgestelde matching niet voldoet aan de gestelde eisen, kan de Nederlandse Centrale autoriteit aan de vergunninghouder vragen om aanvullende stukken. Mocht de vergunninghouder er niet in slagen om bepaalde stukken aan te leveren, kan de hulp van de Centrale autoriteit ingeschakeld worden, om zodoende een dossier compleet te krijgen. Echter, wanneer de verkregen informatie niet conform het kwaliteitskader is, zal de Centrale autoriteit het voorstel afwijzen.

Zoals eerder gemeld, wordt bovenstaande werkwijze gefaseerd ingevoerd waardoor nog niet voor ieder dossier de verklaringen van de IBESR bijgevoegd zijn.

Welke dossier vallen onder de proefprocedures

Aanvankelijk was er sprake van twee groepen die kunnen meedraaien in de proefperiode:

1. Er zijn 11 dossiers van aspirant-adoptiefouders waarvan hun volledige dossier al vóór de aardbeving in 2010 bij één van de tehuisen in Haïti ligt om bemiddeld te worden.
2. Er zijn 14 dossiers van aspirant-adoptiefouders die al een intake voor adoptie uit Haïti met de NAS hebben gehad (vóór de aardbeving) en hun dossier gereed aan het maken waren/ zijn. De status van die verschillende dossiers verschilt. Wel is gebleken dat zij voldoen aan de voorwaarden om vanuit Haïti te mogen adopteren.

Verder heeft VenJ aangegeven dat de proefperiode een continu proces zal zijn. Dat houdt concreet in dat als er een goedgekeurde match is gedaan en de IBESR haar rol vervuld heeft, er een nieuw dossier bij de IBESR ingediend kan worden. Hierdoor zal de NAS cliënten uitnodigen om op intake te komen, het adoptiedossier gereed maken en opsturen naar Haiti.

Tevens is vastgesteld dat zodra de IBESR een matching heeft goedgekeurd, de NAS een nieuw ouderpaar mag toevoegen aan de proefgroep waarbij het maximum van 25 ouderdossiers niet overschreden wordt. Er kan op deze wijze zorgvuldig een passend gezin gezocht worden bij een kind dat gebaat is bij interlandelijke adoptie. Concreet betekent het dat de proefgroep continu op het aantal van 25 ouderdossiers gehouden wordt.

NB: tijdens een overleg met de IBESR dat in het voorjaar 2013 plaatsvindt, zal meer duidelijk worden welke inhoud de IBESR voor de quota hanteert. Dan zal ook beoordeeld worden of de quota van de IBESR leidend zullen worden.

Evaluatiekader proefprocedures

De dossiers die meedraaien in de proefprocedure zullen geëvalueerd moeten worden om zodoende een besluit te kunnen nemen of de opschorting van adopties uit Haïti ongedaan gemaakt kan worden.

- Een eerste evaluatie moment zal zijn als er een vijftal dossiers in de vorm van kindvoorstellen beoordeeld zijn door de Centrale autoriteit.²

---

² Inmiddels heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden en is door zowel de NAS als de CA/DJJ positief beoordeeld.

- Een tweede evaluatiemoment zal zijn zodra er een vijftal dossiers door de IBESR behandeld is conform de nieuwe werkwijze van de IBESR.³ Zodra deze beoordeling gedaan is door CA/DJJ kan bezien worden of het aantal in te dienen dossiers bij de IBESR opgevoerd kan worden.
- Een derde evaluatiemoment zal zijn wanneer een vijftal dossiers bij Ministry of Interiors is ingediend, en deze ook door dit ministerie is behandeld. Het derde evaluatiemoment is het laatste onderdeel in de totale beoordeling.

In het kader van de evaluatie van de proefperiode is het van belang dat de NAS de Centrale autoriteit op de hoogte houdt van iedere afgeronde stap die in de adoptieprocedure genomen wordt. Vanzelfsprekend is er tussentijds overleg met de NAS en de CA/DJJ op het moment dat daar aanleiding toe is. Dit heeft reeds een aantal malen plaatsgevonden.

Zodra de voorwaarden, die gesteld zijn om de opschorting te heroverwegen, en er voldoende zicht is op structurele verbeteringen, zal de proefperiode finaal worden beoordeeld. Aan de hand van die beoordeling zal er aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie een advies gegeven worden over het al dan niet opheffen van de opschorting. Dit zal zo snel als redelijkerwijze mogelijk is geschieden.

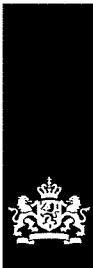
Tot slot:

Dit plan van aanpak is geen statisch document. Het zal onvermijdelijk zijn om tussentijdse wijzigingen aan te brengen in dit plan van aanpak. De reden hiervoor is dat er in Haïti veel in ontwikkeling is en wijzigingen in Haitiaans beleid snel en onverwachts plaats kunnen vinden. Deze wijzigingen kunnen en zullen invloed hebben op het Nederlandse beleid.

Dit plan van aanpak is nu vastgesteld op 6 mei 2013.

---

³ Hierbij dient opgemerkt te worden dat niet de gehele nieuwe werkwijze van de IBESR beoordeeld kan worden vanwege de gefaseerde implementatie van de nieuwe werkwijze.

verslag

Bijeenkomst NAS --> IBESR --> CA --> DJJ

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Contactpersoon
10.2.e
Beleidsmedewerker

06 10.2.e.
10.2.e @minvenj.nl

Datum
15 oktober 2013
Ons kenmerk
440407

Notulist
10.2.e

Omschrijving	overleg NAS, VenJ en IBESR
Vergaderdatum en -tijd	15 oktober 2013, 8:30 uur
Vergaderplaats	Turfmarkt 147
Aanwezig	<div style="display: inline-block; vertical-align: top; margin-right: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 5px;">10.2.e</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; margin-bottom: 5px;">10.2.e</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">10.2.e</div> </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: top;"> (IBESR) (IBESR) Magistrate) (NAS) (NAS) (DJJ) (CA IKA) </div>

Op 11 oktober jl. heeft er een overleg plaatsgevonden waarbij de NAS, VenJ en de IBESR aanwezig zijn geweest. Hieronder volgt puntsgewijs een overzicht van hetgeen er besproken is. Na de gebruikelijke voorstelronde zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

Wetgeving:

- De nieuwe wet is aangenomen. De IBESR verwacht dat de wet voor het eind van de maand gepubliceerd zal worden in de Haitiaanse Staatscourant (Monitor).
- De wet treedt acht dagen na publicatie in werking.
- Na de inwerkingtreding zullen er nog wel een aantal decreten aangenomen moeten worden.
- Er is nog geen datum bekend wanneer de IBESR de nieuwe wet, waarmee ratificatie van het HAV plaats kan vinden, zal depositeren. De IBESR wil eerst een proefperiode inlassen om te zien hoe de nieuwe wet uitwerkt. Pas na deze proefperiode zal ratificatie van het HAV plaats gaan vinden.
- De IBESR heeft een kopie van de nieuwe aangenomen wet aan VenJ verstrekt.

De belangrijkste punten uit de nieuwe wet zijn volgens de IBESR de volgende:

- Geen privéadopties
- De IBESR bepaalt de adoptabiliteit
- De matching wordt door de IBESR gedaan. (dus niet meer door de creches)
- De adoptie van wezen krijgen voorrang

- Als het gaat om niet-wezen dan ontmoet de IBESR de biologische ouders. Er vindt dan ook counseling plaats door de IBESR
- Er worden alternatieven geboden aan de biologische ouders
- Er moet sprake zijn van informed consent.
- De biologische ouders krijgen een maand bedenktijd voordat de adoptieprocedure verder wordt opgestart.
- De rechtbankprocedures worden niet meer door een kantonrechter behandeld maar door een kinderrechter.
- Er kan geen sprake meer zijn van zwakker adopties. Het worden allemaal sterke adopties.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
15 oktober 2013

Ons kenmerk
440407

Voorwaarden aan aspirant-adoptiefouders:

- De IBESR wil in ieder geval de komende periode de huwelijksduur van vijf jaar strikt hanteren. Dat betekent dat samenwonen niet 'meetelt'.
- De leeftijdsgrens voor aspirant-adoptiefouders is 50 jaar. Deze 50 jaar geldt op het moment van matching. Dat betekent dat bij indiening van het dossier de NAS rekening moet houden met de leeftijd op het moment van mogelijke matching. De IBESR gaf aan dat dit ongeveer zes maanden zal zijn.
- De minimumleeftijd is 30 jaar om te mogen adopteren.
- Er is nu ook een mogelijkheid voor alleenstaanden om te kunnen adopteren. (NB: dat is toch niet anders dan voorheen?)

Matchingsprocedure

- De IBESR wordt verantwoordelijk voor de matching. De creches mogen dus geen matching meer verzorgen
- De IBESR heeft een lijst van alle adoptabele kinderen.
- De samenwerkingsrelaties die er nu zijn tussen de NAS en de creches (GLA en Bresma) zullen hierbij gerespecteerd worden. Echter, er bestaat een mogelijkheid dat er kinderen uit andere creches gematched worden met Nederlandse aspirant-adoptiefouders.
- De IBESR heeft hierin een hele sterke regisserende rol.

Quotum:

- De NAS heeft een quotum gekregen van 20 kinderen. Dit quotum geldt voor het fiscale jaar (september tot oktober). De IBESR zal bij haar medewerkers aandacht vragen voor het quotum van de NAS. Immers, de medewerkers van de IBESR lijken het idee te hebben dat de NAS een quotum van 12 heeft.
- De NAS heeft aangegeven dat zij juist voor de verspreiding van de bemiddelingen die zij mag doen, het aantal verdeeld hebben over een heel jaar dat loopt van januari- t/m december. De IBESR zal bezien of het aantal kinderen dat hierdoor niet is bemiddeld, alsnog meegenomen kan worden bij volgend jaar. De IBESR zal hier op terugkomen.
- De IBESR staat geen uitzonderingen toe op siblings en kinderen met special needs. De IBESR wil eerst strikt de Wet hanteren voordat zij overgaat tot uitzonderingen.

Post placement rapportages

- In de nieuwe wet is vastgesteld dat postplacement rapportages voor de duur van acht jaar aangeleverd moeten worden

- Voor de reeds lopende zaken en afgeronde adoptieprocedures wordt gesteld dat nog acht jaar na inwerkingtreding van de nieuwe wet de rapportages aangeleverd moeten worden.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid
DJJ

Datum
15 oktober 2013

Ons kenmerk
440407

Programme d'assistance technique en
matière d'adoption internationale
(ICATAP) **Haïti 2013**

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL
ET DE RECHERCHES

Rapport général de mission

d'assistance technique en Haïti.

Du 2 septembre au 16 décembre 2013

10.2.e

10.2.e

Consultante

Décembre 2013

Sigles et abréviations

AC	: Autorité centrale
BP	: Bureau Permanent de La Haye
CLH	: Convention de La Haye sur l'adoption internationale
CM	: Cellule multidisciplinaire
FPA	: Futurs parents adoptifs
GM	: Groupe de Montréal
IBESR	: Institut du Bien-être Social et de Recherches
ICATAP	: Programme d'assistance technique en matière d'adoption internationale
MAST	: Ministère haïtien des Affaires Sociales et du Travail
ME	: Maisons d'enfants
OAA	: Organisme agréé pour l'adoption
PAN / PESRS	: Plan d'action national pour la protection des enfants séparés ou à risque de séparation
PB	: Parents biologiques
PO	: Programme opérationnel
SA	: Service des adoptions
TPI	: Tribunal de première instance
Unicef	: Fonds des Nations Unies pour l'enfance
VIH	: Virus de l'immunodéficience humaine

SOMMAIRE

INTRODUCTION	4
I. OBJECTIFS DE LA MISSION ET MÉTHODOLOGIE UTILISÉE	4
1.1. Objectifs de la mission	4
1.2. Méthodologie utilisée	5
II. RÉSULTATS DE LA MISSION	6
2.1. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 1 : état des lieux de la situation et des besoins actuels de l'IBESR et d'autres acteurs.	6
2.2. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 2 : renforcement du cadre juridique de l'adoption en Haïti.	8
2.3. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 3 : renforcement des capacités de l'IBESR (structure, organisation, expertise).	10
2.4. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 4: régulation des aspects financiers de l'adoption.	13
2.5. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 5 : coopération de l'IBESR avec les États d'accueil.	13
2.6. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 6 : favoriser le renforcement des liens de l'IBESR avec les autres acteurs locaux de la procédure d'adoption.	14
III. DIFFICULTÉS RENCONTRÉES ET LEÇONS APPRISSES.....	17
3.1. Difficultés rencontrées	17
3.2. Leçons apprises	18
IV. RECOMMANDATIONS ET PROCHAINES ÉTAPES	19
4.1. Recommandations.....	19
4.2. Prochaines étapes	20
CONCLUSION.....	22
REMERCIEMENTS	22

INTRODUCTION

Dans le cadre de la réforme du système d'adoption en Haïti, les autorités haïtiennes, notamment l'Institut du Bien-être Social et de Recherches (IBESR), bénéficient d'une assistance technique du Bureau Permanent de la Conférence de La Haye (ci-après, le « BP ») par le biais de son Programme d'assistance technique en matière d'adoption internationale (ICATAP). Cette assistance s'inscrit dans le cadre d'un plan général d'intervention initié par le BP en collaboration avec le Groupe de Montréal (ci-après, le « GM ») et l'Unicef Haïti. Elle a pour but d'aider à la mise en conformité du système d'adoption en Haïti avec les obligations et les principes contenus dans la *Convention de La Haye du 29 mai 1993 sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale* (ci-après, la « Convention » ou la « CLH »).

La première étape de l'assistance s'est déroulée sur une période de trois mois et demi. Elle a débuté le 2 septembre 2013 sur la base d'un programme de travail précis et s'est achevée le 16 décembre 2013. Conformément audit programme, les activités ont été réalisées en collaboration avec l'IBESR et l'Unicef.

Le présent rapport fait état des activités réalisées durant la mission et présente la synthèse des résultats atteints. En outre, il fait le point sur le niveau de réalisation des activités programmées et leurs contributions à l'atteinte des objectifs, ainsi que sur les difficultés rencontrées au cours de la mission. Il formule enfin des recommandations pour le renforcement des acquis.

I. OBJECTIFS DE LA MISSION ET MÉTHODOLOGIE UTILISÉE

1.1. Objectifs de la mission

L'objectif général de la mission est d'apporter une assistance technique aux autorités haïtiennes, et à l'IBESR en particulier, dans le cadre du renforcement du système haïtien d'adoption internationale et des procédures qui s'y rapportent, afin de faciliter la future mise en œuvre et le respect de la Convention et de garantir que les adoptions ont lieu dans l'intérêt supérieur de l'enfant.

De façon spécifique, il s'agit de :

1. **Faire un état des lieux de la situation et des besoins actuels de l'IBESR et d'autres acteurs**, afin de définir les priorités et un calendrier de travail pour la mission.
2. **Faciliter la réforme du cadre juridique applicable en matière d'adoption internationale**, notamment :
  - en apportant un soutien technique aux autorités et experts chargés de la rédaction des nouveaux textes réglementaires sur l'adoption ;
  - en accompagnant les autorités haïtiennes vers la ratification de la Convention, au niveau international (dépôt des instruments de ratification auprès du dépositaire, à La Haye) ;
  - en accompagnant la période de transition entre les deux procédures, en particulier en ce qui concerne le traitement des dossiers dits « en cours » et la diffusion de l'information auprès des personnes et entités concernées ;

- en favorisant la vulgarisation de la nouvelle loi auprès du grand public, notamment par le biais de colloques, de contacts avec les médias et de campagnes d'information.
3. **Participer au renforcement de capacités de l'IBESR, au niveau de sa structure, de son organisation et de son expertise**, notamment en :
    - apportant un soutien aux fonctionnaires de l'IBESR en vue de l'établissement d'une Autorité centrale (ci-après, l'« AC ») opérationnelle ;
    - élaborant des outils destinés à faciliter la bonne mise en œuvre pratique de la Convention et donc de la loi haïtienne, en particulier s'agissant de l'examen des dossiers d'adoption et des tâches connexes ;
    - mettant en place un programme de formation coordonné aux niveaux central et départemental pour le personnel de l'IBESR et les autres parties prenantes, en particulier pour les magistrats.
  4. **Accompagner la régulation des aspects financiers de l'adoption.**
  5. **Accompagner la coopération de l'IBESR avec les États d'accueil dans le cadre de l'adoption internationale**, en particulier en ce qui concerne :
    - a. la sélection et le suivi des organismes agréés pour l'adoption (ci-après, les « OAA ») étrangers ;
    - b. la diffusion de l'information pertinente relative aux cadres juridiques des États d'accueil en matière d'adoption internationale ;
    - c. l'inclusion des propositions de coopération (formations, appuis matériels, etc.) dans un cadre d'action unique.
  6. **Favoriser le renforcement des liens de l'IBESR avec les autres acteurs locaux intervenant dans la procédure d'adoption** (maisons d'enfants (ci-après, les « ME »), avocats).

1.2. Méthodologie utilisée

Pour atteindre les objectifs susmentionnés, une méthodologie générale a été définie en début de mission et consignée dans le plan opérationnel (ci-après, le « PO ») se rattachant à celle-ci (voir la liste figurant à l'annexe No 3). Dès lors, conformément à l'ordre des phases établi dans la démarche méthodologique, celle consistant à connaître l'environnement juridique et institutionnel de l'adoption dans le pays a été privilégiée dans un premier temps. Cette première phase a consisté essentiellement en des rencontres et entretiens avec les différents acteurs du monde de l'adoption en Haïti, en l'analyse de la nouvelle loi, des textes régissant la protection des enfants et l'adoption, de rapports, des outils de gestion de l'adoption, de la procédure en la matière et du cadre organisationnel de l'IBESR. Durant cette phase exploratoire et d'immersion, l'accent a été mis sur la compréhension du système et des pratiques, ainsi que sur les difficultés et les besoins en matière d'adoption. Aussi, des entretiens et échanges, des appuis-conseils au personnel de l'IBESR, notamment la Cellule multidisciplinaire (ci-après, la « CM »), concernant leur travail au quotidien ont également été réalisés. Ceci a abouti à la proposition de synthétiser les problèmes et les besoins de l'IBESR dans un plan d'action triennal 2014-2016.

La deuxième phase a consisté en la réalisation concrète des activités prévues par le PO selon un calendrier bien défini ; les actions d'immersion se poursuivant en parallèle. L'approche participative basée sur les compétences des acteurs, la souplesse et le réalisme dont a fait preuve la Consultante pour adapter les solutions proposées à l'environnement du pays, la constance dans l'incitation des acteurs à changer de vision sur l'adoption et la franche collaboration instaurée entre la Consultante et les acteurs en question ont prévalu dans nos rapports tout au long de la mission. Aussi, pour mesurer le niveau d'exécution des activités, des

indicateurs ont été identifiés, qui permettront d'évaluer la réalisation des objectifs visés et des résultats escomptés.

II. RÉSULTATS DE LA MISSION

2.1. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 1 : état des lieux de la situation et des besoins actuels de l'IBESR et d'autres acteurs.

- a. Participer à des rencontres et des entretiens avec l'ensemble du personnel de l'IBESR impliqué dans la procédure d'adoption et avec les principaux partenaires (en particulier l'Unicef).

Les premiers moments de la mission ont été rythmés par l'organisation de celle-ci et par la tenue de rencontres et de séances de travail avec les différents services de l'IBESR impliqués dans le processus d'adoption et avec les principaux partenaires (en particulier l'Unicef). Cette étape de la mission a permis *d'identifier les problèmes et les besoins en matière d'adoption en Haïti, à la date de la mission, et d'en tenir compte dans la rédaction du plan d'action pour la protection des enfants séparés ou à risque de séparation (ci-après, le « PAN / PESRS »).*

Les rencontres avec l'Unicef ont été plus formelles et ont été l'occasion de partager les préoccupations sur l'accompagnement de l'IBESR en tant qu'AC. Elles ont *permis d'obtenir la vision de l'Unicef sur la structuration de l'AC et d'en prendre compte dans le projet d'arrêté s'y rapportant. En outre, ces échanges ont permis de mesurer l'importance de l'accompagnement de cette organisation et la nécessité de renforcer l'Institut en vue de la poursuite des actions à venir.*

Dans le même sens, des rencontres sous forme d'échanges ont été organisées avec AKSE, une ONG financée par l'USAID¹. Elles ont permis d'apprécier la disponibilité de l'ONG à soutenir les actions de l'IBESR et de se rendre compte qu'elle constitue un partenaire sûr pouvant accompagner la mise en œuvre du PAN / PESRS. Cette ONG pourrait dès lors être approchée et un programme annuel coordonné avec l'Unicef pourrait lui être proposé.

- b. Assister au travail quotidien de l'IBESR, en particulier à celui du Service de l'Adoption (ci-après, le « SA ») et de la CM, mais toujours en lien avec les autres services de l'IBESR concernés par la protection de l'enfance privée de famille (Direction générale et Œuvre sociales, notamment).

10.2.e

Toujours dans le cadre de la recherche des informations sur la situation de l'adoption dans le pays, des échanges ont fréquemment eu lieu avec le personnel, en particulier avec celui du SA et de la CM, et également avec la Direction du service social, le service des Œuvres sociales et la Direction générale.

Ces séances ont été l'occasion de *partages d'expériences et de propositions de solutions à certaines difficultés de compréhension rencontrées par ces services concernant la nouvelle procédure*

Séance de discussion sur le contenu de la loi de 1974 sur l'adoption avec la DG

¹ Le projet AKSE n'est plus géré par l'ONG CARE depuis décembre 2013. Une organisation Future Group est aujourd'hui en charge de la gestion des fonds USAID Protection de l'enfant. Cette nouvelle structure pourrait être approchée dans le même sens.

(par ex., l'adoption intrafamiliale, l'organisation de l'AC, le financement des ME, les difficultés internes de l'IBESR liées au fonctionnement des services et l'insuffisance des ressources financières et humaines).

Des réponses satisfaisantes ont été apportées à toutes ces préoccupations, ce qui a permis de convaincre davantage de la nécessité d'inscrire celles-ci dans un cadre unique d'intervention dans le domaine.

- c. Faire un état des lieux des besoins, les prioriser et, d'autre part, fixer un calendrier de travail.

Concernant l'état des lieux, un tableau synthétique présentant les préoccupations dans le domaine des adoptions a été élaboré. À la date de la mission, ce tableau fait l'inventaire des insuffisances au regard de la nouvelle loi sur l'adoption et des précisions à y opérer. *Il permettra de prendre l'ensemble en compte dans l'élaboration des règlements (décrets et arrêtés) sur la procédure et la structuration de l'AC.*

De même, des insuffisances ont été notées au niveau de la procédure intérimaire, notamment l'absence de la phase de délivrance de l'Accord à la poursuite de la procédure (ci-après, l'« APP »), de la procédure de recherche des origines et d'établissement de l'adoptabilité en amont du placement. Tous ces aspects doivent être comblés par la nouvelle procédure, qui doit encore être élaborée.

L'inventaire des outils existants a permis de constater que bon nombre de ceux-ci avaient été élaborés pour la gestion de la procédure intérimaire mais certains demandent à être revus et corrigés et d'autres doivent encore être confectionnés. Les outils élaborés au cours de la mission concernent pour l'essentiel *la fiche d'évaluation de la période de socialisation, le protocole de traitement des dossiers et le modèle devant servir aux séances de formation des parents biologiques (ci-après, les « PB »).* Les corrections ont porté surtout sur la fiche de rapport social sur l'enfant et sa famille biologique. Les outils devant encore être élaborés sont consignés dans le document d'inventaire (voir la liste figurant à l'annexe No 3).

En outre, un état des faiblesses institutionnelle et organisationnelle au niveau de l'IBESR en tant qu'AC a été dressé, à savoir : l'instabilité et l'insuffisance du personnel (tant en quantité qu'en qualité), ainsi que l'insuffisance des moyens financiers pour la réalisation des activités. Toutes les insuffisances relevées, qui s'expriment en termes de besoins à combler, ont été *prises en compte dans le PAN / PESRS, cadre d'intervention pour la période 2014 à 2016.* Ce cadre d'intervention présente les priorités du secteur des adoptions en Haïti pour les trois années à venir.

Les rapports entre les différents acteurs sont insuffisants car la compréhension sur l'application de la nouvelle loi et surtout sur les implications de celle-ci pour chaque acteur n'est pas bien perçue ; si bien que certains acteurs clés émettent des réserves quant au bien-fondé de la nouvelle loi. *Des propositions ont également été faites concernant la vulgarisation de la nouvelle loi auprès des acteurs, et ce à travers différents moyens de communication prônant une approche individuelle, de groupe et de masse.* Durant la mission, des rencontres formelles ont été organisées dans ce sens avec des avocats, des représentants du Barreau de Port-au-Prince et des responsables de crèches et d'OAA ; ceci dans le but de disséminer l'information et surtout d'expliquer les mécanismes de fonctionnement du nouveau système tel que prôné par la CLH.

Enfin, la loi régissant la question des placements (œuvres sociales)², partie intégrante du processus d'adoption, doit être révisée dans son ensemble pour être adaptée au contexte actuel de l'adoption. *Le pré-consentement à l'adoption devrait être recueilli en amont du processus de placement dans les ME, ce qui devrait réduire le temps de séjour des enfants dans les crèches.*

En vue de faciliter le travail, *un calendrier a été établi pour les premières semaines de la mission* en collaboration avec l'équipe de la CM. Ce calendrier a permis d'établir l'état des lieux de façon exhaustive tout en tenant compte du temps imparti pour la mission. De même, en vue de faciliter le suivi et l'exécution des activités dans les temps, *un PO de travail a été élaboré au début de la mission*. Il est joint à la liste figurant à l'annexe No 3 du présent rapport.

2.2. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 2 : renforcement du cadre juridique de l'adoption en Haïti.

a. Accompagner Haïti vers l'entrée en vigueur de la CLH au niveau international.

Le plaidoyer s'est poursuivi de façon intensive à tous les niveaux en vue de la publication de la nouvelle loi du 26 octobre 2013 dans le *Moniteur* (journal officiel haïtien). Des questions telles que l'adoption par des personnes célibataires et la dispense présidentielle suscitaient certaines préoccupations au niveau de l'Exécutif. Des réponses satisfaisantes ont été apportées à ces problématiques, en conséquence de quoi *la loi a été publiée dans le Moniteur le 15 novembre 2013.*

Concernant le dépôt des instruments de ratification en vue de l'entrée en vigueur de la Convention, des informations précises ont été apportées à l'IBESR quant à la façon de procéder au dépôt desdits instruments. Un modèle lui a été remis à toutes fins utiles. Les instruments ont été déposés par le Ministère des Affaires étrangères dès la publication de la loi. Un suivi auprès de l'Ambassade d'Haïti en Belgique, en collaboration avec le BP, a permis de s'assurer du dépôt effectif desdits instruments auprès du dépositaire de la Convention, à La Haye.

b. Participer à des activités de sensibilisation du grand public autour de la nouvelle loi et de la Convention.

b.1. Apporter un appui (sur le fond et la forme) pour l'éventuelle organisation d'un Colloque national à l'automne 2013, à destination de toutes les parties prenantes dans la procédure d'adoption (magistrats, maisons d'enfants) et des médias.

En raison de la publication tardive de la loi, le colloque, initialement programmé du 25 au 27 novembre 2013, a dû être reporté en 2014 faute de temps à consacrer aux préparatifs de la réunion. Les termes de référence (ou TDR), le programme, ainsi que le budget avaient été élaborés. Les personnes ressources (en interne et en externe) devant animer le colloque avaient été contactées et avaient confirmé leur disponibilité. Le colloque devait regrouper divers acteurs du monde de l'adoption en Haïti (voir TDR et ordre du jour figurant dans la liste en annexe No 3 du rapport). En revanche, deux ateliers ont été organisés les 10 et 12 décembre

---

² Un travail avait été initié quant à la révision de cette loi et des documents préliminaires sont disponibles. Cela étant, cette loi doit être revue dans son ensemble avec tous les outils nécessaires pour le suivi et la supervision des maisons d'enfants.

2013 respectivement, afin de sensibiliser toutes les parties prenantes à la nouvelle loi (vulgarisation de la loi) dans le département de l'Ouest. Ces ateliers de vulgarisation doivent être étendus à tous les autres départements.

b.2. Apporter des conseils pour le développement d'activités de vulgarisation de la loi et de la Convention auprès du grand public (contacts avec les médias, développement d'outils, campagnes TV et radio, etc.).

En marge de la préparation du colloque, une réflexion a été initiée et des échanges ont été amorcés en vue de développer des activités de vulgarisation de la loi et de la Convention auprès du grand public (contacts avec les médias, développement d'outils, campagnes TV et radio, etc.).

En effet, le PAN / PESRS renferme des activités de sensibilisation telles que des émissions radiophoniques et télévisuelles, des « causeries » en langue locale, des théâtres fora et des jeux radiophoniques, ainsi que l'organisation d'ateliers de formation et de sensibilisation des acteurs par groupes (avocats et notaires, responsables de ME, personnel décentralisé de l'IBESR, juges et magistrats, etc.). L'organisation d'ateliers régionaux et la tenue de conférences de presse sont également prévues.

c. Participer à l'élaboration des règlements d'application de la loi.

L'élaboration des règlements a été quelque peu freinée en raison de la publication tardive de la loi. Néanmoins, des échanges formels et informels ont eu lieu et il convient de retenir l'élaboration à venir *des textes suivants* :

- *un décret d'application de la loi relative à la mise en place de l'AC ;*
- *un décret d'application de la loi relative à la procédure d'adoption ;*
- *un décret d'application de la loi relative aux frais d'adoption.*

Une rencontre a été organisée le 20 septembre 2013 en vue de la révision de la loi-cadre (ou loi organique) de l'IBESR, qui doit tenir compte du rôle d'AC de l'Institut. Cette réunion a été l'occasion de présenter une communication sur l'AC, sa structuration et son fonctionnement. Elle a permis aux participants, notamment aux cadres de l'IBESR, de voir comment la structure de l'Institut doit être réorganisée pour tenir compte de son rôle d'AC concernant les adoptions d'enfants.

Cette rencontre devait aboutir à la mise en place d'un Comité de rédaction de la loi-cadre de l'IBESR. Deux réunions avaient été programmées mais n'ont pu se tenir pour diverses raisons, notamment liées à la disponibilité des participants. Cet aspect constitue une priorité, inscrite dans le programme de l'IBESR et de celui de l'Unicef pour 2014.

En attendant la tenue des réunions prévues sur la loi-cadre de l'IBESR et, en vue d'aider à l'élaboration de règlements respectueux des bonnes pratiques recommandées par la CLH, des projets de décrets d'application de la loi relatifs à la mise en place de l'AC, ainsi qu'à la procédure d'adoption ont été élaborés. En outre, *une proposition a été faite concernant les attributions, l'organisation et le fonctionnement d'un Secrétariat technique permanent de l'AC.* Ces propositions viendront nourrir les réflexions lors desdites réunions.

La composition de l'AC et de la CM concernant l'appareil pourrait être précisée par arrêté après l'approbation du décret et de la loi-cadre de l'IBESR. La diffusion de ces textes

pourra se faire auprès de tous les acteurs lors des différentes rencontres de réflexion et de formations.

- d. Accompagner la période de transition entre ancienne procédure administrative (décret de 1974 et mesures intérimaires) et nouvelle procédure (loi de 2013).

Des échanges ont eu lieu sur les dispositions de la loi relatives à la phase intérimaire et la gestion des dossiers. Pour faciliter l'explication auprès des acteurs et des États d'accueil, *un modèle de rédaction d'une note explicative de la phase intérimaire a été proposé*. Un comité a été mis en place lors de la rencontre du 10 décembre avec les juges et magistrats pour statuer sur les dossiers en cours et rédiger la note explicative, qui sera par la suite diffusée auprès des États d'accueil (AC et OAA).

2.3. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 3 : renforcement des capacités de l'IBESR (structure, organisation, expertise).

- a. Favoriser le renforcement de l'IBESR au niveau de sa structure et de son organisation.

a.1. Analyser le circuit de traitement des dossiers (enfants et candidats), des compétences requises et des ressources nécessaires, pour pouvoir apporter des conseils sur la structure de l'AC et, en particulier, sur la répartition stricte des tâches entre chaque membre du personnel, pour l'établissement d'une fiche de poste précise.

Le circuit de traitement des dossiers a été analysé et, tenant compte de l'organisation actuelle de l'IBESR, *un document a été élaboré en vue d'apporter des conseils sur la structure de l'AC. Celui-ci précise les postes et attributions, ainsi que le profil et le nombre de personnel requis par poste ; ce qui va permettre l'établissement de fiches de poste précises reprenant les tâches à accomplir* (voir la liste figurant à l'annexe No 3 du rapport). Ces propositions tiennent compte des moyens de l'IBESR mais aussi des compétences et du nombre moyen de personnel requis pour le traitement efficace des dossiers. Tous ces aspects devront être discutés et pris en compte lors de la révision de la loi-cadre de l'IBESR, inscrite comme priorité dans les actions fixées pour 2014.

a.2. Participer activement à l'élaboration d'outils internes spécifiques pour chaque équipe (ex : manuel de procédure détaillé, modèle de rapport, check-list, etc.).

Comme mentionné ci-dessus, un inventaire des outils existants a été réalisé, dont il ressort que beaucoup d'entre eux ont été élaborés mais doivent être revus et modifiés pour être conformes aux dispositions de la nouvelle loi et de la CLH. Un certain nombre d'outils doivent encore être confectionnés, qui concernent certaines étapes clés de la procédure (l'APP par ex.). Aussi, durant la mission, *une fiche de rapport d'évaluation de la période de socialisation a été élaborée en collaboration avec la CM*.

Dans le cadre de la définition d'une méthodologie de traitement des dossiers, *un projet de protocole a également été élaboré pour orienter et faciliter le suivi du processus de traitement des dossiers*. Par ailleurs, *un projet de manuel – prenant la forme d'un décret – a été élaboré et sera revu lors des réunions du Comité de gestion de la phase intérimaire et de rédaction des règlements d'application de la loi du 28 octobre 2013 reformant l'adoption*.

Les outils tels que *le modèle de rapport sur l'enfant et sa famille biologique* ont été revus et des informations importantes y ont été intégrées en vue d'être collectées afin de mieux apprécier la situation familiale de l'enfant et de faciliter l'apparentement en temps opportun. Pour plus d'efficacité dans le traitement des dossiers des futurs parents adoptifs (ci-après, les « FPA »), *des propositions ont également été faites dans le sens d'une mise en commun (en une fiche) des deux fiches utilisées par les deux entités* (le SA et la CM) pour l'examen des requêtes en vue d'une adoption. Dorénavant, le SA étudiera les dossiers et la CM procédera à leur vérification avant l'apparentement.

En résumé, des outils doivent encore être élaborés comme l'indique le tableau d'inventaire des outils figurant dans la liste en annexe No 3 du rapport.

a.3. Apporter des conseils sur le système actuel de recueil et de conservation des données et des informations.

Des échanges sur la question de la conservation des données ont eu lieu avec le personnel de la CM et l'importance de conserver ces informations lui a été expliquée. La vie privée des gens, surtout d'un enfant, mérite d'être respectée particulièrement dans le cadre de la recherche de ses origines. Il a été convenu *de scanner les données, de les placer sur le web avec accès par code et de garder en parallèle une copie papier avec accessibilité limitée. La base de données doit également être verrouillée pour n'être accessible qu'à ceux qui sont habilités.*

En outre, des modifications ont été apportées à la base de données relative aux dossiers des enfants tenue par la CM. D'autre part, une réunion a été consacrée à la création d'une base de données sur les adoptions. L'importance de disposer d'une telle base de données a été expliquée ; des efforts doivent encore être consentis en vue de renforcer le dispositif et de faciliter, en temps opportun, les cas de recherche des origines par les adoptés.

b. Favoriser le renforcement de l'IBESR au niveau de son expertise.

b.1. Participer activement à la formation approfondie du personnel en lien avec l'adoption (personnel sollicité en amont de la procédure et pendant la procédure), en particulier à travers l'étude de cas et le développement de formations spécifiques (ex : la procédure actuelle pas à pas, l'apparentement...).

Cette étape n'a pas pu être développée au cours de la mission en raison de la publication tardive de la loi, et parce que les dossiers tombant dans la phase intérimaire ne permettaient pas l'application des nouvelles procédures d'apparentement. En effet, la mise sur pied d'une méthode n'a pas pu être concrétisée par manque de dossiers suffisants pouvant être traités sous le couvert de la nouvelle loi. La majorité des dossiers étaient déjà apparentés, et ceux qui ne l'étaient pas sont en cours de recueil du pré-consentement des PB.

Des outils (la fiche de synthèse du dossier de l'enfant, les critères d'apparentement et le tableau synthétique des propositions d'apparentement à soumettre aux membres de la Cellule d'apparentement³) pourront être élaborés pour venir en appui à une meilleure compréhension du mécanisme d'apparentement selon la nouvelle loi. Au regard de la situation, il est apparu préférable de laisser passer la période intérimaire avant de proposer toute formation sur la

³ La Cellule d'apparentement est composée de la CM de l'IBESR et de deux personnes externes (un médecin pédiatre et le Président de l'association des œuvres sociales d'Haïti).

nouvelle procédure, ce afin d'éviter toute confusion éventuelle. Néanmoins, *des séances sur l'apparentement se sont tenues à plusieurs reprises avec le personnel de la CM* (notamment les trois avocats ; le psychologue et le travailleur social étant partis pour des raisons contractuelles).

b.2. Conseiller la CM de l'IBESR sur les différentes thématiques en lien avec son rôle dans la procédure d'adoption, en particulier son rôle d'accompagnement social des familles biologiques, en vue de la réinsertion familiale des enfants ou à défaut, du consentement éclairé à l'adoption de ces familles ; et son rôle dans l'apparentement (adoption d'une méthodologie).

10.2.e

La participation aux différentes séances d'information et d'entretien avec les PB pour le pré-consentement éclairé a permis de soumettre des propositions à la CM visant à structurer le contenu des échanges et à utiliser une méthode d'approche des PB plus appropriée. L'élaboration d'un manuel et d'un guide serait essentielle à la réalisation de cette phase importante.

Séance d'entretien avec des parents biologiques

Dans l'attente de l'élaboration desdits outils, *un document (guide) a été élaboré visant à orienter les informations à donner aux PB lors des différentes séances de sensibilisation et d'information.*

Des conseils ont été donnés sur des cas pratiques d'apparentement d'enfants tels que le cas de *cousins qu'il conviendrait de maintenir ensemble et de proposer à l'adoption par une même famille* ou le cas d'enfants nés de même mère mais de père différent, qui ont été proposés à l'adoption à quelques années d'intervalle. Il a été proposé de faire adopter *ces enfants dans la mesure du possible par la même famille, le cas échéant, dans le même pays, via le même OAA, etc.*

En outre, les AC et OAA ont été contactés et sollicités dans le cadre de la recherche de familles pour les enfants à besoins spéciaux. *Un modèle d'enregistrement de ces enfants auprès des ME a également été proposé.*

Des échanges ont également eu lieu aussi sur la gestion des dossiers « en cours » et des explications ont été données sur une méthode de traitement des dossiers en vue de l'apparentement.

2.4. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 4: régulation des aspects financiers de l'adoption.

La collecte d'informations détaillées concernant les coûts de l'adoption n'a pas été aisée. Dans l'ensemble, ces coûts sont très variables. Néanmoins, une fiche de collecte des coûts a été élaborée et des entretiens ont été organisés avec plusieurs responsables de ME dans le but de se faire une idée en la matière. Sur les 18 responsables recensés, huit ont été contactés et quatre ont retourné leur fiche remplie.

10.2.e

Certains responsables d'OAA ont également apporté leur aide en transmettant les informations dont ils disposaient en la matière ; ce qui a permis d'élaborer un projet de grille qui a été présenté à l'atelier du 12 décembre 2013. La grille sera finalisée par un groupe de travail mis en place à cet effet. Elle sera par la suite présentée sous la forme du modèle développé par le BP et mise à la disposition de tous les acteurs.

*Les différents acteurs en travaux de groupes
sur les coûts de l'adoption*

2.5. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 5 : coopération de l'IBESR avec les États d'accueil.

a. Accompagner le travail de l'IBESR avec les OAA.

Les critères de sélection des OAA sont définis dans la loi nouvellement publiée reformant l'adoption. Néanmoins, ces critères pourront être revus, complétés et exploités lors de la révision des protocoles avec les OAA. En raison de la publication tardive de la loi, la procédure de sélection des OAA n'a pu être mise en place par l'IBESR, tout comme l'élaboration de la Charte éthique qui pour les mêmes raisons n'a pas pu être conduite. Cependant, un tableau comparatif de chaque OAA a été élaboré, qui n'a pas encore été validé et renseigné. En outre, la révision du protocole n'a pas été jugée prioritaire car la plupart des protocoles avec les OAA sont signés pour une période de deux ans.

b. Favoriser la compréhension des systèmes des États d'accueil.

Un courrier a été adressé aux différents États d'accueil, notamment les AC et les OAA, en vue de recueillir les informations sur leurs législation et procédures en matière d'adoption. Cinq responsables d'OAA sur cinquante-sept ont déjà répondu et d'autres ont signalé qu'ils répondront très prochainement. Toutes ces informations reçues seront consignées dans un document d'information à l'attention du personnel de l'IBESR et des autres acteurs concernés.

- c. Poursuivre les activités de coopération avec le GM et les autres partenaires pertinents.

Il est ressorti des échanges menés avec les différentes parties impliquées qu'un plan d'action unique sera présenté au GM.

- d. Inclure les propositions de coopération (formations, appuis matériels, etc.) dans un cadre d'action unique.

Dans ce sens, une aide a été apportée à l'IBESR concernant la définition d'un cadre général permettant de disposer d'un outil d'intervention à l'attention de tout partenaire souhaitant apporter son appui dans le domaine de la protection des enfants séparés ou à risque de séparation en Haïti. Ce document cadre prend en compte tous les besoins dans le domaine de la formation, des appuis matériels et de la réalisation d'activités au profit des groupes cibles.

Ce plan d'action a été présenté à la réunion du GM, qui s'est tenue le vendredi 11 octobre 2013 à La Haye. La Consultante a pris part à cette rencontre par Skype (cf. rapport de la réunion).

2.6. Activités programmées et résultats atteints au niveau de l'axe 6 : favoriser le renforcement des liens de l'IBESR avec les autres acteurs locaux de la procédure d'adoption.

- a. Participer à la formation et à l'information des acteurs de la justice et des avocats

a.1. Partager les changements induits par la nouvelle loi et la mise en œuvre de la Convention avec les magistrats et les avocats pouvant être impliqués dans la procédure d'adoption.

Après le report du colloque, l'idée d'organiser des ateliers régionaux ayant pour objet la vulgarisation de la loi a été émise ; le département de l'Ouest est le premier à avoir bénéficié de cette initiative avec l'organisation de deux ateliers.

10.2.e

Le premier s'est tenu le 10 décembre, regroupant juges et magistrats, pour discuter principalement de la gestion de la phase intérimaire. Cet atelier a également été l'occasion de mettre en place un Comité de gestion de la phase intérimaire et de rédaction des règlements d'application de la loi du 28 octobre 2013.

Le deuxième s'est tenu le 12 décembre, réunissant des responsables de ME, des représentants d'OAA et des avocats. Il a surtout permis de discuter des coûts de l'adoption.

*Une vue de l'atelier du 10 décembre 2013
avec les juges et magistrats*

a.2. Poser les premiers jalons d'une formation des magistrats (en particulier les juges des enfants), avec l'appui du Doyen du Tribunal de première instance de Port-au-Prince.

Une rencontre a eu lieu le 15 novembre 2013 avec le Doyen du Tribunal de première instance, qui s'est prononcé favorablement à l'idée de prodiguer une formation aux magistrats, en particulier aux juges des enfants. Cette formation pourrait être organisée après la publication de la loi.

La réflexion sur la promotion du partenariat avec les écoles de formation des magistrats, des travailleurs sociaux et des psychologues a été menée et il est prévu d'approcher ces dernières sur la question de la formation anticipée, et sur l'idée d'organiser des stages auprès de l'IBESR, notamment en vue du classement des dossiers, de la tenue de la base de données et de l'aide à la formation des PB.

a.3. Accompagner l'IBESR dans la poursuite de son dialogue avec les avocats.

10.2.e

Des rencontres informelles avec cinq avocats travaillant dans le domaine des adoptions et une réunion avec le Bâtonnier de Port-au-Prince ont eu lieu. Ces réunions avaient pour objet d'expliquer le rôle de chacun et les « chemins » à suivre⁴ dans le cadre de la nouvelle procédure d'adoption. Le Bâtonnier s'est dit satisfait des explications et est ouvert au dialogue entre acteurs aux fins de la mise en œuvre de ces nouvelles procédures.

Photo avec le Bâtonnier de Port-au-Prince

b. Poursuivre le dialogue avec les directeurs de ME.

b.1. Poursuivre les temps de rencontres avec les ME concernées par l'adoption.

Des visites ont été organisées dans cinq ME et des échanges ont eu lieu dans le but de mieux expliquer la nouvelle procédure d'adoption. L'approche individuelle a été privilégiée dans un premier temps ; s'en est suivie la grande rencontre avec tous les acteurs. Huit responsables de ME ont été approchés individuellement.

La révision **du décret de 1971 sur le placement des enfants** a été maintes fois évoquée mais aucune action formelle n'est intervenue à ce sujet. Ce point figure dans le programme des actions prioritaires de l'IBESR en 2014.

⁴ Les avocats doivent travailler avec les OAA sur la base d'un protocole et non avec les maisons d'enfants.

b.2. Partager l'expertise sur toute autre action ou activité élaborée par l'IBESR dans ce cadre.

10.2.e

Tout au long de la mission, la Consultante a participé activement à divers ateliers et rencontres sur des thématiques en lien avec la protection des enfants ; citons par exemple : les réunions bilan des activités de coopération de l'IBESR-Unicef, la revue 2013-2014 des activités de l'Unicef et la journée du 20 novembre organisée par l'IBESR.

Buiten reikwijdte

Séance de travail avec l'Unicef

Les brochures d'information sur la CLH ont été distribuées lors de ces rencontres ; à savoir : une trentaine au personnel décentralisé de l'IBESR (les dix départements) et au moins 120 lors des deux ateliers organisés dans le département de l'Ouest.

En somme, les résultats obtenus et activités réalisées au cours de la mission se résument comme suit :

1. Publication de la loi réformant l'adoption du 28 octobre 2013 dans le Moniteur du 15 novembre 2013 et dépôt des instruments de ratification de la Convention à La Haye, le 16 décembre 2013 ;
2. Élaboration d'un tableau récapitulatif des insuffisances à combler au niveau de la loi, des procédures d'adoptabilité et d'adoption, des outils, de l'AC et des autres acteurs, des textes réglementaires, des frais d'adoption, etc. ;
3. Appui à l'organisation et à l'animation de deux ateliers destinés respectivement aux magistrats et juges ainsi qu'aux directeurs de ME et avocats du département de l'Ouest ;
4. Préparation de deux projets de décrets concernant l'AC et la procédure d'adoption et d'un projet d'arrêté concernant la structuration de l'IBESR. Mise en place d'un Comité de gestion de la phase intérimaire et de rédaction des règlements d'application de la nouvelle loi ;
5. Élaboration d'un modèle de Note explicative sur la phase intérimaire (non encore entamée) ;
6. Élaboration d'une proposition d'organigramme et de profils de postes pour l'IBESR en tant qu'AC ;
7. Élaboration d'un inventaire des outils existants et à développer ;
8. Révision / élaboration d'outils : document « guide » d'information et de sensibilisation des PB, déclaration de pré-consentement, formulaire d'information sur les adoptants, rapport psychosocial sur l'enfant, document relatif à l'adoption d'enfants à besoins spéciaux, protocole de traitement des dossiers, fiche d'évaluation de la période de socialisation, fiche d'examen des requêtes en vue d'adoption ;

9. Appui au développement d'une méthode de conservation et d'accès aux données papiers et informatiques (base de données) ;
10. Appui à l'élaboration et à l'administration d'une fiche de collecte des données auprès de deux OAA et de huit ME ;
11. Révision des critères d'autorisation des OAA existants et consignés dans la loi ;
12. Proposition d'un modèle de tableau comparatif des OAA ;
13. Élaboration d'un modèle de grille sur les coûts soumis au Comité de fixation des coûts de l'adoption mis en place lors de l'atelier du 12 décembre 2013 ;
14. Appui à l'élaboration d'un PAN / PESRS (2014-2016) ;
15. Révision du protocole type existant avec les OAA ;
16. Envoi d'un courrier aux États d'accueil pour la collecte d'informations concernant leur législation en matière d'adoption ;
17. Rencontres avec le Doyen du Tribunal de première instance et le Bâtonnier de Port-au-Prince sur la problématique de la formation des juges et magistrats et du rôle des avocats dans la procédure d'adoption ;
18. Visite de cinq ME dans le but de mieux appréhender les réalités du terrain.

10.2.e

Visite de maisons d'enfants

III. DIFFICULTÉS RENCONTRÉES ET LEÇONS APPRISES

3.1. Difficultés rencontrées

La réalisation des activités s'est bien déroulée dans l'ensemble. Cependant, des difficultés d'ordre institutionnel et pratique ont quelque peu entaché l'exécution de certaines activités.

a. Difficultés d'ordre institutionnel

La promulgation tardive de la loi dans le Moniteur n'a permis aucun engagement résolu envers l'application des nouvelles procédures et la préparation du personnel, peu nombreux et préoccupé face à la gestion de la phase intérimaire qui n'est pas encore bien maîtrisée.

Des faiblesses institutionnelles ont été relevées, dont :

- la précarité de l'emploi de certains personnels clés requis (travailleurs sociaux et psychologues) pour assurer les étapes de l'adoptabilité et de l'apparentement ;
- le niveau de salaire trop bas de certains personnels gérant l'adoption ainsi que le manque de collaboration et de communication suffisant entre le personnel en charge de l'adoption ;
- l'insuffisance des moyens financiers pour l'organisation des activités ;

- le manque manifeste de confiance, tant en interne qu'en externe, des acteurs vis-à-vis de l'IBESR en matière d'adoption dû essentiellement aux faiblesses institutionnelles (moyens matériels, financiers et humains surtout) ;
- l'absence de sources de financement supplétives pour la prise en charge des enfants privés de famille, notamment ceux qui sont placés.

La nécessité exprimée d'avancer à un rythme modéré pour permettre à l'IBESR de s'approprier les actions proposées ne permet pas d'aller vite dans la réalisation des activités.

b. Difficultés au niveau de la mission

Beaucoup d'activités ont été programmées dans un laps de temps court et, de ce fait, la tendance a été de tout réaliser. Par conséquent, il n'a pas été possible de consulter d'autres États et de bénéficier de leur expérience.

La compréhension du système administratif – à savoir l'organisation, le rythme du travail et le fonctionnement des services – a pris du temps. De même, l'adaptation à la langue créole et à l'accent ont constitué des aspects importants qu'il a fallu prendre en considération dans la communication avec les acteurs. L'absence de mise à disposition d'un véhicule a eu des répercussions sur la programmation des rendez-vous avec les acteurs.

3.2. Leçons apprises

Les leçons suivantes ont été apprises :

Premièrement : le fait que la mission se déroule sous le couvert de la Conférence de La Haye a donné une certaine considération, une assurance, une confiance et une force aux propositions qui ont été faites.

Deuxièmement : l'espoir est permis quant aux résultats escomptés (le changement dans la gestion des adoptions d'enfants), qui surviendront lentement (selon le rythme de l'IBESR) mais sûrement.

Troisièmement : cette phase d'essai était nécessaire et importante car elle a permis de chercher à comprendre et de voir comment on peut, dans la pratique, s'intégrer dans le travail à réaliser pour plus d'efficacité.

Quatrièmement : la mission a bien été accueillie par le personnel, ce qui a facilité l'intégration de la Consultante au sein de l'équipe de l'IBESR et a permis d'entreprendre le travail sans trop de difficultés, comme en témoignent l'accueil chaleureux reçu à tous les niveaux, les attentions et les partages d'expériences de toutes sortes. En outre, une bonne collaboration a pu être instaurée avec les hauts responsables de l'IBESR et leurs partenaires, en l'occurrence l'Unicef Haïti.

IV. RECOMMANDATIONS ET PROCHAINES ÉTAPES

4.1. Recommandations

La situation d'ensemble permet de formuler les recommandations suivantes :

Premièrement : il conviendrait de poursuivre l'assistance technique (pour le maintien d'un bon rythme d'action) en vue d'opérer le complet changement des procédures d'adoption et de placements d'enfants en :

- aidant à améliorer le dialogue entre les acteurs, notamment entre l'IBESR (AC) et les autres autorités compétentes ;
- aidant à expliquer les dispositions de la Convention en vue de sa mise en œuvre pratique, notamment la procédure d'adoption et tous les outils nécessaires à la gestion de ladite procédure (produire les outils nécessaires et expliquer la façon de les utiliser) ;
- aidant à la mise en place d'une méthode éthique d'appareillement ;
- aidant à définir une collaboration pratique et coordonnée avec les AC et les OAA en vue du respect des procédures et du développement de la coopération institutionnelle ;
- aidant à accélérer l'adoption de la grille sur les coûts de l'adoption.

Deuxièmement : il conviendrait d'apporter un soutien institutionnel conséquent (ressources financières et humaines) à l'IBESR. Cet appui est nécessaire à la réalisation continue des activités liées à la réglementation des procédures et à l'apport d'un personnel stable pendant un certain temps pour assurer la mise en application stricte des procédures. Dans ce sens, le MAST et l'IBESR doivent être les acteurs de la recherche des fonds, conformément au PAN/PESRS élaboré en novembre 2013.

En outre, le BP pourrait étudier la perspective de venir en appui à la recherche de financement pour la réalisation des activités ponctuelles, notamment les ateliers d'élaboration des textes et outils de gestion de la nouvelle procédure, la formation des acteurs de la mise en œuvre de la procédure, et la tenue des actions de vulgarisation autour de la nouvelle loi. Par ailleurs, un plaidoyer pourrait être fait au niveau de l'État concernant le recrutement d'un personnel stable et l'appui à la prise en charge des enfants placés. De même, des ONG et associations existantes pourraient se voir proposer des projets d'appui aux ME, ainsi que les OAA et AC dans le cadre du développement de projets de coopération.

Troisièmement : dans le cadre de la phase intérimaire, l'IBESR, en tant qu'AC, devrait être plus réceptif et proactif dans le suivi des dossiers et la suite à donner aux demandes d'adoption. Il serait aussi essentiel de procéder à l'arrêt de la création de ME et de fixer un délai d'application des dispositions de la nouvelle loi.

Quatrièmement : il serait souhaitable de maintenir la programmation des prochaines phases de la mission sur une courte période. Cette stratégie permet au Consultant d'effectuer une pause après une période de travail intensive et concentrée avant de revenir sur le terrain reposé et prêt à déployer à nouveau toute l'énergie nécessaire à l'organisation des activités inscrites dans le plan de travail. En outre, la présence en Haïti du Consultant sur une courte durée incite les acteurs haïtiens à avancer au plus vite, au mieux.

4.2. Prochaines étapes

À l'issue de cette première phase de la mission, les actions à entreprendre lors des prochaines étapes pourraient se résumer comme suit :

a. À court terme

Suivi des actions déjà engagées en attendant la poursuite de la mission d'assistance ; à savoir :

1. le travail du Comité de gestion de la phase intérimaire et de rédaction des règlements d'application de la nouvelle loi⁵ ;
2. le travail du Comité de rédaction de la loi-cadre de l'IBESR⁶ y compris la structuration de l'AC ;
3. le travail du Comité de fixation des coûts de l'adoption⁷ et les notifier aux OAA et AC des États d'accueil ;
4. la poursuite de la tenue des ateliers régionaux de vulgarisation de la nouvelle loi sur l'adoption ;
5. la collecte des informations sur l'adoption auprès des États d'accueil ;
6. l'appareillement des enfants à besoins spéciaux ;
7. les critères d'éligibilité des OAA devraient être écrits et portés à la connaissance de tous les OAA et toutes les AC ;
8. la proposition d'informer tous les OAA et toutes les AC sur la date de prise d'effet de la loi par le biais d'une lettre d'information générale ; à savoir leur communiquer la date à partir de laquelle les dossiers peuvent être déposés sur la base des dispositions de la nouvelle loi ;
9. la proposition de rédiger une lettre aux fins de la suspension de la création de nouvelles ME sur toute l'étendue du territoire jusqu'à nouvel ordre.

b. À moyen terme

Actions à poursuivre dans le cadre de l'assistance (le tableau figurant à l'annexe No 1 présente la situation détaillée des activités restant à réaliser).

AXE 1 : état des lieux

- Poursuivre le relevé des insuffisances dont certaines ont déjà été consignées dans l'analyse de l'état des lieux, notamment aux niveaux de la loi, de la procédure d'adoption, des outils de gestion, des textes réglementaires, de l'adoptabilité, du placement, des frais d'adoption, de l'AC, etc. ;
- Poursuivre les contacts avec les acteurs en vue de consolider les rapports entre eux et avec l'IBESR en tant qu'AC.

⁵ Ce comité a été mis en place le 10 décembre 2013 lors de l'atelier avec les juges et magistrats pour statuer sur la gestion de la phase intérimaire entre l'ancienne loi et les nouvelles procédures. Ce comité est composé essentiellement de juges de paix, juges pour enfants, commissaires du gouvernement, Doyens, et cadres de l'IBESR.

⁶ Ce comité, dont les termes de référence ont été validés le 20 septembre 2013 lors de la rencontre sur la loi-cadre de l'IBESR, sera chargé de la révision de l'organigramme de l'IBESR. Il est composé des partenaires techniques et financiers, dont l'Unicef et les cadres de l'IBESR.

⁷ Ce comité a été mis en place le 12 décembre 2013 lors de l'atelier avec les responsables de ME pour finaliser la fixation des coûts de l'adoption. Il est essentiellement composé d'avocats, de directeurs de ME, de cadres de l'IBESR et de représentants d'OAA.

AXE 2 : renforcement du cadre juridique de l'adoption

- Poursuivre l'accompagnement des activités de vulgarisation de la loi sur l'adoption auprès de la population et des acteurs en fournissant des informations en rapport avec les dispositions de la CLH ;
- Développer des actions de formation du personnel de l'IBESR et des acteurs sur le rôle de chacun et sur les procédures d'adoption selon la nouvelle loi en vue de l'application correcte des procédures d'adoption ;
- Accompagner l'équipe de rédaction des règlements et la phase intérimaire ;
- Appuyer l'équipe chargée de revoir la loi de 1971 sur les œuvres sociales (placements d'enfants dans les maisons et familles d'accueil).

AXE 3 : renforcement des capacités de l'IBESR

- Accompagner l'équipe de rédaction de la loi-cadre de l'IBESR pour permettre la prise en compte de la structuration de l'AC et des attributions des services techniques en charge des adoptions dans cette loi ;
- Accompagner l'équipe de rédaction des règlements d'application de la nouvelle loi ;
- Aider à l'élaboration des outils manquants, notamment le module de sensibilisation des PB, les critères d'apparement, la fiche de placement en vue de l'adoption nationale, la fiche de sortie de la crèche, le modèle de rapport post-adoption, etc. ;
- Accompagner l'apparement dans la pratique ;
- Renforcer la technique de recherche de familles pour les enfants à besoins spéciaux.

AXE 4 : régulation des aspects financiers de l'adoption

- Aider l'équipe à finaliser les coûts de l'adoption ;
- Aider à la vulgarisation de ces coûts auprès des acteurs.

AXE 5 : coopération de l'IBESR avec les États d'accueil

- Accompagner le travail de l'IBESR avec les OAA, en prêtant assistance à la révision des protocoles de partenariat, à l'élaboration d'une Charte et à la sélection des OAA ;
- Aider à la consignation des informations reçues des États dans un tableau pour faciliter l'utilisation de ces données par le personnel de l'IBESR.

AXE 6 : favoriser le renforcement des liens de l'IBESR avec les autres acteurs locaux de la procédure d'adoption

- Poursuivre l'accompagnement de la formation des acteurs et continuer à les informer, notamment les juges et magistrats, ainsi que les responsables de ME et avocats dans les autres départements ;
- Poursuivre les échanges avec les Barreaux sur les dispositions de la loi et sur leur rôle ;
- Poursuivre l'accompagnement dans d'autres domaines en lien avec la protection de l'enfant.

CONCLUSION

Au terme de cette première phase de la mission d'assistance technique du BP, on peut dire que celle-ci s'est bien déroulée dans son ensemble. Elle a été très enrichissante et bien appréciée tant par l'IBESR et que par l'Unicef. Cette première phase a permis de prendre la mesure des réalités d'Haïti en matière d'adoption.

Par ailleurs, la mission a été l'occasion de constater que les acteurs ont fourni des efforts concernant la mise en œuvre des recommandations issues de la mission de mars 2013. Aussi, la présente mission a permis de renforcer ces acquis à travers la réalisation du programme de travail. Des résultats ont également été obtenus. Toutefois, il subsiste des défis qui, avec la publication effective de la nouvelle loi, devront encore être relevés.

C'est pourquoi la consolidation du système doit être poursuivie par la mise en œuvre des recommandations de la présente mission ; les activités prévues doivent toutes pouvoir prendre place dans le courant des mois à venir afin de permettre à Haïti de réaliser désormais des adoptions plus éthiques.

REMERCIEMENTS

Au terme de cette enrichissante expérience, je voudrais témoigner toute ma reconnaissance à 10.2.e de l'IBESR, pour m'avoir acceptée et avoir prêté beaucoup d'attention à la réalisation des activités. Mes remerciements vont également à l'ensemble du personnel auprès duquel j'ai toujours rencontré sympathie et disponibilité. Ceux-ci s'adressent particulièrement à 10.2.e qui ont su m'accompagner dans cette mission en dépit de leurs multiples tâches.

Un sincère remerciement va à 10.2.e pour son attention particulière portée au déroulement de la mission ainsi qu'à toute l'équipe de la section « protection », en particulier 10.2.e pour leur franche collaboration, leur accompagnement et leur disponibilité dans la réalisation des activités de la mission.

À tous ceux, de près ou de loin, qui ont facilité la présente mission, je leur adresse mes sentiments de sincère gratitude.

ANNEXE 1: TABLEAU RÉCAPITULATIF DES ACTIVITÉS

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 1: ÉTAT DES LIEUX DE LA SITUATION ET DES BESOINS ACTUELS DE L'IBESR ET D'AUTRES ACTEURS					
1. Des rencontres et entretiens avec l'ensemble du personnel de l'IBESR impliqué dans la procédure d'adoption et avec les principaux partenaires (en particulier l'Unicef) sont organisés	1.1. Organisation de rencontres et séances de travail avec l'ensemble du personnel de l'IBESR impliqué dans la procédure d'adoption et avec les principaux partenaires (en particulier l'Unicef) pour identifier les problèmes et les besoins en matière d'adoption en Haïti	Plus de 20 rencontres ont été organisées avec le personnel des différents services en charge de l'adoption et avec les principaux partenaires (Unicef : 10 et AKSE : 02)	50%	Nombre de rencontres tenues voir en annexe No 2	Les échanges doivent se poursuivre tout au long de la mission Mise en place d'un cadre de concertation sur l'enfant privé de famille à envisager
2. Le travail quotidien de l'IBESR, en particulier celui du SA et de la CM, mais toujours en lien avec les autres services de l'IBESR concernés par la protection de l'enfance privée de famille (Direction générale et Œuvres sociales, notamment) bénéficie d'une assistance	2.1 Échanges au quotidien avec le personnel, en particulier avec celui du SA et de la CM, mais toujours en lien avec les autres services de l'IBESR concernés par la protection de l'enfance privée de famille (Direction générale et Œuvres sociales, notamment)	Plusieurs échanges formels et informels ont eu lieu au quotidien avec le personnel de l'IBESR	50%	Nombre de rencontres tenues voir en annexe No 2	Les échanges doivent se poursuivre tout au long de la mission. Envisager la tenue de réunions périodiques pour coordonner les activités dans le domaine
3. Un état des lieux des besoins et des priorités est établi et partagé avec le BP et l'IBESR	3.1 Production d'un rapport sur l'état des lieux des besoins en matière d'adoption et partage avec le BP et l'IBESR	Un rapport sur l'état des lieux des besoins en matière d'adoption a été élaboré	100%	Rapport, disponible	Poursuite de la prise en compte des insuffisances constatées dans la loi, aux niveaux des outils, de la procédure, etc.

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 1: ÉTAT DES LIEUX DE LA SITUATION ET DES BESOINS ACTUELS DE L'IBESR ET D'AUTRES ACTEURS					
4. Un calendrier de travail est établi pour les premières semaines de la mission	4.1 Établissement d'un calendrier de travail pour les premières semaines de la mission	Un calendrier de travail est établi pour les premières semaines de la mission	100%	Calendrier disponible	RAS
	4.2 Élaboration d'un PO de travail pour la réalisation des activités	Un PO de travail pour la réalisation des activités est élaboré	100%	PO, disponible	RAS
AXE 2 : RENFORCEMENT DU CADRE JURIDIQUE DE L'ADOPTION EN HAÏTI					
1. Les Autorités haïtiennes sont accompagnées en vue du dépôt, par l'entité compétente, de l'instrument de ratification de la CLH auprès du Ministère des Affaires étrangères des Pays-Bas, avec toutes les informations requises	1.1 Accompagnement des Autorités haïtiennes vers l'entrée en vigueur de la CLH par la préparation et le dépôt des instruments de ratification auprès du depositaire à La Haye	Appui-conseils sur la procédure de dépôt des instruments de ratification de la CLH suite à la promulgation de la loi ; un modèle a été remis à toutes fins utiles ; instruments déposés à La Haye	100%	Modèle remis, date de dépôt des instruments à La Haye	Effectuer un suivi auprès du BP pour s'assurer de l'entrée en vigueur de la CLH pour Haïti
2. Des activités de vulgarisation autour de la loi sont prévues, y compris l'organisation d'un Colloque national d'information sur la loi de réforme et sur la Convention	2.1 Appui (sur le fond et la forme) pour l'éventuelle organisation d'un Colloque national à l'automne 2013, à destination de toutes les parties prenantes dans la procédure d'adoption (magistrats, ME) et des médias	Un colloque a été programmé mais n'a pu se tenir. Les TDR et le programme ont été élaborés ; le budget a été déterminé ; et les communications ont été préparées	50%	TDR et ordre du jour du colloque, disponibles	Appui à l'organisation et à l'animation du colloque

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 2 : RENFORCEMENT DU CADRE JURIDIQUE DE L'ADOPTION EN HAÏTI					
3. Les activités organisées lors de la mission bénéficient de conseils nécessaires	3.1 Appui-conseils pour le développement d'activités de vulgarisation de la loi et de la CLH auprès du grand public (contacts avec les médias, développement d'outils, campagnes TV et radio, etc.)	Des activités de sensibilisation (des émissions radios et de télévision, des « causeries » en langue locale, des théâtres fora et des jeux radiophoniques), ainsi que l'organisation d'ateliers régionaux et de conférences de presse ont été proposées	20%	Voir PAN / PESRS	Appui à la recherche de financement pour l'organisation des activités de sensibilisation
4. Les questions devant faire l'objet de règlements d'application sont discutées et analysées par l'IBESR avec l'appui technique de la Consultante, en particulier sur la base de la Convention	4.1 Appui-conseils pour l'identification des différents textes de règlements	Un décret d'application de la loi relatif à la mise en place de l'AC ; un décret d'application de la loi relatif à la procédure d'adoption ; un décret d'application de la loi relatif aux frais d'adoption	100%	RAS	RAS
5. La rédaction de règlements d'application prenant en compte la Convention et les bonnes pratiques recommandées est en cours, voire si possible achevée avant soumission à l'Exécutif	5.1 Appui à l'élaboration d'un texte sur la création, les attributions, la structuration, la composition et le fonctionnement de l'AC	Une communication sur l'AC, sa structuration et son fonctionnement a été présentée et a permis aux cadres de l'IBESR de voir comment la structure doit être réorganisée en vue de tenir compte de son rôle d'AC pour les adoptions d'enfants ; Des projets de décrets d'application de la loi relatifs à la mise en place de l'AC, ainsi qu'à la procédure d'adoption ont été élaborés pour nourrir les réflexions lors de la phase de rédaction	50%	Projets de décrets, disponibles	Accompagnement de l'équipe de rédaction des différents textes d'application de la loi ; appui-conseils à l'adoption et intégration des projets de décrets dans la loi-cadre de l'IBESR

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 2 : RENFORCEMENT DU CADRE JURIDIQUE DE L'ADOPTION EN HAÏTI					
6. La gestion de la phase intérimaire est préparée de façon claire et cohérente au niveau de tous les acteurs	6.1 Accompagnement de l'IBESR dans la détermination des démarches à suivre pour les dossiers tombant dans la phase intérimaire	Plusieurs séances de travail ont eu lieu pour statuer sur les dossiers devant être gérés dans la phase intérimaire ; des propositions ont été faites de prendre en considération tous les dossiers reçus en distinguant, dans le traitement, les dossiers déjà apparentés de ceux non encore apparentés pour statuer en fonction de la nouvelle et de l'ancienne loi ; un atelier a été organisé avec les juges et magistrats à cet effet	50%	TDR et programme de l'atelier ; un comité a été mis en place pour décider en dernier ressort	Poursuite de l'appui- conseils pour la gestion de la phase intérimaire
7. Une Note explicative est rédigée à l'attention de tous les acteurs de l'adoption et de tous les partenaires de l'IBESR	7.1 Appui dans l'élaboration d'une Note explicative sur la phase intérimaire entre la procédure administrative intérimaire et la nouvelle procédure appliquée en vertu de la loi (et la question des cas se trouvant dans la phase de transition) ; cette Note serait destinée aux États d'accueil (AC et OAA) et à tout autre acteur pertinent	Un modèle a été proposé pour l'élaboration d'une Note explicative de la phase intérimaire	50%	Modèle, disponible	Accompagnement de l'équipe de rédaction de la Note explicative sur la gestion de la phase intérimaire

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 3 : RENFORCEMENT DES CAPACITÉS DE L'IBESR (STRUCTURE, ORGANISATION, EXPERTISE)					
1. L'IBESR est mieux structuré concernant l'adoption et est préparé à remplir son rôle d'AC	1.1 Proposition d'une structuration et d'un organigramme de l'IBESR dans le domaine de l'adoption pour qu'il remplisse son rôle d'AC	Une proposition a été faite concernant les attributions, l'organisation et le fonctionnement du Secrétariat technique permanent de l'AC	50%	Document de structuration et organigramme, disponibles	Poursuite de l'appui-conseils pour l'intégration de la structuration de l'IBESR et de son rôle d'AC dans la loi-cadre de l'IBESR
2. Le personnel dédié à l'adoption a une assignation précise et une vision plus claire des responsabilités dévolues à chacun	2.1 Analyse du circuit de traitement des dossiers (enfants et candidats), des compétences requises et des ressources nécessaires, pour pouvoir apporter des conseils sur la structure de l'AC, et en particulier la répartition stricte des tâches entre chaque membre du personnel, en vue de l'établissement d'une fiche de poste précise	Un document a été élaboré, qui précise les postes et les attributions ainsi que le profil et le nombre de personnel requis par poste ; ce qui permet l'établissement des fiches de poste précises reprenant les tâches à accomplir	50%	Document sur la définition des postes et les attributions, ainsi que le profil et le nombre de personnel requis par poste, disponibles	Poursuite de l'appui-conseils pour la définition des profils et des postes de travail renfermant les tâches à accomplir
3. La procédure d'adoption est comprise par tous les membres du personnel dédié à l'adoption et est respectée avec la plus grande éthique	3.1 Participation active à la formation approfondie du personnel en lien avec l'adoption (personnel sollicité en amont de la procédure et pendant la procédure), en particulier à travers l'étude de cas et le développement de formations spécifiques (ex : la procédure actuelle pas à pas, l'apparement...)	Des séances ont eu lieu avec le personnel de la CM concernant l'apparement mais l'adoption d'une méthode n'a pu être adoptée par manque de dossiers tombant sous le couvert de la nouvelle loi ; tous les dossiers actuels sont déjà apparementés	25%	Voir en annexe No 2 les différentes séances de travail	Appui à la formation du personnel de l'IBESR sur les procédures d'adoption

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 3 : RENFORCEMENT DES CAPACITÉS DE L'IBESR (STRUCTURE, ORGANISATION, EXPERTISE)					
4. La CM a reçu les conseils et l'expertise nécessaires pour mener à bien sa mission (en particulier concernant les conseils sur le pré-consentement et les apparentements)	4.1 Appui-conseils à la CM de l'IBESR sur les différentes thématiques en lien avec son rôle dans la procédure d'adoption, en particulier son rôle d'accompagnement social des familles biologiques, en vue de la réinsertion familiale des enfants ou à défaut, du consentement éclairé à l'adoption de ces familles ; et son rôle dans l'apparentement (adoption d'une méthodologie)	Des conseils et orientations ont été donnés à la CM de l'IBESR et un guide a été élaboré pour accompagner les séances d'information et de sensibilisation des PB	50%	Projet de guide, disponible	Appui à l'élaboration d'un manuel pour les séances de sensibilisation et d'entretien avec les PB. Appui au choix d'une méthode d'apparentement. Formation pratique du personnel requis sur l'apparentement
5. Des outils pour l'examen des requêtes en vue d'adoption et des dossiers d'enfants proposés à l'adoption sont élaborés et utilisés	5.1 Participation active à l'élaboration d'outils internes spécifiques pour chaque équipe (ex : manuel de procédure détaillé, modèle de rapports, check-lists)	Une fiche de rapport d'évaluation de la période de socialisation a été élaborée avec la CM ; le modèle de rapport psychosocial sur l'enfant et sa famille biologique a été revu	25%	Fiche de rapport d'évaluation de la période de socialisation, disponible. Le modèle de rapport psychosocial sur l'enfant et sa famille biologique revu, disponible	Appui à l'élaboration des outils manquants et révision de tous les outils en conformité avec les dispositions de la nouvelle loi
	5.2 Appui à la création d'outils pour l'examen des requêtes en vue d'adoption par l'IBESR et des dossiers d'enfants proposés à l'adoption, comme par exemple l'appui à la définition d'une méthodologie de traitement des dossiers, l'élaboration d'une check-list etc.	Un inventaire des outils a été réalisé ; certains ont déjà été élaborés par l'IBESR et d'autres doivent encore être produits ; un projet de protocole de traitement des dossiers a été élaboré et sera soumis pour modification	25%	Document sur l'inventaire des outils, disponible	Appui à l'élaboration des outils manquants

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 3 : RENFORCEMENT DES CAPACITÉS DE L'IBESR (STRUCTURE, ORGANISATION, EXPERTISE)					
5. Des outils pour l'examen des requêtes en vue d'adoption et des dossiers d'enfants proposés à l'adoption sont élaborés et utilisés	5.3 Organisation d'un atelier de validation et d'appropriation des outils en matière d'adoption	Tous les outils manquants n'ont pas encore été élaborés en raison de la publication tardive de la loi	0%	RAS	Organisation d'un atelier de validation et d'appropriation des outils
6. Un système de recueil et de conservation des données sûr et efficace est mis en place	6.1 Appui-conseils sur le système actuel de recueil et de conservation des données et des informations	L'importance de la conservation des données a été expliquée. La vie privée d'un enfant mérite le respect particulièrement dans le cadre de la recherche de ses origines. Ensemble nous avons convenu de scanner ces données, de les placer sur le web avec un code d'accès et d'en conserver une copie papier avec une accessibilité limitée. La base de données doit être également verrouillée et seulement accessible à ceux qui sont habilités	80%	Mode de conservation des données mis en place, disponible	Appui à la mise en place de la base de données sur les placements et les adoptions

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 4: RÉGULATION DES ASPECTS FINANCIERS DE L'ADOPTION					
1. La collecte et la diffusion des différents coûts et honoraires de l'adoption, puis leur consignation dans une grille de référence par l'IBESR sont accompagnées et la grille est effective.	1.1 Accompagnement concernant la collecte et la diffusion des coûts réels (contribution payée à l'IBESR ; frais liés à l'enquête sociale, à la procédure judiciaire et administrative, à la délivrance du passeport, etc.), des coûts probables induits par la procédure (ex. : honoraires des avocats) et par le séjour en Haïti des FPA (hôtel, restauration, etc.)	Une fiche de collecte des coûts a été élaborée ; Deux représentants d'OAA et huit responsables de ME ont été approchés pour la collecte des coûts	50%	Fiche de collecte des coûts sur l'adoption, disponible	Poursuite de l'accompagnement concernant la collecte et la diffusion des coûts réels
2. Les coûts de la procédure d'adoption sont définis et publiés (en particulier à l'attention des AC des États d'accueil et des OAA)	2.1 Accompagnement concernant l'élaboration d'une grille de référence sur les aspects financiers (sur un modèle proposé par le BP)	Une grille des coûts a été élaborée et sera finalisée par le comité mis en place ; un atelier a été organisé à cet effet	50%	Un comité a été mis en place pour se pencher sur la grille des coûts de l'adoption	Accompagnement de l'équipe de finalisation de la grille sur les coûts de l'adoption ; appui à la diffusion des coûts de l'adoption
AXE 5 : COOPÉRATION DE L'IBESR AVEC LES ÉTATS D'ACCUEIL					
1. Des conseils et informations nécessaires à la définition de critères clairs et stricts pour la sélection et l'autorisation des OAA ont été donnés	1.1 Appui à l'établissement de critères clairs et stricts pour la sélection et l'autorisation des OAA	Les critères sont définis dans la loi et la loi vient d'être publiée, qui permet la prise en considération de ces critères. Ils seront exploités lors de la révision des protocoles avec les OAA	25%	RAS	Appui à la révision et à l'établissement de critères clairs et stricts pour la sélection et l'autorisation des OAA

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 5 : COOPÉRATION DE L'IBESR AVEC LES ÉTATS D'ACCUEIL					
2. Des outils relatifs à la sélection et à l'autorisation des OAA sont élaborés et prêts à être utilisés par l'IBESR	2.1 Développement d'outils (ex. : tableau comparatif des caractéristiques propres à chaque OAA autorisé)	Le tableau est élaboré mais non validé et non rempli	25%	RAS	Accompagnement pour le remplissage du tableau comparatif
3. Une procédure de suivi et de contrôle des OAA a été discutée, et si possible mise en place	3.1 Accompagnement (techniquement seulement) concernant la procédure de sélection des OAA, si elle est mise en place par l'IBESR	Activité non réalisée. Procédure non mise en place en raison de la publication tardive de la loi	0%	RAS	Appui à la sélection des OAA selon les critères établis
	3.2 Participation à la définition d'une procédure de suivi et de contrôle des OAA, comprenant de possibles sanctions en cas de violation	Le protocole existe mais est en cours de révision	15%	Protocole corrigé, disponible	Appui à l'élaboration d'un protocole avec chaque OAA
4. Une Charte éthique / déontologique est discutée et, si possible, rédigée	4.1 Participation à la rédaction d'une Charte déontologique entre l'IBESR et les OAA autorisés. La Consultante a fait part de son expérience et de son expertise sur ces questions	Échanges autour de la Charte avec la CM ; importance et nécessité de la Charte	10%	RAS	Participation à la rédaction d'une Charte éthique / déontologique des OAA autorisés
5. Des AC et OAA des États d'accueil ont répondu à une sollicitation relative à leurs politiques et procédures d'adoption et ont transmis les informations pertinentes	5.1 Sollicitation des États d'accueil pour obtenir des informations sommaires sur les politiques et procédures en vigueur dans leur État (ex. : sélection et préparation des candidats, suivi post-adoption, etc.)	Un courrier a été adressé aux États d'accueil pour recueillir les informations sur leurs législation et procédures d'adoption ; cinq OAA ont déjà répondu	25%	Courrier, disponible	Appui à la compilation des informations reçues des ACet OAA

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 5 : COOPÉRATION DE L'IBESR AVEC LES ÉTATS D'ACCUEIL					
6. Un outil comparatif clair et pratique est élaboré, avec l'aide de la Consultante	6.1 Consignation des informations dans un tableau ou tout autre outil jugé pertinent afin de favoriser l'utilisation de ces informations par le personnel de l'IBESR	Cette activité dépend des informations qui vont être recueillies auprès des États d'accueil. En attente des informations des États d'accueil	0%	RAS	Consignation des informations dans un tableau comparatif clair et pratique
7. L'IBESR a défini un cadre d'action unique à moyen terme. Les actions de coopération envisagées par les États d'accueil et les autres partenaires (y compris les OAA) sont comprises dans ce cadre d'action	7.1 Évaluation des possibilités de coopération offertes par les États d'accueil partenaires, en fonction des besoins de l'IBESR / d'Haïti, et éventuellement lancer des appels aux membres du GM et aux autres partenaires internationaux pour une réponse concertée de leur part	Les besoins de l'IBESR ont été évalués et ont servi de base à l'élaboration du plan ; Le plaidoyer doit se poursuivre avec d'autres acteurs	50%	Courriels échangés avec les différents partenaires pour solliciter leur accompagnement	Accompagner la rédaction d'un programme d'activités annuel dans le domaine des adoptions
8. Un plan d'action est élaboré dans le domaine des adoptions	8.1 Accompagnement de l'IBESR dans la définition d'un cadre général d'action dans lequel les éventuelles actions de coopération proposées par les États d'accueil pourront s'insérer	Participation à l'élaboration d'un plan d'actions pour l'IBESR	100%	Plan de coopération avec l'IBESR, disponible	Accompagner le plaidoyer pour la recherche de financement du PAN / PESRS
	8.2. Appui-conseils à l'IBESR sur la présentation de ce cadre d'action et des besoins concrets lors de la prochaine réunion du GM (normalement prévue à La Haye le 11 octobre 2013)	Proposition d'un plan de présentation en collaboration avec l'Unicef et l'IBESR	100%	Document de présentation, disponible	RAS

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 5 : COOPÉRATION DE L'IBESR AVEC LES ÉTATS D'ACCUEIL					
9. La Consultante a participé à une réunion du GM	9. 1 Participation à la réunion du GM et des autres partenaires	Participation effective par Skype à la rencontre du GM	100%	Rapport de la rencontre	RAS
AXE 6 : FAVORISER LE RENFORCEMENT DES LIENS DE L'IBESR AVEC LES AUTRES ACTEURS LOCAUX DE LA PROCÉDURE D'ADOPTION					
1. Les magistrats ont bénéficié d'une formation généraliste sur la CLH et sur les bonnes pratiques en matière d'adoption (lors d'un Colloque national ou lors d'une formation dédiée)	1.1 Partage des changements induits par la nouvelle loi et la mise en œuvre de la Convention avec les magistrats et les avocats pouvant être impliqués dans la procédure d'adoption lors d'un colloque ou d'une rencontre de réflexion	Participation active à la rencontre avec les juges et magistrats sur les dispositions de la loi	50%	TDR et programme de l'atelier	Appui à l'organisation et à l'animation des rencontres avec les juges, les magistrats et les avocats sur les dispositions de la nouvelle loi dans les autres départements ou lors d'un colloque ou d'autres rencontres
	1.2 Échange sur les possibilités d'organiser une formation en matière d'adoption à l'intention des magistrats (en particulier des juges des enfants), avec l'appui du Doyen du Tribunal de première instance de Port-au-Prince	La rencontre avec le Doyen a eu lieu, qui est favorable à cette idée. Cela pourrait se réaliser après la publication de la loi.	50%	Concernant la date de la rencontre, voir l'annexe No 2 du rapport	Appui à l'organisation et à l'animation de formations spécifiques à l'intention des juges, magistrats et avocats pouvant être impliqués dans la procédure d'adoption
2. L'IBESR est accompagné dans la poursuite de son dialogue avec les avocats	2.1 Participation au dialogue avec les avocats en général et les Barreaux	Des rencontres ont eu lieu avec cinq avocats et une réunion s'est tenue avec le Bâtonnier de Port-au-Prince pour expliquer le rôle du Barreau et des avocats dans la nouvelle procédure d'adoption	50%	Voir l'annexe No 2 du rapport	Poursuite du dialogue avec le Barreau et les avocats en vue d'améliorer les rapports avec l'AC (IBESR)

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 6 : FAVORISER LE RENFORCEMENT DES LIENS DE L'IBESR AVEC LES AUTRES ACTEURS LOCAUX DE LA PROCÉDURE D'ADOPTION					
3. Des pistes de partenariats possibles pour la formation des acteurs sont définies	3.1 Appui-conseils à la promotion du partenariat pour la formation du milieu judiciaire (possibles partenariats avec le Ministère de la Justice et l'École de la Magistrature (EMA), l'Association des Cours judiciaires suprêmes francophones (AJHUCAF), l'Ambassade de France)	Aucune action n'a été engagée pour le moment mais des actions dans ce sens sont prévues au niveau du PAN / PESRS	0%		Poursuite de l'appui-conseils à la promotion du partenariat pour la formation du milieu judiciaire ; développement de partenariats avec des écoles de formation des travailleurs sociaux et psychologues
4. L'IBESR a bénéficié des conseils et de l'expertise de la Consultante pour améliorer ses relations avec les ME	4.1 Poursuite des temps de rencontres avec les ME concernées par l'adoption	Des visites ont été organisées dans cinq ME et des échanges ont eu lieu dans le but de mieux expliquer la nouvelle procédure d'adoption	50%	Dates des visites et photos	Poursuite des temps de rencontres avec les ME concernées par l'adoption en vue d'améliorer la communication et la compréhension des dispositions de la loi et de la CLH
5. La Consultante a partagé son expertise avec le groupe en charge de la révision du décret sur le placement d'enfants	5.1 Accompagnement du groupe en charge de la révision du décret de 1971 sur le placement des enfants	Des échanges ont eu lieu sur la nécessité et l'urgence de la révision de cette loi mais le comité <i>ad hoc</i> n'a pas pu se réunir	10%	RAS	Accompagnement du groupe en charge de la révision du décret de 1971 sur le placement des enfants
	5.2 Accompagnement sur toute autre action ou activité élaborée par l'IBESR dans ce cadre et requérant l'expertise spécifique de la Consultante	Participation à divers ateliers et rencontres sur les thématiques touchant la protection de l'enfant	100%	Voir annexe No°2 du rapport	Poursuite de l'accompagnement sur toute autre action ou activité élaborée par l'IBESR dans ce cadre et requérant l'expertise spécifique de la Consultante

ÉTAT DE MISE EN ŒUVRE DES ACTIVITÉS				Observations/ indicateurs	Activités restant à réaliser
Résultats attendus	Activités prévues	Activités réalisées/ Quantité	Niveau physique d'exécution%		
AXE 6 : FAVORISER LE RENFORCEMENT DES LIENS DE L'IBESR AVEC LES AUTRES ACTEURS LOCAUX DE LA PROCÉDURE D'ADOPTION					
5. La Consultante a partagé son expertise avec le groupe en charge de la révision du décret sur le placement d'enfants	5.3 Diffusion de brochures d'information sur la CLH	150 exemplaires de la brochure sur la CLH ont été distribués lors des différentes rencontres	100%	150 exemplaires ont été distribués lors des rencontres	Poursuite de la diffusion des brochures d'information sur la CLH

ANNEXE 2 : TABLEAU DES RENCONTRES

❖ Mois de septembre 2013

1. Avec les partenaires

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 03 septembre	Rencontre avec le BP	<ul style="list-style-type: none"> • Préparation de la Mission • Prise de conseils et orientations • Remise de documents et matériel de travail • Échanges sur le projet de programme de travail 	Harmonisation de la compréhension sur la mission
Le 05 septembre	La Directrice générale et l'ensemble des Cadres de l'IBESR	<ul style="list-style-type: none"> • Mots de bienvenue • Présentation de la Consultante et de l'équipe de l'IBESR • Objectifs de la mission et principe de travail • Visite guidée des services • Échanges à bâtons rompus sur les questions d'adoption et de placements • Recueil des priorités de la DG : <ul style="list-style-type: none"> – Déterminer l'adoptabilité des enfants – Le problème avec les OAA et les responsables des ME (subvention) 	Cette rencontre a permis de faciliter la communication avec les agents et le travail avec les services pour la recherche d'informations
Le 12 septembre	Première rencontre avec l'Unicef à l'IBESR	<ul style="list-style-type: none"> • Prise de contact avec le Représentant et le personnel de la section Protection de l'Enfant • Présentation mutuelle et échanges sur les attentes de l'Unicef vis-à-vis de l'IBESR : <ul style="list-style-type: none"> – Déterminer le type d'appui pour faire avancer la loi concernant le dépôt des instruments de ratification à La Haye – Organiser la rencontre sur la loi-cadre et le placement – Aller avec un plan d'actions à la rencontre du GM – Prévoir une rencontre interne du GM 	Bienvenue et disponibilité à travailler avec la Consultante

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 13 octobre	Rencontre avec la responsable de la section Protection de l'Enfant de l'Unicef	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur la situation de la protection des enfants en Haïti, Conseils et informations sur le système de l'adoption en Haïti Documents existants et acteurs Harmonisation et partages de vue sur les procédés d'intervention 	RAS
Le 19 septembre	2 ^{ème} rencontre avec l'Unicef – section Protection de l'Enfant	<ul style="list-style-type: none"> Échanges au sujet de la réunion du vendredi 11-09-13 sur la loi-cadre de l'IBESR ; Définition des résultats attendus de la réunion avec Andolphe, recueil des avis et constitution d'un groupe de travail pour la relecture de la loi-cadre Échanges sur la structuration de l'AC Préparation d'une communication sur l'AC 	RAS
Le 20 septembre	Participation à la rencontre sur la relecture de la loi-cadre de l'IBESR	<ul style="list-style-type: none"> Présentation d'une communication sur l'AC Participation à une 1ère réunion sur le plan d'action à présenter au GM avec l'Unicef 	Proposition d'élaboration d'un modèle devant servir à la rédaction du plan
Le 23 septembre	3 ^{ème} rencontre avec l'Unicef	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur le projet de plan d'action à présenter au GM Modification et adoption du projet de modèle proposé devant servir à la rédaction du plan Échanges sur les besoins de l'IBESR, à prendre en compte dans le plan 	<ul style="list-style-type: none"> Plan d'action sur 3 ans Prendre en compte le niveau départemental Proposer un plan intégrant la protection de l'enfant dans son ensemble Mettre en exergue les goulots d'étranglements
Le 27 septembre	Rencontre avec Mme Thomas Gladys, Responsable de l'« Association des œuvres sociales d'Haïti »	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur les difficultés rencontrées par les ME et sa vision sur les changements à opérer dans l'adoption et les placements Demande de la liste des coûts de l'adoption Visite de terrain de son centre d'accueil d'enfants 	<p>Prévoir des visites d'échanges d'expériences inter-centres d'accueil avec d'autres États</p> <p>Disponibilité à communiquer avec l'AC</p>
Du 30 septembre au 3 octobre	Réunion à l'Unicef	<ul style="list-style-type: none"> Participation à la rédaction du Plan d'action avec l'Unicef et l'IBESR 	Plan d'action élaboré

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 03 octobre	Réunion avec le GM Haïti	<ul style="list-style-type: none"> Présentation des recommandations de la mission de mars 2013, échanges sur les coûts de l'adoption et la sécurisation des papiers Les délais de procédure à maîtriser Proposition : collecter les coûts auprès des États d'accueil 	Satisfaction des participants de disposer d'un plan d'action, cadre fédérateur de toutes les interventions
Le 03 octobre	Réunion avec le GM Haïti	<ul style="list-style-type: none"> Présentation des recommandations de la mission de mars 2013, échanges sur les coûts de l'adoption et la sécurisation des papiers Les délais de procédure à maîtriser Proposition : collecter les coûts auprès des États d'accueil 	Satisfaction des participants de disposer d'un plan d'action, cadre fédérateur de toutes les interventions

2. Avec le personnel de l'IBESR

Date	Structures ou personnes rencontrées	Contenu des points d'échanges	Observations/Constats
Le 06 septembre	<ul style="list-style-type: none"> Première réunion avec la CM Échanges tous azimut sur diverses préoccupations, notamment concernant le placement et l'adoption d'enfants 	<ul style="list-style-type: none"> Etablissement et adoption d'un calendrier de travail pour les premières semaines de mission Abandon d'enfants à l'hôpital Dispositif et acteurs de PEC de ces enfants Organisation de l'IBESR par rapport au placement et à l'adoption : acteurs –rôles –et attributions Le rapport post-adoption : délai et nombre La fiche d'étude du dossier des FPA 	Tous ces aspects seront passés en revue ; ils feront l'objet de discussions et des solutions seront proposées
Le 09 septembre	<ul style="list-style-type: none"> 2ème réunion avec la CM 	<ul style="list-style-type: none"> Analyse des dispositions de la nouvelle loi en vue d'uniformiser la compréhension, de déterminer les actions à mener et les outils à produire pour l'opérationnalisation ; également : information à donner aux acteurs et à la population 	Les règlements pourront prendre en compte les manquements d'autant plus qu'ils viennent préciser et compléter la loi

Date	Structures ou personnes rencontrées	Contenu des points d'échanges	Observations/Constats
Le 12 et 13 septembre	Entretien avec le SA pour maîtriser le circuit du traitement des dossiers d'adoption et le volume du travail réalisé	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur l'organisation, le fonctionnement et les activités du service, les outils utilisés, le nombre de dossiers et d'enfants adoptés Les difficultés du service et les besoins à prendre en compte dans le plan 	<p>Ouverture pour le changement</p> <p>Souhait d'impliquer tout le monde dans le processus</p>
Le 16 septembre	Échanges avec la CM et le SA pour avoir une idée des outils existants	<ul style="list-style-type: none"> Inventaire et analyse des outils de gestion des procédures d'adoption Explications et commentaires sur lesdits outils (nombre et insuffisances) 	Voir commentaires dans le document sur l'état des lieux
Le 18 septembre	Entretien avec le service des œuvres sociales (SOS) pour comprendre la procédure de placement et de traitement des dossiers des enfants placés	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur l'organisation, le fonctionnement et les activités du service, les outils utilisés Le nombre de centres résidentiels Les actions de prévention de l'abandon et accompagnement des familles biologiques Documents et textes existants au niveau du placement Les difficultés et les besoins du service à prendre en compte dans le plan 	<p>La loi de 1971 sur le placement ne précise pas les modes de placement</p> <p>Relecture de la loi</p> <p>Difficultés : ressources humaines insuffisantes (nombre et qualité) ; insuffisance rencontrée également concernant la logistique, les imprimantes, le carburant et les téléphones ; cadres d'échanges</p>
Le 25 septembre	Entretien avec le Directeur du service social	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur l'organisation, le fonctionnement et les activités du service, les outils utilisés Structuration et fonctionnement de l'AC Le processus d'élaboration des textes Les difficultés et les besoins de la direction à prendre en compte dans le plan 	<p>Elargir l'AC et la CM aux autres partenaires</p> <p>Collaboration avec tous les services</p>
	Participation à la réunion sur la base de données avec le service de l'adoption et la CM	<p>Identification des problèmes et solutions à envisager (réparer ou réinstaller la base)</p> <p>Installation en réseau à prévoir</p> <p>Commission mise en place pour suivre la mise en œuvre des propositions faites</p>	<p>Recherche d'informations auprès des États d'accueil</p> <p>Et également auprès des responsables de ME, et fixer une date de recherche (à partir de 1971 ou 1983)</p>

Date	Structures ou personnes rencontrées	Contenu des points d'échanges	Observations/Constats
Le 09 septembre	Appui-conseils à la CM	<ul style="list-style-type: none"> Suivi et observations concernant les entretiens pré-consentement des PB avec Nozile Échanges sur l'apparentement et la méthode utilisée Revue des outils d'apparentement en vue de proposer une méthodologie 	<p>Pour certains cas, écouter séparément le père et la mère ; prévoir des sorties de terrain (visites à domiciles) pour vérifier les informations avancées par les parents avant la fin des 3 mois (rapport sur les PB) ; renforcer les actions de recherche de solutions endogènes (solidarité communautaire, « confiage » ou tutorat de proximité, soutien familial, parrainage, AGR, développement d'un système de garde communautaire)</p> <p>Décentraliser les séances d'information et de sensibilisation au niveau des agents des départements</p>
		<ul style="list-style-type: none"> Modification de la base de données avec la Secrétaire administrative 	<p>Observations : base de données sur les FPA</p> <p>Ajouter : une colonne pour « enfants vivant dans le foyer », nombre et âge ; cela va beaucoup servir lors de l'apparentement ; revoir la présentation du tableau pour préciser les formes et types d'adoption (nationale ou internationale, plénière ou simple) ainsi que la voie d'adoption (OAA ou AC)</p> <p>Au niveau des enfants : ajouter dans le tableau la date d'apparentement de l'enfant ; cela permet de suivre la réponse de la famille et l'émission de l'APP</p>

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 10 et le 12 septembre	Échanges avec la CM	<ul style="list-style-type: none"> • Suivi et observations sur la formation des PB • Échanges sur les besoins de l'IBESR, à prendre en compte dans le plan • Développement d'actions de changements structurels en collaboration avec l'Unicef et le GM : parrainage scolaire, AGR, sensibilisation sur la sexualité responsable, éducation à la vie familiale avec des thèmes sur les relations/communication parents/enfants • Contrôler les placements pour que ce soit véritablement les enfants en besoin de placement qui soient placés mais temporairement 	<p>Observations faites sur la formation des PB :</p> <p>le cadre doit être plus discret, prévoir un commentaire introductif pour rassurer les parents sur ce qui doit être fait et les objectifs de la séance de sensibilisation et d'information ;</p> <p>-Expliquer la méthodologie et les thèmes à aborder ainsi que les différents intervenants ;</p> <p>-Les prochaines étapes et remercier les participants pour leur écoute ;</p> <p>- Prévoir également l'élaboration d'un support visuel en langue locale et d'une fiche d'évaluation de la séance qui sera faite à l'oral</p> <p>-Élaborer un module et un guide d'intervention</p>
Le 12 septembre	Appui-conseils à la CM Échanges et appui-conseils au psychologue	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse de loi (suite) • Cas d'adoption où la mère n'a pas fait le deuil de sa séparation avec le père de son enfant • Cas de renoncement d'un père à l'adoption de son enfant 	<p>Cf. document sur l'état des lieux</p> <p>Donner des conseils à la mère et lui laisser le temps de réfléchir ;</p> <p>Proposer l'adoption simple de l'enfant si la mère n'est pas consentante ;</p> <p>Sortie sur le terrain pour vérifier les faits et évaluer les lieux avant de statuer sur la remise de l'enfant</p>

❖ **MOIS D'OCTOBRE 2013**

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 9 octobre	Entretien avec le SA pour maîtriser le circuit de traitement des dossiers d'adoption et le volume du travail réalisé	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur le circuit de traitement des dossiers d'adoption 	RAS
Le 10 octobre	Échanges avec le personnel	Les échanges ont porté sur : <ul style="list-style-type: none"> la procédure d'adoption les outils et les textes existants en vue de faire le point sur l'existant et comprendre le circuit de la procédure de traitement des dossiers 	Cf. document d'inventaire sur les outils ; Finalisation du document sur l'état des lieux
Du 7 au 18 octobre et du 30 au 31 octobre	Échanges avec la CM	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur des cas d'adoptions Explications et commentaires sur lesdits outils (nombre et insuffisances) Les OAA : critères de choix et Charte éthique 	RAS
Le 14 octobre	Echanges avec le personnel	<ul style="list-style-type: none"> En vue d'élaborer un projet de calendrier de travail pour le mois d'octobre Réflexion sur les outils de traitement des dossiers 	RAS
Du 24 au 25 octobre	Entretiens avec les responsables de ME	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur les coûts de l'adoption et la prise en charge des enfants placés 	18 responsables de crèches sont concernés
Le 18 octobre	Participation à une réunion de direction avec l'ensemble des cadres de l'IBESR	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur les dossiers Programmation des activités Échanges sur des sujets préoccupants de l'IBESR 	RAS
Le 28 octobre	Participation à une réunion avec l'UNICEF – section Protection de l'Enfant	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur les axes de coopération avec l'Unicef en prélude à une rencontre avec les responsables de l'IBESR et l'Unicef 	RAS
Le 29 septembre	Participation à la rencontre avec les coordonnateurs de zones, l'IBESR et l'Unicef	<ul style="list-style-type: none"> Présentation du PAN / PESRS Échanges sur les nouvelles orientations du cadre de protection de l'enfant en Haïti Bilan des activités des zones 	RAS

❖ **MOIS DE NOVEMBRE À MI DÉCEMBRE 2013**

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 4 novembre	Réunion sur les TDR du colloque Élaboration d'un calendrier de travail pour le mois de novembre	<ul style="list-style-type: none"> Finalisation des TDR du colloque avec le personnel de l'IBESR (CM) Intégration des modifications suite aux échanges avec les partenaires techniques et financiers (Unicef et AKSE) 	RAS
Le 5 novembre	Réunion avec la DG et le personnel ; Sortie de terrain	<ul style="list-style-type: none"> Discussion sur les coûts de l'adoption autour du projet de grille Rencontre avec le Juge Gabard et Maître Vandal, visite des locaux pour la tenue du colloque 	<p>Proposition de coûts à faire</p> <p>Absence des personnes à rencontrer</p>
Le 6 novembre	Echanges avec la DG et le personnel Réunion avec Unicef sur les TDR du colloque	<ul style="list-style-type: none"> Les échanges ont porté sur : <ul style="list-style-type: none"> les dispositions de la loi et la procédure d'adoption les coûts de l'adoption Les échanges ont porté sur les TDR du colloque, proposition de reformulation des objectifs et révision du budget à la baisse 	<p>Les échanges n'ont pu être faits sur les coûts de l'adoption</p> <p>RAS</p>
Le 7 novembre	Réunion avec AKSE sur les TDR du colloque	<ul style="list-style-type: none"> Les échanges ont porté sur les TDR du colloque et surtout sur l'organisation 	<p>Liste des invités à dresser</p> <p>Mise en place d'un Secrétariat</p>
Le 8 novembre	Sortie de terrain	<ul style="list-style-type: none"> Visite d'une ME « La maison des Anges » de Mme Maximilien Gladys ; Explication sur les nouvelles procédures ; Échanges sur la prise en charge des enfants et les perspectives y relatives, sur les difficultés rencontrées et propositions de solutions 	<p>Satisfaction des parties ;</p> <p>Souhait de la responsable d'accueillir régulièrement des visites de l'IBESR</p>
Le 12 novembre	Séances de travail avec l'Unicef sur les TDR du colloque ; Rencontre avec Maître Paul Rachel CADET du Barreau de Port-au -Prince	<ul style="list-style-type: none"> Réflexion sur les délais du colloque par rapport à la non publication de la loi Échanges sur le contenu et la forme du colloque (forum) Échanges sur le rôle des avocats dans l'ancienne et la nouvelle procédure d'adoption Souhait de rencontrer le Bâtonnier par rapport à son écrit dans les journaux et sur tous ces aspects liés à l'adoption 	RAS

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 14 novembre	Sortie de terrain	<ul style="list-style-type: none"> • Visite d'une maison d'enfants « Enfant Jésus » de Monsieur Lucien Duncan ; • Explication sur les nouvelles procédures ; • Échanges sur la prise en charge des enfants et les perspectives y relatives, sur les difficultés rencontrées et propositions de solutions ; • Visite des locaux et échanges avec le personnel et les enfants 	Satisfaction des parties ; Souhait du responsable d'accueillir des visites régulières de l'IBESR
Le 15 novembre	Rencontre avec le Bâtonnier de Port-au-Prince	<ul style="list-style-type: none"> • Échanges sur le rôle de l'avocat dans la procédure d'adoption selon la nouvelle loi (rôle en amont et en aval de la procédure : personne chargée d'assurer la sécurité judiciaire de l'adoption) ; doit travailler avec les OAA et non les ME ; • Échanges sur les coûts de l'adoption appliqués par les avocats ; • Échanges sur des sujets préoccupants de l'IBESR (colloque, alternatives de prise en charge des enfants) 	Six personnes ont pris part à cette rencontre, dont trois du Barreau, et trois de l'IBESR. Satisfaction des parties ; Prise de photos
Le 15 novembre	Rencontre avec le Doyen de Port-au-Prince	<ul style="list-style-type: none"> • Échanges sur le rôle des magistrats (Juge de paix et Juge pour enfants) dans la procédure d'adoption selon la nouvelle loi ; • Échanges sur la tenue du Colloque ; • Informations sur l'élaboration de la procédure judiciaire de l'adoption qui incombe à la justice 	Quatre personnes ont pris part à cette rencontre, dont trois de l'IBESR et le Doyen. Satisfaction des parties ; Prise de photos
Le 20 octobre	Participation aux activités du 20 novembre sur le terrain	<ul style="list-style-type: none"> • Cérémonie commémorative de la journée 	RAS
Le 21 novembre	Sortie de terrain	<ul style="list-style-type: none"> • Visite d'une ME « Enfant Haïtien, mon frère » de Maître Rolande de Lafontan ; • Explication sur les nouvelles procédures ; • Échanges sur la prise en charge des enfants et les perspectives y relatives, sur les difficultés rencontrées et propositions de solutions ; • Visite des locaux et échanges avec le personnel et les enfants 	Satisfaction des parties

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 22 novembre	Réunion avec la DG et le personnel en charge des dossiers d'adoption	<ul style="list-style-type: none"> Mise au point sur les difficultés rencontrées dans la gestion des dossiers d'adoption ; Invitation des différents services à collaborer étroitement dans le traitement des dossiers à travers une communication active, le suivi et la coordination dans la gestion des dossiers 	Proposition faite : tenir des réunions périodiques entre le personnel en charge du traitement des dossiers d'adoption
Le 25 novembre	Réunion avec l'Unicef	<ul style="list-style-type: none"> Révision des TDR du colloque sur deux jours, adaptation du contenu et de l'ordre du jour ; Discussion sur le budget du colloque ; Discussion sur la forme de la rencontre (colloque, forum ou séminaire) 	RAS
Le 26 novembre	Réunion de travail avec la CM (avocat et psychologue)	<ul style="list-style-type: none"> Les échanges ont porté sur : L'élaboration d'une fiche d'évaluation de la période de pré-socialisation ; Les coûts de l'adoption ; Les OAA : critères de choix et Charte éthique 	Fiche élaborée pour servir de modèle pour la période de pré-socialisation
Le 26 novembre	Séance de travail avec deux responsables d'OAA (AFA et Enzo b)	<ul style="list-style-type: none"> Appui à la préparation de leur communication sur le rôle des OAA dans le processus de l'adoption en Haïti. 	Proposition d'un plan de rédaction
Le 27 novembre	Réunion de débriefing sur les préparatifs du colloque avec la DG.	<ul style="list-style-type: none"> Point sur l'organisation du colloque ; Point sur l'organisation de la période de pré-socialisation ; Rappel de la lettre aux AC pour la demande d'informations 	RAS
Le 28 novembre	Réunion avec AKSE	<ul style="list-style-type: none"> Sur le financement et l'organisation du colloque 	Disposée à financer et à aider concernant l'organisation
Le 02 décembre	Réunion avec la DG	<ul style="list-style-type: none"> Pour évaluer les préparatifs du colloque et décider de son report 	RAS
Le 05 décembre	Réunion avec l'Unicef ; Séance de travail avec la CM	<ul style="list-style-type: none"> Passage en revue des activités 2013 et programme 2014 Échanges sur les dossiers tombant dans la phase intérimaire et la tenue des ateliers avec les juges et les responsables de ME 	RAS

Date	Structures/ personnes rencontrées	Objectifs /Contenu des échanges	Observations
Le 06 décembre	Séance de travail avec la CM	<ul style="list-style-type: none"> Échanges sur divers cas de dossiers d'adoption (père adoptif malade pendant la période de socialisation, couple national âgé et souhaitant adopter, conseils sur les adoptions des enfants à besoins spéciaux : faire le point pour satisfaire les dossiers déjà reçus et approcher les OAA ensuite, la durée de validité du rapport d'enquête sociale sur l'enfant) 	RAS
Le 09 décembre	Réunion avec la CM	<ul style="list-style-type: none"> Sur la Note explicative de la phase de transition 	Proposition d'une introduction à la Note
Le 10 décembre	Atelier avec les juges	<ul style="list-style-type: none"> Vulgarisation de la loi 	Mise en place d'un comité de rédaction des règlements
Le 11 décembre	Visite de terrain Réunion avec la DG	<ul style="list-style-type: none"> La crèche « Au bonheur des enfants » Préparatifs de l'atelier du 12 décembre 	RAS
Le 12 décembre	Tenue de l'atelier avec les responsables de ME, des OAA et des avocats	<ul style="list-style-type: none"> Vulgarisation de la loi, aspects financiers de l'adoption 	Mise en place d'un comité de finalisation des coûts financiers de l'adoption
Le 13 décembre	Point sur la mission	<ul style="list-style-type: none"> Avec l'ensemble des parties : IBESR et Unicef Pot d'au revoir 	Les points de suivi post-mission

ANNEXE 3 : Documents produits au cours de la mission

1. Plan opérationnel ;
2. Document sur l'état des lieux (inventaire des insuffisances) ;
3. Calendrier de travail des mois de septembre, octobre, novembre et mi-décembre ;
4. Plan d'action national pour la protection des enfants séparés ou à risque de séparation (PAN / PESRS) ;
5. Décret d'application de la loi relatif à la mise en place de l'Autorité centrale ;
6. Décret d'application de la loi relatif à la procédure d'adoption ;
7. Les termes de référence et l'ordre du jour du colloque ;
8. Modèle de rédaction de la Note explicative sur la phase intérimaire et la gestion des dossiers « en cours » ;
9. Document sur la structuration et l'organigramme de l'IBESR dans le domaine de l'adoption ;
10. Document précisant les postes et les attributions ainsi que le profil et le nombre de personnel requis par poste ;
11. Projet de guide pour les séances de sensibilisation des parents biologiques ;
12. Fiche de collecte des coûts d'adoption avec les responsables de maisons d'enfants ;
13. Fiche sur l'étape de la procédure pouvant être budgétisée (grille) ;
14. Projet de lettre aux États d'accueil pour la collecte des informations auprès des États d'accueil partenaires d'Haïti ;
15. Communication sur le rôle de l'Autorité centrale ;
16. Communication sur les aspects financiers de l'adoption ;
17. Communication sur la Convention Adoption internationale de 1993 ;
18. Buiten reikwijdte
19. Communication sur les recommandations de la mission de mars 2013 ;
20. Document sur les critères d'appréciation des OAA ;
21. Fiche d'évaluation de la période de socialisation ;
22. Projet de protocole de traitement des dossiers ;
23. Projet de lettre aux Organismes agréés pour l'adoption et fiche sur les enfants à besoins spéciaux ;
24. Calendrier du mois de décembre pour les préparatifs du colloque.

RÉPUBLIQUE D'HAÏTI

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL ET DE RECHERCHES (IBESR)

No. DG/IBESR/06/13-14/H288

Port-au-Prince, 09 juin 2014

Note d'information relative à la gestion de la phase de transition de l'adoption

L'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR), organisme technique du Ministère des Affaires Sociales et du Travail (MAST), désigné Autorité centrale par le Décret de ratification de la Convention de La Haye de 1993 sur la protection des enfants et la coopération en matière d'adoption internationale, en date du 27 juillet 2012 et consacré par la loi du 29 août 2013 révisant l'adoption :

Rappelant la Constitution de 1987 amendée de la République d'Haïti et la gamme étendue de normes internationales relatives aux droits de l'enfant, auxquelles Haïti est partie, notamment la Convention de la Haye de 1993 sur la protection de l'enfant et la coopération en matière d'adoption internationale, rentrée en vigueur en Haïti le 1er avril 2014 ;

Soulignant la loi d'application, de ladite Convention, révisant la procédure d'adoption, publiée dans le journal officiel le Moniteur paru le 15 novembre 2013 ;

Réaffirmant que l'application effective de ces normes internationales et de la loi revêt une importance fondamentale pour la protection des enfants en Haïti;

Consciente de l'attente des acteurs concernant la finalisation des dossiers en cours induite par la réforme et les nécessaires ajustements de la procédure administrative et judiciaire ;

Reconnaissant également que l'établissement de ces procédures s'appuie sur des travaux préparatoires adéquats entre les autorités administratives, judiciaires et les autres acteurs clés de l'adoption, en collaboration avec l'UNICEF et le Bureau Permanent de la Haye;

1. Porte à la connaissance du public en général et des parties prenantes en particulier, que deux commissions composées respectivement de représentants de la Justice, d'une part, d'organismes agréés en matière d'adoption (OAA) en Haïti, de travailleurs sociaux, de responsables de maisons d'enfants, de juristes, d'autre part, travaillent avec les cadres de l'IBESR pour l'établissement de la nouvelle procédure et du barème des coûts de l'adoption, ce, conformément aux articles 48 et 60 de la loi du 29 août 2013 ;
2. Réaffirme que l'adoption individuelle, indépendante, directe et privée est interdite et sanctionnée en Haïti. Toute demande d'adoption doit passer par une Autorité centrale ou un Organisme agréé d'adoption (OAA) accrédité par son Etat et autorisé en Haïti, ou par une autorité compétente pour les pays non conventionnés, dans le cadre de l'adoption internationale, et, directement par l'IBESR pour l'adoption nationale, ce, conformément aux articles 2, 6-a, 47 et 75 de la loi du 29 août 2013 ;

Les décisions d'adoptabilité et d'apparement sont de la compétence de l'Autorité centrale et des autorités judiciaires, chacun en ce qui le concerne. Articles 38, 44, 45, 54 à 56.

3. Avise que l'Autorité centrale haïtienne se réserve le droit de conclure tout accord avec les Autorités centrales des pays d'accueil, à la lumière de la Convention de la Haye de 1993 et de la loi du 29 août 2013, pour le traitement des dossiers de transition. Toutefois, les dossiers enregistrés du 25 février 2013 au 31 mars 2014, en cours de traitement, seront gérés à la lumière de l'article 76 de la loi du 29 août 2013 de la façon suivante :
  - a. Dossiers pour lesquels le consentement devant le Juge de Paix a été donné au plus tard le 15 novembre 2013 : le Tribunal de Première instance ordonnera que les parents biologiques comparaissent en personne aux jours et heures fixés, soit pour confirmer leur consentement à l'adoption simple, soit pour donner leur consentement éclairé à l'adoption plénière.
  - b. Dossiers pour lesquels le consentement à l'adoption n'avait pas été donné devant le Juge de Paix avant le 15 novembre 2013 : les parents biologiques comparaitront devant le Juge pour Enfants à cet effet.
  - c. Dans les deux cas, l'Autorité centrale acheminera la liste des dossiers en question aux Tribunaux compétents pour les suites que de droit, au plus tard le 21 mai 2014.
  - d. Seuls les représentants légaux des enfants (père, mère, le Magistrat communal, le Conseil de famille) et le mineur à partir de l'âge de 12 ans sont autorisés à consentir à l'adoption devant le Juge pour enfants.

4. Avise, par ailleurs, que la loi du 29 août 2013 abrogeant le Décret du 4 avril 1974, met fin à la dispense présidentielle pour l'autorisation de l'adoption des futurs parents adoptifs ayant déjà des enfants biologiques. Les dossiers pour lesquels la dispense présidentielle n'avait pas encore été sollicitée ni octroyée à partir du 15 novembre 2013 sont exempts de cette formalité, mais seront traités à la lumière des articles 37, 76, 78 de la loi du 29 août 2013 ;
5. Souligne que les conditions d'éligibilité à l'adoption des futurs parents adoptifs, liées à l'âge et au statut matrimonial, selon les articles 8, 9, 10 et 11 de la loi du 29 août 2013 se sont ainsi fixées:
  - a. Les couples mariés non séparés de corps doivent justifier cinq (5) ans de mariage et l'âge des époux varie entre 30 ans au moins et 50 ans pour le plus âgé des deux, au moment du dépôt du dossier à l'IBESR.
  - b. Les conjoints vivant en union libre établie doivent justifier cinq (5) ans de vie commune et leurs âges varient entre 30 ans au moins et 50 ans pour le plus âgé des deux, au moment du dépôt du dossier à l'IBESR.
  - c. L'âge des célibataires est compris entre 35 ans et 50 ans au moment du dépôt du dossier à l'IBESR.
  - d. La limite d'âge maximum n'est pas exigée en cas d'adoption intrafamiliale sans pourtant dépasser 70 ans. La condition d'âge n'est pas exigée en cas d'adoption de l'enfant du conjoint ou du partenaire.

Précise que par rapport aux conditions d'âge et de statut matrimonial :

- a. Dans le cas du mariage (a) et de l'union libre établie (b), le législateur n'a pas prévu le cumul des deux situations (statuts matrimoniaux) pour justifier l'éligibilité de 5 ans. Cependant, le nombre d'années de vie commune requis (5 ans) doit être constaté et attesté par l'autorité compétente responsable pour l'un ou l'autre statut.
  - b. L'âge maximum prévu de 50 ans, aux articles 10 et 11 de la loi du 29 août 2013, s'étend de la date d'anniversaire consacrant les 50 ans au prochain anniversaire.
6. Informe que suite aux travaux de la commission sur les coûts de l'adoption, l'Autorité centrale publiera à partir du **02 juillet 2014** le nouveau barème des frais et honoraires de l'adoption qui indiquera également la date de son entrée en vigueur.

7. Annonce l'ouverture du dépôt des dossiers de renouvellement d'autorisation pour 2014-2016, **du 14 juillet au 14 août 2014**, pour les organismes agréés en matière d'adoption internationaux. Les nouvelles autorisations seront délivrées à partir du **15 octobre au 28 novembre 2014**. La liste des pièces constituant le dossier sera communiquée à partir du **18 Juin 2014** sur le site web de l'IBESR.
  8. Annonce aussi l'ouverture du dépôt des dossiers de renouvellement d'autorisation de fonctionnement pour les maisons d'enfants du **4 août au 30 septembre 2014**. Les nouvelles autorisations de fonctionnement seront délivrées à partir du **3 novembre au 30 décembre 2014**. La liste des pièces constituant le dossier sera communiquée à partir du 1er juillet 2014 sur le site web de l'IBESR.
  9. Annonce, par ailleurs, qu'en attendant la révision du Décret du 21 novembre 1971 relatif au fonctionnement des maisons d'enfants, l'IBESR se réserve le droit d'autoriser ou non la création et le fonctionnement de nouvelles structures faisant office de maisons d'enfants sur tout le territoire de la République, pour la période d'octobre 2014 à septembre 2016.
  10. Précise que l'Autorité centrale n'interdit pas le développement d'actions humanitaires et de solidarité nationale et internationale envers les maisons d'enfants. Toutefois, tout donateur doit s'assurer que ces maisons d'enfants soient dûment enregistrées et autorisées à fonctionner par l'IBESR pour l'exercice fiscal en cours.
- Toute coopération doit être précisée et rapportée à l'IBESR qui encourage et promeut l'esprit associatif, l'entraide mutuelle et la collaboration entre les maisons d'enfants.
11. Informe que les quotas de dossiers par pays prévus pour l'année 2013 sont maintenus jusqu'au mois de septembre 2014. Les dossiers relatifs aux enfants à besoins spéciaux et l'adoption intrafamiliale ne sont pas inclus dans le quota.
  12. Pour tout ce qui n'est pas formulé dans la présente note, les intéressés sont priés de se référer à la législation haïtienne en vigueur relative à l'adoption ou adresser leur question via courrier électronique à l'adresse suivante: 10.2.e [redacted]@gmail.com.

10.2.e [redacted]

[Signature]

Directeur Général

IBESR

RÉPUBLIQUE D'HAÏTI

INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL ET DE RECHERCHES (IBESR)

No. .... DG/IBESR/06/13-14/# 318

Port-au-Prince, 20 juin 2014

Note d'information relative aux documents constituant le dossier de demande d'autorisation de fonctionner en Haïti comme intermédiaire à l'adoption internationale

L'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches, Autorité centrale d'adoption, porte à la connaissance des responsables d'Organismes Agréés d'Adoption (OAA) en général et des Autorités centrales des pays d'accueil en particulier que, suite à la note d'information relative à la gestion de la phase de transition de l'adoption No DG/IBESR/06/13-14/#288 datée du 9 juin 2014 et conformément à la loi d'adoption du 29 août 2013¹, les documents qui suivent sont obligatoires pour le dépôt de leur demande d'autorisation de travailler en Haïti comme intermédiaire à l'adoption pour la période allant d'octobre 2014 à septembre 2016:

1. Lettre de manifestation d'intérêt adressée à 10.2.e
10.2.e Directeur Général;
2. Copie de l'acte constitutif de l'OAA (Document officiel consacrant sa création);
3. Copie des statuts et règlements intérieurs présentant les missions et objectifs, l'organisation administrative et le fonctionnement de l'OAA ;

¹ Article 67 (...) Les pièces requises pour l'obtention ou le renouvellement de l'autorisation, et la durée de celle-ci, sont déterminées par l'Autorité centrale.

4. L'agrément de l'Autorité centrale ou l'autorité compétente de l'Etat d'accueil autorisant l'OAA à intervenir en Haïti comme intermédiaire à l'adoption, en cours de validité²;
5. Liste des membres du Conseil d'Administration et du Conseil de Direction de l'OAA accompagnée des curriculum vitae et d'une photo récente de chacun des membres ;
6. Certificat d'absence d'antécédents judiciaires (casier judiciaire) de chacun des membres du Conseil d'Administration et du Conseil de Direction ;
7. Liste du personnel travaillant pour le compte de l'OAA (noms, profils, fonctions/responsabilités et nombre d'années d'expériences, nombre de bénévoles) ;
8. Copie du rapport annuel d'activités de l'OAA pour l'exercice fiscal 2012-2013 ;
9. Copie du rapport financier de l'OAA pour l'exercice fiscal 2012-2013 ;
10. Les noms, prénoms et adresse complète du représentant de l'OAA en Haïti.
11. Certificat d'absence d'antécédents judiciaires (casier judiciaire) du représentant de l'OAA en Haïti;

Les autorisations seront délivrées à partir du 15 octobre au 28 novembre 2014 sous la base d'un protocole d'accord approuvé et dûment signée par le Directeur Général de l'IBESR et le responsable de l'OAA ou son mandataire.

10.2.e

Directeur Général
IBESR

---

² L'OAA autorisé à intervenir en Haïti comme intermédiaire à l'adoption doit détenir un agrément valide de l'autorité compétente de son pays pour la durée de l'autorisation délivrée par l'IBESR, soit d'octobre 2014 à septembre 2016. Dans le cas où l'agrément expire avant la date d'échéance de l'autorisation délivrée par l'IBESR, le non renouvellement de l'agrément six (6) mois après son expiration entraîne systématiquement l'annulation et la fin de l'autorisation de l'IBESR.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

10.2.e

Haïti

Datum 3 juli 2014

Onderwerp Aanbevelingsbrief voor de Nederlandse Adoptie Stichting

Geachte 10.2.e

In mijn hoedanigheid van Centrale Autoriteit voor Nederland ingevolge het op 29 mei 1993 tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, bericht ik u het volgende.

De Nederlandse Adoptie Stichting, gevestigd te Oudewater in Nederland, heeft mij geïnformeerd dat zij geaccrediteerd wenst te worden om haar bemiddelingsactiviteiten voor interlandelijke adopties voort te kunnen zetten in Haïti. Teneinde deze wens te ondersteunen verzoek ik u deze brief te accepteren als aanbevelingsbrief. De Nederlandse Adoptie Stichting is op basis van artikel 15 van de Nederlandse Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie in het bezit van een vergunning van het Ministerie van Veiligheid en Justitie om bemiddelende werkzaamheden te verrichten op het terrein van interlandelijke adoptie. De geldigheidsduur van deze vergunning is op 19 december 2010 verlengd voor een periode van vijf jaar.

Op basis van deze vergunning is het de Nederlandse Adoptie Stichting toegestaan conform artikel 10 van het in de eerste alinea genoemde verdrag te bemiddelen bij de plaatsing van kinderen uit het buitenland in gezinnen in Nederland. De Nederlandse Adoptie Stichting onderhoudt momenteel contacten in het kader van haar bemiddelende werkzaamheden met Bolivia, Dominicaanse Republiek, Portugal, Turkije, Nicaragua, de Verenigde Staten, Ghana, Sri Lanka, Hongarije, Mongolië, Zuid Afrika en zoals aangegeven in Haïti. De Nederlandse Adoptie Stichting is een non-profit organisatie, hetgeen inhoudt dat zij geen winstoogmerk heeft bij het verrichten van haar activiteiten, waaronder adoptie.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en****Sanctietoepassing**

Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 06 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk
535716

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum
3 juli 2014

Ons kenmerk
535716

RÉPUBLIQUE D'HAÏTI

**INSTITUT DU BIEN-ÊTRE SOCIAL
ET DE RECHERCHES
(IBESR)**

No. *IBESR/DG/08-14/# 885*

**Note administrative relative aux coûts de la procédure d'adoption
internationale, aux contributions de prise en charge de l'enfant adoptable et
aux honoraires des professionnels intervenant en la matière.**

L'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR), Autorité centrale en matière d'adoption, se référant à la Convention de la Haye sur la protection de l'enfant et la coopération en matière d'adoption internationale, la loi du 29 août 2013 réformant l'adoption et d'autres textes de lois connexes, porte à la connaissance du public en général et des acteurs intervenant dans l'adoption en particulier ce qui suit :

1. Lorsqu'une adoption internationale est entreprise en Haïti, peuvent seuls être réclamés et payés les frais et dépenses, y compris les honoraires, selon le barème fixé dans la présente note administrative.

Nul ne peut recevoir une rémunération disproportionnée par rapport aux services rendus, conformément aux prescrits des articles 60, 72, 73, 75 de la loi du 29 août 2013.

2. Les sommes à payer pour les services sollicités sont réparties sur trois (3) versements à qui de droit selon l'évolution de la procédure.

Le premier versement correspond aux frais de légalisation du dossier et à son dépôt à l'Institut du Bien-Etre Social et de Recherches.

Le deuxième versement est effectué après la notification et acceptation de l'apparement par les futurs parents adoptifs. Il correspond aux frais de préparation des

documents de l'enfant, le traitement des dossiers et les honoraires de professionnels y relatif, l'assurance médicale de l'enfant et la contribution à sa prise en charge.

Le troisième versement couvre les frais judiciaires, de légalisation, d'émission de passeport et les honoraires de l'avocat. Il est versé au début de la phase judiciaire.

3. L'adoption individuelle est interdite. Les versements sont effectués par le représentant d'Autorité centrale ou celui de l'Organisme Agréé d'Adoption (OAA) aux créanciers contre bonne et valable quittance.
4. Les frais de dépôt de dossiers sont uniques par dossier de futur parent adoptif. Les frais de préparation et de traitement de dossiers, les honoraires, l'assurance médicale et la contribution de prise en charge de l'enfant sont versés à qui de droit en tenant compte du projet d'adoption pour chaque enfant. Tous les frais sont non remboursables.
5. L'équivalent de la contribution de prise en charge de l'enfant se trouvant dans une maison d'enfants doit être versé au compte de ladite maison d'enfant.

En aucun cas, cette contribution ne peut être déposée sur le compte privé du responsable de la maison d'enfants en question.
6. Dans le cas de l'adoption intrafamiliale, tous les frais sont obligatoires, excepté la contribution de prise en charge de l'enfant.
7. A partir du 1er octobre 2014, les dossiers d'enfants déposés à l'IBESR ne sont pas considérés attribués préalablement à aucun futur parent adoptif pour lequel un dossier est déposé à la même période. La décision d'apparement est de la compétence de l'Autorité centrale.
8. Les futurs parents adoptifs doivent séjourner en Haïti pour la période de familiarisation avec l'enfant qui dure quinze (15) jours. Ils doivent revenir en Haïti au départ de leur enfant après la finalisation de l'adoption.

Dans le cas de l'adoption intrafamiliale, la période de familiarisation entre les futurs parents adoptifs et l'enfant n'est pas obligatoire. Toutefois, ils sont tenus d'accompagner leur enfant adoptif à sa sortie du territoire haïtien.

9. La présente note administrative prend effet à partir du 1er octobre 2014. En conséquence, l'IBESR ne reçoit pas de dossiers du 1er au 30 septembre 2014.

Port-au-Prince, le 14 août 2014

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

TABLEAU DES COUTS DE L'ADOPTION

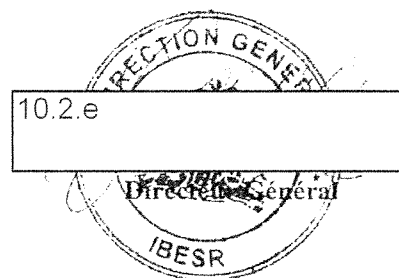
Catégorie		Facturés par	Nom de l'autorité, de l'organisme ou de la personne autorisée/Bénéficiaires	Montant en Gourdes	Ordre de versement
Frais administratifs liés à la demande		Autorité centrale	Institut du Bien-Etre Social et de Recherches	15,000.00	1er versement
Légalisation des documents		Autorité publique	Direction Générale des Impôts/ Ministère de la Justice/Ministère des Affaires Etrangères	1,000.00	1er versement
Frais de traitement de la demande		Autorité centrale	Institut du Bien-Etre Social et de Recherches	46,000.00	2ème versement
Rémunération des professionnels spécialisés	Services médicaux y compris l'assurance santé de l'enfant	Professionnel autorisé	Médecin Laboratoire médicale	46,000.00	2ème versement
	Evaluation psychologique	Autorité centrale	Psychologue	12,500.00	2ème versement
	Evaluation sociale	Autorité centrale	Travailleur social	18,000.00	2ème versement
	Services juridiques	Professionnel autorisé	Avocat	92,000.00	3ème versement
	Acte de naissance de l'enfant, et Photos	Autorité publique/ Personne autorisée	Mairie/ Officier d'Etat civil/ Photographe	5,700.00	2ème versement
Documents	Autorisation d'émission du passeport de l'enfant	Professionnel autorisé	Notaire	1,200.00	3ème versement
	Acte d'adoption de l'enfant et attestation sur acte d'adoption	Autorité publique	Officier d'Etat civil Archives nationales	4,200.00	3ème versement
	Légalisation des documents	Autorité publique	Direction Générale des Impôts/ Ministère de la Justice/Ministère des Affaires Etrangères	1,000.00	3ème versement
	Timbre pour passeport et émission du passeport	Autorité publique	Direction Générale des Impôts/ Direction de l'Immigration et de l'Emigration	10,000.00	3ème versement
Frais de justice		Autorité compétente	Tribunal de Première Instance/ Tribunal pour Enfant/Parquet	13,600.00	3ème versement
Frais de sortie du territoire pour l'enfant (Autorisation de sortie du territoire)		Autorité centrale	Institut du Bien-Etre Social et de Recherches	1,250.00	3ème versement
Total				267,450.00	

10.2.e

3

CONTRIBUTIONS/ PRISES EN CHARGES DE L'ENFANT				
Catégorie	Facturés par	Nom de l'autorité, de l'organisme ou de la personne	Montant Gourdes	Ordre de versement
Contribution demandée par l'Autorité centrale pour la prise en charge de l'enfant apparenté	Autorité centrale	Maison d'enfants	276,000.00	2ème versement
Montant total de la procédure et de la prise en charge de l'enfant			543,450.00	

Port-au-Prince, le 14 août 2014

Kernboodschap:

- Alles binnen bestaande wetten en regels
- Uitdrukkelijke toestemming Haïtiaanse autoriteiten
- Snel, maar zorgvuldigheid bleef voorop staan, daarom bijvoorbeeld splitsing in drie groepen
- Uitzonderlijke actie in uitzonderlijke situatie. Grote solidariteit, heftige week, maar goed dat we het hebben kunnen doen.

- Is het mogelijk om kort de (destijds) geldende regels en afspraken met Haïti te schetsen?

- voor de aardbeving al paar jaar een adoptierelatie met Haïti
- Nederland hanteerde bij deze samenwerking de beginselen van het Internationaal adoptieverdrag ook al was Haïti toen nog geen lid van dit adoptieverdrag.
- Twee Nederlandse adoptieorganisaties(vergunninghouders) en drie kindertehuizen in Haïti verzorgden de adoptieprocedure,
- Daarbij was ook de Haïtianen kinderbeschermingsautoriteit betrokken.
- De kinderrechter in Haïti beslist uiteindelijk.
- Met het besluit van de rechter was de formele adoptie procedure in Haïti afgerond.

- Waarin week het plan af van die regels en afspraken?

- Rechter Haïti lag met alle dossiers onder het puin met alle al afgehandelde en alle nog niet afgehandelde adoptieprocedures.
- Gelukkig waren erbij onze adoptie organisaties complete of bijna complete kopieën van die dossiers. Zo konden we zien welke zaken klaar waren of bijna klaar. De dossiers zijn zsm compleet mogelijk gemaakt.
- Met een aardbeving en de daardoor ontstane noodsituatie is gehandeld in het belang van het kind.
- Met alle informatie die kon worden verzameld hebben we de procedures vooral veel sneller laten verlopen of deels ook op een andere plaats, namelijk in NL, met toestemming van de Haïtiaanse autoriteiten afgerond. Alles moest zo zorgvuldig mogelijk gebeuren.
- Wij hebben alles binnen wet en regelgeving kunnen oplossen. We hebben slechts een regeling in NL moeten aanpassen en dat was dat de NL voogdijinstelling Nidos ook formeel de voogdij van deze kinderen op zich kon nemen. Het gaat er dan om dat iemand over deze kleine kinderen van wie er geen ouders zijn die formeel zeggenschap hebben, er iemand is die belangrijke beslissingen voor ze kan nemen.

- Wat was er voor nodig (waar moesten toestemmingen vandaan komen, wat moest er onderzocht worden) om de kinderen naar Nederland te mogen halen?

- Los van alle praktische en logistieke problemen, moesten bijvoorbeeld alle dossier van de kinderen die in de kindertehuizen verbleven verzameld worden en zorgvuldig gecheckt op de status van de adoptieprocedure
- In alle gevallen was uitdrukkelijke toestemming van de Haitiaanse autoriteiten nodig (een voorwaarde van ons om de kinderen naar Nederland te laten gaan) voor de overkomst van de adoptiekinderen. Op 17 januari 2010 is deze toestemming verleend door de minister-president van Haïti.
- De kinderen in de kindertehuizen waren wezen of door hun biologische ouders afgestaan ter adoptie. Voordat de kinderen zouden vertrekken zijn de biologische ouders geïnformeerd dat zij de mogelijkheid hadden om hun kind voor adoptie terug te nemen.
- Een biologische moeder heeft daarop twee kinderen teruggenomen uit het kindertehuis.
- Nadien zijn er geen ouders teruggekomen op hun beslissing tot afstand van hun kind. Wel informeren ouders zo af en toe bij de kindertehuizen hoe het met hun kinderen gaat.

- Wie waren er allemaal bij besluitvorming betrokken?

- Voor Justitie waren zowel de minister(Hirsch Ballin) als de staatssecretaris(Albayrak) betrokken bij de besluitvorming over de adoptieprocedures en de toelating van Haitiaanse kinderen zonder paspoort tot Nederland.
- Binnen het ministerie was een team actief maar ook bij de Raad voor de Kinderbescherming, de immigratiedienst (IND), de rechterlijke macht, de voogdijinstantie NIDOS. Zij waren in het proces betrokken bij zowel de voorbereiding, besluitvorming, de uitvoering en nazorg van de overkomst van de kinderen. En natuurlijk ook de Nederlandse adoptieorganisaties die als vergunninghouder een samenwerkingsrelatie met het ministerie hebben.
- Daarnaast zijn ook andere ministeries en instanties nauw betrokken geweest bij het gehele proces.

**- Waarom werden de kinderen in 3 groepen verdeeld en waarin onderscheiden die groepen zich?
Was de besluitvorming per groep verschillend?**

- De kinderen zijn in drie groepen verdeeld op basis van de status van hun adoptieprocedure.
- Groep 1 waarbij de kinderen een rechterlijke uitspraak hadden ten gunste van Nederlandse ouders, daar was de formele procedure in Haiti afgerond, moest alleen nog toestemming komen om Haiti te verlaten en Nederland binnen te komen. Paspoorten dat soort zaken.
- Groep 2 waarbij de kinderen al gematched waren met Nederlandse ouders, alle zaken klaar waren maar nog gewacht werd op de formele bevestiging door een rechterlijke uitspraak.
- Groep 3 waarbij de Haitianen de kinderen al hadden voorgesteld aan de Nederlandse adoptieorganisatie om gematched te worden met Nederlandse ouders, maar de adoptieorganisaties in Nederland nog op zoek waren naar de geschikte adoptieouders.

- Om de zorgvuldigheid te betrachten en alles goed te kunnen uitzoeken, is heeft de minister stapsgewijs per groep de beslissing genomen. Op vrijdag 15 januari de eerste groep, zaterdag 16 januari de tweede groep en zondag 17 januari de derde en laatste groep.

- Waar lagen (wat voor) specifieke problemen en onduidelijkheden?

- Voornaamste probleem was om in een zeer korte tijd alle relevante informatie te krijgen zodat de minister een zorgvuldige beslissing kon nemen. Zowel informatie over de noodsituatie in Haïti zelf en het welzijn van de kinderen en anderen daar, als het verzamelen van de relevante informatie over de adoptieprocedures.
- Voorkomen moest worden dat in zo'n noodsituatie er misbruik gemaakt zou worden en er kinderen uit het land gesmokkeld zouden worden tegen de wil van de biologische ouders of autoriteiten.
- De samenwerking tussen de vele overheidsorganisaties en niet-overheidsorganisaties verliep bijzonder goed. Iedereen was bezig om oplossingen te vinden.

- Wanneer was de lijst compleet en goedgekeurd?

- De lijst van kinderen die op het vliegtuig meekonden is tot op het laatste moment aangepast en geverifieerd om te voorkomen dat er kinderen mee zouden vliegen die daarvoor geen toestemming hadden gekregen.
- Een IND medewerker is daarvoor speciaal meegereisd om zo de toelating van de kinderen tot Nederland te controleren. Afsproken was dat hij de enige was die daar ter plekke over mocht beslissen. Dit moest echt heel zorgvuldig gebeuren, juist ook vanwege alle hectiek en emoties in Haïti.
- Uiteindelijk zijn er 105 adoptiekinderen naar Nederland gekomen. Op de initiële lijst van 109 waren ook drie vermiste kinderen opgenomen van wie later is vastgesteld dat zij samen met hun Nederlandse adoptiefouders om het leven zijn gekomen. Daarnaast zijn er op het laatste moment twee kinderen uit het kindertehuis op Haïti opgehaald door hun biologische moeder en is er één kind toegevoegd aan de lijst.

- Was er contact met overheid Haïti?

- Ja, zowel voor de aardbeving was er contact met de overheid van Haïti, als tijdens de noodsituatie en daarna.
- Onze toenmalige minister Hirsch Ballin had aangegeven dat hij alleen toestemming zou geven als de Haitiaanse autoriteiten ook toestemming gaven. Op 17 januari is door de toenmalige minister-president van Haïti schriftelijk toestemming verleend.
- Ook na de aardbeving en de overkomst van de kinderen is er contact geweest met de Haitiaanse overheid.
- In 2011 zijn mijn medewerkers naar Haïti geweest en hebben daar met de autoriteiten gesproken over de overkomst van de kinderen en over de situatie aldaar.
- Zowel de autoriteiten en de Haitiaanse rechter konden zich vinden in de handelswijze van Nederland bij de overkomst van de adoptiekinderen.
- Tot op vandaag is er contact met de Haitiaanse autoriteiten aangezien er weer kinderen geadopteerd worden uit Haïti.

- In Haïti is ondertussen in april 2014, met ondersteuning van onder meer Nederland het Haags adoptieverdrag in werking getreden.

- Hoe verhoudt het uiteindelijke besluit zich met bijvoorbeeld het Haags adoptieverdrag? en andere geldende regels rondom adoptie.

- Nederland heeft toentertijd besloten tot een versnelde toelating van de Haitiaanse adoptiekinderen met inachtneming van het belang van het kind en de noodzakelijke jeugdbeschermingsmaatregelen.
- Het secretariaat van het adoptieverdrag is in die periode bevraagd over de Nederlandse handelswijze en heeft daarbij aangegeven deze te kunnen onderschrijven. Zo waren van belang de instemming van de Haitiaanse autoriteiten en dat biologische ouders in de gelegenheid werden gesteld om hun kinderen alsnog terug te nemen.

- Hoe kijkt justitie na 5 jaar terug op dit avontuur?

- Ik noem het liever geen avontuur.
- Het was een krankzinnige en hectische week, die na de aankomst van de kinderen op vliegveld Eindhoven voor ons nog niet klaar was.
- Emoties speelden hoog op die week, naast euforie ook veel verdriet. Als je je realiseert wat zich allemaal in Haiti gebeurde. Vergeet ook niet dat tijdens de aardbeving drie van de kinderen overleden zijn met hun adoptieouders, die op het punt stonden de kinderen mee naar NL te nemen.
- Wat mij bijzonder heeft geraakt was de enorme solidariteit om alles gezamenlijk in goede banen te leiden. De samenwerking was enorm. Iedereen was bezig om oplossingen te vinden voor een lastig vraagstuk. Dag en nacht werd er door gewerkt. Het tijdverschil met Haiti speelde natuurlijk ook. Ik heb die week niemand gesproken die er niet volledig voor ging.

Feiten:

- Aantallen: Groep 1: 53 kinderen (1 familie met 1 adoptiekind is gewond geraakt en is opgenomen in een ziekenhuis in Curacao en is later vanuit Curaçao vertrokken)

Groep 2: 43 kinderen

Groep 3: 9 kinderen

- 3 kindertehuizen: 1: Maison L'esperance
2: Bresma
3: God's Little Angels

- Vlucht:

o eerdere vlucht op 17 januari 2010 zijn 6 Nederlandse kinderen uit groep 1 aangekomen

- o 5 kinderen met Belgische vlucht meegegaan via Brussel.

Deze 11 kinderen (6+5) bezaten allemaal een Haïtiaans paspoort.

- o vlucht van 21 januari 2010: 93 resterende Nederlandse kinderen

14 Luxemburgse kinderen

9 overige oa. in kader van MIV
gezinshereniging

- 2 echtparen zijn door de aardbeving overleden met in totaal 3 kinderen
- 2 groep 3 kinderen zijn door de biologische ouders opgehaald in het tehuis.
- 10 december 2010 heeft de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de adoptierelatie met Haïti opgeschort vanwege de situatie op Haïti. Deze opschorting is nog steeds van kracht.
- In 2012 is toestemming verleend om in afwachting van de verbetering van de situatie tot enkele proefadoptie over te gaan. Tot op heden zijn er in 2013 7 adopties gerealiseerd.
- Op 1 april 2014 is het Haags Adoptieverdrag voor Haïti in werking getreden.

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

10.2.e

Haïti

Datum 22 juni 2016

Onderwerp Aanbevelingsbrief voor de Nederlandse Adoptie Stichting

Geachte 10.2.e

In mijn hoedanigheid van Centrale Autoriteit voor Nederland ingevolge het op 29 mei 1993 tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, bericht ik u het volgende.

De Nederlandse Adoptie Stichting, gevestigd te Oudewater in Nederland, heeft mij geïnformeerd dat zij geaccrediteerd wenst te worden om hun bemiddelingsactiviteiten voor interlandelijke adopties voort te kunnen zetten in Haïti. Teneinde deze wens te ondersteunen verzoek ik u deze brief te accepteren als aanbevelingsbrief. De Nederlandse Adoptie Stichting is op basis van artikel 15 van de Nederlandse Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie in het bezit van een vergunning van het Ministerie van Veiligheid en Justitie om bemiddelende werkzaamheden te verrichten op het terrein van interlandelijke adoptie. De geldigheidsduur van deze vergunning is op 19 december 2015 verlengd voor een periode van vijf jaar.

Op basis van deze vergunning is het de Nederlandse Adoptie Stichting toegestaan conform artikel 10 van het in de eerste alinea genoemde verdrag te bemiddelen bij de plaatsing van kinderen uit het buitenland in gezinnen in Nederland. De Nederlandse Adoptie Stichting onderhoudt momenteel contacten in het kader van haar bemiddelende werkzaamheden met Bolivia, Nicaragua, de Verenigde Staten, Ghana, Sri Lanka, Hongarije en Mongolië en zoals aangegeven in Haïti. De Nederlandse Adoptie Stichting is een non-profit Organisatie, hetgeen inhoudt dat zij geen winstoogmerk heeft bij het verrichten van haar activiteiten, waaronder adoptie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon10.2.e
BeleidsmedewerkerT +31 (0) 10.2.e
@minvenj.nl**Ons kenmerk**
535716

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum
22 juni 2016
Ons kenmerk
535716

...

memo

Werkbezoek VS/Haïti memo

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

buiten reikwijdte

Datum

9 augustus 2016

Ons kenmerk

791103

Invulling werkbezoek Haïti

- Overleg met IBESR
- Overleg rechtbank
- Overleg met de vertegenwoordiger van de NAS
- Overleg met tehuizen waar veel mee wordt samengewerkt
- Unicef

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
9 augustus 2016

Ons kenmerk
791103

[illegible]

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

INSTITUT DU BIEN-ETRE SOCIAL ET DE RECHERCHES

10.2.e

Haïti

Datum 31 mei 2018

Onderwerp Aanbevelingsbrief voor de Nederlandse Adoptie Stichting

Geachte 10.2.e

In mijn hoedanigheid van Centrale Autoriteit voor Nederland ingevolge het op 29 mei 1993 tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie, bericht ik u het volgende.

De Nederlandse Adoptie Stichting, gevestigd te Oudewater in Nederland, heeft mij geïnformeerd dat zij geaccrediteerd wenst te worden om hun bemiddelingsactiviteiten voor interlandelijke adopties voort te kunnen zetten in Haïti. Teneinde deze wens te ondersteunen verzoek ik u deze brief te accepteren als aanbevelingsbrief. De Nederlandse Adoptie Stichting is op basis van artikel 15 van de Nederlandse Wet opnemng buitenlandse kinderen ter adoptie in het bezit van een vergunning van het Ministerie van Veiligheid en Justitie om bemiddelende werkzaamheden te verrichten op het terrein van interlandelijke adoptie. De geldigheidsduur van deze vergunning is op 19 december 2015 verlengd voor een periode van vijf jaar.

Op basis van deze vergunning is het de Nederlandse Adoptie Stichting toegestaan conform artikel 10 van het in de eerste alinea genoemde verdrag te bemiddelen bij de plaatsing van kinderen uit het buitenland in gezinnen in Nederland. De Nederlandse Adoptie Stichting onderhoudt momenteel contacten in het kader van haar bemiddelende werkzaamheden met Bolivia, Nicaragua, de Verenigde Staten, Ghana, Sri Lanka, Hongarije en Mongolië en zoals aangegeven in Haïti. De Nederlandse Adoptie Stichting is een non-profit Organisatie, hetgeen inhoudt dat zij geen winstoogmerk heeft bij het verrichten van haar activiteiten, waaronder adoptie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e

Beleidsmedewerker

T +31 (0)6 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk

10.2.e 20183105

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en**

Sanctietoepassing

Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken

Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum

31 mei 2018

Ons kenmerk

10.2.e 20180531

Secretaris Generaal JenV

DGSenB
Directie Coördinatie Financien,
Bedrijfsvoering en Juridische
ZakenCentrale autoriteit
Internationale
Kinderaangelegenheden**Contactpersoon**
10.2.e
T 10.2.e
10.2.e@minvenj.nl**Datum**
13 december 2018**Ons kenmerk**
2446500

nota

Dienstreis Centrale autoriteit Internationale
Kinderaangelegenheden naar Haïti.**Concipiënt**10.2.e
Datum/eindparaafDoel van deze nota:Uw instemming te vragen voor een dienstreis naar Haïti, af te leggen door 10.2.e
10.2.e en 10.2.e (beleidsmedewerker CA IKA).Doel van het werkbezoek:Een werkbezoek aan Haïti vindt plaats om een algemene waardering te kunnen
geven van de adoptierelatie tussen Nederland en Haïti.Inhoud:

Gedurende het werkbezoek zal het gehele adoptieproces worden doorlopen. Naast organisaties en personen die betrokken zijn bij de adoptieprocedures zal ook gesproken gaan worden met NGO's, Unicef en de ambassade te Santa Domingo om een helder beeld te krijgen van de omstandigheden waarin interlandelijke adopties plaatsvinden. Op deze wijze wordt duidelijk wie welke verantwoordelijkheid heeft en hoe het toezicht op de procedures en de organisaties is georganiseerd. De uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag, waarbij zowel Nederland als Haïti zijn aangesloten, zullen leidend zijn in de gesprekken die gevoerd worden.

Politieke context:

Op 18 januari 2018 heeft een algemeen Overleg met de Kamer plaatsgevonden. De Kamer heeft aangedrongen op een intensiever toezicht op de landen waarmee wordt samengewerkt. Door Minister Dekker is kortgezegd aangegeven dat de internationale werkzaamheden van de Centrale autoriteit geïntensiveerd worden. Dit zal onder andere tot uiting komen in de intensievere samenwerking die gezocht wordt met de landen van herkomst. Door een actievere internationale rol van de CA IKA zal het toezicht op de procedures en het zicht op de samenwerkingspartners toenemen wat de gehele adoptieprocedure ten goede zal komen.

Achtergrond:

De CA IKA streeft ernaar om de landen waarmee wordt samengewerkt met enige regelmaat te bezoeken. Deze bezoeken vinden om verschillende redenen plaats:

- Toezicht uitvoeren op de interlandelijke adoptieprocedures.
- Het evalueren van de bestaande praktijk.
- De samenwerkingsrelatie met de betreffende Centrale autoriteiten en organisaties in de landen van herkomst verstevigen en waar nodig nieuwe afspraken maken.

Centrale autoriteit
Internationale
Kinderaangelegenheden

Datum
13 december 2018

Ons kenmerk
2446500

Al een aantal decennia worden interlandelijke adoptieprocedures gevoerd met Haïti. Zowel Nederland als Haïti zijn aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag en zijn er de afgelopen vijf jaar gemiddeld tien kinderen per jaar naar Nederland geadopteerd. Gelet op de zwakke overheidsstructuren en de beperkte infrastructuur op het gebied van interlandelijke adoptie is Haïti aan te merken als risicovol adoptieland. Na de verwoestende aardbeving in 2010 is er, nadat een delegatie van de Ca IKA een werkbezoek heeft afgelegd, een tijdelijke stop gekomen op deze adopties. De toenmalige Directie Justitieel Jeugdbeleid heeft een subsidie gegeven aan het Permanent Bureau voor de Haagse conferentie om hen de mogelijkheid te geven Haïti op weg te helpen bij het implementeren van het Haags Adoptieverdrag. Met een pilot is toen op rustige wijze weer mondjesmaat de interlandelijke adoptieprocedures opgestart. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag zijn de procedures rondom interlandelijke adopties zichtbaar verbeterd. Echter, de instabiliteit van het land zelf en de beperkte (financiële) middelen maken dat het een kwetsbaar land blijft. Een werkbezoek om te bezien hoe de procedures nu feitelijk lopen is dan ook aangewezen.

Overige:

- Te voorzien is dat voor dit werkbezoek drie á vier werkdagen nodig zijn (exclusief reisdagen).
- Als u kunt instemmen met dit reisverzoek, zal de inhoud van het bezoek nader ingevuld gaan worden.
- Het werkbezoek zal in de week van 11 maart plaatsvinden.
- Reis- en verblijfskosten zijn voor rekening van de directie CBJ.

Ministère de la Justice et de la Sécurité

> Adresse de retour Postbus 20301 2500 EH La Haye

10.2.e

Directeur Général
Institut du Bien-Etre Social et de Recherches (IBESR)
13, avenue des Margue

Date 15 janvier 2019
Objet Visite de travail à Haïti

Chère 10.2.e

Permettez-moi de vous remercier d'avance pour l'intérêt que vous porterez à ce courrier.

L'adoption internationale est un processus qui fait l'objet de beaucoup d'attention à l'échelle mondiale. Toutes les parties prenantes, depuis les Autorités centrales jusqu'aux foyers d'accueil et aux bureaux d'adoption, travaillent dur pour veiller à la mise en place et au respect de procédures d'adoption transparentes et réfléchies. Ainsi, au cours des cinq dernières années, 46 adoptions ont déjà eu lieu entre Haïti et les Pays-Bas, à l'issue desquelles des enfants ont pu trouver une place au sein de familles aimantes néerlandaises. Je tiens donc avant tout à vous remercier pour cette fructueuse collaboration.

L'adoption internationale a dernièrement fait l'objet d'intenses débats aux Pays-Bas, tant en tant que système général, que de moyen spécifique de protection d'enfants en situation vulnérable, soulevant la question de la validité du système. Ce débat a vu le jour suite à la publication d'un rapport d'une commission consultative sur le sujet, recommandant de mettre un terme à l'adoption internationale. En résumé, la commission est d'avis qu'il est davantage dans l'intérêt de l'enfant de grandir dans son propre pays et qu'il est en outre difficile d'établir une collaboration de qualité avec les pays d'origine, souvent très éloignés. À la suite de ce rapport, j'ai informé la Chambre des Représentants qu'en dépit des défis qui existent en la matière, l'adoption internationale reste un bon recours pour des enfants qui ne bénéficient pas de l'opportunité de grandir dans un cadre aimant, ni de recevoir l'attention et les soins auxquels ils ont droit. J'ai par conséquent décidé que l'adoption internationale devait se poursuivre afin d'offrir à ces enfants la possibilité de grandir dans une famille aimante.

Toutefois, au vu des discussions qu'a fait naître ce rapport, j'ai tout de même décidé que l'Autorité centrale de mon pays devait visiter de manière plus active les pays d'origine avec lesquels nous collaborons. Au cours de ces visites et des entretiens qui en découlent, nous abordons les principes de base de la Convention de La Haye en matière d'adoption internationale et discutons ensemble des points forts de notre collaboration, mais aussi des défis qu'il reste à relever.

**Direction générale en
matière de Peines et de
Protection**

Direction pour le Contrôle,
l'Exploitation et les Affaires
juridiques

Turfmarkt 147
2511 DP La Haye
Postbus 20301
2500 EH La Haye
www.rijksoverheid.nl/jenv

Dossier suivi par

10.2.e

T +31 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Notre référence

2474645

*Prière de mentionner dans
toute correspondance la date
et notre référence. Prière de
ne traiter qu'une seule affaire
par lettre.*

En 2011, soit un an après les ravages du dramatique tremblement de terre qui a frappé Haïti, une délégation de mon ministère s'est ainsi rendue auprès de votre Autorité centrale et en 2013, vous êtes à votre tour venue rendre visite à l'Autorité centrale néerlandaise. Nous voilà à présent quelques années plus tard et Haïti a entre-temps ratifié la Convention de La Haye en matière d'adoption internationale. C'est dans ce contexte que je souhaiterais à nouveau vous rencontrer pour discuter des forces et des faiblesses de notre collaboration. Je suis également très intéressé de connaître le mode opératoire du comité en charge des propositions d'apparement, tout comme j'imagine que vous êtes aussi intéressée de savoir comment les candidats néerlandais à l'adoption y sont préparés et quel type de suivi et d'assistance leur est offert par la suite.

Dans le courant de la semaine du 11 mars 2019, une délégation de l'Autorité centrale néerlandaise souhaiterait se rendre à Haïti et s'y entretenir avec vous.

Afin de dresser le tableau le plus complet possible de la manière dont se déroulent les procédures à Haïti, je souhaite également vous demander votre autorisation pour visiter trois foyers d'accueil, avec, bien entendu, un intérêt particulier pour les orphelinats desquels des enfants ont été adoptés aux Pays-Bas, à savoir BRESMA et FNDN.

Dans l'attente de votre réponse, que j'espère positive, je vous remercie d'ores et déjà pour votre temps et attention.

Veuillez recevoir mes sincères salutations.

Le ministre de la Protection juridique
En son nom,

10.2.e

**Direction générale en
matière de Peines et de
Protection**

Direction pour le Contrôle,
l'Exploitation et les Affaires
juridiques

Date
15 janvier 2019

Notre référence
2474645

Ministère de la Justice et de la Sécurité

> Adresse de retour Postbus 20301 2500 EH La Haye

10.2.e

Ministre

Ministère de la Justice et de la Sécurité Publique (MJSP)

18, avenue Charles Sumner

Date 15 janvier 2019

Objet Visite de travail à Haïti

Cher Ministre

Permettez-moi de vous remercier d'avance pour l'intérêt que vous porterez à ce courrier.

L'adoption internationale est un processus qui fait l'objet de beaucoup d'attention à l'échelle mondiale. Toutes les parties prenantes, depuis les Autorités centrales jusqu'aux foyers d'accueil et aux bureaux d'adoption, travaillent dur pour veiller à la mise en place et au respect de procédures d'adoption transparentes et réfléchies. Ainsi, au cours des cinq dernières années, 46 adoptions ont déjà eu lieu entre Haïti et les Pays-Bas, à l'issue desquelles des enfants ont pu trouver une place au sein de familles aimantes néerlandaises. Dans le cadre de ces processus, les garanties apportées sur le plan juridique sont essentielles. Je voudrais profiter de l'occasion pour vous remercier pour votre implication tout au long de ces démarches.

J'estime qu'il est très important que les pays d'accueil entretiennent des contacts étroits avec les pays d'origine. Il est en effet primordial que les modes opératoires soient mutuellement connus pour garantir la transparence et le bien-fondé des procédures appliquées. Dernièrement, l'Autorité centrale néerlandaise a rendu plusieurs visites dans des pays avec lesquels nous travaillons activement, dans le but de dresser un tableau complet de la manière dont se déroulent les adoptions internationales. Au cours de ces visites, nous nous efforçons de rencontrer toutes les parties impliquées dans les procédures d'adoption et nous suivons les principes de la Convention de La Haye en matière d'adoption internationale comme lignes directrices.

Dans le courant de la semaine du 11 mars 2019, une délégation de l'Autorité centrale néerlandaise se rendra ainsi à Haïti et souhaiterait s'entretenir avec vous. L'objectif est de profiter de cette visite pour échanger des informations sur la manière dont se déroulent les procédures d'adoption internationale aux Pays-Bas, et pour recevoir des informations sur la manière dont la justice haïtienne traite les questions d'adoption internationale.

**Direction générale en
matière de Peines et de
Protection**

Direction pour le Contrôle,
l'Exploitation et les Affaires
juridiques

Turfmarkt 147
2511 DP La Haye
Postbus 20301
2500 EH La Haye
www.rijksoverheid.nl/jenv

Dossier suivi par

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

Notre référence

2474684

*Prière de mentionner dans
toute correspondance la date
et notre référence. Prière de
ne traiter qu'une seule affaire
par lettre.*

Dans l'attente de votre réponse, que j'espère positive, je vous remercie d'ores et déjà pour votre temps et attention.

Veuillez recevoir mes sincères salutations.

Le ministre de la Protection juridique
En son nom,

**Direction générale en
matière de Peines et de
Protection**

Direction pour le Contrôle,
l'Exploitation et les Affaires
juridiques

Date
15 janvier 2019

Notre référence
2474684

10.2.e

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Haïti

werkbezoek door de Centrale autoriteit Internationale
Kinderaangelegenheden van 9 t/m 15 maart 2019

Datum	09 mei 2019
Status	Vastgesteld

1. Inleiding:

Van 9 t/m 15 maart 2019 hebben 10.2.e en 10.2.e (beleidsmedewerker Centrale autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden (CA IKA)) een werkbezoek afgelegd aan Haïti. Het werkbezoek heeft in samenwerking plaatsgevonden met de Nederlandse Adoptie Stichting welke ook een vertegenwoordiger had afgevaardigd 10.2.e De Nederlandse Adoptie Stichting bemiddelt voor adoptieprocedures uit Haïti.

Het doel van dit werkbezoek was om een algemene waardering te krijgen over de wijze waarop interlandelijke adoptieprocedures tussen Haïti en Nederland plaatsvinden. Om te komen tot deze waardering zijn verschillende betrokken partijen in de adoptieprocedure gezien en gesproken. Gedurende deze gesprekken zijn voortdurend dezelfde onderwerpen besproken. Door middel van dezelfde thema's en vragen neer te leggen bij de verschillende gesprekspartners is een goed beeld ontstaan van de wijze waarop procedures plaatsvinden en werden krachten en kwetsbaarheden blootgelegd. De besproken onderwerpen zoals subsidiariteit, wijze van afstand doen, kosten etc. vinden hun weerslag in het Haags Adoptieverdrag waar zowel Nederland als Haïti bij zijn aangesloten. Naast de uitgangspunten die in het verdrag staan beschreven, zijn uiteraard ook onderwerpen aan de orde gekomen die de CA IKA van belang acht zoals roots, special needs, vaststellen identiteit en het kindbeschermingsstelsel.

Dit verslag beschrijft eerst de betrokken partijen waarbij hun rol en verantwoordelijkheid uiteen wordt gezet en het beeld wat de CA IKA van deze organisaties heeft. Vervolgens komen de basisprincipes en uitgangspunten van het verdrag aan de orde en de wijze waarop hier door Haïti invulling aan wordt gegeven. Er volgt een algemene beschouwing en er wordt afgesloten met een conclusie en aanbevelingen.

2. Betrokken partijen:

Institut du Bien Etre Social et des Recherches (IBESR)

De IBESR is de Centrale autoriteit en valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Sociale Zaken. De IBESR heeft een sleutelrol in de adoptieprocedures en het toezicht op deze procedures en de personen en organisaties die hierbij betrokken zijn. Als een kind aangemeld wordt bij een Crèche (weeshuis/kindertehuis) dan zal deze als eerst aangemeld moeten worden bij de IBESR. De IBESR heeft maatschappelijk werkers in dienst die verantwoordelijk zijn voor het onderzoek naar de achtergrond van deze kinderen en ouders. Mocht het zo zijn dat de ouders daadwerkelijk afstand van hun kind wensen te doen, dan zal er door deze maatschappelijk werkers counseling geboden worden om de ouders te doordringen van de consequenties van het afstand doen. Tevens is de IBESR verantwoordelijk voor de plaatsing van kinderen in een Crèche. Mocht na de counseling blijken dat de ouders afstand willen doen van hun kind en er geen mogelijkheden meer zijn om het kind terug te plaatsen of bij extended family dan zal uiteindelijk de matchingscommissie (die valt onder de IBESR) proberen een familie te zoeken die past bij het kind. De uiteindelijke matching wordt door de IBESR getoetst en kan pas verder in de procedure zodra de IBESR akkoord heeft gegeven.

Indruk:

De IBESR heeft sinds 2012/2013 een enorme ontwikkeling doorgemaakt met de huidige [10.2.e]. De huidige staf van de IBESR heeft een helder beeld van hoe de adoptieprocedures moeten verlopen en heeft er zorg voor gedragen dat er voldaan wordt aan de uitgangspunten en verplichtingen die het Haags Adoptieverdrag met zich meebrengt. De IBESR heeft een centrale en regisserende rol binnen de adoptieprocedures waardoor de kwetsbaarheden in het systeem tot een minimum beperkt worden. Het systeem aan sich werkt naar behoren. Wel lijkt de kwaliteit van werkzaamheden en de huidige standaarden samen te hangen met de huidige staf. Er is niet te voorzien wat er gebeurt als de huidige staf vervangen moet worden (wat in het politiek instabiele land voorstelbaar is dat dit op enig moment gebeurt).

[10.2.e] (vertegenwoordiger van de NAS in Haiti)

[10.2.e] kan gezien worden als een tussenpersoon tussen de NAS en de IBESR. Zij draagt er zorg voor dat alle rapporten van de aspirant-adoptiefouders worden aangeleverd bij de IBESR en houdt de procedures in de gaten. De communicatie tussen de IBESR en de NAS verloopt te allen tijde via [10.2.e]. [10.2.e] Zij is eveneens oprichter van de Crèche Bresma. Dit is één van de Crèches waar kinderen vandaan komen die naar Nederland worden geadopteerd. Omdat de IBESR geen dubbele rollen wilt hebben van personen die betrokken zijn bij de adoptieprocedure, heeft [10.2.e] geen formele rol meer bij Bresma.

Indruk:

[10.2.e] is een mediator voor adopties uit Haïti. Zij biedt haar diensten aan voor verschillende landen (VS, Canada, Frankrijk en Nederland). Tijdens het werkbezoek is naar voren gekomen dat [10.2.e] goede banden heeft met de IBESR en zij haar zaken goed regelt. Formeel heeft [10.2.e] geen betrokkenheid meer bij het kindertehuis Bresma. [10.2.e]

11.1

[11.1] De IBESR is zeer positief over [10.2.e] en geeft aan dat zij haar zaken goed regelt en zij kwalitatief goed werk levert.

Rechtbank:

De rechtbank wordt gedurende de adoptieprocedure twee keer ingeschakeld. Wanneer het gaat om kinderen waarvan ouders afstand wensen te doen dan zal de afstand voor de rechtbank formeel bekrachtigd moeten worden. De rechtbank ontvangt hiertoe de documenten van de IBESR. De rechter controleert de documenten en besluit vervolgens op basis van de documenten en de verklaringen van de biologische ouders of de afstand bekrachtigd kan worden. Als de rechter twijfels heeft of de documentatie onvoldoende acht, dan zal nader onderzoek bevolen worden. Bij de tweede rechtszitting wordt de adoptie formeel bekrachtigd als de rechter dat in het belang van het kind acht. Ook worden de documenten zorgvuldig gecontroleerd en wordt beoordeeld of er voldaan is aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag.

Indruk:

11.1

Crèches:

In Haïti zijn momenteel 759 Crèches waar kinderen opgevangen kunnen worden. Exacte aantallen zijn niet te geven maar geschat wordt dat zo'n 80 procent van deze kinderen nog 1 of twee ouder(s) heeft. Een Crèche heeft als primair doel om kinderen op te vangen en te verzorgen. Activiteiten die ondernomen worden om te onderzoeken of kinderen teruggeplaatst kunnen worden bij hun ouders worden uitgevoerd door de social workers die in dienst zijn van de IBESR of de zogenoemde private social workers. De Crèches krijgen een accreditatie van de IBESR om kinderen te mogen opvangen en er vinden ook inspecties door de IBESR plaats. Echter, gelet op het grote aantal Crèches is nog niet volledig in beeld hoe al deze Crèches functioneren. Wel heeft de IBESR de Crèches op de kleuren Rood, Geel of Groen toebedeeld. Rode Crèches staan op de nominatie op gesloten te worden, Gele Crèches hebben aanbevelingen gekregen om eea te verbeteren en Groene Crèches zijn in orde. Momenteel zijn er zo'n 200 rode Crèches.

Indruk:

Tijdens het werkbezoek zijn twee tehuizen bezocht. Een tehuis met een 'code groen' en een tehuis met een 'code rood'. Het verschil was zeer duidelijk zichtbaar. Het tehuis met code groen was Bresma. Vanuit dit tehuis worden per jaar ongeveer 15 kinderen geadopteerd. Het ziet ernaar uit dat deze procedures goed verlopen, de kinderen worden voorbereid op de adoptie en er sprake is van een goede overdracht en opnemings van de kinderen. Het code rood tehuis zag er slecht uit mist de slagkracht en de middelen om er 'iets' van te maken.

Social Workers:

De IBESR heeft een aantal Social workers in dienst. Zij zijn verantwoordelijk voor de onderzoeken naar de achtergrond van het kind en de biologische ouders. Ook onderzoeken de Social workers of er mogelijkheden voor het kind zijn om teruggeplaatst te worden bij zijn/haar eigen familie. Ook zijn er private social workers die hetzelfde werk verrichten als de IBESR social workers. Alle documentatie die zij opstellen worden door de IBESR gecontroleerd.

Indruk:

11.1	
11.1	Wel hanteert de IBESR een vier ogen principe. Iedere rapportage die geschreven wordt, wordt door de IBESR gecontroleerd.

NGO's:

Er zijn vele Ngo's werkzaam in Haïti. Veel Ngo's zijn bezig om verbeteringen in het kindermishandelen te bewerkstelligen. Veel van deze ngo's worden gefinancierd door Unicef. Tijdens het werkbezoek is gesproken met LUMOS en Terres des Hommes. LUMOS houdt zich bezig met het 'sluiten' Crèches. LUMOS geeft aan dat zij in staat zijn geweest om de meeste kinderen terug te plaatsen bij hun familie en tracht tevens om de Crèches die zij sluiten een andere functie te geven (bijvoorbeeld voorlichtingshuizen). Terres des Hommes zet zich vooral in om Host families (lees: pleeggezinnen) te werven die kinderen willen opvangen als tijdelijke oplossing en zodoende de tijd te hebben de kinderen uiteindelijk weer terug te plaatsen wanneer de biologische ouders weer alles op de rit hebben.

Indruk:

De NGO's nemen een bijzondere plek in. Zij hebben veel invloed op het beleid van de IBESR. Aangegeven wordt dat zij veel contacten onderhouden met de IBESR en ondersteuning bieden. 11.1

11.1	De programma's die worden opgericht of uitgevoerd zien met name op het verbeteren van het Kinderbeschermingsstelsel. 11.1
------	---

11.1	Zoals dat in veel andere landen ook is, is er spanning tussen Ngo's en de overheid merkbaar. Ngos's geven aan dat interlandelijke adoptie in een land als Haïti een voorstelbaar middel is om kwetsbare kinderen te helpen. Wel moet goed gekeken worden of er echt geen andere mogelijkheden zijn.
------	---

Direction Des Archives:

Deze directie is verantwoordelijk voor de basis administratie en probeert orde te houden in de archivering van geboorte akten en overlijdens aktes. Deze directie heeft een minder directe rol in de adoptieprocedure maar is wel een schakel in het geheel. Immers, ieder kind dat geadopteerd wordt, dient een geboorte akte te hebben. Momenteel vindt een digitaliseringsslag plaats. Echter, gelet op de grote hoeveelheid documenten die gescand moeten worden, zal dit proces vermoedelijk nog jaren in beslag nemen. De ambitie om dit jaar alles gescand te hebben lijkt te hoog te zijn.

Indruk:

Gelet op de wijze waarop de basisadministratie altijd heeft plaatsgevonden is het zeer voorstelbaar dat documenten niet gevonden worden en er problemen kunnen ontstaan zodra er documenten opgevraagd gaan worden

3. Uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag:

Subsidiariteit:

De IBESR is doordrongen van het subsidiariteitsbeginsel en hecht hier ook belang aan. De social workers plegen onderzoek naar de achtergrond van het kind, interviewen de ouders om te bezien of zij niet alsnog zelf voor hun kind kunnen zorgen. Echter, de sociaal economische situatie waar de meeste Haïtianen zich in bevinden maakt het vrij gecompliceerd om kinderen binnen de familie terug te

plaatsen. Ook komen vaak situaties voor waarbij de nieuwe man van een moeder niet voor de reeds bestaande kinderen wil zorgen waardoor terugplaatsing niet tot de mogelijkheden behoort. De IBESR is wel bezig om binnenlandse adoptie te promoten en werkt aan pleeggezinnen in Haïti. Helaas is dit nog niet toereikend voor de nood waar een groot aantal kinderen zich in bevindt. De IBESR geeft hierover aan dat zij altijd zullen proberen een kind te plaatsen in gezinsverband. De rechtbank heeft ook als taak te onderzoeken of er voldoende mogelijkheden zijn onderzocht om een kind te plaatsen binnen Haïti. Als de rechter van mening is dat hier niet aan voldaan wordt, dan zal de zaak terugverwezen worden naar de IBESR met de opdracht hier meer werk van te maken.

Afstand:

Zodra ouders zich melden bij de IBESR (al dan niet via een Crèche) dan zal een social worker aan de slag gaan met de biologische ouders. Als eerst zal er (option)counseling geboden worden. Tijdens deze counseling komt uitvoerig aan de orde wat de mogelijkheden zijn voor het gezin. Als de biologische ouders bij het besluit blijven om het kind af te staan, zal de social worker onderzoek doen naar de mogelijkheden om het kind binnen Haïti zelf te plaatsen.

In de rapportage die wordt opgesteld en naar de rechtbank moet (via de IBESR) staat omschreven op welke wijze de ouders geïnformeerd zijn over de consequenties van het afstand doen. De recht bank doet een finale check en ziet de biologische ouders ook tijdens de rechtszitting en interviewt hen. Vanaf dat een kind acht jaar is wordt ook de mening van het kind gevraagd.

Matching:

Als een kind in aanmerking komt voor adoptie dan wordt het dossier behandeld in het matching comité wat onder de verantwoordelijkheid valt van de IBESR. Dit comité bestaat uit een multidisciplinair team. Er is een pedagogische, juridische, sociaal maatschappelijke, medische vertegenwoordiging in dit comité. Tijdens deze bijeenkomsten wordt gekeken welke ouders een geschikt gezin kunnen vormen voor een kind dat een bepaalde behoefte heeft. Als het comité is gekomen tot een bepaalde matching dan wordt dit ter goedkeuring aan de IBESR voorgelegd. Zodra deze matching door IBESR is geaccordeerd, pas dan zal het voorstel in Nederland worden voorgelegd en gaat de procedure aan Nederlandse zijde verlopen

Kosten van een adoptie:

De IBESR heeft een overzicht opgesteld met kosten die betaald moeten worden gedurende de adoptieprocedure. De IBESR is er goed van doordrongen dat er geen onevenredig hoge kosten gevraagd mogen worden voor een adoptie. Doordat de IBESR deze kosten reguleert, is er minder kans op betalingen aan personen of organisaties die er onevenredig veel geld aan verdienen.

11.1

11.1

Wel is het zo dat bepaalde personen/organisaties geld verdienen aan de services die zij bieden. Crèches ontvangen zodra een matching is geaccepteerd door beide Centrale autoriteiten en de aspirant-adoptiefouders 600USD per maand. Deze kosten worden gebruikt voor verzorgingskosten, medische kosten etc. Deze bedragen zouden een perverse prikkel kunnen zijn voor de Crèches om kinderen in het tehuis te laten komen die in aanmerking komen voor adoptie. Gelet op de inkomens in Haïti is 600 USD per maand een hoog bedrag. Echter, het verschil in kwaliteit van opvang en de wijze waarop de tehuizen functioneren, is zichtbaar. Tehuizen die geld ontvangen omwille van interlandelijke adoptie (de 600 USD) functioneren aanzienlijk beter. Tehuizen die minder middelen hebben, zijn nauwelijks in staat om op adequate wijze te voldoen aan de vereisten die gesteld worden aan interlandelijke adoptieprocedures

(denk hierbij aan observatierapportages, maar ook de wijze waarop de kinderen begeleid worden).

4. Overige belangrijke aspecten/onderwerpen

Roots:

De IBESR is ook verantwoordelijk voor rootsvragen. De IBESR geeft aan dat zij de schakel wil zijn tussen de rootszoeker en de biologische familie. Dit om te voorkomen dat er tussenpersonen misbruik maken van de situatie en geld vragen voor diensten die zij niet kunnen leveren. Geadopteerden die hun dossier willen inzien worden ontvangen door de IBESR. Hierover geeft IBESR wel aan dat dossiers van vóór 2013/2014 moeilijker te traceren zijn dan de periode ná de inwerkingtreding van het verdrag. De IBESR geeft aan dat geadopteerden altijd kunnen achterhalen van wie zij afstammen. Ook zal dit eenvoudiger zijn voor dossier ná de inwerkingtreding van het verdrag.

Identiteit vaststellen:

De identiteit vaststellen van personen is in Haïti ingewikkeld. Immers de basisadministratie is niet zoals die in Nederland is geregeld. Door interviews van de social workers, de IBESR en de rechtbank met de persoon die een kind wil afstaan, wordt afgeleid of het daadwerkelijk de ouder van het kind betreft. Daarnaast wordt gekeken naar de identiteitspapieren. Echter, zoals bekend is dit in Haïti een zwakke schakel en is iedere document op aanvraag (en betaling) te verkrijgen.

Kinderbeschermingsstelsel in Haïti:

In Haïti is het jeugdstelsel minimaal opgericht. Veel andere mogelijkheden dan plaatsing in een tehuis lijken er niet te zijn. Wel zijn diverse ngo's bezig met het werven van zogenoemde host families en is er een geringe toename te zien aan binnenlandse adoptie. Gelet op de situatie in Haïti is niet te voorzien dat er binnen afzienbare tijd sprake zal zijn van een goed doordacht stelsel waarbinnen de belangen van kinderen goed gediend worden. Ondanks dat het gehele jeugdbeschermingssysteem niet goed op orde lijkt (wat met het beschikbare aantal mensen ook lastig voor elkaar te krijgen is), lijkt er wel voldoende aandacht uit te gaan naar het onderwerp adoptie.

Special needs:

Gedurende het werkbezoek in Haïti is door de delegatie meerdere malen aandacht gevraagd voor de kinderen met special needs. In Nederland worden doorgaans de wat gezondere kinderen geplaatst waarbij er wel sprake is van een sociaal belaste achtergrond. Navraag leert dat een groot aantal van deze kinderen in gespecialiseerde tehuizen worden geplaatst in Haïti zelf. De delegatie heeft niet kunnen vaststellen dat dit ook daadwerkelijk zo is. Het vermoeden bestaat dat in Haïti niet het besef leeft dat aspirant-adoptiefouders vaak openstaan voor kinderen met special needs.

5. Algemene beschouwing:

Sinds de inwerkingtreding van het Haags Adoptieverdrag voor Haïti, zijn enorme stappen voorwaarts gemaakt om de kwaliteit van de adoptieprocedures beter in te regelen. De kern van de IBESR heeft kennis van zaken, begrijpen de kwetsbaarheden van het adoptiestelsel en werken er hard aan om foute procedures zoveel als mogelijk te elimineren. De IBESR heeft een grote ambitie en heeft veel taken en verantwoordelijkheden naar zich toegehaald. Tegelijkertijd zit daar een

risico. Immers, Haïti is een politiek instabiel land, er heerst veel armoede, er is weinig geschoold personeel en er zijn beperkte middelen om de ambitie die de IBESR heeft waar te maken. De IBESR is hard bezig met het sluiten van een groot aantal kindertehuizen. Enerzijds is dit toe te juichen, anderzijds kleven hier ook risico's aan vast. Immers, de kinderen in die tehuizen moeten namelijk een plek gaan krijgen binnen de maatschappij. De vraag is of er voldoende zorg en aandacht voor de kinderen is die niet meer in dat betreffende tehuis kunnen verblijven. De IBESR werkt zoals aangegeven aan de invulling van het subsidiariteitsbeginsel. Echter, de sociaal economische situatie waar vele Haïtianen zich in bevinden maakt het moeilijk kinderen te plaatsen in hun eigen omgeving. Wel is de IBESR samen met Ngo's bezig om een netwerk van pleegzorg op te richten en Haïtianen ervan bewust te maken dat binnenlandse adoptie tot de mogelijkheden behoort. Voor kinderen die in tehuizen zitten en niet geadopteerd kunnen worden is het perspectief somber. Er is sprake van Restavek kinderen (kind slaven) en kinderen worden veelal gebruikt voor arbeid.

De positie van de biologische ouders wordt serieus genomen door de IBESR. Er wordt op deugdelijke wijze counseling geboden en de biologische ouders zijn op de hoogte van de consequenties van adoptie. Ok vindt hier nog een finale check door de rechtbank plaats. De ouders hebben zelf de keuze (als zij echt over willen gaan tot afstand van het kind) of zij voor een zwakke of een sterke adoptie willen gaan. Bij binnenlandse adoptie wordt meestal overgegaan tot zwakke adoptie (waar sterk ook mogelijk is). Bij interlandelijk adoptieprocedures is er sprake van sterke adoptie.

De kosten die gehanteerd worden bij interlandelijke adoptie worden ook zoveel als mogelijk gereguleerd. 11.1

11.1 Echter, een aantal mensen dat betrokken is bij de procedures verdienen geld en vragen geld voor de aangeboden service. De 600 USD verzorgingskosten per maand komen hoog over en kan voor tehuizen een perverse prikkel zijn om met name kinderen te willen opnemen die uiteindelijk interlandelijk geadopteerd worden. Zo lijkt Bresma een tehuis te zijn waar 99 procent van de kinderen uiteindelijk geadopteerd wordt. Om het proces goed te stroomlijnen is het voorstelbaar dat de IBESR kinderen die beschikbaar komen voor adoptie in eenzelfde tehuis plaatst. (IBESR is namelijk plaatsende instantie)

6. Krachten en uitdagingen:

Sterke punten binnen de adoptie keten in Haïti:

- De wetgeving is op orde en sluit aan bij de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag.
- De kern van de IBESR bestaat uit kundige en gepassioneerde mensen die alles in het werk stellen om te kunnen voldoen aan de uitgangspunten van het Verdrag.
- De IBESR heeft een centrale positie ingenomen binnen de adoptieketen.
- De IBESR houdt toezicht op de betrokken partijen, personen en organisaties en streeft ernaar alles te laten verlopen naar de uitgangspunten van het verdrag.
- Het matchingscomité bestaat uit een multidisciplinair team en er wordt niet lichtzinnig omgegaan met een matching.
- De rechtbank lijkt haar taak serieus te nemen door een finale check te doen op afstand van de biologische ouders en de uiteindelijke adoptie.

- De samenwerkingspartner van de NAS 10.2.e heeft al veel ervaring met interlandelijke adoptie en wordt door de IBESR hoog aangeschreven.
- De IBESR stelt jaarlijks een quotum vast voor het aantal te adopteren kinderen. Dit voorkomt onnodige druk van landen van herkomst op Haïti.

Uitdagingen binnen de adoptieketen in Haïti:

- Het is de vraag of de ambitie van de IBESR en de uitvoering van het beleid uitgevoerd kan worden door het grondpersoneel.
- Er lijkt een gebrek aan middelen te zijn voor een adequate uitvoering van het beleid. De IBESR wordt ondersteund door Unicef en diverse Ngo's. Als deze steun wegvalt dan is het de vraag of de huidige opbouw voortgezet zal worden.
- De positie die de kern van de IBESR inneemt is prijzenswaardig. Echter, mocht de top van de IBESR vervangen worden, bestaat er een risico dat de opbouw stagneert.
- Haïti scoort hoog op de corruptie index. Ook al heeft de delegatie geen signalen van corruptie gezien of herkend, blijft de kans aanwezig dat er door bepaalde personen oneigenlijk geld wordt verdiend aan interlandelijke adoptie.
- De gemeentelijke basisadministratie is nog niet op orde in Haïti. Dat betekent dat niet altijd met zekerheid te zeggen is of het kind daadwerkelijk het kind is van degene die afstand doet (ondanks de cross interviews van social workers, IBESR en rechtbank).
- De aspirant-adoptiefouders dienen 600 USD per maand te betalen als verzorgingskosten nadat de matching door alle partijen is goedgekeurd. Er is onvoldoende zicht gekomen op hoe dat geld wordt besteed (hoewel je duidelijk verschil zag tussen de staat van tehuizen en de verzorging van de kinderen waar wel vanuit wordt geadopteerd en tehuizen die slechts alleen voor opvang zijn bedoeld). (je betaalt voor een bepaalde service en kwaliteit)
- Adopties die plaats hebben gevonden vóór de inwerkingtreding van het Verdrag zijn minder goed gedocumenteerd dan de adopties van ná de inwerkingtreding van het Verdrag. Dat maakt dat informatie van de oudere dossiers minder goed terug te vinden zal zijn.

7. Conclusie:

Alles tegen elkaar afwegende kan gesteld worden dat de adoptieprocedures die plaatsvinden tussen Haïti en Nederland voldoen aan de uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag. Het systeem is goed opgericht waarbij er sprake is van diverse checks and balances. Kinderen die worden geadopteerd uit Haïti hebben baat bij deze adoptie en groeien op in een liefdevol gezin. Mogelijkheden om binnen Haïti opgevangen te worden zijn beperkt en lijkt in de meeste gevallen niet de meest wenselijk situatie en niet in het belang van het kind.

De IBESR heeft een centrale rol ingenomen en functioneert zoals dat van een Centrale autoriteit mag worden verwacht. Dat sommige processen niet zijn ingericht zoals dat in Nederland het geval is, is inherent aan de situatie van het land. Er is namelijk sprake van een zeer arm en onderontwikkeld land.

Aanbevelingen:

- De mogelijkheden moeten onderzocht worden of afname van DNA standaard ingevoerd kan worden. Op die wijze is in ieder geval vastgesteld dat de afstand die van het kind is gedaan daadwerkelijk gedaan is door de biologische ouders. Dit biedt meer zekerheid dan de huidige werkwijze.
- Zodra de top van de IBESR vervangen wordt, is het noodzakelijk dat de situatie zo snel als mogelijk opnieuw beoordeeld wordt. Kan dan nog steeds de kwaliteit gehaald worden zoals die er nu is?
- Het is van belang om de ontwikkelingen in Haïti nauwlettend te volgen. Periodieke overleggen met de Nederlandse Adoptie Stichting, het ISS en het Permanent Bureau zijn aangewezen. Zij hebben veel zicht op de huidige praktijk.

Datum	Organisatie	Personen
<u>Zondag 10 maart</u> - 16:00 – 17:30	- Government Specialist/facilitator	10.2.e
<u>Maandag 11 maart</u> - 09:30 – 14:30 - 15:00 – 17:00	- Institut du Bien Etre Social et des Recherches (IBESR, Haïtiaanse CA) - Matchingscomité (onderdeel van de IBESR) - Unicef, afd. kinderbescherming	10.2.e 10.2.e (legal advisor) - Afvaardiging van diverse disciplines die onderdeel zijn van dit comité. - Hoofd Protection specialists en Protection officer
<u>Dinsdag 12 maart</u> - 8:00 – 10:00 - 11:00 – 12:30 - 12:30 – 14:00 - 14:30 – 16:00 - 18:00 – 22:00	- Bresma (kindertehuis) - Terres Des Hommes - Lunch NL Consul General - Lumos (NGO) - Franse ambassade diner	- Directrice Kindertehuis - Hoofd Kinderbescherming plus twee medewerkers - 10.2.e 10.2.e - Hoofd kinderbescherming plus medewerker - 10.2.e
<u>Woensdag 13 maart</u> - 9:30 – 10:30 - 11:00 – 12:30 - 13:00 – 14:30 - 15:00 – 16:30	- Direction Des Archives - Workshop Childprotection organisations - Rechtbank - Kindertehuis	- Director General - Diverse betrokkenen - De heer 10.2.e (rechter) - Directrice
<u>Donderdag 14 maart</u> - 8:00 – 10:00 - 11:00 – 13:00	- Social Worker, Kinderarts en vertegenwoordiger NAS - VS ambassade	- 10.2.e - .....

Bestuursverslag 2013

5 april 2014

Inleiding

Bureau van het Haags verdrag die in de *Guide*

Buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

buiten reikwijdte

Plaatsingen naar herkomstland

Aantal kinderen per land, onderverdeeld naar geslacht:

Land	aantal kinderen	aantal jongens	aantal meisjes
Buiten reikwijdte			
Haiti	7	4	3

Buiten reikwijdte

Aantal kinderen per land, onderverdeelt naar leeftijd op moment van aankomst in Nederland:

Land	0 – 2	2 – 4	4 – 6	6 – 8	>8
Buiten reikwijdte					
Haiti		2	4	1	

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten rijkwijdte

buiten reikwijdte

Bestuursverslag 2013

5 april 2014

buiten reikwijdte

Contactlanden

Buiten reikwijdte

aangenomen. De wijzigingen in procedures dragen bij aan een toename in de kwaliteit van de bemiddelingen. Wel merken we dat de doorlooptijd tot goedgekeurde match langer is. Daarentegen is in de nieuwe procedure de wachttijd tussen voorstel en afreizen om het kind op te halen over het geheel genomen aanzienlijk ingekort.

10.2.e

Haitiaans bezoek in Den Haag v.l.n.r.

10.2.e

10.2.e

De NAS heeft de eerstverantwoordelijken van de IBESR van Haiti in Den Haag kunnen ontmoeten tijdens een bijeenkomst tussen IBESR, NAS en Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Buiten reikwijdte

Haiti

Na de voorzichtige herstart in 2012 was er in 2013 nog steeds sprake van een proeftraject en dus van intensieve samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Door de Haïtiaanse autoriteiten is hard gewerkt aan verbetering van het proces. Dit heeft er toe geleid dat, behalve een aanscherping van procedures, er een nieuwe wet is

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Jaarverslag 2008

10.2 e

• Missie • • • • •

Wereldkinderen vindt opgroeien in een liefdevol en respectvol gezin een van de meest fundamentele rechten van het kind. Wereldkinderen richt zich daarom op kinderen in ontwikkelingslanden, die niet in een gezinsverband kunnen opgroeien. Voor deze kinderen ondersteunt Wereldkinderen in

eerste instantie lokale oplossingen. Wanneer er voor het kind in het geboorteland geen reële bestaansmogelijkheden zijn in een gezin of gezinsvervangende situatie is opgroeien in een gezin in Nederland een optie en bemiddelt Wereldkinderen bij adoptie naar Nederland.

• Inhoudsopgave • • • • •

Voorwoord	4
Strategische prioriteiten in 2008	6
<i>Gezinsversterking - Preventie familie desintegratie -</i>	8
<i>Gezinsversterking - Re-integratie biologische familie -</i>	12
<i>Gezinsvervangning - Vervangend thuis in eigen land -</i>	14
<i>Gezinsvervangning - Interlandelijke adoptie -</i>	16
Wereldkinderen in Nederland	20
Voorlichting en Communicatie	23
Bestuur en organisatie	26
Verslag van de Raad van Toezicht	28
Toelichting op de jaarrekening	30
Verkorte jaarrekening	31
Accountantsverklaring	35
Colofon	36

ieder kind heeft recht op een thuis

10.2.e

• Voorwoord . . . . .

Ieder kind heeft recht op een thuis, ieder kind heeft het recht om op te groeien binnen de veiligheid en de liefde van een gezin.

Er leven vele miljoenen kinderen in erbarmelijke omstandigheden. Deze kinderen willen wij graag een kans op een betere toekomst geven. In de eerste plaats door lokale opvangmogelijkheden voor kinderen in een gezin te vergroten en als dat niet mogelijk is door het vinden van een adoptiegezin in Nederland. Dit uitgangspunt is gebaseerd op het Haags Adoptie Verdrag, dat door circa zeventig landen is ondertekend. Vanuit deze visie werkt Wereldkinderen samen met partners in diverse landen aan gezinsversterking en indien nodig aan gezinsvervanging. Al onze activiteiten vallen daarmee onder onze missie:

Ieder kind heeft recht op een thuis.

Kinderen zonder thuis worden steeds vaker in eigen land opgevangen. Economische en maatschappelijke ontwikkelingen maken binnenlandse pleegzorg en adoptie steeds meer mogelijk in ontwikkelingslanden. Doordat met name jonge, gezonde baby's in het eigen land in een gezin kunnen worden geplaatst, neemt het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld af en verandert de samenstelling van de groep kinderen. Het gaat vaker om kinderen met een meer complexe achtergrond, kinderen met een (licht tot zwaar) medisch dossier, oudere kinderen en meerlingen.

Geadopteerden die op zoek zijn naar hun 'roots' en in contact willen komen met het land van herkomst of hun biologische familie, faciliteren wij zoveel mogelijk. Naast het beantwoorden van zoekvragen, biedt Wereldkinderen ook rootsreizen aan in groepsverband en familiereizen voor ouders met jongere kinderen. Wij hebben al vele geadopteerden en hun biologische familie weer met elkaar in contact gebracht. Vanuit de overtuiging dat iedere geadopteerde er recht op heeft zijn of haar achtergrond te kennen.

Het jaar 2008 was opnieuw een roerig jaar voor adopterend Nederland, zo ook voor Wereldkinderen. Door de wereldwijde afname van het aantal adoptiekinderen hebben we een nieuwe reorganisatie in gang gezet. Verder is er opnieuw veel aandacht en belangstelling vanuit de media en de politiek geweest voor mogelijke misstanden rondom adoptie en hebben commissies aanbevelingen gedaan met betrekking tot adoptie.

Wereldkinderen heeft er actief op ingezet om een realistisch landelijk beeld neer te zetten rondom adoptie. Dit wordt ons niet door iedereen in dank afgenomen. Maar wij vinden het van belang dat er met betrekking tot adoptie een realistisch en transparant beeld wordt neergezet. Adoptie is een goede mogelijkheid voor kinderen om toch in een gezin te kunnen opgroeien, maar het moet wel een laatste mogelijkheid blijven. Wij willen graag dat wereldwijd wordt ingezet op verantwoorde adopties, adopties alleen als er geen andere mogelijkheden zijn voor kinderen om binnen hun eigen familie op te groeien.

Graag spreek ik de wens uit dat het jaar 2009 vooral een jaar wordt van de dialoog met alle betrokkenen, een dialoog met voldoende realiteitszin. Anno 2009 is de

wereld van adoptie veranderd en kunnen we het ons niet meer permitteren om er met de ogen van tien, twintig jaar geleden naar te kijken. En dat vereist moed en daadkracht.

Tot slot wil ik een ieder die zich in 2008 weer met veel energie en enthousiasme heeft ingezet voor Wereldkinderen bijzonder hartelijk bedanken. Dankzij de steun van heel veel enthousiaste betrokkenen hebben wij vele duizenden kinderen een betere toekomst kunnen bieden, door de mogelijkheden in het eigen land te verbeteren en door interlandelijke adoptie.

Ik hoop dat u met veel interesse kennis neemt van ons jaarverslag.

Juni 2009

10.2.e

Bestuurder/Directeur Wereldkinderen

Uit het Haags Adoptieverdrag...

"Dit verdrag heeft tot doel waarborgen vast te leggen om te verzekeren dat interlandelijke adopties op zodanige wijze plaatsvinden dat het hoogste belang van het kind daarmee is gediend en de grondrechten die hem volgens het internationale recht toekomen, worden geëerbiedigd."

• Strategische prioriteiten in 2008 • • • • •

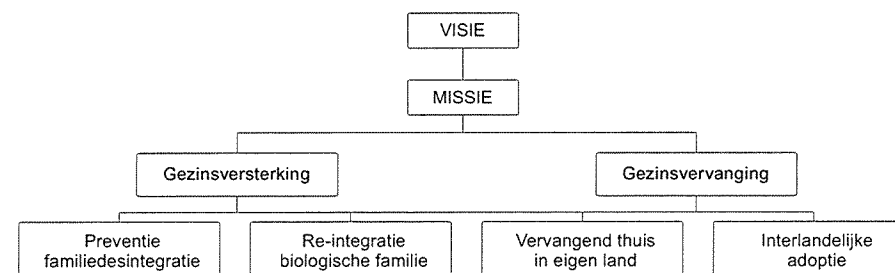
IEDER KIND HEEFT RECHT OP EEN THUIS

In het beleid van Wereldkinderen staat de missie centraal: ieder kind heeft recht op een thuis. De uitgangspunten van de programma's van Wereldkinderen zijn dan ook gericht op gezinsversterking en gezinsvervangende. Gezinsversterking staat daarbij bovenaan, zo nodig wordt ingezet op gezinsvervangende. Binnen deze programma's heeft Wereldkinderen vier interventiestrategieën geformuleerd.

In eerste instantie zet Wereldkinderen zich in voor programma's die zich richten op de preventie van familiedesintegratie; programma's die de biologische familie van het kind versterken. Wereldkinderen richt zich daarbij vooral op projecten die zich inzetten voor kinderen en gezinnen met hiv/aids, kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking, onderwijs, bestaanszekerheid en tijdelijke opvang van kinderen. In tweede instantie ondersteunt Wereldkinderen programma's op het terrein van familie re-integratie; programma's die ervoor zorgen dat kinderen weer bij hun familie kunnen komen wonen. Ze steunt daarbij projecten op het gebied van onderwijs, bestaanszekerheid en opvang van kinderen. Wanneer er geen gelegenheid is voor de kinderen om bij hun eigen familie op te groeien, zorgt We-

Wereldkinderen is een kindervelzijnsorganisatie en heeft als doelstelling ondersteuning aan kinderen te verlenen die noodgedwongen zonder een beschermend thuis moeten opgroeien. Daarnaast geeft de organisatie voorlichting over de mogelijkheden om steun aan deze kinderen te bieden en bevordert Wereldkinderen daar waar nodig interlandelijke adoptie voor kinderen voor wie in het land van herkomst geen mogelijkheden zijn om in een liefdevol thuis op te groeien.

reldkinderen als derde stap in haar interventieprogramma voor gezinsvervangende. Wereldkinderen richt zich daarbij programma's die zich inzetten voor permanente zorg in een pleeggezin of voor nationale adoptie van de kinderen. Haar aandacht gaat daarbij vooral uit naar kinderen zonder ouders, kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking en kinderen en gezinnen met hiv/aids. Wanneer er geen mogelijkheden voor een kind zijn om op te groeien in een gezin of vervangend

Figuur 1: Doelstelling en beleid Wereldkinderen in volgorde van prioriteit.

Als vanzelfsprekend behartigt Wereldkinderen de belangen van deze kinderen en de (aspirant)ouders die deze kinderen een nieuw thuis geven. Wereldkinderen zet zich ook in om wetenschappelijk onderzoek op het gebied van adoptiekinderen te bevorderen. De visie van Wereldkinderen is in overeenstemming met de VN Conventie van de Rechten van het Kind (art. 21) en met het Haags Internationaal Adoptieverdrag uit 1993. Beide conventies zijn door Nederland getekend en geratificeerd.

thuis in eigen land, dan helpt Wereldkinderen om via interlandelijke adoptie een nieuw liefdevol thuis voor de kinderen in een gezin in Nederland te vinden.

Resultaten

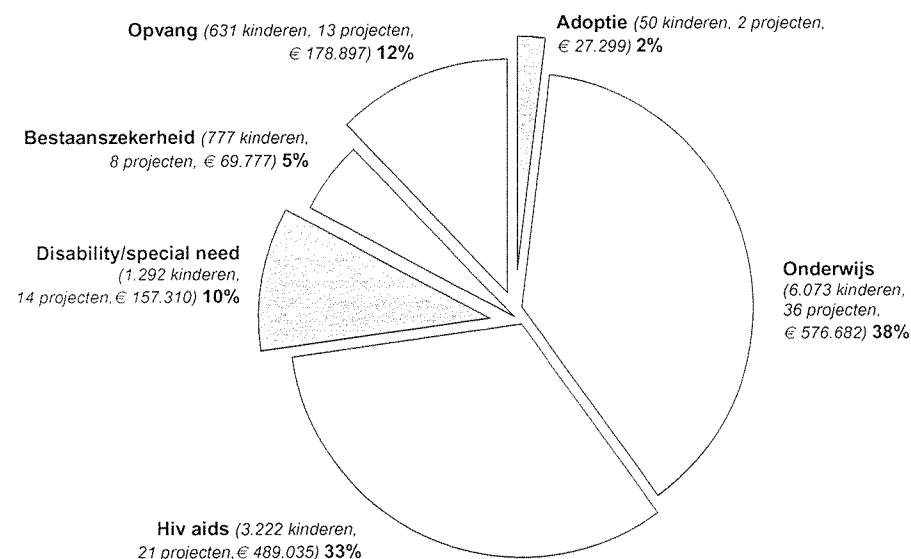
In 2008 steunde Wereldkinderen in totaal 90 projecten in 14 verschillende landen in Azië, Afrika, Latijns Amerika en het Caribisch gebied. Wereldkinderen besteedde hieraan € 1499.000,-. Deels vallen de projecten onder meerdere interventiestrategieën en sectoren. In totaal werden lokaal ruim 12.000 kinderen direct door Wereldkinderen bereikt. Als één kind in een gezin ondersteund wordt, heeft dit ook een positieve invloed op de rest van het gezin en de aanwezige broertjes en zussen. Indirect bereikte Wereldkinderen naar schatting zo'n 36.000 kinderen.

In 2008 konden op het terrein van gezinsversterking lokaal 11.045 kinderen worden ondersteund. Dankzij de financiële bijdragen van Wereldkinderen konden 1000 kinderen die niet binnen hun eigen familie konden re-integreren lokaal een plek krijgen in een pleeggezin, adoptiegezin of vervangend thuis.

Met interlandelijke adoptie vonden 290 kinderen uit 10 verschillende landen via Wereldkinderen een nieuw thuis in Nederland. Aan interlandelijke adoptie besteedde Wereldkinderen € 3.100.000,-.

2009 en verder

De wereld om ons heen verandert voortdurend. Zowel op het gebied van ontwikkelingssamenwerking als ook in de wereld van interlandelijke adoptie. Door het sterk teruglopende aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie naar Nederland in aanmerking komt, is Wereldkinderen genoodzaakt haar organisatie

Figuur 2: Financiële steun aan projecten in het buitenland per sector in 2008

in de loop van 2009 hierop aan te passen. Ze zal de nodige stappen ondernemen om de financiële continuïteit ook in de toekomst te kunnen blijven waarborgen. Wereldkinderen blijft zich inzetten voor kinderen zonder thuis. De directe dialoog met partnerorganisaties, overheden en andere betrokkenen op het gebied van lokale programma's en interlandelijke adoptie blijft belangrijk. De in 2007 geformuleerde interventiestrategieën zullen verder worden geconcretiseerd binnen de organisatie.

• Gezinsversterking • • • • •

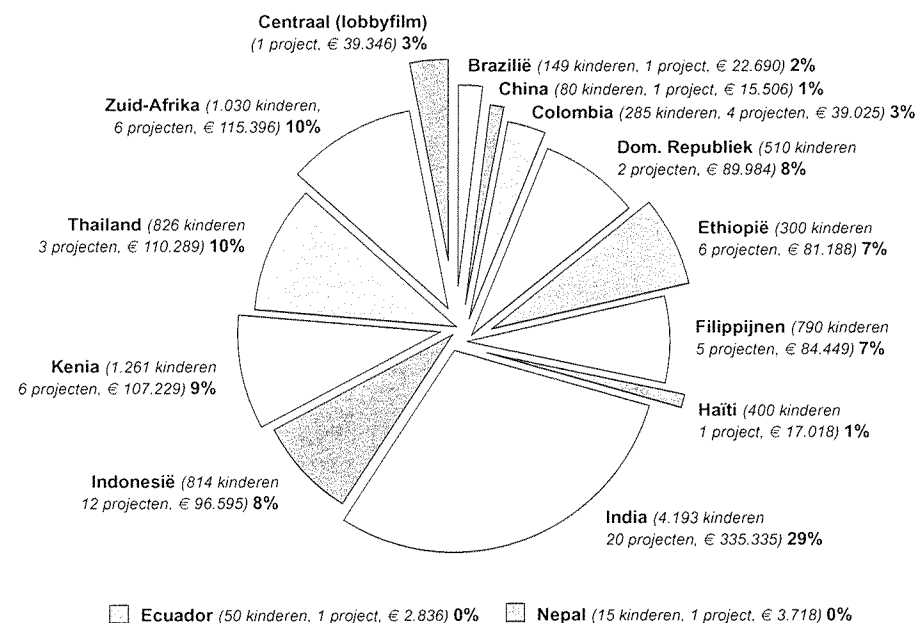
PREVENTIE FAMILIE DESINTEGRATIE

Wereldkinderen vindt het belangrijk dat kinderen waar mogelijk bij hun eigen ouders kunnen opgroeien. Wereldkinderen ondersteunt in dit kader als eerste interventiestrategie programma's die zich richten op het versterken van de biologische familie van het kind. In 2008 werden op dit gebied 70 projecten gesteund in 14 verschillende landen in Azië, Afrika en in Latijns Amerika en het Caribisch gebied. In totaal steunde Wereldkinderen deze projecten in 2008 met € 1.160.604,-. Er werden hiermee 10.703 kinderen bereikt.

Het grootste aantal projecten op het gebied van het voorkomen van familie desintegratie steunt Wereldkinderen in India. In 2008 waren dit 20 projecten, die zich voor het grootste deel richten op het volgen van onderwijs. Veel projecten in India worden gesteund door adoptieouders die kinderen uit India adopteerden en iets terug willen doen voor de kinderen in het land zelf. Een aantal sponsorprojecten van hostels in India is dit jaar afgebouwd, omdat ze niet goed pasten binnen de interventiestrategieën. De laatste paar jaar zet Wereldkinderen zich ook in voor hiv/aids projecten. In 2008 steunde Wereldkinderen 3.030 kinderen in gezinnen met hiv/aids in Brazilië, Ethiopië, Haïti, India, Kenia, Thailand en Zuid-Afrika.

UITGELICHT: Partnerorganisatie NAZ in India

The NAZ Foundation Trust in India wordt sinds 2007 door Wereldkinderen gesteund. Dit project verleent zorg aan kinderen die hiv hebben of van wie de ouders of andere naaste familieleden hiv/aids hebben of daaraan overleden zijn. Dit programma, dat Home Based Care wordt genoemd, heeft drie doelstellingen: ervoor zorgen dat kinderen die hiv hebben goede voeding krijgen, zodat ze een langer en beter leven hebben; het verhogen van de kennis bij de kinderen, hun verzorgers en familieleden over hiv-infectie, medicijngebruik en een positieve

Figuur 3: Preventie familie desintegratie, financiële steun per land in 2008

levenshouding; en capaciteitsversterking van huishoudens en gemeenschappen om goed te kunnen zorgen voor kinderen met hiv en andere kwetsbare kinderen.

Het doel voor 2008 was om hiermee 175 kinderen te bereiken. NAZ begon in 2008 met 163 kinderen en bereikte aan het einde van het jaar al 190 kinderen tussen de 0 en 14 jaar, 81 meisjes en 109 jongens. Van deze 190 kinderen zijn er 101 besmet met het hiv virus en leven er 89 in gezinnen waar hiv/aids heerst. Het merendeel van de kinderen woont in een één-oudergezin, de vader is vaak diegene die overleden is. Twaalf kinderen hebben beide ouders verloren en wonen bij hun

grootouders. Een verpleegkundige bezoekt minimaal 20 families per maand om de ouders of verzorgers te ondersteunen bij de zorg voor de kinderen en om infecties en andere ziektes te behandelen. Aan het einde van 2008 kregen 75 van de 101 besmette kinderen aidsremmers. De andere kinderen hebben deze medicijnen (nog) niet nodig, omdat hun weerstandsniveau nog hoog genoeg is. In 2008 hebben 35 jongens en 13 meisjes bijvoeding gekregen (dagelijks een halve liter melk en een ei of fruit). De twee counselors en de verpleegkundige hebben in 2008, 113 families regelmatig bezocht om hen psychosociale steun te verlenen. In totaal zijn er in 2008 door de counselors 667 huisbezoeken afgelegd.

NAZ heeft in 2008 een aantal moeders ondersteund bij het vinden van een baan en hun kinderen overdag opgevangen in het kinderdagverblijf. Ook hebben een paar families een kleine lening gekregen. Wereldkinderen heeft NAZ drie keer bezocht in 2008 en verder is er regelmatig contact, zodat Wereldkinderen het programma zo nodig bijtijds kan bijsturen. Ook is NAZ door een filmploeg bezocht en is een film met hen gemaakt om de hiv problematiek in India meer onder de aandacht te brengen. In 2008 ontving NAZ van Wereldkinderen € 27.141,-. Een groot deel van dit budget was voor capaciteitsopbouw.

10.2.e

heeft als enige van zijn broers en zussen hiv. Dankzij lang aandringen van Naz is hij getest, alhoewel hij geen symptomen vertoonde en zijn (hiv-positieve) ouders er in eerste instantie niet achter stonden. Dankzij het programma wordt zijn gezondheid nu in de gaten gehouden en krijgt hij aanvullende voeding. Daardoor is zijn gezondheid relatief goed en hoeft hij

Partners

De partners met wie Wereldkinderen in de verschillende landen samenwerkt aan de preventie van familie-desintegratie zijn: Associacao Civil Anima (Brazilië), Liming (China), Mujeres de Bosa, Esperanza de Vivir en Creciendo Unidos (Colombia), NIGUA en Boca Chica (Dominicaanse Republiek), Hogar del Nino (Ecuador), OSSA, Gemini Trust en GOA (Ethiopië), Sapang Palay, St. Joseph Community Centre Olongapo, Damayan Community Centre en KBF (Filippijnen), Maison l'Arc en Ciel (Haïti), Dominique Savio, NAZ, ROH, Holy Cross Convent, Investment in Man, Sisters of the Cross, Poor Sisters of our Lady Paithan, Jyoti Society Holy Cross Vikas Kendra, Matru Schaya Welfare Centre, Holy Spirit Hospital Mumbai, Socio Educational Centre Medarametla, St. Michels Hostel New Delhi, St. Thomas and Seva Bhavan Hostel Jaleswar, Utkal Vanu Hostel, Vikas Sadan, St. Joseph's Convent Bidkin, Holy Cross Corso Farm Welfare Society Goa, Vivekananda Adibasi Kalyan Samity, Vincentian Orissa Society en Bihar Sponsor Children Charitable Society (India), Pekayon Jaya, Yayasan, Pela Mampang, Jl Kebalen, BKKKS en PA Marganingsih Lasem (Indonesië), Camp David Centre, Mutino FSH Group, Imani Rehabilitation Agency Nairobi en World Voices Positive (Kenia), Gauree Shankar, Nepal Childrens Organisation (Nepal), Nong Snom en Daughters of Charity (Thailand), SA Cares for Life (Zuid-Afrika).

geen aidsremmers te slikken. Binnen het programma worden ook positief denken en goede interpersoonlijke contacten benadrukt, zodat 10.2.e net als andere hiv-besmette kinderen geaccepteerd wordt door zijn omgeving en een zo normaal mogelijk leven kan hebben. Hij gaat dan ook gewoon naar school, net als zijn broertjes en zusjes.

• Gezinsversterking . . .

RE-INTEGRATIE BIOLOGISCHE FAMILIE

Als tweede interventiestrategie ondersteunt Wereldkinderen binnen het thema gezinsversterking programma's gericht op het integreren van kinderen in hun biologische familie. Wereldkinderen steunt vier projecten die zich hiervoor inzetten, in India, Ethiopië, Haïti en Brazilië. In 2008 ondersteunde Wereldkinderen deze projecten met € 51.549,-. Hiermee werden 342 kinderen bereikt.

In Ethiopië steunde Wereldkinderen de organisatie Oprifs met de opvang en re-integratie van 50 straatmeisjes in Addis Ababa. In Brazilië ondersteunde Wereldkinderen families in Santa Terezinha met voeding, medicijnen, een microkrediet en workshops om opgevangen straatkinderen weer in hun familie te re-integreren. Van de 52 kinderen in dit programma konden er dit jaar 19 terug naar huis. In Haïti zorgde Wereldkinderen voor financiële bijdragen voor de opvang, educatie en gezinshereniging van 140 straatkinderen in Lakay.

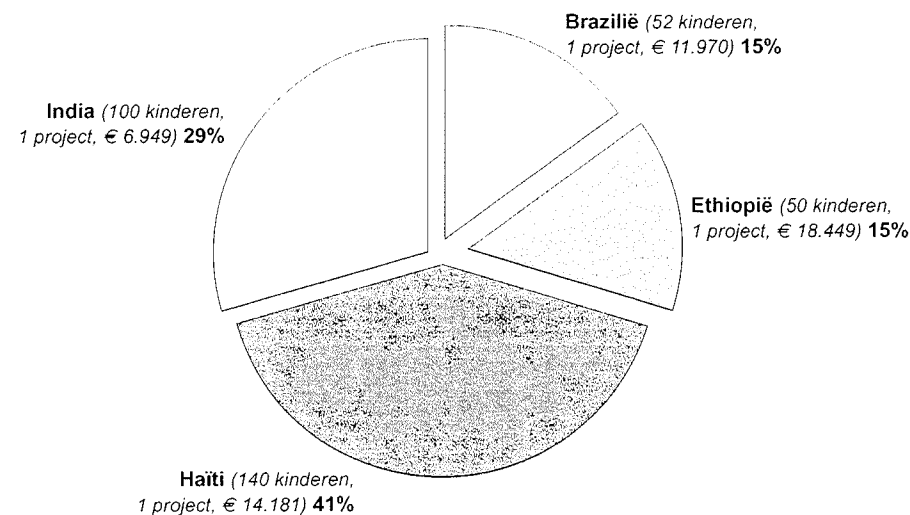
UITGELICHT: HCHW-Hyderabad, Andhra Pradesh in India

In India steunt Wereldkinderen de Hyderabad Council of Human Welfare (HCHW). De HCHW zet zich in voor de straatkinderen in Hyderabad en de kinderen die zich daar in andere moeilijke omstandigheden bevinden (kinderarbeid, bedelen, volderapen, misbruik en prostitutie). Hun aantal wordt geschat op 40.000. De doelstelling van de HCHW is het terugdringen van het aantal kinderen dat op straat leeft en het met succes re-integreren van kinderen in hun familie- of thuissituatie. De organisatie wil graag meer straatkinderen onderwijs of een beroepsopleiding laten volgen. Daarnaast wil ze de kwaliteit van leven en medische zorg van de kinderen die op straat leven verbeteren. De kinderen worden van straat of van hun werkplek gehaald, opgevangen, krijgen te eten en schone kleren, hun ouders wor-

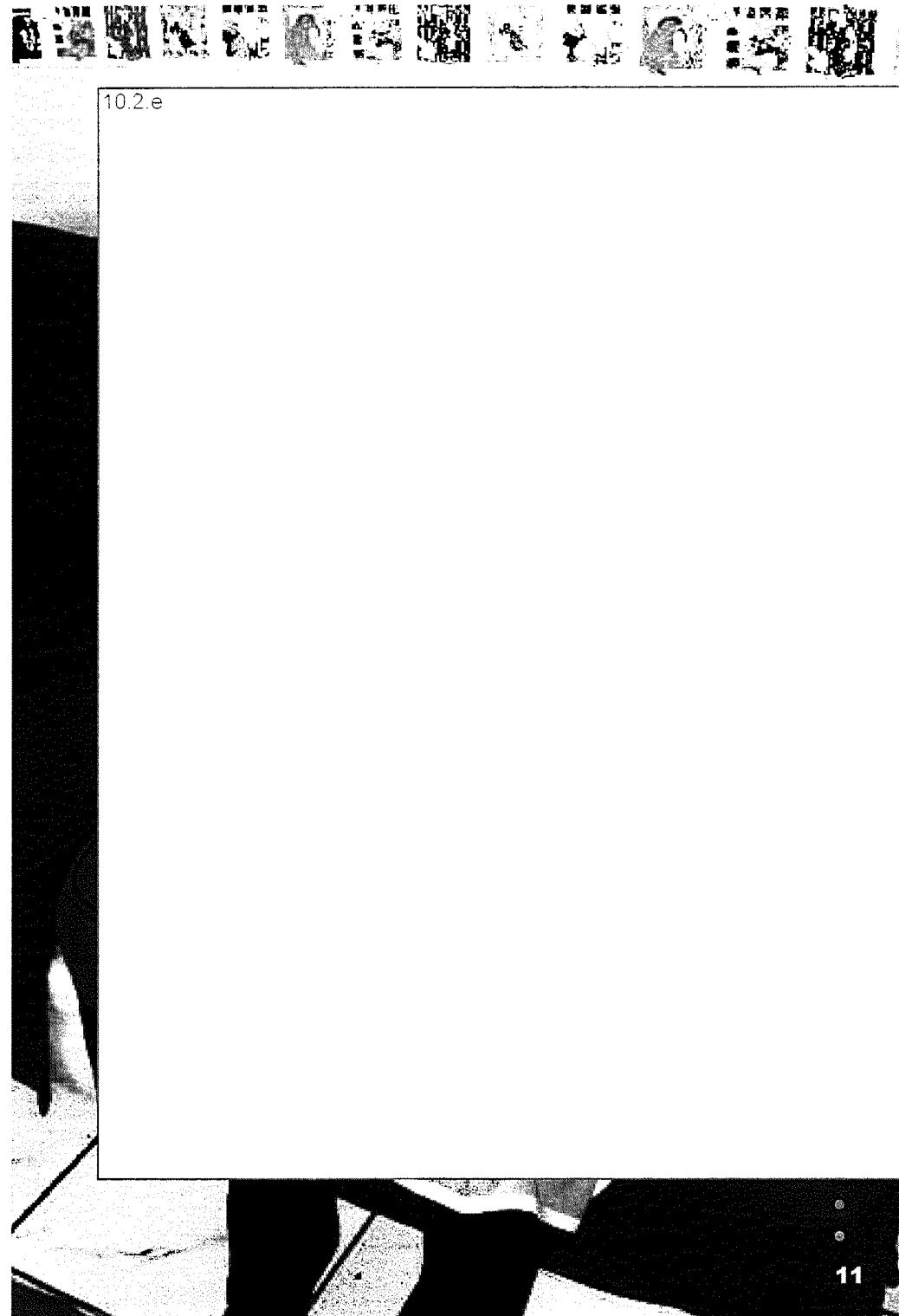
den gezocht en bekeken wordt of ze weer naar hun huis of familie terug kunnen. De kinderen krijgen counseling en er wordt gekeken op welk niveau ze weer op school kunnen instromen. In 2008 kon aan het project € 6.371,- gegeven worden en hiermee steunde Wereldkinderen 100 kinderen.

Resultaten

Via het project van HCHW worden in totaal zo'n 4000-5000 kinderen per jaar bereikt. Zo'n 60% van deze groep kinderen wordt binnen een tijdsbestek van

Figuur 4: Re-integratie biologische familie, financiële steun per land in 2008

10.2.e

ongeveer een half jaar gere-integreerd in hun familie. Van de groep die overblijft nog eens zo'n 15-20%, maar dat duurt gemiddeld 12 tot 18 maanden en soms nog langer. De kinderen die niet naar hun familie terug kunnen, blijven wonen in het Second Home en krijgen daar scholing. Ook wordt na hun opleiding werk voor hen gezocht. Ze wonen hier ongeveer tot hun 18-20ste jaar.

Successen en moeilijkheden bij de monitoring

Het is vaak moeilijk voldoende inkomsten voor dit project te werven en voldoende sponsors te vinden. Het project heeft ook in India meerdere sponsors, dus de organisatie is niet alleen van Wereldkinderen afhankelijk. HCHW doet ook heel veel werk in de slums van Hyderabad met vrouwengroepen, microkrediet en opleidingen voor vrouwen, zodat die in hun eigen bestaan kunnen voorzien en hun kinderen niet aan het werk hoeven, maar naar school kunnen. Een groot succes is dat de organisatie de families waar de kinderen naar teruggaan begeleidt, zodat die stabiel blijven. Een hoogtepunt is het kinderfestival dat elk jaar in november gehouden wordt en waar alle straatkinderen van Hyderabad voor uitgenodigd en opgehaald worden. In deze week worden veel contacten met kinderen gelegd die dan later van straat worden gehaald of zelf naar HCHW toekomen.

Partners

De partners met wie Wereldkinderen samenwerkt aan de re-integratie in de biologische familie zijn: Associacao Santa Terezinha (Brazilië), Oprifs (Ethiopië), Lakay SDB (Haïti) en HCHW (India).

• Gezinsvervanging • • • • •

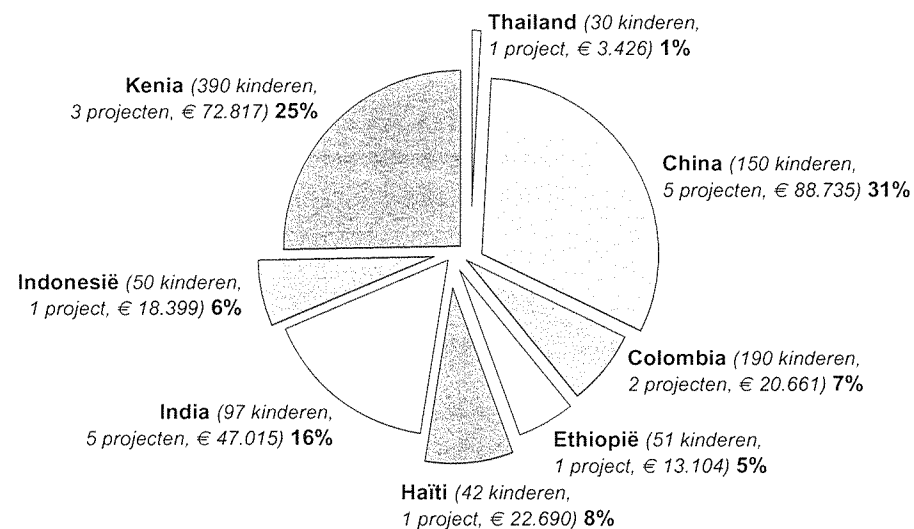
VERVANGEND THUIS IN EIGEN LAND

Als derde interventiestrategie steunt Wereldkinderen programma's die zich richten op permanente zorg in een pleeggezin, langdurige opvang of nationale adoptie. Binnen deze interventiestrategie vallen 19 projecten in acht landen, te weten: China, India, Indonesië, Thailand, Ethiopië, Kenia, Colombia en Haïti. Wereldkinderen besteedde in 2008 aan deze projecten € 286.847,- en ze bereikte daarmee 1000 kinderen.

In Kenia steunt Wereldkinderen verschillende projecten. Een hiervan is het Foster care programma van de ANPPCAN (African Network for the Prevention and Protection against Child Abuse and Neglect) voor hiv/aids wezen. Met de bijdrage van Wereldkinderen konden 100 weeskinderen lokaal in gezinnen worden opgevangen. Ook steunt Wereldkinderen in Kenia een programma van de SEP (Special Education Professionals) voor de opvang van kinderen met een beperking. Het programma is erop gericht zoveel mogelijk de functionaliteit van de kinderen te verbeteren. Met de financiële steun van Wereldkinderen kon specifiek materiaal voor deze kinderen worden aangeschaft en konden twee therapeuten worden aangesteld. In 2008 bereikte Wereldkinderen in dit programma 240 kinderen.

Ook in India, Indonesië en China steunde Wereldkinderen opvangprogramma's voor kinderen met een beperking. In Haïti steunde Wereldkinderen La Maison l'Arc en Ciel met de opvang en een outcareprogramma van 42 kinderen met hiv/aids.

UITGELICHT: pleegzorgprojecten Xining, Lanzhou, Baoji en Nanjing in China
In China steunde Wereldkinderen in 2008 een viertal projecten waarbij initiatieven worden genomen om kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking of een medisch probleem onder te brengen in een pleeggezin. Wereldkinderen heeft

Figuur 5: Vervangend thuis in eigen land, financiële steun per land in 2008

daarvoor contact met vier grote kindervelzijnsinstellingen in Xining, Lanzhou, Baoji en Nanjing. De kinderen zijn voornamelijk te vondeling gelegde kinderen. De fondsen van de instellingen zijn niet toereikend om zonder financiële steun de pleegzorgprojecten op te zetten en te begeleiden. Wereldkinderen is zes jaar geleden gestart met het steunen van de pleegzorgprojecten in China.

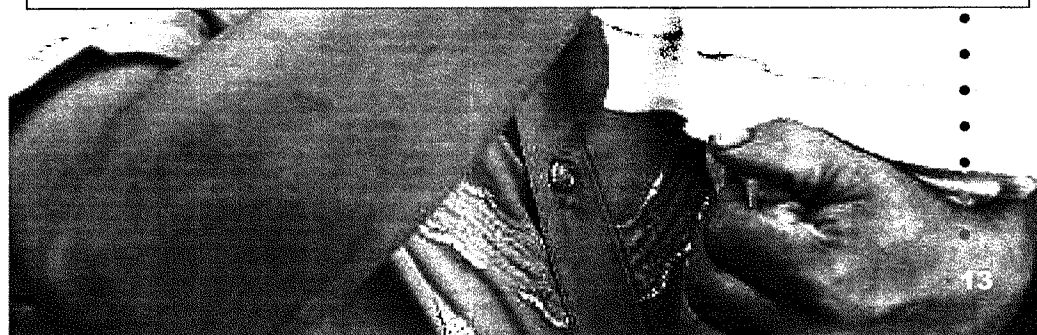
Resultaten

Voor het personeel in de grote tehuizen met overwegend gehandicapte kinderen, is het onmogelijk om ieder kind de aandacht en liefde te geven die het nodig heeft. In

de pleeggezinnen is dat juist wél mogelijk. De kinderen bloeien zichtbaar op en worden gestimuleerd om hun eigen persoonlijkheid te ontwikkelen. De motivatie van de gezinnen is puur sociaal. De pleeggezinnen krijgen slechts een kleine tegemoetkoming, de onkosten en medische kosten worden vergoed. De gezinnen krijgen begeleiding en regelmatig worden ontmoetingsdagen georganiseerd waarop de gezinnen elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen delen. De kinderen die eenmaal in een pleeggezin worden opgevangen, gaan niet meer terug naar het tehuis. Óf zij blijven in het pleeggezin óf er wordt voor hen een adoptiegezin in China gezocht. Als laatste optie kan een adoptiegezin in het buitenland worden overwogen. De Chinese overheid staat positief tegenover deze pleegzorginitiatieven. De ondersteuning aan het project in Nanjing werd eind 2008 gestopt. De organisatie Amity heeft inmiddels zelf voldoende fondsen om dit pleegzorgproject zonder de financiële bijdragen van Wereldkinderen voort te zetten. De overige projecten blijven voorlopig wel gesteund door Wereldkinderen. In 2008 werden dankzij de financiële bijdragen van Wereldkinderen 150 kinderen in de pleegzorgprojecten in China ondersteund. Wereldkinderen financierde de projecten met € 75.499,-.

Partners

De partners met wie Wereldkinderen samenwerkt bij het zoeken naar een vervangend thuis in eigen land zijn: Holt International, Xining Christian Action, Lanzhou Children's Welfare Institute en Baoij Jiangzhang FCP (China), Hogar Monseratte en Jardin de la Nina Maria (Colombia), Sele Enat (Ethiopië), Maison l'Arc en Ciel (Haïti), World Children Welfare Trust, Family Home Guild of Service en Maher Vadhu Budruk (India), Yayasan Hadinan Haklaran (Indonesië), Special Education Professionals en ANPPCAN (Kenia) en Nong Snom (Thailand).

• Gezinsvervanging . . . . .

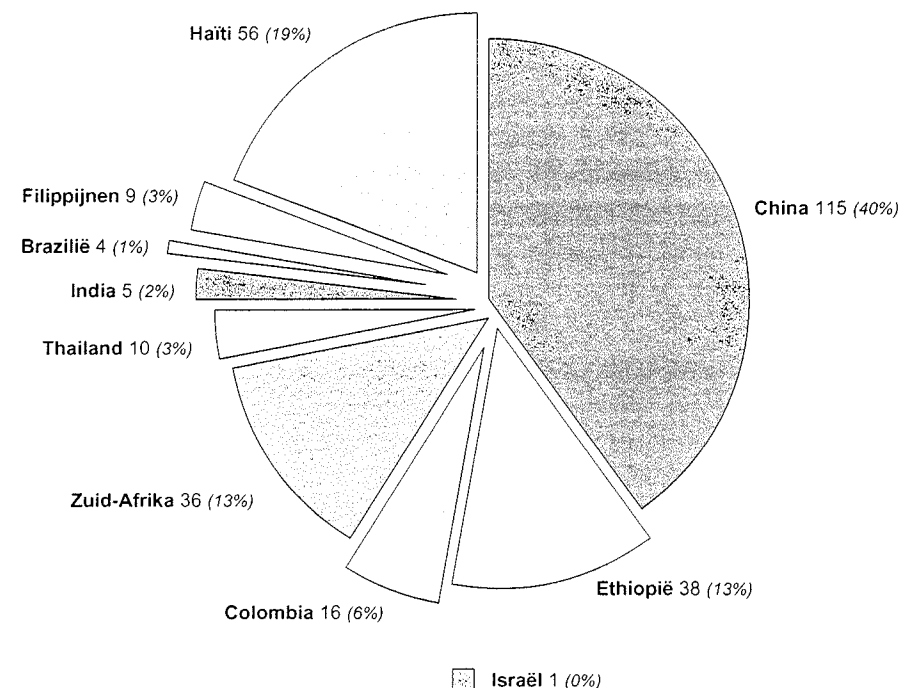
INTERLANDELIJKE ADOPTIE

Wanneer er voor een kind geen mogelijkheden zijn om in het eigen land op te groeien, richt Wereldkinderen zich met de vierde interventiestrategie op mogelijkheden voor het kind om op te groeien in een gezin in Nederland via interlandelijke adoptie. Wereldkinderen werkte in 2008 in 10 landen op het gebied van interlandelijke adoptie. In 2008 kwamen 290 kinderen naar Nederland via Wereldkinderen.

Totaal kwamen in 2008 via interlandelijke adoptie 767 kinderen naar Nederland, van wie 706 via de (zeven) vergunninghouders en 61 via deelbemiddeling. Vooral het aantal adopties uit China daalde sterk. In 2005 kwamen er nog 666 kinderen uit China, in 2008 waren dat er 299, verdeeld over drie vergunninghouders. Het aantal door het Ministerie van Justitie afgegeven beginseltoestemmingen nam verder af van 1284 in 2007 naar 1047 in 2008 en is daarmee meer in lijn gebracht met het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie wordt voorgesteld door de landen van herkomst.

Aantal adopties wereldwijd

Vanaf 2006 werd wereldwijd een daling in het aantal interlandelijke adopties zichtbaar. Bijna alle ontvangende landen kregen met een vrij plotselinge en onverwachte terugval te maken. Het ging om een afname van gemiddeld 12% in 22 landen. Dit omvat een absolute daling van 45.288 adopties in 2004 naar 39.734 adopties in 2006. In 2007 waren er in 22 landen wereldwijd 37.504 interlandelijke adopties. Naar verwachting is dit aantal in 2008 verder afgenomen. De wereldwijde cijfers over 2008 waren tijdens het schrijven van het jaarverslag helaas nog niet bekend.

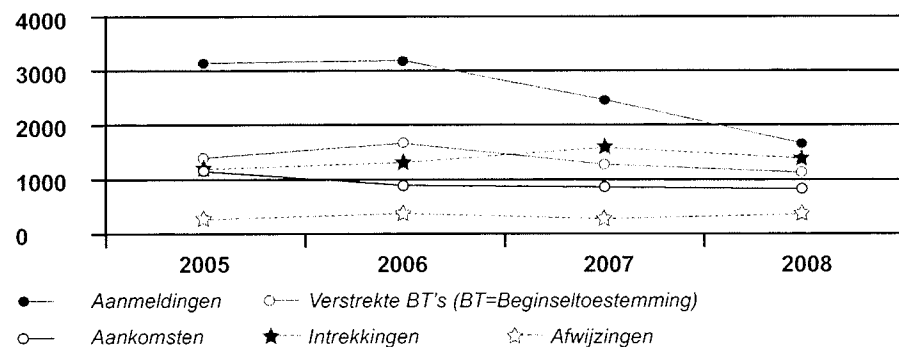
Figuur 6: Aantal adopties Wereldkinderen per land in 2008

Wereldkinderen

Ook bij Wereldkinderen daalde het aantal adoptiebemiddelingen verder, van 354 in 2006 en 322 in 2007 naar 290 in 2008. Het aantal adopties vanuit China daalde van 163 in 2007 naar 115 in 2008. Bij zo'n 50% van de bemiddelingen ging het om kinderen met een lichamelijke beperking of medisch probleem, oudere kinderen en meerlingen.

Van open naar gesloten wachtlijst

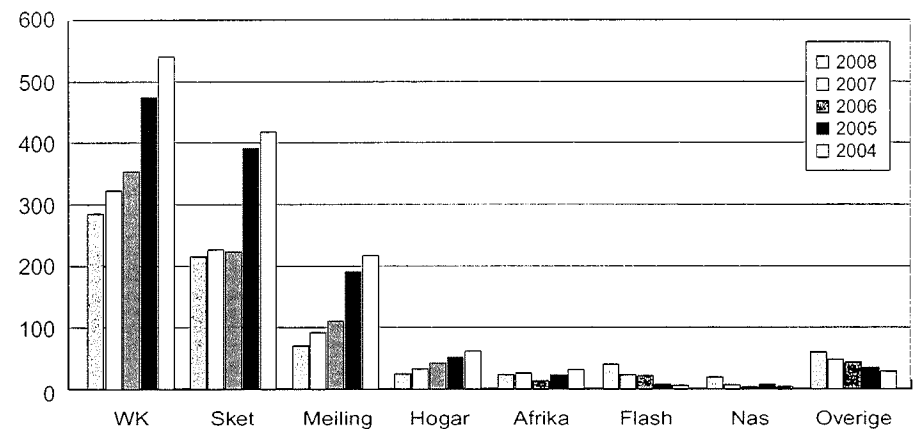
Per 1 januari 2008 is Wereldkinderen van een open algemene wachtlijst overgegaan naar een gesloten wachtlijststelsel. Dit om de wachtlijst meer in lijn te brengen met het afnemend aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld. Er is een prewachtlijst ingesteld voor nieuwe aspirant adoptieouders. Zodra er plaats is op de algemene wachtlijst kunnen deze aspirant adoptieouders doorstromen voor een intake. Aanvragers kunnen via het wachtlijstoverzicht op het extranet, het besloten deel van de website, de doorstroming op de wachtlijst zien en op de hoogte blijven van ontwikkelingen in de diverse landencontacten.

Figuur 7: Interlandelijke adoptie in Nederland

Aanmeldingen, afmeldingen en afwijzingen

De wachtlijststop heeft tot een afname van het aantal aanmeldingen geleid. Het aantal liep terug van 637 in 2007 tot 347 in 2008. Er stonden voldoende aanvragen op de algemene wachtlijst om het gevraagde aantal dossiers in de landen van herkomst te kunnen indienen. Door het dalend aantal kinderen dat baat heeft bij interlandelijke adoptie en het hoge aantal aspirant adoptieouders op de wachtlijst, hebben 180 aspirant ouders zich genoodzaakt gezien hun aanvraag terug te trekken. Het aantal wachtende ouders is nu meer in lijn met het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld. Een ander gevolg van het hoge aantal aspirant

Figuur 8: Adoptieaankomsten per bemiddelaar 2008

adoptieouders is dat partnerorganisaties en centrale autoriteiten in de landen van origine steeds strenger worden met het accepteren van een adoptieaanvraag. In 2007 moest Wereldkinderen 50 aspirant adoptieouders teleurstellen, omdat er voor hen geen bemiddelingsmogelijkheden waren. In 2008 was dit 121 maal het geval. In 2008 werd geen enkele aanvraag afgewezen op grond van de uitgangspunten van Wereldkinderen zelf. Tweemaal zijn gezinnen gevonden voor kinderen met een medische achtergrond door werving via de website van Wereldkinderen. Wereldkinderen is hiermee terughoudend en past deze methode alleen toe als de nodige moeite via de gewone kanalen is gedaan. Opmerkelijk is dat aspirant adoptieouders steeds meer bereid zijn kinderen te adopteren met ernstige medische achtergronden, kinderen die voorheen vrijwel niet plaatsbaar waren.

EurAdopt

Wereldkinderen is een van de oprichters van EurAdopt in 1993. De bij EurAdopt aangesloten Europese adoptieorganisaties werken in principe volgens een gezamenlijke ethiek en wisselen informatie uit over de verschillende procedures en processen en de gang van zaken in landen of bepaalde partners. Het totaal aantal adopties van de bij EurAdopt aangesloten organisaties daalde van 2.881 in 2007 naar 2807 in 2008. In 2006 lag het aantal adopties op 3.094 en in 2005 op 4.113. De daling in 2008 is iets lager, doordat enkele nieuwe organisaties zich bij EurAdopt aansloten en meetellen in het totaal aantal adopties. Het merendeel van de geadopteerde kinderen was in 2008 afkomstig uit China, Colombia, Korea, Ethiopië, Zuid-Afrika, Thailand en Rusland. Het aantal gezonde jonge kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld daalde. Het zijn steeds meer de kinderen met een (licht tot zwaar) medisch dossier, oudere kinderen en meerlingen die worden voorgesteld voor adoptie.

Basic Indicators

Adoptieprogramma's in Azië

In Azië heeft Wereldkinderen adoptieprogramma's in China, India, Filippijnen en Thailand. De meeste kinderen waarvoor Wereldkinderen bemiddelt, zijn afkomstig uit China. De wachttijd voor de adoptie van gezonde kinderen uit China was aan het einde van 2008 opgelopen tot bijna drie jaar vanaf het moment dat het dossier in China werd ingediend en zal naar verwachting nog verder stijgen. In China vinden meer en meer kinderen in het eigen land een gezin. Wereldkinderen heeft mede om deze reden besloten vooralsnog geen aanvragen voor gezonde kinderen meer in behandeling te nemen. In China is het nog steeds moeilijk om voor kinderen met een medisch probleem een gezin te vinden. Wereldkinderen blijft zich dan ook inzetten om voor deze kinderen gezinnen in Nederland te zoeken. In 2008 hadden 47% van de geplaatste kinderen uit China een medisch probleem, de helft van deze plaatsingen bestond uit jongens. In 2008 zijn werkbezoeken gebracht aan het China Center for Adoption Affairs in Beijing en aan andere bij het adoptiewerk betrokken instanties. Doordat er minder adopties zijn vanuit China werd eind 2008 afscheid genomen van één van de contactpersonen in China. In de Filippijnen zien we dat steeds frequenter gezocht wordt naar gezinnen die bereid zijn een kind met een medisch probleem op te nemen. De Kaisahang Buhay Foundation (KBF), de organisatie die de begeleiding van de Nederlandse adoptiegezinnen op de Filippijnen verzorgt, vierde in 2008 haar 33-jarig bestaan en Wereldkinderen was hierbij aanwezig. Thailand is actief met zowel een binnenlands adoptieprogramma als met een pleegzorgprogramma. Voor de meeste kinderen kan de Thaise overheid nu gezinnen in het eigen land vinden. Het zijn vooral ook kinderen met een medisch probleem waarvoor een gezin in het buitenland wordt gezocht. Wereldkinderen is eind 2008 begonnen met het starten van een vijftiental procedures voor echtparen die een

Azië	Rep. der Filipp.	Rep. India	Rep. Indon.	Kon. Nepal	Thai- land	China
Under-5 mortality rank	86	49	83	63	151	101
Under-5 mortality rate, 1990	62	115	91	142	31	45
Under-5-mortality rate, 2006	32	76	34	59	8	24
Infant mortality rate (under 1), 1990	41	82	60	99	26	36
Infant mortality rate (under 1), 2006	24	57	26	46	7	20
Neonatal mortality rate, 2000	15	43	18	40	13	21
Total population (thousands), 2006	86264	1151751	228864	27641	63444	1320864
Annual no. of births (thousands), 2006	2295	27195	4427	791	936	17309
Annual no. of under-5-deaths (thousands), 2006	73	2067	151	47	7	415
GNI per capita (US\$), 2006	1420	820	1420	290	2990	2010
Life expectancy at birth (years), 2006	71	64	70	63	70	73
Total adult literacy rate, 2000-2005*	93	61	90	49	93	91
Primary school net enrolment/attendance (%), 2000-2006*	94	84	96	87	98	99
% share of household income 1995-2004*, lowest 40%	15	19	20	15	16	13
% share of household income 1995-2004*, highest 20%	51	45	43	55	49	52

Latijns-Amerika	Colom- bia	Fed. Rep. Braz.	Haiti	Rep. Ecu- ador	Rep. Peru	Dom. Rep.
Under-5-mortality rank	110	113	48	101	97	92
Under-5-mortality rate, 1990	35	57	152	57	78	65
Under-5-mortality rate, 2006	21	20	80	24	25	29
Infant mortality rate (under 1), 1990	26	48	105	43	58	50
Infant mortality rate (under 1), 2006	17	19	60	21	21	25
Neonatal mortality rate, 2000	14	15	34	16	16	19
Total population (thousands), 2006	45558	189323	9446	13202	27589	9615
Annual no. of births (thousands), 2006	884	3720	269	285	584	231
Annual no. of under-5-deaths (thousands), 2006	19	74	22	7	15	7
GNI per capita (US\$), 2006	2740	4730	480	2840	2920	2850
Life expectancy at birth (years), 2006	73	72	60	75	71	72
Total adult literacy rate, 2000-2005*	93	89	-	91	88	87
Primary school net enrolment/attendance (%), 2000-2006*	87	95	50	98	97	88
% share of household income 1995-2004*, lowest 40%	9	9	9	11	11	12
% share of household income 1995-2004*, highest 20%	63	61	63	58	57	57

Afrika	Fed. Democr. Republiek Ethiopië	Rep. Zuid- Afrika	Rep. Kenia	Sierra Leone
Under-5-mortality rank	30	55	31	1
Under-5-mortality rate, 1990	204	60	97	290
Under-5-mortality rate, 2006	123	69	121	270
Infant mortality rate (under 1), 1990	122	45	64	169
Infant mortality rate (under 1), 2006	77	56	79	159
Neonatal mortality rate, 2000	51	21	29	56
Total population (thousands), 2006	81021	48282	36553	5743
Annual no. of births (thousands), 2006	3159	1102	1447	262
Annual no. of under-5-deaths (thousands), 2006	389	76	175	71
GNI per capita (US\$), 2006	180	5390	580	240
Life expectancy at birth (years), 2006	52	50	53	42
Total adult literacy rate, 2000-2005*	36	82	74	35
Primary school net enrolment/attendance (%), 2000-2006*	45	87	79	69
% share of household income 1995-2004*, lowest 40%	22	10	16	3
% share of household income 1995-2004*, highest 20%	39	62	49	63

Bron: Unicef, 08-2008

Bron: Unicef, 08-2008

kind met een medisch probleem willen opnemen. Ook aan Thailand werden werkbezoeken gebracht. Uit het contact Mumbai in India werden drie kinderen geadopteerd.

Adoptieprogramma's in Afrika

In Afrika is Wereldkinderen op het gebied van adoptie werkzaam in Ethiopië en Zuid-Afrika. De Zuid-Afrikaanse overheid heeft nieuwe wetgeving opgesteld en deze is in 2008 goedgekeurd in het Parlement. Abba Adoptions, de partnerorganisatie van Wereldkinderen, was actief betrokken bij de totstandkoming. De wetgeving is nu voor buitenlandse adoptie volledig aangepast aan het Haags Verdrag en zal in 2009 worden geïmplementeerd. In Zuid-Afrika staan steeds meer Zuid-Afrikaanse gezinnen open voor het opnemen van een kind ter adoptie. Wereldkinderen plaatst uit Zuid-Afrika steeds meer kinderen met een medisch probleem. In Ethiopië is Wereldkinderen in het afgelopen jaar meer gaan bemiddelen voor kinderen uit het overheidstehuis Kebebe Tsehay. Het gaat hier voornamelijk om kinderen die te vondeling zijn gelegd of wees zijn. De veelal ondervoede of prematuur geboren babies worden opgenomen in het Fosterhuis in Ethiopië. Door de uitstekende persoonlijke en medische zorg, krijgen de kinderen hier de gelegenheid om op krachten te komen en kan hun ontwikkeling worden gevolgd. Er zijn minder bemiddelingen gedaan vanuit de particuliere tehuizen. Wereldkinderen blijft kritisch staan ten opzicht van het bemiddelen voor kinderen waarbij familie aanwezig is en is de mening toegedaan dat deze kinderen als het mogelijk is binnen de familie moeten kunnen opgroeien. Contacten met de Ethiopische overheid vonden plaats tijdens werkbezoeken en tijdens de EurAdopt Conferentie, met als belangrijke zorgpunten de grote toename van het aantal vergunninghouders in Ethiopië en de controle op de wijze van counseling van de

ouder die afstand doet. De Ethiopische overheid is bezig met het verscherpen van regelgeving op adoptiegebied.

Adoptieprogramma's in Latijns-Amerika en Caribisch gebied

In Colombia stelt de partner van Wereldkinderen, het ICBF, de Colombiaanse kinderbescherming, steeds hogere eisen aan de partners in het buitenland met wie samengewerkt wordt. Deze eisen hebben betrekking op de opleiding van de medewerkers en de transparantie van geldstromen. Ook aan informatie over de ouders worden zwaardere eisen gesteld. Men wil vaak meer informatie hebben dan door de Nederlandse kinderbescherming in het gezinsrapport is vastgelegd, om een goede beoordeling te kunnen maken over de geschiktheid van het betreffende gezin. Een andere ontwikkeling is dat het aantal kinderen waarvoor een adoptiegezin gezocht wordt afneemt, terwijl het aantal dossiers dat wereldwijd wordt ingediend bij het ICBF toeneemt. Hierdoor loopt de wachttijd op. Het ICBF zoekt vooral nog gezinnen voor kinderen met een medisch probleem, oudere kinderen of siblings. Het ICBF heeft eind 2008 een internationaal congres georganiseerd met als thema Nazorg. De contactpersoon in Colombia vertegenwoordigde Wereldkinderen.

Nieuwe adoptieprogramma's

Vanuit de optiek dat lokale oplossingen voor kinderen de voorkeur genieten en dat adoptie er niet toe mag leiden dat er minder wordt ingezet op mogelijkheden in de ontwikkelingslanden zelf, onderzoekt Wereldkinderen mogelijkheden voor interlandelijke adoptie vanuit landen waarmee nog geen relaties bestaan. In 2008 zijn mogelijkheden onderzocht voor adoptiebemiddeling in Kenia, Zambia, en Marokko. In Kenia is het gelukt om het adoptiecontact te openen en gaan in 2009

de eerste adoptieprocedures starten. In Marokko is het gelukt om via twee bemiddelingen een vast contact te verkrijgen met enkele tehuizen. In Marokko wordt niet gewerkt volgens het principe van adoptie, maar met 'Kafala', dat min of meer vergelijkbaar is met interlandelijke pleegzorg. In Zambia is Wereldkinderen bezig met contactontwikkeling. In de Dominicaanse Republiek is Wereldkinderen na de regeringswisseling met een nieuw team binnen de Dominicaanse kinderbescherming gaan samenwerken. Wereldkinderen ziet dit als een experimenteel contact.

Postadoptie

Elk land vraagt na plaatsing van de adoptiekinderen periodiek om de zogenoemde follow-up rapportages. Daarin moeten de ouders aangeven hoe de kinderen zich ontwikkelen. De formats van de follow-up rapportages zijn sinds het begin van 2008 te downloaden vanaf het extranet. Verder is er een keer per week een telefonisch postadoptie-spreekuur gehouden door een pedagoog van Wereldkinderen. Leden kunnen op dit spreekuur terecht met vragen over de ontwikkeling en de opvoeding van de adoptiekind(eren). Het spreekuur voorziet duidelijk in een behoefte van de leden. Ook via e-mail kunnen ouders hun vragen stellen.

Roots

Wereldkinderen heeft sinds 2008 een eigen rootsafdeling, er is een beleidsplan opgesteld en subsidie aangevraagd om nieuwe rootsprogramma's mogelijk te maken. De afdeling Roots faciliteert vragen van geadopteerden over de achtergronden en biedt in samenwerking met partners in de landen van herkomst professionele begeleiding bij het zoeken en ontmoeten van de biologische familie. Iedereen die geadopteerd is, ook als de bemiddeling niet via Wereldkinderen is

verlopen, kan van het rootsaanbod gebruik maken. Wereldkinderen heeft in 2008 rootsvragen in behandeling genomen voor Colombia, Indonesië, Israël, Korea, Thailand, de Filipijnen en Brazilië. Wereldkinderen behandelde negen zoekvragen van geadopteerden uit Brazilië. Van deze vragen zijn er in hetzelfde jaar zes succesvol afgerond en is de biologische familie gevonden. Vijf geadopteerden zijn met hun adoptiefamilies op individuele basis afgereisd naar Brazilië en hebben daar onder begeleiding van een contactpersoon van Wereldkinderen hun biologische familie ontmoet. Met Korea Social Services, de partnerorganisatie in Korea, zijn goede afspraken gemaakt over de rootsprocedure. Ook werd onderzocht of Wereldkinderen met andere organisaties in Korea op dit gebied kan gaan samenwerken. Naast vele zoekvragen van geadopteerden, ontvangt Wereldkinderen regelmatig zoekvragen van de biologische familie uit Korea. Wereldkinderen heeft in 2008 voor 31 geadopteerden uit Colombia naar biologische familieleden gezocht. Een groep van 25 geadopteerden met familieleden en partners is naar Colombia gereisd om de biologische familie te ontmoeten. Er bleek ook belangstelling te zijn voor reizen naar Colombia met als primair doel kennis te maken met het land en de cultuur. Hierop is in 2008 de eerste familiereis naar Colombia van start gegaan. Naar India hebben in 2008 twee rootsreizen plaatsgevonden. Een groep van 34 geadopteerden reisde met hun partners af naar Zuid-India en een groep met 18 geadopteerden bezocht met hun partners Noord-India.

Een rootsprogramma voor Haïti is in opbouw en wordt naar verwachting in de loop van 2010 gerealiseerd. In 2008 zijn voorbereidingen gemaakt voor een familiereis naar China. Met de autoriteiten in Ethiopië is gesproken over het belang van het ontwikkelen van een gezamenlijk rootsprogramma. In 2009 zal een familiereis naar Ethiopië worden opgezet.

• Wereldkinderen in Nederland • • • • •

POLITIEKE LOBBY, BELEIDSBEÏNVLOEDING EN BELANGENBEHARTIGING

Wereldkinderen maakt zich sterk voor verantwoorde adopties. In 2008 heeft ze opnieuw sterk benadrukt dat adoptie een maatregel is ter bescherming van kinderen en dat door de vraag naar kinderen en het grote aantal wachtende ouders het risico op marktwerking ontstaat. Wereldkinderen wil dat het belang van het kind bij interlandelijke adoptie voorop staat en dat de overheid beleid maakt vanuit het belang van het kind. Economische, politieke of diplomatieke belangen mogen geen rol spelen bij interlandelijke adoptie.

Kwaliteitskader

Het Ministerie van Justitie is in samenwerking met de vergunninghouders in 2007 begonnen met het ontwikkelen van een kwaliteitskader interlandelijke adoptie. Wereldkinderen heeft een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van deze norm en het aanscherpen van de kwaliteitseisen. Wereldkinderen heeft zich ingezet om ook deelbemiddeling aan dezelfde voorwaarden te laten voldoen. Dit is nodig om te voorkomen dat er verschillende kwaliteitseisen gelden voor enerzijds een volledige en anderzijds een 'zelf doe' procedure, zoals deelbemiddeling ook wel wordt genoemd. Ook heeft Wereldkinderen zich enorm ingezet om een duidelijkere afbakening te verkrijgen tussen de rol en bevoegdheden van de Centrale Autoriteiten en de vergunninghouders. Met de gezamenlijke ondertekening van het kwaliteitskader, zullen met ingang van 1 januari 2010 kwaliteitsnormen gelden waar alle vergunninghouders in Nederland aan moeten voldoen.

Commissie Kalsbeek

In mei 2008 heeft de Commissie 'Lesbisch ouderschap en interlandelijke adoptie' onder leiding van 10.2.e het onderzoeksrapport: 'Alles van waarde is weerloos' gepresenteerd. In het rapport zijn veel aanbevelingen opge-

nomen die recht doen aan de kwetsbaarheid van een adoptiekind, zijn biologische ouders en de toekomstige adoptieouders. Wereldkinderen heeft bij de commissie het belang benadrukt van verantwoorde adoptie. Wereldkinderen kon dan ook instemmen met het merendeel van de aanbevelingen. Het rapport zal in 2009 in de Tweede Kamer worden besproken.

Samenwerking keten- en vergunninghouderoverleg

Wereldkinderen heeft sinds 2006 samen met Stichting Meiling, namens de andere vergunninghouders, zitting in het ketenoverleg. Aan dit overleg nemen de Raad voor de Kinderbescherming, de Stichting Adoptievoorzieningen, het Ministerie van Justitie en een afvaardiging van de vergunninghouders deel. Een belangrijk doel van dit overleg is het vinden van een goede afstemming tussen de diverse partners op het terrein van interlandelijke adoptie, zodat ondermeer een betere balans tussen het aantal aanvragen van aanstaande adoptieouders en het aantal te plaatsen kinderen bestaat. Nazorg, wetgeving maar ook kwaliteit van procedures en bemiddeling komen aan bod. Net als het jaar hiervoor is voor 2009, op basis van de door alle partijen aangeleverde cijfers, het aantal jaarlijks af te geven beginseltoestemmingen naar beneden bijgesteld. In het vergunninghouderoverleg komen de zaken van gezamenlijk belang naar voren. In 2008 is er veelvuldig overleg geweest over de totstandkoming van een aantal passages van het kwaliteitskader. Het vergunninghouderoverleg vindt eens per kwartaal plaats onder roulerend voorzitterschap van een van de vergunninghouders.

Samenwerking verenigingen voor geadopteerden

Wereldkinderen heeft de samenwerking met verenigingen voor geadopteerden geïntensiveerd, vanuit de overtuiging dat de stem van deze groep in het publieke

debat onvoldoende gehoord wordt. Met United Adoptees International en Arierang, maar ook andere verenigingen is over diverse onderwerpen vele keren contact geweest.

Verbonden door adoptie

In samenwerking met de Stichting Ambulante Fiom en de regiovrijwilligers van Wereldkinderen is voor de 17e keer de cyclus van drie avonden 'Verbonden door Adoptie' georganiseerd. De avonden vonden plaats in oktober en november in de regio Maastricht. Elke avond stond één zijde van de adoptiedriehoek centraal: de afstandouders, de geadopteerden en de adoptieouders. Er kwamen gemiddeld 75 belangstellenden per avond.

Leerstoel 'Adoptie'

Wereldkinderen ziet het ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek naar adoptie en geadopteerden als een belangrijke verantwoordelijkheid. De leerstoel 'Studie van Adoptie' aan de universiteit van Leiden is geïnitieerd en wordt medegefinancierd door Wereldkinderen. 10.2.e bekleedt deze leerstoel

nu negen jaar. Meer informatie over de onderzoeken is te vinden op de website van ADOC: www.adoptionresearch.nl.

Adoptie Driehoek Onderzoeks Centrum (ADOC)

Het ADOC is een digitaal wetenschappelijk onderzoekscentrum, gericht op onderzoek naar de effecten van adoptie of pleegzorg (indien gerelateerd aan adoptie) op de geadopteerde, de adoptieouders en de afstandsouders. Wereldkinderen zat in 2008 in het bestuur van ADOC en subsidieerde het onderzoekscentrum.

Vrijwilligers

In 2008 telde Wereldkinderen een netwerk van 356 betrokken vrijwilligers, 38 nieuwe vrijwilligers meldden zich aan, 47 vrijwilligers namen afscheid. De vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan het behalen van de doelstellingen van Wereldkinderen. In 2008 zetten 100 vrijwilligers zich in voor het werven van fondsen en sponsors voor de projecten van Wereldkinderen in het buitenland. Enkele vrijwilligers zijn actief voor het verenigingsblad en op het bureau van Wereldkinderen. 256 Vrijwilligers zetten zich binnen Wereldkinderen in voor de onder-

Wereldkinderen in Stuurgroep Better Care Network

Wereldkinderen maakt deel uit van de Stuurgroep van het Better Care Network. Het Better Care Network heeft als doel om via samenwerking tussen organisaties de steun aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg te verbeteren door goede ervaringen en methodieken - opgedaan in een land of regio - te delen en zo de toepassing in andere landen te bevorderen. Zo worden bijvoor-

beeld onderzoeken en best practices gedeeld en worden thematische bijeenkomsten georganiseerd. De Stuurgroep bestaat uit Wereldkinderen, Unicef, Cordaid, St. Kinderpostzegels, International Foster Care Organisation, Stop Aids Now!, Defence for Children/Ecpat, International Child Support, Bernard van Leer Foundation, Fice/Vereniging Jeugd en Kinderzorg en ICCO.

steuning van de (aspirant) adoptiegezinnen in Nederland. Deze adoptievrijwilligers zijn georganiseerd in 18 regio's. Elke regio kent een regiobestuur en een aantal werkgroepen. De vrijwilligers organiseren verschillende activiteiten in de regio's en vormen een belangrijke verbinding met de leden. In het hele land zijn in 2008 zo'n 35 regioavonden georganiseerd, waarop diverse actuele thema's aan bod kwamen. Ook werden door de vrijwilligers diverse kinder- en familie-dagen voor de leden opgezet. Om de kwaliteit van het vrijwilligerswerk te verbeteren, is in het najaar is een trainingsdag voor alle adoptievrijwilligers georganiseerd. De regio's zijn het afgelopen jaar allemaal bezocht om de tevredenheid van de adoptievrijwilligers persoonlijk te kunnen monitoren en adequaat in te kunnen spelen op eventuele vragen. De regio's leveren jaarlijks een jaarplan en een jaarverslag aan, zodat het landelijk bureau goed in kan spelen op behoeftes en wensen vanuit de regio. Sinds 2006 ondertekenen alle startende vrijwilligers een samenwerkingsovereenkomst. De vrijwilligersovereenkomst is een basis voor een prettige samenwerking, waarin alle afspraken tussen vrijwilligers en het bureau zijn vastgelegd.

Wachtgroepen en ouderbijeenkomsten

De wachtgroepen en ouderbijeenkomsten zijn in 2008 geëvalueerd. Wachtgroepen en ouderbijeenkomsten worden voor respectievelijk aspirant adoptieouders en adoptieouders georganiseerd. Onder begeleiding van ervaringsdeskundige vrijwilligers, kunnen deelnemers hier verschillende thema's bespreken en ervaringen uitwisselen. Vaak brengen leden zelf onderwerpen in. In 2008 nam de belangstelling voor de ouderbijeenkomsten af. In veel regio's waren er onvoldoende deelnemers om een groep te kunnen vormen. De wachtgroepen daarentegen blijken goed in de behoefte te voorzien en worden als zinvol en waardevol ervaren.

• Voorlichting en communicatie • • • • •

De achterban van Wereldkinderen in Nederland kan worden opgedeeld in specifieke doelgroepen: (aspirant) adoptieouders, geadopteerden, leden, sponsors, donateurs, vermogensverstrekkers, ministeries, vrijwilligers, medewerkers en andere belanghebbenden. Wereldkinderen streeft ernaar haar achterban op een duidelijke, open en volledige wijze voor te lichten over haar activiteiten en de resultaten van haar werk.

Belangrijke communicatiemiddelen voor Wereldkinderen zijn de website, de digitale nieuwsbrieven, het extranet (afgeschermd deel van de website) en het blad 'Wereldkinderen'. Om de verschillende belanghebbenden goed te informeren, biedt Wereldkinderen ook maatwerkrapportages en nieuwsbrieven aan per doelgroep. In het licht van het bewust om willen gaan met het milieu, het streven naar een duurzame samenleving en de snelheid van communicatie, wordt de digitale communicatie steeds meer de manier waarop Wereldkinderen met haar betrokkenen communiceert.

Website

De website www.wereldkinderen.nl is ook in 2008 goed bezocht, alhoewel het aantal hits op de adoptiepagina's afnam. Gemiddeld lag het totaal aantal hits tussen de 27.000 en 35.000 hits per maand, ten opzichte van 50.000 - 60.000 in 2007. Voor een deel komt het lagere aantal hits door de afname van het jaarlijks aantal beginseltoestemmingen en het sluiten van de wachtlijsten bij Wereldkinderen. De belangrijkste reden is echter de introductie van het extranet, waardoor veel leden op deze pagina's specifiek het nieuws kunnen vinden dat voor hen interessant is. In 2008 is dit afgeschermd deel van de website verder uitgebreid. Aspirant adoptieouders kunnen via het extranet nu hun plaats op de wachtlijst zien en de voortgang

in hun procedure op deze manier zelf volgen. In elke fase van de adoptieprocedure, maar ook na plaatsing van het kind, is alle relevante informatie op het extranet te vinden. Ook voor vrijwilligers is met de uitbreiding van het extranet de voor hen relevante informatie actueel en altijd onder handbereik.

Periodieken

De afdeling Voorlichting & Aanmelding verstuurde vijfmaal een digitale nieuwsbrief naar alle ouders op de (pre)wachtlijst. De overige afdelingen maakten frequent gebruik van het extranet om nieuwsitems per land te plaatsen. De vrijwilligers ontvingen vijfmaal een digitale nieuwsbrief vanuit Wereldkinderen met achtergrondinformatie over de ontwikkelingen op het bureau en het nieuws vanuit de regio's en de projectwerkgroepen. Vanuit de afdeling Fondsenwerving worden periodiek rapportages naar de vermogensfondsen gestuurd. Sponsors hebben nieuwsbrieven ontvangen over de gesteunde projecten. Het Wereldkinderenblad kwam vijf keer uit. In het blad wordt op een evenwichtige manier aandacht gegeven aan alle activiteiten van Wereldkinderen, zoals adoptie, capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden, fondsenwerving en roots. Wereldkinderen vindt het belangrijk om in dialoog te blijven met haar achterban. Klachten worden conform ISO-richtlijnen nauwgezet genoteerd en afgehandeld via de procedure klachtenbehandeling.

Media en publiciteit

Ook in 2008 heeft adoptie in de media veel aandacht gekregen. Wereldkinderen is als kinderwelzijnsorganisatie frequent benaderd om achtergrondinformatie te geven en medewerking aan interviews te verlenen of te bemiddelen tussen pers en adoptieouders of geadopteerden.

• Financiering van de kindweldzjnsprogramma's • • • • •

Wereldkinderen financiert haar interlandelijke adoptieprogramma uit de inkomsten van de (aspirant) adoptieouders. De fondsen voor de kindweldzjnsprogramma's in het buitenland komen van particulieren, bedrijven, scholen, vermogensfondsen en de overheid.

In 2008 ontving Wereldkinderen voor € 4.017.000,- aan baten voor het interlandelijke adoptieprogramma en € 1.940.000,- aan baten voor de kindweldzjnsprogramma's in het buitenland. Het grootste deel van laatstgenoemde baten (€ 1.641.000,-) is afkomstig uit eigen fondsenwerving. Wereldkinderen ontving daarnaast € 258.000,- aan subsidie. Er is € 1.499.000,- besteedt aan programma-ondersteuning, dat is een stijging van ruim 11% ten opzichte van 2007.

Particulieren

Op 31 december 2008 telde Wereldkinderen 5.254 sponsors. Veel particuliere gevers voelen zich verbonden met Wereldkinderen, naast hun belangstelling voor de internationale kindweldzjnsprogramma's, hebben ze ook vaak een adoptierelatie met Wereldkinderen. In 2008 gaven de particuliere sponsors € 666.000,- aan de programma's van Wereldkinderen. Dit is een daling van bijna 11% ten opzichte van het voorgaande jaar. De redenen hiervoor zijn divers, zeker is dat de ingezette recessie een rol speelt, maar ook de daling in het aantal adoptiekinderen. Naast de sponsorbijdragen ontving Wereldkinderen giften uit nalatenschappen, giften naar aanleiding van mailings en algemene giften.

Bedrijfsleven en scholen

In 2008 organiseerden negen scholen sponsoracties voor diverse projecten. Ook steunde een aantal bedrijven de programma's van Wereldkinderen, waaronder

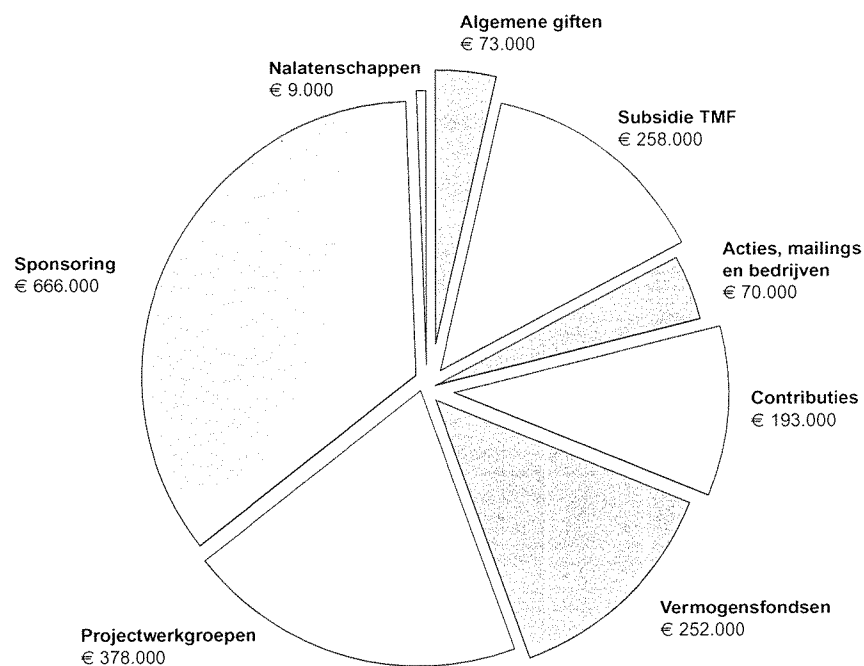
Difrax, FFT International, Webgamic, Aviva, Politie Fryslân en Bird & Bird. De financiële partners vragen steeds meer om een financiële verantwoording van de gegeven donaties. Transparantie is hierbij het sleutelwoord. Intern is de afdeling Fondsenwerving hierdoor nauwer gaan samenwerken met de afdelingen die inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor de identificatie, monitoring en evaluatie van de programma's. Voorbeeld van een actieve basisschool: basisschool de Oosterbrink in Boijl heeft in 2008 de Barbara Ohmannprijs van € 6.000,- in ontvangst mogen nemen. De school organiseerde een grootschalige actie voor het pleegzorgproject Xining voor gehandicapte vondelingen in China. Wereldkinderen blijft de samenwerking met het bedrijfsleven en scholen verder uitbouwen.

Vermogensfondsen

De vermogensfondsen werken steeds vaker met specifieke criteria waaraan een organisatie en programma's moeten voldoen. Deze manier van werken eist meer vooronderzoek van Wereldkinderen. Om vraag en aanbod goed op elkaar te laten aansluiten, onderhoudt Wereldkinderen nauw contact met de vermogensfondsen en richt ze zich op langdurige partnerships. Met name in het laatste kwartaal van 2008 werden ook de gevolgen van de recessie bij de vermogensfondsen duidelijk zichtbaar. Aanvragen werden vaker dan voorheen afgewezen of voor een gedeelte van de aanvraag gehonoreerd.

Thematische Medefinanciering (TMF)

Thematische Medefinanciering is een subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor maatschappelijke organisaties die actief zijn op het terrein van internationale ontwikkelingssamenwerking. Het doel van deze subsidie is het leveren van een bijdrage aan structurele armoedebestrijding, maatschappij-

Figuur 9: Fondsenwerving 2008

opbouw en beleidsbeïnvloeding. In 2008 heeft Wereldkinderen €258.000,- aan TMF-subsidie ontvangen voor capaciteitsversterking van organisaties met hiv/aids programma's. Het TMF-project draagt aantoonbaar bij aan de capaciteitsopbouw van opvang voor aidswezen en andere kwetsbare kinderen.

De capaciteitsopbouw richt zich vooral op het vergroten van kennis, expertiseontwikkeling en financiële verzelfstandiging. Hieronder vallen ook het opbouwen van de lobbycapaciteit, netwerken, de vergroting van het communicatief vermogen en het professionaliseren van de organisatie. Wereldkinderen had in 2008 TMF-programma's in Haïti, Brazilië, Ethiopië, India, Kenia, Thailand en Zuid-Afrika. Het subsidietijdvak loopt van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2010.

Projectwerkgroepen

Zo'n 100 vrijwilligers zetten zich actief in voor de projecten van Wereldkinderen. De vrijwilligers zijn georganiseerd in 22 projectwerkgroepen en hebben een belangrijke rol bij het werven van fondsen en sponsors voor de projecten. In 2008 hebben de werkgroepen €378.000,- bij elkaar gebracht. Dat is een stijging van bijna 18% ten opzichte van het voorafgaande jaar. Ondanks dit goede resultaat hebben ook de werkgroepen te maken met een daling van het aantal sponsors. De werkgroepen hebben de behoefte uitgesproken voor meer ondersteuning voor het werven van fondsen. In 2008 zijn op de projectdag diverse experts uitgenodigd op het gebied van fondsenwerving. Jaarlijks wordt voor de projectvrijwilligers een dag georganiseerd waarop onderwerpen op de gebieden van fondsenwerving en projectinhoudelijke zaken aan bod komen en kennis wordt gedeeld.

Kosten fondsenwerving 2008

Het kostenpercentage voor fondsenwerving bedraagt 15% over 2008, daarmee blijft Wereldkinderen ruim onder de normering van 25% voor het CBF keurmerk.

• Bestuur en Organisatie • • • • •

Wereldkinderen bestaat uit een Vereniging en een Beheerstichting. De Vereniging is opgericht op 15 mei 1971. De Beheerstichting Wereldkinderen is opgericht op 15 september 1983.

Bij Wereldkinderen werkten in 2008, 53 betaalde medewerkers. In het buitenland werkte Wereldkinderen samen met 16 contactpersonen. In 2008 waren in Nederland 356 vrijwilligers actief voor de vereniging. Het ledenaantal van Vereniging Wereldkinderen bedroeg eind december 2008, 6.461. In januari van dat jaar was het ledenaantal 6.973. Er kwamen in 2008 totaal 272 nieuwe leden bij, 784 leden beëindigden hun lidmaatschap.

Het dagelijks bestuur van zowel de Vereniging als de Beheerstichting valt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder. De algemene ledenvergadering stelt het door de bestuurder/directeur opgestelde, en door de Raad van Toezicht beoordeelde algemene beleid vast. De controle op de uitvoering van het in de ledenvergadering afgesproken algemene beleid, vindt plaats door de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht worden door de algemene ledenvergadering benoemd. De Raad van Toezicht kent een financiële auditcommissie. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding voor hun functie.

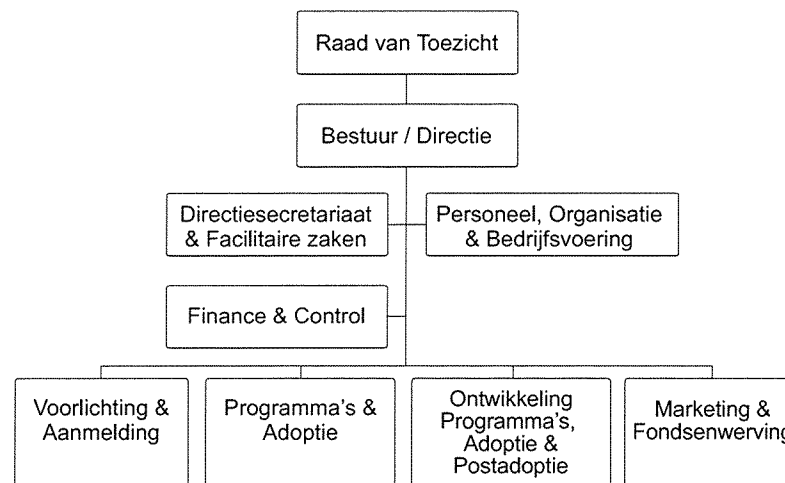
Code Wijffels

De Raad van Toezicht heeft ook in 2008 de Aanbevelingen van de Code Commissie Wijffels toegepast in haar manier van toezicht houden. De auditcommissie heeft zowel de begroting als de jaarrekening beoordeeld en van een positief advies voorzien aan de Raad van Toezicht voorgelegd, die het op haar beurt heeft voorgelegd aan de Algemene Leden Vergadering, waar ze, samen met het

algemene beleidsplan, zijn vastgesteld. Het functioneren van de directeur en de Raad van Toezicht wordt jaarlijks geëvalueerd, zo ook in 2008. De evaluaties van zowel de leden van de Raad van Toezicht als ook van de Bestuurder waren positief. De Raad van Toezicht en de Bestuurder werken conform de Code van Goed Bestuur.

Bezoldiging directeur

De directeur/bestuurder ontving een beloning passend binnen de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen. De beloning houdt rekening met de complexiteit van de

VOOR
GOEDE DOELEN

functie en de risico's verbonden aan de functie. Van de beloning komt 80% voor rekening van de adoptieactiviteiten en 20% ten laste van fondsenwerving en lokale programmaondersteuning. Het totaal bedroeg €114.871,- aan brutoloon, €2.248,- aan ziektekostenverzekering en €11.937,- aan pensioenpremie.

Bestuur (per 31-12-08)

Bestuurder/directeur: 10.2.e

Managementteam (per 31-12-08)

Manager afdeling Voorlichting & Aanmelding: 10.2.e

Manager afdeling Programma's & Adoptie: drs

Manager afdeling Ontwikkeling Programma's & Adoptie 10.2.e

Manager afdeling Fondsenwerving & Evenementen: 10.2.e

Beleidsplanning

De beleidscyclus bij Wereldkinderen begint jaarlijks met een omgevingsschets die leidt tot een meerjarenplan met daarin de strategische doelstellingen. De meerjarenbeleidsverklaring wordt steeds voor een periode van drie jaar opgesteld door het bestuur en het managementteam. De meerjarenbeleidsverklaring met strategische doelen wordt op hoofdlijnen voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De meerjarenbeleidsverklaring wordt daarna samen met de begroting besproken tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV). De ALV stelt het door de bestuurder opgestelde, en het door de Raad van Toezicht van een positief advies voorzien, algemene beleid en de begroting vast. De ALV vond in 2008 plaats in juni en november. Op de agenda stonden het algemene beleid, de begroting, de jaarrekening en het verslag van het jaar 2007.

Bedrijfsvoering

Voor een verantwoorde adoptie is het belangrijk dat de procedurele handelingen goed zijn vastgelegd. Wereldkinderen werkt met een eigen kwaliteitshandboek waarin interne procedures en ook de behandeling van mogelijke klachten, duidelijk staan omschreven. Verbetering van de bedrijfsvoering is een continue proces, en dit kwam onder andere tot uitdrukking in de goede resultaten van de externe audit (ISO certificering), die in 2008 plaatsvond. Wereldkinderen is in het bezit van het CBF-keurmerk.

Reorganisatie

Als gevolg van de wereldwijde daling van het aantal adopties zal in 2009 een reorganisatie en herstructurering plaatsvinden bij Wereldkinderen. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2008 getroffen, zoals het opstellen van een reorganisatie- en uitvoeringsplan, overleg met de Ondernemingsraad en afspraken over een verlenging van het sociaal plan. In de nieuwe organisatiestructuur, die officieel per 1 januari 2010 zal ingaan, zullen de drie werkvormen (adoptie, lokale programmaondersteuning en roots) apart van elkaar georganiseerd worden met op elke werkvorm gespecialiseerde medewerkers. Het jaar 2009 zal als overgangsjaar gelden, waarin geleidelijk naar de nieuwe organisatiestructuur wordt overgegaan.

Personeelsbeleid en sociaal beleid

In 2008 is het sociaal- en personeelsbeleid verder geoptimaliseerd, waar nodig. Het ziekteverzuim lag in 2008 bij Wereldkinderen op 2,4%, dit percentage is exclusief zwangerschapsverlof. Het percentage ligt ver onder het ziekteverzuimpercentage van de sector Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening, waar Wereldkinderen onder valt.

• Verslag van de Raad van Toezicht • • • • •

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de uitvoering van het door de Algemene Leden Vergadering (ALV) vastgestelde algemene beleid en de daarbij behorende begroting. Daarnaast zijn individuele leden van de Raad desgevraagd gesprekspartner en klankbord van het bestuur en kunnen zij het bestuur adviseren op diverse terreinen. De Raad van Toezicht toetst op de volgende aandachtsgebieden: het realiseren van de doelstelling, de besteding van middelen, fondsenwerving, het omgaan met vrijwilligers, het functioneren van de organisatie en op juridische en maatschappelijke aspecten.

In 2008 is de Raad van Toezicht zeven keer bij elkaar gekomen, de bestuurder was hierbij aanwezig. Besproken zijn diverse ethische vraagstukken met betrekking tot adoptie, het beëindigen/aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, managementinformatie, de jaarrekening, het meerjarenbeleidplan (2009-2013), het jaarplan 2009 en de begroting van 2009, veranderingen op het gebied van interlandelijke adoptie, ontwikkelingssamenwerking en fondsenwerving en de reorganisatie en sanering in verband met het wereldwijde dalende aantal adoptiekinderen. Op de ALV in november 2007 was het beleid van Wereldkinderen uitvoerig bediscussieerd. In 2008 zijn hierop alle regio's bezocht om het beleid toe te lichten en van de leden te vernemen hoe zij tegen het beleid aankijken. Dit resulteerde in een goede dialoog met de aanwezige leden.

Verantwoordelijkheidsverklaring

In 2008 is een verantwoordelijkheidsverklaring opgesteld door de Raad van Toezicht en de Bestuurder. In januari 2009 is deze door de Raad van Toezicht en het Bestuur ondertekend. De verantwoordelijkheidsverklaring werd positief beoordeeld door het Centraal Bureau Fondsenwerving. De Raad van Toezicht en

het Bestuur van de Vereniging Wereldkinderen onderschrijven in de verklaring dat binnen de instelling de functie 'toezichthouden' duidelijk gescheiden is van het 'besturen' dan wel de 'uitvoering'. Dat de instelling continue werkt aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstelling. En dat Wereldkinderen streeft naar een optimale relatie met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en verwerking van wensen, vragen en klachten.

Benoeming

De benoemingstermijn van een lid van de Raad van Toezicht is drie jaar, herbenoemingen zijn twee keer mogelijk. De Raad hanteert een rooster van aftreden. Hierin zijn opgenomen: de benoemingsdatum en -termijn, het al dan niet herkiesbaar zijn en het functie en aandachtsgebied van de betreffende leden. Er zijn duidelijke profielschetsen en functie-eisen van de functies binnen de Raad van Toezicht en deze zijn leidend bij de werving en selectie van nieuwe leden van de Raad van Toezicht. Nevenfuncties worden beoordeeld op mogelijke 'conflicts of interest'.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2008

Voorzitter	10.2.e	plaatsvervangend diensthoofd van de dienst operationele ondersteuning en coördinatie van het KLPD
Secretaris	10.2.e	directielid RaboBank Groene hart Noord
Financiën	10.2.e	partner/accountant KPMG
Leden	10.2.e	Managing Consultant bij Berenschot
	10.2.e	zelfstandig orthopedagoog

• Toelichting op de jaarrekening • • • • •

De werkzaamheden van Wereldkinderen zijn te verdelen in twee activiteiten, te weten de activiteiten in relatie met adoptie en de activiteiten met betrekking tot het verlenen van lokale programmaondersteuning.

Adoptie

In 2008 zijn 272 adoptiebemiddelingen afgerond, 290 kinderen zijn opgenomen in een Nederlands adoptiegezin. Eenmaal zijn vier broertjes of zusjes samen geplaatst, 17 maal twee broertjes of zusjes, 252 kinderen zijn alleen geplaatst. Doordat steeds meer kinderen in het eigen land worden opgenomen, worden minder dossiers van aspirant adoptieouders in het buitenland ingediend. Samen met de oplopende proceduretijd en enkele stagnerende contacten betekent dit dat minder kinderen in Nederland zijn aangekomen. In 2008 zijn 21 minder kinderen geplaatst dan verwacht.

Lokale programmaondersteuning

Wereldkinderen heeft 90 verschillende projecten ondersteund in 14 landen. Met deze steun bereikt Wereldkinderen duizenden kinderen. Tegenvallende fondsen hebben ertoe geleid dat een gedeelte van de verstrekte steun uit de overige reserve van Wereldkinderen gefinancierd moest worden. Wereldkinderen vindt het moreel onverantwoord om ineens de steun aan projecten te beëindigen. Het boekjaar 2008 van Vereniging Wereldkinderen is uitgekomen op een overschot van € 230.000,- ten opzichte van een begroot overschot van € 275.000,-. Door het vormen van een voorziening voor de reorganisatie in 2009 en 2010 van € 224.000,-, komt het uiteindelijk resultaat uit op een overschot van € 6.000,-.

Beleid eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het besteedbaar vermogen en het vastgelegd vermogen. Het besteedbaar vermogen is onderverdeeld in de vrije reserve, de continuïteitsreserve, de egalisatiereserve en de garantieregeling. Alle reserves in het besteedbaar vermogen, behalve de vrije reserve, zijn reserves die op basis van een bestuursbesluit zijn gevormd ter bescherming van bepaalde belanghebbenden. Belanghebbenden in dit kader zijn kinderen in ontwikkelingslanden, geadopteerden, adoptieouders, medewerkers, projectwerkgroepen en adoptievrijwilligers. Naast deze belanghebbenden acht de vereniging de ontwikkeling van nieuwe kindervelzijnsprogramma's van belang. Onttrekkingen en donaties aan de egalisatiereserve zijn deels gerelateerd aan deze ontwikkeling. Het beleid is op een positief besteedbaar vermogen gericht, om zo de continuïteit van de organisatie te waarborgen. Het vastgelegd vermogen betreft een bestemmingsfonds lokale programmaondersteuning waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven. Het beleid is om deze gelden goed en snel te besteden in overeenstemming met de bestemming die daaraan is gegeven bij het ontstaan van de baten. De specifieke bestemming en de hoogte van het bedrag beïnvloeden het tijdspad waarbinnen de bestedingen aan de projecten plaatsvinden. Voor alle onttrekkingen of toevoegingen is autorisatie van het bestuur vereist.

Beleggingsbeleid

Conform besluit van de Raad van Toezicht zijn beleggingen in effecten niet toegestaan. Tijdelijke overschotten van de liquide middelen worden belegd in kortlopende deposito's en spaarrekeningen.

• Verkorte jaarrekening • • • • •

1. Geconsolideerde balans per 31 december 2008

	31 december 2008 X € 1.000	31 december 2007 X € 1.000
ACTIVA		
Materiële vaste activa	1.520	1.230
Vorderingen en overlopende activa	441	818
Liquide middelen	4.188	4.993
	4.629	5.811
Totaal	6.149	7.041
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
• reserves		
continuïteitsreserve	496	497
herwaarderingsreserve	1.047	721
bestemmingsreserve	536	379
overige reserves	-169	-71
	1.910	1.526
• fondsen		
bestemmingsfonds(en)	997	1.049
	2.907	2.575
Voorzieningen	317	119
Kortlopende schulden	2.925	4.347
Totaal	6.149	7.041

2. Geconsolideerde staat van baten en lasten 2008

	Werkelijk 2008 X € 1.000	Begroot 2008 X € 1.000	Werkelijk 2007 X € 1.000
Baten			
• Baten uit adoptie	3.914	4.034	3.762
• Baten uit eigen fondsenwerving	1.641	2.094	1.800
• Subsidies van overheden	258	266	100
• Rente en koersresultaten	134	104	177
• Overige baten	10	10	58
Som der baten	5.957	6.508	5.897
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
• Doelstelling Adoptie	3.100	3.295	3.412
• Doelstelling Structurele hulp	1.633	1.795	1.488
• Doelstelling Voorlichting en bewustmaking	166	231	274
	4.899	5.321	5.174
<i>Werving baten</i>			
• Kosten eigen fondsenwerving	252	289	292
<i>Beheer en administratie</i>			
• Kosten beheer en administratie	576	623	561
Som der lasten	5.753	6.233	6.027
	230	275	-130
<i>Incidentele last</i>			
• Reorganisatievoorziening	-224	0	0
	-224	0	0
Resultaat uit doelstelling	6	275	-130
Resultaatbestemming 2007/2008			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	-1		-47
- bestemmingsreserve	157		-12
- overige reserves	-98		-162
- bestemmingsfonds	-52		91
	6		-130

3. Geconsolideerde staat van baten en lasten adoptie 2008

	Werkelijk 2008 X € 1.000	Begroot 2008 X € 1.000	Werkelijk 2007 X € 1.000
Baten			
• Baten uit adoptie	3.914	4.034	3.762
• Rente en koersresultaten	101	73	124
• Overige baten	2	5	29
Som der baten	4.017	4.112	3.915
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
• Doelstelling interlandelijke adoptie	3.100	3.295	3.412
• Doelstelling voorlichting en bewustmaking	96	119	133
	3.196	3.414	3.545
<i>Beheer en administratie</i>			
• Kosten beheer en administratie	438	336	322
Som der lasten	3.634	3.750	3.867
Resultaat	383	362	48

4. Geconsolideerde staat van baten en lasten fondsenwerving

	Werkelijk 2008 X € 1.000	Begroot 2008 X € 1.000	Werkelijk 2007 X € 1.000
Baten			
• Baten uit eigen fondsenwerving	1.641	2.094	1.800
• Subsidies van overheden	258	266	100
• Rentebaten	33	31	53
• Overige baten	8	5	29
Som der baten	1.940	2.396	1.982
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
• Doelstelling Structurele hulp	1.633	1.795	1.488
• Doelstelling Voorlichting en bewustmaking	70	112	141
	1.703	1.907	1.629
<i>Werving baten</i>			
• Kosten eigen fondsenwerving	252	289	292
<i>Beheer en administratie</i>			
• Kosten beheer en administratie	138	287	239
Som der lasten	2.093	2.483	2.160
Resultaat	-153	-87	-178

• Specificatie en verdeling kosten naar bestemming • • • • •

Bestemming	Doelstelling			Werving baten			Beheer en administratie	Totaal 2008	Begroot 2008	Totaal 2007*
Lasten	Adoptie	Structurele hulp	Voorlichting en bewustmaking	Eigen fondsenwerving	Gezamenlijke acties	Subsidies				
Bemiddelingskosten adoptie	1.485		58					1.543	1.677	1.895
Subsidies en bijdragen	21	1.499						1.520	1.439	1.319
Dienstreizen identificatie & monitoring projecten / uitbesteed werk			54	92				146	149	202
Personeelskosten	1.356	117	46	136			488	2.143	2.363	2.117
Huisvestingskosten (excl. afschrijving)	64	6	2	6			24	102	121	119
Bureaukosten (excl. afschrijving)	144	12	5	14			56	231	275	271
Overige kosten	4						2	6	149	35
Afschrijvingen	26			4			6	36	60	66
Totaal	3.100	1.634	166	252	0	0	576	5.675	6.233	6.027

* De optelling van het totaal 2007 heeft een afrondingsverschil van 3 (6.027 moet zijn 6.024).

Accountantsverklaring

Aan: het bestuur van Vereniging Wereldkinderen

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Kuninklaan 225
3524 EH Utrecht
Postbus 25095
3200 AE Utrecht
Telefoon (0031) 219 15 00
Fax (0031) 219 15 51
www.pwc.com/nl

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2008 van Vereniging Wereldkinderen te Den Haag, bestaande uit de geconsolideerde balans per 31 december 2008 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2008, met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van Vereniging Wereldkinderen is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving G00 voor fondsenwervende instellingen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is met geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, ronnende een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Wereldkinderen per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving G00 voor fondsenwervende instellingen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Tevens zijn wij nagegaan dat het jaarverslag voor zover wij dat kunnen beoordelen voorligbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 12 mei 2009

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

d 10.2.e

PricewaterhouseCoopers is een handelsnaam van onder meer de Algemene werkdienst PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KVK 34192902), PricewaterhouseCoopers Geconsolideerde Rekeningen N.V. (KVK 34192904), PricewaterhouseCoopers Adviseurs N.V. (KVK 34192903) en PricewaterhouseCoopers HR (KVK 34192905). De werkdienst PricewaterhouseCoopers is een handelsnaam van de Algemene werkdienst met de naam PricewaterhouseCoopers Geconsolideerde Rekeningen N.V. De Algemene werkdienst met de naam PricewaterhouseCoopers is een handelsnaam van de werkdienst met de naam PricewaterhouseCoopers.

• Colofon • • • • •

ieder kind heeft recht op een thuis

Wereldkinderen, Vereniging voor Kinderwelzijn, is opgericht bij notariële acte van 15 mei 1971 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40531344. De Beheerstichting Wereldkinderen is opgericht bij notariële acte van 15 september 1983 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. De Beheerstichting Wereldkinderen is ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41203164.

Wereldkinderen

10.2.e

T 10.2.e

F

E info@wereldkinderen.nl

I www.wereldkinderen.nl

Tekst

Ontwerp & drukwerk

Fotografie

Wereldkinderen

10.2.e

Archief Wereldkinderen

Jaarverslag 2009

10.2 e

Wereldkinderen

Inhoudsopgave

10.2.e

Voorwoord.....	3
2009 in vogelvlucht.....	4
Kinderwelzijnsprogramma's.....	7
Interlandelijke adoptie.....	12
Rootsprogramma's.....	16
Samenwerkingsverbanden.....	18
Vrijwilligers.....	20
Voorlichting en communicatie.....	21
Financiering van de kinderkwelzijnsprogramma's.....	22
Bestuur en organisatie.....	24
Verslag van de Raad van Toezicht.....	26
Toelichting op de jaarrekening.....	29
Verkorte jaarrekening.....	32
Accountantsverklaring.....	35
Colofon.....	36

Missie

Kinderen kunnen het beste in hun eigen land opgroeien in een liefdevolle en veilige gezinssituatie, met respect voor de rechten van het kind en zijn of haar familie en verzorgers. Wereldkinderen baseert zich op één van de uitgangspunten van het VN verdrag van de Rechten van het Kind uit 1989: "... dat het kind, voor de volledige en harmonische ontplooiing van zijn of haar persoonlijkheid, dient op te groeien in een gezinsomgeving, in een sfeer van geluk, liefde en begrip."

Wereldkinderen brengt dit recht naar voren onder het motto: "Ieder kind heeft recht op een thuis". Wanneer er voor het kind in het geboorteland geen reële bestaansmogelijkheden bestaan in een gezin of gezinsvervangende situatie, ziet Wereldkinderen interlandelijke adoptie als een goede, verantwoorde keuze. Het belang van het kind staat daarbij voorop.

Voorwoord

"Samenwerken aan een betere toekomst voor kwetsbare kinderen"

De wereld van adoptie en programmaondersteuning verandert in hoog tempo. Steeds meer kinderen dreigen uit de beschermende omgeving van hun gezin te vallen en er alleen voor komen te staan. Vele miljoenen kinderen lopen iedere dag het risico van hun gezin te worden gescheiden, door armoede, hongersnood, oorlogen, mishandeling of natuurgeweld. Miljoenen kinderen kunnen niet meer rekenen op de veiligheid van een gezin en een liefdevolle opvoeding. Er is veel steun nodig om deze kinderen en hun lokale gemeenschappen te helpen en beter te laten functioneren op weg naar zelfstandigheid. In het maatschappelijke debat over steun aan internationale samenwerking valt echter steeds vaker een kritisch geluid te beluisteren. De steun aan ontwikkelingsorganisaties staat onder druk en neemt af. Ook Wereldkinderen merkte in 2009 dat het moeilijker wordt leden en fondsen te werven voor haar programma's. De inkomsten lopen terug, terwijl onze partners in ontwikkelingslanden om meer steun vragen. Door intensieve samenwerking met Nederlandse en buitenlandse partners verwachten wij echter in 2010 onze steun verder te kunnen uitbreiden.

In 2009 steunde Wereldkinderen 75 projecten in 13 landen. Zo konden we door samenwerking met onze nationale en internationale partners, waaronder bedrijfsleven, vermogensfondsen en het Ministerie van Buitenlandse zaken, sponsors en vele vrijwilligers bijna 11.000 kinderen en hun gezinnen ondersteunen. Samen met ICS, SOS Kinderdorpen en Wilde Ganzen vormde Wereldkinderen de alliantie Together4Change. Deze alliantie werkt aan een ambitieus subsidieprogramma, gericht op het versterken van lokale gemeenschappen.

Via interlandelijke adoptie konden wij 257 kinderen een nieuw thuis bieden. De ontwikkeling, dat kinderen zonder thuis steeds vaker worden opgevangen in eigen land, zette ook in 2009 door. Zo zien we dat naast pleegzorg ook het aantal binnenlandse adopties toeneemt. De economische ontwikkelingen, maar ook de maatschappelijke ontwikkelingen in de landen waar wij werken, dragen daartoe bij. De zorg voor gezinsversterking en gezinsvervanging neemt hier toe. Wat betreft adopties zien we dat met name jonge en gezonde baby's in eigen land in een gezin kunnen worden geplaatst. Hierdoor neemt wereldwijd het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld af en bovendien verandert de samenstelling van de groep kinderen. Het gaat vaker om kinderen met een licht tot zwaar medisch dossier en oudere kinderen, de zogenaamde special need kinderen. De komende jaren zullen de kinderen die voor adoptie in aanmerking komen dus

steeds vaker een special need kind zijn, dat extra zorg behoeft. De belangstelling van aspirant adoptieouders blijft gelukkig onverminderd groot.

De interesse van geadopteerden om op zoek te gaan naar hun roots neemt ook toe. Wereldkinderen breidt de activiteiten voor geadopteerden die in contact willen komen met het land van herkomst of biologische familie uit. Via deskundige contactpersonen in het buitenland zoeken en begeleiden wij iedere geadopteerde bij het leren kennen van zijn of haar achtergrond. Net als wij deden bij de zoekvraag van [10.2.e](#) waarover u meer in dit jaarverslag kunt lezen.

Wereldkinderen wil door samenwerking en in openheid met haar achterban en verenigingen van geadopteerden en andere organisaties, zo zorgvuldig en verantwoord mogelijk werken in het belang van het kind. Dit staat bij ons steeds voorop. Bij programma's, bij adopties en bij rootsvragen. Samen met partners werken wij aan verantwoorde adopties. Dit betekent dat wij soms afscheid moeten nemen van partners of in bepaalde landen niet meer actief zijn met adoptiebemiddeling. Wij richten ons dus niet op zoveel mogelijk, maar op kwalitatief verantwoorde adopties.

Door teruglopende fondsenwerving en een geringer aantal adoptiebemiddelingen zijn wij genoodzaakt de organisatie aan te passen. In 2009 is een noodzakelijke reorganisatie ingezet, die in 2010 verder zijn beslag krijgt. 2010 wordt een cruciaal jaar voor de organisatie waarin van alle betrokkenen veel wordt gevraagd. De organisatie zal kritischer op de kosten letten, zonder daarbij onze service en dienstverlening naar beneden bij te stellen. Aan de andere kant zijn ook enkele investeringen, zoals in automatisering en administratie noodzakelijk om aan de hoge kwaliteitseisen te blijven voldoen.

Nog meer dan in andere jaren vragen wij onze donateurs, vrijwilligers, sponsors en partners om zich te blijven inspannen voor het belang van het kind. Want ook in 2010 blijven al onze activiteiten gericht op het realiseren van onze missie: ieder kind recht heeft op een thuis, om op te groeien binnen de veiligheid en de liefde van een gezin. En dat kan alleen met uw steun. Samen kunnen we het verschil maken voor vele kinderen.

[10.2.e](#)

directeur/bestuurder, mei 2010

2009 in vogelvlucht

Wereldkinderen richt zich in haar missie op de rechten en het welzijn van kwetsbare kinderen in ontwikkelingslanden die buiten de beschermende omgeving van hun familie dreigen te vallen of gevallen zijn. Wereldkinderen versterkt en ondersteunt lokale structuren zodat meer capaciteit ontstaat om kinderen in familieverband in hun eigen omgeving te laten opgroeien. Als opvang in een familiesituatie in eigen land niet mogelijk is, bemiddelt Wereldkinderen bij verantwoorde interlandelijke adoptie.

Bovenstaand uitgangspunt is gebaseerd op het Haags Adoptie Verdrag, dat door circa zeventig landen is ondertekend. Landen die het Haags Adoptieverdrag hebben getekend, zijn verplicht om eerst in eigen land naar mogelijkheden voor de kinderen te zoeken. Vanuit deze visie werkt Wereldkinderen samen met partners in diverse landen aan gezinsversterking en wanneer nodig aan gezinsvervanging. Alle activiteiten vallen daarmee onder het motto van Wereldkinderen: 'Ieder kind heeft recht op een thuis'.

Resultaten

In 2009 steunde Wereldkinderen in totaal 75 projecten in 13 verschillende landen in Azië, Afrika, Latijns Amerika en het Caribisch gebied. In 2009 konden op het terrein van gezinsversterking lokaal bijna 11.000 kinderen worden ondersteund. Dankzij de financiële bijdragen van Wereldkinderen konden 741 kinderen die niet binnen hun eigen familie konden re-integreren lokaal een plek krijgen in een pleeggezin, adoptiegezin of vervangend thuis. Als één kind in een gezin ondersteund wordt, heeft dit ook een positieve invloed op de rest van het gezin, zoals de aanwezige broertjes en zusjes. Indirect bereikte Wereldkinderen naar schatting zo'n 35.000 kinderen. Met interlandelijke adoptie vonden 257 kinderen uit 11 verschillende landen via Wereldkinderen een nieuw thuis in Nederland.

Externe ontwikkelingen

De economische crisis wereldwijd heeft inmiddels grote gevolgen voor de programma's in de landen in ontwikkeling. De prijzen van basisbenodigdheden stijgen, terwijl de inkomsten gelijk blijven of dalen. De armoede en de problemen die hiermee samenhangen nemen daardoor toe. De partnerorganisaties ontvangen minder fondsen voor directe steun aan hun doelgroep, terwijl er een stijgende behoefte aan is. Daarnaast worden in een groot aantal landen de basisrechten van het kind geschonden, waaronder het recht op onderwijs, gezondheidszorg

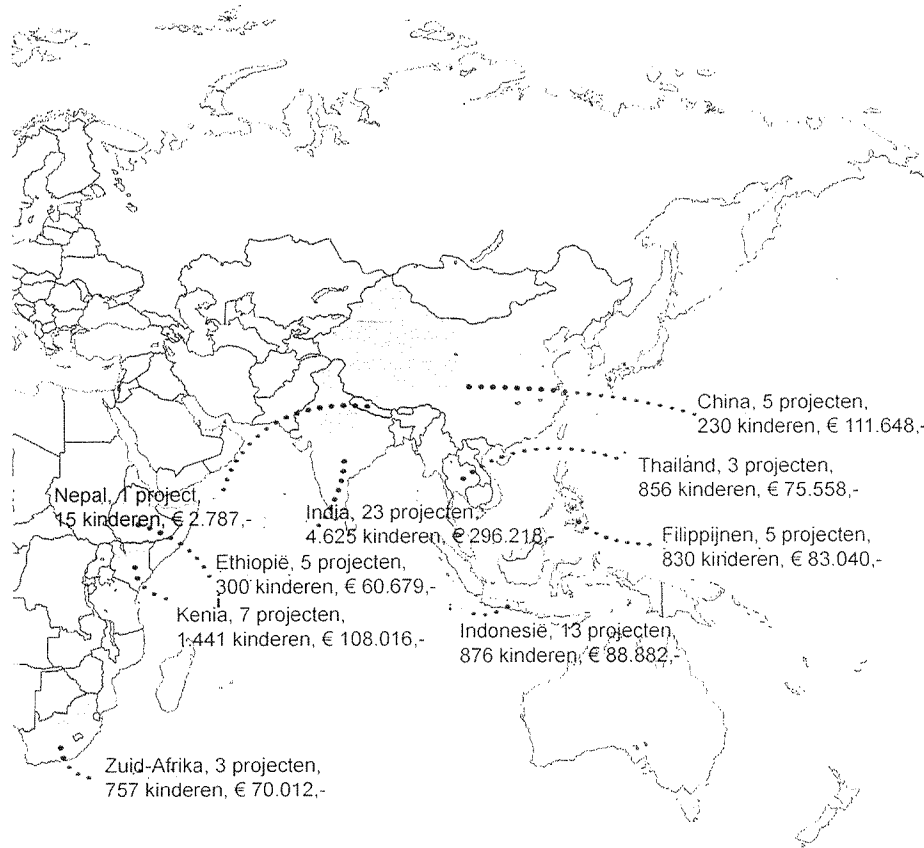
Kaart: aantal projecten en ondersteunde kinderen en verstrekte financiële steun per land in 2009

en opgroeien in een gezinsomgeving. Verwacht wordt dat de millenniumdoelen die betrekking hebben op kinderen maar ten dele worden bereikt. Ook landen met een groeiende HIV/AIDS problematiek, zien zich door de afnemende traditionele opvang van kinderen binnen hun eigen familie voor een grote uitdaging gesteld. Veel overheden stellen zich niet garant voor de rechten van het kind, omdat zij daar de middelen niet voor hebben of andere zaken prioriteit geven.

Marktwerking

Wereldkinderen ziet marktwerking ontstaan, nu het aantal kinderen dat met adoptie is geholpen sterk daalt. Vooral in landen in Afrika is de druk groot. De landen waarin nog geen adoptiewetgeving bestaat, worden als het ware overvallen door

'Ieder kind heeft recht op een thuis'

de aanvragen. De gevolgen zijn: concurrentie tussen bemiddelende organisaties in het westen en een grotere druk op zendende landen en hun organisaties, waarbij de focus eerder op interlandelijke adoptie ligt dan op het naleven van het recht van het kind om, wanneer mogelijk, in zijn eigen cultuur op te groeien. Wereldwijd maken actieve pressiegroepen misstanden rondom adoptie zichtbaar. Adopties moeten verantwoord zijn en Wereldkinderen wordt uitgedaagd dit belang goed naar buiten te brengen.

Bij adoptie zag Wereldkinderen de laatste vijf jaar haar aandeel teruglopen van 44,5 naar 41%. In 2010 zal dit aandeel naar verwachting nog verder teruglopen, door het steeds lager wordende aantal kinderen dat wereldwijd beschikbaar

komt voor interlandelijke adoptie. Wereldkinderen had in 2009 evenveel bemiddelingen als Kind en Toekomst.

De autoriteiten benaderen adoptie steeds meer vanuit het vreemdelingenbeleid en dit brengt hogere kosten voor documenten met zich mee. Ook de eisen van toezichthoudende instanties worden steeds strenger, vragen veel tijd en geven meer bureaucratie. Met de komst van het kwaliteitskader voor adoptiebemiddelaars heeft Wereldkinderen haar organisatie hierop aangepast.

Kansen en bedreigingen

Wereldkinderen blijft uniek als organisatie door deels gezinsversterkende programma's te ondersteunen in het buitenland en tegelijk een professioneel bemiddelaar te zijn voor interlandelijke adoptie. Wereldkinderen heeft op beide vlakken veel kennis opgebouwd. Bedreigend blijven de misstanden rondom adoptie die worden weergegeven in de media, de marktwerking bij interlandelijke adoptie en de economische crisis, waardoor minder fondsen beschikbaar zijn. Nieuwe kansen zijn de toenemende belangstelling voor locale adoptie in de landen van herkomst, de grote betrokkenheid van vrijwilligers en geadopteerden, het opzetten van rootsprogramma's en de samenwerking met andere organisaties. Wereldkinderen wil zich in het bijzonder hard maken voor de rechten van kinderen en zoekt hierbij expliciet de samenwerking op met andere organisaties om samen sterker te staan.

Doelstelling Wereldkinderen

Wereldkinderen is een kindervelzijnorganisatie en wil ondersteuning geven aan kinderen die noodgedwongen zonder een beschermend thuis moeten opgroeien of dreigen dit te verliezen. Wereldkinderen zet zich hierbij ook in voor verantwoorde interlandelijke adoptie voor kinderen die in het eigen land geen mogelijkheden hebben om in een liefdevol gezin op te groeien. Wereldkinderen behartigt de belangen van deze kinderen en de (aspirant) ouders die deze kinderen een nieuw thuis geven. Wereldkinderen zet zich ook in om wetenschappelijk onderzoek op het gebied van adoptiekinderen te bevorderen. De visie van Wereldkinderen is in overeenstemming met de VN Conventie van de Rechten van het Kind (art. 21) en met het Haags Internationaal Adoptieverdrag uit 1993. Beide conventies zijn door Nederland getekend en geratificeerd.

10.2.e
Ieder kind heeft recht op een thuis

Toekomstvisie

Wereldkinderen is in Nederland nog altijd de meest professionele organisatie op het gebied van interlandelijke adoptie en zal hierin een voortrekkersrol kunnen vervullen. **Politieke lobby blijft ook hard nodig, zodat de eisen die de politiek aan adoptie stelt relevant en realistisch blijven.**

Er is een toenemende behoefte aan antwoord op rootsvragen. Dit vraagt een duidelijke voorlichting aan geadopteerden en ouders van geadopteerden over de mogelijkheden. Door het serieus nemen van rootsvragen is duidelijk geworden dat veel informatie (vooral uit Aziatische landen) niet juist is. Het is van belang een duidelijk standpunt in te nemen en wie wordt samengewerkt en welke afspraken er gelden. Ook is het belangrijk

organisaties en overheden bewust te maken van het belang van de juistheid van gegevens en hier ook de verantwoordelijkheid in te nemen.

Wereldkinderen wil actiever inzetten op programma's die gericht zijn op zelfredzaamheid van lokale organisaties en op de inzet van lokale kennis en ideeën om situaties voor de kinderen en hun rechten te verbeteren. Door partnerorganisaties uit het buitenland wordt meer en meer een beroep gedaan op Wereldkinderen om deze projecten te ondersteunen. De aanvraag van de MFS-subsidie van het Ministerie van Buitenlandse zaken die Wereldkinderen samen heeft ingediend met International Child Support, SOS Kinderdorpen en Wilde Ganzen in de alliantie Together4Change, vormt hierbij een grote kans.

Om de fondsenwervende activiteiten en de professionalisering van de projectorganisatie verder te verbeteren, zal in de loop van 2010 een nieuw database-systeem in gebruik worden genomen. Door het afnemen van gelden van grote fondsverstrekken door de economische crisis, zal Wereldkinderen meer in gaan zetten op de particuliere markt en kleine bedrijven.

De afname van het aantal aankomsten van adoptiekinderen in Nederland heeft een negatief effect op aantal activiteiten in de regio's. Ouderbijeenkomsten en wachtgroepen nemen in frequentie en grootte af. Vrijwilligers zijn steeds minder actief, zodat een neerwaartse spiraal zichtbaar is. De groep vrijwilligers vergrijsd. Wereldkinderen wil actief inzetten op verjonging van vrijwilligers en een nieuw vrijwilligersbeleid opstellen waarmee de organisatie nieuwe en jongere vrijwilligers weet te binden en huidige vrijwilligers weet te behouden.

Ook steeds meer geadopteerden melden zich bij Wereldkinderen aan voor vrijwilligerswerk. Wereldkinderen wil graag de samenwerking met haar geadopteerden versterken, meer activiteiten voor deze doelgroep organiseren en de ervaring en expertise van geadopteerden gaan inzetten. Eind 2009 is een werkgroep van geadopteerden samengesteld om deze ideeën verder vorm te gaan geven.

10.2.e

Brazilië, Anima

Kinderwelzijnsprogramma's

In haar programma's richt Wereldkinderen zich op weeskinderen, gehandicapte, verlaten, misbruikte, verwaarloosde of door HIV/AIDS getroffen kinderen en kinderen die onder kwetsbare omstandigheden opgroeien. Het uitgangspunt in al de programma's is dat geprobeerd wordt de kinderen bij hun ouders, familieleden of in vervangende gezinnen te laten opgroeien. Wereldkinderen streeft er ook naar om basisvoorzieningen, zoals onderwijs, medische zorg, schoon water, gezonde voeding en onderdak voor deze kinderen toegankelijk te maken.

Wereldkinderen heeft in 2009 haar missie en visie aangepast zodat deze beter aansluiten op de huidige ontwikkelingen en strategieën. Ze heeft in haar missie en visie een sterkere focus gelegd op gezinsversterking en gezinsvervanging in eigen land, terwijl er tegelijkertijd blijvend is ingezet op verantwoorde adopties voor kinderen die niet in familieverband in eigen land kunnen opgroeien. Verschillende projecten zijn in 2008 afgebouwd en in 2009 gestopt. Wereldkinderen rondde 19 projecten af en is 4 nieuwe projecten gaan ondersteunen. In 2009 steunde Wereldkinderen in totaal 11.538 kinderen.

Voor de uitvoering van haar programma's werkte Wereldkinderen in 2009 samen met zo'n 50 partners in Azië, Afrika, Latijns Amerika en het Caribische gebied. Wereldkinderen ondersteunde de partnerorganisaties op het gebied van directe hulp aan kinderen, gezinnen en gemeenschappen en capaciteitsopbouw, zoals training van personeel, technische ondersteuning, expertise-uitwisseling, lobby en bewustwording en financiële verzelfstandiging. In nieuwe projecten zet Wereldkinderen zich vooral in voor de versterking van lokale gemeenschappen, zodat zij zelf een verandering kunnen bewerkstelligen en betere kansen voor hun kinderen kunnen scheppen. Ook wil Wereldkinderen zich graag meer inzetten voor de lokale rechten van kinderen. Ze heeft hiervoor in de alliantie Together4Change eind 2009 subsidie aangevraagd bij de overheid.

Een belangrijk uitgangspunt voor Wereldkinderen om programma's te ondersteunen is duurzaamheid, waarbij goed wordt gekeken of de ondersteuning van Wereldkinderen geen afhankelijkheid creëert. Elke aanvraag wordt door de afdeling Programmaondersteuning beoordeeld op duurzaamheid en verschillende andere criteria, zoals bijvoorbeeld voldoende participatie van de doelgroep. Bij

een positief advies wordt de aanvraag goedgekeurd in de projectcommissie. In deze commissie hebben verschillende managementleden zitting, waaronder de directeur en de hoofden van de afdelingen Financiën, Fondsenwerving en Programmaondersteuning, als ook vrijwilligers van Wereldkinderen.

Wereldkinderen heeft haar kinderwelzijnsprogramma's onderverdeeld in vier blokken.

Preventie familie desintegratie

Wereldkinderen probeert in eerste instantie via haar programma's te voorkomen dat gezinnen uit elkaar vallen. Ze richt zich in het eerste blok op families van kinderen getroffen door HIV/AIDS, kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking en kinderen die in extreme armoede leven en onvoldoende toegang hebben tot gezondheidszorg, onderwijs en bestaanszekerheid. Binnen dit blok valt ook de tijdelijke opvang van kinderen.

Re-integratie biologische familie

Waar kinderen het contact met hun familie hebben verloren, ondersteunt Wereldkinderen programma's op het terrein van familie re-integratie. Ze steunt daarbij bijvoorbeeld projecten die zich richten op straatkinderen.

Vervangend thuis in eigen land

Wanneer er geen gelegenheid voor de kinderen is om bij hun eigen familie op te groeien, zorgt Wereldkinderen voor gezinsvervanging. Ze richt zich daarbij op programma's die zich inzetten voor permanente zorg in een pleeggezin of nationale adoptie. Haar aandacht gaat daarbij vooral uit naar kinderen zonder ouders, kinderen met een lichamelijke of geestelijke beperking en kinderen en gezinnen met HIV/AIDS.

Interlandelijke adoptie

Wanneer er geen mogelijkheden voor een kind zijn om op te groeien in een gezin of vervangend thuis in eigen land, helpt Wereldkinderen om via interlandelijke adoptie een nieuw liefdevol thuis voor de kinderen in Nederland te vinden.

Preventie familiedesintegratie

Wereldkinderen vindt het belangrijk dat kinderen waar mogelijk bij hun eigen ouders of familie kunnen opgroeien. Als eerste blok binnen haar interventiestrategie steunt Wereldkinderen daarom programma's die zich richten op het versterken van de biologische familie van het kind. In 2009 werden op dit gebied 63 projecten gesteund in 13 verschillende landen in Azië, Afrika en in Latijns Amerika en het Caribisch gebied. In totaal steunde Wereldkinderen deze projecten in 2009 met € 894.975,- . Er werden hiermee direct 10.617 kinderen bereikt.

Azië

Het grootste aantal projecten op het gebied van het voorkomen van familie desintegratie steunt Wereldkinderen in India. Wereldkinderen steunde in 2009 in India 4.627 kinderen in 23 projecten. Onderwijs is een belangrijk onderdeel van de programma's. Veel van de families leven in grote armoede en kunnen de scholing van hun kinderen niet betalen. Ook is er een gebrek aan scholen in de kleinere dorpjes, waardoor de afstand tot onderwijs te groot is. Er zijn daarom in India veel zogenaamde hostels opgericht, een soort internaat, waar kinderen naar school kunnen en opvang krijgen. Het afgelopen jaar zijn in de provincie Orissa veel onlusten geweest en sommige van de programma's hebben hierdoor een tijd niet kunnen werken. In 2009 zijn diverse projecten bezocht, waaronder het project Amravati. In dit project hebben de afgelopen 35 jaar al 9500 kinderen een opleiding gekregen dankzij de sponsoring. Momenteel sponsort Wereldkinderen hier 264 kinderen. Behalve in India ondersteunt Wereldkinderen in Azië soortgelijke projecten in China, Nepal, Indonesië, Filipijnen en Thailand.

Afrika

Wereldkinderen werkt in Afrika binnen het eerste blok voornamelijk samen met partners die zich richten op kinderen en gezinnen die hard getroffen zijn door HIV/AIDS. In de Afrikaanse cultuur is het vanzelfsprekend dat familieleden voor elkaars kinderen zorgen. Door de extreme armoede en het steeds meer wegvallen van de ouders is het aantal kinderen dat de juiste zorg nodig heeft ook sterk toegenomen. Door de programma's in capaciteitsopbouw zijn de partnerorganisaties beter in staat service te verlenen aan deze families en gemeenschappen. De gemeenschappen zijn door de programma's ook meer gemobiliseerd en betrokken bij het aandragen van oplossingen voor hun eigen problemen. Ook dragen alle program-

ma's bij aan de bewustwording over de problematiek waarmee deze kinderen en families geconfronteerd worden, zowel in de samenleving als bij de overheden.

Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

In Latijns-Amerika heeft Wereldkinderen het programma in Ecuador succesvol afgesloten. In Colombia steunt Wereldkinderen nu voor drie jaar het programma van Esperanza de Vivir. Dit programma richt zich op een integrale aanpak bij het werken met minder valide kinderen. In het project zijn nu 60 kinderen. De meesten zijn afkomstig van families in een erg slechte economische situatie. Het project zet het werken met deze doelgroep op de (politieke) kaart. Fundamenteel is ook de versterking van een sociale omgeving waarin de kwaliteit van leven van een minder valide maximaal kan verbeteren, zowel op affectief als op cognitief gebied. De grootse uitdaging is om met weinig middelen het programma goed staande te houden. Wereldkinderen steunt dit project met € 10.000 euro voor drie jaar.

Re-integratie biologische familie

Als tweede stap in haar interventiestrategie steunt Wereldkinderen binnen het thema gezinsversterking programma's gericht op het integreren van kinderen in hun biologische familie. Wereldkinderen steunt nu twee projecten die zich hiervoor inzetten in Haïti en India. In 2009 ondersteunde Wereldkinderen deze projecten met € 17.500,- . Hiermee werden 190 kinderen bereikt.

Veel van de programma's op het gebied van re-integratie met de biologische families richten zich op straatkinderen. Bijvoorbeeld in Hyderabad in India waar naar schatting 4.500 kinderen op straat leven. Wereldkinderen ondersteunt hier de organisatie Hyderabad Council of Human Welfare (HCHW). Deze organisatie zet zich in om kinderen van straat op te vangen en te re-integreren in de samenleving. Een belangrijk onderdeel van hun programma is de hereniging van kinderen met hun familie. Stap voor stap worden de contacten met familie weer aangehaald en zowel het kind als de familie worden hierin begeleid. In Haïti ondersteunde Wereldkinderen La maison d'Arc en Ciel, oftewel het regenbooghuis. Dit programma is in 1995 opgericht voor kinderen en de families van kinderen met HIV en AIDS. Wereldkinderen heeft het afgelopen het regenbooghuis ondersteund met het programma dat families in de sloppenwijken helpt. Door medische, psychosociale en praktische steun konder het afgelopen jaar 42 kinderen met HIV en AIDS bij hun families blijven wonen.

"Ieder kind heeft vanaf het begin een geit gekregen."

World Voices Positive (Kenia)

De organisatie World Voices Positive (WVP) in Kenia wordt sinds 2008 door Wereldkinderen gesteund. De doelgroep bestaat uit aidswezen en kwetsbare kinderen in zes gemeenschappen in het district Bondo in provincie Nyanza ten westen van Kenia.

10.2.e programmacoördinator Wereldkinderen: *"De lokale gemeenschappen worden in het programma gemobiliseerd om zelf oplossingen aan te dragen voor de problematiek rondom de vele door HIV/AIDS getroffen kinderen. In de gemeenschappen zijn zelfbesturende organisaties geselecteerd die training krijgen in onder andere kinderrechten, projectmanagement, boekhouding en het onderhouden van kleine bedrijven. De organisaties hebben op basis van hun eigen actieplannen een bedrag van WVP gekregen om bedrijfjes op te starten. Hiermee kunnen ze al vrij snel inkomsten genereren die zij weer kunnen gebruiken om de kinderen in hun eigen gemeenschappen te ondersteunen."*

In Bidii, Milimani en Akoko zijn zo grote tenten, stoelen en spullen voor catering aangeschaft die verhuurd worden voor lokale evenementen, zoals bruiloften, begrafenissen of andere ceremonies. In Agola, Mihani en Migono is een winkel geopend om onder andere kookolie en gemalen maïs te verkopen. Ook het verhuren van ossen en ploegen heeft ondanks de langdurige droogte wat winst gebracht. Met het door hen zelf verdiende geld worden medicijnen, schoolgeld, uniform en andere schoolmaterialen voor de kinderen gekocht. De effecten van het project gaan nog verder: vergroting van de werkgelegenheid in de gemeenschappen, meer zelf vertrouwen in de verzorging van de kinderen en democratische besluitvorming.

10.2.e *"In alle zes gemeenschappen zijn de kinderen ook actief betrokken. Kinderen hebben training gekregen over hun eigen rechten en laten ook hun stem horen bij bepaalde beslissingen. Ieder kind heeft vanaf het begin een geit gekregen, waarvoor zij of hij verantwoordelijk gesteld is. Behalve de melk die de geit produceert, heeft de verzorging van de geit enorme positieve impact op de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen."* In de afgelopen twee jaar hebben in totaal 449 kinderen en 288 leden van de CBO's direct geprofiteerd van het programma.

10.2.e

Ieder kind heeft recht op een thuis

Vervangend thuis in eigen land

Als derde onderdeel van haar interventiestrategie steunt Wereldkinderen programma's die zich richten op permanente zorg in een pleeggezin, langdurige opvang of nationale adoptie. Binnen dit blok vallen 14 projecten in 7 landen, te weten: China, India, Indonesië, Thailand, Kenia, Colombia en Haïti. Wereldkinderen ondersteunde deze projecten in 2009 met € 144.453,- en bereikte hiermee 741 kinderen.

Azië

In China steunt Wereldkinderen opvangprogramma's voor kinderen met een beperking in Lanzhou, Baoji en Xining. Ze werkt daarbij samen met de organisaties Holt International en Christian Action. Kinderen uit de overheidswelzijnsinstituten van Lanzhou, Baoji Jiangzhang en Xining zijn in een liefdevol pleeggezin geplaatst, waarbij zij meer aandacht krijgen en zich lichamelijk en geestelijk beter ontwikkelen. De pleeggezinnen zijn door partnerorganisaties goed getraind. De Welzijnsinstituten worden ook steeds meer gestimuleerd om de programma's zelfstandig te runnen. In 2009 steunde Wereldkinderen 150 kinderen in deze programma's. De kans voor de kinderen om in een permanent gezin, vooral in het buitenland, op te groeien is sterk toegenomen. Vanwege stigmatisatie is het nog steeds moeilijk om een gezin voor deze kinderen te vinden in China. Wereldkinderen ondersteunde in Azië ook opvangprojecten in India, Indonesië en Thailand.

Partners Wereldkinderen

Azië: Liming Family Revalidatie Centrum, HOLT international Children's Service, Christian Action (China); Dominique Savio, NAZ, ROH, Holy Cross Convent, Investment in Man, Sisters of the Cross, Poor Sisters of our Lady Paithan, Jyoti Society Holy Cross Vikas Kendra, Matru Schaya Welfare Centre, Holy Spirit Hospital Mumbai, St. Thomas and Seva Bhavan Hostel Jaleswar, Utkal Vanu Hostel, Vikas Sadan, St. Joseph's Convent Bidkin, Holy Cross Corso Farm Welfare Society Goa, Vivekananda Adibasi Kalyan Samity, Vincentian Orissa Society, Bihar Sponsor Children Charitable Society, Maher Vadhu Budruk, World Children Welfare Trust en Family Home Guild of Service (India), Gauree Shankar (Nepal), Pekayon Jaya, Yayasan, Pela Mampang, Ji Kebalen, BKKKS en PA Marganingsih Lasem (Indonesië), Nong

Afrika

In Kenia steunt Wereldkinderen de organisatie Imani. Deze organisatie zet zich in voor de opvang van wezen, waaronder HIV/AIDS wezen. Imani is in 2009 het pleegzorgprogramma "Give a Child a Family in the Rural Area" gestart. De organisatie realiseert zich meer en meer dat de zorg binnen de familie de beste weg is voor een goede ontwikkeling van een kind. De organisatie is nu veel betrokken bij de re-integratie van kinderen in hun familie (41 kinderen) en nationale adoptie en pleegzorg (25 kinderen). In het programma "Give a Child a Family in the Rural Area" zijn nu 9 kinderen in een pleeggezin geplaatst. De families van deze kinderen konden hen geen juiste zorg geven. "Het beste project ooit van Imani", volgens ^{10.2.e} manager van Imani.

Zuid-Amerika en het Caribisch gebied

In Colombia steunt Wereldkinderen de organisatie Hogar Monseratte. Dit project richt zich op de kinderen in de sloppenwijken van Bogota. De levensomstandigheden in deze sloppenwijken zijn slecht en veel kinderen leven er op straat. De families worden ondersteund met zorg en onderwijs en ook met opvang. Per jaar worden om en nabij de 25 kinderen en hun families gesteund. In Haïti steunde Wereldkinderen La Maison l'Arc en Ciel met de opvang en een outreachprogramma (waarin maatschappelijk werkers de kinderen in hun huissituatie ondersteunen) van zo'n 42 kinderen met HIV/AIDS.

Snom en Daughters of Charity (Thailand), Sapang Palay, St. Joseph Community Centre Olongapo, Damayan Community Centre en KBF (Filippijnen).

Afrika: OSSA, Gemini Trust en GOA (Ethiopië), SA Cares for Life (Zuid-Afrika), Camp David Centre, Mutino FSH Group, Imani Rehabilitation Agency Nairobi, SEP en World Voices Positive (Kenia).

Latijns-Amerika en het Caribisch gebied: Mujeres de Bosa, Esperanza de Vivir, Hogar Monseratte en Creciendo Unidos (Colombia), NIGUA en Boca Chica (Dominicaanse Republiek), Lakay SDB en Maison l'Arc en Ciel (Haïti) en Associacao Civil Anima (Brazilië).

"Shoba staat voor eeuwig op mijn netvlies"

Werkgroep Friesland op projectbezoek in Maher in India

In India steunt Wereldkinderen sinds 2009 in de plaats Maher de organisatie Maher Vasthi Badrik. De programma's in Maher voorzien in zelfhulpgroepen van vrouwen en medische voorzieningen. Gezinnen die onder de armoedegrens leven worden elke maand voorzien van rijst, olie en groenten. Er zijn nu ook twee waterzuiveraars geïnstalleerd. Voor een groot gedeelte worden deze programma's in Maher niet alleen via Wereldkinderen (projectwerkgroep Friesland) gefinancierd, maar ook met behulp van Indiase sponsors.

10.2.e vrijwilliger van werkgroep Friesland bezocht in 2009 het project. Op een van de dagen had hij een bijzondere ontmoeting 10.2.e "Mijn koffer had de reis naar India niet overleefd. Na een middag cijferwerk op het kantoor van Maher, had ik een uurtje vrij. 10.2.e van kantoor wist een hele "koffierstraat" in Poona. Ik sleur de lege koffer mee, op weg naar de jeep. Ineens zie ik 10.2.e druk praten met een kleine vrouw. Deze vrouw noemt haar steeds "sister", alleen 10.2.e is getrouwd en heeft drie kinderen, weet ik. We worden meegeloodst naar een kleine bloemenwinkel 10.2.e legt uit dat deze vrouw twee meisjes in de boarding heeft in Maher. Ze heeft 10.2.e en ze is analfabeet. Jaren geleden is ze door haar man verlaten en ze woonde op straat. Tot ze dit baantje kreeg. Ze mocht van de eigenaar in een klein hokje slapen. Maar overdag zwierfven haar kinderen op straat.

De eigenaar van de naastliggende winkel komt en biedt ons thee aan. Hij vertelt hoe hij haar aanraadde om de kinderen naar Maher te brengen. Haar kinderen gaan nu naar school. Eén keer per maand is ze in staat om de 45 km af te leggen naar Maher. Met een paar uit de mond gespaarde rupees. Nu begrijp ik waarom ze 10.2.e voor een zuster aanziet. Het gezicht van 10.2.e straalt wanneer 10.2.e vertelt wie ik ben. Ze wil me een "colddrink" aanbieden. Daar kom ik niet onderuit. Terwijl ze die ophaalt, geef ik de eigenaar wat rupees, zodat ze iets voor de kinderen kan kopen. Hij zal dat aan het eind van de week bij haar salaris doen. Ik weet van te voren dat ik haar dat niet mag aanbieden. Dan tast je haar waardigheid aan. Jammer, dat nou net mijn fototoestel op het kantoor ligt. Maar deze 10.2.e staat voor eeuwig op mijn netvlies.."

Foto: Programmacoördinator 10.2.e in Maher

10.2.e

Interlandelijke adoptie

Wereldkinderen is al sinds 1971 actief op het gebied van adoptie en werkt met professionele betaalde medewerkers. Wereldkinderen zet zich in voor verantwoorde adopties. In dat kader wil ze eerst de kinderen in hun eigen land opvangen in een gezin en pas als dat niet mogelijk is, bemiddelen bij adoptie naar Nederland. In het Haags adoptieverdrag is dit ook vastgelegd. Van landen die dit verdrag getekend hebben, wordt verwacht dat zij zich inzetten om eerst naar mogelijkheden te kijken in hun eigen land. De landen verwachten ook van vergunninghouders dat zij naast de adoptiebemiddeling een bijdrage leveren aan de projecten in hun land die het welzijn en de kansen van de kinderen in het land vergroten. Wereldkinderen werkte in 2009 in 11 landen op het gebied van interlandelijke adoptie. In 2009 kwamen 257 kinderen naar Nederland via Wereldkinderen.

Totaal kwamen in 2009 via interlandelijke adoptie 682 kinderen naar Nederland, van wie 641 via de (zeven) vergunninghouders en 41 via deelbemiddeling. Het aantal adopties uit China blijft nog steeds dalen. In 2005 kwamen er nog 666 kinderen uit China, in 2008 waren dat er 299 en in 2009 zijn 283 kinderen geplaatst, verdeeld over drie vergunninghouders. Het aantal door het Ministerie van Justitie afgegeven beginseltoestemmingen nam verder af van 1047 in 2008 naar 946 in 2009 en is daarmee nog meer in lijn gebracht met het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie wordt voorgesteld door de landen van herkomst.

Wereldkinderen heeft voor evenveel kinderen bemiddeld bij de komst naar Nederland als stichting Kind en Toekomst en is daarmee niet meer de grootste vergunninghouder in Nederland.

Wereldkinderen

Bij Wereldkinderen daalde het aantal adoptiebemiddelingen verder, van 322 in 2007 naar 290 in 2008 en naar 257 in 2009. Het aantal adopties vanuit China daalde van 163 in 2007 naar 115 in 2008 en is op hetzelfde niveau gebleven in 2009. Een groot verschil is dat van dit aantal 66 kinderen via de special need procedure werden geadopteerd. Bij zo'n 70% van de bemiddelingen ging het om kinderen met een lichamelijke beperking of medisch probleem, oudere kinderen en meerlingen. Dit is een stijging ten opzichte van het vorig jaar met 21%.

In november heeft Wereldkinderen er definitief voor gekozen om geen aanvragen voor gezonde kinderen uit China meer in behandeling te nemen. Tijdens een bezoek van afgevaardigden van de Chinese autoriteit aan Nederland werd aangegeven dat de noodzaak om aanvragen voor gezonde kinderen in te dienen afneemt, omdat er steeds minder kinderen te vondeling worden gelegd en een grotere groep kinderen lokaal geadopteerd wordt.

Wereldkinderen heeft vaak aandacht gevraagd voor de kwetsbare punten in de procedure vanuit het belang voor verantwoorde adopties. Met name het ontbreken van achtergrondinformatie van kinderen is voor betrokkenen een heikel punt. Onze zorg over het ontbreken van achtergrondinformatie is ook aan het CCAA overgebracht. Wereldkinderen heeft het Ministerie van Justitie gevraagd bij de Chinese Autoriteiten er op aan te dringen alle bekende informatie beschikbaar te maken voor de dossiers. Een belangrijke reden voor dit besluit voor Wereldkinderen was de toenemende lengte van de procedures, maar ook het gebrek aan inzicht in de achtergrond van gezonde kinderen.

Aanmeldingen, afmeldingen en afwijzingen

De ingestelde wachtlijststop heeft tot een afname van het aantal meldingen geleid. Het aantal liep terug van 637 in 2007 naar 347 in 2008 en 217 in 2009. Er stonden voldoende aanvragen op de algemene wachtlijst om het gevraagde aantal dossiers in de landen van herkomst te kunnen indienen. Door het dalend aantal kinderen dat baat heeft bij interlandelijke adoptie en het hoge aantal aspirant adoptieouders op de wachtlijst, hebben 255 aspirant ouders zich genoodzaakt gezien hun aanvraag terug te trekken. Het aantal wachtende ouders is nu meer in lijn met het aantal kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld.

Een ander gevolg van het hoge aantal aspirant adoptieouders is dat partnerorganisaties en centrale autoriteiten in de landen van origine steeds strenger worden met het accepteren van een adoptieaanvraag. In 2009 moest Wereldkinderen 101 aspirant adoptieouders teleurstellen, omdat er voor hen geen bemiddelingsmogelijkheden waren. In 2007 was dit nog maar 50 maal het geval. In 2009 werd geen enkele aanvraag afgewezen op grond van de uitgangspunten van Wereldkinderen zelf. Viermaal zijn gezinnen gevonden voor kinderen met een

medische achtergrond door werving via de website van Wereldkinderen. Wereldkinderen is hiermee terughoudend en past deze methode alleen toe als de nodige moeite via de gewone kanalen is gedaan. Opmerkelijk is dat aspirant adoptieouders steeds meer bereid zijn kinderen te adopteren met ernstige medische achtergronden, kinderen die voorheen vrijwel niet plaatsbaar waren.

EurAdopt

Wereldkinderen was in 1993 een van de oprichters van EurAdopt. De bij EurAdopt aangesloten Europese adoptieorganisaties werken in principe volgens een gezamenlijke ethiek en wisselen informatie uit over de verschillende procedures en processen en de gang van zaken in landen of bij bepaalde partners.

Het totaal aantal adopties van de bij EurAdopt aangesloten organisaties daalde over de jaren van 4.113 in 2005 naar 2807 in 2008. Naar verwachting is dit aantal in 2009 nog verder gedaald. Helaas waren tijdens het schrijven van dit jaarverslag de cijfers over 2009 nog niet beschikbaar. Het merendeel van de geadopteerde kinderen is de laatste jaren afkomstig uit China, Colombia, Korea, Ethiopië, Zuid-Afrika, Thailand en Rusland. Het aantal gezonde jonge kinderen dat voor adoptie wordt voorgesteld daalt. Het zijn steeds meer de kinderen met een (licht tot zwaar) medisch dossier, oudere kinderen en meerlingen die worden voorgesteld voor adoptie.

Aanvragen beginseltoestemming bij het Ministerie van Justitie*	2007	2008	2009
Aantal verzoeken voor een 1ste kind	2.049	1.536	1.462
Aantal verzoeken voor een 2de e.v. kind	429	325	308
Totaal	2.478	1.861	1.770
Aantal intrekkingen	1.369	1.260	1.419
Aantal afwijzingen	99	48	33

*) Gegevens uit het rapport *Adoptie trends en analyse* van 15 maart 2010 uitgegeven door het Ministerie van Justitie

Aantal kinderen per bemiddelaar	2007	2008	2009
Centrale Autoriteit			1
Nederlandse Adoptie Stichting	10	23	28
Stichting Afrika	26	29	36
Stichting Flash	24	37	19
Stichting Hogar	33	35	11
Stichting Kind en Toekomst	227	215	257
Stichting Meiling	92	77	73
Vereniging Wereldkinderen	322	290	257
Deelbemiddelingen (in 2009 niet meer los)	48	61	-
Totaal	782	767	682

Aantal kinderen Wereldkinderen per land	2007	2008	2009
China	163	115	115
Colombia	16	16	17
Dominicaanse Republiek	-	-	2
Ethiopië	43	38	21
Filippijnen	7	9	17
Haïti	12	56	28
India	16	5	9
Israel	3	1	2
Marokko (deelbemiddeling, in 2007 en 2008 apart)	-	-	5
Thailand	16	10	11
Zuid-Afrika	34	36	30
Totaal	322	290	257

Adoptieprogramma's in Azië

China

De meeste kinderen voor wie Wereldkinderen bemiddelt, zijn afkomstig uit China. In 2009 had 56% van de geplaatste kinderen uit China een medisch probleem, de meerderheid van de special need plaatsingen betrof jongens. In 2009 heeft Wereldkinderen delegaties ontvangen van het China Center for Adoption Affairs in Beijing en van Bridge of Love Adoption Services, het aan het CCAA gelieerde reisbureau in Beijing waar Wereldkinderen mee samenwerkt. In het najaar van 2009 bezocht een van onze programmacoördinatoren samen met de medisch adviseur een tehuis in de provincie Jiangsu en kon ook het pleeggezinproject dat dit tehuis uitvoert, worden bekeken. Eind van het jaar moest, omdat er veel minder adopties uit China plaatsvonden, helaas afscheid worden genomen van een van onze contactpersonen in China.

Filippijnen

De Intercountry Adoption Board (ICAB) heeft afgelopen jaar een "Special Home Finding Programme" opgericht om voor kinderen met ernstige medische problemen, geestelijke achterstanden en oudere siblings een gezin te vinden. Voor deze kinderen is het nog niet mogelijk geweest een geschikte familie in Nederland te vinden omdat de medische problemen te ernstig waren. ICAB heeft in 2009 17 kinderen gematched met Wereldkinderen echtparen. ICAB heeft ook de voorwaarden voor de aspirant adoptieouders sterk verscherpt.

Thailand

Thailand is actief met zowel een binnenlands adoptieprogramma als met een pleegzorgprogramma. Voor de meeste kinderen kan de Thaise overheid nu gezinnen in het eigen land vinden. Het zijn vooral ook kinderen met een medisch probleem waarvoor een gezin in het buitenland wordt gezocht. Wereldkinderen is eind 2008 begonnen met het starten van een vijftiental procedures voor echtparen die een kind met een medisch probleem willen opnemen. In 2009 heeft Wereldkinderen geen kinderen aan deze echtparen kunnen voorstellen. Ook aan Thailand werden werkbezoeken gebracht.

India

Uit het contact Mumbai in India werden negen kinderen geadopteerd. In 2009

heeft Wereldkinderen het besluit geformaliseerd om het adoptieprogramma hier af te bouwen. Er werden uitsluitend nog adoptieaanvragen uit India ingediend als er voor specifieke kinderen ouders werden gezocht. Het besluit om definitief te stoppen heeft verschillende redenen gehad. De Indiase overheid hecht steeds meer belang aan nationale adopties boven internationale adopties. Het afronden van internationale procedures werd erg duur door de toenemende lengte en complexiteit van het gehele proces. Wereldkinderen wil nu prioriteit geven aan het ontwikkelen van goede rootsprogramma's in India.

Adoptieprogramma's in Afrika

Zuid-Afrika

De Zuid-Afrikaanse overheid heeft de nieuwe wetgeving die in 2008 al was opgesteld, goedgekeurd in het Parlement. De wetgeving is nu voor buitenlandse adoptie volledig aangepast aan het Haags Verdrag en zou in 2009 worden geïmplementeerd. De implicaties voor lokale wetgeving waren aanzienlijk zodat dit nogal wat aanpassing vroeg. Per 1 april 2010 zal de wetgeving worden geïmplementeerd. In Zuid-Afrika staan steeds meer Zuid-Afrikaanse gezinnen open voor het opnemen van een kind ter adoptie. Wereldkinderen plaatst uit Zuid-Afrika steeds meer kinderen met een medisch probleem.

Ethiopië

In september 2009 heeft Wereldkinderen tijdelijk de adoptieprocedures in Ethiopië stilgelegd. Het aantal kinderen dat geadopteerd wordt in het Westen is in vier jaar tijd toegenomen van 854 naar 3031. De grote armoede in Ethiopië en de vraag van westerse landen om in meer adopties te bemiddelen, leidt tot mogelijke misstanden bij adopties uit Ethiopië. Wereldkinderen heeft in het voorjaar dossieronderzoek naar reeds afgeronde adopties gedaan. Hieruit bleek dat de achtergrondgegevens van kinderen niet altijd overeen kwamen met de informatie, zoals die in de dossiers was opgenomen. Wereldkinderen heeft hierop een analyse gemaakt, het beleid aangepast en nieuw onderzoek geïnitieerd. Dit veldonderzoek naar lopende procedures heeft de twijfels niet kunnen wegnemen. De achtergrondinformatie van een aantal kinderen in de lopende procedures is individueel nagetrokken en per individuele casus is besloten of er sprake was van verantwoorde adoptie en er recht gedaan was aan de belangen van het kind en de biologische familie. Deze kinderen zijn inmiddels in een Nederlands gezin

geplaatst. Samen met leden van het Ministerie van Justitie en Stichting Afrika is een bezoek gebracht aan Ethiopië om met het verantwoordelijke ministerie aldaar, Women's Affairs, de mogelijkheden te bespreken om de achtergrond van kinderen te onderzoeken en kwetsbare punten in de procedures voor de toekomst samen met het ministerie vorm te geven. Het ministerie van Women's Affairs was positief over een controle van de achtergrondinformatie van de nog in het tehuis verblijvende kinderen. In 2009 is het niet gelukt deze controle te laten plaatsvinden, dit zal in 2010 aanvangen.

Adoptieprogramma's in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied

Colombia

In Colombia stelt de partner van Wereldkinderen, het ICBF, de Colombiaanse kinderbescherming, steeds hogere eisen aan de partners in het buitenland. Deze eisen hebben betrekking op de opleiding van de medewerkers en de transparantie van geldstromen. Ook aan informatie over de ouders worden zwaardere eisen gesteld. Men wil vaak meer informatie hebben dan door de Nederlandse kinderbescherming in het gezinsrapport is vastgelegd, om een goede beoordeling te kunnen maken over de geschiktheid van het betreffende gezin. Een andere ontwikkeling is dat het aantal kinderen waarvoor een adoptiegezin gezocht wordt afneemt, terwijl het aantal dossiers dat wereldwijd wordt ingediend bij het ICBF toeneemt. Hierdoor loopt de wachttijd op. Het ICBF zoekt vooral nog gezinnen voor kinderen met een medisch probleem, oudere kinderen of siblings. Noodgedwongen heeft Wereldkinderen het aantal werkuren voor de contactpersoon in Colombia moeten halveren door het verminderd aantal bemiddelingen.

Haïti

Eind 2008 is besloten het adoptieprogramma in Haïti af te bouwen, omdat de complexiteit en de duur voor het afronden van adoptieprocedures almaar toenamen. In 2009 zijn 28 kinderen uit het tehuis in Haïti naar Nederland gekomen en de laatste kinderen konden in 2010 worden verwacht. De aardbeving in januari 2010 heeft de afronding van de procedure versneld en zijn alle kinderen in hun nieuwe Nederlandse gezinnen geplaatst. Nederlandse vrijwilligers hebben de kinderen de Nederlandse taal onderwezen om de overgang naar hun nieuwe Nederlandse gezin te vergemakkelijken.

Nieuwe adoptieprogramma's

Vanuit de optiek dat lokale oplossingen voor kinderen de voorkeur genieten en dat adoptie er niet toe mag leiden dat er minder wordt ingezet op mogelijkheden in de ontwikkelingslanden zelf, onderzoekt Wereldkinderen mogelijkheden voor interlandelijke adoptie vanuit landen waarmee nog geen relaties bestaan.

Kenia

In Kenia is het gelukt om het adoptiecontact te openen en zijn in 2009 de eerste adoptieprocedures gestart. De verblijfsduur is ongeveer 6 maanden tot een jaar. Na terugkeer van de adoptiegezinnen zullen de procedures geëvalueerd worden.

Marokko

In Marokko is het gelukt om via twee deelbemiddelingen een vast contact te verkrijgen met enkele tehuizen. In Marokko wordt niet gewerkt volgens het principe van adoptie, maar met 'Kafala', dat min of meer vergelijkbaar is met interlandelijke pleegzorg.

Dominicaanse Republiek

In de Dominicaanse Republiek is Wereldkinderen met een nieuw team binnen de Dominicaanse kinderbescherming gaan samenwerken. Via Wereldkinderen is er door adoptieouders een experimentele procedure doorlopen. Eind 2009 is besloten af te zien van verdere contactontwikkeling, omdat verantwoorde adoptie niet mogelijk bleek.

Postadoptie

Elk land vraagt na plaatsing van de adoptiekinderen periodiek om de zogenoemde follow-up rapportages. Daarin moeten de ouders aangeven hoe de kinderen zich ontwikkelen. De formats van de follow-up rapportages zijn te downloaden vanaf het extranet. Verder is er in 2009 een keer per week een telefonisch postadoptie-sprekkuur gehouden door een pedagoog van Wereldkinderen. Leden kunnen op dit spreekuur terecht met vragen over de ontwikkeling en de opvoeding van de adoptiekind(eren). Het spreekuur voorziet duidelijk in een behoefte van de leden. Ook via e-mail kunnen ouders hun vragen stellen.

Roots

Wereldkinderen zet in samenwerking met haar partners in het buitenland zoekacties uit naar de biologische familieleden. Ook organiseert Wereldkinderen naar diverse landen van herkomst familiereizen en rootsreizen.

In 2009 liep het aantal ingediende zoekvragen iets terug van 41 verzoeken in 2008 naar 38 in 2009. Het aantal gerealiseerde ontmoetingen/contacten met de biologische familie steeg daarentegen naar 31. Wereldkinderen organiseerde in 2009 een rootsreis naar Colombia, hieraan namen 25 personen deel. Er werden familiereizen georganiseerd naar Colombia, China en India. Op de reis naar Colombia gingen in totaal 15 geadopteerden en familieleden mee, op de reis naar India 20 en de Chinareis telde 50 deelnemers.

Achtergrond

Volwassen geadopteerden die Wereldkinderen benaderen doen dat in bijna alle gevallen omdat zij vragen hebben over de identiteit. Geadopteerden benaderen Wereldkinderen omdat Wereldkinderen de instantie was die destijds bij de adoptie betrokken is geweest. Zij hopen via het netwerk van Wereldkinderen informatie over de achtergronden te kunnen achterhalen, een bezoek te brengen aan het land van herkomst (en de betrokken kindertehuizen en pleeggezinnen) of een zoekactie uit te zetten naar de biologische familieleden.

Geadopteerden die meer willen weten over de achtergronden kunnen bij Wereldkinderen het gearhiveerde schaduw dossier opvragen. Wereldkinderen kan een kopie verzorgen van alle hierin bewaarde documenten die de geadopteerde betreffen. De geadopteerde kan eveneens op verzoek het dossier op bureau inzien.

Ingediende zoekvragen	2009	2008	Gevonden	2009
Colombia	20	17	Colombia	14
Korea	8	13	Korea	10
Brazilië	5	7	Brazilië	5
Indonesië	4	4	Indonesië	2
Thailand	1		Thailand	0

Familiereizen

Wereldkinderen biedt voor de landen China, India en Colombia de mogelijkheid voor familiereizen aan. Deze reizen hebben als doel om onder begeleiding van mensen die bekend zijn met adoptie kennis te maken met het land van herkomst en met de bij de adoptie betrokken instellingen. Met name in landen waar zoeken naar de familieleden (nog) niet mogelijk is (China en India) bieden deze reizen de geadopteerde en zijn/haar familie de mogelijkheid om in contact te komen met een stukje herkomst. Wereldkinderen richt zich hierbij op jongere adoptiekinderen in de leeftijd van 6 tot 16 jaar.

Zoekacties

Geadopteerden die willen zoeken naar de biologische familie kunnen via Wereldkinderen een zoekactie indienen. Sinds 2007 zijn er bij Wereldkinderen zoek- en ontmoetingsprogramma's voor Brazilië, Colombia, Korea, Indonesië, de Filippijnen en Thailand. Deze programma's richten zich op het traceren van de biologische familie en het tot stand brengen van hernieuwd contact. Uitgangspunt hierbij is de drie partijen van de adoptiedriehoek, geadopteerde, adoptieouders en biologische ouder, voor te bereiden en te ondersteunen bij het hernieuwde contact.

Voor Colombia organiseert Wereldkinderen jaarlijks een groepsreis naar het land waarbij een deel van de reis gericht is op de ontmoeting met de biologische familieleden en een deel gericht is op kennismaking met Colombia. Voor de overige hier bovengenoemde landen faciliteert Wereldkinderen de zoekacties en de voorbereiding op en begeleiding bij de ontmoeting. De geadopteerde organiseert zelfstandig zijn reis naar het land van herkomst.

Doelgroep voor de zoek- en ontmoetingsprogramma's zijn geadopteerden in de leeftijd van 17 tot 30 jaar, waarbij de leeftijdspiek van de deelnemers bij 18 - 22 jaar ligt. De laatste drie jaar zien wij dat wij toenemend worden benaderd door adoptieouders met kinderen tussen de 7 - 16 jaar die contact wensen met de biologische familie. Deze verzoeken betreffen alle landen van herkomst, maar met name Ethiopië en Haïti. Voor deze landen onderzoeken wij op dit moment de mogelijkheden voor de start van een rootsprogramma.

"Ik weet nu zeker waar ik thuis hoor"

Op rootsreis naar India

"Op 19 oktober 2009 vlogen wij samen met nog 11 andere geadopteerden en ouders of partner en 10.2.e van Wereldkinderen naar Calcutta. Wat was dat spannend allemaal! Ik was best zenuwachtig. We kwamen 's avonds laat aan. Vanaf het vliegveld in Calcutta werden we met een bus naar ons hotel gebracht. Gelijk werd je geconfronteerd met het schrijnende leven daar. Vanuit de bus zagen we volwassen mensen en kinderen slapen op straat. Sommige lagen op een kleedje, andere op een stuk karton of op hun fietsriksja. En overal zagen we wilde honden. De eerste dag zie je zoveel in Calcutta. We gingen een city tour doen per bus. Heel interessant. We kregen goede uitleg van onze Indiase top gids 10.2.e Zo liet hij ons onder andere de Britse invloeden in Calcutta zien van vroeger en maakte we een boottochtje op de Ganges.

Toen brak voor mij het belangrijkste moment aan van de reis. Het bezoek aan het kindertehuis in een buitenwijk van Calcutta, Baratswar. Ik vond dat best spannend. Ik weet nog heel goed de weg er naar toe. We reden de stad uit en de omgeving werd steeds groener en groener. Ik vond het super mooi en rustgevend bij het inmiddels verlaten kindertehuis. Een heel groenrijk gebied met palmbomen en bananenplanten. Er was een grote vijver naast het kindertehuis en achter het tehuis een heel groot weiland. Het geheel leek wel een oase. We konden er rustig rondlopen en alles op ons gemak bekijken. We hadden veel bekijks van de buurt om het kindertehuis heen. Indiase vrouwen met hun kinderen waren erg nieuwsgierig naar deze westerse Indiase mensen. Ik vond het fijn om iets tastbaars gezien te hebben van het gebied waar mijn leven is begonnen. Dit gaf rust.

De India reis was voor mij een heel bijzondere reis. Het is een mooi land, een vies land en een schrijnend land. De meeste mensen zijn erg aardig en geduldig. Het verkeer is er zo'n chaos en ik heb niemand met elkaar op de vuist zien gaan, ongelooflijk! De bestuurders blijven gewoon toeteren totdat ze weer wat door kunnen rijden. Het moeilijke aan India vond ik de bedelaars. En dan met name de kinderen. Voordat ik op reis ging dacht ik dat als ik in India zou zijn ik een soort van 'thuisgevoel' zou ervaren. Dit omdat ik allemaal mensen zou zien die op mij lijken. Maar niks is minder waar! Ik voelde me hartstikke Nederlander in India. De mensen zien toch aan je houding en kledingstijl dat je Westers bent. Voor mij is mijn adoptie 'rond'. En weet ik nu zeker waar ik thuis hoor... Ik ben een echt kaaskoppie!!"

10.2.e

10.2.e

Samenwerkingsverbanden

Samenwerking met vergunninghouders

Wereldkinderen heeft sinds 2006 samen met Stichting Meiling, namens de andere vergunninghouders, zitting in het ketenoverleg. Aan dit overleg nemen de Raad voor de Kinderbescherming, de Stichting Adoptievoorzieningen, het Ministerie van Justitie en een afvaardiging van de vergunninghouders deel. Een belangrijk doel van dit overleg is het vinden van een goede afstemming tussen de diverse partners op het terrein van interlandelijke adoptie. Net als het jaar hiervoor is voor 2009, op basis van de door alle partijen aangeleverde cijfers, het aantal jaarlijks af te geven beginseltoestemmingen naar beneden bijgesteld. In 2010 zal Wereldkinderen samen met Stichting Kind en Toekomst in dit overleg de andere vergunninghouders vertegenwoordigen. Naast het ketenoverleg komen in het vergunninghouderoverleg de vergunninghouders eens per kwartaal bij elkaar om de zaken van gezamenlijk belang te bespreken. In 2009 is er veelvuldig overleg geweest over het controleprotocol dat vanuit het kwaliteitskader is opgesteld.

Samenwerking verenigingen voor geadopteerden

Wereldkinderen heeft de samenwerking met verenigingen voor geadopteerden geïntensiveerd, vanuit de overtuiging dat de stem van deze groep in het publieke debat onvoldoende gehoord wordt. Met United Adoptees International, Samenwerkingsverband Internationaal Geadopteerden (SIG) en Vereniging voor Koreaans geadopteerden Arierang, maar ook andere verenigingen is over diverse onderwerpen vele keren contact geweest.

Verbonden door adoptie

In samenwerking met de Stichting Ambulante Fiom en de regiovrijwilligers van Wereldkinderen is voor de 18de keer de cyclus van drie avonden 'Verbonden door Adoptie' georganiseerd. De avonden vonden plaats in het najaar in Barendrecht in de regio Zuid-Holland Zuid. Elke avond stond één zijde van de adoptiedriehoek centraal: de afstandouders, de geadopteerden en de adoptieouders. Er waren respectievelijk 99, 113 en 124 mensen aanwezig.

Leerstoel 'Adoptie'

Wereldkinderen ziet het ondersteunen van wetenschappelijk onderzoek naar adoptie en geadopteerden als een belangrijke verantwoordelijkheid. De leerstoel 'Studie van Adoptie' aan de universiteit van Leiden is geïnitieerd en wordt mede-

gefinancierd door Wereldkinderen. Prof. Dr. Femmie Juffer bekleedt deze leerstoel sinds 2000. Meer informatie over de onderzoeken is te vinden op de website van ADOC: www.adoptionresearch.nl.

Better Care Network

Wereldkinderen maakt deel uit van de Stuurgroep van het Better Care Network. Het Better Care Network heeft als doel om via samenwerking tussen organisaties de steun aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg te verbeteren door goede ervaringen en methodieken - opgedaan in een land of regio - te delen en zo de toepassing in andere landen te bevorderen. De Stuurgroep bestaat uit Wereldkinderen, Unicef, Cordaid, Stichting Kinderpostzegels, International Foster Care Organisation, Stop Aids Now!, Defence for Children/Ecpat, International Child Support, Bernard van Leer Foundation, Fice/Vereniging Jeugd en Kinderzorg en ICCO. Wereldkinderen is ook lid van de werkgroep Alternative Forms of Care en van de werkgroep Kinderhandel. Als lid van de werkgroep Alternative Forms of Care heeft Wereldkinderen vorig jaar een bijdrage geleverd aan een workshop op de Afrika-dag van de Evert Vermeer Stichting.

Together4Change

Samen met International Child Support, SOS Kinderdorpen en Wilde Ganzen heeft Wereldkinderen de krachten gebundeld in de alliantie Together4Change. De alliantie wil de situatie te verbeteren van kinderen, jongeren en de gemeenschappen om hen heen in diverse ontwikkelingslanden. De vier organisaties hebben verandering vanuit de mensen en maatschappij zelf hoog in het vaandel staan en zien de samenwerking als ultieme kans om hun krachten te bundelen. Ook het versterken van de lokale economie is een belangrijk aandachtspunt om het leven van jongeren en kinderen te verbeteren. Door kennis op verschillende werktorenen bij elkaar te brengen, hoopt de alliantie meer mensen en kinderen te kunnen bereiken. Together4Change vraagt in totaal bijna 80 miljoen euro aan voor een periode van 5 jaar (2011-2015) in de nieuwe subsidieronde van het Medefinancieringssysteem (MFS) van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

CABA

Wereldkinderen is vorig jaar lid geworden van de CABA werkgroep. CABA staat voor Children Affected By Aids. Medewerkers van Wereldkinderen hebben meegedacht over een workshop tijdens het congres over SOA op WereldAids dag.

"Een gezin is beter dan een kindertehuis"

"Adoptie wereldwijd, adoptie in Europa en adoptie in Nederland. Zo denk ik terug aan mijn werkzaamheden van vorig jaar. Wereldkinderen ondersteunt de bijzondere leerstoel Adoptie aan de Universiteit Leiden en dat was tot voor kort de enige adoptieleerstoel in de wereld. Nu is er ook een in Amerika en ik had de eer de openingslezing uit te spreken. Professor 10.2.e Amherst University, is een zeer gewaardeerde collega die al jarenlang adoptieonderzoek doet, nu dus vanuit deze leerstoel (genoemd naar de sponsors, 10.2.e Foundation Chair). 10.2.e is bekend vanwege zijn onderzoek naar "open adoptie" waarbij een vorm van contact blijft bestaan tussen de biologische ouders en het adoptiegezin.

Adoptie in Europa eiste ook aandacht: als een van de deskundigen schreef ik mee aan een rapport voor het Europese parlement. In ongeveer de helft van de Europese landen blijkt er een verplicht voorbereidingsprogramma te bestaan voor aspirant-adoptieouders. Met adoptieazorg is het droeviger gesteld: meestal is er geen specifieke adoptieazorg terwijl dat wel gemist wordt. Nederland is een van de weinige Europese landen met een specifiek nazorgaanbod in de vorm van Video Interactie Begeleiding.

Maar de meeste tijd bracht ik natuurlijk in Leiden door waar we als team druk bezig zijn met adoptieonderzoek. Zo stuurden we een onderzoeksverslag naar meer dan 1200 gezinnen die meededen aan ons onderzoek naar adoptiekinderen uit China, we publiceerden een meta-analyse naar de gehechtheid van adoptiekinderen in een internationaal wetenschappelijk tijdschrift, en we sloten een onderzoek af naar kindertehuizen in Oekraïne. 10.2.e

10.2.e zelf afkomstig uit Oekraïne, promoveerde op dit onderzoek. Een van de opvallende uitkomsten was dat kinderen in achterstandsgezinnen in Oekraïne het toch nog beter doen dan kinderen in redelijk welvarende tehuizen in Oekraïne. Een gezin is beter dan een kindertehuis, dat vinden we keer op keer. "Ieder kind verdient een thuis", het credo van Wereldkinderen, kan ik dan ook vanuit de wetenschap helemaal onderschrijven!

Binnenkort ronden we een onderzoek af naar adoptiekinderen die vóór hun adoptie in een pleeggezin of in een kindertehuis in China verbleven. Maakt die achtergrond wat uit voor hun ontwikkeling in Nederland? Met die kennis kunnen we adoptiegezinnen weer helpen. "

Vrijwilligers

In 2009 waren er 313 vrijwilligers actief voor Wereldkinderen. Zo'n 100 vrijwilligers zetten zich in voor onze internationale projecten, zij zijn georganiseerd in 18 werkgroepen. Elke werkgroep begeleidt één of meer projecten van Wereldkinderen en werft hier fondsen voor. Ruim 200 vrijwilligers organiseren activiteiten voor (aspirant) adoptiegezinnen in Nederland en vormen een belangrijke verbinding met de leden. Deze adoptievrijwilligers zijn verdeeld over 18 regio's, elke regio heeft een eigen regiobestuur en werkgroepen. Enkele vrijwilligers zijn actief voor het verenigingsblad en op het bureau van Wereldkinderen.

Verloop

Het totaal aantal vrijwilligers nam in 2009 af: 61 vrijwilligers namen afscheid, Wereldkinderen verwelkomde 19 nieuwe vrijwilligers. Er ontstonden vooral vacatures in regiobesturen. Ook namen de bezoekersaantallen voor regioactiviteiten af, mede als gevolg van het afnemend aantal adoptieplaatsingen. Vooral de wachtgroepen en ouderbijeenkomsten werden minder goed bezocht dan voorgaande jaren, in veel regio's zijn er nu onvoldoende aanmeldingen om een groep samen te kunnen stellen. Om deze reden werden er in verschillende regio's samenwerkingsverbanden aangegaan. Hiermee werd ook een oplossing gevonden voor vacante bestuursfuncties.

Bezuinigingsmaatregelen

In 2009 bereidden vooral de adoptievrijwilligers zich voor op bezuinigingsmaatregelen die ook in het vrijwilligerswerk werden doorgevoerd. In 2010 zullen alle regio's een aanzienlijk lager regiobudget ontvangen dan voorgaande jaren, waardoor alle regioactiviteiten kostendekkend georganiseerd moeten gaan worden. Om de activiteitenvrijwilligers hierbij te ondersteunen, is er voor deze groep in het najaar van 2009 een training georganiseerd. Het doel van deze training was het bevorderen van de deskundigheid bij de organisatie van lokale themabijeenkomsten, waarbij ook het financiële aspect aan de orde kwam.

Geadopteerden

Wereldkinderen ziet een groei in het aantal vrijwilligers van Wereldkinderen dat geadopteerd is. Eind 2009 organiseerde Wereldkinderen voor deze vrijwilligers een brainstormsessie over de rol van geadopteerde binnen de vereniging. Tijdens deze sessie werden plannen gemaakt om de samenwerking met geadopteerden

te versterken. Er gaan meer activiteiten voor deze doelgroep georganiseerd worden en de ervaring en expertise van geadopteerden zullen vaker ingezet worden. Om in 2010 vorm te geven aan deze plannen, is een werkgroep van geadopteerden samengesteld.

10.2.e

Voorlichting en communicatie

De achterban van Wereldkinderen in Nederland kan worden opgedeeld in specifieke doelgroepen: (aspirant) adoptieouders, geadopteerden, leden, sponsors, donateurs, vermogensfondsen, ministeries, vrijwilligers, medewerkers en andere belanghebbenden. Wereldkinderen streeft ernaar haar achterban op een duidelijke, open en volledige wijze voor te lichten over haar activiteiten en de resultaten van haar werk.

Wereldkinderen heeft in 2009 sterk ingezet op de verbetering van de naamsbekendheid. Mede tengevolge hiervan is Wereldkinderen veel gevraagd om deel te nemen aan tv- en radioprogramma's over adoptie, als ook aan interviews in kranten en tijdschriften over adoptie. Wereldkinderen wil blijvend actief zijn op dit gebied, maar wel selectief.

Om onderscheid te blijven maken zal Wereldkinderen de ontwikkelingen in de markt proactief volgen en hierover kritisch blijven communiceren. Externe communicatie en informatieverstrekking spelen hierin een grote rol. Hiertoe wil Wereldkinderen ook moderne methodes van communicatie en communicatiemiddelen gaan inzetten, zoals bijvoorbeeld het gebruiken van social networking.

Communicatiemiddelen

Wereldkinderen wil graag het vertrouwen van haar achterban behouden, te meer nu er de laatste twee jaar veel negatieve aandacht is geweest voor interlandelijke adoptie. Een goede communicatie over de keuzes die Wereldkinderen maakt is daarbij onontbeerlijk. Belangrijke communicatiemiddelen voor Wereldkinderen zijn de website, digitale nieuwsbrieven, het extranet, het blad 'Wereldkinderen', foldermateriaal en het jaarverslag. Om de verschillende belanghebbenden goed te informeren, biedt Wereldkinderen ook maatwerkrapportages en nieuwsbrieven aan per doelgroep.

In het najaar van 2009 verscheen voor de eerste keer de algemene digitale nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief wordt maandelijks verstuurd aan al de leden, sponsors, donateurs, vrijwilligers en andere belangstellenden. Middels de nieuwsbrief wil Wereldkinderen haar achterban beter op de hoogte kunnen houden van alle recente ontwikkelingen.

Periodieken

De afdeling Adoptie verstuurd daarnaast vijfmaal een digitale nieuwsbrief naar alle ouders op de (pre)wachttijdslijst. De vrijwilligers ontvingen vijfmaal een digitale nieuwsbrief vanuit Wereldkinderen met achtergrondinformatie over de ontwikkelingen op het bureau en het nieuws vanuit de regio's en de projectwerkgroepen. Het Wereldkinderenblad kwam vier keer uit. In het blad wordt op een evenwichtige manier aandacht gegeven aan alle activiteiten van Wereldkinderen, zoals adoptie, capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden, fondsenwerving en roots.

Lobbywerk

In 2009 heeft Wereldkinderen in de politieke arena opnieuw sterk benadrukt dat adoptie een maatregel is ter bescherming van kinderen. Wereldkinderen heeft op verschillende actuele onderwerpen voorafgaand aan vergaderingen van de Tweede Kamer haar mening gegeven door brieven te sturen naar politieke partijen en zoveel mogelijk in persoonlijke gesprekken politici van het standpunt van Wereldkinderen te overtuigen.

Bijzonder is dat Wereldkinderen voor het eerst nadrukkelijk samen met geadopteerden heeft opgetrokken in de lobby en geprobeerd heeft hun ook in de media aan het woord te krijgen. Wereldkinderen wil graag dat het belang van het kind bij interlandelijke adoptie voorop staat en dat de overheid beleid maakt vanuit het belang van het kind. Ook in 2010 zal ze hier actief op inzetten.

Klachtenafhandeling

Wereldkinderen vindt het belangrijk om een goede dialoog te onderhouden met haar achterban. Klachten worden conform ISO-richtlijnen nauwgezet genoteerd en afgehandeld via de procedure klachtenbehandeling.

Financiering van de kinderwelzijnsprogramma's

Wereldkinderen financiert haar interlandelijke adoptieprogramma uit de inkomsten van de (aspirant) adoptieouders. In 2009 ontving Wereldkinderen € 3.581.000,- aan baten voor het interlandelijke adoptieprogramma. De fondsen voor de programma's in het buitenland komen van particulieren, bedrijven, scholen, vermogensfondsen en de overheid. In 2009 ontving Wereldkinderen voor € 1.609.000,- aan baten voor de kinderwelzijnsprogramma's in het buitenland. Het grootste deel (€ 1.344.000,-) is afkomstig uit eigen fondsenwerving. Wereldkinderen ontving daarnaast € 235.000,- aan subsidie. Er is € 1.317.000,- besteed aan programmaondersteuning, dat is een daling van 12% ten opzichte van 2008. De recessie, waardoor de inkomsten uit fondsenwerving afnamen, speelt hierin een merkbare rol.

Particuliere sponsors

Op 31 december 2009 telde Wereldkinderen 4814 sponsors. Veel particuliere gevers voelen zich verbonden met Wereldkinderen. Naast hun belangstelling voor de internationale kinderwelzijnsprogramma's hebben ze ook vaak een adoptierelatie met Wereldkinderen. In 2009 gaven de particuliere sponsors € 678.000,- aan de programma's van Wereldkinderen. Dit is ondanks de recessie een stijging van 1,8% ten opzichte van het voorgaande jaar. Naast de sponsorbijdragen ontvangt Wereldkinderen giften uit nalatenschappen, giften naar aanleiding van mailings en algemene giften.

In de loop van 2010 zal Wereldkinderen een nieuw database-systeem in gebruik gaan nemen om acties beter te kunnen monitoren en beter in te kunnen spelen op de particuliere markt en zo het aantal sponsors te verhogen.

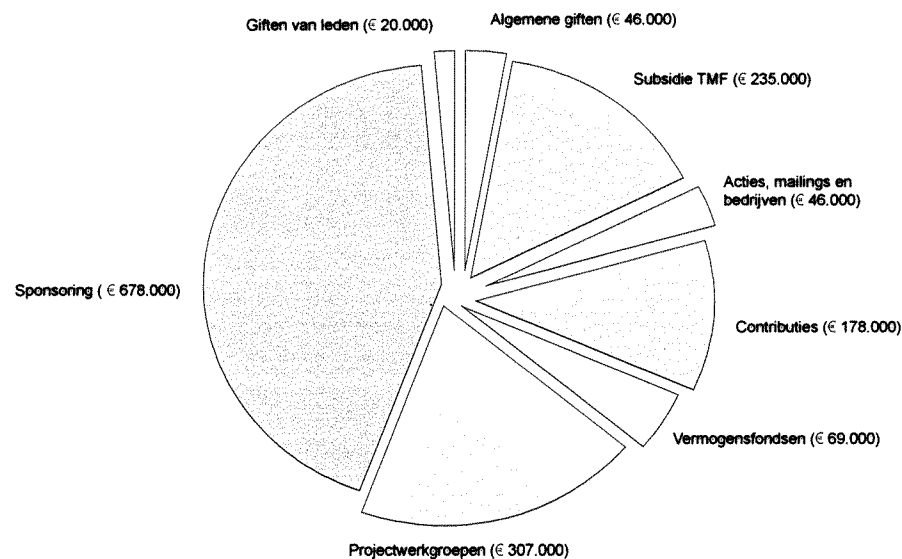
Bedrijfsleven en scholen

In 2009 organiseerden basisscholen inzameling- en sponsoracties voor diverse projecten. Ook steunde een aantal bedrijven de programma's van Wereldkinderen, waaronder Present Time, Difrax, FFT International, Politie Fryslân en Bird & Bird. De financiële partners vragen steeds nadrukkelijker om een financiële verantwoording van de gegeven donaties. Transparantie en betrouwbaar partnership zijn hierbij de sleutelwoorden. In toenemende mate krijgt Wereldkinderen te maken met organisaties die, in hun zoektocht om invulling te geven aan het thema duurzaamheid, de samenwerking met ons zoeken. Dit vereist specifiek

maatwerk en de inzet van de gehele organisatie. Intern is de afdeling Marketing & Fondsenwerving hierdoor intensiever gaan samenwerken met de afdeling Programma's die inhoudelijk verantwoordelijk is voor de identificatie, monitoring en evaluatie van de programma's. Wereldkinderen vindt de steun van zowel scholen als het bedrijfsleven essentieel. Voor zowel de financiële ondersteuning, maar zeker ook voor kennisoverdracht en inbedding in de samenleving. De persoonlijke 1 op 1 aanpak is de laatste tijd het meest succesvol gebleken, maar dit vereist meer tijd dan ingeschat. Toch zal Wereldkinderen hierop noodgedwongen, zeker na het wegvallen van belangrijke vermogensfondsen, actief moeten blijven inzetten.

Vermogensfondsen

De vermogensfondsen met wie Wereldkinderen samenwerkt hanteren steeds vaker specifieke criteria waaraan een organisatie en programma's moeten voldoen. Deze manier van werken eist meer vooronderzoek en inspanning van Wereldkinderen. In heel 2009 bleven de gevolgen van de recessie bij de vermogens

Grafiek: inkomsten uit fondsenwerving 2009

fondsen duidelijk zichtbaar. Aanvragen werden vaker dan voorheen afgewezen of voor een gedeelte van de aanvraag gehonoreerd. Vermogensfondsen hadden door de kredietcrisis gemiddeld 60% minder te besteden.

Subsidie

Wereldkinderen ontvangt Thematische Medefinanciering, een subsidie van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor maatschappelijke organisaties die actief zijn op het terrein van internationale ontwikkelingssamenwerking. Het doel van deze subsidie is het leveren van een bijdrage aan structurele armoedebestrijding, maatschappijopbouw en beleidsbeïnvloeding. In 2009 heeft Wereldkinderen € 235.000,- aan TMF-subsidie ontvangen voor capaciteitsversterking van organisaties met HIV/AIDS programma's. Wereldkinderen had in 2009 TMF-programma's in Haïti, Brazilië, Ethiopië, India, Kenia, Thailand en Zuid-Afrika. Het subsidietijdvak loopt van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2010. Eind 2009 richtte Wereldkinderen samen met SOS Kinderdorpen, Wilde Ganzen en ICS de alliantie Together4Change op. De alliantie heeft een aanvraag ingediend voor de MFS-subsidie, een vervolg op de TMF-subsidie. Binnen de alliantie staat kinderwelzijn en de Civic Driven Change gedachte centraal: de kracht ligt bij de lokale gemeenschap zelf. Binnen de alliantie richt Wereldkinderen zich vooral op de bescherming en rechten van kinderen.

Projectwerkgroepen

Zo'n 100 vrijwilligers hebben zich in 2009 actief ingezet voor de projecten van Wereldkinderen. De vrijwilligers zijn georganiseerd in **18** projectwerkgroepen en hebben een belangrijke rol bij het werven van fondsen en sponsors voor projecten. In 2009 hebben de werkgroepen € 307.000,- bij elkaar gebracht. Dat is een daling van bijna 20% ten opzichte van het voorafgaande jaar. In 2008 zijn de projecten van de werkgroepen geëvalueerd om te bezien of projecten die onder de werkgroepen vallen verlengd, afgebouwd dan wel omgebouwd moeten worden om volledig onder de missie van Wereldkinderen te vallen. Dit professionaliseringstraject wordt in 2010 voortgezet.

CBF-Keurmerk; kosten fondsenwerving 2009

Het kostenpercentage voor fondsenwerving bedraagt 16% over 2009, daarmee blijft Wereldkinderen ruim onder de normering van 25% voor het CBF keurmerk.

10.2.e

Colombië, Esperanza de Vivir

Bestuur en organisatie

Wereldkinderen bestaat uit een Vereniging en een Beheerstichting. De Vereniging is opgericht op 15 mei 1971. De Beheerstichting Wereldkinderen is opgericht op 15 september 1983.

Bij Wereldkinderen werkten in 2009 41 betaalde medewerkers. In het buitenland werkte Wereldkinderen samen met 11 betaalde contactpersonen. In 2009 waren in Nederland 313 vrijwilligers actief voor de vereniging. Het ledenaantal van Vereniging Wereldkinderen bedroeg eind december 2009, 5992. Er kwamen in 2009 totaal 144 nieuwe leden bij, 613 leden beëindigden hun lidmaatschap.

Het dagelijks bestuur van zowel de Vereniging als de Beheerstichting valt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder/directeur. De Algemene Ledenvergadering stelt het door de bestuurder/directeur opgestelde, en door de Raad van Toezicht beoordeelde algemene beleid vast. De controle op de uitvoering van het in de ledenvergadering afgesproken algemene beleid, vindt plaats door de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht worden door de Algemene Ledenvergadering benoemd. De leden ontvangen geen vergoeding voor hun functie. De Raad van Toezicht kent een financiële auditcommissie.

Code Wijffels

De Raad van Toezicht heeft ook in 2009 de Aanbevelingen van de Code Commissie Wijffels toegepast in haar manier van toezicht houden. De auditcommissie heeft zowel de begroting als de jaarrekening beoordeeld en van een positief advies voorzien aan de Raad van Toezicht voorgelegd, die het op haar beurt heeft voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering, waar ze, samen met het algemene beleidsplan, zijn vastgesteld. Het functioneren van de bestuurder/directeur en de Raad van Toezicht wordt jaarlijks geëvalueerd, zo ook eind 2009. De evaluaties van zowel de leden van de Raad van Toezicht als ook van de bestuurder waren positief. De Raad van Toezicht en de Bestuurder werken conform de Code van Goed Bestuur.

Bezoldiging directeur

De bestuurder/directeur ontving een beloning passend binnen de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van de Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen. De beloning houdt rekening met de complexiteit van de functie en de risico's verbonden aan de functie. Van de beloning komt 80% voor

rekening van de adoptieactiviteiten en 20% ten laste van fondsenwerving en lokale programmaondersteuning. Het totaal bedroeg € 180.871 aan brutoloon, € 2.248,- aan ziektekostenverzekering en € 11.937,- aan pensioenpremie. De kosten die Wereldkinderen heeft gemaakt voor het aanstellen van een interim directeur van KPMG Advisory N.V. van 1 september tot en met 31 december 2010 bedroegen € 103.245,- inclusief btw.

Bestuur

Bestuurder/directeur 10.2.e was tot 31 december formeel in dienst bij de beheerstichting Wereldkinderen (en tot en met augustus operationeel) 10.2.e heeft ruim 6 jaar leidinggegeven aan de organisatie. In deze periode zijn veel positieve veranderingen doorgevoerd, deels vanuit noodzakelijke verbetering van de bedrijfsvoering en ook in belangrijke mate onder invloed van externe ontwikkelingen. Vanaf 2008 is een reorganisatie voorbereid die inspeelde op de veranderende vraag in de adoptiewereld. Steeds meer kinderen kunnen in landen van herkomst worden opgevangen. Wereldwijd zijn misstanden aan het licht gekomen, waardoor de zorg om verantwoorde adopties tot stand te brengen toeneemt en om extra inspanningen vraagt. 10.2.e vervulde in haar periode als directeur geen nevenfuncties.

Van 1 september tot 31 december werd de functie van bestuurder/directeur op interim basis door 10.2.e via KPMG Advisory N.V. waargenomen. 10.2.e vervult niet bezoldigde bestuursfuncties bij drie andere organisaties. Bij de Sovec Foundation en de Stichting Vruchtenburg is hij lid van het bestuur en bij het Klimaatfonds Den Haag lid van de Raad van Toezicht. De Sovec Foundation ondersteunt ondernemingen in Ghana. Het Klimaatfonds Den Haag werkt aan CO² reductie in de regio Haaglanden. De Stichting Vruchtenburg geeft psychosociale ondersteuning aan mensen met en na kanker.

Managementteam op 31 december 2009

- directeur: 10.2.e
- afdeling Voorlichting & Aanmelding: 10.2.e
- afdeling Programma's & Adoptie: 10.2.e
- afdeling Ontwikkeling Programma's & Adoptie: 10.2.e
- afdeling Marketing & Fondsenwerving: 10.2.e
- afdeling Financiën: 10.2.e

Beleidsplanning

De beleidscyclus bij Wereldkinderen begint jaarlijks met een omgevingsschets die leidt tot een meerjarenplan met daarin de strategische doelstellingen. De meerjarenbeleidsverklaring wordt steeds voor een periode van 4 jaar opgesteld door het bestuur en het managementteam. De meerjarenbeleidsverklaring met strategische doelen wordt op hoofdlijnen voorgelegd aan de Raad van Toezicht. De meerjarenbeleidsverklaring wordt daarna samen met de begroting besproken tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV). De ALV stelt het door de bestuurder opgestelde, en het door de Raad van Toezicht van een positief advies voorziene, algemene beleid en de begroting vast. De ALV vond in 2009 plaats in juni en november. Op de agenda stonden het algemene beleid en strategie, de begroting, de jaarrekening en het verslag van het jaar 2008.

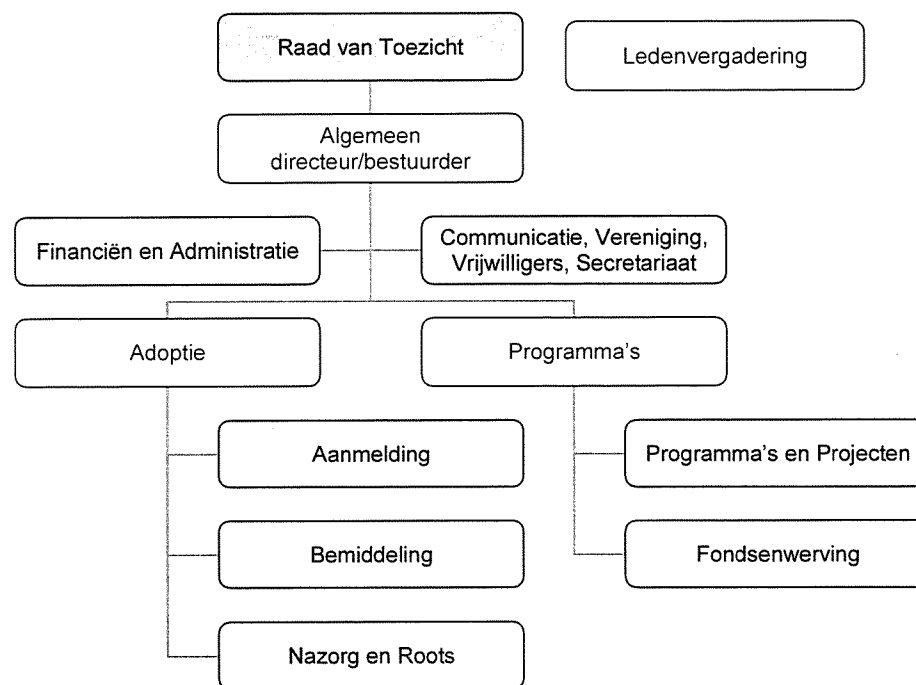
Bedrijfsvoering

Voor een verantwoorde adoptie is het belangrijk dat de kwaliteit van de procedures is gewaarborgd. Alle vergunninghouders interlandelijke adoptie dienen in 2010 te voldoen aan de eisen van het Kwaliteitskader. Wereldkinderen werkt sinds meerdere jaren met een eigen kwaliteitshandboek waarin interne procedures en ook de behandeling van mogelijke klachten, duidelijk staan omschreven. In voorbereiding op het Kwaliteitskader (zie ook www.wereldkinderen.nl) heeft Wereldkinderen diverse verbeteringen doorgevoerd in de bedrijfsvoering. Verbetering van de bedrijfsvoering is een continue proces, en dit kwam onder andere tot uitdrukking in de goede resultaten van de externe audit (ISO certificering), die jaarlijks plaatsvindt. Wereldkinderen is in het bezit van het CBF-keurmerk.

Reorganisatie

Als gevolg van de wereldwijde daling van het aantal adopties heeft in 2009 een reorganisatie en herstructurering plaatsgevonden bij Wereldkinderen. Ook in 2010 wordt dit proces verder doorgezet. De voorbereidingen hiervoor zijn al in 2008 getroffen, zoals het opstellen van een reorganisatie- en uitvoeringsplan, overleg met de Ondernemingsraad en afspraken over een verlenging van het sociaal plan. In de nieuwe organisatiestructuur, die officieel per 1 januari 2010 is ingegaan worden de primaire processen adoptie en roots op één afdeling uitgevoerd en worden de programma's en internationale projecten ook op één afdeling

uitgevoerd. 2009 en 2010 zijn echte overgangsjaren waarin de organisatie wordt afgestemd op de internationale veranderingen rondom adoptie. Het organigram ziet er per 1 januari 2010 als volgt uit:

Personeelsbeleid en sociaal beleid

In 2009 is het sociaal- en personeelsbeleid verder geoptimaliseerd, waar nodig. **Het ziekteverzuim lag in 2009 bij Wereldkinderen op 4,3%, dit percentage is exclusief zwangerschapsverlof.**

Verslag van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de uitvoering van het door de Algemene Ledenvergadering (ALV) vastgestelde algemene beleid en de daarbij behorende begroting. Daarnaast zijn individuele leden van de Raad desgevraagd gesprekspartner en klankbord van het bestuur en kunnen zij het bestuur adviseren op diverse terreinen. De Raad van Toezicht toetst op de volgende aandachtsgebieden: het realiseren van de doelstelling, de besteding van middelen, fondsenwerving, het omgaan met vrijwilligers, het functioneren van de organisatie en op juridische en maatschappelijke aspecten.

In 2009 is de Raad van Toezicht zeven keer bij elkaar gekomen, de bestuurder was hierbij veelal aanwezig. Besproken zijn diverse ethische vraagstukken met betrekking tot adoptie, het beëindigen/aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, managementinformatie, de jaarrekening, het meerjaren beleidsplan, het jaarplan 2010 en de begroting van 2010, veranderingen op het gebied van interlandelijke adoptie, ontwikkelingssamenwerking en fondsenwerving en de reorganisatie en sanering in verband met het wereldwijde dalende aantal adoptiekinderen.

Ter voorbereiding van de meerjaren strategie werden twee extra bijeenkomsten georganiseerd om zo zorgvuldig mogelijk naar het toekomst perspectief van de organisatie te kijken. Op de ALV in november 2009 is het beleid van Wereldkinderen gepresenteerd. De aanwezige leden keurden het plan goed.

Bijzondere aandacht vroeg het vertrek van bestuurder/directeur 10.2.e in augustus 2009. In het Voorzittersoverleg en tijdens de najaarsvergadering is het vertrek van Ina Hut en de communicatie van haar vertrek door haar en vanuit de Raad van Toezicht besproken. Wereldkinderen heeft getracht in het belang van meerdere partijen het afscheid van 10.2.e zo goed mogelijk te begeleiden. Spoedig na aankondiging van haar vertrek kon de Raad van Toezicht een interim directeur voorstellen. De heer 10.2.e is na een korte interim periode aangesteld als nieuwe bestuurder/directeur van de organisatie.

De accountant heeft de jaarrekening goedgekeurd. Ook de management rapportage door de accountant opgesteld is uitvoerig besproken. De Raad van Toezicht heeft in 2009 haar eigen functioneren positief geëvalueerd.

Verantwoordingsverklaring

Deze verklaring is opgesteld conform de 'Richtlijn 650' voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze richtlijn is vanaf 2008 verplicht en is onderdeel van de richtlijnen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

De Raad van Toezicht en het Bestuur van de Vereniging Wereldkinderen onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezicht houden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk te zijn gescheiden van het 'besturen' dan wel van de 'uitvoering'.
2. De instelling dient continue te werken aan een optimale besteding van middelen zodat effectief en doelmatig wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstelling.
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

1. Principe Toezicht houden en besturen

Hoe is intern toezicht op bestuurlijke en/of uitvoerende taken georganiseerd en hoe wordt daaraan uitvoering gegeven?

In de statuten is omschreven hoe de bestuurlijke en/of uitvoerende taken georganiseerd zijn en welke besluiten de bestuurder/directeur rechtsgeldig kan nemen en welke besluiten de goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig hebben. Deze zijn o.a. omschreven in artikel 12 (Directie), artikel 14 (Bevoegdheden van de bestuurder/directeur) en artikel 19 (Taak van de Raad van Toezicht). Aangezien de Raad van Toezicht een groot aantal taken en verantwoordelijkheden heeft gemandateerd aan de bestuurder/directeur van Wereldkinderen, heeft de Raad van Toezicht daadwerkelijk een grotendeels toezichthoudende taak gekregen.

Wereldkinderen is een vereniging met ca. 6.000 leden. Minimaal één keer per jaar vindt er een Algemene Vergadering plaats. De taken en bevoegdheden van de Algemene Vergadering worden omschreven in artikel 7 (Algemene Vergadering) van de statuten.

De Raad van Toezicht vergadert minimaal zes maal per jaar in aanwezigheid van de directie. De Raad van Toezicht houdt toezicht door tijdens deze vergaderingen het meerjaren beleidsplan, de begroting en de jaarrekening te beoordelen en bij goedvinden van positief advies te voorzien en vervolgens voor te leggen aan de Algemene Ledenvergadering. Gedurende het jaar heeft het Bestuur regelmatig contact met de voorzitter van de Raad van Toezicht. In 2009 is de Raad van Toezicht 9 keer bijeengekomen. De bestuurder was ook aanwezig bij deze bijeenkomsten.

Besproken zijn o.a. de volgende onderwerpen:

- managementinformatie
- jaarrekening
- meerjaren beleidsplan (2010-2014), jaarplan 2010 en begroting 2010
- veranderingen in de omgeving van interlandelijke adoptie, ontwikkelings-samenwerking en fondsenwerving
- invloed van de media
- benoeming de heer 10.2.e als lid en vice voorzitter
- opvolgingsprocedure 10.2.e
- aanstelling de heer 10.2.e (a.i.) en definitieve benoeming vanaf 31 december 2009

De Raad van Toezicht heeft ook in 2009 de Aanbevelingen van de Code Commissie Wijffels toegepast op haar manier van toezicht houden. De auditcommissie heeft zowel de begroting als de jaarrekening beoordeeld en met een positief advies aan de Raad van Toezicht voorgelegd, die op haar beurt een en ander met een positief advies heeft voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering welke de jaarrekening en begroting heeft goedgekeurd.

Hoe wordt er gewerkt aan een optimale samenstelling van het bestuur en de Raad van Toezicht?

Wereldkinderen heeft profielschetsen voor de leden van de Raad van Toezicht opgesteld. Bij mutaties in de Raad van Toezicht wordt op grond van de samenstelling en aan de hand van de vastgestelde profielschetsen en op basis van analyse van voor Wereldkinderen belangrijke ontwikkelingen, besloten tot het werven en selecteren van een nieuw lid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht ontvangt geen bezoldiging voor het uitoefenen van haar functie.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31 december 2009

Voorzitter 10.2.e plaatsvervangend diensthoofd van de dienst operationele ondersteuning en coördinatie van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)

Vice voorzitter 10.2.e directeur Xegasus Aviation, RvA Aerwin, RvC Airbalance

Secretaris 10.2.e zelfstandig orthopedagoog in begeleiding van jongeren

Leden 10.2.e partner / accountant KPMG, lid Raad van Toezicht Haagse Hogeschool

10.2.e Managing Consultant bij Berenschot

Benoeming	1ste termijn	2de termijn
10.2.e	november 2006	november 2009
	november 2007	november 2010
	juni 2008	juni 2011
	november 2008	november 2011
	november 2009	november 2012

De Raad van Toezicht van Wereldkinderen moet uit ten minste vijf personen bestaan. Benoeming tot lid geschiedt voor een periode van drie jaar. Er bestaat de mogelijkheid om twee keer te worden herbenoemd.

Enkele feiten over de Raad van Toezicht van Wereldkinderen op een rij:

- Leden van de Raad van Toezicht van Wereldkinderen ontvangen geen vergoeding.
- Leden van de Raad van Toezicht hebben geen zakelijke relaties met Wereldkinderen, zodat er geen sprake is of kan zijn van belangenverstrengeling.
- Het bestuur/directie hanteert een vaste informatiekalender waarbij de bestuurder relevante managementinformatie aanlevert en waarin de relevante jaarstukken ter beoordeling worden geagendeerd en door de bestuurder/directeur worden aangeleverd met als doel een positief advies te verkrijgen ten einde goedkeuring van de Algemene Ledenvergadering te verkrijgen.

Hoe wordt het functioneren van directie, bestuurders en eventuele toezichthouders geëvalueerd?

- Jaarlijks wordt door een lid van de Raad van Toezicht, op grond van binnen de Raad van Toezicht verzamelde informatie een beoordeling- en functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder gehouden. Dan wordt zo nodig eveneens een wijziging in de bezoldiging van de directeur aangebracht. Tevens worden specifieke afspraken gemaakt voor het nieuwe jaar.
- Eenmaal per jaar vindt er een besloten vergadering plaats en wordt het functioneren van de leden van de Raad van Toezicht geëvalueerd.
- De voorzitter spreekt leden aan indien er sprake is van meervoudige afwezigheid op vooraf geplande vergaderingen of, indien sprake is van disfunctioneren zoals thans beschreven is in het reglement van de Raad van Toezicht en de profielschetsen.
- Tevens vindt maandelijks overleg plaats tussen de voorzitter van de Raad van Toezicht en de bestuurder/directeur.

2. Principe Optimale besteding van middelen

Hoe worden de richtinggevende doelstellingen op alle relevante gebieden en niveaus benoemd?

Door het beoordelen van het meerjaren beleidsplan en de financiële meerjarenraming en de daaruit voortvloeiende begrotingen geeft de Raad van Toezicht richting aan de doelstellingen van Wereldkinderen.

Hoe wordt de uitvoering van de interne processen gemonitord en geëvalueerd?

Het monitoren en evalueren van de uitvoering van activiteiten vindt plaats door een kritische beoordeling van aan te leveren managementinformatie. Wat betreft de interne processen steunt de Raad van Toezicht verder in belangrijke mate op de bevindingen van de accountant, de ISO-certificeerder, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en andere evaluatoren.

Hoe worden de aanpassingen in werking gesteld naar aanleiding van de evaluaties?

Verbeterpunten al dan niet op advies van de accountant, ISO-certificeerder en andere evaluatoren worden in de Raad van Toezicht-vergaderingen gemonitord.

3. Principe Optimale relaties met belanghebbenden

Wie zijn de belanghebbenden van Wereldkinderen?

De achterban van Wereldkinderen in Nederland kan worden opgedeeld in specifieke doelgroepen: (aspirant) adoptieouders, geadopteerden, leden, sponsors, donateurs, vrijwilligers. Daarnaast worden bedrijven, vermogensfondsen en het Ministerie van Buitenlandse Zaken gezien als speciale relaties waarmee een duurzame financiering en samenwerking is opgebouwd.

Wat is de inhoud en kwaliteit van de aan belanghebbenden verstrekte informatie?

Om de verschillende belanghebbenden goed te informeren, biedt Wereldkinderen naast algemene informatie ook maatwerkrapportages aan per doelgroep. De inhoudelijke en financiële rapportages worden daarbij aangepast naar de behoeften en wensen van de belanghebbende.

Op welke wijze wordt informatie verstrekt?

De informatieverstrekking vindt plaats via verschillende uitingen: website (incl. intra- en extranet), (digitale) nieuwsbrieven, vrijwilligersdagen, projectrapportages, folders, persberichten, kwartaalmagazine, jaarverslag en Algemene Ledenvergadering

Is de communicatie zodanig ingericht dat de informatie relevant, duidelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden?

Om goed in te kunnen spelen op de informatiebehoeften van de belanghebbenden, zijn de diverse uitingen ondergebracht bij specialisten op de afdeling communicatie. De verschillende doelgroepen hebben ieder toegang tot hun eigen informatiebronnen.

Op welke manier gaat Wereldkinderen om met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden?

Wereldkinderen is constant in dialoog met haar achterban om vraag en aanbod nog beter op elkaar af te kunnen stemmen. Klachten worden conform ISO-richtlijnen nauwgezet genoteerd en afgehandeld via de procedure klachtenbehandeling. Tevens is er, indien nodig, een door het Ministerie van Justitie ingestelde externe klachtencommissie wat betreft adoptieaangelegenheden.

Toelichting op de jaarrekening

Toelichting op de jaarrekening

De werkzaamheden van Wereldkinderen zijn te verdelen in twee activiteiten, te weten de activiteiten in relatie met adoptie en de activiteiten met betrekking tot het verlenen van lokale programmaondersteuning.

Adoptie

In 2009 zijn **240** adoptiebemiddelingen afgerond, 257 kinderen zijn via deze bemiddelingen opgenomen in een Nederlands adoptiegezin. Het aantal bemiddelingen kwam iets lager uit dan de verwachte 243.

Lokale programmaondersteuning

Wereldkinderen heeft 75 verschillende projecten ondersteund in 13 landen. Met deze steun bereikt Wereldkinderen duizenden kinderen. Tegenvallende fondsen hebben ertoe geleid dat een gedeelte van de verstrekte steun vanwege de aangegane verplichtingen uit de overige reserves van Wereldkinderen gefinancierd moest worden. Het boekjaar 2009 van Wereldkinderen is uitgekomen op een tekort van € 268.000,-. De besteding aan de doelstelling structurele hulp is € 1.478.000,- en daarmee 10% hoger dan begroot.

Beleid eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit het besteedbaar vermogen en het vastgelegd vermogen. Het besteedbaar vermogen is onderverdeeld in de vrije reserve, de continuïteitsreserve, de egalisatiereserve, de reorganisatie reserve en de reserve ontwikkeling nieuwe en bestaande kanalen. Alle reserves in het besteedbaar vermogen, behalve de vrije reserve, zijn reserves die op basis van een bestuursbesluit zijn gevormd ter bescherming van bepaalde belanghebbenden. Belanghebbenden in dit kader zijn kinderen in nood in ontwikkelingslanden, geadopteerden, adoptieouders, medewerkers, projectwerkgroepen en adoptievrijwilligers. Naast deze belanghebbenden acht de Vereniging de ontwikkeling van nieuwe kinderwelzijnsprogramma's van belang. Onttrekkingen en dotaties aan de egalisatiereserve zijn deels gerelateerd aan deze ontwikkeling. Het beleid is gericht op een positief besteedbaar vermogen, om zo de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Het vastgelegd vermogen betreft een bestemmingsfonds projecthulp waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven. Het beleid is deze gelden goed en snel te besteden in overeenstemming met de bestemming die daaraan is gegeven bij het ontstaan van de baten. De specifieke bestemming en de hoogte van het bedrag beïnvloeden het tijdspad waarbinnen de bestedingen aan de projecten plaatsvinden. Voor alle onttrekkingen of toevoegingen is autorisatie van het bestuur vereist.

Beleggingsbeleid

Conform besluit van de Raad van Toezicht zijn beleggingen in effecten niet toegestaan. Tijdelijke overschotten van de liquide middelen worden belegd in kortlopende deposito's en spaarrekeningen.

Verkorte jaarrekening

1. Geconsolideerde balans per 31 december 2009

31 december 2009

X € 1.000

31 december 2008

X € 1.000

ACTIVA

Materiële vaste activa		1.843		1.520
Vorderingen en overlopende activa	221		441	
Liquide middelen	2.958		4.188	
		3.179		4.629
Totaal		5.022		7.041

PASSIVA

Reserves en fondsen

- reserves				
continuïteitsreserve	496		496	
herwaarderingsreserve	1.362		1.047	
bestemmingsreserve	68		536	
overige reserves	2		-169	
		1.928		1.910
- fondsen				
bestemmingsfonds(en)		1.026		997
		2.954		2.907
Voorzieningen		225		317
Kortlopende schulden		1.843		2.925
Totaal		5.022		6.149

2. Geconsolideerde staat van baten en lasten 2009

	Werkelijk 2009 X € 1.000	Begroot 2009 X € 1.000	Werkelijk 2008 X € 1.000
Baten			
• Baten uit adoptie	3.470	3.031	3.914
• Baten uit eigen fondsenwerving	1.344	1.681	1.641
• Subsidies van overheden	235	244	258
• Rente en koersresultaten	120	120	134
• Overige baten	0	-	10
Som der baten	5.169	5.076	5.957
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
• Doelstelling adoptie	2.880	2.638	3.100
• Doelstelling structurele hulp	1.478	1.349	1.633
• Doelstelling voorlichting en bewustmaking	150	152	166
	4.508	4.339	4.899
<i>Werving baten</i>			
• Kosten eigen fondsenwerving	219	222	252
Beheer en administratie			
• Kosten beheer en administratie	653	778	576
Som der lasten	5.380	5.339	5.753
	-211	-263	230
<i>Incidentele last</i>			
Reorganisatievoorziening	-57	0	-224
	0	0	-224
Resultaat uit doelstelling	-268	-263	6
Resultaatbestemming 2009/2008			
Toevoeging/onttrekking aan:			
- continuïteitsreserve	0		-1
- bestemmingsreserve	0		157
- overige reserves	-268		-98
- bestemmingsfonds	0		52
	-268		6

Ieder kind heeft recht op een thuis

3. Geconsolideerde staat van baten en lasten adoptie 2009

	Werkelijk 2009		Begroot 2009		Werkelijk 2008
	X € 1.000		X € 1.000		X € 1.000
Baten					
• Baten uit adoptie	3.470		3.031		3.914
• Rente en koersresultaten	103		84		101
• Overige baten	0		0		2
Som der baten		3.573		3.115	4.017
Lasten					
<i>Besteed aan doelstellingen</i>					
• Doelstelling interlandelijke adoptie	2.880		2.638		3.100
• Doelstelling voorlichting en bewustmaking	94		97		96
		2.974		2.935	3.196
Beheer en administratie					
• Kosten beheer en administratie		399		446	438
Som der lasten		3.373		3.381	3.634
		200		-266	383
Resultaat		200		-266	383

4. Geconsolideerde staat van baten en lasten fondsenwerving 2009

	Werkelijk 2009 X € 1.000	Begroot 2009 X € 1.000	Werkelijk 2008 X € 1.000
Baten			
• Baten uit eigen fondsenwerving	1.344	1.681	1.641
• Subsidies van overheden	235	244	258
• Rentebaten	17	36	33
• Overige baten	0	0	8
Som der baten	1.596	1.961	1.940
Lasten			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
• Doelstelling structurele hulp	1.478	1.349	1.633
• Doelstelling voorlichting en bewustmaking	56	55	70
	1.534	1.404	1.703
<i>Werving baten</i>			
• Kosten eigen fondsenwerving	219	222	252
Beheer en administratie			
• Kosten beheer en administratie	254	332	138
Som der lasten	2.007	1.958	2.093
Resultaat	-411	3	-153

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Doelstelling			Werving baten			Beheer en administratie	Totaal 2009	Begroot 2009	Totaal 2008
	Lasten	Adoptie	Structurele hulp	Voorlichting en bewustmaking	Eigen fondsenwerving	Gezamenlijke acties	Subsidies			
Bemiddelingskosten adoptie		1.460		93				1.553	1.415	1.543
Subsidies en bijdragen		17	1.317					1.334	1.195	1.520
<i>Dienstreizen identificatie & monitoring projecten / uitbesteed werk</i>				19	60			79	35	146
Personeelskosten		1.180	131	32	131		541	2.015	2.107	2.143
Huisvestingskosten (excl. afschrijving)		34	5	1	4		17	61	116	102
Bureaunkosten (excl. afschrijving)		113	15	3	14		57	202	266	231
Overige kosten		60	8		8		23	100	131	6
Afschrijvingen		16	2	1	2		15	36	74	36
Totaal		2.880	1.478	150	219	0	0	653	5.380	5.339
										5.727

Accountantsverklaring

Aan: het bestuur van Vereniging Wereldkinderen

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Newtonlaan 205
3584 BH Utrecht
Postbus 85096
3508 AB Utrecht
Telefoon (030) 219 15 00
Fax (030) 219 15 55
www.pwc.com/nl

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2009 van Vereniging Wereldkinderen te Den Haag, bestaande uit de geconsolideerde balans per 31 december 2009 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van Vereniging Wereldkinderen is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor fondsenwervende instellingen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Wereldkinderen per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor fondsenwervende instellingen.

Utrecht, 12 mei 2010

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

10.2.e

Colofon

Wereldkinderen, Vereniging voor Kinderwelzijn, is opgericht bij notariële acte van 15 mei 1971 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. De Vereniging is ingeschreven in het Verenigingsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 40531344. De Beheerstichting Wereldkinderen is opgericht bij notariële acte van 15 september 1983 en statutair gevestigd te 's-Gravenhage. De Beheerstichting Wereldkinderen is ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41203164.

Wereldkinderen

10.2.e

T 10.2.e
F

E info@wereldkinderen.nl
I www.wereldkinderen.nl

Tekst & ontwerp
Fotografie

Wereldkinderen
Archief Wereldkinderen

ieder kind heeft recht op een thuis

10.2.e

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Nederlandse Adoptie Stichting
t.a.v. Directie

10.2.e

VERTROUWELIJK

Datum 26 januari 2012
Onderwerp Vraag over Tweede Kamerbrief Haïti

Geachte 10.2.e

Enige tijd geleden heeft u mij gevraagd opheldering te verschaffen over een passage in een vertrouwelijke brief aan de Tweede Kamer d.d. 20 januari 2011 waarin het volgende wordt aangegeven.

"Tenslotte worden in de brief van de ouders opmerkingen gemaakt over mogelijke misstanden in Haïti in het kindertehuis waar de NAS contacten mee onderhoudt. Op basis van deze en andere signalen heb ik besloten om adopties uit Haïti vooralsnog op te schorten".

U wilt graag opheldering over deze passage omdat de opschorting van interlandelijke adopties uit Haïti naar uw mening niet zozeer ligt in bovenstaande maar andere redenen heeft, die genoemd zijn in een brief aan de Tweede Kamer op 10 december 2010. Ik laat u hierover het volgende weten.

Op 10 december 2010 is er een brief naar de Tweede Kamer gestuurd waarin vermeld staat waarom adopties vanuit Haïti zijn opgeschort. Deze informatie is vanaf die datum leidend geweest en is vertrekpunt geweest om te bezien of, en zo ja, wanneer de adopties vanuit Haïti weer hervat kunnen worden. Het werkbezoek van 10.2.e heeft geen aanleiding gegeven om de NAS te verzoeken de werkzaamheden met het betreffende tehuis, welke in eerder genoemde passage bedoeld wordt, te stoppen. Op 29 september 2011 heb ik, mede naar aanleiding van het werkbezoek, aan de Tweede Kamer gemeld onder welke voorwaarden de adopties weer hervat kunnen worden, en is de inhoud van die brief vanaf die datum leidend. De passage in de brief van 20 januari 2011 is dan ook ongelukkig geformuleerd in die zin dat die passage de suggestie zou kunnen hebben gewekt dat mogelijke misstanden in dat specifieke tehuis leidend zijn geweest voor mijn besluit tot opschorting. Dat was niet het geval en is ook niet de bedoeling van die passage. Echter, op dat moment was het naar mijn mening dusdanige informatie waarvan ik de Tweede Kamer op de hoogte moest stellen. Nu achteraf blijkt dat deze passage wel aanleiding kan geven tot misverstand, kan ik u mededelen dat dat niet mijn bedoeling is geweest en dat ik dat betreurt.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
Beleidsmedewerker

T 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Ons kenmerk
211166

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Aangezien mijn brief van 20 januari 2011 een vertrouwelijke brief was, verzoek ik u deze brief, die daarmee samenhangt, vertrouwelijk te behandelen.

Ik vertrouw erop dat ik u op deze wijze voldoende heb geïnformeerd.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Justitieel Jeugdbeleid

Datum
26 januari 2012

Ons kenmerk
211166

Hoogachtend,

10.2.e

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Contactpersoon

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e@minvenj.nl

Datum

16 december 2016

Ons kenmerk

10.2.e 20161215

Notulist

10.2.e

verslag

periodiek overleg CA/NAS

Omschrijving periodiek overleg CA/NAS
Vergaderdatum en -tijd 15 december 2016, 13:00 uur
Vergaderplaats Oudewater, NAS
Aanwezig 10.2.e

Op 15 december jl. heeft het periodieke overleg plaatsgevonden tussen de NAS en de CA. Hieronder volgt een weergave van het gesprek aan de hand van de agenda punten.

Verslaglegging periodiek overleg

Buiten reikwijdte

Samenwerking NAS – MVVJ

buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Terugblik 2016, vooruitblik 2017

Buiten reikwijdte

Datum
16 december 2016

Ons kenmerk
0161215

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Landen in bemiddeling

Haïti

- De NAS geeft aan dat Haïti momenteel redelijk verloopt. Er is een knip gemaakt in zaken van voor 1 oktober 2014 en daarna. Zaken van vóór 1 oktober 2014 lopen goed met een aardige doorlooptijd van 8 à 9 maanden. Er heeft slechts 1 zaak plaatsgevonden van ná 1 oktober 2014. Dit zijn procedures waarbij de matching volledig door de IBESR wordt gedaan. Er is een adoptiecommissie in het leven geroepen die uiteindelijk een oordeel velt over de voorgestelde matching. De NAS heeft een quotum meegekregen van 24. Dat betekent een forse verhoging ten aanzien van vorig jaar (12). Boven op de 24 mag de NAS ook nog dossiers aanbieden van ouders die open staan voor bepaalde categorieën special needs.
- Inmiddels is ook een eerste matching gedaan uit een ander kindertehuis dan GLA of Bresma. Hieruit blijkt daadwerkelijk dat er ook kindertehuizen zijn met zeer geringe faciliteiten.
- De NAS meldt dat de proefperiode die na 2011 was ingesteld, nog steeds formeel van kracht is. Voor de NAS is Haïti gewoon een regulier contact geworden waarbij geen proefprocedures meer van kracht zijn. Gelet op de ontwikkelingen die Haïti heeft laten zien, is dat ook niet meer valide. De IBESR heeft een juiste organisatie neergezet met een procedure die voldoet aan geldende wet- en regelgeving van zowel Haïti als Nederland. De Ca geeft aan dat zij een brief zullen sturen aan de NAS waarin wordt aangegeven dat de proefperiode niet meer van kracht is.
- Het idee voor een werkbezoek aan Haïti wordt door de NAS nog steeds omarmd.

Datum
16 december 2016

Ons kenmerk
20161215

10.2.e

Buiten reikwijdte

Zodra

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Landen contactonderhoud of -ontwikkeling

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
16 december 2016

Ons kenmerk

10.2.e 0161215

VS

10.2.e hebben tijdens hun bezoek in de VS tevens met de ambassade in Washington gesproken over de consulaire problemen die de NAS ondervindt bij de Haïti procedures en ook bij andere landen verwacht. Volgens 10.2.e is de consulaire afdeling in Washington positief over de samenwerking met de NAS en bereid om buiten de bestaande kaders te denken. De consulaire afdeling ziet de NAS zeker als gesprekspartner en de NAS kan ook contact met hen opnemen. . De NAS geeft nog aan dat indien foster care adopties uit de VS een reële optie worden, zij hier graag op willen aanhaken.

Buiten reikwijdte

~~Directoraat-Generaal~~
~~Jeugd en~~
~~Sanctietoepassing~~
~~Directoraat-Generaal~~
~~Jeugd en~~
~~Sanctietoepassing~~
~~Directoraat-Generaal~~
~~Jeugd en~~
~~Sanctietoepassing~~
~~Directie Control,~~
~~Bedrijfsvoering en Juridische~~
~~Zaken~~
~~Directie Control,~~
~~Bedrijfsvoering en Juridische~~
~~Zaken~~
~~Directie Control,~~
~~Bedrijfsvoering en Juridische~~
~~Zaken~~
Juridische en Internationale
Zaken

-
-

Datum
16 december 2016

Ons kenmerk
10.20161215

2.e

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Nederlandse Adoptie Stichting

10.2.e

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

10.2.e

T 10.2.e

10.2.e @minvenj.nl

Datum 12 december 2019

Onderwerp Tijdelijke opschorting interlandelijke adoptie Haïti

Geachte 10.2.e

Ons kenmerk
2772318

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Met deze brief wil ik u informeren over mijn besluit om interlandelijke adopties uit Haïti tijdelijk op te schorten. De volgende argumenten liggen hieraan ten grondslag:

- Sinds twee maanden is het bijzonder onrustig en instabiel in Port au Prince, Haïti. De onrusten zijn dermate ernstig dat overheidsgebouwen met grote regelmaat gesloten zijn en het openbare leven plat ligt. Dit maakt dat adoptieprocedures niet zorgvuldig uitgevoerd kunnen worden.
- Het Ministerie van Buitenlandse Zaken (waaronder de Nederlandse ambassade in de Dominicaanse Republiek en de Honorair consul in Haïti) heeft aangegeven dat door de regelmatige sluiting van overheidsgebouwen, er niet of nauwelijks overheidsdiensten geboden kunnen worden of beschikbaar zijn.
- Door het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt bevestigd dat reizigers gevaar lopen in Port au Prince. Hierbij wordt het voorbeeld aangehaald van het Franse adoptiekoppel dat is vermoord. Er moet voorkomen worden dat Nederlandse aspirant-adoptiefouders, en mogelijk het adoptiekind, in dergelijke situaties belanden. Er is momenteel geen zicht op verbetering van de instabiele situatie op korte termijn.
- Het ISS heeft onlangs de Centrale autoriteiten gewezen op de risico's van interlandelijke adopties uit een gebied waar het instabiel is. Dit wordt dan ook afgeraden.
- De onrustige situatie in Port au Prince maakt dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft aangegeven dat niet essentiële reizen worden afgeraden. Mij is bekend dat dit advies al langere periode geldt. Echter, hierbij is aangegeven dat de veiligheidssituatie recent ernstig is verslechterd en dit advies nog meer ter harte genomen moet worden.
- Meerdere Europese ontvangende landen hebben tijdelijk de adoptieprocedures uit Haïti opgeschort of overwogen dit te doen.

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat ik mij genoodzaakt voel de procedures tot nader order op te schorten. Dat betekent concreet dat ik vanaf heden geen nieuwe verzoeken om een approval zal goedkeuren. Aspirant-adoptiefouders

kunnen niet in een situatie worden gebracht waarbij hun eigen veiligheid, en dat van hun adoptiefkind ernstig in gevaar is. Daarnaast is het voeren van een zorgvuldige procedures in deze situatie zeer gecompliceerd. Mij is bekend dat er momenteel geen (in Nederland woonachtige) aspirant-adoptiefouders in Haïti verblijven en dat de eerstvolgende echtparen eind januari/begin februari zouden moeten afreizen. Graag ga ik met u in overleg om te bespreken hoe hier mee om te gaan.

Uiteraard zal ik de (veiligheids)situatie in Haïti blijven volgen. Zodra er aanleiding is om mijn besluit te heroverwegen, wordt u daarvan op de hoogte gesteld. Ik zal tevens de Haïtiaanse Centrale autoriteit op de hoogte stellen van mijn besluit.

Ik vertrouw erop dat ik u voldoende heb geïnformeerd.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Juridische en Internationale
Zaken

Datum
12 december 2019

Ons kenmerk
2772318

Hoogachtend,

10.2.e

10.2.e

De/Minister voor Rechtsbescherming
Namens deze,

10.2.e

10.2.e

tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister voor Rechtsbescherming, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.